Dönem : 23 Yasama Yılı : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

S. Sayısı : 312

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı
ve
Bağlı Cetveller
(A, B, C, E, F, H, İ, K, M, O, P, T ve V Cetvelleri)

1 Aralık 2008

Dönem : 23 Yasama Yılı : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

S. Sayısı : 312

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı
ve
Bağlı Cetveller
(A, B, C, E, F, H, İ, K, M, O, P, T ve V Cetvelleri)

1 Aralık 2008

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

A) PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

1- Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri 5
2- 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunda Görüşme Programı 7
3- 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 9
4- Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna Ekli Tablolar 174
5- Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna İlişkin Karşı Görüşler 197
6- Başbakanlığın 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Ekli Cetveller ve Gerekçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulmasına İlişkin Sevk Yazısı 479

B) 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

1- 2009 Yılı Milli Bütçe Tahmin Raporu 481
2- 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Genel Gerekçesi ve Madde Gerekçeleri 487
3- 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 501

C) 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISINA EKLİ CETVELLER

1- 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı A- Cetveli (Özet Tablo) 537
(Merkezi Yönetim Kapsamındaki 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)
2- Merkezi Yönetim Kapsamındaki 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2010-2011) Dönemi Bütçe Gider Tahminleri 551
3- 2009 Yılı B Cetveli ve Finansman Tabloları 561
a) B- Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirler 563
1) 2009 Yılı Genel Bütçeli Kamu İdareleri Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirler 563
2) 2009 Yılı Gelir Bütçesi Gerekçesi 589
3) Vergi Harcamaları Listesi 741

Sayfa

4) Genel Bütçeli Kamu İdareleri Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirlerin (2010-2011) Dönemi Tahminleri Tablosu . . .749
b) Merkezi Yönetim Kapsamındaki 5018 sayılı Kanuna Ekli (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ile (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2009-2011) Dönemi Gelir ve Net Finansman Tabloları (Özet Tablo) 777
4- C- Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Gelirlerine Dayanak Teşkil Eden Temel Hükümler 785
5- E- Cetveli: Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar 817
6- F- Cetveli: 5018 sayılı Kanuna Ekli (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan İdare ve Kurumların Nakit İmkanları ile Bu İmkanlardan Harcanması Öngörülen Tutarlar 831
7- H- Cetveli: Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarlarını Gösterir Cetvel 839
8- İ- Cetveli: Çeşitli Kanunlara Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlara İlişkin Cetvel 843
9- K- Cetveli: Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerinin Tutarlarını Gösterir Cetvel 847
10- M- Cetveli: Millî Eğitim Bakanlığı Pansiyon Ücretlerini Gösterir Cetvel 859
11- O- Cetveli: Ordu İhtiyaçları İçin Alınacak Hayvanların Alım Değerlerini Gösterir Cetvel 863
12- P- Cetveli: Motorlu Taşıtların Ortalama Alım Değerleri ve Seferberlik Tatbikatına Katılacak Araçların Tahmini Günlük Kira Bedellerini Gösterir Cetvel 867
13- T- Cetveli: Kurumların Satın Alacakları Taşıtların Azami Satın Alma Bedellerini Gösterir Cetvel 871
14- 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Taşıt Kanununa Göre 2009 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvel 875
15- V- Cetveli: Kanunlar ve Kararnamelerle Bağlanmış Vatani Hizmet Aylıklarını Gösterir Cetvel 887

D) 5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISINA EKLENECEK BELGELER

1) Kamu Borçlarına İlişkin Tablolar 895
2) Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumlarının Bütçe Tahminleri (2007-2011) 907
3) Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri ile Bütçe Dışı Fonların Gelir ve Giderleri (2007-2011) 911
4) Merkezi Yönetim Bütçesinden Yardım Alan İdare, Kurum ve Kuruluşlar 915

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ÜYELERİ (40 ÜYE)

Başkan	: Sait AÇBA	Afyonkarahisar	AK PARTİ
Başkanvekili	: M. Altan KARAPAŞAOĞLU	Bursa	AK PARTİ
Sözcü	: Hasan Fehmi KİNAY	Kütahya	AK PARTİ
Kâtip	: Süreyya Sadi BİLGİÇ	Isparta	AK PARTİ
Üyeler	: Necdet ÜNÜVAR	Adana	AK PARTİ
	Halil AYDOĞAN	Afyonkarahisar	AK PARTİ
	Sadık BADAK	Antalya	AK PARTİ
	İsmail ÖZGÜN	Balıkesir	AK PARTİ
	Ali Osman SALİ	Balıkesir	AK PARTİ
	Cahit BAĞCI	Çorum	AK PARTİ
	Mehmet YÜKSEL	Denizli	AK PARTİ
	Necdet BUDAK	Edirne	AK PARTİ
	Alaattin BÜYÜKKAYA	İstanbul	AK PARTİ
	İbrahim HASGÜR	İzmir	AK PARTİ
	Tuğrul YEMİŞÇİ	İzmir	AK PARTİ
	Mustafa ÖZBAYRAK	Kırıkkale	AK PARTİ
	Muzaffer BAŞTOPÇU	Kocaeli	AK PARTİ
	Mustafa KABAKCI	Konya	AK PARTİ
	Ömer Faruk ÖZ	Malatya	AK PARTİ
	Ali ER	Mersin	AK PARTİ
	Kadir TINGIROĞLU	Sinop	AK PARTİ
	Mehmet Mustafa AÇIKALIN	Sivas	AK PARTİ
	Kerem ALTUN	Van	AK PARTİ
	Abdulkadir AKGÜL	Yozgat	AK PARTİ
	Osman DEMİR	Tokat	AK PARTİ
	Esfender KORKMAZ	İstanbul	CHP
	Mustafa ÖZYÜREK	İstanbul	CHP
	Bülent BARATALI	İzmir	CHP
	Ferit Mevlüt ASLANOĞLU	Malatya	CHP
	Gürol ERGİN	Muğla	CHP
	Faik ÖZTRAK	Tekirdağ	CHP
	Mehmet Akif HAMZAÇEBİ	Trabzon	CHP
	Mehmet GÜNAL	Antalya	MHP
	Emin Haluk AYHAN	Denizli	MHP
	Mustafa KALAYCI	Konya	MHP
	Erkan AKÇAY	Manisa	MHP
	Münir KUTLUATA	Sakarya	MHP
	Gültan KIŞANAK	Diyarbakır	DTP
	Hasip KAPLAN	Şırnak	DTP
	Harun ÖZTÜRK	İzmir	BAĞIMSIZ

boş sayfa

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2007 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISININ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME PROGRAMI

Tarih	Gün	Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlar
23.10.2008	**Perşembe**	Maliye Bakanının Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarını Komisyona Sunuşu (Saat:11:00)
03.11.2008	**Pazartesi**	Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Tümü Üzerinde Görüşmeler
04.11.2008	**Salı**	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Bütçe + Kesinhesap) – Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) SAYIŞTAY (Bütçe+Kesinhesap) CUMHURBAŞKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) BAŞBAKANLIK (Bütçe + Kesinhesap) – Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (Bütçe + Kesinhesap) – Diyanet İşleri Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
05.11.2008	**Çarşamba**	– Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Gümrük Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Vakıflar Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) – Dış Ticaret Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap) – İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi) (Bütçe + Kesinhesap) – Devlet Personel Başkanlığı (Bütçe + Kesinhesap)
06.11.2008	**Perşembe**	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Rekabet Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe + Kesinhesap) – Milli Prodüktivite Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Küçük ve Orta Ölçekli San. Geliş. Destekleme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Türk Akreditasyon Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Türk Standartları Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Türk Patent Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
07.11.2008	**Cuma**	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Yükseköğretim Kurulu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Üniversiteler (94) (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
10.11.2008	**Pazartesi**	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Emniyet Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) – Jandarma Genel Komutanlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Sahil Güvenlik Komutanlığı (Bütçe + Kesinhesap) TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap)
11.11.2008	**Salı**	ENERJİ VE TABİÎ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (Düz. ve Denetl. Kur. Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe),(Bütçe + Kesinhesap) – Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap)

Tarih Gün	Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlar
12.11.2008 Çarşamba	ADALET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş. Yurtları Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) ANAYASA MAHKEMESİ (Bütçe + Kesinhesap) YARGITAY (Bütçe + Kesinhesap) DANIŞTAY (Bütçe + Kesinhesap)
13.11.2008 Perşembe	SAĞLIK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
14.11.2008 Cuma	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) – Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Orman Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap)
17.11.2008 Pazartesi	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Savunma Sanayi Müsteşarlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
18.11.2008 Salı	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Mesleki Yeterlilik Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap) – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Gnl. Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Özürlüler İdaresi Başkanlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap)
19.11.2008 Çarşamba	– Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe +Kesinhesap) – Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Türkiye Bilimler Akademisi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Basın – Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) ULAŞTIRMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Karayolları Genel Müdürlüğü (Bütçe + Kesinhesap) – Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe + Kesinhesap) – Denizcilik Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
20.11.2008 Perşembe	– Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Sermaye Piyasası Kurulu (Düz. ve Denetl. Kur. Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe + Kesinhesap) – Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (Bütçe + Kesinhesap) – GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Hazine Müsteşarlığı (Bütçe + Kesinhesap)
21.11.2008 Cuma	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (Bütçe + Kesinhesap)
25.11.2008 Salı	MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap) – Gelir İdaresi Başkanlığı (Bütçe + Kesinhesap) – Kamu İhale Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap) – Gelir Bütçesi – Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Maddeleri Komisyon Raporunun Hazırlanması ve Raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması
	ÇALIŞMA SAATLERİ **SABAH : 10.00 - 13.00** **ÖĞLEDEN SONRA : 14.30 - 19.00** **AKŞAM : 20.00 - Günlük programın bitimine kadar**

2009 YILI
MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TASARISINA İLİŞKİN
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

Türkiye Büyük Millet Meclisi (S. Sayısı: 312)

boş sayfa

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİRİNCİ BÖLÜM 18

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISININ GENEL ÇERÇEVESİ 18

1.1. ORTA VADELİ PROGRAM VE ORTA VADELİ MALİ PLAN (2009-2011) 18

1.1.1. Orta Vadeli Program (2009-2011) 18

1.1.2. Orta Vadeli Mali Plan (2009-2011) 23

1.2. TASARI VE GEREKÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN ANALİZLER 27

1.2.1. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Özellikleri 27

1.2.2. Bütçe Gelir ve Gider Tahminleri 29

1.2.3. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri 30

1.2.4. 2010-2011 Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri 32

1.3. GİDER BÜTÇESİNİN ANALİZİ 32

1.3.1. Genel Bütçeli İdarelerin Bütçelerinin Analizi 32

1.3.2. Özel Bütçeli İdarelerin Bütçelerinin Analizi 34

1.3.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçelerinin Analizi 37

1.4. GELİR BÜTÇESİNİN ANALİZİ 39

1.4.1. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri 39

1.4.2. Genel Bütçe Gelirleri 41

1.4.3. Özel Bütçeli Kamu İdarelerinin Gelirleri 41

1.4.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar 41

Sayfa

İKİNCİ BÖLÜM 42
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞERLENDİRMELER 42
2.1. MALİYE BAKANININ BÜTÇE SUNUŞU 42
2.1.1. Bütçenin Genel Çerçevesi ve Dünyadaki Gelişmeler 42
2.1.2. Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler 43
2.1.3. 2008 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Uygulama Sonuçları ile Yıl Sonu Gerçekleşme Tahminleri 44
2.1.4. 2009 Yılı Bütçe Hedefleri 45
2.1.5. 2009 Yılı Bütçe Büyüklükleri 45
2.1.6. 2009 Yılı Gelir Bütçesi 45
2.1.7. 2009 Bütçesinin Özellikleri 46
2.1.8. Memur Aylıkları 47
2.1.9. Vergi Politikası ve Uygulaması 47
2.2. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELER 48
2.2.1. Bütçe Görüşmeleri ile İlgili Olarak Alınan Kararlar 48
2.2.2. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Geneli Üzerinde Yapılan Görüşmeler 49
2.3. GENEL KAMU HİZMETLERİ 56
2.3.1. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 56
2.3.2. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Gümrük Müsteşarlığı, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu ve Devlet Personel Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 61
2.3.3. Rekabet Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 65
2.3.4. İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 66

Sayfa

2.3.5. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 67
2.3.6. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 68
2.3.7. Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 69
2.3.8. Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye İstatistik Kurumu ve Hazine Müsteşarlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 71
2.3.9. Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 78
2.3.10. Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 81
2.4. SAVUNMA HİZMETLERİ 85
2.4.1. Milli Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 85
2.5. KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ 87
2.5.1. Sayıştay, Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 88
2.5.2. Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 91
2.6. EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER 93
2.6.1. Dış Ticaret Müsteşarlığı ve İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi bütçeleri üzerinde Komisyon üyeleri tarafından dile getirilen; 94
2.6.2. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Milli Prodüktivite Merkezi, KOSGEB, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent Enstitüsü bütçeleri üzerinde Komisyon üyeleri tarafından dile getirilen; 96
2.6.3. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 104
2.6.4. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 111
2.6.5. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 117
2.6.6. Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 121

Sayfa

2.6.7. Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Telekomünikasyon Kurumu), Denizcilik Müsteşarlığı ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 121
2.6.8. Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan değerlendirmelerde; 127
2.6.9. Kamu İhale Kurumu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan değerlendirmelerde; 128
2.7. ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ 130
2.7.1. Çevre ve Orman Bakanlığı ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 130
2.8. İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ 134
2.8.1. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 134
2.8.2. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 136
2.9. SAĞLIK HİZMETLERİ 138
2.9.1. Sağlık Bakanlığı ile Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 138
2.10. DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ 143
2.10.1. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 143
2.10.2. Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 144
2.10.3. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 145
2.10.4. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 147
2.10.5. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 148
2.11. EĞİTİM HİZMETLERİ 152
2.11.1. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı (TODAİE) bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 152
2.11.2. Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve 94 adet üniversitenin bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 152

Sayfa

2.12. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ 158
2.12.1. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; 158
2.12.2. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde, ...160
2.12.3. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve Özürlüler İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; 164
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 166
KURUM BÜTÇELERİ İLE BÜTÇE KANUNU TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER 166
3.1. KURUM BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER 166
3.1.1. Genel Bütçeli İdarelerin Gider Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler 166
3.1.2. Özel Bütçeli İdarelerin Gider ve Gelir Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler 168
3.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gider ve Gelir Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler 169
3.2. BÜTÇE KANUNU TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER 170

BOŞ SAYFA

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/656 *1/12/2008*

Karar No.: 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 162 nci maddesi uyarınca, 17.10.2008 tarihinde 60. Hükümet tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı" ile "2009 Yılı Milli Bütçe Tahmin Raporu" Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bilindiği gibi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 16 ncı maddesine göre, Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlanması süreci, Orta Vadeli Programın Bakanlar Kurulunun 2008/13834 sayılı Kararı ile kabul edilip 28/6/2008 tarihli Resmî Gazetede yayımlanması ile başlamıştır. Orta Vadeli Program ile uyumlu olmak üzere Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanan Orta Vadeli Mali Plan 8/7/2008 tarihinde mükerrer Resmî Gazetede yayımlanmasını müteakiben kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; bütçe çağrısı ve eki bütçe hazırlama rehberi Maliye Bakanlığınca; yatırım genelgesi ve eki yatırım programı hazırlama rehberi ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca hazırlanarak Resmî Gazetede yayımlanmıştır. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi, bu çerçevede hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan 9 üniversite 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı Cetvele ilave edilmiştir. Böylece 5018 sayılı Kanuna göre merkezi yönetimi oluşturan (I), (II) ve (III) sayılı Cetvellerdeki kamu kurumlarının sayısı 185'e çıkmıştır. Ancak 28.9.2006 tarihli ve 5548 sayılı Kanunla kurulan ve (II) sayılı Cetvele eklenen Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin yürürlüğünün, Anayasa Mahkemesince 27.10.2006 tarihli, 2006/140 Esas numaralı ve 2006/33 sayılı Kararıyla durdurulmuş olması nedeniyle, anılan kurum teşekkül etmediğinden bütçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması söz konusu olmamıştır. Dolayısıyla 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi 184 kurum ve kuruluşun bütçesini içermektedir. Bu çerçevede, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan 50 genel bütçeli idare bütçesi, (II) sayılı Cetvelde yer alan, Kamu Denetçiliği Kurumu bütçesi hariç 126 özel bütçeli idare bütçesi ve (III) sayılı Cetvelde yer alan 8 düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISININ GENEL ÇERÇEVESİ

1.1. ORTA VADELİ PROGRAM VE ORTA VADELİ MALİ PLAN (2009-2011)

1.1.1. Orta Vadeli Program (2009-2011)

Bilindiği üzere, çok yıllı bütçe süreci Bakanlar Kurulunun temel politika önceliklerini ve temel ekonomik büyüklükleri gösteren Orta Vadeli Programla başlamaktadır. 2009-2011 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program Bakanlar Kurulunun 2008/13834 sayılı Kararı ile kabul edilerek 28/6/2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Orta Vadeli Program, yıllık uygulama sonuçları, içsel ve dışsal gelişmeler ile kalkınma planı hedefleri doğrultusunda her yıl yenilenmektedir. 2009-2011 Orta Vadeli Programı 2007-2013 dönemini kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı ile iç ve dış genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Küresel krizlerin ülkemize etkilerini azaltmak ve arz ve talep şoklarını etkin şekilde yönetmek ve rekabet gücünü artırmak amacıyla, küresel, ulusal ve bölgesel ölçekli projeler özel önem taşımaktadır. Bu program döneminde bu tür projelere öncelik verilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Orta Vadeli Program, makro politikaların yanı sıra, ülkemizin ihtiyaç duyduğu temel gelişme eksenlerini de kapsamaktadır. Programda, uzun vadeli amaçlara katkıda bulunacak şekilde, üç yıllık dönemde üzerinde yoğunlaşılacak öncelikler tespit edilmiştir. Bu öncelikler şunlardır:

- İstikrarla büyümeden büyümeyle istikrara geçişin makroekonomik çerçevesi oluşturulacaktır.
- Reel sektör, büyüme ve istihdam odaklılık ön planda tutulacaktır.
- Orta vadeli mali çerçeve ile enflasyon hedeflemesi, Programın önemli parametrik bileşenlerinden olacaktır.
- Mali kurala ilişkin teknik çalışma tamamlanacak, kalıcılığı sağlanacaktır.
- Uygun para politikasına ve enflasyonu düşürme mekanizmalarına devam edilecektir.
- Kamu kesimi dengesinin ve kamu borç stokunun GSYH'ya oranları ile enflasyon ve faiz oranlarının iyileştirilmesine yönelik politikalara öncelik verilecektir. Piyasa ekonomisinin yapısı ve kurumsallaşma kalitesi ile ekonominin küresel rekabete dayanma kapasitesi artırılacaktır.
- Bir yandan kamu personel reformu, ticaret kanunu, devlet yardımları çerçevesi, mali reformlar, enerjide maliyet bazlı otomatik fiyatlama, kamu ve özel sektör işbirliği düzenlemesi gibi reform sürecinde yeni açılımlar oluşturulacak, diğer yandan gerçekleştirilen reformların uygulama süreci güçlendirilecektir.
- Özelleştirme sürecinin ve yatırım ortamının iyileştirilmesine devam edilecektir.

- Mahalli idarelerin ve KİT'lerin kurumsal yönetişim, mali disiplin, saydamlık, istatistik kalitesi artırılacaktır.

Orta Vadeli Program, stratejik amaçlar temelinde kamu politikaları ve uygulamalarını şekillendirecek ve kaynak tahsisini bu çerçevede yönlendirecektir.

A) *Programın Temel Amacı*

Orta Vadeli Programın temel amacı, Dokuzuncu Kalkınma Planında ifadesini bulan "istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye" vizyonunu esas alarak, insanımızın yaşam kalitesini artırmaya yönelik program ve bütçe sürecini yönetmektir.

Kalkınma Planı ile uyumlu olarak Programın temel amacına hizmet etmek üzere, Kalkınma Planı'nda ifadesini bulan şekilde, ülkemizin beşeri ve iktisadi varlıkları etkin bir şekilde değerlendirilerek;

- Ekonominin rekabet gücünün artırılması,
- İstihdamın artırılması,
- Beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi,
- Bölgesel gelişmenin sağlanması,
- Kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması,

yolunda gerekli çalışmalar yürütülecektir.

B) *Makroekonomik Politika, Hedef ve Göstergeler*

Küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmaların ekonomimiz üzerindeki olası olumsuz etkilerini en aza indirerek ekonomide sağlanan güven ve istikrarı korumak, ekonomik büyümeyi sürekli kılmak, tasarrufların ve yatırımların düzey ve oranını yükseltmek, istihdamı artırmak, cari açığa sürdürülebilir nitelik kazandırmak, cari açığın sağlam kaynaklarla finanse edilmesini sağlamak, enflasyon oranını aşağı çekmek, mali disiplini korumak ve kayıtdışılıkla etkin mücadele etmek, sektör temsilcileriyle birlikte sektörel değişim ve dönüşüm süreci için strateji belgesi oluşturmak ve uygulamaya koymak Orta Vadeli Programın makroekonomik öncelikleridir.

Ekonominin sürekli ve sürdürülebilir büyüme ve kalkınma yetkinliğini ve refleksini oluşturma ve koruma, sosyal içeriği güçlü piyasa ekonomisi yaklaşımına dayalı, iş ve istihdam üretme planlarının en önemli bileşenini oluşturmaktadır. Bu çerçevede, içeriği gelişmelere bağlı olarak, kamu ve özel sektör yönetişimi çerçevesinde şekillendirilecek, mikro ve makro boyutları güçlü, bireysel ve kurumsal odaklı ekonomik güvenlik ve ekonomik savunma konsepti özel önem taşımaktadır.

Orta Vadeli Program döneminde yatırım, istihdam ve ihracat odaklı bir büyüme stratejisi sürdürülecektir. Yüksek katma değerli malların ağırlık kazandığı bir üretim ve ihracat yapısına ulaşmak amaçlanmaktadır.

Mali disiplinin korunması, makroekonomik istikrar ve enflasyonu düşürme amacından taviz vermeksizin; ekonominin rekabet gücünün artırılması, büyüme ve istihdamın desteklenmesi, borç stokunun GSYH'ya oranının düşürülmesi ve yerel idarelerin mali yapılarının güçlendirilmesi Program döneminde izlenecek maliye politikasının temel amaçlarıdır.

Program Döneminin büyüme ve istihdam, maliye politikası ve ödemeler dengesi ile ilgili temel ekonomik göstergeleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1 : Temel Ekonomik Büyüklükler

	2009	2010	2011
BÜYÜME VE İSTİHDAM			
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1.109	1.245	1.395
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	773	830	901
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, Dolar)	10.689	11.348	12.164
GSYH Büyümesi (1)	5,0	5,5	6,0
Toplam Tüketim (1)	4,8	5,4	5,7
Kamu	1,8	3,7	5,5
Özel	5,1	5,5	5,7
Toplam Sabit Sermaye Yatırımı (1)	5,0	6,5	6,9
Kamu	-3,2	5,1	5,5
Özel	6,5	6,8	7,2
Toplam Nihai Yurtiçi Talep (1)	4,8	5,7	6,0
Toplam Yurtiçi Talep (1)	4,8	5,4	5,8
Nüfus (Yıl Ortası, Milyon Kişi)	72,3	73,2	74,0
İşgücüne Katılma Oranı (%)	48,1	48,4	48,7

İstihdam Düzeyi (Milyon Kişi)	21,9	22,3	22,7
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,7	9,7
DIŞ TİCARET			
İhracat (FOB) (Milyar Dolar)	149,2	163,4	181,7
İthalat (CIF) (Milyar Dolar)	234,6	254,4	277,6
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-85,4	-91,0	-95,9
İhracat / İthalat (%)	63,6	64,2	65,4
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	49,7	50,3	51,0
Turizm Gelirleri (Milyar Dolar)	21,4	22,5	23,6
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-52,4	-56,2	-58,9
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-6,8	-6,8	-6,5
Ham Petrol Fiyatı (Dolar/w)	118,6	117,2	117,2
Ham Petrol İthalatı (Milyar Dolar)	21,5	22,5	23,8
Enerji İthalatı (27. Fasıl, Milyar Dolar)	58,9	61,3	65,0
ENFLASYON			
TÜFE Yıl Sonu (% Değişme)	7,5	6,5	5,5

(1) Sabit fiyatlarla yüzde değişimi göstermektedir.

1) Büyüme ve İstihdam: Program döneminde yıllık ortalama yüzde 5,5 oranında ekonomik büyüme hedeflenmektedir. Bu dönemde yıllık ortalamada reel olarak özel tüketim harcamalarının yüzde 5,5 , özel sabit sermaye yatırım harcamalarının yüzde 6,8, kamu tüketim harcamalarının yüzde 3,7 ve kamu sabit sermaye yatırım harcamalarının yüzde 2,4 oranında artması, yaklaşık 1,3 milyon kişiye yeni istihdam yaratılması öngörülmektedir.

2) Maliye Politikası: 2008 yılında yüzde 0,6 olacağı tahmin edilen kamu kesimi açığının GSYH'ya oranının, Program döneminde bir miktar azalması, buna karşılık genel devlet açığında sınırlı bir artış olması öngörülmektedir. Dönem sonunda faiz gideri ve özelleştirme geliri hariç kamu kesimi fazlasının GSYH'ya oranının yüzde 3,5 seviyesinde olması beklenmektedir. 2008 yılında yüzde 33,1 olması beklenen genel devlet harcamalarının GSYH'ya oranının, 2011 yılında yüzde 33,5'e yükselmesi beklenmektedir. 2008 yılında yüzde 27,2 olacağı tahmin edilen genel devlet faiz dışı harcamalarının GSYH'ya oranının ise, 2011 yılında yüzde 29 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. 2008 yılında yüzde 32,6 olacağı tahmin edilen genel devlet gelirlerinin GSYH'ya oranının, 2011 yılında yüzde 32,8 olması beklenmektedir.

2008 yılında yüzde 23,8 olacağı tahmin edilen sosyal güvenlik primleri dahil vergi yükünün (vergi red ve iadeleri hariç) GSYH'ya oranının, dönem sonunda yüzde 23,5'e gerilemesi öngörülmektedir. 2007 yılında GSYH'ya oran olarak yüzde 38,8 düzeyinde gerçekleşen AB tanımlı borç stokunun ise, Program dönemi sonunda yüzde 31'e gerilemesi hedeflenmektedir. Ayrıca, özelleştirmelere rağmen KİT sisteminin dönem boyunca GSYH'nın yüzde 0,3'ü kadar faiz dışı fazla vermesi hedeflenmektedir.

3) Para Politikası ve Fiyat İstikrarı: Para politikasının temel amacı, fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürülebilir kılmaktır. Bu amaç doğrultusunda; Program döneminde enflasyon hedeflemesi rejimine devam edilecek, Merkez Bankası enflasyonun düşürülmesine odaklanacak ve para politikası kararlarını bu doğrultuda oluşturacaktır. Öte yandan, dalgalı döviz kuru rejimi önümüzdeki dönemde de sürdürülecek, Merkez Bankası gerektiğinde piyasalara müdahale edebilecektir. Enflasyon hedeflerinin Hükümet ve Merkez Bankası tarafından birlikte belirlenmesi uygulamasına program döneminde de devam edilecektir. Enflasyon hedefleri (TÜFE yıllık artış hızı) 2009, 2010 ve 2011 yılları için sırasıyla yüzde 7,5, yüzde 6,5 ve yüzde 5,5 olarak revize edilmiştir.

4) Ödemeler Dengesi: Cari açığın borç yaratmayan kaynaklarla finanse edilmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede; geleneksel ihracat sektörlerinde katma değer artışı sağlanmasına yönelik politikalar uygulanacaktır. Üretim ve ihracat yapısının ithalata bağımlılığını azaltmak üzere; ithal ara girdilerin yurt içinden rekabetçi fiyatlarla teminini teşvik edecek mekanizmalar geliştirilecektir. Küresel sermayenin Türkiye'ye yönelmesini sağlayıcı düzenlemeler geliştirilecektir. Cari açığı azaltmak amacıyla enerji ve enerji dışı dış ticaret dengesi yanında, hizmetler ve yatırım gelirleri dengesinin de iyileştirmesine yönelik tedbirler geliştirilecektir. Cari açığın finansmanında doğrudan uluslararası yatırımların payının artmasına yönelik tedbirler alınacaktır.

Program döneminde, dünya ekonomisi ve ticaretinde son yıllarda görülen artış hızının bir miktar yavaşlaması beklenmektedir. Bu çerçevede, 2011 yılında, ihracatın yıllık ortalama yüzde 10,4 oranında artarak 181,7 milyar dolara, ithalatın ise yıllık ortalama yüzde 9,1 oranında artarak 277,6 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir. 2009 yılında 21,4 milyar dolar olarak gerçekleşeceği öngörülen turizm gelirlerinin, 2011 yılında 23,6 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede cari işlemler açığının GSYH'ya oranının Program döneminde yüzde 6'lar civarında olacağı öngörülmektedir.

C) *Program Dönemi Gelişme Eksenleri*

Kalkınma Planı ile uyumlu olarak 2009-2011 dönemi Orta Vadeli Programının gelişme eksenleri şunlardır:

- Rekabet Gücünün Artırılması,
- İstihdamın Artırılması,
- Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi,
- Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Gelişmişlik Farklarının Azaltılması,
- Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması.

1.1.2. Orta Vadeli Mali Plan (2009-2011)

Çok yıllı bütçeleme sürecinin ikinci önemli belgesi Orta Vadeli Mali Plandır. Kamu idarelerinin kendi kurumsal önceliklerini Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle belirlemeleri, bütçelerini bu doğrultuda ve çok yıllı bütçeleme anlayışına uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir.

Orta Vadeli Programla uyumlu olmak üzere, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanan Orta Vadeli Mali Plan 8/7/2008 tarihli mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2009-2011 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Mali Plan döneminde ekonomide sürdürülebilir büyüme ortamının devam ettirilmesi ve ekonomik istikrarın güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda maliye politikasının, belirlenecek mali kurallar çerçevesinde yürütülmesi sağlanacaktır. Plan döneminde, Avrupa Birliği ile yapılan tam üyeliğe ilişkin müzakere sürecinde Birlik müktesebatına uyum çalışmalarında önemli bir mesafenin alınması ve buna bağlı olarak doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında artış eğiliminin devam etmesi beklenmektedir.

Orta Vadeli Mali Plan döneminde kamu gider mevzuatının rasyonelleştirilmesine yönelik çalışmaların sürdürülmesi öngörülmüştür. 2009-2011 yıllarını kapsayan dönemde, çok yıllı bütçeleme anlayışının uygulanmasında elde edilen tecrübeler de göz önüne alınarak kaynak tahsisinde etkinliğin artırılması hususu, temel önceliklerden birisi olmaya devam edecektir. Bu çerçevede, kamu idarelerinin ödenek tavanlarını dikkate alarak, belirlenen öncelikler çerçevesinde kendi kaynak tahsislerini gözden geçirmeleri ve önceliğini yitirmiş faaliyetler ile projeleri tasfiye etmeleri öngörülmektedir.

A) *Merkezi Yönetim Bütçesinin Dayandığı Temel Makroekonomik Göstergeler ve Politikalar*

1) Temel Makroekonomik Göstergeler: Merkezi Yönetim Bütçesinin Dayandığı Temel Makroekonomik Göstergeler Orta Vadeli Programda da yer verildiği üzere tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Temel Makroekonomik Göstergeler

	2009	2010	2011
GSYH Büyümesi (%)	5,0	5,5	6,0
GSYH (Milyon TL, Cari Fiyatlarla)	1.109.351	1.245.269	1.395.158
GSYH (Milyon Dolar, Cari Fiyatlarla)	772.690	830.179	900.567
TÜFE Yılsonu (%)	7,5	6,5	5,5

2) Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar: Kamu idarelerinin, mali yönetim ve kontrol alanında yeni görev ve sorumluluklarını gereğince yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla, yeterli idari kapasiteye kavuşturulmalarına yönelik olarak başlatılan faaliyetler yoğunlaştırılacaktır. Ayrıca, kamu idarelerinde stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme yaygınlaştırılacaktır.

Mali Plan döneminde, eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik harcamalara daha fazla önem verilecektir. Ayrıca, Ar-Ge harcamalarına önem verilecek ve teknogirişim sermayesi desteği sağlanacak; koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına ve sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılarak kalitesinin artırılmasına öncelik tanınacak; orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık verilecektir.

3) Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar: 2009-2011 döneminde; vergi kanunlarında yer alan istisna, muafiyet ve vergi indirimi hükümleri, ekonomik ve sosyal politikalar çerçevesinde yeniden değerlendirilerek vergi mevzuatı sadeleştirilecek, vergi politikalarında istikrar esas olacaktır. Kayıtdışı ekonominin azaltılmasına yönelik politikalar uygulanacaktır. Ayrıca, çifte vergiyi önleme anlaşmaları konusundaki çalışmalara devam edilecek, vatandaşların vergi bilincini artırıcı çalışmalar yapılacaktır. Plan döneminde vergi denetimlerine etkinlik kazandırılacak, Borç Takip ve Değerlendirme Sistemi geliştirilecektir.

Ayrıca, Planda Hazineye ait ve bir kamu hizmetine tahsisli olmayan taşınmazların, uygulanan ekonomi politikası çerçevesinde ekonomiye kazandırılması ve bütçeye kaynak sağlamak üzere etkin bir şekilde değerlendirilmesi politikasına devam edilmesi de öngörülmektedir.

B) ***Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri***

1) Bütçe Dengesi: 2009 yılı merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1,4 olarak gerçekleşeceği, 2010 yılında yüzde 1,3'e düşeceği, 2011 yılında ise yüzde 1,7 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Mali Plan döneminde, GSYH'ye oranı açısından 2009 yılında yüzde 3,7, 2010 yılında yüzde 3,1, 2011 yılında ise yüzde 2,6 oranında faiz dışı fazla hedeflenmiştir.

2) Bütçe Giderleri : 2009-2011 döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri; makroekonomik göstergeler, temel politika belgelerinde ortaya konulan öncelikler ve kamu idarelerinin ihtiyaçları esas alınarak tahmin edilmiştir.

Personel giderleri tahmin edilirken, kamu personeline mali imkanlar ve hedeflerle uyumlu maaş ve ücret artışı sağlanacağı varsayılmıştır. Sosyal güvenlik devlet prim giderleri tahmininde 5754 sayılı Kanunla değişik 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun getirdiği sağlık primi giderleri dikkate alınmıştır.

Mal ve hizmet alım giderlerinin tahmininde, kamu idarelerinin uygulamaya koyacakları yeni programlar, hizmet genişlemesine bağlı olarak ortaya çıkacak ihtiyaçlar ve bu giderleri etkileyecek makroekonomik göstergeler esas alınmıştır. Ayrıca, Devlet memurları ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık giderleri ve sosyal güvenliği olmayanların sağlık giderleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağından, Mali Plan döneminde bu tür giderler için mal ve hizmet alım gideri öngörülmemiştir.

Cari transfer harcamalarının tahmininde; 5510 sayılı Kanunun uygulamaya girmesinin sosyal güvenlik dengesine etkileri, 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde merkezi yönetim bütçesinden karşılanacak işveren sigorta prim indirimi ve diğer giderler ile mahalli idarelerin genel bütçeden aldığı payın artırılmasına ilişkin düzenlemeler dikkate alınmıştır.

Sermaye giderlerinin tahmininde, kamu yatırımlarına ilişkin belirlenen hedefler ile GAP Eylem Planı kapsamında yapılacak yatırımlar dikkate alınmıştır. Sermaye transferlerinin tahmininde, KÖYDES Projesinin devam ettirileceği, Ar-Ge projelerine bütçeden ayrılan payın artırılacağı varsayılmıştır. Borç verme giderlerinde ise KİT'lerin mali yapısı ile harç ve öğrenim kredilerine ilişkin öngörüler dikkate alınmıştır.

Diğer taraftan, faiz giderlerinin tahmininde borç stokunun yapısı ve seyri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki dalgalanmaların faiz giderlerine olan muhtemel etkileri de dikkate alınmıştır.

Mali Plan döneminde cari transfer giderleri, faiz hariç bütçe giderlerinin yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. Bu durum, büyük ölçüde 5510 sayılı Kanunun ve mahalli idarelere genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan payın artırılmasına ilişkin düzenlemelerden kaynaklanmaktadır.

2009-2011 döneminde, merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSYH'ye oranı sırasıyla yüzde 23,4, yüzde 22,8 ve yüzde 22,9 olarak gerçekleşmesi öngörülmüştür. Bu dönemde bütçe giderlerinin 2009'da 259.140 milyon, 2010'da 284.229 milyon, 2011'de 319.520 milyon TL olması öngörülmüştür.

3) Bütçe Gelirleri: Merkezi yönetim bütçe gelirleri, Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik göstergeler ile gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve gelirlerin geçmiş yıllarda gösterdiği eğilim dikkate alınarak tahmin edilmiştir.

2009-2011 yıllarını kapsayan dönemde bütçe gelirleri sırasıyla, 243.592 milyon, 268.309 milyon, 296.478 milyon TL olması tahmin edilmektedir. Bu dönemde vergi gelirlerinin merkezi yönetim bütçe gelirleri içerisindeki payının yıllar itibarıyla artacağı tahmin edilmektedir. 2009 yılında yüzde 81,5 olan bu oran, 2011 yılında yüzde 83,1 olarak öngörülmektedir. 2009-2011 Mali Planı dönemi sonunda merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSYH'ye oranının yüzde 21,3, vergi gelirlerinin GSYH'ye oranının ise yüzde 17,7 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

C) *Merkezi Yönetim Bütçe Açığının Finansmanı*

Bütçe açığının finansmanına ilişkin olarak Mali Planda Kamu borç ve risk yönetiminin temel ilkeleri;

- Makroekonomik dengelerin gözetilerek para ve maliye politikaları ile uyumlu sürdürülebilir, saydam ve hesap verilebilir bir borçlanma politikasının izlenmesi,

- Finansman ihtiyaçlarının, iç ve dış piyasa koşulları ve maliyet unsurları göz önüne alınarak belirlenen risk düzeyi çerçevesinde, orta ve uzun vadede mümkün olan en düşük maliyetle karşılanması,

olarak belirlenmiştir.

Stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikası çerçevesinde 2009-2011 döneminde;

- Nakit iç borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden yapılması,

- TL cinsi borçlanmanın ağırlıklı olarak sabit faizli enstrümanlarla yapılarak gelecek 12 ayda faizi yenilenecek senetlerin payının azaltılması,

- Ortalama vadenin piyasa koşullarının elverdiği ölçüde uzatılarak vadesine 12 aydan az kalmış senetlerin payının azaltılması,

- Nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla güçlü rezerv tutulması,

hedeflenmektedir.

Bu dönemde, AB Tanımlı Kamu Brüt Borç Stokunun (Merkezi yönetim, yerel idareler ve sosyal güvenlik kurumlarından oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini ifade etmektedir) GSYH'ya oranı sırasıyla, yüzde 35, yüzde 33 ve yüzde 31 olarak; Kamu Net Borç Stokunun GSYH'ya oranı ise yüzde 25, yüzde 24 ve yüzde 22 olarak öngörülmüştür.

D) *Ödenek Teklif Tavanları*

5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin ödenek teklif tavanları belirlenirken, makroekonomik göstergeler ile Orta Vadeli Programda belirlenen politika öncelikleri, kamu idarelerinin ihtiyaçları ve yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınmıştır. Aynı Kanunun 2'nci maddesi gereği Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar için ödenek teklif tavanı belirlenmemiştir.

Ödenek teklif tavanları Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Genel ve Özel Bütçe Ödenek Teklif Tavanları **TL**

	2009	2010	2011
Genel Bütçeye Dahil İdareler Toplamı*	242.968.587.988	266.173.658.990	298.660.019.271
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	15.456.531.634	17.265.049.680	19.953.516.813

*** Genel Bütçeye Dahil İdareler ödenek teklif tavanlarına özel bütçeli idarelere yapılacak Hazine yardımı dahil edilmemiştir.**

1.2. TASARI VE GEREKÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN ANALİZLER

1.2.1. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Özellikleri

Milli Bütçe Tahmin Raporunda 2009 Yılı Programının temel amacının; borç stokunu azaltacak bir faiz dışı fazlanın elde edilmesi, mali disiplinin güçlendirilmesi ve yıl sonu enflasyon hedefi ile uyumlu bir kamu maliye politikasının yürütülmesi olduğu ifade edilmekte ve sürdürülebilir büyüme ortamının devam ettirilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir. Program döneminde GSYH'nın yüzde 4, toplam kaynakların sabit fiyatlarla yüzde 4, sabit sermaye yatırımlarının ise yüzde 5 artacağı öngörülmektedir. Ayrıca 2009 yılında toplam tüketimin sabit fiyatlarla yüzde 3,4 artması, kamu tüketiminin yüzde 2,1 ve özel tüketimin yüzde 3,5 artacağı öngörülmüştür.

2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ve gerekçesi incelendiğinde; bütçe ödeneklerinin, kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesine ve reel ekonomideki büyümenin sürdürülmesine katkıda bulunulması başta olmak üzere aşağıda belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla Orta Vadeli Programda ve Orta Vadeli Mali Planda belirlenen politika, hedef ve öncelikler ile idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınarak belirlendiği anlaşılmaktadır.

2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi;

- Makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi, mali disiplinin devam ettirilmesi, ekonominin dışsal şoklara dayanıklılığının artırılması,

- Enflasyonla mücadelenin desteklenmesi, faiz dışı fazla hedefine azami derecede katkıda bulunulması,

- Etkin bir borçlanma politikası ve mali disiplinle faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısının giderilmesi,

- Kaynakların temel politikalara tahsisi, kamu harcamalarının kalitesinin artırılması suretiyle halkın hayat standardının yükseltilmesi,

- Bütçenin sağlam gelir kaynaklarına dayandırılması ve kaynak harcama dengesinin gözetilmesi, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması,

- Hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın güçlendirilmesi,

- Yatırıma ayrılan kaynakların öncelikli ve kısa sürede bitirilebilecek projelere yönlendirilmesi, orta ve uzun vadede ekonomide verimlilik ve üretim artışını sağlayacak altyapı yatırımlarına ağırlık verilmesi,

- Verimliliği artıran ve üretimi teşvik eden bir tarımsal destek politikası oluşturulması,

- Eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli harcamalara ve bölgesel gelişmişlik farklarını giderici harcamalara daha fazla kaynak tahsis edilmesi, kırsal kesimin altyapısının güçlendirilmesi,

hedefleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

Tasarıda ayrıca;

- Kamu idarelerinin bütçe inisiyatiflerinin artırılması amacıyla aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde 20'sine kadar bütçe içi aktarma yapabilmeleri; ayrıca kamu idarelerinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yaptırılacak işler nedeniyle yapılacak aktarmaları ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının kendi aralarında yaptıkları hizmetlerin bedellerine ilişkin aktarmaları kendilerinin yapabilmesi,

- Kural olarak 2009 Yılı Yatırım Programında yer almayan projelere harcama yapılmaması, taşıt alımının sadece acil ve zorunlu hallerde ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılabilmesi,

- KÖYDES ödeneklerinin ilgili idarelere tahakkuk ettirmek suretiyle kullandırılması, bu yardımların haczedilememesi, bunlara ihtiyati tedbir konulamaması,

- 4749 sayılı Kanuna göre sağlanacak garantili imkan ve dış borcun ikraz limitinin 3 milyar ABD Dolarını aşamaması, bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde birine kadar özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilmesi,

- 190 sayılı KHK kapsamındaki kamu idarelerinde 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa ve nakil yoluyla ayrılanların yüzde ellisini geçmemek üzere açıktan atama veya nakil yapılabilmesi, ilave olarak yükseköğretim kurumları için 4.000, diğer kuruluşlar için 21.000 adet atama izni verilebilmesi, ayrıca; yükseköğretim kurumlarının emeklilik, ölüm, istifa, nakil , eğitimin tamamlanması veya başarısızlık nedeniyle ayrılanların yüzde ellisini, araştırma görevlilerinin yüzde yüzünü geçmemek üzere açıktan ve naklen atama yapabilmeleri, bunlar için 500'ü yeni kurulan üniversitelerin öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi ihtiyacı için kullanılması kaydıyla ilave 3000 adet atama izni verilebilmesi,

öngörülmektedir.

1.2.2. Bütçe Gelir ve Gider Tahminleri

2009 yılı bütçe gelir ve giderleri tahmin edilirken;

- GSYH'nin yüzde 4 büyüyeceği,

- GSYH deflatörünün yüzde 7,5 olacağı,

- Yıl sonunda TÜFE'nin yüzde 7,5 olacağı,

- İhracatın 149, ithalatın 232,5 milyar ABD Doları olacağı,

- Borçlanmada TL cinsinden borçlanmaya ağırlık verileceği, nakit iç borçlanmanın ağırlıklı olarak sabit faizli enstrümanlarla yapılacağı, vadelerin uzatılması politikalarının sürdürüleceği,

- KİT'lere sermaye desteğine devam edileceği,

varsayılmış, ayrıca, bütçe uygulaması sırasında ortaya çıkacak acil ve öncelikli hizmetler için yeteri kadar yedek ödenek konulması öngörülmüştür.

Bütçe giderleri belirlenirken; Orta Vadeli Programda ve Orta Vadeli Mali Planda belirlenen politika, hedef ve öncelikler ile idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınmıştır.

Genel Bütçe gelirleri tahmin edilirken; Orta Vadeli Programda ve Orta Vadeli Mali Planda belirlenen politika hedef ve öncelikleri, büyüme, dış ticaret hacmi, döviz kuru ile üretim-tüketim ve enflasyon tahminleri, vergilerin gelir esnekliği, bütçe gider büyüklükleri, yürürlükteki mevzuat ve alınacak tedbirler göz önünde bulundurulmuştur.

5018 sayılı Kanun gereği, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay ve Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar ödenek tekliflerini kendileri belirlemiş, genel bütçe gelir tahmini Maliye Bakanlığı tarafından yapılmış, özel bütçeli kuruluşlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumların gelir tahminleri kendileri tarafından yapılmıştır.

1.2.3. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

A) ***Giderler:*** 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe giderleri hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar dahil 275.956.310.474 TL, hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç 262.110.416.000 TL'dir. Bütçe giderlerinin GSYH'ya oranı ise yüzde 23,58'dir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe ödenekleri içerisinde en büyük pay sırasıyla cari transferlere, faiz giderlerine ve personel giderlerine aittir. Tablo 4'de Merkezi Yönetim Bütçesinin hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç ödenek dağılımı verilmektedir.

Tablo 4. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenekleri

Ödenek Türü	**Ödenek Miktarı (TL)**	**Bütçe İçerisindeki Payı (%)**	**GSYH'ya oranı (%)***
Personel giderleri	57.211.000.000	21,83	5,15
Sos. Güv. Dev. Primi gid.	7.243.000.000	2,76	0,65
Mal ve hizmet alım gid.	26.133.219.000	9,97	2,35
Faiz giderleri	57.500.030.000	21,94	5,17
Cari transferler	88.503.756.000	33,77	7,96
Sermaye giderleri	16.621.691.000	6,34	1,50
Sermaye transferleri	2.819.069.000	1,08	0,25
Borç vermeler	4.660.842.000	1,78	0,42
Yedek ödenekler	1.417.809.000	0,54	0,13
Toplam	**262.110.416.000**	100,00	**23,58**

***2009 Yılı Programında GSYH 1.111.438.000.000 TL olarak öngörülmüştür. Tabloda bu rakam esas alınmıştır.**

Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde en büyük paya sahip cari transferlerin yaklaşık yarısı (46 milyar 690 milyon TL) sosyal güvenlik sistemine yapılacaktır. Bu miktarın 21 milyar 378 milyon TL'si Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumunun finansman açığı ve 25 milyar 312 milyon TL'si Maliye Bakanlığı bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumunun Devlet adına yaptığı sosyal harcamaların finansmanı içindir. Ayrıca, 19 milyar 919 milyon TL mahalli idarelere ve 3 milyar 987 milyon TL fonlara transfer edilecektir.

Tarımsal desteklemeye Merkezi Yönetim Bütçesinden 5 milyar 500 milyon TL ödenek ayrılmıştır. KİT görev zararları için bütçeden ayrılan pay 2 milyar 5 milyon TL olup toplam görev zararı ödeneği ise 3 milyar 81 milyon TL'dir.

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinden, sermaye giderleri ve sermaye transferleri ile 366 milyon TL doğal afet giderlerini karşılama ödeneği dahil yatırımlara ayrılan toplam pay ise, 19 milyar 807 milyon TL olup bütçenin yüzde 7,5'ine karşılık gelmektedir.

Tablo 5'de hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç Merkezi Yönetim Bütçe ödeneklerinin fonksiyonel dağılımı verilmektedir.

Tablo 5. Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenekleri

Fonksiyon Türü	**Ödenek Miktarı (TL)**	**Bütçe İçerisindeki Payı (%)**	**GSYH'ya oranı (%)***
Genel Kamu Hizmetleri	97.520.090.613	37,21	8,77
Savunma Hizmetleri	14.627.857.092	5,58	1,32
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hiz.	15.760.563.810	6,01	1,42
Ekonomik İşler ve Hizmetler	27.869.835.540	10,63	2,51
Çevre Koruma Hizmetleri	253.269.300	0,10	0,02
İskan ve Toplum Refahı Hizm.	3.377.942.790	1,29	0,30
Sağlık Hizmetleri	13.746.661.571	5,24	1,24
Dinlenme Kültür ve Din Hizm.	4.216.435.857	1,61	0,38
Eğitim Hizmetleri	34.945.121.913	13,33	3,14
Sos. Güv. ve Sos. Yard. Hizm.	49.792.637.514	19,00	4,48
Toplam	**262.110.416.000**	100,00	**23,58**

***2009 Yılı Programında GSYH 1.111.438.000.000 TL olarak öngörülmüştür. Tabloda bu rakam esas alınmıştır.**

Fonksiyonlar itibarıyla bakıldığında; bütçeden en büyük payı sırasıyla genel kamu hizmetlerinin, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ile eğitim hizmetlerinin aldığı görülmektedir. Bunların bütçe içerisindeki payı sırasıyla yüzde 37,2; 19 ve 13,3'tür. Bütçe içerisinde en az ödenek ise çevre koruma hizmetlerine ayrılmıştır. Çevre koruma hizmetlerinin bütçe içerisindeki payı yüzde 0,1'dir.

B) ***Gelirler:*** 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe gelirleri red ve iadeler düşüldükten sonra 248 milyar 759 milyon TL'dir. Bu miktarın 244 milyar 171 milyon TL'si Genel Bütçe net gelirleri, 3 milyar 878 milyon TL'si Özel Bütçe öz gelirleri, 710 milyon TL'si Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların gelirden ayrılan paylar düşüldükten sonra kalan net gelirlerinden oluşmaktadır.

Genel Bütçe brüt geliri 263 milyar 244 milyon TL olup, 19 milyar 73 milyon TL tutarındaki red ve iadeler düşüldükten sonra net bütçe geliri 248 milyar 759 milyon TL'dir. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2009 yılı gelir tahminleri 1 milyar 924 milyon TL olup, bu miktarın 1 milyar 214 milyon lirası genel bütçeye aktarılmaktadır. Ayrıca, özel bütçeli kuruluşlara bütçe dengelerini sağlamak için 12 milyar 632 milyon TL Hazine yardımı yapılması öngörülmektedir.

C) ***Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi:*** 2009 Yılı Merkezi Bütçesi; hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç 262.110.416.000 TL gider, red ve iadeler hariç 248.758.274.859 TL gelir olmak üzere 13.352.141.141 TL açıkla bağlanmıştır. Bütçe açığının GSYH'ya oranı yüzde 1,2'dir. Buna karşın, 57 milyar 500 milyon TL tutarındaki faiz ödemeleri düşüldükten sonra hesaplanan 44 milyar 149 milyon TL faiz dışı fazlanın, GSYH'ye oranının yüzde 4 düzeyinde olması öngörülmüştür.

1.2.4. 2010-2011 Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

A) ***2010 Yılı Bütçesi:*** 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi giderleri hazine yardımı ve düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirinden ayrılan pay hariç 282 milyar 384 milyon TL, bütçe geliri 269 milyar 596 milyon TL, bütçe açığı ise 12 milyar 788 milyon TL olarak öngörülmüştür. 2010 yılı bütçesinin faiz dışı fazla öngörüsü ise 44 milyar 312 milyon TL'dir.

B) ***2011 Yılı Bütçesi:*** 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi giderleri hazine yardımı ve düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirinden ayrılan pay hariç 313 milyar 374 milyon TL, bütçe geliri 294 milyar 831 milyon TL, bütçe açığı ise 18 milyar 543 milyon TL olarak öngörülmüştür. Ayrıca, 2011 yılı bütçesinin 41 milyar 207 milyon TL faiz dışı fazla vermesi öngörülmektedir.

1.3. GİDER BÜTÇESİNİN ANALİZİ

1.3.1. Genel Bütçeli İdarelerin Bütçelerinin Analizi

Genel bütçeli kamu idarelerine; özel bütçeli kamu idarelerine transfer edilecek 12.632.033.320 TL Hazine yardımı dahil, toplam 257.634.693.488 TL ödenek tahsis edilmiştir. Genel bütçeli kamu idareleri bütçe toplamının, Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay dahil (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerdeki kurumların bütçelerinin toplamı olan 275.956.310.474 TL'ye oranı % 93,36; Hazine yardımı hariç 245.002.660.168 TL'lik genel bütçeli idarelere tahsis edilen ödeneğin, hazine yardımı hariç, gelirden ayrılan pay dahil 263.324.277.154 TL olan Merkezi Yönetim bütçe toplamına oranı ise, % 93,04'tür.

A) ***Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları***

Personel Giderleri	50.910.896.848	% 19,76
Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri	6.449.472.452	% 2,50
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	23.059.536.336	% 8,95
Faiz Giderleri	57.500.000.000	% 22,31
Cari Transferler (Hazine yardımı dahil)	96.586.819.112	% 37,49
Sermaye Gideri	13.203.290.740	% 5,12
Sermaye Transferi (Hazine yardımı dahil)	5.249.853.000	% 2,03
Borç Verme	3.257.016.000	% 1,26
Yedek Ödenek	1.417.809.000	% 0,55

Cari transfer niteliğindeki Hazine yardımı 9.485.661.320 TL, sermaye transferi niteliğindeki Hazine yardımı 3.146.372.000 TL'dir. Buna göre: Hazine yardımı hariç cari transferler 87.101.157.792 TL ve sermaye transferleri ise 2.103.481.000 TL'dir.

B) ***Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları***

Genel Kamu Hizmetleri (Hazine yardımı dahil)	107.587.022.161	% 41,76
Savunma Hizmetleri	14.597.892.817	% 5,66
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	14.839.467.630	% 5,76
Ekonomik İşler ve Hizmetler	25.803.855.110	% 10,01
Çevre Koruma Hizmetleri	229.240.000	% 0,89
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	3.326.778.290	% 1,29
Sağlık Hizmetleri	12.791.994.420	% 4,96
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	3.166.947.690	% 1,23
Eğitim Hizmetleri	25.620.307.140	% 9,94
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	49.671.188.230	%19,28

Genel kamu hizmetlerinden yapılan Hazine yardımı 12.632.033.320 TL'dir. Buna göre: Hazine yardımı ve 58.634.154 TL tutarındaki gelirden ayrılan pay hariç, genel kamu hizmetleri 94.896.354.687 TL'dir.

C) ***Genel Bütçeli Kamu İdareleri içinde en fazla ödeneğe sahip ilk beş kuruluşun ödenekleri***

1. Hazine Müsteşarlığı	65.984.995.000 TL
2. Maliye Bakanlığı	57.812.054.998 TL
3. Milli Eğitim Bakanlığı	27.883.696.000 TL
4. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	26.401.009.000 TL
5. Milli Savunma Bakanlığı	14.532.622.000 TL

olarak sıralanmaktadır.

Bütçe tasarısında ekonomik sınıflandırmaya göre:

- Hazine Müsteşarlığına tahsis edilen ödeneğin 57.500.000.000 TL'lik kısmı faiz giderleri için öngörülmüştür.

- Maliye Bakanlığına tahsis edilen ödeneğin, 53.198.615.412 TL'lik Hazine yardımı dahil kısmı, cari transferlerdir.

- Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilen ödeneklerin, 18.488.279.548 TL'lik kısmı personel giderleridir.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına en fazla tahsis edilen ödenek 26.231.040.000 TL ile cari transferlerdir. Bu ödeneğin 21.378.000.000 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transferlerden oluşmaktadır.

- Milli Savunma Bakanlığına en fazla tahsis edilen ödenek 6.175.173.000 TL personel giderleri ile 7.324.231.000 TL mal ve hizmet alım giderleridir. Uluslararası sınıflandırma standartlarında da "cari gider" olarak kabul edilen savunma harcamaları, sermaye için belirlenen gideri geçse dahi yatırım programlarında yer almamakta, mal ve hizmet alım giderlerine dahil edilmektedir. Ancak, askeri lojman alımı, yapımı ve büyük onarımı için yapılan harcamalar, sermaye bölümünde sınıflandırılmakta ve yatırım programına dahil edilmektedir. Ayrıca, askeri lojmanlar dışında kalan ikamete mahsus olan ve olmayan binalar ve diğer inşaat işleri ile askeri amaçlar dışında üretim amacıyla kullanılacak olan dayanıklı ve dayanıksız mal alımları da sermaye harcamaları bölümünde yer almaktadır.

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe teklifleri toplamı; Hazine yardımı dahil, 2009'da 2008 yılına göre % 18,03; 2009 ve 2010 yıllarında ise bir önceki yıla göre sırasıyla % 7,80 ve % 10,95 oranında artış göstermektedir.

1.3.2. Özel Bütçeli İdarelerin Bütçelerinin Analizi

2009 yılında özel bütçeli kamu idarelerine toplam 16.398.005.878 TL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu ödeneğin, Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay dahil (I), (II), (III) sayılı cetvele tabi idareler toplamı olan 275.956.310.474 TL içerisindeki payı, yüzde 5.94'e tekabül etmektedir. Hazine yardımı hariç gelirden ayrılan pay dahil 263.324.277.154 TL olan merkezi yönetim bütçesi toplamına oranı ise yüzde 6.23'tür.

A) ***Özel Bütçeli Kamu İdarelerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenekleri ve Özel Bütçe Toplamı İçindeki Oranları***

1) Yükseköğretim kurumları:		
Personel giderleri	4.572.550.500	27,88
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	565.624.725	3,45
Mal ve hizmet alımı giderleri	1.561.420.000	9,52
Cari transferler	209.227.000	1,28
Sermaye giderleri	1.863.897.000	11,37
Toplam	8.772.719.225	53,50
2) Diğer özel bütçeli kamu idareleri:		
Personel giderleri	1.510.317.953	9,21
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	213.604.000	1,30
Mal ve hizmet alımı giderleri	1.261.075.700	7,69
Cari transferler	1.157.036.000	7,06
Sermaye giderlerine	1.363.839.000	8,32
Sermaye transferleri	715.588.000	4,36
Borç verme giderleri	1.403.826.000	8,56
Toplam	7.625.286.653	46,50

B) ***Özel Bütçeli Kamu İdarelerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödenekleri ve Özel Bütçe Toplamı İçindeki Oranları***

1) Yükseköğretim kurumları:		
Genel kamu hizmetleri giderleri	913.989.325	5,57
Savunma hizmetleri giderleri	5.985.650	0,04
Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri giderleri	149.782.580	0,91
Sağlık hizmetleri giderleri	812.337.800	4,95
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri giderleri	110.736.750	0,68
Eğitim hizmetleri giderleri	6.779.887.120	41,35
Toplam	8.772.719.225	53,50

2) Diğer özel bütçeli kamu idareleri:

Genel kamu hizmetleri giderleri	1.433.002.977	8,74
Savunma hizmetleri giderleri	22.985.190	0,14
Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri giderleri	743.978.600	4,54
Ekonomik işler ve hizmetler giderleri	1.636.886.381	9,98
Çevre koruma hizmetleri giderleri	24.029.300	0,15
İskan ve toplum refahı hizmetleri giderleri	51.164.500	0,31
Sağlık hizmetleri giderleri	142.329.351	0,87
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri giderleri	904.533.417	5,52
Eğitim hizmetleri giderleri	2.544.927.653	15,52
Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri giderleri	121.449.284	0,74
Toplam	7.625.286.653	46,50

C) *Özel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri İtibariyle Değerlendirmesi*

Ülkemizde 2008 yılında 5765 sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 9 yeni üniversite kurulmuş ve bu nedenle yükseköğretim kurumlarının sayısı 94'e yükselmiştir. Yükseköğretim kurumları içerisinde en fazla ödeneğe sahip ilk beş kuruluş ve ödenekleri;

1. İstanbul Üniversitesi	486.779.000 TL
2. Hacettepe Üniversitesi	345.274.000 TL
3. Ankara Üniversitesi	340.786.000 TL
4. Gazi Üniversitesi	319.644.000 TL
5. Ege Üniversitesi	297.987.700 TL

Diğer özel bütçeli kamu idareleri arasında en fazla ödeneğe sahip ilk beş kuruluş ve ödenekleri;

1. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	2.400.696.000 TL
2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	1.127.085.000 TL
3. Orman Genel Müdürlüğü	843.744.000 TL
4. Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu	705.806.000 TL
5. Vakıflar Genel Müdürlüğü	443.246.000 TL

Ekonomik sınıflandırmaya göre bu kuruluşların ödenekleri incelendiğinde;

• Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinde en fazla ödeneğin 1.358.000.000 TL ile üniversite öğrencilerine karşılıklı olarak verilen öğrenim ve katkı kredisi ödemelerinin gösterildiği borç verme tertibinde bulunduğu, bu kapsamda 2009 yılı için 335.000 yeni öğrenciye daha öğrenim veya katkı kredi ödemesi yapılmasının hedeflendiği; ayrıca 78 il ve 85 ilçedeki toplam 229 yurt ve 205.165 yatak kapasitesi ile üniversite öğrencilerine sunulacak barınma hizmetinin yanı sıra günlük yemek yardımı ve karşılıksız burs ödemelerini kapsayan cari transferler tertibi için 475.529.000 TL ile ikinci en fazla ödeneğin öngörüldüğü,

• Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nda sermaye transferi için ayrılan 585.000.000 TL ödeneğin, diğer özel bütçeli idarelerin toplam sermaye transferi ödeneği içersinde % 82'lik payla ilk sırayı aldığı,

anlaşılmaktadır.

D) *Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin 2010 ve 2011 Yılları Ödenek Tahminleri*

Özel bütçeli kamu idarelerinin 2010 yılı ödenek toplamı 17 milyar 675 milyon 737 bin 288 TL olarak tahmin edilmektedir. Bu toplam ödeneğin 9 milyar 454 milyon 919 bin 732 TL'lik kısmını yükseköğretim kurumlarının, 8 milyar 220 milyon 817 bin 556 TL'lik kısmını ise diğer özel bütçeli idarelerin ödenekleri oluşturacaktır.

Özel bütçeli kamu idarelerinin 2011 yılı ödenek toplamı ise 20 milyar 42 milyon 50 bin 126 TL olarak tahmin edilmektedir. Bu toplamın 10 milyar 620 milyon 752 bin 800 TL'lik kısmı yükseköğretim kurumları için, 9 milyar 421 milyon 297 bin 326 TL'lik kısmı ise diğer özel bütçeli kamu idareleri için öngörülmektedir.

1.3.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçelerinin Analizi

5018 sayılı Kanunun 18 inci maddesi; Kanuna ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Telekomünikasyon Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu ile Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, bütçelerinin Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğinin de Maliye Bakanlığına gönderilmesini hükme bağlamıştır. Bu hüküm çerçevesinde, yukarıda anılan Kurul ve Kurumlar, Kanunda belirtilen süre içinde bütçelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunmuşlardır.

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısıyla Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara 1.923.611.108 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneğin 1.213.861.154 TL'sinin gelirden ayrılan paylar adı altında ödenekleştirilmesi ve genel bütçeye Düzenleyici Denetleyici Kurumlardan alınan paylar adı altında gelir yazılması öngörülmüştür. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar bütçe toplamının, hazine yardımları ve gelirden ayrılan paylar dahil (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerdeki kurumların bütçelerinin toplamı olan 275.956.310.474 TL'ye oranı % 0.70; hazine yardımı hariç ve gelirden ayrılan pay dahil 263.324.277.154 TL olan Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamına oranı ise % 0.73'tür.

A) ***Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları***

Personel giderleri	217.234.699 TL	% 11,29
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	14.298.823 TL	% 0,74
Mal ve hizmet alımı giderleri	251.186.964 TL	% 13.05
Faiz giderleri	30.000 TL	% 0,0015
Cari transferler	1.250.196.362 TL	% 64,99
Sermaye giderleri	190.664.260 TL	% 9,91

B) ***Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları***

Genel kamu hizmetleri	276.743.624 TL	% 14,38
Savunma hizmetleri	993.435 TL	% 0.05
Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri	27.335.000 TL	% 1.42
Ekonomik işler ve hizmetler	1.584.321.049 TL	% 82.36
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri	34.218.000 TL	% 1.77

C) ***Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarca Gelirden Ayrılan Paylar***

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	65.000.000
Telekomünikasyon Kurumu	1.131.385.000
Sermaye Piyasası Kurulu	1.500.000
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	-

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	500.000
Kamu İhale Kurumu	23.407.500
Rekabet Kurumu	7.000.000
Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu	134.154
Toplam	**1.228.926.654**

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların gelir fazlalarından genel bütçeye aktarılan miktar 1.213.861.154 TL'dir. Kurumların bütçelerinin (05.08) ekonomik kodunda yer alan gelirden ayrılan paylar toplamı ise 1.228.926.654 TL'dir. Bu rakamlar arasında ortaya çıkan 15.065.500 TL'lik fark, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile Kamu İhale Kurumu tarafından genel bütçe dışında fonlara aktarılan miktardır.

Düzenleyici ve denetleyici kurumların ödenekleri toplamından, bu kurumların gelirlerinden merkezi yönetim kapsamındaki kurumlara ayrılan ve bütçelerine cari gider yazılan toplam 1.228.926.654 TL'lik pay düşüldüğünde; düzenleyici denetleyici kurumların kurumsal harcaması 694.684.454 TL olarak hesaplanmıştır.

1.4. GELİR BÜTÇESİNİN ANALİZİ

1.4.1. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri:

Genel Bütçe (red ve iadeler dahil)	263.243.700.000 TL
Özel Bütçe Öz Gelirleri	3.877.617.905 TL
Yükseköğretim Kurumları	1.294.020.905 TL
Özel Bütçeli Diğer İdareler	2.583.597.000 TL
DDK Öz Gelirleri (gelirden ayrılan paylar hariç)	709.749.954 TL
TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	267.831.067.859 TL
Red ve İadeler (-)(vergi ve vergi dışı gelir iadesi)	19.072.793.000 TL
NET BÜTÇE GELİRİ	248.758.274.859 TL

Bütçe gelirleri içinde en büyük payı (vergi gelirlerinden red ve iadeler hariç); 202.089.590.000 TL ile vergi gelirleri oluşturmakta olup, bunu 46.668.684.859 TL ile vergi dışı diğer gelirler izlemektedir.

- Vergi türlerine göre bir ayrım yapıldığında ise (red ve iadeler hariç);

Gelir Vergisi	45.253.023.000 TL
Kurumlar Vergisi	20.148.295.000 TL
Veraset ve İntikal Vergisi	122.548.000 TL
Motorlu Taşıtlar Vergisi	4.700.000.000 TL
Dahilde Alınan KDV	19.973.859.000 TL
Özel Tüketim Vergisi	49.375.936.000 TL
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	4.100.000.000 TL
Şans Oyunları Vergisi	416.663.000 TL
Özel İletişim Vergisi	5.198.913.000 TL
Gümrük Vergisi	3.507.979.000 TL
İthalde Alınan KDV	38.500.000.000 TL
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	45.372.000 TL
Damga Vergisi	4.717.000.000 TL
Harçlar	5.970.002.000 TL
Başka Yerde Sınıflandırılamayan Vergiler	60.000.000 TL

olarak tahmin edilmektedir.

1.4.2. Genel Bütçe Gelirleri

Vergi Gelirleri	220.602.859.000 TL
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.382.865.000 TL
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	944.107.000 TL
Faizler, Paylar ve Cezalar	21.172.585.000 TL
Sermaye Gelirleri	13.141.284.000 TL
Alacaklardan Tahsilat	0 TL
Red ve İadeler(-)	19.072.793.000 TL
TOPLAM GELİRLER (NET)	244.170.907.000 TL

1.4.3. Özel Bütçeli Kamu İdarelerinin Gelirleri

A) Yükseköğretim Kurumları

Hazine Yardımı	7.456.181.320 TL
Öz Gelir	1.294.020.905 TL
TOPLAM GELİR	8.750.202.225 TL

Yükseköğretim kurumlarının ödenek toplamı ise 8.772.719.225 TL olarak belirlenmiş ve bunun 22.517.000 TL'lik kısmının net finansmanla karşılanması öngörülmüştür. Öz gelirlerin ödenekleri karşılama oranı ise yüzde 14.75'dir.

B) Özel Bütçeli Diğer İdareler

Hazine Yardımı	5.175.852.000 TL
Öz Gelir	2.583.597.000 TL
TOPLAM GELİR	7.759.449.000 TL

Özel Bütçeli Diğer İdarelerin ödenek toplamı ise 7.625.286.653 TL olarak belirlenmiştir ve bunun 107.917.000 TL'lik kısmının net finansmanla karşılanması öngörülmüştür. Öz gelirlerin ödenekleri karşılama oranı ise yüzde 33.88'dir.

1.4.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Hazine Yardımı	0 TL
Öz Gelir	1.923.611.108 TL

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların ödenekleri toplamı 1.923.611.108 TL'dir ve tamamı öz gelirlerle finanse edilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

2.1. MALİYE BAKANININ BÜTÇE SUNUŞU

2.1.1. Bütçenin Genel Çerçevesi ve Dünyadaki Gelişmeler

- 2002 yılından itibaren bütçe uygulamalarında gelir artırıcı ve gider azaltıcı politikaların uygulandığı, yapısal reformlar ve mali disiplin ile bütçelerin güçlendirildiği ve bu uygulamalar neticesinde güven ortamının sağlandığı,

- Dünyada, 1929 büyük ekonomik bunalımından sonraki en büyük ekonomik krizin yaşandığı, 2007 yılının ikinci yarısından itibaren ABD konut piyasasında yaşanan olumsuz gelişmeler nedeniyle küresel finans piyasalarında uzun zamandan beri var olan istikrar ortamının bozulduğu ve likiditenin azaldığı, 2007 yılı ortalarında ABD'de başlayan konut krizinin, son aylarda küresel bir finans ve güven krizine dönüştüğü,

- Küresel mali krizin derinleşmesi ile birlikte banka ve şirket satışları ile şirket birleşmelerinin de arttığı, faizlerin düşürüldüğü, mevduat garanti sınırlarının yükseltildiği ya da tüm mevduatlar garanti altına alındığı,

- Küresel mali krizin, kısa sürede reel ekonomiyi de etkisi altına aldığı, bu çerçevede önümüzdeki dönemde dünyada kredi imkanlarının daralması nedeniyle, faizlerin ve borçlanma maliyetlerinin artacağı, borçlanmanın daha maliyetli hale gelmesi ile büyüme hızının düşmesinin istihdamda bir daralmaya neden olacağı,

- Türkiye'nin 2001 krizinden önemli dersler çıkardığı, bu krizden sonra finansal sistemin yeniden yapılandırıldığı ve etkin bir gözetim ve denetim sisteminin kurulduğu, Türkiye'deki bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik rasyosunun, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça iyi durumda olduğu, diğer taraftan krizin etkisinin azaltılması amacıyla kamu kesiminin her türlü önlemi alma yönünde büyük çaba sarf ettiği,

- Küresel krizin etkilerinin hafifletilmesi amacıyla üretim, yatırım ve ihracat altyapısını güçlendirecek çeşitli önlemlerin alındığı; bu çerçevede, istihdamın artırılmasına yönelik önlemleri içeren bir paketinin uygulamaya konulduğu, KOBİ Yatırım Destekleme Programının hayata geçirildiği, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 5746 sayılı Kanunun kabul edildiği, yurtdışındaki mevduatların milli ekonomiye kazandırılması amacıyla "Varlık Barışı" adı altında bir Tasarının TBMM'ye sunulduğu,

- Küresel krizinin etkisinin şiddetli bir şekilde hissedildiği Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği ülkelerine olan ihracatın toplam ihracat içindeki payının gittikçe azaldığı, Avrupa Birliği dışındaki Avrupa ülkeleri, Asya ülkeleri ve Afrika ülkelerine yapılan ihracatın payının ise artmakta olduğu, diğer taraftan döviz kurlarının yükselmesinin ihracattaki rekabet gücünü daha da artıracağı ve yıllık 150 milyar doları bulan ara malı ithalatını da düşüreceği,

2.1.2. Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler

- 2002 yılından itibaren kararlılıkla uygulanan makroekonomik politikalar ve yapısal reformlarla birlikte 2002-2007 yılları arasında yüksek oranlı büyüme hızlarına ulaşıldığı, Türkiye ekonomisinin son altı yılda ortalama yüzde 6,8 oranında büyüdüğü, 2008 yılının ilk yarısında yüzde 4,2 oranında bir büyümenin gerçekleştiği, bu oranın beklentilerin altında kalmasına karşın birçok Avrupa ülkesindeki büyüme oranından daha yüksek olduğu,

- 2002 yılında 230 milyar dolar olan ekonomik büyüklüğün 5 yılda 657 milyar dolara ulaştığı, 2009 yılında ise 788,4 milyar dolara ulaşılmasının amaçlandığı, kişi başına düşen milli gelirin 2007 yılında 9.305 dolar olduğu, 2009 yılında ise 10.913 dolara yükselmesinin öngörüldüğü,

- Kayıt dışı istihdam oranının, 2008 yılının temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 2,2 puanlık azalışla yüzde 46,7'ye düştüğü, bu dönemde tarım dışı sektörlerde sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranının yüzde 33,2'den 30,8'e gerilediği, gelecek dönemde, istihdamın teşvik edilmesine yönelik reform çalışmalarına devam edileceği,

- Tarım sektöründen diğer sektörlere istihdam kaymasının yaşandığı, tarım dışı sektörlerde 2002 yılından sonra yaklaşık 2,5 milyon kişilik istihdam artışının sağlandığı, tarım sektörünün toplam istihdam içindeki payının 2002 yılında yüzde 34,9'dan, 2008 yılının Temmuz döneminde 27,8'e gerilediği, buna karşılık, aynı dönemde sanayi sektörünün istihdam içindeki payının yüzde 19,3'e, hizmetler sektörünün payının ise yüzde 46,6'ya yükseldiği,

- Enflasyonla mücadele konusunda önemli adımların atıldığı, 1993–2002 döneminde ortalama yüzde 70'lerde olan enflasyon oranının, 2007 yılı sonunda 8,4'e düştüğü, 2008 yılının ilk yarısında ise küresel piyasalardaki olumsuz gelişmeler nedeniyle enflasyonun artma eğilimine girdiği, özellikle gıda, enerji ve diğer emtia fiyatlarındaki artışların enflasyonun artma eğilimine girmesine neden olduğu,

- Yılın ikinci yarısında gıda fiyatlarındaki olumlu görünüm ile petrol fiyatlarında gözlenen düşüşün enflasyon üzerinde olumlu etkiler göstermeye başladığı, enflasyon oranının Temmuz ayından sonra gerileme eğilimine girerek, 2008 yılı Eylül ayı itibarıyla yüzde 11,13 düzeyinde gerçekleştiği,

- Kamu kesimi borçlanma gereğinin yıllar sonra ilk kez negatife döndüğü, 2002 yılında kamu kesimi borçlanma gereğinin GSYİH'ye oranının yüzde 10 düzeyinde olduğu, 2007 yılında ise yüzde 0,10'a gerilediği, 2009 yılında bu oranın -0,02'ye düşürülmesinin hedeflendiği,

- 2002 yılında kamu net borç stokunun GSYİH'ye oranı yüzde 61,4 iken, 2007 yılı sonunda yüzde 29,1 seviyesine gerilediği, bu oranın 2008 yılı sonunda daha da düşmesinin beklendiği,

- 2002 yılı sonrasında dış ticaret alanında kaydedilen başarıların, olumsuz dış talep ve arz koşullarına rağmen 2008 yılında da devam ettiği, 2007 yılı Mart ayından itibaren on iki aylık ihracatın ithalattan daha hızlı arttığı,

- 2008 Ocak-Eylül döneminde ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 35,4 artış göstererek 102,5 milyar dolara ulaştığı, on iki aylık kümülatif verilere göre 132,8 milyar dolar olan ihracatın, bu artış trendini sürdürerek yıl sonunda 137,5 milyar dolara ulaşmasının beklendiği,

- 2002 yılında 87,6 milyar dolar olan dış ticaret hacminin 2007 yılında 277,3 milyar dolara ulaştığı, 2008 yılı Ağustos ayı itibarıyla on iki aylık verilere göre 340,9 milyar dolar olarak gerçekleşen dış ticaret hacminin, yıl sonunda 355,5 milyar dolara ulaşmasının hesaplandığı,

- İthalat ve buna bağlı olarak cari açık miktarında da artışların söz konusu olduğu, cari işlemler dengesinin 2008 Ocak-Ağustos döneminde 34,8 milyar dolar açık verdiği, bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre 2,5 milyar dolar artarak 14,3 milyar dolara ulaşan turizm gelirlerinin, cari açığın daha düşük seviyelerde kalmasında önemli rol oynadığı,

- Doğrudan yabancı sermaye girişinin 2008 yılının ilk sekiz ayında 11,2 milyar dolar olduğu, bu rakamın yıl sonunda 15 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesinin beklendiği, böylece, son altı yılda toplam 72 milyar dolar doğrudan yabancı sermayenin Türkiye'ye girişinin sağlanmış olacağı,

- Ülkemizdeki küresel sermayeli şirket sayısı 2002 yılında 5.438 iken, 2007 yılında bu rakamın 18.308'e yükseldiği, 2008 yılının ilk sekiz ayında 2.434 yeni şirketin de eklenmesi ile küresel sermayeli şirket sayısının toplam 20.742'ye ulaştığı,

- 2003 yılına gelinceye kadar son 20 yılda yapılan özelleştirmelerden 8 milyar dolar gelir elde edildiği halde, 2003 yılından bu yana 32,5 milyar doları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, geri kalanı TMSF ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından yapılan özelleştirmelerden olmak üzere toplam 50 milyar dolar gelir elde edildiği,

- En düşük memur maaşı 2002 Aralık ayında 392 YTL iken, 2008 Ekim ayında 1.118 YTL'ye çıktığı; net asgari ücret 2002 Aralık ayında 184 YTL iken, 2008 Ekim ayında 503 YTL'ye çıktığı, bu tutarlara ve oranlara bakıldığında çalışanların mali durumlarındaki iyileşmelerin bariz olarak görüleceği,

- Emekli ve dar gelirli vatandaşların mali durumlarında 2002 yılına göre önemli oranda iyileşmenin sağlandığı; örneğin, en düşük SSK emekli aylığı 2002 Aralık ayında 257 YTL iken, 2008 Ekim ayında 598 YTL'ye çıktığı ve artışın yüzde 132,7 olduğu; en düşük BAĞ-KUR çiftçi emekli aylığı 2002 Aralık ayında 66 YTL iken, 2008 Ekim ayında 312 YTL'ye çıktığı ve artışın yüzde 372,7 olduğu, en düşük memur emekli aylığı 2002 Aralık ayında 377 YTL iken, 2008 Ekim ayında 773 YTL'ye çıktığı, artışın yüzde 105,03 olduğu, muhtar aylığı 2002 Aralık ayında 97 YTL iken, 2008 Ekim ayında 307 YTL'ye çıktığı ve artışın yüzde 216,5 olduğu,

2.1.3. 2008 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Uygulama Sonuçları ile Yıl Sonu Gerçekleşme Tahminleri

- Ocak-Eylül 2008 dönemi bütçe gerçekleşmelerine bakıldığında; merkezi yönetim bütçe giderlerinin 165,5 milyar YTL, faiz hariç bütçe giderlerinin 124,1 milyar YTL, faiz giderlerinin 41,3 milyar YTL, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 160,7 milyar YTL, vergi gelirlerinin 127,3 milyar YTL, bütçe açığının 4,8 milyar YTL, faiz dışı fazlanın 36,5 milyar YTL olarak gerçekleştiği,

- 2008 yıl sonu itibariyle merkezi yönetim bütçe giderlerinin 229,5 milyar YTL, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 215,4 milyar YTL, bütçe açığının 14,1 milyar YTL ve faiz dışı fazla tutarının 40,4 milyar YTL olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği,

2.1.4. 2009 Yılı Bütçe Hedefleri

- 2009 yılı için GSYİH büyüklüğünün 1 trilyon 111 milyar 438 milyon TL; büyüme oranının yüzde 4; yıl sonu TÜFE'nin yüzde 7,5; ihracatın 149 milyar dolar; ithalatın 232,5 milyar dolar ve kişi başına milli gelir 10.913 dolar olarak belirlendiği,

- 2009 yılına ilişkin maliye politikasının uygulanmasında; mali disipline devam edilmesine, enflasyonla mücadele politikasının desteklenmesine, etkin bir borçlanma politikası izlenmesine, belirlenmiş temel politika öncelikleri doğrultusunda kaynak tahsisinin sağlanmasına, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesine, dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığının artırılmasına, yatırıma ayrılan kaynakların öncelikli ve kısa sürede sonuç alınabilecek projelere yönlendirilmesine, orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğinin ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık verilmesine, eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik harcamalara daha fazla kaynak sağlanmasına devam edileceği,

2.1.5. 2009 Yılı Bütçe Büyüklükleri

- 2009 yılı merkezî yönetim bütçesinde; bütçe giderlerinin 262,1 milyar TL; net bütçe gelirleri 248,8 milyar TL; bütçe açığı 13,4 milyar TL ve faiz dışı fazlanın 44,1 milyar TL olarak öngörüldüğü,

- 2008 yıl sonu gerçekleşme tahminine göre 2009 yılı bütçe giderlerinin yüzde 14,2; bütçe gelirlerinin ise yüzde 15,5 oranında artış göstermekte olduğu,

- 2008 yıl sonu gerçekleşme tahminlerine göre; bütçe giderlerinin gayri safi yurtiçi hâsılaya oranı yüzde 23,1 iken 2009 yılında bu oranın yüzde 23,6 olarak öngörüldüğü,

- Bütçe büyüklükleri dikkate alındığında, 2009 yılında bütçe açığının gayri safi yurtiçi hâsılaya oranının yüzde 1,2; faiz dışı fazlanın ise yüzde 4 olmasının öngörüldüğü,

- 262,1 milyar YTL olarak belirlenen 2009 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımına bakıldığında; personel giderleri için 57,2 milyar TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 7,2 milyar TL, mal ve hizmet alım giderleri için 26,1 milyar TL, faiz giderleri için 57,5 milyar TL, cari transferler 88,5 milyar TL, sermaye giderleri için 16,6 milyar TL, sermaye transferleri için 2,8 milyar TL, borç verme için 4,7 milyar TL ve yedek ödenekler için 1,4 milyar TL ödenek ayrıldığı,

- Bütçede yer alan en büyük transfer kalemlerine bakıldığında Sosyal Güvenlik Kurumuna 46,7 milyar TL, mahalli idarelere 19,9 milyar TL, fon ve paylara 4,8 milyar TL, tarımsal desteklemeye 5,5 milyar TL ve öğrenci kredi ve burslarına 2 milyar TL transfer yapılmasının öngörüldüğü,

2.1.6. 2009 Yılı Gelir Bütçesi

-2009 yılı merkezi yönetim bütçe gelirlerine bakıldığında; bütçe gelirlerinin (iadeler dâhil) 267,8 milyar TL, vergi ve vergi dışı gelir iadelerinin 19,1 milyar TL, bütçe gelirlerinin (iade hariç) 248,8 milyar TL, vergi gelirlerinin 202,1 milyar TL, vergi dışı gelirlerin 46,7 milyar TL olarak tahmin edildiği,

- Bazı vergi türlerine ilişkin gelir tahminlerine bakıldığında; gelir vergisinin 45,3 milyar TL, kurumlar vergisinin 20,1 milyar TL, dâhilde alınan KDV'nin 20 milyar TL, ithalde alınan KDV'nin 38,5 milyar TL, özel tüketim vergisinin49,4 milyar TL, motorlu taşıtlar vergisinin 4,7 milyar TL, BSMV'nin 4,1 milyar TL, harçların 6 milyar TL ve damga vergisinin 4,7 milyar TL olarak öngörüldüğü,

- 2008 yılının sonunda vergi gelirlerinin 175 milyar TL olarak gerçekleşmesinin beklendiği, 2009 yılında ise 202 milyar TL olarak gerçekleşmesinin tahmin edildiği,

2.1.7. 2009 Bütçesinin Özellikleri

- 2009 yılı bütçe ödeneklerinin, uygulanan ekonomik programın ilke ve hedeflerine uygun olarak kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesi ve reel ekonomideki büyümenin sürdürülmesi, dışsal şoklara karşı ekonominin direncinin artırılması ve kamu idarelerinin hizmet öncelikleri dikkate alınması suretiyle belirlendiği,

- Bütçe yönetiminde saydamlığın artırılması ve parlamentonun bütçe uygulamaları konusunda daha iyi bilgilendirilmesi amacıyla, bütçe gerekçesinde mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe büyüklükleri, döner sermayeler ile bütçe dışı fonlara ve bütçeden yardım alan kuruluşlara ilişkin bilgilere de yer verildiği,

- Bütçenin uygulanmasında merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin inisiyatiflerinin artırılması amacıyla idarelerin, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde 20'sine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilmelerine imkân tanındığı,

- Kural olarak 2009 Yılı Yatırım Programı'na ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı,

- 2002 yılında 7,5 milyar TL olan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin, 2009 yılında 27,9 milyar TL büyüklüğe ulaşmış olacağı, böylece, bütçeden en fazla payı alan idare olma özelliğini sürdürdüğü,

- 2002 yılında kamu kesimi tarafından yapılan toplam sağlık harcaması 9,9 milyar TL iken, bu rakamın 2008 yılında 33 milyar TL'ye ulaşacağı, 2009 yılında ise toplam sağlık harcamasının 36 milyar TL'ye ulaşmasının tahmin edildiği,

- 2003–2007 yılları arasında toplam 8,1 milyon yoksul aileye 5,8 milyon ton kömür dağıtıldığı, 2008 yıl sonu itibariyle bu yardım tutarının yıllık bazda 2,1 milyon aile için 1,7 milyon ton kömür olarak gerçekleşmesinin beklendiği, 2009 yılında da bu amaçla bütçede yeterli ödeneğin öngörüldüğü,

- 2002 yılında yapılan toplam tarımsal destek ödemesi 1 milyar 868 milyon TL iken, 2009 yılı için ayrılan ödenek miktarının 5,5 milyar TL olduğu, bu kapsamda, her yıl ortalama 2,7 milyon çiftçiye tarımsal destek sağlandığı,

- 2002 yılında araştırma projelerine yapılan toplam kamusal destek yaklaşık 213 milyon TL iken, 2007 yılında bu rakamın 1 milyar 62 milyon TL'ye yükseldiği, 2008 yılı sonu itibarıyla araştırma projelerine ayrılan kaynak tutarının 1 milyar 300 milyon TL düzeyinde gerçekleşmesinin beklendiği, 2009 yılında bu amaçla kullanılacak ödenek miktarının ise 2008 yılı için öngörülenden daha fazla olacağı,

- KÖYDES projesi kapsamında, 49.555 km köy yolunun stabilize malzeme ile kaplatıldığı, toplam 61.700 km köy yolunun asfaltlandığı, 3 bin 437 susuz köy ve bağlısına şebekeli içme suyu tesisinin yapıldığı, 2009 yılında da KÖYDES projesi kapsamında 500 milyon TL ödenek ayrıldığı,

- BELDES Projesi kapsamında, toplam 665 belediyede içme suyu çalışmasının yapıldığı, bu çerçevede toplam 1 milyon 672 bin kişiye içme suyu hizmetinin götürüldüğü,

2.1.8. Memur Aylıkları

- 2009 yılı için Ocak ayında yüzde 4 ve Temmuz ayında yüzde 4,5 oranında olmak üzere yıllık yüzde 8,7 oranında artış sağlanmasının öngörüldüğü, ayrıca, yılın her bir yarısı için gerçekleşen enflasyon oranının anılan dönemlerde yapılan artış oranını aşması halinde, gerçekleşen enflasyon oranı ile söz konusu artış oranı arasındaki farkın, ilk altı ay için Temmuz 2009 ve ikinci altı ay için ise Ocak 2010'dan itibaren geçerli olmak üzere enflasyon farkı olarak kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine yansıtılacağı,

- Yapılacak artışlar sonucunda; aile yardımı ödeneği dâhil en düşük dereceli memurun 2008 yılı Ekim ayında 1.118 TL olan net maaşının, 2009 yılı Ocak ayında 1.164 TL'ye ve Temmuz ayında ise 1.215 TL'ye yükseleceği,

- 2008 yılında asgari geçim indiriminden kaynaklı artışlar hariç, en düşük memur maaşında yüzde 23,2 ve ortalama memur maaşında ise yüzde 19 oranında artış sağlandığı, önümüzdeki dönemlerde ise bütçe imkânları çerçevesinde yapılacak yeni düzenlemeler ile söz konusu dengesizliklerin giderilmesi suretiyle ücret adaletinin sağlanacağı,

2.1.9. Vergi Politikası ve Uygulaması

- Dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak, Kurumlar Vergisi yükünün yüzde 33'den 20'ye indirildiği, bunun sonucu olarak, kurum kazançları üzerindeki vergi yükünün de yüzde 44'ten 34'e düşürüldüğü, böylece, OECD ülkeleri arasında kurumlar vergisi oranı en düşük ilk 5 ülke arasına girildiği,

- Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikle Gelir Vergisi tarifesindeki dilim sayısının önce 6'dan 5'e, sonra da 4'e indirildiği, en yüksek vergi oranının ise yüzde 45'ten 35'e düşürüldüğü,

- Gelir Vergisi Kanununun baştan sona daha yalın ve anlaşılır bir dille yeniden yazılması çalışmalarının tamamlanma aşamasında olduğu, çalışma ile serbest piyasa ekonomisiyle uyumlu, gelişmiş ülke örnekleriyle paralel, yatırımları ve istihdamı teşvik edecek ve vergiye gönüllü uyumu sağlayacak geniş tabanlı bir vergi sisteminin oluşturulmasına yönelik bir takım düzenlemelerin öngörülmekte olduğu,

- 2008 yılında gelişmiş ülke örneklerinde olduğu gibi, asgari geçim indirimi müessesesinin gelir vergisi sistemine dâhil edildiği, buna göre medeni ve ailevi durumu dikkate alınarak asgari ücretin yarısından başlamak üzere ücretlilerin gelirlerinin büyük bir kısmının, bazı durumlarda ise tamamının vergi dışı bırakılmasının sağlandığı,

- Büyüme ve istihdam politikalarını destekleyici, etkin ve basit bir vergilendirme sisteminin oluşturulması için vergi sisteminin sürekli olarak geliştirilmesinin amaçlandığı, bu bağlamda; gelişmişlik düzeyi göreceli olarak düşük illerimizde faaliyette bulunan mükelleflere gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren paylarında teşvik, yatırım yeri tahsisi ve enerji desteğinin sağlandığı,

- Katma Değer Vergisi ile ilgili olarak tekstil, sağlık, eğitim, gıda ve turizm sektörlerinde oran indirimine gidildiği,

- Yurtdışında yatırım yapan mükelleflerimizin bu yatırımlardan elde ettikleri kazançların Türkiye'ye intikali önündeki tüm vergisel engellerin ortadan kaldırıldığı,

- Kayıt dışı ekonomiyle etkin bir şekilde mücadele etmek ve mükellef odaklı bir yaklaşımla artan mükellef beklentilerine en iyi şekilde cevap verebilmenin de en temel amaçlar arasında yer aldığı,

Sonuç Olarak:

Bütçelerin nihai hedefinin toplumun refahını artırmak olduğu, 2009 yılı bütçesinin de istikrarın ve refahın artırılmasını dikkate alan ve sosyal devlet anlayışını benimseyen, yaşanmakta olan küresel mali krize karşı ekonominin dayanıklılığını artıran ve mali disipline riayet eden bir bütçe olduğu,

- Hantal, merkeziyetçi ve formalitelere boğulan bir yönetim anlayışı yerine hizmet kalitesi, hızı ve kapsamının ön planda olduğu bir anlayışın benimsendiği ve bu anlayışın tedricen uygulamaya konulduğu,

- Küresel rekabet yarışında Türkiye'nin layık olduğu yere gelebilmesi, kaynakların etkin kullanımı ve mali disiplinin sağlanmasına bağlı olduğu,

- Kalkınmada en önemli faktörün, istikrar, birlik ve beraberlik olduğu, dünyanın 17 nci büyük ekonomisine sahip olan Türkiye'nin, yakın zamanda dünya ekonomileri içinde çok daha yüksek seviyelere çıkacağı, bu anlayış çerçevesinde hükümetin çalışmalarına ağırlık verdiği,

ifade edilmiştir.

2.2. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELER

2.2.1. Bütçe Görüşmeleri ile İlgili Olarak Alınan Kararlar

Geneli üzerinde görüşmelere başlanmadan önce Komisyonumuz tarafından bütçe görüşme sürecine ilişkin olarak;

- Müzakere programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi,

- Komisyonda konuşma sürelerine ilişkin olarak bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde, komisyon üyeleri için yirmi dakika; diğer milletvekilleri için beş dakika süre verilmesi,

- Bakanlık ve kurum bütçeleri üzerindeki görüşmelerde ise bu sürenin komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için beş dakika ile sınırlandırılması, ilgili Bakanın bütçe sunuş konuşmalarının otuz dakika ile sınırlandırılması, söz alma ve soru sorma sırasında Komisyon üyelerine öncelik verilmesi,

- Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz kaydının müzakerelerin başlamasını takiben iki saat içinde, bizzat Başkanlığa başvurulması suretiyle yapılması konusunda Başkanlığın yetkili kılınması,

- Soru sorma süresinin Komisyon üyeleri için on dakika, diğer milletvekilleri için ise beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika ile sınırlandırılması,

- İçtüzüğün 33 üncü maddesine göre tam tutanak tutulması,

- 2009 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2007 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı görüşmeleri sırasında bağlı cetvellerde veya Hazine yardımlarında meydana gelebilecek değişiklik ve teknik düzeltmelerle ilgili olarak Başkanlığa yetki verilmesi,

- Gerekli hallerde ivediliği olan tasarı ve tekliflerin Komisyon gündemine alınıp, müzakere edilebilmesi,

hususları kararlaştırılmıştır.

2.2.2. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Geneli Üzerinde Yapılan Görüşmeler

- Ekonomide arz-talep dengesinin, etkinliğin ve verimliliğin sağlanması açısından katma değer yaratan yatırımların desteklenmesi gerektiği, bu anlamda yatırımları teşvik eden bir bütçe politikası ile 2009 yılı bütçesinin hazırlanması gerektiği,

- Bütçe politikasının tek başına ekonomik istikrarı sağlamakta yeterli olmadığı, istikrarı sağlamak amacıyla para ve maliye politikaları ile koordineli bir bütçe politikası uygulanması gerektiği,

- Ödemeler bilançosunun ana hesaplarından birinin cari işlemler, diğerinin de finansman dengesi olduğu, Türkiye'nin ödemeler bilançosunda finansman dengesi fazlasının bulunduğu, bu fazla ile cari açığın finanse edildiği, rezervler ile finansman fazlası dikkate alındığında küresel krizden kaynaklı bir döviz krizine karşı güvence kaynaklarının yeterli olduğu,

- İstikrarlı bir ekonomik büyümenin finans sektörü ile reel sektör arasında dengeye bağlı olduğu, yaşanmakta olan küresel krizin bu dengenin bozulmasından kaynaklandığı, krizin etkilerini en aza indirmek için finans ile reel sektörü birlikte değerlendiren bir yaklaşımın ortaya konulması gerektiği,

- Uygulanmakta olan düşük kur-yüksek faiz politikası nedeniyle ülkemizin ihtiyacı olan ara malın yaklaşık yüzde 70'inin ithal edilmek suretiyle karşılandığı, bu durum nedeniyle ara malı üretim dengesinin bozulmasıyla ara malı üretim sektöründe önemli oranlarda istihdam kaybının yaşandığı, 2007 yılının Temmuz ayından 2008 yılının aynı dönemine kadar geçen sürede işsiz sayısının 202 bin arttığı,

- Özel sektörün dış borcunun 2002 yılında 43,1 milyar dolar iken 2008 yılında 200 milyar dolara çıktığı, diğer yandan toplam dış borç stoku 2002 yılında 129,6 milyar dolar iken 2008 yılında 284,4 milyar dolara çıktığı, dolayısıyla dış borç stokunda yaşanan bu artışın özel sektör borçlarından kaynaklandığı,

- Dış borç stokunda kamu ve özel sektör ayırımının yapılamayacağı, sonuç olarak her iki sektöre ait borcun da milli hâsılayı etkilediği, ayrıca yaşanmakta olan küresel kriz nedeniyle olası bir likidite krizinde her iki borcun da döviz arz ve talebi açısından ekonomiyi olumsuz etkileyebileceği,

- Düşük kur politikasının uygulanması nedeniyle dış ticaret dengesinde yaşanan bozulmanın cari açığı olumsuz etkilediği, 2002 yılında 1,5 milyar dolar olan cari açığın, 2008 yılının Ağustos ayı itibariyle 31 kat artarak 47 milyar dolara yükseldiği,

- Küresel kriz nedeniyle 2009 yılında dünya ekonomisinin yüzde 3 düzeyinde büyüyeceğinin tahmin edildiği, ABD ve Euro bölgesinde 2008 yılının ikinci çeyreğinden itibaren ekonomik daralmanın başladığı, önümüzdeki dönemde dünya ekonomilerinde ekonomik durgunluğun artmasının beklendiği,

- Her ne kadar son günlerde enerji ve gıda fiyatlarında olumlu gelişmeler yaşanmış olsa da küresel krizin önlenmesi amacıyla alınan önlemlerin dünya ekonomisi üzerinde enflasyonist bir baskı oluşturacağı,

- Mali krizin etkisiyle küresel düzeyde beklenen daralmanın sonucunda ülkemize yönelik doğrudan yatırımlar ile portföy yatırımlarının azalmasının yanında iç ve dış talepte meydana gelebilecek daralmanın üretim ve ihracat olanaklarını kısıtlayacağı,

- Türkiye ekonomisinden kriz sürecinde olası bir sermaye çıkışının yaşanması durumunda faiz ve kurlarda meydana gelebilecek oynaklığın, özellikle reel sektörün ağır dış borç yükü nedeniyle önemli bir oranda risk oluşturabileceği,

- Dünya ekonomisinin finans sektöründe başlayan ve zamanla reel sektörü etkisi altına alan küresel krizin Türkiye ekonomisine etkisi yönünden gelecek dönemlerde önemli oranda ve özellikle reel sektör faaliyetleri açısından kaynak açığının oluşmasına neden olabileceği, bu anlamda başta KOBİ'lerin desteklenmesi olmak üzere ekonominin geneline yönelik bir fonun oluşturulmasının önemli olduğu,

- ABD ve Avrupa ekonomilerinde negatif büyüme beklentileri yaygınlaşırken, Türkiye ekonomisi için 2009 yılında öngörülen yüzde 4 büyüme tahmininin gerçekçi bir yaklaşım olmadığı, bu tahmin doğrultusunda oluşturulan 2009 bütçe gelir tahminlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği, özellikle büyümeyle yakından ilgili olan vergi gelir tahminlerinin gerçekleşmesinde sapmalar olabileceği,

- Dış ticaret açığının 2008 yılı sonunda 63 milyar dolar olarak beklendiği, 2009 yılında ise dış ticaret açığının 83,5 milyar dolara çıkmasının öngörüldüğü, söz konusu artışın cari açığı olumsuz etkileyeceği,

- 2002 yılından sonra küresel ekonomide yaşanan likidite bolluğu sayesinde cari açığın finansmanında bir sıkıntı yaşanmadığı, diğer yandan uygulanmakta olan düşük kur politikasıyla enflasyonun düşürülmesinin sağlandığı ve uzun bir aradan sonra 2004 yılında Türkiye ekonomisinin tek haneli enflasyonu yakaladığı, ancak, dört yıl aradan sonra yeniden çift rakamlı enflasyonun oluşmaya başladığı,

- Ekonominin en büyük sorununun tasarruf açığı olduğu, özel sektörün tasarruflarının gittikçe azaldığı, kamu sektörünün tasarruflarının ise 2000 yılından bu yana düzenli olarak artarken 2006 yılından itibaren tasarruf eğrisinin yatay bir seyir izlediği,

- Yaşanan küresel krizin etkisi ile ABD ve AB pazarlarına yapılan ihracatın azalıp, Asya, Afrika, AB dışı ülkelere yapılan ihracatın artmasının bir avantaj olarak değerlendirilemeyeceği, mevcut pazarlar korunurken diğer pazarlardaki payların artırılmasının bir avantaj olarak değerlendirilebileceği,

- Döviz kurlarının yükselmesi ihracattaki rekabet gücümüzü daha da artıracağından bir avantaj olduğu, ancak bu avantajın ihracata yönelik düşük faizli krediler ile desteklenmesi gerektiği,

- Ekonominin genel performansının somut göstergesinin GSYH' deki büyüme olduğu, son altı yıldır cumhuriyet tarihinin rekor büyümesine ulaşıldığı, Türkiye ekonomisinin dış kaynaklı bir risk altında olduğu, bu riskin Türkiye'nin ekonomisinin iyi yönetilememesinden ziyade dış şoktan kaynaklandığı,

- TÜFE'nin 2006 yılında yüzde 5 olarak tahmin edildiği, ancak, yüzde 100'e yakın bir sapma ile yüzde 9,6 çıktığı, 2007 yılı içinse yüzde 4 tahmin edilmiş olmasına rağmen yine yaklaşık yüzde 100'ün üzerinde bir sapma ile yüzde 8,4 çıktığı, 2008 yılı için de yüzde 4 tahmin edilmiş olmasına rağmen yıl sonu gerçekleşmesinin yüzde 260'lık bir sapma ile yüzde 11,1 olarak revize edildiği, bu anlamda 2009 yılı için hedeflenen yüzde 7,5'lik TÜFE oranının önceki yıllarda meydana gelen sapmalar dikkate alındığında bu orana ulaşılmasının zor olduğu,

- İşsizlik Fonunda bugüne kadar yaklaşık 40 milyar YTL toplandığı, işsizliğin ülkemizde halen sorun olduğu bir dönemde, işsizlik ödemelerinin ve ödeneklerinin hem miktarının artırılmasına hem de ödeme koşullarının kolaylaştırılmasına ve iyileştirilmesine ihtiyaç olduğu, fonun esas itibarıyla işsizlik dönemlerinde maddi anlamda destek olunmak amacıyla getirildiği, ayrıca fonun çalışan insanlardan yapılan kesintilerden oluşturulduğu dikkate alındığında fonun kuruluş amacı dışında kullanılmasının yanlış olacağı,

- 2008 yılı bütçesi hazırlanırken yüzde 5,5 olarak belirlenen 2008 yılı büyüme hedefinin yüzde 4 olarak revize edildiği, büyüme oranları açısından Türkiye'nin kendisi ile aynı kategoride yer alan gelişmekte olan ülkelerin oldukça gerisinde kaldığı, örneğin 2007 yılında Arjantin yüzde 6,5, Rusya yüzde 8,1, Venezüella yüzde 8,4, Malezya yüzde 6,3 büyürken Türkiye'nin yüzde 4,6 büyüdüğü,

- Ekonomik büyümede yaşanan yavaşlamadan en fazla etkilenen sektörün tarım sektörü olduğu, söz konusu sektör 2007 yılında yüzde 7,3 oranında küçülürken GSYH içindeki payının yüzde 9'dan yüzde 8,6'ya düştüğü, diğer yandan 2008 yılının ikinci çeyreğinde de tarım sektöründe yüzde 3,5 oranında küçüldüğü,

- 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracatın 2007 yılı sonunda 107 milyar dolara, 2002 yılında 51 milyar dolar olan ithalatın ise 2007 yılı sonunda 170 milyar dolara çıktığı, yani, dış ticaret açığı 2002 yılında 15 milyar dolar iken 2007 yılında 63 milyar dolara çıktığı, 2008 yılında da artışın devam etmesi ile 85 milyar dolara kadar çıkacağı, özellikle cari açığın oluşumunda önemli bir faktör olan dış ticaret açığının zaman içerisinde düşürülmesine yönelik çalışmaların hızlandırılmasının oldukça önemli olduğu,

- KÖYDES ve BELDES projeleri ile köy yollarının asfalt olduğu, içme susuz ve elektriksiz köy kalmaması için büyük çaba harcandığı, ayrıca, gayrisafi milli hasıla içinde tarımın payının düşmesi tarımsal üretimin düştüğü anlamına gelmediği, ülkenin sanayileşmesinden kaynaklanan bir oransal düşüsün söz konusu olduğu,

- TÜİK verilerine göre 2008 yılı Temmuz ayı itibariyle işsiz sayısı 2 milyon 353 bin kişiye, işsizlik oranı ise yüzde 9,4'e ulaştığı, dünyada yaşanan ekonomik krizin Türkiye ekonomisini, özellikle ihracata yönelik üretim yapan sektörleri etkileyeceği düşünüldüğünde 2009 yılında işsiz sayısının daha da artmasının beklenebileceği,

- 2009 yılı harcama kalemlerine bakıldığında bütçe başlangıç ödenekleri içinde, personel giderlerinin oranı yüzde 21,9'dan, yüzde 21,5'e düşürüldüğü, mal ve hizmet alımlarının yüzde 10,8'den yüzde 10'a düşürüldüğü, ancak cari transferlerin yüzde 29,9'dan yüzde 33'e çıkarıldığı, cari transferlerin 2008 yılında bütçe içindeki payı 68,6 milyar YTL iken 2009 yılı bütçesinde 88,5 milyar TL'ye çıktığı, yüzde 30'luk bir artış söz konusu olduğu, bu nedenle 2009 yılı Bütçesinin bir seçim bütçesi olduğu,

- Yaşanan kriz son yirmi yıla damgasını vuran ve en son dönemde bizde de aşırı ölçüde benimsenen "piyasaların hata yapmayacağı" varsayımına göre şekillenen, ekonomik ve sosyal hayatı tamamen piyasalara bırakmayı savunan, neoliberal politikaların başarısızlığı olduğu, bu politika anlayışı yerine toplumsal kalkınmayı esas alan adil bir gelir dağılımını sağlamaya yönelik politikalara öncelik verilmesi gerektiği,

- Türkiye'nin büyüme performansının, 2005 yılından sonra gerilemeye başladığı, Uluslararası Para Fonu tarafından 2008 yılına ilişkin Türkiye'ye benzeyen ekonomilerle ilgili büyüme tahmininin yüzde 6,5 iken, Türkiye ile ilgili büyüme tahmininin yüzde 3,5 olduğu, bunun nedeninin ülkenin rekabet gücünü dikkate almayan dolayısıyla yerli üretimi ve üreteni cezalandıran politikalar olduğu,

- Bankacılık sektöründe başlayan kriz nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'daki mali yapıları zayıf bankaların sıkıntıya girdi, bazılarının iflas ettiği yada devletleştirildiği, Türkiye'de ise 2001 yılında yapılan reformlar sayesinde banka sayısı azalarak öz kaynakları güçlü bankaların oluştuğu, bankaların ölçeğinin büyüdüğü, 2002 ile 2007 yılları arasında bankaların bilançolarını kârla kapattığı, bu anlamda bankaların ekonomik krize daha dirençli yakalandığı,

- Türkiye'nin yüksek cari açığından dolayı küresel krizin neden olacağı durgunluğun aşılmasında kamu harcamalarını artırarak iç talebi canlandıracak politikaların uygulanmasının güçleştirdiği, ancak önümüzdeki dönemde gerek finans ve reel kesiminde ortaya çıkacak sıkıntıları aşmak gerekse krizin yoksul kesimler üzerindeki etkisini hafifleterek beşeri sermayeyi koruyacak geçici harcamaların artmasının kaçınılmaz olduğu, bu nedenle bütçe yapılırken mali disiplinin korunmasının, bu harcamalar için gerekli esnekliğin sağlanması bakımından son derece önemli olduğu,

- Türkiye'nin IMF ile Fonun Kuruluş Sözleşmesinin 4'üncü maddesi çerçevesinde normal bir ilişki yürütmesi gerektiği, 50 milyar dolar cari açık, 100 milyar dolar çevrilecek borç ve 70 milyar dolar da rezervi olan Türkiyenin IMF' nin desteğine ihtiyaç duyacağı,

- Eylül ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranının geçen yılın aynı ayına göre 3,4 puan düşerek yüzde 79,8 seviyesinde gerçekleştiği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin verilerine göre 2008 yılının ilk dokuz aylık döneminde kurulan şirket sayısının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,99 azaldığı, kapanan şirket sayısının ise yüzde l,49 arttığı,

- Yurt dışı fiyatların ve doların yükselmesine bağlanan zam açıklamalarının artık inandırıcılığını yitirdiği, uluslararası piyasada petrolün 150 dolardan 65 dolara düşmesine rağmen benzin istasyonlarında pompa fiyatlarında önemli bir değişikliğin olmadığı,

- 2009 Yılı Bütçe Gerekçesinde; 2008 yılı için 801.867 milyon dolar olacağı tahmin elden milli gelirin 2009 yılında yüzde 1,7 azalarak 788.365 milyon dolara gerileyeceği, fert başına milli gelirin de 2009 yılında yüzde 2,8 oranında azalacağı, dolar kurunun 2008 yılı için 1.240 YTL, 2009 yılı için 1.409 TL alındığı, mevcut kurlar ve gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, bu tahminlere ulaşılmasının mümkün olmadığı,

- 2009 Yılı Bütçesinde; gelir vergisinde yüzde 22,3, kurumlar vergisinde yüzde 55,9, KDV'de yüzde 93,4 ve ÖTV'de yüzde 10,8 artışın öngörüldüğü, daralacağı bilinen ve yüzde 4 büyümesi beklenen bir ekonomide bu artışların gerçekçi olmadığı,

- Memur maaşlarındaki artışın birinci altı ay için yüzde 4, ikinci altı ay için de yüzde 4,7 olarak öngörüldüğü, bu artışın enflasyonun altında kalması durumunda bunun telafisinin bir yıl sonra gerçekleştiğinden memurlar açısından bir mağduriyetin sözkonusu olduğu, bu nedenle enflasyona göre yüzde 1' lik farkın şimdiden giderilmesi gerektiği,

- Piyasadaki döviz arz ve talebine göre döviz kurunun oluştuğu, kurun daha fazla düşmemesi için piyasadan sürekli döviz alınması nedeniyle Merkez Bankası rezervlerinin arttığı, yurt dışından Türkiye'ye gelen sermaye hareketleri sürdüğü müddetçe Türkiye'nin ciddi bir likidite sorunu yaşamayacağı,

- Son yıllarda bütçelerde öngörülen bütün hedeflere ulaşıldığı, hedefleri tutmayan bütçelerin geçmişte kaldığı, 2009 Yılı Bütçe hedeflerine de yıl sonunda büyük ölçüde ulaşılacağı,

- Türkiye ekonomisinde dengeleri derinden etkileyen 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizin olumsuz etkilerinin 2003 yılından bu tarafa uygulanan doğru bütçe politikaları, yapısal reformlar ve başarılı özelleştirme uygulamaları sonucu büyük ölçüde giderildiği, bu yeni dönemde ekonomide sürdürülebilir bir büyüme ve yapısal değişim ve dönüşüm sürecinin yaşandığı, kamu gelir, harcama ve borçlanma politikalarında birbirleriyle uyumlu bir bütünlük sağlandığı ve mali disiplinin tesis edildiği, yapısal reformlarla birlikte elde edilen istikrar ortamında Türkiye ekonomisinin yüksek bir büyüme hızına ulaşarak altı yılda ortalama yüzde 6,8 oranında büyüdüğü,

- 2003 yılında 230 milyar dolar büyüklüğünde olan ekonominin son beş yılda 657 milyar dolar büyüklüğe ulaştığı, 2009 yılında ise 789 milyar dolar civarında olmasının beklendiği,

- Ekonomimizin gelişmesinin önündeki en büyük engel olarak duran ağır borç yükünün son altı yıllık dönemde yürütülen mali disiplin, faiz dışı fazla politikası ve etkin borç yönetimi sayesinde önemli ölçüde azaltıldığı, mali disiplinle birlikte yakalanan hızlı büyüme performansı kamu borçlarının çevrilme sorununun ortadan kaldırıldığı, 2002 yılında yüzde 10 olan kamu kesimi borçlanma gereğinin GSYH'ye oranının 2007 yılında yüzde 0,10'a gerilediği, 2002 yılında yüzde 61,4 olan kamu net borç stokunun GSYH'ye oranının 2007 yılı sonunda yüzde 29,1 seviyesine gerilediği,

- 2003 yılından bu yana yapılan özelleştirmelerle hem kamu üzerinde yük oluşturan KİT'lerin daha verimli hale getirilmesi hem de devletin asli görevlerine yoğunlaşabilmesini sağladığı,

- 2002 yılında 87,6 milyar dolar olan dış ticaret hacminin 2007 yılında 277 milyar dolara ulaştığı, önceki yıllarda ortalama 1 milyar dolar olan yabancı sermaye girişinin, bu yılın ilk sekiz ayında 11,2 milyar doları bulduğu, son altı yılda 72 milyar dolar yabancı sermaye girişinin sağlandığı,

- Faiz giderlerinin GSYH'ye oranı 2001 yılında yüzde 17,1 düzeyinde iken 2007 yılında yüzde 5,7 olarak gerçekleştiği, faiz giderlerinin bütçe içindeki payı 2001 yılında yüzde 47,2 iken, 2007 yılında yüzde 23,9 düzeyine gerilediği, bu rakamların 2002'den sonra kurulan Hükümetlerin bütçe performansındaki başarısını gösterdiği,

- Son yıllarda vergi sisteminin yeniden yapılandırılması çerçevesinde vergi tabanının genişletilmesi, vergi oranlarının düşürülmesi, vergi sisteminin basitleştirilmesi bakımından da önemli adımlar atıldığı, kurumlar vergisi oranının yüzde 33 'ten yüzde 20'ye indirildiği, gelir vergisi tarifesindeki dilim sayısının 6' dan 4' e indirilerek en yüksek gelir vergisi oranının yüzde 45'ten yüzde 35'e düşürüldüğü, KDV oranlarında ise tekstil, sağlık, eğitim, gıda ve turizm sektörlerinde indirime gidildiği, gelişmişlik düzeyi düşük illerimizde gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi, işveren teşviki, yatırım yeri tahsisi ve enerji desteğinin sağlandığı,

- 2002 yılında yapılan toplam tarımsal destek ödemesi 1 milyar 868 milyon YTL iken, 2009 yılı tarımsal destek ödemesinin 5,5 milyar TL olarak öngörüldüğü,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Bir ülke bütçesinin açık vermesinin ekonomide bir sıkıntı olduğu anlamına geleceği, bütçe açığı ile ilgili olarak Maastricht Kriterlerine bakıldığında bütçe açığının gayrisafi milli hasılanın yüzde 3 'ünü aşmamasının öngörüldüğü, 2002 yılında bütçe açığının gayrisafi milli hasılaya oranının yüzde 11,5' e tekabül ettiği, 2009 Yılı Bütçesinde ise bütçenin açığının gayrisafi milli hasılaya oranının yüzde 1,2 seviyesinde gerçekleşmesinin beklendiği,

- Petrolün 150 dolarlara kadar çıktığı bir ortamda dahi ülkenin ne döviz ve ne de petrol sıkıntısı içine düşmediği,

- Doğal gaz zammının en önemli nedeninin dış piyasalardan kaynaklandığı, doğal gaz fiyatlarının, petrol fiyatlarında olduğu gibi dış piyasalardaki gelişmelere bağlı olarak belirlenmesine başlandığı, dış piyasalardaki gelişmelere bağlı olarak iç piyasadaki fiyatların oluştuğu, doğal gaz fiyatlarında artış yapılmayarak iç ve dış piyasa fiyatlarındaki farkın bütçeden karşılanması halinde, mali disiplinin olumsuz etkileneceği, bütün yükün doğal gaz kullanan kullanmayan bütün vatandaşlarımızın üzerinde kalacağı,

- Bütçenin gerçeklere uygun hazırlandığı, bu çerçevede mali disipline riayet ederek yatırımlara daha fazla kaynak ayrılmaya çalışıldığı, bilhassa GAP, KOP (Konya Ovası Projesi), DAP (Doğu Anadolu Projesi) için yeterince kaynak ayrıldığı,

- 2008 yılında İşsizlik Fonundan GAP yatırımlarına 1 milyar 300 milyon YTL kaynak ayrıldığı, bunun önemli bir başarı olduğu,

- Türkiye'nin son altı yılda 50 milyar YTL özelleştirme yaptığı, 2009 yılında İşsizlik Fonundan ve Özelleştirmeden 2,5 milyar TL kaynağın GAP, KOP ve DAP gibi projelere ayrılacağı,

- 2002 yılında bütçe gelir hedefinin 71 milyar YTL, yıl sonunda 75 milyar YTL; 2003 'te 100 milyar YTL, yıl sonunda 100 milyar YTL; 2004 'te 104 milyar YTL, yıl sonunda 110 milyar YTL; 2005'te 126 milyar YTL, yıl sonunda 137 milyar YTL; 2006 yılında 160 milyar YTL, yıl sonunda 173 milyar YTL; 2007 yılında 188 milyar YTL, yıl sonunda 190 milyar YTL; 2008 yılında ise 204 milyar YTL, yıl sonunda 215 milyar YTL olarak gerçekleştiği, bu rakamların bütçenin doğruluğu ve samimiliğinin bir göstergesi olduğu,

- Hükümetin öncelikli hedefinin bütçe disiplinini sağlamak ve sürdürmek olduğu, son altı yılda bu hedefe ulaşıldığı, bu çerçevede kamu harcamalarında popülizme neden olabilecek uygulamalardan özenle kaçınıldığı, son altı yıl dışında, 1960'dan bu yana istikrarlı ve bütçe disiplini sağlanmış bir döneme rastlanmadığı,

- Mahalli idarelere önemli oranda kaynak ayrıldığı, sorunların mahallinden çözümlenmesi amacıyla bu artışın sağlandığı,

- İmkanlar ölçüsünde KÖYDES'e kaynak ayrıldığı, 2008 yılında KÖYDES'e 500 milyon YTL ödenek öngörülmesine rağmen 700 milyon YTL'nin harcandığı, 2009 yılında KÖYDES'e ayrılan kaynağın daha etkin kullanılması için mahalli idarelere daha fazla yetki verileceği,

- Basit, anlaşılabilir, ülkemiz gerçeklerine uygun çağdaş bir gelir vergisi kanunu tasarısı çalışmalarının devam ettiği, bu düzenlemenin en kısa bir sürede Parlamentoya sunulacağı,

- Sürdürülemeyen cari açığın ülke için bir risk olduğu, Türk lirasının kıymetinin azaldığı, doların, avronun kıymetinin yükseldiği bir dönemde cari açığın risk olmaktan çıkarılması için bir fırsat olduğu, 50 milyar doları bulan ara malı ithalatının azalmasına ve mamul mal ihracatındaki artışa bağlı olarak cari açığın azalacağı,

- 2000-2001 ekonomik krizinin iç dinamiklerden kaynaklandığı, oysa karşı karşıya olduğumuz krizin ise tamamen dış dinamiklerden kaynaklandığı, bu nedenle öngörü1ebilirliği ile sonuçları hakkında bir kanaata ulaşmanın zor olduğu, bu öngörülemezliğe rağmen Hükümetin gerekli önlemleri aldığı ve almaya devam edeceği,

- Ekonominin özel ve kamu sektörleri birlikte bir bütün olduğu, özel sektörün sorunlarının sadece kendilerini etkilemeyeceği, bu nedenle 190,5 milyar doları bulan özel kesimin dış mali piyasalara olan borcunun dikkatle izlendiği, her hangi bir likit sıkıntısına karşı Merkez Bankasının gerekli rezervlere sahip olduğu,

- Dövize bağlı kısa vadeli kamu borcunun toplam kamu borç stoku içindeki payının yüzde 3 civarında olduğu, Hükümetin Merkez Bankası, BDDK ve SPK ile birlikte bir uyum içinde çalıştığı, her kurum kendi görev ve sorumluluk bilinci içerisinde hareket ettiği,

ifade edilmiştir.

2.3. GENEL KAMU HİZMETLERİ

Kişilere veya ticari kesime sunulan hizmetlerle ilişkisiz ve Devlet tarafından yapılması gerekli olan genel idare hizmetlerinden savunma ile kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri dışında kalan hizmetler fonksiyonel bütçe sınıflandırmasında "Genel Kamu Hizmetleri" olarak belirlenmiştir. Bu fonksiyon altında; yasama, dışişleri, dış ekonomik yardımlar, genel hizmetler, borç yönetimi, temel araştırmalar yer almaktadır. Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında yer alan ve ödenekleri ağırlıklı olarak Genel Kamu Hizmetleri fonksiyonuna yönelik olan kuruluşlar şunlardır: Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başbakanlık, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Devlet Personel Başkanlığı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Rekabet Kurumu, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu.

Söz konusu kuruluşların bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyeleri tarafından ileri sürülen görüş ve eleştirilerle yapılan değerlendirmeler aşağıda özetlenmiştir.

2.3.1. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- TBMM Genel Sekreterliği personeli arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi ve eşit işe eşit ücreti de içeren adaletli bir ücret sisteminin kurulması gerektiği,

- Bakanlıkların milletvekillerinin soru önergelerine bazen hiç cevap vermediği, verilen cevapların da genellikle doyurucu olmaktan uzak bulunduğu, TBMM Başkanlığının bu konuda gerekli girişimlerde bulunmasının yararlı olacağı,

- Sorunlar mahallinde çözülemediği için vatandaşların milletvekillerinin yardımlarına başvurduğu, bu nedenle Meclise aşırı sayıda ziyaretçinin geldiği, bu durumun milletvekillerinin yasama çalışmalarını olumsuz etkilediği,

- Milletvekillerinin çalışma ortamlarının ziyaretçi sayısının çokluğu da göz önüne alınarak mutlaka iyileştirilmesi gerektiği,

- Meclis çalışmalarına sivil toplumun katılabilmesi yönündeki çalışmaların memnuniyet verici olduğu, ancak, bu konuda daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği, örneğin Çarşamba ve Perşembe günleri uygulanan ziyaretçi yasağının sivil toplumun Meclis çalışmalarına katılımını olumsuz etkilediği,

- Kanun tasarı ve tekliflerinin Meclis Komisyonlarına havalesi yapılırken daha titiz davranılması gerektiği, bu konuda İçtüzük hükümlerinin daha fazla dikkate alınması gerektiği, aksi takdirde komisyonların ihtisaslarından yeterince yararlanılamayacağı,

- 5018 sayılı Kanunla yeni bir bütçe anlayışı ve yeni bir mali sistemin getirildiği, bu durumun Meclisin ve Plan ve Bütçe Komisyonunun bütçe görüşme sürecindeki rolünü güçlendirdiği, iş yükünün de buna paralel olarak arttığı, bu nedenle Plan ve Bütçe Komisyonuna hizmet vermek üzere ilave uzman personel istihdamının zorunlu olduğu,

- Milletvekillerine seçmenleriyle görüşmek üzere mahallinde bürolar tahsis edilebileceği, bu uygulamanın TBMM'ye ziyaretçi akınını da bir ölçüde önleyeceği,

- TBMM'nin yeni bir çalışma yöntemi belirlemesi gerektiği, farklı partilere mensup milletvekillerinden oluşan küçük çalışma grupları kurarak çalışmanın uzmanlaşma, dolayısıyla daha fazla etkinlik sağlayabileceği,

- TBMM web sayfasının daha kullanışlı bir şekilde dizayn edilmesi ve içeriğinin zenginleştirilmesinin yararlı olacağı,

- RTÜK'ün 2007 yılı bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde 48'inin, 2008 yılı bütçesinin ise haziran ayı itibarıyla yüzde 23'ünün harcanabildiği, ayrıca 2007 yılı gelir tahmininin yüzde 55 oranında gerçekleşebildiği, bu durumun Kurumun bütçe tahminlerinde gerçekçi davranılmadığı izlenimini doğurduğu,

- Son yıllarda Cumhurbaşkanlığı bütçesinde Merkezi Yönetim Bütçesindeki ortalama artış oranının da üstünde bir artış öngörüldüğü, bu durumun bütçedeki tasarruf hedefiyle uyuşmadığı,

- Cumhurbaşkanlığı web sayfasından Devlet Denetleme Kurulu Raporlarının kaldırılmasının olumlu karşılanmadığı,

- Cumhurbaşkanının rektör atamaları konusundaki yetkisinin yeniden değerlendirilmesi gerektiği,

- Cumhurbaşkanının Türkiye'nin uluslar arası ilişkilerde itibar ve etkinlik kazanması yönünde gösterdiği çabaların son derece olumlu karşılandığı, bu tür çalışmaların özellikle komşu ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi bakımından oldukça yararlı olduğu,

- Cumhurbaşkanlığı bütçesindeki artışın esas itibariyle yenileme yatırımlarından kaynaklandığı, söz konusu yatırımların iki üç yıl sürmesinin beklendiği, dolayısıyla yatırımlar tamamlandıktan sonra Cumhurbaşkanlığı bütçesindeki artış oranlarının da normale döneceği,

- Cumhurbaşkanlığının devletimizi ve milletimizi temsil eden en yüce makam olduğu, bu nedenle konumuna yaraşır miktarda ödenek tahsis edilmesi gerektiği, esasen yapılan restorasyon çalışmalarının olumlu bulunduğu, ayrıca, web sayfasının yeniden oluşturulmasının da son derece önemli bir çalışma olduğu, nitekim sayfayı ziyaret sayısının önemli ölçüde arttığı,

- Medeniyetler İttifakı Projesi ve Avrupa Birliği kapsamında yürütülen çalışmalarla insan hakları alanında bir çok olumlu gelişmenin yaşanmasına karşın son günlerde yaşanan terör olayları nedeniyle tartışılan konuların endişe verici olduğu,

- Başbakanlık bütçesinde fonksiyonlar itibarıyla ödeneklerin gelişimine bakıldığında; savunma hizmetlerinde 2007 yılında başlangıç ödeneği 19,2 milyon YTL olmasına karşılık harcamanın 3,2 milyon YTL olarak gerçekleştiği, benzer durumun 2008 yılında da izlendiği, 2009 yılında da bütçe ödeneğinin yüksek tutulduğu, diğer taraftan dinlenme, kültür ve din hizmetlerinde ise bunun tersi bir durumun görüldüğü, 2007'de başlangıç ödeneği 1,9 milyon YTL olarak öngörülmesine

karşılık 19,8 milyon YTL harcamanın gerçekleştirildiği, 2008'de de düşük öngörülen başlangıç ödeneğine karşın Ağustos sonu itibariyle başlangıç ödeneğini fazlasıyla aşan harcamanın göze çarptığı, bütçe ödenekleri ile harcamalar arasındaki uyumsuzluğun dikkat çekici olduğu,

- Başbakanlık bütçesinin Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü bölümünde yıllar itibarıyla 2007'de 161 milyon 600 bin TL, 2008'de 150 milyon TL olarak konulan ödeneklerden hiç harcama yapılmamış olmasına rağmen 2009 yılı için yine 154 milyon TL ödenek öngörülmesi hususunun açıklığa kavuşturulması gerektiği,

- Terörle etkin bir mücadele kapsamında iç güvenlikle ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyonunu sağlamak amacıyla İçişleri Bakanlığı bünyesinde oluşturulması planlanan yeni yapının, Başbakanlığın en üst seviyedeki koordinasyon kuruluşu olma işleviyle çelişki taşıdığı,

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığının ülke genelinde yürütmesi gereken okul ve hastane yapımı gibi bazı hizmetlerin Başbakanlık bünyesindeki Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yürütülmesine anlam verilemediği, ayrıca TOKİ'nin son yıllarda gerçekleştirdiği yatırımlarla haksız rekabete yol açması nedeniyle bir çok çevreden eleştiri aldığı,

- Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün mevzuat hazırlama konusundaki hassasiyetini artırması gerektiği,

- Son yıllarda ülkemizin dış politika önceliklerini de göz önünde bulundurarak, tüm kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içerisinde projeler yürüten TİKA'nın önemli bir dış politika enstrümanı haline geldiği,

- TİKA'nın Afrika'daki 53 ülkede çalışma ofisleri oluşturarak hem Türkiye'nin ve Türkçenin bu ülkelerde tanıtılmasına hem de Türk iş adamlarına yeni yatırım kapılarının açılmasına öncülük ettiği, ayrıca kurulan ilişkilerin bir meyvesi olarak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliği oylamasında 53 Afrika ülkesinden 51 oy alındığı,

- Orta Asya'da TİKA'ya çok daha büyük sorumlulukların düştüğü, TÜBİTAK'la da iş birliği içerisinde Türkçe işletim sisteminin hayata geçirilmesi gerektiği ve bu nedenle bütçesinin artırılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben TBMM Başkanı, RTÜK, Cumhurbaşkanı ve Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Milletvekillerinin teknolojik imkânlarla donatılmış, çağdaş bir ortamda çalışmasını sağlayacak yapı kompleksi yapımı için çalışmaların sürdürülmekte olduğu, Kurum yatırım bütçesinin yarısından fazlasının bu işe ayrıldığı,

- Yeni bir uygulama olarak milletvekilleri için mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde hizmet vermek üzere nöbetçi sekreterya merkezinin kurulduğu,

- TBMM'nin bilgi ve teknoloji altyapısını güçlendirmek amacıyla geçen dönem altyapı çalışmalarına başlanan projelerin tamamlanmak üzere olduğu, bunlardan kısa adı METSİS olan Meclis Enformasyon ve Telekomünikasyon Sisteminin bilgi ve iletişim teknolojileriyle donatılmış, bütüncül bir iletişim projesi olduğu, bu projeyle TBMM merkez binasındaki tüm ses veri ve görüntü iletişiminin tek bir merkezde toplanacağı, tüm kampüs alanına ve giriş kapılarına güvenlik kameralarının yerleştirildiği, sistemin plaka tanıma, şüpheli nesne algılama gibi özellikleri de taşıyacağı,

- TBMM Genel Kurul Tutanaklarına Erişim Projesi ile TBMM'nin kurulduğu günden itibaren tüm tutanakların elektronik ortama aktarıldığı, sistemin intranet ortamında milletvekillerinin, Meclis çalışanlarının ve TBMM Kütüphanesi aracılığıyla tüm araştırmacıların hizmetine sunulmuş olduğu,

- Mevzuat Bilgi Sistemi projesi ile Osmanlı döneminden başlayarak tüm kanunlara, gerekçelerine, Genel Kurul tutanaklarına, değişiklik önergelerine tümü veya maddeler üzerinde sorulan sorular ile bu sorulara hükûmet ya da komisyon adına verilen cevap metinlerine erişmenin mümkün hale geldiği, halen TBMM'nin intranet sayfasında sunulan sistemin geçmiş dönemlere ilişkin veri girişi tamamlandıktan sonra İnternet ortamında sunulacağı,

- TBMM'nin bütçe hakkını en iyi şekilde kullanmasına yönelik düzenlemeler içeren İçtüzük değişiklik teklifinin Genel Kurul gündeminde bulunduğu, söz konusu teklif ile Plan ve Bütçe Komisyonu bünyesinde bütçe ve kesinhesap daimi alt komisyonlarının kurulmasının öngörüldüğü, bütçenin, kesinhesabın, faaliyet raporlarının ve Sayıştay tarafından TBMM'ye sunulacak raporların görüşülme sürecine diğer ihtisas komisyonlarının da dahil edildiği, böylece diğer ihtisas komisyonlarının denetim yetkisinin de artırıldığı, Teklifte ayrıca sivil toplumun yasama sürecine katılımı konusunun da düzenlendiği,

- İçtüzük konusunda gerekli çalışmalarda bulunmak üzere, siyasi parti temsilcilerinden oluşan bir İçtüzük Uzlaşma Komisyonunun kurulduğu,

- 2009 yılı TBMM bütçesinin 2008 bütçesine göre 800 bin TL azaltılarak 441 milyon 482 bin TL olarak teklif edildiği, bütçenin yüzde 53'ünün personel giderlerine, yüzde 5'inin sosyal güvenlik pirimlerine, yüzde 16'sının mal ve hizmet alımına, yüzde 13'ünün cari transferlere, yüzde 13'ünün de sermaye giderlerine ayrıldığı, öte yandan 2008 yılı bütçesinin harcama oranının yüzde 78 olacağı,

- Milletvekillerinin yazılı sorularına bakanlıkların cevap vermeleri hususunun TBMM Başkanlığı tarafından yakından takip edildiği, gerektiğinde bakanlıklara ikinci bir yazı ile hatırlatmada bulunulduğu,

- Çocukların televizyon karşısında en korunmasız ve savunmasız kesimi oluşturduğu, bu nedenle Radyo Televizyon Üst Kurulunun da girişimleriyle okullarda çocukları televizyon konusunda bilinçlendirmek üzere medya okuryazarlığı derslerine başlandığı, böylece öğrencilerin televizyona, radyoya, gazeteye, internete karşı daha korumalı ve bilinçli birer izleyici ve takipçi haline gelmelerinin amaçlandığı,

- Karasal sayısal yayına ilişkin lisanslama sorunlarının kanuni boşluk nedeniyle çözülemediği, bu konuda hazırlanan kanun tasarısının Hükümetin görüşüne açıldığı, ancak henüz TBMM'ye sunulamadığı,

- Halen yerel, bölgesel ve ulusal uydudan yayın yapan, kablodan yayın yapan televizyon ve radyo kuruluşu sayısının 1500'e yakın olduğu, bunların sağlıklı olarak takip edilip denetimlerinin sağlanabilmesi için SKAS Projesinin başlatıldığı, ayrıca, TÜBİTAK'la yürütülen sayısal kayıt arşiv analiz sisteminin tamamlandığı, bu proje ile hem televizyon yayınlarının Radyo Televizyon Üst Kurulu merkezinde arşivlenmesinin hem de geliştirilen birtakım teknolojilerle çok daha süratli ve etkili denetim yapabilmenin mümkün hale geldiği,

- Cumhurbaşkanının ülkemizin uluslar arası itibarını korumak ve yükseltmek için yurtdışı temaslarına önem verdiği, bu temasların 2009 yılında da sürdürüleceği, özellikle dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin güçlendirilmesi amacıyla Türk cumhuriyetlerine karşılıklı ziyaretlerde bulunulduğu, Avrupa Birliğiyle sürmekte olan katılım müzakerelerini teşvik eden temasların da Cumhurbaşkanının gündeminde geniş yer tuttuğu, Balkan ve Kafkas ülkeleri ile Arap-İslam dünyasıyla temaslara da önem verildiği,

- Cumhurbaşkanlığı yerleşkelerinde yer alan binalarda restorasyon ve onarım çalışmalarına başlanıldığı, ayrıca, binaların fiziki ve teknolojik altyapılarının günümüzdeki gelişmelere paralel olarak geliştirilmesine çalışıldığı, yerleşkelerde yer alan geniş ormanlık ve yeşil alanlara ilişkin peyzaj projelerinin yaptırılmakta olduğu,

- Cumhurbaşkanlığına ait binaların prestij binaları olarak değerlendirilmesi gerektiği, prestij binalarının ortalama yedi sekiz yılda bir elden geçirilmesinde yarar bulunduğu, dünyada da uygulamanın bu şekilde olduğu, ancak söz konusu binaların çoğu tarihi eser statüsünde olduğu için yenileme çalışmalarının uzun prosedürlere tabi tutulduğu, bu nedenle de zaman aldığı,

- Başbakanlığın kamu yönetiminin ve hizmetlerinin gerek genel ve gerekse noktasal alanlarda iyileştirilmesi, iç ve dış güvenlik hizmetlerinin ve özel olarak da terörle mücadelenin etkin kılınması, AB üyeliği doğrultusunda atılması gereken adımların ve uyumlaştırma sürecinin kalitesinin yükseltilmesi, genel ya da kurumlar düzeyinde ekonomik ve mali konularda performansın artırılması gibi bir çok alanda bir koordinasyon merkezi olarak hizmetleri yürüttüğü,

- İç güvenlik sorunlarına kalıcı çözüm bulma amacı çerçevesinde atılacak adımlardan birini de kurumsal düzenlemelerin teşkil ettiği, özellikle terörle mücadelede koşulların gerektirdiği şekilde tedbir ve inisiyatif alınabilmesini sağlamak amacıyla yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyulduğu,

- Bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye paralel olarak özellikle Avrupa Birliği müktesebatının uyumlaştırılmasına ilişkin düzenlemelerin Başbakanlık tarafından koordine edildiği, bu kapsamda ekim ayı itibariyle çeşitli konulara ilişkin 1.136 adet kararnamenin sonuçlandırıldığı, 139 adet kanun tasarısının da Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulduğu, ayrıca düzenleyici etki analiziyle alınan kararların ve gerçekleştirilen uygulamaların değerlendirildiği ve böylelikle karar ve uygulamalarda etkinlik ile tutarlılığın sağlandığı, diğer taraftan mevzuatın sadeleştirilmesi ve ayıklanması projesinin de devam ettiği,

- 2008 yılında İnsan Hakları Raporunun yayınlandığı ve 2009 yılı için de bu alanda çalışmaların devam ettiği, başvuruları değerlendirmek amacıyla Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına ait internet sitesinin kurulduğu, 2008 yılı eylül ayı sonu itibariyle Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına 868, kurullara ise 2.774 başvuruda bulunulduğu ve bu sürecin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan bir kanun tasarısı ile daha da güçlendirilmesinin hedeflendiği,

- Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının, ulusal düzeyde yerli ve yabancı yatırımcıların; ihtiyaç duyduğu ve arzu ettiği verilerle bilgileri derlemek, Türkiye'de yatırım yapma sürecinde karşılaştıkları sorunları en aza indirmek, tek nokta hizmet anlayışıyla yerli ve yabancı ayrımı yapmadan yatırımı hızlandırmayı amaçlayan kuruluş olduğu,

- Ajansın çalışmaları neticesinde Ekim 2008 sonu itibarıyla 912 firmayla görüşüldüğü, Körfez'den gelen üç yatırımcı kuruluş ile ülkemizde özellikle tarım ve tarım teknolojileri konusunda 3 milyar dolarlık ana sermayeli, finansal kaldıracı ile birlikte 9 milyar dolar sermayeli bir anlaşmanın gerçekleştirildiği,

- Hazırlıkları devam eden Devlet Yardımları Çerçeve Yasası kapsamında Para Kredi Koordinasyon Kurulunun kaldırılıp yerine bir üst şemsiye kuruluş olarak koordinasyonu sağlayacak Ekonomi Koordinasyon Kurulunun oluşturulmasının planlandığı,

- Başbakanlık bütçesi fonksiyonel sınıflandırması kapsamındaki dinlenme, kültür, din hizmetlerinde 2007-2008 yıllarındaki harcama artışının Formula 1 yarışlarından kaynaklandığı,

- Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü için ayrılan ödeneğin ise Barışı Destekleme ve Koruma Harekâtına Katılım Konsepti çerçevesinde bazı harcamaların yapılabilmesi için başka kurum ve kuruluşların bütçelerine aktarılması nedeniyle Başbakanlık bütçesinde harcamanın görülmediği,

- 2009-2010 yılı için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine altmış yıl sonra yeniden 192 ülkeden 151'inin oyunu alarak seçilmemizde, on beş yıllık tecrübesi ve uyguladığı beş binden fazla proje ve faaliyetiyle kendisinden talep edilen teknik yardımlara profesyonel bir anlayışla cevap verme yeteneğine sahip TİKA'nın önemli katkısının bulunduğu,

- Yürütülen proje ve faaliyetler nedeniyle gerçekleştirilen harcamalarda en büyük payı yüzde 56,63 ile Kafkasların ve Orta Asya'nın aldığı, ardından yüzde 26,83'le Balkanların ve Doğu Avrupanın takip ettiği, Orta Doğu ve Afrika Bölgesinin yüzde 12,87'lik pay ile üçüncü sırada yer aldığı, Afganistan'ın ise yüzde 36,22 pay ile en çok yardım alan ülke olduğu, Afganistan'a 2005 yılından bu yana 200 milyon ABD dolarına yakın bir desteğin sağlandığı, kullanılan kaynağın yüzde 78'inin eğitim, sağlık, su ve su hijyeni gibi son derece önemli çalışma alanlarını kapsadığı,

- TİKA'nın Türk dilinin yaygınlaştırılmasına ilişkin TÜBİTAK ve üniversiteler, Türk Dil Kurumu, Anadolu Ajansı, TRT gibi kurumlarla birlikte çalışmalar yürüttüğü, Türk Dünyası Haber Ajansları ile Türk Dünyası Radyolar Birliği gibi kuruluşlara destek sağlandığı, yirmi iki ülkede, yetmiş yedi üniversitede Türkoloji enstitülerine ilişkin projelerin bulunduğu ve Türk dünyasının ve Türk varlığının olduğu her yere Türkoloji enstitüleriyle ulaşılmaya çalışıldığı,

ifade edilmiştir.

2.3.2. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Gümrük Müsteşarlığı, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu ve Devlet Personel Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Uluslararası Yüksek Denetleme Kurumları Birliğinin anayasası niteliğinde olan Lima Deklarasyonunda ülke içerisinde sadece bir tane yüksek denetim organının varlığının öngörüldüğü ve bu çerçevede gerek kalkınma planları ve programlarında gerekse Ulusal Programda öngörüldüğü şekilde Yüksek Denetleme Kurulunun, Sayıştay ile birleştirilmesi gerektiği, ancak günümüze kadar somut bir adımın atılmadığı,

- Yüksek Denetleme Kurulu'nun geçmişte birçok yolsuzluğu ortaya çıkarmış nitelikli bir personel yapısına sahip olmasına ve ülkemizdeki en eski üst kurullardan biri olmasına karşın çalışan personelin özlük haklarında gerekli iyileştirmelerin yapılmadığı, bu konuda gerekli düzenlemenin öncelikle gerçekleştirilmesinde yarar görüldüğü,

- BOTAŞ başta olmak üzere enerjiyle ilgili kurumların Yüksek Denetleme Kurulu tarafından ayrıntılı bir şekilde denetlenmesi ve enerji fiyatlarındaki artışa ilişkin spekülatif haberlerin önüne geçilmesi gerektiği,

- Kaçakçılıkla mücadele kapsamında yakalanan akaryakıtın tutarlarının yıllar itibariyle 2005'te 65,1 milyondan 2006'da 28,3 milyona, 2007'de 9,2 milyona ve 2008 itibarıyla 2,8 milyona düşüş nedenlerinin açıklanması gerektiği,

- Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonunun hazırladığı rapordaki öneriler doğrultusunda Gümrük Müsteşarlığınca hangi önlemlerin alındığı,

- Dış Ticaret ile Gümrük Müsteşarlığı arasında çalışma alanlarının kesişmesi nedeniyle gerekli eşgüdümün sağlanabilmesi için iki kurumun aynı bakanlık altında toplanmasının faydalı sonuçlar doğuracağı,

- Gümrük Müsteşarlığının 2009 yılı bütçesinde öngörülen artışın merkezi yönetim bütçesindeki artış ortalamasının çok altında kaldığı, ayrıca öngörülen personel ödeneğinin 2008 yılı personel başlangıç ödeneğinden daha düşük olduğu, personel giderlerindeki azalmanın açıklanması gerektiği,

- TEKEL'in özelleştirilmesi sürecinde Bitlis, Adana ve Malatya'daki tütün fabrikalarının kapandığı, Tokat'daki fabrikanın da kapatılmasının öngörüldüğü, Tokat'takinin kapatılmasıyla ülkemizdeki tek tütün fabrikasının Samsun'da kalacağı, dolayısıyla tütün üreticisinin yabancı firmalara mahkum hale geleceği,

- Tütün üreticilerinin iyi bir şekilde yönlendirilemediği, ekim yapıp yapamayacakları konusunda uzun süren belirsizliğin rahatsızlık verdiği, en azından alternatif tarımsal ürünlerin teşvikiyle bu çiftçilerimizin bu süreci en az zararla geçirmesine yardımcı olunması gerektiği,

- Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'nun ekonomik sınıflandırmaya göre ödenek icmal cetveli incelendiğinde cari transferler kalemi için 2007 yılı bütçesindeki başlangıç ödeneğinin 24,5 milyon YTL iken harcamanın 40 milyon YTL olarak gerçekleştiği, 2008 yılı bütçesinde ise başlangıç ödeneğinin 14,3 milyon YTL olmasına karşın haziran ayı itibarıyla 23,8 milyon YTL harcama yapıldığının görüldüğü, bu çerçevede 2009 yılında bu kalem için öngörülen 1,1 milyon TL tutarında başlangıç ödeneğinin yeterli olamayacağı,

- Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından bağcılık ve şarapçılık sektörüyle ilgili olarak hazırlık çalışmaları devam eden yönetmeliğin sektörün önünü açmaya yönelik hükümler içermesi ve bir an önce sonuçlandırılması gerektiği,

- Kamu çalışanlarının büyük bir bölümünün yoksulluk sınırının altında ücret aldığı, çalışanlarının ücret düzeyinin iyileştirilmesine ilişkin olarak genel nitelikte bir düzenleme yerine, kurumlar itibariyle özlük haklarında yapılan iyileştirmelerin kamudaki ücret adaletsizliğini daha da artırdığı,

- 2008 yılı ekim ayı içinde enflasyon oranının yüzde 11,99 olarak gerçekleşmesine rağmen 2009 yılı için yüzde 7,5 olarak hedeflendiği, 2009 yılında kamu personelinin ücretlerinde ise ilk altı ay için yüzde 4 ve ikinci altı ay için yüzde 4,5 olmak üzere toplam yüzde 8,5 oranında artış öngörüldüğü, bu öngörünün hangi ekonomik gerekçelere dayandığı,

- 657 sayılı Kanunun 4/c maddesine göre istihdam edilenlerin; iş güvencesi bulunmamasının yanında görevleri sona erdiğinde, işçi statüsünde yer almadıkları için kıdem tazminatı, memur statüsünde bulunmadıkları için de toptan ödeme ya da emekli ikramiyesi alamadıkları, bu nedenle emeğin sömürülmesine yol açan ve kamuda giderek yaygınlaşan bu istihdam şeklinin özlük hakları yönünden mutlaka gözden geçirilmesi gerektiği,

- 2002 yılından 31/7/2008 tarihine kadar Emekli Sandığı iştirakçi sayısında 71 bin 968 kişilik artışa karşın aynı dönemde Emekli Sandığından emekli olanların sayısının 323 bin 191 olduğu, bütçe kanunu ile emeklilik, istifa ve ölüm nedeniyle ayrılanların yarısı kadar atama yapılabileceğine ilişkin yetki alınmasına karşın bunun gerçekleştirilemediği, kamu görevlisi sayısında yaşanan azalmaya rağmen kamu görevlisi sayısında yeterince artış sağlanamadığı, bu durumun kamu hizmetlerinin verimli bir şekilde aksamadan yürütülmesi konusunda tereddütlere yol açabileceği,

- Ülkemizde devletin ekonomideki ağırlığının fazlalığına ve devletteki istihdam rakamlarının yüksekliğine ilişkin görüşlerin özellikle diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığımızda gerçeklikten uzak kaldığı, kamu hizmetinin kamu ajanları eliyle görülmesi gereği çerçevesinde, kamu personelinin fazlalığından ziyade merkezde toplanmış olmasından kaynaklanan sorunların kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiği,

- Kamuda memur statüsünde personel istihdamına ilişkin sınırlamalar nedeniyle diğer istihdam şekillerinin veya özel sektörden hizmet alımlarının ön plana çıktığı, bu nedenle de kamuda sorumluluğu üstlenebilecek personel konusunda sıkıntıların yaşanmaya başladığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu ile Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Yüksek Denetleme Kurulunun 1938 yılında esas itibariyle KİT'lerin performans denetimi için kurulmuş bulunan, kamu idaresi içinde belli ölçülerde özerkliğe sahip önemli bir denetim organı olduğu, Sayıştay ile birleştirilmesi konusunda çalışmalara devam edildiği, konunun hazırlıkları sürdürülen Sayıştay Kanun Teklifi çerçevesinde değerlendirildiği,

- Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele amacıyla Gümrük Müsteşarlığının donanım açısından güçlendirildiği, bu kapsamda 12 adet X-ray araç tarama sisteminin, 20 adet ulusal marker cihazının, 17 adet motorbotun satın alındığı, yakalanan kaçak akaryakıta ilişkin rakamların sadece Gümrük Müsteşarlığına ait olduğu, ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile Sanayi ve Ticaret İl müdürlükleri tarafından da denetimlerin devam ettiği,

- Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonunun hazırladığı rapor dikkate alınarak; Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Koordinasyon Kurulunun kurulduğu, Kurulun Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Sayın Nazım Ekren koordinatörlüğünde ve sekreteryasını Gelir İdaresi Başkanlığının yürüttüğü çalışmaların sürdüğü, ayrıca ilgili kurumlarda da akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele komisyonlarının oluşturulduğu, Gümrük Müsteşarlığında düzenlenen soruşturma raporlarının Maliye Bakanlığında oluşturulan komisyon aracılığıyla vergi incelemelerine dahil edildiği, aynı şekilde Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından da akaryakıt ithali ve transitiyle ilgili olarak idari tedbirlerin de alındığı,

- Gümrük Müsteşarlığı bütçesinde genel olarak yüzde 4 artış olmakla birlikte yatırım ödeneğinde yüzde 43 civarında artışın söz konusu olduğu, böylelikle Müsteşarlığın ihtiyaçlarının sağlanması noktasında yatırım olanaklarının güçlendirildiği, diğer bazı altyapı iyileştirmelerinin ise yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirileceği,

- Kaçakçılığa karşı yürütülen etkin mücadele sonucunda 2008 yılı Eylül sonu itibarıyla 147,6 milyon YTL uyuşturucu madde, 102,8 milyon YTL elektronik eşya, 40,1 milyon YTL araç, 2,8 milyon YTL akaryakıt, 6 milyon YTL alkol ve sigara, 118,3 milyon YTL çeşitli ticari eşya olmak üzere toplam 417,6 milyon YTL değerinde kaçakçılık olayının ortaya çıkarıldığı,

- Ülkemizde altı coğrafi bölgede yapılmakta olan tütün üretiminin ülkemizin şark tipi tütün üretimi ve ihracatında dünya liderliğini korumasını sağladığı, 2008 yılında 490 milyon ABD doları civarında ihracatın gerçekleştirildiği,

- Şarabın katma değeri çok yüksek bir ürün olmasına karşın ülkemizde üretilen üzümün sadece yüzde 3-3,5 civarının bu alana ayrıldığı ve geri kalan kısmının doğrudan tüketildiği, vergi konusundaki iyileştirmelerin yanı sıra bu sektörün geliştirilmesine ilişkin çalışmalara devam edildiği, 2012 yılında Uluslararası Şarap ve Bağcılık Örgütü'nün organizatörlüğünde gerçekleştirilecek Uluslararası Şarap ve Bağcılık Kongresi'nin ülkemizde yapılmasının planlandığı,

- Şarapçılık sektörüne ilişkin yönetmeliğin halen taslak aşamasında olduğu, sektörden görüş toplanmasının ardında Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından son değerlendirmeleri gerekleştirilerek yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderileceği,

- Ülkemizin ihtiyaç duyduğu yeni ve çağdaş bir personel rejimine ilişkin kanun taslağının sivil toplum kuruluşları nezdinde tartışmaya açıldığı, yürürlükteki mevzuatın karmaşıklığından kaynaklanan sorunların çözümünü de kapsayan bu taslağın hayata geçirilmesine yönelik çalışmaların ciddiyetle yürütüldüğü,

- Kamudaki ücret adaletsizliğinin giderilmesi amacıyla denge tazminatı alan, ancak ek ödeme almayan yaklaşık 1,5 milyon kamu çalışanına 103 YTL ile 340 YTL arasında değişen oranlarda zam yapıldığı, bu ilave artışın 2008 yılı merkezî yönetim bütçesine 900 milyon YTL, 2009 yılı merkezî yönetim bütçesine ise 2,5 milyar TL ilave yük getirdiği, bu tür düzenlemelerin 2012 yılına kadar eşit işe eşit ücret ilkesi gerçekleştirilene kadar sürdürülmesinin planlandığı,

- Devlet Personel Başkanlığının tüm kamu kurum ve kuruluşlarına görevde yükselme ve unvan değişikliklerine yönelik olarak periyodik ve düzenli olarak eğitim programları gerçekleştirdiği, bu kapsamda 2008 yılı içerisinde 23 kamu kurum ve kuruluşundaki toplam 981 personele eğitim verildiği,

- Hükûmeti temsilen Kamu İşveren Kurulu ile yetkili sendikalar ve bunların bağlı bulunduğu konfederasyonlar arasındaki 2008 yılı toplu görüşmelerinin 15-29 Ağustos 2008 tarihleri arasında gerçekleştirildiği, sekreteryasını Devlet Personel Başkanlığının yürüttüğü bu toplu görüşmeler neticesinde tam bir mutabakatın sağlandığı, kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine 2009 yılının birinci altı aylık döneminde yüzde 4 ve ikinci altı aylık döneminde ise yüzde 4,5 oranında artış yapılmasının öngörüldüğü, bu artış oranlarının toplamının hedeflenen enflasyonun üzerinde olduğu, 2009 yılı içerisindeki enflasyon oranlarının beklenenin üstünde gerçekleşmesi halinde aradaki farkın kamu çalışanlarına ödenmesinin kararlaştırıldığı,

ifade edilmiştir.

2.3.3. Rekabet Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'de rekabet hukuku konusunda oldukça önemli ilerlemeler sağlandığı, günün ihtiyaçlarına göre mevzuatta değişiklik yapılmasına yönelik çalışmaların da olumlu karşılandığı, ancak devlet yardımlarına ilişkin kanun tasarısı çalışmalarının bir an önce tamamlanması ve TBMM'ye sunulmasında yarar bulunduğu,

- Adil rekabet ve tüketici refahı bakımından kartel ve tröstlerle mücadele konusunda Rekabet Kurumunun re'sen harekete geçebilmesi gerektiği, aksi takdirde bu gibi oluşumlarla mücadelenin eksik kalacağı, oysa Kurumun re'sen yaptığı inceleme sayısının giderek azaldığı, uluslararası ilişkiler ve rekabet danışmanlığı diğer tali faaliyet alanlarına yoğunlaştığı izleniminin ortaya çıktığı, Kurumun tekrar asli görevlerinde yoğunlaşmasında yarar görüldüğü,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Rekabet Kurumu Başkanı tarafından yapılan açıklamalarda;

- Rekabet Kurumunun kuruluşundan bugüne kadar 735 adedi rekabet ihlali, 1343 adedi birleşme-devralma ve 345 menfi tespit-muafiyet dosyası olmak üzere toplam 2423 dosyayı karara bağladığı, yürütülen soruşturmalar ve diğer incelemeler sonucunda toplam 200 milyon YTL civarında ceza verildiği,

- Kurumun toplumda rekabet kültürünün oluşması ve benimsenmesi için çeşitli etkinliklerde bulunduğu, bu kapsamda rekabet hukuku ve politikasının ana ilkelerinin kamuoyuna duyurulması çalışmalarına özel önem verildiği,

- Ülkemiz ekonomisinin daha sağlam bir zemine kavuşmasına katkıda bulunmak üzere Rekabet Kanununda değişiklik öngören bir kanun tasarısının TBMM'ye sunulmuş olduğu, bu kapsamda en önemli yenilik olarak, teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı davranışlarına benzer etkiler doğuran idari işlem ve düzenlemelere karşı kurul kararıyla dava açılması imkânının getirildiği,

- Devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesine dair mevzuatın bir an önce hayata geçirilmesinde adil rekabet ortamının oluşturulması bakımından büyük yarar bulunduğu,

- Kamuoyunda rekabet hukuku konusunda artan bilinç sonucunda piyasa aktörlerinin adil rekabeti bozucu uygulamalar konusunda hemen Rekabet Kurumuna başvurduğu, bu nedenle Kurumun re'sen inceleme kararı almasına fırsat kalmadan genellikle bir şikayetin yapılmış olduğu,

- Kurumun uluslararası ilişkileri ve rekabet savunuculuğunu asli fonksiyonları yürütmenin bir zemini olarak değerlendirdiği, bu nedenle bu faaliyetlere önem verdiği,

ifade edilmiştir.

2.3.4. İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Halen bazı illerin nüfusunun mevcut bazı büyükşehir belediyelerinden fazla olduğu, bu durumun bütçeden aktarılan pay bakımından söz konusu illere olumsuz yansıdığı, büyükşehir statüsünün yeniden düzenlenmesi gerektiği,

- KÖYDES ve BELDES projeleri kapsamında yürütülen çalışmaların takdirle karşılandığı, bu kapsamda yerel yönetimlerin yetkilerinin genişletilmesinin son derece olumlu olduğu,

- Belediye İktisadi Teşebbüslerinin denetimine daha fazla önem verilmesi gerektiği, Bakanlık tarafından büyükşehirlerin borçlanma politikasına ilişkin bir çalışmanın yapılıp yapılmadığı,

- 5747 sayılı Kanunla kapatılan belediyelerde Kanunun uygulanmasına ilişkin çeşitli sıkıntıların yaşandığı, bu durumun vatandaşları da olumsuz etkilediği, söz konusu sıkıntıların bir an önce giderilmesi gerektiği,

- Köy Kanununun güncellenmesine ilişkin çalışmalara başlanmış olmasının memnuniyet verici bulunduğu, mezraların ve mahalle muhtarlıklarına ilişkin düzenlemelerin de bununla birlikte ele alınması gerektiği, aslında köylerin tümüyle kaldırılarak belediyeye dönüştürülmesinin yararlı olacağı,

- İçme suyu temini konusunda DSİ'ye belediyelere birlikte görev düştüğü, esasen son yasal düzenlemelerle DSİ'ye içme suyu konusunda önemli yetkiler verildiği,

- Belediyelere bütçeden pay aktarılması konusundaki kriterlerin yeniden ele alınmasında yarar bulunduğu, ayrıca uygulamada mevcut kriterlerin gözetilmesinin de büyük önem taşıdığı,

- Yapılan düzenlemelerle yerel yönetimlerin gelirlerinde önemli artışlar sağlandığı, ancak yerel yönetimlerin plan, proje ve benzeri çalışmalar konusunda hazırlıklı olmadıkları, dolayısıyla bu gelirleri etkin bir şekilde kullanabilecekleri konusunda tereddütlerin bulunduğu,

- Yerel yönetimlerde kentleşme konusunda tutarlı politikalar izlenmediği, imar planlarının sık sık değiştirilmesi nedeniyle hem vatandaşlar hem de yatırımcılar bakımından öngörülebilirliğin ortadan kalktığı, imar planı değişikliklerinin Bakanlık tarafından yakından takip edilmesi gerektiği,

- KÖYDES projesine başlandığında proje kapsamında tarla içi işler ve gölet yapımının da bulunduğu, ancak sonradan yönetmelik değişikliği ile bu görevlerin kapsamdan çıkarıldığı, oysa köylerin kalkındırılması bakımından bu hizmetlerin de proje kapsamına alınmasının zorunlu olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Trafik güvenliğini artırmak üzere Karayolları Trafik Kanununda değişiklik içeren Kanun Tasarı Taslağının diğer ilgili kuruluşların görüşlerine sunulduğu, Tasarının en kısa sürede TBMM'ye sunulmasına çalışıldığı,

- 2008 yılında yapılan yasal düzenleme ile belediye ve il özel idarelerinin genel bütçeden aldıkları payların ortalama yüzde 50 oranında artırıldığı, bu düzenlemenin yerel yönetimlerin mali güçlerini bir hayli artırdığı,

- KÖYDES ve BELDES projeleri ile kırsal alanda yaşam standartlarının bir hayli yükseltildiği, özellikle ulaşım ve içme suyu altyapısının tamamlanmasında önemli ilerlemeler sağlandığı,

- Belediyelerin öncelikli görevleri arasında yer alan içme suyu teminine özel önem vermeleri gerektiği, bu konuda belediyelerin yakından izlendiği,

- Köy Kanununun güncellenmesi konusundaki çalışmaların devam ettiği,

- Nüfus ve vatandaşlık hizmetleri alanında teknolojik imkânlardan mümkün olduğunca yararlanıldığı, bu konuda son derece önemli projelerin hayata geçirildiği, örneğin kimlik paylaşım sisteminin başarılı bir şekilde yürümekte olduğu, ülke nüfusunun tüm ayrıntı verileriyle elektronik ortamda elde edilebildiği, adres kayıt sistemi sayesinde adres bilgilerinin altı yüz elli beş kurumla paylaşılabilir hâle getirildiği, güvenilir ve taklit edilemez bir kimlik kartı oluşturma amacına yönelik Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı Projesi'nin, pilot uygulamasına başlandığı,

- Sivil Savunma Genel Müdürlüğünün hem insan gücü olarak hem teknik imkânları bakımından oldukça güçlendirildiği, afet yönetimine ilişkin Kanun Tasarısının halen TBMM gündeminde bulunduğu,

- Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan hükümet konağı yapım projelerine ilişkin ödeneklerin 2009 yılından itibaren İçişleri Bakanlığı bütçesinde yer alacağı,

- Anayasa Mahkemesinin 5747 sayılı Kanuna ilişkin olarak verdiği kararın gerekçesini henüz açıklamadığı, gerekçeye göre yeni düzenlemelere gidileceği,

ifade edilmiştir.

2.3.5. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Meteorolojik sayısal tahmin maksatlı yüksek performanslı bilgisayar sistemlerinin güncellenmesi projesinin tamamlanmasıyla meteorolojik uyarı ve tahminlerde tutarlılık oranının yükseltileceği,

- Kısa süreli hava tahminleri ve erken uyarı için dört ilde bulunan meteoroloji radarına ilave olarak Antalya, İzmir, Muğla, Adana, Trabzon ve Samsun'da altı adet radar kurulacağı, ayrıca arşiv verilerine internet ortamında hızlı ve güvenli erişim için geliştirilen Türkiye Meteorolojik Veri Arşiv Sistemi (TÜMAS)'nin hizmete girdiği,

- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün personel azlığı nedeniyle taşradaki hizmetlerinin aksadığı, bu açığın giderilmesi için tercih edilen bir yöntem olarak farklı istihdam şekillerine başvurulmasının aynı işi yapanlar arasında ücret adaletsizliğine yol açtığı, kurumun personel ihtiyacını karşılanmasında önemli rol oynayan Tapu ve Kadastro Meslek Yüksekokulunun öğrenci sayısının da bu kapsamda artırılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne 400 adedi kadrolu, 250 adedi de sözleşmeli olmak üzere 650 adet kadro ve pozisyonunun Maliye Bakanlığınca tahsis edildiği, eğitimli personel ihtiyacının karşılanması amacıyla yürütülen temaslar sonucunda Gazi Üniversitesi Tapu ve Kadastro Meslek Yüksekokulunun kontenjanlarının artırılması konusunda Yükseköğretim Kurulu ile mutabakatın sağlandığı ve resmi prosedürün devam ettiği,

ifade edilmiştir.

2.3.6. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Dünya Ekonomik Forumu'nun 2008 Yılı Kadın Erkek Eşitliği Raporu'nda Türkiye'nin 130 ülke arasında 123 üncü sırada olduğu, ayrıca Avrupa Komisyonu 2008 İlerleme Raporu'nda ülkemizdeki uygulamalara ve eksikliklere ilişkin bir çok eleştirinin bulunduğu,

- Töre ve namus cinayetleri ile aile içi şiddet gibi nedenlerle ülkemizde kadınların yaşamlarını devam ettirme konusunda özellikle kırsal kesimde ciddi zorluklarla karşı karşıya kaldığı, bu konuda ilgili kuruluşların daha etkin olması gerektiği,

- Kadınlara seçme ve seçilme hakkını ilk tanıyan ülke olmamıza rağmen kadınların siyasetteki temsil oranlarının; yerel yönetimlerde 3.208 erkek belediye başkanına karşı sadece 18 kadın belediye başkanı ile yüzde 0,56 iken parlamentoda 50 kadın milletvekili ile yüzde 9,12 gibi diğer ülkelerle karşılaştırıldığında düşük oranlarda kaldığı,

- Kanun önünde eşitliğin sağlanmasının uygulamadaki aksaklıkları gideremediği, özellikle kurumsal desteğin yetersiz kalması nedeniyle kadınların toplum içerisindeki dezavantajlı pozisyonunun devam ettiği, bu kapsamda kadına yönelik şiddet ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda hazırlanan ulusal eylem planlarının olumlu bir gelişme olduğu,

- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe uygulaması sayesinde, kamu kaynaklarının cinsiyet itibariyle doğurduğu sonuçlar dikkate alınmaksızın harcanmasının önlenebileceği, kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğin ortadan kaldırılması konusunda yararlı bir yaklaşım sunacak bu uygulamanın politika üretenler için yararlı bilgilerin üretilmesine imkan sağlayacağı,

- Ülkemizde hizmete muhtaç yaşlı, kadın ve çocukların envanterinin yapılması gerektiği, bu gruplara sunulan hizmetlerin artmasıyla birlikte bu imkanlardan yararlanmak isteyen insanlarımıza daha kolay ulaşılabileceği,

- Kadınların iş gücü içerisindeki payının son derece düşük olduğu, 2002 yılında iş gücüne katılma oranı içerisindeki kadın oranı yüzde 27,9 iken 2007 yılında yüzde 24,8'e düştüğü, bu durumun kadınların çalışma hayatından uzaklaştığını gösterdiği,

- Birleşmiş Milletlerin yayınladığı insani gelişme endeksinde ülkemizin 2002 yılında 85 inci sırada iken 2007 yılında 84 üncü sıraya düştüğü, cinsiyetle ilgili insani gelişme indeksinde ise 2002 yılında 173 ülke arasında 71 inci sıradayken 2007 yılında 177 ülke arasında 79 uncu sıraya indiği,

- Resmi istatistiklere göre ülkemizde her gün ortalama üç kadının namus ve töre adına öldürüldüğü, "namus ve töre cinayetleri" nitelemesinin kadın öldürmelerine şerefe dayalı bir meşruiyet tanındığı,

- Sosyal güvenlik sisteminde yaşanan değişim sırasında kadınların bazı haklarının kaldırıldığı, bazı konularda da kadınların mağduriyetine neden olacak düzenlemelerin yapıldığı, özellikle kız çocuklarının eğitime devam etmemesi hâlinde on sekiz yaşından sonra anne veya babalarının sosyal haklarından yararlanmamasına yönelik düzenlemeden toplumun çok geniş bir kesiminin olumsuz etkilendiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennilerin ardından Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Geçmişte şiddet görenler arasında cinsiyete dayalı bir istatistiki veri üretimi yokken son yıllarda bu alanda yürütülen çalışmalar ve özellikle TBMM Töre Cinayetlerini Meclis Araştırma Komisyonunun araştırmaları neticesinde son beş yılda 800'ü erkek olmak kaydıyla 1.189 kişinin töre ve namus cinayetlerine kurban gittiğinin görüldüğü, bu gelişmenin töre cinayetlerinde bir atış varmış gibi anlaşıldığı,

- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe anlayışının, kız çocuklarının okullaşmasından kadınların sağlık hizmetinden yararlanma oranına kadar kadınların bulundukları birçok alanda cinsiyet temelli sınıflandırmayı zorunlu kıldığı,

- Cinsiyet temelli sınıflandırma sonucunda üretilen verilerden yola çıkılarak kadınlara yönelik politikaların üretilebilmesinin kolaylaşacağı,

- Sosyal güvenlik sisteminde yapılan düzenlemelerle, kadınlara yardım temelli bir anlayıştan, cinsiyet eşitliğini sağlayan ve hak temelli bir politika anlayışına geçişin yaşandığı, bu kapsamda çalışan kadınlar için getirilen çocuk bakım hizmeti yardımının çok önemli bir gelişme olduğu,

- 2008 yılında uygulamasına başlanan istihdam paketi kapsamında kadın istihdamının artırılması amacıyla; beş yıl süreyle kademeli olarak kadın istihdamının işsizlik fonundan karşılanmasının yanı sıra gebelikleri döneminde kadınların aldıkları sosyal yardımlara ilişkin düzenlemelerin yapıldığı,

- Araştırma ve geliştirme faaliyetleri konusunda uluslararası birçok kuruluşun yanı sıra TÜBİTAK'ında destek sağladığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Geliştirme Projesi kapsamında AB'den yaklaşık 8 milyon avro alındığı,

- Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan raporlarda alt sıralarda görünmemizin nedeninin, siyasette kadınların yetersiz temsili gibi bazı konulardan kaynaklandığı,

ifade edilmiştir.

2.3.7. Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- TÜBİTAK'ın üyelerini kendi içinden liyakat esası çerçevesinde seçen özerk bir bilim kuruluşu olması gerektiği,

- Araştırma faaliyetlerine verilecek desteğin, ülkemizin temel öncelikleri belirlendikten sonra sektörel bazda dağıtımını sağlayacak şekilde düzenlemelerin yapılması gerektiği, bu kapsamda enerjide dışa bağımlılığımız dikkate alındığında TÜBİTAK'ın enerji konusunda AR-GE çalışmalarına ağırlık vermesinin yararlı olacağı,

- Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan küresel bilişim raporunda, ülkemizin küresel rekabetçilik endeksinde 131 ülke arasında 53 üncü sırada bulunduğu, ayrıca bu endeksin alt dalları olan teknolojiye hazırlık ve innovasyon sıralamasında birer derece kaybettiği,

- Bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirmenin etkin bir şekilde yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması amacıyla bilim, teknoloji ve iletişim bakanlığının kurulması gerektiği,

- Bilimsel ve teknolojik araştırmaların yenilikler ve buna bağlı olarak verilecek patentler aracılığıyla üretime ve toplumsal faydaya dönüşmesini sağlayacak millî yenilik sisteminin kurulması ve ardından bölgesel özelliklere göre yapılandırılacak sistemin sektörel ve yerel bazda kurumsallaşması gerektiği,

- Araştırma faaliyetlerinin desteklenmesinin yanı sıra yapılan araştırmaların ekonomik bir değere kavuşabilmesi konusunda da profesyonel bir yapının oluşturulmasının yararlı olacağı, AR-GE sonuçlarının sanayi ve üretime aktarılabilmesi için teknoloji transfer merkezlerinin kurulmasının yararlı olacağı,

- Başta savunma sanayine yönelik tedarikler olmak üzere tüm kamu kurumlarının tedarik politikalarının AR-GE'ye dayalı olması ve ülkenin bilim, teknoloji ve yenilik kapasitesini geliştirmeye yönlendirilmesi gerektiği,

- Küresel kriz nedeniyle şirketlerin öncelikle AR-GE harcamalarında kısmaya yöneldiği, bu nedenle AR-GE çalışmalarına devletin sağladığı desteğin artırılmasının yararlı olacağı,

- Ülkemizde halen yüzde 0,8 olan AR-GE harcamalarının gayri safi milli hasılaya oranının yüzde 1.83 seviyesindeki AB ortalamasının da üzerinde yüzde 3'e çıkartılması hedefinin olumlu karşılandığı,

- AR-GE çalışmalarını teşvik eden yeni bir yasanın çıkarılmasının önemli bir gelişme olduğu, yalnız AR-GE çalışmalarının desteklenmesi için vergi teşviklerinin yanında diğer araçların da kullanılması ve bu kapsamda kamu ihale sisteminde gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Ülkemizde AR-GE faaliyetleri içerisinde özel sektörün payının 2006 yılında yüzde 27 olduğu, ar-ge personeli sayısının toplam iş gücüne oranının 2006 yılında yüzde 0,43 düzeyinde olduğu, bu oranların AB ortalamasının çok altında kaldığı,

- TÜBA'nın yürüttüğü Devlet Planlama Teşkilatı'nca desteklenen, Millî Eğitim Bakanlığıyla işbirliği hâlinde okul öncesi ve ilk öğretim öğretmenlerine yönelik bilim eğitimi programları yürüttüğü, bu programın daha da geliştirilmesi gerektiği,

- Birçok ülke tarafından takdir edilerek örnek alınan genç bilim adamı yetiştirme programları sayesinde 201 genç bilim adamının desteklendiği,

- TÜBA'nın Türkiye'nin kültür envanteriyle ilgili geniş kapsamlı bir çalışma başlattığı, çalışma sonuçlarının Türkiye'nin kültürel, tarihî, arkeolojik yapısının gelecek kuşaklara da devredilebilecek bir değerlendirme sistemiyle kayıt altına alındığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

- AR-GE çalışmalarında özel sektörün payının yüzde 41.6'ya çıkarıldığı, bu artışın küçümsenemeyecek nitelikte olduğu,

- Laboratuvardan hemen piyasaya arz edilebilecek nitelikteki projelerin özel sektör tarafından kâr güdüsüyle daha fazla tercih edildiği, temel bilimlerle ilgili büyük projelerin ise devlet tarafından desteklenmesinin büyük önem taşıdığı, ülkemizde bu alanda TÜBİTAK ve TÜBA'nın işbirliği içerisinde çalışmalarını yürüttüğü,

- TÜBİTAK ve kamu kurumlarının işbirliği içerisinde yürüttüğü 83 projenin bulunduğu, bu projelerle ilgili olarak kamu kurumlarına bilimsel ve teknik desteğin sağlandığı,

- TÜBİTAK tarafından başlatılan Patent Teşvik Programı kapsamında 2007 yılında 536 bin YTL, 2008 yılı Ekim sonu itibarıyla ise yaklaşık 1,2 milyon YTL teşvik verildiği, verilen bu teşvikler sonucunda Türk Patent Enstitüsü'ne 2006 yılı için yapılan 979 başvurunun 2007 yılında yüzde 87,45'lik bir artışla 1.747'ye yükseldiği,

- Bir ülkedeki bilimsel araştırmalara yapılan harcamaların yüksekliğinin o ülkede alınan kararların bilimselliğini göstermediği, ancak bilimsel araştırmalardaki artışın ülkede bilimsel anlayışın yaygınlaşmasına katkı sağladığı,

- OECD verilerine göre 2002-2006 yılları arasında ülkemizin Dünyada araştırmacı sayısını en fazla artıran ülke olduğu, TÜİK'in 2006 yılı istatistiklerine göre tam zamanlı çalışan AR-GE personeli sayısının 54 bin ve araştırmacı sayısının 43 bin olduğu,

- TÜBİTAK tarafından desteklenen bilim insanı sayısının 2003 yılında 1.527 iken 2007'de bu sayının 11.863'e ulaştığı, ayrıca 24 burs programı kapsamında 2008 yılı Ekim ayı itibariyle 14.376 bilim insanının desteklendiği,

- Özel sektöre yönelik destek programları kapsamında 2008 yılı Ekim ayı itibariyle 721 firmaya 1.014 proje karşılığında 216.7 Milyon YTL hibe desteğinin sağlandığı,

- Türkiye Bilimler Akademisi'nin bilimsel etkinliklerinin uluslararası kuruluşlarla olgunlaştırılarak geliştirilmesi amacıyla yurt dışındaki diğer akademik kuruluşlarla çok sıkı bir iş birliği faaliyetini sürdürdüğü,

- TÜBA bütçesinin çok büyük bir bölümünün bilim adamlarının desteklenmesinde, bilimsel toplantılar düzenlenmesinde, uluslararası ilişkiler kapsamında bilim insanı değişim programlarında ve bilimsel araştırma programlarında kullanıldığı,

ifade edilmiştir.

2.3.8. Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye İstatistik Kurumu ve Hazine Müsteşarlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Hükümetin 2002-2005 yıllarında mali disipline önem verdiği, ancak 2006 yılından itibaren, mali disiplinden tavizler vermeye başladığı, bu durumun olumsuz sonuçlarının makroekonomik verilerden kolaylıkla gözlenebildiği,

- IMF ile anlaşmada geç kalındığı, aradan geçen süre zarfında küresel krizin de etkisiyle Türkiye'nin IMF karşısındaki avantajlı pozisyonunu yitirdiği, oysa küresel kriz başlamadan önce ve krizin ilk günlerinde anlaşma koşullarının Türkiye açısından çok daha elverişli olduğu,

- IMF ile anlaşma yapılıp yapılmayacağı hususunda kamuoyunun bir an önce aydınlatılmasında yarar görüldüğü,

- Küresel krizin Türkiye ekonomisine olumsuz etkilerinin önlenmesi konusunda hükümetin hala açık ve net bir politika ortaya koyamadığı, KOSGEB'in ve Halk Bankasının esnaf kredilerini artırma önlemi dışındaki önlemlerin öngörülen faydayı sağlayamayacağı, esasen küresel krize karşı tedbir alınabilmesi için öncelikle olası tehlikelerin kabul edilmesi, görmezlikten gelinmemesi gerektiği,

- Esnafın korunmasına yönelik tedbirler olumlu karşılanmakla birlikte, krize karşı düşünülen tedbirler arasında tüketicilerin yani geniş kitlelerin korunmasına yer verilmemiş olmasının büyük bir eksiklik olduğu,

- Ekonomi Koordinasyon Kurulunun yetkilerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapıldığı, ancak bu durumun ekonomi yönetiminde yeni bürokrasi yaratılması endişelerini de beraberinde getirdiği,

- Krizin belirtileri sermaye hareketlerinde kendini gösterdiği halde Hükümetin serbet piyasaya müdahale edilmemeli anlayışıyla gelişmelere müdahalede bulunmadığı, böylece basit önlemlerle önlenebilecek gelişmelerin krizle birlikte ciddi birer tehlikeye dönüştüğü,

- Türkiye ekonomisinde durgunluğun küresel krizden çok önce başladığı, 2006 yılına kadar Türkiye ekonomisinin benzer ülkeler ortalama büyüme hızının üzerinde bir büyüme gerçekleştirtiği, 2006 yılında benzer ülkeler yüzde 7,9 büyürken, Türkiye ekonomisinin yüzde 6,9 büyüdüğü, 2007 yılında ise bize benzeyen ekonomiler yüzde 8 büyürken Türk ekonomisinin 4,6 büyüdüğü, mevcut gelişmeler dikkate alındığında 2008 yılı büyümesinin yüzde ikiyi geçmeyeceğinin anlaşıldığı, 2009 yılında ise ekonominin büyük ihtimalle küçüleceği,

- 2009 Yılı Programının hazırlandığı günlerdeki parametrelerin küresel kriz ve diğer nedenlerle hızla değiştiği, bu nedenle hedeflerin ve göstergelerin revize edilmesi gerektiği,

- Sayıştay Raporlarında yıllardır Hazine Müsteşarlığının muhasebe kayıtlarına ilişkin eleştirilerin yer aldığı, bunların bütçenin TBMM'de görüşülmesi sırasında da dile getirildiği, ancak Müsteşarlığın bu konuda gerekli tedbirleri bugüne kadar almamış olduğu, hala bütçeleştirilmeyen giderlerin, kayıtdışı bütçe işlemlerinin bulunduğu,

- Çalışanları Tasarrufa Teşvik Hesabının tasfiyesi sırasında hak sahiplerine haklarının tümüyle ödenmediğinin anlaşıldığı, nitekim, Sayıştay Raporunda bu hesaba ait 4,8 milyar YTL değerinde devlet iç borçlanma senetlerinin Hazineye geri ödendiğinin belirtildiği, bu miktarın Hazine tarafından nakit çıkışı yapılmadan mahsuplaştırıldığı, söz konusu bedellerin faiziyle birlikte hak sahiplerine paylaştırılması gerektiği,

- Türkiye İstatistik Kurumu ile DPT'nin açıkladığı yatırım rakamlarının birbirine uymadığı, bu durumun kafa karışıklığına yol açtığı, ayrıca TÜİK'in açıkladığı bazı rakamların birbiriyle tutarlı olmadığı, örneğin bir yandan özel sektör üretiminde azalma öngörülürken bir yandan istihdamın artacağının öngörüldüğü,

- İlçeler itibarıyla gelişmişlik düzeyi rakamlarının hala verilemediği, oysa geçmiş yıllarda birkaç kez bu göstergelerin açıklanmış olduğu,

- DPT'nin çağdaş gelişmelere paralel olarak yeniden yapılandırılması ve kamu yönetimi sistemi içerisinde yeniden konumlandırılması gerektiği, özellikle insan kaynakları bakımından kurumun desteklenmesinin zorunlu olduğu, geçmişteki nispeten yüksek ücret düzeyine karşın son yıllarda diğer kurumlarda özlük hakları konusunda yapılan iyileştirmeler sonucunda DPT personelinin özlük haklarının oldukça gerilerde kaldığı,

- 5084 sayılı Kanunla öngörülen teşviklerin 2008 yılı sonunda sona ereceği, bu nedenle yeni bir teşvik mevzuatına ihtiyaç duyulduğu,

- Cari açığın ekonominin taşıyamayacağı boyutlara ulaştığı, ancak nasıl finanse edileceğinin hala belli olmadığı, geçtiğimiz yıllarda cari açığın başlıca nedeni olarak petrol fiyatlarındaki artışın gösterildiği, oysa 2008 yılında petrol fiyatlarının yarı yarıya düşmesine rağmen cari açıkta bir azalma olmadığı,

- Ekonomideki durgunluğun tümüyle küresel krize bağlanamayacağı, Türkiye'ye özgü nedenlerin de bu durumun meydana gelmesinde önemli rol oynadığı, bunların başında da ekonomi yönetiminde etkinliğin sağlanamaması ve çok başlılığın giderilememesinin geldiği, nitekim somut bir krizle müdahale planının hala açıklanamadığı,

- Devletin ekonomideki etkinliğinin azaltılması ve müdahale araçlarının zayıflatılması nedeniyle piyasalara etkili bir şekilde müdahale edilemediği,

- 2002'de 1,5 milyar dolar olan cari açığın bu yıl 50 milyar dolara ulaştığı, 2003'ün başından beri Türkiye'nin 160 milyar dolar cari açık verdiği, bu kadar kaynak kaybeden bir ülkenin dünyada kriz olmasaydı bile ekonomik durgunluğa girmesinin kaçınılmaz olduğu,

- Hükümetin, yıllardır çözülmediği için neredeyse içinden çıkılmaz bir hale gelmiş sorunlarla karşılaştığı, bir yandan bunları çözmeye çalışırken bir yandan da kendi politika ve hedeflerini gerçekleştirmeye çalıştığı, bu nedenle Hükümete yönelik eleştiriler yapılırken bu hususun gözardı edilmemesi ve başarıların küçümsenmemesi gerektiği,

- Kalkınma ajansları konusunda hemşehrilik duygusu kullanılarak yörelerin yetişmiş insan gücünün devreye sokulması ve bunlardan belli nitelikleri taşıyanların katılımıyla kalkınma meclislerinin oluşturulması gerektiği, zira insanların kendi doğup büyüdükleri yörelerin kalkınması konusunda daha fazla gayret sarfetme eğiliminde oldukları, ayrıca bu meclislerin yörenin tanıtımı konusunda da etkili olabilecekleri,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Yaşanılan küresel krizin ilk belirtilerinin 2007 yılı ortalarında görülmeye başlandığı, nitekim 2007 yılı sonundan itibaren dünya ekonomisinin küçülmeye başladığı, büyümedeki yavaşlamanın önümüzdeki dönemde de sürmesinin beklendiği, son yıllarda gerçekleştirilen reformlarla Türkiye ekonomisinin dışsal şoklara direncinin önemli ölçüde artırıldığı, ancak yine de küresel krizin derinliği ve uluslararası ekonomik sisteme entegrasyon düzeyinin yüksekliği nedeniyle ülkemiz ekonomisinin de krizden etkileneceği, nitekim milli gelir artış hızının uzun dönem ortalamasının altında kalmasının beklendiği,

- Gıda ve enerji fiyatlarındaki artışın enflasyon hedefini olumsuz etkilediği, 2009-2011 dönemi hedeflerinin sırasıyla yüzde 7,5, yüzde 6,5 ve yüzde 5,5 olarak revize edildiği, petrol ve emtia fiyatlarındaki düşüşün önümüzdeki dönemde enflasyonun düşürülmesine katkıda bulunacağı,

- Petrol ve emtia fiyatlarındaki düşüşün cari işlemler açığının gerilemesine de katkıda bulunacağı, ancak küresel fonlardaki daralma nedeniyle cari açığın gündemde kalmaya devam edeceği, cari işlemler açığının kalıcı ve sağlıklı bir şekilde düşürülebilmesi için rekabet gücünün artırılması, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve yurtiçi tasarruf oranlarının yükseltilmesi çalışmalarının devam ettiği,

- 2008 yılında da mali disiplinin korunduğu, bütçe açığı ve borç yükü gibi göstergelerde iyileşmenin devam ettiği, ilk defa açıklanan ve beş yıllık bir dönemi içeren Orta Vadeli Mali Çerçeve ile kamu mali politikalarında saydamlığın ve öngörülebilirliğin artırılmasının hedeflendiği,

- Kamu borç stokunun risklere duyarlılığını azaltan stratejik ölçüt uygulaması çerçevesinde sabit faizli ve YTL cinsinden borçlanmaya ağırlık verildiği, ayrıca yeterli düzeyde rezerv tutma politikasına devam edildiği, ayrıca gösterge senet uygulamasıyla iç borçlanma senetlerinin likiditesinin ve çeşitliliğinin artırıldığı,

- Borç yükünde önemli ölçüde azalma kaydedildiği, nitekim faiz harcamalarının oranının GSYH'nın yüzde 5,5'i düzeyine çekildiği, ayrıca, borç stokunun kur ve faiz riskine hassasiyetinin azaltıldığı, döviz ve dövize endeksli borçların payının yüzde 32,7'e gerilediği, sabit faizli borçların oranının ise yüzde 51,3'e çıkarıldığı,

- Küresel likidite ve kredi imkanlarının daralması sonucu borçlanma faizinin yüzde 13'lerden Ocak-Ekim döneminde yüzde 18,9'a yükseldiği, ancak uygulanan güçlü ekonomik politikaların etkisiyle ülkemizin risk priminin diğer gelişmekte olan ülkelerin risk primi kadar artmadığı,

- 2002 yılında 6,3 milyar dolar olan Hazine garantili borç stokunun 2008 Haziran ayı itibarıyla 5,1 milyar dolara gerilediği, ayrıca Hazine üstlenim oranının da yüzde 52'den yüzde 21'e düşürüldüğü, bu başarının koşullu yükümlülüklerin yönetiminde sağlanan iyileşmeden kaynaklandığı,

- IMF ile yürütülen 19 uncu stand-by düzenlemesinin Mayıs ayında tamamlandığı, Ağustos ayında da değerlendirmesinin yapıldığı, halen program sonrası izleme süreci içerisinde bulunulduğu, bundan sonraki ilişkilerin ülkemizin öncelikleri doğrultusunda yürütüleceği,

- 2008-2011 döneminde Dünya Bankasından yarısı program kredisi, yarısı da proje kredisi olmak üzere 6,2 milyar dolar finansman sağlanacağı, söz konusu kaynağın reel sektörün, KOBİ'lerin ve ihracatın finansmanında kullanılacağı, 2008 yılında sağlanan kredinin 1,5 milyar dolar olduğu, ayrıca 2008 yılında proje finansmanı amacıyla uluslar arası kuruluşlardan 1,7 milyar dolar ve ticari kredi olarak 1 milyar dolar finansman sağlandığı,

- KİT'lerin ekonomideki ağırlıklarının azalmaya devam ettiği, toplam kamu yatırımları içindeki paylarının yüzde 11'e gerilediği, 2009 yılında tahmini olarak KİT'lere 4 milyar TL, KİT'lerden bütçeye ise 2,2 milyar TL'nin aktarılacağı, öte yandan kamu bankalarının Hazineye yük olmaktan çıktığı, nitekim bunların 2008 yılında Hazineye 1,7 milyar YTL temettü aktardıkları,

- Sigortacılık ve özel emeklilik konusunda ikincil mevzuata ağırlık verilerek yasal boşluğun giderildiği, zorunlu trafik sigortasında serbest tarifeye geçildiği, vatandaşların tutacağı kaza tespit tutanağı ile sigortadan ödeme yapılması imkanının öngörüldüğü, sektörde 2008 sonu itibarıyla prim üretiminin 12 milyar YTL'ye ulaşmasının beklendiği, bireysel emeklilik sistemi katılımcı sayısının Ekim ayı itibarıyla 1 milyon 713 bine ulaştığı, devlet destekli tarım sigortaları sistemiyle 255 bin poliçe ile 2 milyar YTL'lik varlığın sigortalandığı, zorunlu deprem sigortası kapsamında 2 milyon 822 bin konutun sigortalandığı, sektörde yabancı payının prim üretimi bakımından yüzde 56'ya, sermaye bakımından yüzde 51'e ulaştığı, sektöre yabancı girişinin devam ettiği,

- Eylül ayı itibarıyla 2008 yılında yurtdışına doğrudan yatırım tutarının 2,2 milyar dolar olduğu, kümülatif doğrudan yatırım tutarının ise 14,4 milyar dolara ulaştığı, 2008 Ocak-Eylül döneminde ülkemize 12,3 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye yatırımının girdiği, ülkemizin yabancı yatırımcılar nezdinde cazibesinin giderek arttığı, nitekim dünya bankasının iş ve yatırım kolaylığı listesinde 181 ülke arasında 59 uncu olduğu, en cazip 15 inci ülke olarak belirlendiği, ayrıca ülkemizin en çok yatırım alan ülkeler sıralamasında 23 üncü sırada yer aldığı,

- 2008 Ekim ayı itibarıyla 2.174 yatırım teşvik belgesi ile 23,5 milyar YTL yatırım ve 85.876 kişilik istihdam, 1.213 KOBİ teşvik belgesi ile 1 milyar YTL yatırım ve 20.164 kişilik istihdam, 683 milyon YTL enerji desteği ile 122.000 kişilik ilave istihdam yaratıldığı,

- Küresel krizin öngörülmesine ilişkin olarak Hükümete yöneltilen eleştirilerin haklı bulunmadığı, uluslar arası finans kuruluşları dahil hiç kimsenin krizin bu boyutlara ulaşacağını tahmin edemediği, krizin ulaşacağı boyut konusunda da hala belirsizliklerin bulunduğu, yaşanan krizin 1929 ekonomik bunalımından beri yaşanan en büyük kriz olduğu,

- Küresel krize önlem olarak dünyada alınan tedbirlerin parasal tutarının 6 trilyon dolar civarında olduğu, bu rakamın 2007 yılı dünya gayrisafi yurtiçi hasılasının yüzde 12'sine tekabül ettiği,

- Plan ve programlarda öngörülen büyümenin esas itibarıyla bir hedef olduğu, dolayısıyla koşullar sürekli değiştikçe büyüme rakamlarının revize edilmesinin zorunlu olmadığı, aynı şekilde bütçenin de her gün değişen koşullara göre değişecek bir doküman olmadığı, özellikle büyüme konusundaki öngörülerin çok çeşitli değişkenlere bağlı olduğu için hiçbir zaman tam olarak tutmadığı,

- Türkiye'nin brüt dış borcunun milli gelire oranının yüzde 37, kamunun net borç stokunun oranının ise yüzde 26 ve bunun sadece 2 puanının dış borç stoku olduğu, Hazinenin iç borç çevirme oranının yüzde 70'e çıktığı, hane halkının borcunun milli gelire oranının yüzde 10,7 olduğu, borçlanmada 1990'lardan sonra ilk defa bu oranların yakalandığı, bu seviyelerin alınan tedbirlerin, ekonomik ve siyasi istikrarın sonucu olduğu, Türkiye'nin bu olumlu göstergeler olmadan krize mevcut cari açıkla yakalanmış olsaydı çok daha kötü duruma düşeceğinin açık olduğu,

- Hükümetin olası tehlikeleri kabul ederek bunlara önlem almaya çalıştığı, en önemli riskin finans kesimi dışındaki firmaların döviz varlık ve yükümlülüklerine ilişkin olduğu, finans kesimi dışındaki özel sektörün haziran sonu itibarıyla yaklaşık 85,8 milyar dolarlık döviz varlığının bulunduğu, bunun yaklaşık 58,3 milyar dolarının mevduattan oluştuğu, buna karşılık borçlarının ortalama vadesi 3,5 yıl olmak üzere 167,3 milyar dolar seviyesinde bulunduğu, ayrıca bu rakamın 60 milyar dolarının vadesinin 2011 yılından sonra geleceği,

- Haziran sonu itibarıyla Türkiye'deki özel sektörün net döviz açığının 81 milyar dolar yani milli gelirin yüzde 10.8'i civarında bulunduğu, bunun yarısına yakın kısmının Türk bankalarının yurt dışı şubelerinden alındığı, Türk bankacılık sistemindeki toplam kredilerin mevduata oranının ise yüzde 86 civarında olduğu, dolayısıyla idare edilebilir bir yükle karşı karşıya olunduğu, bununla birlikte krizin olumsuz etkilerinin de mutlaka görüleceği,

- Haziran sonu itibarıyla kısa vadeli yani on iki aya kadar olan borçlarımızın 52 milyar dolar, orta uzun vadeli borçların gelecek seneye denk gelenlerin 48 milyar dolar, toplamda aşağı yukarı 100 milyar dolar olduğu, cari açığın eklenmesi ile kabaca brüt finansman açığının bulunabileceği, bu açığın finansmanı konusunda borçların ne kadarının çevrilebileceği ve yurt içindeki piyasaların bundan sonra izleyeceği seyrin belirleyici olacağı,

- Cari açığın kurlardan, emtia fiyatlarından, büyümeden de etkilendiği, dolayısıyla burada emtia fiyatlarının düşmesi, kurun yükselmesi, büyümenin yavaşlaması nedeniyle doğal olarak cari açıkta da ciddi bir düzeltme yaşanacağı,

- Küresel krizin pek çok sebebi olmakla birlikte, temelde geri dönüşü oldukça riskli mortgage (ipotekli konut finansmanı) kredilerinden kaynaklandığı, ABD dünyanın en büyük ekonomisi olduğu için de krizin kolayca bütün dünyayı etkisi altına aldığı,

- Küresel finansal krizi yönetmek isteyen gelişmiş ülkelerin başlangıçta uygulamaya koyduğu tedbirlerin temelde sorunlu bankaların ya da kurumların kendi bilançoları içinde zarar yazarak sorunun çözülmesine yönelik olduğu, daha sonra hane halkı tüketimini destekleme politikasına geçildiği, bir sonraki aşamada sorunlu finansal kuruluşlara sermaye enjeksiyonu, birleştirme, devir alma ve satın alma eğilimlerinin güçlendiği, merkez bankalarının piyasaları fonlamalarıyla faiz oranlarındaki aşırı düşüşlerle likidite probleminin çözülmeye çalışıldığı, daha sonra bütün ülkelerin, toplamda 5,639 trilyon dolarlık bir mali paket uygulamaya başladıkları, son olarak güvenin yeniden tesisi konusuna odaklanıldığı,

- Küresel kriz nedeniyle uluslar arası kuruluşların başta büyüme olmak üzere gösterge rakamlarını revize etmeye başladıkları, göstergelerde kötüleşme eğiliminin olabileceği, krizin yapısının ve formatının değişebileceği, diğer bölge ve ülkelere de yansıyabileceğiyle ilgili veri ve bilgilerin paylaşıldığı,

- Krizin ekonomiler için en büyük tehlikenin ahlaki riziko olduğunu gösterdiği, çünkü diğer konularda politika uygulamalarının nispeten kolay olduğu, her türlü riskin tanımlanmasının, ölçülmesinin, izlenmesinin, yönetilmesinin mümkün olduğu ama ahlaki rizikonun önceden görülemediği,

- Küresel krizden sonra yeniden yapılanmanın uzun yıllar süreceği, her ülkenin kendi ekonomik yapısı, ekonomik ve finansal gücü çerçevesinde bir yeniden yapılanma politikası uygulayacağı, dolayısıyla yeni ekonomik, finansal yapı ve ilişkiler sistemi ile bunun kurumsal çerçevesinin de ülkeler arasında farklılaşacağı, bu durumun finansal ve ticari rekabeti körükleyeceği, bütün yük vergi mükelleflerine yüklenemeyeceğine göre tasarruf fazlası bulunan ülkelere başvurulacağı,

- Krizin Türkiye ekonomisini de etkilemeye başladığı, nitekim büyüme hızının yavaşladığı, tüketici güven endeksi, reel kesim güven endeksi gibi göstergelerde geriye gidişin görüldüğü,

- Türkiye ekonomisindeki durgunluk eğiliminin tümüyle küresel krize bağlanamayacağı, Türkiye'nin kendine özgü koşullarının da bu durumun ortaya çıkmasında etkili olduğu, bu durumun kırılganlık ve sürdürülebilirlik alışkanlıkları ile ilişkili olduğu, Türkiye ekonomisinin belli bir olgunluğa eriştikten, belli bir ekonomik büyüklüğe ulaştıktan sonra eski kırılganlıklarını kaybederken, büyümenin ve yükselen piyasalara girmenin doğal sonucu olarak, yeni ve farklı kırılganlık türleriyle karşılaştığı, dolayısıyla yeni bir sürdürülebilirlik kavramı ile ilişkileri üzerinde durulması gerektiği,

- Ekonomide aksayan tarafların Kalkınma Planında da yer verilen yeni bir perspektifle ele alındığı, esasen Kalkınma Planı hazırlanırken dünya finans hareketlerinde öngörülenin ötesinde bir hareketlilik olacağının gözönüne alınmış olduğu, orta vadeli program ve 2009 yılı programı gibi diğer dokümanlarda da bu duruma işaret edildiği,

- Türkiye'nin büyüme dinamikleri iç piyasa koşullarına bağlı iken finansman dinamiklerinin dış koşullara bağlı olduğu, bu durumun cari açıkla mücadeleyi zorlaştırdığı, nitekim bütün gelişmekte olan ülkelerde doğrudan yabancı sermaye girişinin azaldığı, ancak Türkiye'ye sermaye girişindeki azalmanın yüzde 30 gibi makul bir düzeyde bulunduğu,

- Ekonomi Koordinasyon Kurulunun yasal ve fonksiyonel alt yapısının güçlendirileceği ve kurumsal bir kimliğe kavuşturulacağı, Kurulun yeni bürokrasi yaratılmadan kaldırılacak olan Para ve Kredi Kurulunun işlevini de üstleneceği,

- Kamu ve özel sektörle birlikte kısa vadede sektör temsilcileriyle bir değişim ve dönüşüm strateji belgesi hazırlama programının başlatıldığı, orta vadede yine özel sektörle birlikte ekonomik ve finansal yönetişim sistemlerinin oluşturulduğu, uzun vadede ise gelişmiş ekonomilerin sık sık kullandığı ulusal ekonomik güvenlik ve ulusal ekonomik savunma kavram ve konseptlerinin gündeme alındığı,

- Tarım, sanayi ve ticaret stratejisinin güncelleneceği, yeni bir teşvik sistemi üzerinde çalışıldığı,

- Dünyada serbest piyasadan kontrollü yani kurallı piyasaya geçiş eğiliminin başladığı, ekonomi yönetiminin bu eğilimi de dikkate aldığı, destekleyici ve teşvik edici mali ve finansal disiplinin temel yaklaşım olarak benimsendiği,

- Krizle ilgili olarak Merkez Bankasının dövize müdahalesi ve faiz indirimi, BDDK'nın devlet iç borçlanma senetlerinin muhasebeleştirilme ve raporlanma sisteminde değişiklik yapılması, yurt içi yerleşiklerin hisse senedi alımlarında stopajın sıfırlanması, mevduat garantisinin Bakanlar Kuruluna aktarılması, bazı varlıkların millî ekonomiye kazandırılmasına ilişkin yasa çıkarılması, kesinleşmiş vergi borçlarının yüzde 3 faizle on sekiz aya taksitlendirilmesi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Halk Bankasının esnaf ve KOBİ'lere yönelik kredi imkânlarının artırılması gibi önlemlerin alındığı,

- Devlet Planlama Teşkilatı bütçesinin bir önceki yıla göre iki katına çıkarıldığı, bu artışın esas itibarıyla kalkınma ajanslarının ve cazibe merkezlerinin sayısının artacak olması, Suriye-Türkiye Bölgelerarası İş Birliği Programı, sosyal destek projelerine daha fazla kaynak aktarılacak olması gibi nedenlere bağlı olarak cari transferlerdeki artıştan kaynaklandığı,

- DPT'nin ilk defa açıklanan stratejik planı doğrultusunda geleneksel fonksiyonlarına ek olarak politika ve strateji üretimine, izleme ve değerlendirme ile yönlendirmeye daha fazla ağırlık vereceği,

- Bölgesel gelişme konusunda kalkınma ajansları ve cazibe merkezlerinin en önemli araçlar olacağı, kalkınma ajanslarının kuruluşunun 2009 yılı içerisinde tamamlanacağı,

- TÜİK bütçesinde makul bir artış yapıldığı, Adrese Dayalı Nüfus Sistemi, Ulusal Hesaplar Sistemi ve Resmî İstatistik Programı gibi projelerin TÜİK'in rol ve fonksiyonunu güçlendiren, kalitesini artıran projeler olarak uygulanmaya devam edeceği, Kurumun yeni dönemde iş gücü rakamlarını daha detaylı yayınlamaya başlayacağı,

- Hükümetin krize gereken önemi vermediği şeklindeki eleştirilerin gerçeği yansıtmadığı, orta vadeli programda dünya ekonomisindeki gelişmeler karşısında uygulanacak politikaların yer aldığı, aynı şekilde 2009 yılı programında da politika önceliklerine yer verildiği, söz konusu dokümanlarda gelişmelere göre hedeflerde revizyona gidilebileceğinin belirtildiği,

- Küresel krize ilişkin tedbirlerin; finansal ve ekonomik istikrarın korunması, likiditenin yönetilmesi, finansal imkanların artırılması ve kredi mekanizmasının çalıştırılması ve reel sektörün desteklenmesi politikalarına dayandırıldığı,

ifade edilmiştir.

2.3.9. Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine bir çok üyenin oyunu alarak seçilmemizin diplomasinin başarısı olduğu,

- AB nezdinde ülkemizin tam üyeliği konusunda bazı farklı görüşlerin ifade edildiği, bu ifadelerin ilgili şahısların başında bulunduğu kurumlardan bağımsız düşünülemeyeceği, tam üyelik konusunda ülkemizin beklentileri bulunmakla birlikte bunun bir zorunluluk olarak görülmemesi gerektiği, ayrıca ilgili AB makamlarının tam üyeliğimiz konusundaki görüşünü açıkça belirtmesi gerektiği,

- Geçmişte AB ile diplomatik teması bile bulunmayan Hırvatistan'ın 2009 yılında tam üyelik için AB'den taahhüt aldığı, 2004 yılında başlayan müzakere sürecine rağmen ülkemize tam üyelik konusunda net bir tarih verilmemesinin anlaşılamadığı,

- Müzakere sürecinde bazı fasılların açılmasının ve açılan tüm fasılların kapatılmasının Kıbrıs sorunu ile bağlantılandırılmasına karşı gerekli diplomatik tepkinin verilmesi gerektiği,

- 1996 yılında AB ile imzalanan Gümrük Birliği Antlaşmasının olumsuz sonuçlarından fazlasıyla etkilenen ve bu alanda birçok yetkisini kaybeden ülkemizin müzakere sürecinde yaşanan son gelişmeler üzerine AB ile ilişkilerini yeni bir bakış açısıyla yapılandırmasına gerek bulunduğu,

- AB üyelik sürecinde yürütülen çalışmalarda bir duraksamanın yaşandığı, bu durumun 2008 İlerleme Raporunda da ifade edildiği,

- Yolsuzluklarla mücadele konusunda AB tarafından verilen 21 tavsiyeden yalnızca 7 adedinin yerine getirildiği ve temel nitelikteki tavsiyelerin hayata geçirilemediği,

- Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan 2008 İlerleme Raporunda yer alan siyasi değerlendirmelerin kabul edilemez olduğu ve gereken tepkinin gösterilmesi gerektiği, ancak müzakere sürecinde açılacak fasıllar için ülkemizin hazırlıksız olduğuna ilişkin değerlendirmelerin mutlaka dikkate alınması ve Hükümet tarafından gerekli çalışmaların gerçekleştirilmesinin uygun olacağı,

- AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye 2008 Ulusal Programının hazırlanması sürecinde katılımın artırılması ve böylelikle üzerinde uzlaşma sağlanmasına ilişkin gayretlerin olumlu karşılandığı, ancak din özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılmasına ilişkin değerlendirmelerin ülkemizde din özgürlüğünün bulunmadığı gibi bir yanılsamaya yol açabileceği,

- Kamu kurumlarında ülkemizin AB'ye ilişkin yükümlülüklerinin takip edilmesi ile ilgili birçok birimin bulunduğu, müzakere sürecinde etkinliğin sağlanabilmesi için bu birimlerin tek bir çatı altında toplanması gerektiği,

- Küresel finansal krizi değerlendirmek için gerçekleştirilen G-20 Zirvesinde enerji ve güvenlik konuları ile iç içe olan Dünyanın gelecekteki ekonomi politikasının temel unsurlarının yeniden yapılandırıldığı ve bu yapıda Türkiye'nin yerinin ne olacağının merak konusu olduğu,

- Irak'ta yaşanan gelişmelere kayıtsız kalınmayarak proaktif bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği, özellikle Kerkük'teki Türkmenlerin haklarının korunması konusunda gerekli girişimlerde bulunulmasının bir zorunluluk olduğu,

- Irak'ın yeniden yapılanma sürecinde 200 milyar doları bulan yatırımlardan en fazla payı alan ülke olmamız için Irak Merkezi Hükümeti ile diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi gerektiği,

- Milli varlığımızı ve toprak bütünlüğümüzü tehdit eden terör örgütünün tasfiyesinin ülkemizin en önemli sorunlarından bir olduğu,

- Terör örgütünün tasfiyesi konusunda gerekli desteği sağlamayan Kuzey Irak özerk yönetimine karşı ekonomik yaptırımların uygulamaya konulması gerektiği, bu kapsamda ABD ile işbirliği olanaklarının geliştirilmesi için yeni ABD başkanı ile diyaloğun kurulması konusunun araştırılmasının yararlı olacağı,

- Silahlı kuvvetlerimizin personel kaybını azaltacak ve uzaktan taarruz yöntemlerine ağırlık veren bir strateji ile terör örgütü ile mücadelesini yeniden yapılandırması gerektiği,

- Terör olaylarının demokratikleşme ve ekonomik kalkınma ile önlenebileceği,

- Ermenistan ile ilişkilerimizde son aylarda yaşanan olumlu gelişmelerin kayda değer bulunduğu, ancak tarihsel sorunlar üzerinde uzlaşmaya varılmadan geliştirilen diplomatik ilişkilerde kalıcı bir başarının yakalanamayacağı,

- Medeniyetler İttifakı Proje ile medeniyetler arasındaki barışın tesisini hedefleyen Hükümetin bu çabalarının memnuniyetle karşılandığı,

- Diplomatik pasaport sahibi olan vatandaşlarımıza bazı ülkeler tarafından vize uygulandığı, ülkeye giriş ve çıkışlarda onur kırıcı davranışlara maruz bırakıldığı, bu konuda mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde gerekli tavrın gösterilmesi gerektiği,

- Ülkemizi temsilen üst seviyede yurt dışına gerçekleştirilen ziyaretlerin son yıllarda fazlasıyla arttığı, söz konusu ziyaretlerden istenen verimin alınabilmesi için hazırlık çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiği,

- Dışişleri Bakanlığının yurt dışındaki ödemeleri de dikkate alınarak hazırlanan bütçesinde öngörülen rakamların, doların TL karşısındaki artışı dikkate alınarak revize edilmesi gerektiği,

- Ülkemizde uluslararası yayın yapan İngilizce bir televizyon kanalının kurulması gerektiği, son yıllarda gelişmiş bir çok ülke tarafından da kurulmuş bulunan böylesi bir kanalın hem ülkemizin dünyadaki gelişmelere bakışının yansıtılması hem de ülkemizde yaşanan gelişmelerin tarafımızdan dış dünyaya sunulması gibi çok önemli bir ihtiyacı da karşılayacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- 2005 Ekim ayında müzakere sürecinin başlamasına karar verilmesinin ardından 1 yıl içerisinde tarama süreci tamamlanarak katılım müzakere fasıllarının 35 başlık altında sınıflandırıldığı, 10 faslın tarama çalışmaları tamamlanmış olmasına rağmen raporlarının henüz gelmediği,

- Müzakere sürecinde günümüze kadar 8 fasıl açıldığı ve Aralık 2008'de 2 faslın daha açılacağı, 5 faslın tam üyeliğe imkan vermesi nedeniyle açılmadığı, fasıllardan 8 adedinin açılmasının ve bütün fasılların kapatılmasının Kıbrıs sorunu ile ilişkilendirildiği, bu konuda AB'nin önde gelen ülkeleri nezdinde çalışmaların sürdürüldüğü,

- AB müzakere sürecinin tarama çalışmalarında belirlenen konular ile ülkemizin ihtiyaçları esas alınmak suretiyle 2007-2013 yıllarını kapsayan AB Müktesebatına Uyum Programının hazırlandığı, müzakere sürecinin bu program doğrultusunda yürütüldüğü,

- Katılım Ortaklığı Belgesi dikkate alınarak hazırlanan 2008 Ulusal Program taslağının kamuoyuyla paylaşıldığı ve hazırlık sürecinde toplum genelinde katılımın sağlanması amacıyla sivil toplum kuruluşları ve siyasi partilerle görüş alışverişinin gerçekleştirildiği,

- Kopenhag Siyasi Kriterleri çerçevesinde ülkemizdeki siyasi reformların yetersiz kaldığı, yargı başta olmak üzere birçok alanda kişisel hak ve özgürlüklerin geliştirilmesine yönelik siyasi reformlar üzerindeki çalışmaların devam ettiği,

- AB ile ilişkilerde iletişimin Avrupa Birliği Genel Sekreterliği aracılığıyla sağlandığı, ancak bir çok kamu kuruluşunda AB ile ilgili birimlerin de bulunduğu, AB ile ilişkiler konusunda kurumsal yapının güçlendirilmesi amacıyla yeni bir Tasarının hazırlandığı,

- Milli davamız Kıbrıs konusunda taviz verilmediği, hatta yaşanan gelişmeler ışığında Kıbrıs davasında haklılığımızın uluslararası bir düzeyde kabul görmesinin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin itibarının artırılmasının sağlandığı,

- 2008 yılındaki seçimlerin ardından Kıbrıs Rum yönetiminde yaşanan değişimin ardından Eylül ayında kapsamlı bir çözüme yönelik görüşmelerin başladığı,

- Terör örgütüyle mücadelede ABD ve Irak Merkezi Yönetimince destek sağlanmasına rağmen Kuzey Irak Özerk Yönetiminin bazı tutumlarının rahatsız edici olduğu,

- Terör örgütüne Kuzey Irak Özerk Yönetimi tarafından destek verilmesi karşısında sorunların sivil halk üzerinden değil de doğrudan sorunun odağında yer alanlar üzerinden çözümlenmesinin benimsendiği, bu nedenle ekonomik yaptırımlara sıcak bakılmadığı, silahlı kuvvetlerimiz tarafından gerçekleştirilen harekatlar sırasında da sivil halkın zarar görmemesi için büyük özen gösterildiği,

- Kerkük'te yaşanan demografik değişimin, Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan raporlarla uluslararası düzeyde bir gerçekliğe kavuştuğu,

- Irak Anayasası gereği ikişer Türkmen, Kürt ve Arap ile 1 Hıristiyan milletvekilinden oluşan komisyonun tam mutabakat sağlayarak aldığı kararlar çerçevesinde Kerkük'te yerel seçimlerin yapılabileceği, bu şart gerçekleşmediği sürece Irak'ın tümünde yerel seçimler yapılsa bile Kerkük'te yapılamayacağı, Irak Anayasasındaki bu düzenlemenin hazırlanmasında ülkemizin fazlasıyla katkısının bulunduğu,

- Gürcistan'da yaşanan olaylar sırasında ülkemizin girişimleriyle silahların yerini diplomatik görüşmelerin aldığı, ardından ülkemiz tarafından teklif edilen ve taraflarca da kabul gören Rusya, Türkiye, Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan'ın katılımıyla Kafkasya Platformunun oluşturulduğu, söz konusu platformun Kafkasyada kalıcı barışın tesisine katkı sağlayacağı, ayrıca Ermenistan ile ilişkilerimizin Kafkasya politikamız çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği,

- Ermenistan'ın diplomatik ilişkiler kurulmamış olsa da 15 yıl önce devlet olarak tanındığı, son yıllarda Ermenistan ile artırılan temasların geçmişten günümüze uzanan duyarlılıklarımız dikkate alınarak yürütüldüğü, ikili görüşmelerin mahremiyet içerisinde yürütülmesine ilişkin Ermenistan'ın talebinin ise Kafkaslardaki kalıcı barışın tesisine katkı sağlayacağı düşüncesiyle kabul gördüğü,

- Ülkemizin dış politikasının özgünleştiği ve bu kapsamda BM Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine seçilmemiz sırasında 194 ülke içerisinde çok çeşitli coğrafi bölgedeki 151'inin oyunu almamızın gelişen dış politika anlayışının başarısı olduğu,

- Kamu diplomasisinin geliştirilmesi amacıyla Kamu İletişim Ajansının ve bu Ajans bünyesinde ülkemizi dış dünyada ifade edecek İngilizce bir kanalın kurulmasının planlandığı,

- Diplomatik pasaportlarda mütekabiliyet ilkesinin tam olarak uygulandığı, pasaportlarımızın modernizasyonu ve uluslar arası standartlara kavuşturulmasına ilişkin çalışmaların tamamlanmak üzere olduğu,

ifade edilmiştir.

2.3.10. Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Özelleştirme gelirlerinin Merkezi Yönetim bütçesine dahil edilmesi nedeniyle bütçe açıklarının gerçekte olduğundan küçük göründüğü, oysa özelleştirme gelirlerinin düzenli gelir sayılamayacağı,

- Türkiye'de vergi gelirlerinin GSYH'ya oranının optimal noktaya ulaşamadığı, bu durumun başlıca nedeninin verginin tabana yayılamaması olduğu, vergi gelirlerinin ekonomik gelişmeleri takip edemediği,

- “Mali Milat” ya da “Nereden Buldun” gibi uygulamalar olmaksızın kayıt dışılığın önlenemeyeceği, vergi gelirlerinin artırılamayacağı ve vergiyi tabana yaymanın mümkün olamayacağı,

- Vergi iadesinin kaldırılması ile genel olarak ücretlilerin gelirlerinde azalış yaşandığı, buna karşılık ihracatta ve diğer alanlarda vergi iadelerinin artırıldığı, bu durumun sosyal devlet ilkesine uygun düşmediği,

- 2009 yılı vergi gelirleri tahmin edilirken küresel ekonomik krizin Türkiye ekonomisine olumsuz etkilerinin göz önüne alınmadığı, örneğin önümüzdeki yıl ekonomide durgunluk ve enflasyonun bir arada yaşanabileceği, gelir tahminlerinde bu hususun mutlaka göz önünde bulundurulması gerektiği,

- 2009 yılı için GSYH artış oranının üzerinde bir vergi geliri artış oranının öngörüldüğü, bu durumun vergi esnekliğinde de ciddi bir artış anlamına geldiği, oysa geçmiş yıllar vergi esnekliği rakamlarının da çok yüksek olmadığı, esasen büyüme ve enflasyon hedefi üzerindeki bir vergi geliri artış oranının gerçekçi olamayacağı,

- Dahilde alınan KDV’nin bütçe içerisindeki payının giderek azaldığı, bu durumun nedenlerinin araştırılması gerektiği,

- Hükümetin bir yandan kayıt dışılıkla mücadele amacıyla çeşitli kanunlarda değişiklik yapmayı düşündüğü, diğer yandan kamuoyunda “Varlık Barışı” olarak bilinen kanunla kayıt dışılığı özendirdiği,

- Dolaylı vergilerin bütçe içerisindeki payının azaltılması gerektiği, bu vergilerin asıl yükünü ücretli kesimin çektiği,

- Vergi aflarının vergi ödeme bilincini ve alışkanlığını olumsuz etkilediği, af beklentilerine yol açtığı, düzenli vergi ödeyen kesimleri de psikolojik etkilerinden dolayı vergi kaçırmaya teşvik ettiği, bu nedenle af uygulamasına son verilmesi gerektiği,

- Hükümetin küresel kriz dolayısıyla bütçe dengelerini yeniden oluşturmak zorunda kalacağı, bu nedenle bütçenin küresel krizin etkileri de gözönüne alarak bir an önce revize edilmesi ve yeni rakamların TBMM’ye sunulması gerektiği, aksi takdirde TBMM’nin bütçe hakkını gereği gibi kullanmış olmayacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Son yıllarda uygulanan güçlü maliye politikaları sayesinde bütçenin sağlam, öngörülebilir, saydam ve güvenilir bir yapıya kavuşturulduğu, bütçe disiplininin sağlandığı, kamu borçlarının çevrilebilir bir yapıya kavuşturulduğu,

- 2008 bütçesinin sekiz aylık uygulama sonuçlarına göre, bütçe açığının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 60,2 oranında azalarak 4,9 milyar YTL düzeyinde gerçekleştiği, öte yandan Ocak-Ekim dönemi faiz dışı fazlasının bütçede öngörülen hedefi aştığı,

- Maliye Bakanlığı bütçesinin ancak yüzde 1,7’sinin Bakanlığın kendi ihtiyaçları için harcanacağı, geriye kalan kısmın ilgili kamu idarelerine aktarılacağı,

- Bakanlığın bütçe uygulamaları konusunda mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerine büyük önem verdiği, her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri ve Beklentiler Raporunun hazırlanarak kamuoyunun bütçe performansı üzerindeki gözetim ve denetim fonksiyonunun etkinleştirildiği,

- Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme çalışmalarının belirlenen takvim çerçevesinde yaygınlaştırıldığı, 2008-2010 dönemi sonuna kadar toplam 148 idarede bu çalışmaların tamamlanmasının hedeflendiği,

- Köylerin yol, içme suyu, kanalizasyon ve tarımsal sulama ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 2005 yılında başlanan KÖYDES projesine bugüne kadar toplam 4,7 milyar YTL kaynak ayrıldığı, 2009 yılında da söz konusu proje için 500 milyon TL ödenek öngörüldüğü,

- Vergi takip ve tahsilinde otomasyon sistemlerinin geliştirilmesi ve bunların birbirine entegre edilmesi çalışmalarına devam edildiği, halen bu sistem yoluyla vergi daireleri ile muhasebe birimlerinin birbirleri adına tahsilat yapabildiği, ayrıca, gümrük vergilerinin en kısa sürede tahsil edilmesini ve muhasebe kayıtlarında yaşanan hataların en aza indirilmesini sağlamak amacıyla başlatılan Güm-Kart projesinin 2008 yılı itibarıyla tüm gümrük muhasebe birimlerine yaygınlaştırıldığı,

- Devlete ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması amacıyla, taleplerin mahallinde ve süratle sonuçlandırılmasına yönelik mevzuatın oluşturulduğu, öte yandan, 2004 yılından itibaren kalkınmada öncelikli illerde yatırımların artırılması ve işsizliğin azalmasına destek vermek amacıyla 5084 sayılı Kanun kapsamında 31 milyon 658 bin m^2 taşınmazın bedelsiz olarak irtifak hakkı tesis edilmek suretiyle yatırımcıların tasarrufuna bırakıldığı, bu taşınmazlar üzerinde 35 bin 747 kişiye iş imkanı sağlayacak 4,6 milyar YTL tutarında yatırım yapılmasının öngörüldüğü, ayrıca, konut sorununun çözümü amacıyla Hazinenin atıl arazilerinden 2003 yılından bu güne kadar 4 milyar 604 milyon YTL değerinde ve 125 milyon 172 bin m^2'lik kısmının Toplu Konut İdaresi Başkanlığına bedelsiz olarak devredildiği,

- Kara Para Aklanması ile Mücadele Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesiyle daha çok bilgiye, daha hızlı ve güvenli olarak ulaşımın sağlandığı, bu konuda alınan ihbar ve bildirimleri analiz ve değerlendirme kapasitesinin artırıldığı,

- Devlet Davalarının Takip Usulleri Hakkında Kanun Tasarısının yasalaşması halinde Hazine davalarının sayısının azalacağı, ayrıca, dava ve icra işlemlerinde görev, yetki ve sorumlulukların muhakemat müdürlüklerine devredilmesi suretiyle sorunların mahallinde çözümünün sağlanacağı,

- Vergi mükelleflerine kaliteli, hızlı ve etkin hizmet sunmak amacıyla çeşitli uygulamalara başlandığı, bu amaçla Vergi İletişim Merkezi ve Mükellef Hizmetleri Merkezinin kurulduğu, cep telefonundan kısa mesaj gönderilmek suretiyle Motorlu Taşıtlar Vergisi borç ve ceza sorgulama hizmetlerinin verilmeye başlandığı, Elektronik Haciz Projesinin uygulamaya konulduğu, Hızlandırılmış KDV İade Sisteminin uygulamasına geçildiği,

- Tekstil, sağlık, eğitim, gıda ve turizm sektörlerinde KDV oranlarının indirildiği, yeni getirilen Asgari Geçim İndirimi müessesesi ile ücretlilerin vergi yükünün azaltıldığı, örneğin asgari ücret üzerindeki toplam vergi ve prim yükünün yüzde 41,03'den mükelleflerin medeni ve ailevi durumlarına göre yüzde 31,03 – 35,15 aralığına indirildiği,

- 2008-2010 Kayıt Dışı Ekonomi ile Mücadele Stratejisi Eylem Planının hazırlanarak 1 Temmuz 2008 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlandığı, bu kapsamda kiraların bankalar vasıtasıyla ödenmesi zorunluluğunun getirildiği,

- KDV iadelerinde mevcut risklerin bertaraf edilmesi ve haksız olarak KDV iadesi alan mükelleflerin en kısa zamanda tespit edilmesi amacıyla halen İstanbul ve İzmir'de uygulanmakta olan Kod Sisteminin ülke geneline yaygınlaştırılmasına çalışıldığı,

- 2008 yılında iadeler hariç 215,4 milyar YTL olarak gerçekleşmesi beklenen Merkezi Yönetim Bütçe Gelirlerinin 2009 yılında yüzde 15,5 artışla 248,8 milyar TL olarak tahmin edildiği, bu kapsamda 2008 yıl sonu itibarıyla 174,7 milyar YTL olarak gerçekleşmesi beklenen vergi gelirlerinin 2009 yılında yüzde 15,7 artışla 202,1 milyar TL olmasının beklendiği, ayrıca, 2008 yılında yüzde 17,6 olması beklenen vergi gelirlerinin GSYH'ya oranının, 2009 yılında yüzde 18,2'ye yükselmesinin tahmin edildiği,

- Gelir Vergisi Kanununun daha sade ve anlaşılır bir dille yeniden yazılması çalışmalarının devam ettiği, ayrca bu kapsamda geniş tabanlı bir vergi sisteminin oluşturulmasına çalışıldığı, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu yürürlükten kaldırılarak ivazsız suretle vaki intikallerin Gelir Vergisi Kanunu kapsamına alınacağı, ayrıca, küçük esnaf ve sanat erbabının cüzi bir harç alınmak suretiyle gelir vergisinden muaf tutulmasını, diğer esnaf ve sanatkarların vergilendirilmesinde ise daha kolay uygulanabilir bir sistem oluşturulmasını teminen esnaf ve sanatkarlara ilişkin vergileme rejiminin yeniden düzenleneceği, Gelir Vergisi Kanunundaki değişikliklere paralel olarak Vergi Usul Kanununun da gözden geçirileceği,

- Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun ile; gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin banka ve aracı kurumlara ya da vergi dairelerine bildirilmek ve cüz'i bir oranda vergi ödenmek ve bu beyanlar hakkında inceleme ve soruşturma yapılmamak kaydıyla ülkemize getirilmesi, taşınmazların kayda alınması suretiyle milli ekonomiye kazandırılmasının amaçlandığı, aynı şekilde gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yurtiçinde sahip oldukları varlıkları işletmelerine sermaye olarak koymalarının teşvik edildiği, ilaveten yurtdışında elde edilen kazançların vergisiz olarak yurda getirilmesine imkan sağlandığı,

- Küresel ekonomik gelişmelerin Borsa üzerinde yarattığı olumsuzlukların asgari düzeye indirilmesi amacıyla Borsada işlem gören hisse senetlerinin alım satımında yerli yatırımcıdan alınan yüzde 10 oranında verginin sıfıra indirildiği,

- TBMM'ye sunulmuş bulunan muhasebe ve denetim standartlarına ilişkin Kanun Tasarıları ile ülke genelinde tek tip mali tablo düzenlenmesi, denetime standart ve gözetim getirilmesi yoluyla uluslararası muhasebe ve denetim standartlarına uyumun sağlanacağı,

- Bütçenin esas itibarıyla bir tahmin olduğu, tahminler yapılırken mevcut verilerin ve ileride yaşanabilecek gelişmelerin göz önüne alındığı, Hükümetin önceki yıllarda öngördüğü bütçe rakamlarının büyük ölçüde gerçekleştiği, 2009 yılı bütçe gelir ve gider tahminlerinin de oldukça gerçekçi öngörülere dayandığı,

ifade edilmiştir.

2.4. SAVUNMA HİZMETLERİ

Komisyonumuzda ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; kişilere veya ticari kesime sunulan hizmetlerle ilişkisiz başta askeri ve sivil savunma, dış askeri yardım ile savunmaya ilişkin araştırma ve geliştirme olmak üzere Devlet tarafından yapılması gereken genel idare hizmetlerinin oluşturduğu, "Savunma Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan Milli Savunma Bakanlığı ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.4.1. Milli Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Son yıllarda savunma sanayiyle ilgili gerçekleştirilen çalışmaların memnuniyet verici olduğu, bu konuda Türkiye'nin artık diğer ülkelere askeri araç ve gereç satar duruma geldiği; ancak Türkiye'nin stratejik konumu da göz önüne alındığında Türk Silahlı Kuvvetlerinin donanımının sürekli yenilenmeye ihtiyaç duyduğu, bu alanda gerçekleştirilen çalışmaların süreklilik arz ederek devam etmesi gerektiği,

- Fonksiyonel olarak savunma hizmetleri kapsamına giren kurumlara bakıldığında, bu kurumlar arasında Milli Savunma Bakanlığı ile Savunma Sanayii Müsteşarlığının bulunduğu, ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunun sağlanması ve Türkiye'de modern savunma sanayisinin kurulması için gerekli kaynağı sağlayan Savunma Sanayii Destekleme Fonu bütçesinin Parlamentoya gelmediği, bütçenin yasama denetimi açısından bunun bir eksiklik olduğu,

- Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin çatışma yaşanan bölgelerde barışın ve istikrarın yeniden tesisi için yaptığı katkıların gün geçtikçe arttığı, NATO bünyesinde Kosova'da, Afganistan'da ve Lübnan'da ortaya koyulan faaliyetlerin askeri diplomasi açısından çok önemli olduğu, Türk Silahlı Kuvvetlerinin uluslar arası ilişkilerde "Yurtta Barış Dünyada Barış" sözünü temel aldığı düşünüldüğünde bu çalışmaların olumlu karşılandığı,

- Savunma Sanayii Müsteşarlığının gerçekleştirdiği en önemli projelerden biri olan ATAK adındaki milli tank projesinin bir an önce tamamlanması gerektiği, ATAK Projesi kapsamında ihtiyaç duyulan bütün girdilerin ulusal kaynaklardan karşılanmasının ve bu Projede yerli firmaların görev almasının Türkiye'nin savunma sanayinde geldiği yerin en önemli göstergesi olduğu; ancak bu Projenin bitimi için öngörülen 2012 yılının geç bir tarih olduğu,

- Bütçe dışı fonların gelir-giderini değerlendiren Hazine raporunda, Savunma Sanayii Destekleme Fon gelirlerinin 2007 yılında 2,8 milyar YTL'yi aştığının ifade edildiği, bu rakamın Başbakanlık da dâhil olmak üzere on bakanlık bütçesini geride bıraktığı, bu miktarda geliri olan bir fon yönetiminin bütçe kapsamına dahil edilmesi gerektiği,

- 2009 yılı bütçe tasarısında özel bütçeli idarelerin ortalama yüzde 15,1 arttığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinin ise 2008 yılı başlangıç bütçesine göre yüzde 1,5 azaldığının anlaşıldığı, yatırım ödeneklerindeki azalıştan kaynaklanan söz konusu düşüşün nedeninin açıklanması gerektiği,

- 2006 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarının yüzde 37'sinin yurt içinden karşılandığı, bu oranın 2007 yılı için yüzde 41.6 seviyesinde gerçekleşmesinin ve 2010 yılı sonunda da yüzde 50'ye çıkarılması hedefinin son derece olumlu karşılandığı, ayrıca savunma sanayinde rekabet koşullarının geliştirilmesi ve savunmaya ilişkin mal ve hizmet ihracının artırılması hedeflerinin de doğru bulunduğu,

- Sınırların fiziki güvenliği konusunda, bazı bölgelerin Jandarma Genel Komutanlığının görev alanına; bazı bölgelerin ise Kara Kuvvetleri Komutanlığının görev alanına girdiği, bu konuda yetki karmaşası yaşandığı, sınır güvenliği sağlanırken yaşanabilecek aksaklıkların telafisi mümkün olmayan zararlara neden olabileceği,

- Milli Savunma Bakanlığı ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçelerinin hem bütçe toplamındaki ağırlıkları, hem de fonksiyonları itibariyle son derece önemli bütçeler olduğu, söz konusu bütçe tahminlerinin yaşamakta olduğumuz küresel krizin muhtemel etkilerini içerecek şekilde hazırlanması gerektiği,

- Askeri personelin, kamuoyunda yaşanan siyasi çekişmelerden uzak tutulması gerektiği, askeri personeli ilgilendiren hususlarda beyan vermeye yetkili siyasi amirin Milli Savunma Bakanlığı olduğu, askeri personelle ilgili kamuoyunu ilgilendiren konularda Bakanlığın açıklama yapmasının daha uygun olacağı,

- Türkiye'nin güneydoğusundaki mayınlı arazilerin temizliği ile ilgili bir kanun tasarısının TBMM Genel Kurulunda beklediği, bu tasarıda sorumlu bakanlığın Milli Savunma Bakanlığı olması gerekirken Maliye Bakanlığı olarak belirlenmesinin nedeninin anlaşılamadığı,

- Hükümetin terör sorunu ile ilgili bir çok önlem aldığı, bu kapsamda 2007 yılında Kuzey Irak'a bir askeri harekat düzenlendiği ancak bütün bu önlemlerin terör sorununun çözümüne yeterli olmadığı, bugün terör örgütünü destekler nitelikte açıklamalarda bulunan Kuzey Irak Özerk yönetimi açısından Türkiye Cumhuriyetinin hayati öneme sahip olduğu, Kuzey Irak'ın en işlek ticaretinin Habur sınır kapısından gerçekleştiği, diğer yandan bir çok Türk firmasının Kuzey Irak'ın yeniden inşasından görevli olduğu, Türkiye'nin Kuzey Irak Özerk yönetimine karşı acilen bir ekonomik yaptırım paketi hazırlaması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Savunma Sanayii Müsteşarlığının 2007 yılı içerisinde ana hizmet binası ihtiyacının ortaya çıktığı, 2008 yılındaki ödenek artışının bu nedenle öngörüldüğü; ancak 2008 yılı içerisinde söz konusu binanın yapımının imar sorunları nedeniyle gerçekleşemeyeceğinin anlaşıldığı, bu nedenle 2009 bütçesinde ödenek öngörülmediği,

- Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinin, kurumun idare bütçesi niteliğinde olduğu, askeri projelerin Savunma Sanayii Destekleme Fonundan karşılandığı, Savunma Sanayii Destekleme Fonu bütçesinin merkezi yönetim bütçesi dışında bırakılmasının temel nedeninin, bu fonun özel nitelikli hizmetleri finanse etmekte kullanılması olduğu, diğer yandan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 2006 yılından itibaren Fonu denetleme yetkisinin Sayıştay Başkanlığına verildiği,

- Devletin varlık sebeplerinden en önemlisinin güvenlik ihtiyacı olduğu, özellikle Türkiye gibi coğrafi bakımdan stratejik önemi bulunan bir ülke için güvenlik tedbirlerinin önemli olduğu, bu anlamda Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ekonomik yaptırımlar da dahil olmak üzere iç ve dış güvenliği tehdit eden unsurlara karşı her türlü önlemi aldığı,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinin NATO üyesi diğer ülkeler için çok önemli bir konuma geldiği, bu anlamda Afganistan Barış Gücünde görev süresi biten Türk Silahlı Kuvvetlerinin, burada tekrar görevlendirilmesi için Türkiye'ye çağrı yapıldığı, Afganistan'ın yanı sıra Türkiye'nin son dönemde, Lübnan, Gürcistan ve Sudan'a da yardımda bulunduğu, çatışmalı bölgelere yapılan yardımın 487 milyon YTL'ye ulaştığı,

- Uzun yıllardır terörün Türkiye'nin önemli sorunlarından biri olduğu, bu konuda Kuzey Irak Kürt Yönetimine ciddi yaptırımları içeren uyarılarda bulunulduğu, Hükümetin terör konusunu çok boyutlu bir şekilde ele aldığı, diğer yandan Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ege deniziyle ilgili politikasının da kararlılıkla uygulanmakta olduğu, bu kapsamada kısa süre önce silahlardan arındırılmış adalara yönelik askerî konuşlanmaların NATO nezdinde engellendiği,

- Mayınlı arazilerin temizlenmesi hususunda Milli Savunma Bakanlığının mutlaka sürece dahil olacağı, Türkiye'nin de taraf olduğu Ottowa sözleşmesi gereğince en geç 2014'e kadar mayınlı arazilerin temizlenmesinin taahhüt edildiği, Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu konuya azami önem verdiği,

- Milli Savunma Bakanlığı bütçesi hazırlanırken döviz kurlarındaki muhtemel dalgalanmalar dikkate alınarak gerekli tedbirlerin alındığı, Bakanlık bütçesinin her sene bu gibi beklenmedik durumlar göz önüne alınarak hazırlandığı, Bakanlığın verdiği hizmet gereği beklenmeyen durumların göz ardı edilemeyeceği,

- Son 10 yılda dış politikada bir çok koşulun yeniden tanımlandığı, Türkiye'nin Orta Doğu ve Orta Asya'nın zengin enerji kaynaklarının taşınmasında en önemli güzergâhlardan birisini oluşturan, dünyada öncelikli sırada yer alan çatışma alanlarına ve muhtemel kriz bölgelerine çok yakın bir coğrafi konuma sahip olduğu, bu nedenle savunma faaliyetlerinde ve savunma sanayinde dünyada yaşanan gelişmelerin yakından takip edildiği,

- Milli tank projesi olan ATAK Projesi kapsamında önemli mesafe kaydedildiği, bu projenin amacının sadece yeni bir tank modeli inşa etmek olmadığı, projenin asıl amacının Silahlı Kuvvetler bünyesinde yer alan bütün zırhlı araçların modernize edilmesi olduğu, bu yapılırken de modeller arasında bir devamlılık arz edilmesinin amaçlandığı,

ifade edilmiştir.

2.5. KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ

Komisyonumuzda ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; kişilere veya ticari kesime sunulan hizmetlerle ilişkisiz, başta genel güvenlik, yangından korunma, mahkeme, cezaevi idaresi, araştırma ve geliştirme olmak üzere Devlet tarafından yapılması gereken genel idare hizmetlerinin oluşturduğu, "Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan; Sayıştay Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.5.1. Sayıştay, Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sayıştay'ın TBMM adına kamu kaynaklarının kullanımını denetlediği, bütçe denetiminin gönderilen Sayıştay raporları vasıtasıyla gerçekleştirildiği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen yeni denetim sisteminin etkin işleyebilmesinin ancak TBMM'nin bütçe denetim sonuçlarıyla ilgili bilgilendirilmesine yönelik olarak 5018 sayılı Kanunda öngörülen raporların hazırlanması ile gerçekleşebileceği, bu raporların hazırlanarak TBMM'ye sunulmasının önünde herhangi bir engel olmadığı; ancak Sayıştayın söz konusu raporları hazırlayarak TBMM'ye göndermediği,

- Kamu mali sistemimizde son yıllarda yaşanan değişikliklerin Sayıştay'ın bütçe süreçlerindeki fonksiyonunu çok daha önemli hâle getirdiği, gelişmelerle paralel bir şekilde Sayıştay'ın faaliyetleriyle ilgili olarak TBMM'yi daha fazla bilgilendirme eğilimi içinde olduğu, bu durumun son derece olumlu karşılandığı,

- Sayıştay raporlarının TBMM'de görüşülmesiyle ilgili mevzuatta eksiklikler bulunduğu, söz konusu eksikliklerin Sayıştay raporlarının gerektiği gibi değerlendirilmesini engellediği, Sayıştay'ın kurumsal olarak güçlendirilmesinin yanı sıra, Sayıştay raporlarının TBMM'de görüşülmesiyle ilgili hususları da içeren ve Genel Kurul gündeminde bulunan İç Tüzük değişikliğinin kabul edilmesinin son derece önemli olduğu,

- Son yıllarda bütün dünyada, benzer ülke Sayıştaylarının yaptığı denetimlerin; mevzuata uygunlukla beraber, ikinci bir kontrol olarak, verimlilik kontrolünü de içerecek şekilde genişlediği, verimlilik kontrolü konusunda Plan ve Bütçe Komisyonunun ekim ayı içerisinde gerçekleştirdiği sempozyumda da önemli noktalara temas edildiği, önümüzdeki bütçe dönemlerinde Sayıştayın verimlilik kontrolünü de denetim sürecine dahil etmesi konusunda yeni altyapılara ihtiyaç duyulduğu,

- Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının çok önemli olduğu, güçler ayrılığı ilkesi gereği yargının yürütmeden mümkün olduğunca bağımsız olması gerektiği, özellikle Anayasa, Danıştay ve Yargıtay'dan oluşan yüksek mahkemelerin sadece yasama ve yürütmeye karşı değil; medya, AB ve diğer dış müdahalelere karşı bağımsızlıklarının sağlanmasının hukuk devleti ilkesinin gerçekleştirilmesi anlamında önemli olduğu,

- Yargı bağımsızlığının en önemli göstergesinin, yargı mensuplarının işe alınmaları, yer değiştirilmeleri ve meslekte ilerlemelerinde uygulanan sürece, Hükümetin müdahalede bulunmaması olduğu, bu süreçlere Hükümet müdahalesi olduğu taktirde yargı bağımsızlığının zedeleneceği,

- Anayasa Mahkemesinin siyasi partilerin mali denetimlerini yaptığı, bu denetimin uygulamada mevzuata uygunluk denetimi şeklinde yürütüldüğü, mahkemenin iş yükü nedeniyle bu görevi yerine getirmekte zorlandığı, Sayıştay Başkanlığının, Anayasa Mahkemesi adına siyasi partilerin mali denetimini yapabileceği, ayrıca siyasi parti denetimlerinin rutin uygunluk denetimi olmaktan çıkarılarak siyasi etkinlikler kapsamında yapılan masrafların da denetlenmesinin yararlı olacağı,

- Siyasi partilerin kapatılabilmesinin Anayasa Mahkemesinin yetkisinde olduğu, siyasi partilerin kapatılabilmesinin nesnel ve belirli koşulların gerçekleşmesine bağlanması gerektiği, AB ilerleme raporlarında da bu konuyla ilgili önerilerin yer aldığı,

- Hakim ve savcıların eğitimlerinin son derece önemli olduğu, bu nedenle Adalet Akademisi Başkanlığına büyük görevler düştüğü, Akademinin faaliyetleri incelendiğinde gerçekleştirilen eğitim programları ve staj uygulamalarının olumlu karşılandığı, Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde kaybettiği dava sayısının azaltılması için özellikle bu alanda uzmanlaşmış personele ihtiyaç duyulduğu, bu çerçevede Adalet Akademisinin AB mevzuatını ve uygulamalarını da içerecek şekilde yabancı dillere ağırlık veren eğitim programları uygulamasının faydalı olabileceği,

- Adli sistemimizin en büyük sorununun iş yükü fazlalığı olduğu, diğer AB ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye'de bir hakime düşen dava sayısının fazlalığının anlaşılabileceği, yargının bir diğer önemli sorununun altyapı sorunu olduğu, bir çok il ve ilçe adliye binasının revizyona ihtiyaç duyduğu; bu kapsamda Danıştay Başkanlığının yeni bina ihtiyacının da bir an önce giderilmesi gerektiği,

- Son dönemde kamuoyunun büyük dikkatini çeken davalarda uygulanan gözaltı usulünün hukuk devletine uygun olmadığı, bu durumun telafi edilmesi gerektiği; diğer yandan Anayasa ve yasalarla da yasaklanmış olmasına rağmen, görüşülmekte olan davalarla ilgili medyada haberler yayınlandığı, bu haberleri sızdıranlarla ilgili idari süreçlerin kararlılıkla işletilmesi gerektiği,

- Gözaltında ve cezaevlerinde kötü muamele sonucu ortaya çıkan olayların giderek azaldığı, son dönemde Adalet Bakanlığının bu duruma maruz kalmış bir kişiden özür dileyerek, kişinin zararını tazmin etme yoluna gitmesinin oldukça olumlu yansımalarının olduğu,

- Bilirkişi müessesesinin yeniden düzenlenmesi gerektiği, uygulamalara bakıldığında bu sistemin suiistimallere açık olduğunun anlaşılabileceği, bilirkişi uygulamasına sadece ilgili olay çok teknik ve karmaşık olduğunda başvurulmasının bu uygulamadan elde edilen yararı artıracağı,

- Türk hukuk mevzuatının son yıllarda büyük oranda AB müktesebatı ile uyumlu hale getirildiği, mevzuatının güncel hale getirilmesinde her ne kadar diğer bakanlıklara görev düşse de en önemli görevin Adalet Bakanlığına düştüğü, bu anlamda Bakanlık çalışmalarının olumlu görüldüğü,

şeklinde ifade edilen görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Sayıştay Başkanı ve Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Sayıştayın TBMM ile olan ilişkilerinde, Sayıştay raporlarının önemli bir yeri bulunduğu, her yıl hazırlanan uygunluk bildirimine ilişkin raporlarda, merkezi yönetim bütçe uygulamalarına ait bilgilere yer verildiği; hazine işlemleri raporları ve performans denetimi raporları ile de kamu kaynaklarının etkin bir şekilde kullanımına ilişkin sorunlar ve önerilerin TBMM'ye sunulduğu,

- 2008 yılında Sayıştay tarafından TBMM'ye iki adet performans denetim raporunun sunulduğu, bu raporlardan ilkinin "Büyükşehir Belediyelerinde Altyapı Faaliyetlerinin Koordinasyonunun Yeterliliği"ne, ikincisinin ise "Trafik Kazalarını Önleme Faaliyetleri"ne ilişkin olduğu; hazırlanan söz konusu raporlarda mevzuata uygunluğun yanı sıra etkinlik, etkililik ve yerindeliğin de göz önüne alındığı,

- 5018 sayılı Kanun ile getirilen yeni mali sistemde, Sayıştayın TBMM'ye sunacağı rapor ve dokümanların sayısının arttığı; ancak Sayıştay'ın şu ana kadar gönderilen raporlar itibarıyla Meclis sürecinde ve dolayısıyla kamuoyu nezdinde gerçek anlamda etkinlik sağlayamadığı, bu eksikliğin giderilebilmesi için

Sayıştay'ın kuruluş kanununda değişiklik yapılmasının zaruri hale geldiği, ancak Sayıştay'ın kanuni düzenleme beklemeden bu amaca yönelik olarak diğer ülke Sayıştayları ile işbirliği içinde birtakım çalışmalara başladığı; bu konuyla ilgili olarak TBMM gündeminde bulunan İçtüzük değişiklik teklifinin de son derece önemli olduğu ve bir an önce kabul edilmesi gerektiği,

- Sayıştay'ın genişleyen rol ve sorumluluklarına paralel olarak, organizasyon yapısını yeniden şekillendirmek, uluslararası standartlarla uyumlu olarak çağdaş denetim tekniklerini daha yaygın olarak uygulamak, kamu kaynaklarının kullanıldığı tüm alanların Sayıştay denetimine tabi olmasını sağlamak gibi amaçlarla hazırlanan Sayıştay Kanunu Teklifinin Şubat 2005 tarihinde TBMM'ye sunulduğu; ancak yasama döneminin sona ermesi nedeniyle Teklifin kadük hale geldiği, söz konusu amaçları içerecek yeni bir yasal düzenlemeye acil ihtiyaç duyulduğu,

- Toplumsal hayatın temel unsurlarından biri olan hukuka verilen önemin, adalet sisteminde görev alanların eğitim ve öğretimine verilen önemle ölçüldüğü, son yıllarda dünya genelinde teknolojik, sosyal, ekonomik, kültürel ve hukuksal alanda büyük gelişmeler yaşandığı, bilgi toplumunun oluşumunu sağlayan bu gelişmelerin hukuk alanında da eğitimin önemini artırdığı, yaşanan gelişmelere yargı personelinin uyumunun sağlanması amacıyla Bakanlığın yoğun eğitim faaliyetleri yürüttüğü,

- Gerek iç hukuk sistemimizde görülen eksikliklerin gerekse uluslararası alanda ve Avrupa Birliği adaylık sürecinde yaşanan gelişmelerin, etkin bir hukuk reformunu ihtiyaç haline getirdiği, Hükümetin hukuk alanında yapılacak reform hareketlerini geleceğe dönük stratejik bir bakış açısıyla ele aldığı, bu anlamda Türk Ticaret Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Genel İdarî Usul Kanunu, İdarî Yargılama Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Devlet Sırları Kanunu, DNA Verileri ve Millî DNA Veri Bankası Kanunu, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Şiddet Suçu Mağduru Çocuklara Yardım Hakkında Kanun ve Yargı Bilişim Kurumu Kanunu çalışmalarının tamamlandığı, diğer kanunlarla ilgili olarak ise tasarı hazırlıklarının devam ettiği,

- Yargı, yürütme ve yasama arasındaki güç dengesinin Türkiye Cumhuriyetinin en belirgin özelliklerinden biri olduğu, Hükümetin bu dengeyi bozacak açıklamalardan özellikle kaçındığı, Adalet Bakanlığının klasik yönetim tarzının ötesinde planlama anlayışını benimseyerek sorunların çözümünde geleceğe dönük ve uzun vadeli bir bakış açısıyla hareket ettiği,

- Adalet Bakanlığının uygulamaya koyduğu Ulusal Yargı Ağı Projesinin bilişim alanında sadece Türkiye'nin değil; dünyanın en büyük projeleri arasında yer aldığı, son yıllarda bu Projede büyük ilerleme kaydedildiği, Projenin gerçekleşme oranının yüzde 98'i aştığı, bu projenin tamamlanması ile birlikte yargı üzerindeki iş yükünün büyük oranda azaltılacağı,

- Türkiye'nin AB üyeliği çerçevesinde 3 Ekim 2005 tarihi itibariyle açılan ve 35 başlık altında yürütülen tarama sürecinde, 10 başlığın Adalet Bakanlığı ile ilgili olduğu, Bakanlığın bağlı birimleri ve diğer kamu kurumlarının da işbirliğiyle tarama çalışmalarının hızla devam ettiği,

- Yargı sistemindeki altyapı ihtiyaçlarının hızla giderildiği, il ve ilçelerde bulunan adliye binalarının iyileştirilerek adliye saraylarına dönüştürüldüğü, bu kapsamda Ankara, Erzurum ve Diyarbakır bölge adliye mahkemelerinin hizmet binalarının tamamlandığı, diğer mahkeme binalarının onarım çalışmalarına ise devam edildiği, Danıştay Başkanlığının bina ihtiyacının da en kısa zamanda karşılanacağı,

- Hakim, savcı ve diğer yargı personelinin sayısının yetersiz olduğu; yapılan çalışma sonucunda bütün yargı mensupları için 3700 adet personele ihtiyaç duyulduğu, ancak eleman teminini bir defada gerçekleştirmenin uygulamada mümkün olmadığı; Bakanlığın eleman ihtiyacını tespit ettiği ve bu ihtiyacı yıllara sari olarak gidereceği,

- Kamuoyunda yankı bulan gözaltı olaylarının Adalet Bakanlığının görev alanına girmediği, Bakanlığın ilgili makamlardan sadece talepte bulunduğu, görülmekte olan davalarla ilgili medyaya sızan bilgilerle ilgili olarak ise Bakanlığın, denetimler yanında bakanlık içi düzenleyici işlemlerle de bu olayların önüne geçilmeye çalışıldığı,

- Yargı üzerindeki yükün azaltılması için istinaf yolunun, yargı sistemimize dahil edilebileceği, bu amaca yönelik olarak Bakanlığın bir çalışma yürüttüğü, uygulamada bilirkişi müessesesine teknik mevzular dışında çok nadir başvurulduğu,

- Gözaltında veya mahkumiyet hallerinde görülen kötü muamelelerin son yıllarda giderek azaldığı, kamuya açılan davaların sayısında yaşanan azalışın bu durumun en belirgin göstergesi olduğu; bununla birlikte cezaevlerindeki koşulların da iyileştirilmesine yönelik çalışmalara devam edildiği, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu personelinin bu anlamda hizmet içi eğitimlere tabii tutulduğu, bu amaçla yapımına başlanılan Ankara, İstanbul, Erzurum, Kahramanmaraş illerinde eğitim merkezlerinin tamamlandığı, Ege Bölgesinde kurulacak eğitim merkezinin de 2009 yılında faaliyete geçirileceği,

- Ceza ve adalet arasındaki dengenin sağlanması amacıyla denetimli serbestlik müessesesinin getirildiği, bu sistemin insan ve toplum temelli bir uygulama olduğu ve sanık veya hükümlüyü ceza infaz kurumuna almadan toplum içinde denetleyerek yeniden topluma kazandırmayı amaçladığı, böylece bazı suçlarla ilgili bir defa hüküm giyen bir kişinin toplumdan soyutlanmadan ıslah edilmesinin sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

2.5.2. Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının amacının; Türkiye'nin millî güvenliğine yönelik iç ve dış mevcut ve muhtemel tehditler hakkında bilgi toplamak ve alınacak tedbirler yönünden gelişmeleri ilgili makamlara aktarmak olduğu, böylesine önemli görevleri yürüten kurumun istihbarat alanında meydana gelen teknolojik gelişmeleri ve yenilikleri yakından takip etmesi gerektiği,

- Türkiye'de hem emniyet, hem jandarma hem de Milli İstihbarat Teşkilatlarının istihbarat faaliyeti yürüttüğü, farklı kurumlarca yürütülen istihbarat çalışmalarının karışıklığa neden olabileceği, istihbarat alanında görülen dağınık idari örgütlenmenin giderilmesi gerektiği,

- Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarının adli olayları aydınlatmadaki başarısının kayda değer olduğu, özellikle uyuşturucu kaçakçılığı konusundaki mücadelenin diğer ülke teşkilatları tarafından övgüye layık bulunduğu,

- Büyük can ve mal kaybına yol açan trafik terörünün önlenmesine yönelik olarak karayollarının uluslararası standartlara uygun hâle getirilmesi ve sürücü hatalarının önlenmesine ilişkin eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasının son derece önemli olduğu, diğer yandan trafik denetimlerinin etkinleştirilmesinin otokontrol sisteminin geliştirilmesi ile sağlanabileceği,

- Son dönemde, kamuoyunda geniş yankı uyandıran davalarla ilgili olarak yaşanan gözaltı uygulamalarındaki yöntemin, kişi hak ve hürriyetleri ile bağdaşmadığı, kişinin gözaltına alınmasının, kamuoyunda yarattığı olumsuz etkinin, kişi serbest bırakılsa dahi devam ettiği,

- 2000 yılında bitme noktasına gelen terör olaylarının özellikle son yıllarda tekrar artış eğilimine girdiği, bu konuda Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına büyük görevler düştüğü, nitelik ve nicelik değiştiren terör olaylarına kurumların büyük bir sorumluluk bilinciyle eğilmesi gerektiği,

- Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı teşkilatlarında eğitim düzeyinin yükseltilmesi amacıyla polis meslek yüksekokulları ile jandarma meslek yüksekokullarının eğitim kalitesinin iyileştirilmesinin olumlu bir gelişme olarak nitelendirildiği, artırılan eğitim faaliyetleri ile birlikte toplumsal olaylara müdahalede yaşanan olumsuz uygulamaların giderek azalacağı,

şeklinde ifade edilen görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Emniyet teşkilatının çok büyük ve güçlü bir teşkilat olduğu, 200.000'i aşan sayıda personeli bulunduğu, görevleri ağırlıklı olarak suçun önlenmesi, suçluların yakalanması ve kamu düzeninin sağlanması olduğu, zaman zaman temel hakları zedeleyen bazı uygulamaların istisnai olaylar olduğu ve Emniyet Teşkilatının tümüne mal edilemeyeceği,

- Toplumun polise olan desteği ve işbirliğinin artırılması amacıyla uygulamaya konulan "Toplum Destekli Polislik Projesinin" şu an itibarıyla 51 ilde uygulandığı, 2009 yılı içerisinde de bu Projenin 81 ile yaygınlaştırılacağı, toplumla güvenlik birimlerinin birbirine daha da yaklaştırılması suretiyle güvenlik birimlerimize vatandaşların başvuru ve irtibatlarının teşvik edileceği,

- 2008 yılı içerisinde 250 farklı konuda olmak üzere 105 bin polisin eğitimden geçirildiği, izlenen istikrarlı eğitim politikası sonucunda emniyet teşkilatı içerisinde ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olan personelin oranının giderek azaldığı, son yıllarda teşkilata yeni alınan personelin lisans mezunu olduğu,

- Emniyet ve jandarma teşkilatları içerisinde bu kurumların yerine getirdiği hizmetin gereği olarak istihbarat birimleri bulunduğu ve bu birimlerin sadece ilgili kurum için istihbarat çalışması gerçekleştirdiği, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının görev alanı ve sorumluluklarına bakıldığında ise bu kurumun; Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa, Genelkurmay Başkanlığına ve aynı zamanda diğer farklı bakanlıklara istihbarat bilgisi sağladığı, istihbarat alanında karmaşık bir yapının bulunmadığı,

- Suçluluğu kesinleşmemiş insanların suçlu gibi teşhir edilmesinin hiç kimse tarafından onaylanamayacağı, bu konuları İçişleri Bakanlığının uzun yıllardır genelgeler yayınlayarak çözmeye çalıştığı, günümüzde de Bakanlığın bünyesinde ciddi bir çalışma yapıldığı, son günlerde kamuoyunda gözaltı uygulamaları sırasında görülen aksaklıkların zaman içerisinde giderileceği,

- Terör olaylarının sadece askeri tedbirler alarak çözümlenemeyeceği, bu nedenle Hükümetin terör konusuyla ilgili olarak bir takım sosyal projeleri uygulamaya koyduğu, bu kapsamda Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projelerinin başlatıldığı, ayrıca terörden zarar görenlerin zararlarının tazminiyle ilgili olarak yapılan ödemelere devam edildiği,

- Terörle ilgili sosyal önlemlerin yanı sıra askeri önlemlerin de bütün ciddiyetiyle yürütüldüğü, bu konuda kurumların üzerine düşen görevi yaptığı, Terörle Mücadele Yüksek Kurulunun aldığı karar uyarınca İçişleri Bakanlığının bünyesinde terörle ilgili İç Güvenlik Müsteşarlığı adında yeni bir koordine biriminin kurulacağı, böylelikle terörle ilgili bilgilerin tek elde toplanacağı ve terörle mücadelenin daha etkin gerçekleştirileceği,

ifade edilmiştir.

2.6. EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; ticari faaliyetlerin düzenlenmesi ve daha verimli sürdürülmesiyle ilgili Devlet harcamalarını içeren, tarım, ormancılık, balıkçılık, avcılık, yakıt, enerji, madencilik, ulaştırma ve iletişim hizmetleri, genel ekonomik ve ticari işler, genel idare organları tarafından sınai kuruluşlara araştırma, ticari tanıtma faaliyetleri, jeolojik araştırma sonuçları ve belirli sanayi gruplarının teftişi ve düzenlenmesi hizmetlerinin yürütülmesi, işgücü işleri ile ekonomik kalkınma, bölgesel dengesizliklerin giderilmesi ve istihdam fırsatlarının yaratılması gibi Devlet amaçlarının oluşturduğu, "Ekonomik İşler ve Hizmetler" bölümünde yoğunlaşan; Dış Ticaret Müsteşarlığı, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Milli Prodüktivite Merkezi, KOSGEB, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, EPDK, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Telekomünikasyon Kurumu), Denizcilik Müsteşarlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, SPK, BDDK, Kamu İhale Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

2.6.1. Dış Ticaret Müsteşarlığı ve İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi bütçeleri üzerinde Komisyon üyeleri tarafından dile getirilen;

- İç faiz oranı ile dış faiz oranı arasında önemli bir farkın oluştuğu küresel ortamda dalgalı kur politikasının etkili çalışmayacağı, bu tür ekonomilerde suni refah artışlarının yaşanacağı, dalgalı kur politikası nedeniyle ekonominin ithalata dayalı büyüyeceği, aslında uzun vadeli ve istikrarlı bir şekilde büyümesi istenilen bir ekonomi için ihracata dayalı büyümenin gerçekleştirilmesi gerektiği,

- Düşük kur yüksek faiz politikasının ekonomilerde önemli sorunlara yol açtığı, öncelikle ara malı ithalatını artırması nedeniyle ara mallarının yurtiçinde üretimini olumsuz etkilediği, dolayısıyla ara malı üretiminde dengenin bozulduğu, diğer taraftan, cari açığın oluşmasına neden olduğu,

- İhracat artışının yaşandığı bir süreçte; üretim kalitesi, verimliliği ve etkinliğindeki artış oranının düşük kaldığı, sanayi üretimi artışının ve istihdam artışının ihracat artışında yaşanan olumlu gelişme karşısında yeterli düzeyde gerçekleştirilemediği,

- Dünya ekonomisinde, ABD finans sektöründe başlayan ve süreç halinde diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerin finans ve reel sektörlerini etkileyen bir küresel krizin yaşandığı, Türkiye ekonomisinin, yaşanan bu krizden en az zararla çıkabilmesi için gelecek zamanda gerek reel sektörde gerek finans sektöründe oluşabilecek kaynak gereksiniminin sağlanmasına yönelik olarak bir fonun oluşturulmasının faydalı olacağı, diğer taraftan ihracat yapan firmaların desteklenmesi bakımından Teşvik Yasasının ihracatta katma değer yaratan ve yaratmayan sektörler ayırımı dikkate alınarak uygulanması gerektiği,

- Küresel kriz karşısında dünya ülkelerinin birlikte hareket ederek ve ortak tedbirler alarak krizi önlemeye çalıştıkları, hükümet tarafından da söz konusu ülkelerin yakından takip edilmesi suretiyle benzer tedbirlerin alınmasına yönelik çalışmaların yapılıyor olmasının memnuniyet verici olduğu,

- Küresel kriz nedeniyle kur seviyesinin yükseldiği, dolayısıyla YTL'nin değer kaybettiği, ancak YTL'de yaşanan bu değer kaybının ihracat yapan firmalara uluslararası pazarlarda maliyet avantajı sağlamak suretiyle rekabet gücü kazandırdığı, dolayısıyla dış talepte azalma olmaması durumunda ihracat artışının eskiye göre daha fazla olmasının beklendiği,

- İhracatta pazar çeşitlenmesinin gerçekleştirilmesi suretiyle hem ihracat artışının sağlanacağı hem de küresel kriz ortamlarında olası risklerin engellenebileceği, bu doğrultuda ülkemizin ağırlıklı olarak ihracatını yaptığı AB ülkeleri ve ABD pazarlarından, Asya, Afrika, Uzak Doğu gibi farklı ülke pazarlarına geçilmesinin önemli olduğu, bu amaca yönelik olarak bir programın hazırlanıp açıklanmasının faydalı olacağı,

- Petrol ve doğal gaz ithalat artışının, ülkemizin enerji bakımından dışa bağımlılığını arttırması yanında cari açığın oluşmasına da neden olduğu, diğer taraftan sürekli artış trendi içerisinde olan cari açığın finansmanının borçlanma yolu ile yapılıyor olmasının ekonomimiz açısından önemli bir risk oluşturduğu,

- 2002 yılından bu yana dünya ekonomisinde ciddi bir büyüme sürecinin yaşanmasına paralel olarak olağanüstü yüksek oranda bir uluslararası likiditenin oluştuğu, bu likidite yükselen piyasalara ve bu çerçevede Türkiye'ye yöneldiği, böylesi bir parasal ekonomik ortamda, her yıl bir önceki yıla kıyasla artan cari açığın finansmanının bugüne kadar sorun oluşturmadığı, ancak yaşanan küresel krizle birlikte cari açığın finansmanının sorun oluşturabileceği,

- Dünyadaki büyümeye paralel olarak Türkiye ekonomisinin de olağanüstü iyi bir büyüme performansı gösterdiği, ancak 2006 yılından itibaren ekonomik büyümeye bakıldığında yükselen ekonomilerin büyüme oranlarından farklı bir seyir izlediği, yükselen ekonomilerdeki büyümenin aynı eğilimde devam ederken ülkemizin büyümesinin giderek daha düşük oranlarda gerçekleştiği,

- Son yıllarda dış ticaret hacminde önemli artışların yaşandığı, ancak ihracat ve ithalatın dış ticaret hacmi içerisindeki payının ne olduğunun daha önemli olduğu, dolayısıyla ülkemizin ne kadar katma değer üretip ne kadar katma değer ihraç ettiğine bakılması gerektiği,

- Yatırım yapmak, üretim kalitesini ve verimliliğini arttırmak ve istihdam sağlamak amacıyla cari açığın verilebileceği, çünkü gelecek dönemde yatırımın üretime geçeceği ve katma değer ve istihdam oluşturacağı, ancak ülkemizde cari açığın yatırım yerine tüketim için verildiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Küresel boyutta yaşanan durgunluk nedeniyle yatırım, üretim, büyüme, mal ve hizmet ticaretinin gelecek dönemlerde önemli oranda etkilenebileceği ve her ülkede hissedilecek bir ekonomik daralmanın yaşanacağı, ancak ülkemizde 2001 yılında yaşanan bankacılık krizi sonrasında yapılan bankacılık, dış ticaret, sektörel ve makro ekonomik reformlar sayesinde Türkiye ekonomisinin şokları absorbe edebilme yeteneğinin önemli ölçüde yükseldiği,

- Doğu ve güneydoğu illerine yönelik olarak yapılan eğitim ve teknik destek çalışmaları neticesinde, bu illerdeki toplam ihracat rakamının 2002 ile 2007 arasında 5 kat arttığı, örneğin, Bingöl'ün ihracatı 264 bin dolardan bugün 8 milyon dolara çıktığı, diğer taraftan Bitlis'in ihracatının yüzde 2.293, Mardin'in ihracatı yüzde 1.267, Hakkari'nin ihracatının yüzde 3.386, Batman'ın ihracatının yüzde 6.688 ve Gaziantep'in ihracatının ise 3.388 oranında arttığı, yine 2005 yılına kadar hiç ihracat yapamayan Muş, Tunceli, Batman gibi bazı illerin de artık ülke ihracatına katkı yapar hale geldikleri,

- 2002 yılında 88 milyar dolar düzeyindeki dış ticaret hacminin 2007 yılı sonu itibariyle 277 milyar doları aştığı, 2008 yılı sonunda ise 350 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesinin beklendiği, dış ticarette yaşanan bu artışa paralel olarak ihracat rakamlarında da üç kata varan artışın yaşandığı, 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracat rakamının 2007 yılı sonu itibari ile 107 milyar doları aştığı ve 2008 yılının son çeyreğinde ise 132 milyar doları bulduğu,

- İhracattaki nicelikli artışın yanında ekonomide gerçekleştirilen yapısal reformlar sonucunda dış ticarette sektörel çeşitlilik anlamında yapısal dönüşümün yaşandığı, bu doğrultuda ihracat tutarı 5 milyar doları geçen alt sektör sayısının 2002'de 2 iken, 2007 yılında bu rakamın 8'e çıktığı, aynı dönem itibariyle toplam ihracat artış oranının üzerinde performans gösteren alt sektör sayısının 8'e ulaştığı,

- Son yıllarda yapılan çalışmalarla pazar çeşitliliğinin artırılmaya çalışıldığı, 2002'de AB ülkelerine yapılan ihracat oranının toplam ihracattaki payı % 51 iken bu oranın bu sene itibariyle % 41'e gerilediği, aynı dönem itibariyle Ortadoğu ülkelerinin payının iki kat artışla %16'yı, Komşu-Çevre ülkelerinin payının ise % 41'i geçtiği, diğer taraftan Afrika, Çin ve Hindistan'a yapılan ihracat oranlarında da önemli oranda artışın yaşandığı,

- İhracatçıların desteklenmesi kapsamında 2008 yılı Ocak-Eylül döneminde 263,3 milyon YTL, KOBİ'lerin AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi doğrultusunda yine 2008 yılı Ocak-Eylül döneminde TÜBİTAK ve DEFİF kaynaklarından 161 milyon YTL ödemenin yapıldığı, aynı şekilde Türk Eximbank kaynaklarının % 83'ünün ihracatçıların desteklenmesine yönelik olarak kullandırıldığı,

- Son yıllarda ihracattaki artışa paralel olarak ithalatta da artışın yaşandığı, ithalat kompozisyonuna bakıldığında yaklaşık % 89,6'lık kısmın üretim ve yatırım kapasitemizi artıracak yatırım ve ara malından, geriye kalan %10,4'lük oranın ise tüketim ürünlerinden oluştuğu,

- Cari denge ve dış ticaret açığı meselelerinin sadece ülkemizin sorunu olmadığı, bazı ülkelerin cari açık-GSYH oranına bakıldığında ABD'de % 5, İspanya'da % 10, Portekiz'de % 12 ve Yunanistan'da %14 düzeyinde cari açığın oluştuğu, ülkemizde ise 2008 yılı sonu itibariyle % 6,5 tahmin edilen cari açığın yapılmakta olan çalışmalar doğrultusunda 2013 yılında % 5,5 düzeyine gerilemesinin beklendiği,

ifade edilmiştir.

2.6.2. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Milli Prodüktivite Merkezi, KOSGEB, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent Enstitüsü bütçeleri üzerinde Komisyon üyeleri tarafından dile getirilen;

- Girişimci Bilgi Sisteminin ve sistemin sağlamış olduğu verilerin ışığında sanayi strateji planının hazırlanmış olmasının çok olumlu bir gelişme olduğu, böylece sanayide ve ticarette bir veri tabanına kavuşulduğu, bu veri tabanının önemli bir yol haritası olacağı ve sektörler bazında geleceğe yönelik tutarlı çalışmalar yapılabileceği, doğru bilgilerle sağlıklı politikalar üretilebileceği,

- ARGE faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla çıkarılan Kanunun 2023 yılı sonuna kadar yürürlükte olacak olmasının ülkemiz sanayi açısından sevindirici bir gelişme olduğu, ARGE kapsamında yapılacak desteklerin nitelikli işgücü istihdamı ile işletmelerin kapasitesinin geliştirilmesini sağlayacağı,

- AB fonlarından yararlanmayı sağlayacak CIP Yasasının bir an önce çıkarılması gerektiği,

- KOBİ'lerin esnek üretim yapılarından dolayı değişen piyasa koşullarına hızlı uyum yeteneklerinin bulunduğu, bu nedenle kriz dönemlerinde ekonomik sıkıntıların etkisinin asgari düzeye indirilmesinde olumlu katkı sağladığı, bölgeler arasında dengeli büyüme, işsizliğin azaltılması ve yeni iş alanlarının açılmasındaki katkıları gibi olumlu özellikleri nedeniyle ülkelerin dengeli ekonomik ve sosyal kalkınmasında önemli işlevler gördüğü, bu nedenlerle KOBİ'lerin desteklenmesinin büyük önem arz ettiği, özellikle KOSGEB'in KOBİ'lere yaptığı katkılarla çok önemli fonksiyonlar icra ettiği, bu kapsamda son dönemde destek ve kredilerin çeşitlenerek arttığı, kriz ortamında sağlanan desteklerin esnaf ve sanatkârları büyük ölçüde rahatlattığı,

- Türkiye'deki reel sektör açısından en büyük sorunun pazarlama ve tanıtım olduğu, KOBİ'lerin finansman sorununun önemli ölçüde çözümlendiği, ancak pazarlama ve tanıtım sorununun yapısal bir nitelik kazandığı, KOBİ'lerin bu sorunun üstesinden gelebilmesi için gerekli Devlet desteğinin sağlanması gerektiği, bu hususun bir politika başlığı olarak da KOSGEB tarafından değerlendirilmesinde fayda bulunduğu,

- Tarımın Türk ekonomisine sağladığı katkının artırılması amacıyla tarım işletmelerinin ölçeğinin büyütülerek kontrollü tarımın önünün açılması gerektiği; bu kapsamda tarım ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması, tarım işletmelerinin KOBİ kapsamına alınması uygulamalarının birbiriyle bütünleşik olarak ülkemizde kontrollü tarımın önünü açacağı,

- Kooperatifçilik konusunda olumsuz bir gidişatın söz konusu olduğu, birden fazla bakanlığın çeşitli yönleriyle kooperatiflerden sorumlu olmasının bu durumun en önemli nedenlerinden birini teşkil ettiği, esnaf kefalet kooperatiflerinin yapmış olduğu başarılı çalışmaların son yıllarda yavaşlama eğilimine girdiği, bunun en temel nedeninin esnaf ve sanatkârlar kredi kefaret kooperatiflerinin faaliyetlerini üç bakanlıkla ilişkili olarak yürütmesi olduğu, bu tür hizmetlerin tek elde toplanması gerektiği,

- 2000-2006 yılları arasında ülkemizin değişik bölgelerindeki 35 ilde ekonomik ve sosyal uyum amaçlı bazı bölgesel kalkınma programları uygulandığı ve son derece başarılı olduğu, projenin Türkiye'de proje hazırlama, uygulama, yönetme, bölgelerde proje havuzu oluşturma konusunda son derece önemli bir altyapının hazırlanmasına katkı sağladığı, bundan sonraki sürecin 2007-2013 yıllarını kapsayan ve IPA olarak tarif edilen süreç olduğu, bu süreçte fonların kullanılmasının Avrupa Birliği tarafından bazı şartlara tabi tutulduğu, bu şartların yerine getirilmesinde yaşanan gecikme nedeniyle Türkiye'nin 2007-2010 döneminde kullanma imkanı olan 2.3 milyar avroluk fondan yararlanamadığı, bu fonların kullanımına yönelik çalışmaların süratle tamamlanması gerektiği,

- Uygulanmakta olan 5084 sayılı teşvik Kanununun üretim ve istihdam sağlayıcı etkisinin düşük olduğu ve bu anlamda özellikle gelişmişlik seviyesi en düşük iller açısından olumlu katkılarından söz edilemeyeceği, teşvik uygulamalarında da aksaklıklar bulunduğu, bu nedenlerle teşvik mevzuatının yeniden ele alınması gerektiği,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının reel sektörün temsilcisi olduğu, dolayısıyla ekonomiden de sorumlu bir Bakanlık olduğu, reel sektörde yaşanan sorunlara çözüm bulmak noktasında da birinci derecede sorumlu olduğu,

- Yeni teknolojilerle üretilen ürünlerin, ülkemizin rekabet gücünün ve katma değerin artması açısından önemli olduğu, ARGE konusunda sağlanan gelişmelerin, özellikle de ARGE kanununun takdirle karşılandığı, ancak bu konuda daha fazla çaba sarf edilmesi gerektiği,

- 1995 yılında kabul edilen 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun iyi bir kanun olduğu, Kanunda zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlara paralel olarak birtakım değişiklikler yapıldığı, ancak Kanunun bazı konularda eksiklikleri bulunduğu, hizmet ve ayıplı hizmet tanımının piyasaya ve tüketicilerin ihtiyaçlarına uygun olarak yapılamamış olduğu, hizmet tanımının içinde tüketici şikayetinin de bulunması gerektiği, özellikle kargo hizmetlerinde sorunlar yaşandığı,

- KOSGEB'in sıfır faizli olarak verdiği esnaf kredilerinin üretim ve istihdamın yanısıra küçük esnafın desteklenmesi açısından son derece yerinde olduğu, ancak kredilerdeki faiz dışı maliyetlerin de yüksek olduğu, bu maliyetlerin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılması gerektiği,

- KOSGEB bütçesinde kullanılmayan ödenek kalemleri bulunduğu bunun nedeninin açıklığa kavuşturulması gerektiği,

- Mali krizin tüm dünyayı sardığı bir ortamda esnafın daha çok desteğe ihtiyaç duyduğu ancak bunun tam tersi yapılarak kredi faizinin yükseltildiği, bu gibi durumlarda bir ekonomik programın yapılması gerektiği, böylece piyasa aktörlerinin kendilerini bu programa göre ayarlayabileceği,

- Kriz dönemlerinin işsizliğe neden olmasının kaçınılmaz olduğu, KOBİ'lerin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının yüzde 40'lar istihdam içindeki payının ise üçte 2'ler düzeyinde olduğu dolayısıyla KOBİ'lerin bu potansiyeli dikkate alındığında diğer zamanlara oranla daha fazla desteklenmesi ve KOBİ'lere diğer dönemlerden daha düşük faizle kredi sağlanması gerektiği,

- Açılan işletme sayısında düşüş kapanan işletme sayısında ise artış görüldüğü, bu durumun ekonominin gidişatı hakkında önemli bir gösterge olduğu, bu konuda acil tedbirler alınması gerektiği,

- Sanayinin temel girdileri olan elektriğe ve doğal gaza yapılan yüksek oranlı zamların sigorta primlerinde yüzde 5'lik indirim başta olmak üzere başka olumlu düzenlemeleri de kapsayan istihdam yasasıyla sağlanan avantajı ortadan kaldırdığı, bu girdi maliyetlerinin millî sanayinin, KOBİ'lerin küresel rekabetle baş edebilme ve bunun ötesinde içinde bulundukları konumu muhafaza edebilmeleri imkanını ortadan kaldırdığı, oysa böyle bir dönemde üretimin, istihdamın, ihracatın ve yatırımların canlı tutulması ve piyasaya likidite sunmaya yönelik tedbirlerin alınması gerektiği,

- Ağustos ve eylül ayları itibarıyla sanayi üretim endekslerindeki ve kapasite kullanım oranlarındaki düşüşün biriken sorunların bir neticesi olduğu, bu gelişmeler dikkate alınarak gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- Türkiye ekonomisinin krizden önce kötüleşmeye başladığı, üretim için gerekli olan ithalat oranının artması, imalat sanayiindeki üretim ve kapasite kullanım oranlarındaki düşüş, Türk Lirasının değerindeki artışa rağmen enflasyondaki artış gibi göstergelerin bu durumun en açık delilleri olduğu, krizin bu kötü gidişatı daha da körükleyeceği,

- 2001 yılında yürürlüğe konmuş olan programın isabetli olması ve bu programın dünyada da güven uyandırması sonucunda, Irak savaşının etkili olduğu 2003 yılı hariç, 2006 yılına kadar Türkiye ekonomisinin bize benzeyen ülke ekonomilerinin üzerinde bir büyüme gösterdiği, ancak 2006 yılından sonra durumun tersine döndüğü, 2009 yılı öngörülerine göre ise bize benzeyen ülke ekonomilerinde yüzde 6.1, Türkiye ekonomisinde ise yüzde 4 büyüme öngörüldüğü, ekonomik büyümedeki düşüşün 2006 yılında başladığı, dolayısıyla son yaşanan krizle bağdaştırılamayacağı, Türkiye'nin bu tarihten itibaren küresel rekabette geri kaldığı; bunun ise küresel ekonomik konjonktürün geçirdiği değişikliğin fark edilemeyerek gerekli düzeltmelerin yapılamamasından kaynaklandığı, özellikle makro politikaların üreteni ve üretimi olumsuz etkileyen yönlerinden dolayı Türkiye'de yüksek büyümenin istihdam oluşturamadığı,

- Özel sektör borçlarının ciddi boyutlara ulaşmış olduğu ve krizin ekonomileri ve likiditeyi daraltıcı etkisi de göz önüne alındığında bu durumun daha büyük bir sorun haline gelmesinin kaçınılmaz olduğu,

- Türk ekonomisinin rekabet gücünü artıracak yapısal tedbirlerin mutlaka alınması gerektiği, döviz kurunda son aylarda meydana gelen değişmenin sanayinin rekabet gücünü olumlu yönde etkileyeceği, ancak bu gelişmenin etkisinin önümüzdeki aylarda ortaya çıkacağı, bu dönemde ihracat yapan ya da yeni göreli fiyat yapısı nedeniyle ithalatı ikame edecek olan sektörlere gerekli desteğin verilmesi gerektiği, bu çerçevede bütün yapısal reformların vakit geçirmeden yapılmasında fayda bulunduğu,

- Bölgeler arası gelişmişlik farkının giderilmesi için büyük miktarda yatırıma ihtiyaç duyulduğu, bu yatırımlar için ise düzenli ve sürekli finansman kaynağına ihtiyaç bulunduğu, belirli bir süre için vergilerin bir bölümünün ya da yeni bir verginin bölge yatırımlarına aktarılabileceği, geri kalmış yörelerde kamu öncülüğünde yatırımların başlatılması, ardından sağlanacak güven ortamıyla birlikte özel sektörün de teşvikler yardımıyla bölgeye yönlendirilmesi gerektiği,

- Esnaf ve sanatkâr tanımının yeniden yapılması ihtiyacı bulunduğu, esnaf ve sanatkarların teknolojik ve küresel gelişmelere karşı kendilerini yeterince geliştirememeleri ve kuralsız iş yeri açılması nedeniyle esnaf ve sanatkârlar arasında yıkıcı bir rekabet ortamının oluştuğu, iş yeri açılmasıyla ilgili düzenlemelerin yeniden ele alınması gerektiği, büyük sermaye karşısında rekabet edebilme güçlerinin bulunmaması ve rekabeti düzenleyici kuralların bu kesimi koruyacak etkinlikte işletilememesinin de önemli bir sorun olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Türkiye ekonomisinin 2001 yılının ardından, krizi izleyen süreçte çok köklü bir değişim geçirdiği, 2002 yılından itibaren uygulan para ve maliye politikalarıyla birlikte hayata geçirilen kapsamlı yapısal reformların bu dönüşüm sürecinin temel taşlarını oluşturduğu, izlenen bu politikaların özel sektörün dinamizminin artırılmasına önemli katkılar sağladığı ve Türk ekonomisinin iç ve dış etkilere karşı uyum yeteneğini artırdığı, böylece son yıllardaki endüstriyel büyümenin kaynağını özel sektörün yatırımları ve dinamizminin oluşturduğu,

- Ekonomide sağlanan istikrar ortamıyla enflasyonun hızlı bir düşüş eğilimine girdiği ve böylece yüksek büyüme oranlarının elde edildiği, özellikle siyasi istikrarın sağlanmasıyla beraber son altı yılda ekonomik istikrarın yakalandığı, altı yıl önce 36 milyar dolar olan ihracatın 2008 yılında 125 milyar dolara çıktığı, 2008 yılı Ekim sonu itibarıyla de 132 milyar doları aştığı, altı yıl önce 230 milyar dolar olan gayrisafi millî hasılanın ise 2007 sonu itibarıyla 659 milyar dolara yükseldiği, yakalanan bu başarılar sayesinde Türkiye'nin dünyanın 17 nci Avrupa'nın ise 6 ncı büyük ekonomisi haline geldiği,

- Tüm ülkelerin küresel ekonomiye eklemlenme ve uluslararası piyasalarla entegrasyon boyutuna göre içinde bulunduğumuz dönemde yaşanmakta olan büyük çaptaki küresel mali krizden etkilenmesinin kaçınılmaz olduğu, ülkemizin de bu krizden etkileneceği ancak, bugün itibarıyla krizin etkilerinin ülkemize yansımasının asgari düzeyde olduğu, bunun da son altı yıldır uygulanan piyasa dostu önlemler ile akılcı bütçe politikalarının ve mali disiplinin, köklü yapısal reformlar ve özelleştirmeler ile güçlü bankacılık sistemi ve mali sistemin sayesinde gerçekleştiği, Türkiye'nin tarihinde bir ilk olarak Türk bankalarının Amerikan bankalarını ve dünya bankalarını fonlar hâle geldiği,

- İhracatımızın yüzde 90'ının sanayi mamullerinden oluştuğu ve ihracatın yaklaşık yarısını oluşturan 60 milyar dolarlık kısmının Avrupa Birliğine yapıldığı, bunun sonucunda da doğal olarak dünya ekonomisindeki yaşanan daralmalardan Türkiye'nin de etkileneceği, dünyadaki likiditenin azalmasının ve bulunan likiditenin faizlerinin, maliyetlerinin artmasının olumsuz etkilerinin olacağı,

- Kriz ortamında dünyada güvenilir ekonomi arayan likiditenin Türkiye'ye çekilmesi konusunda adımlar atıldığı, aynı zamanda özel sektörün rahatlatılması ve reel sektörün kamuya dönük yüklerinin azaltılması ve çevrilmesinin kolaylaştırılması için de çalışmalar yürütüldüğü,

- Türkiye'yi geleceğe taşıyacak doğru stratejilerin oluşturulması gerektiği, bunun için de öncelikle kendimizi iyi tanımamız gerektiği, bu doğrultuda ülkemizin sanayi ve ticaret envanterinin çıkarılması ve sanayi ve ticaret stratejisinin hazırlanması için çalışmalara başlandığı, bu çalışmanın Türkiye'nin küresel rekabette belirleyici aktör konumunda olmasını sağlayacak nitelikte olduğu,

- Nitelikli eleman açığının ülkemiz açısından önemli bir sorun olduğu, nitelikli eleman temini açısından mesleki eğitim probleminin çözülmesi gerektiği, böylece istihdam alanında da olumlu gelişmeler sağlanacağı,

- Son yıllarda yapılan en önemli çalışmalardan birisinin Girişimci Bilgi Sistemi projesi olduğu, Sistemin ülke çapında faaliyet gösterilen toplam 2.010.377 işletmenin 2007 gerçek verilerinin analiziyle ortaya çıktığı, sistem sayesinde illerdeki sektörel yoğunlaşma ve kümelenmelerin bilgisi ile sektörlere ilişkin diğer pek çok bilginin edinilebildiği, Sistem sayesinde ilk kez Türkiye'nin ticari ve sınai haritasının çıkarılabildiği,

- Girişimci Bilgi Sistemi sayesinde Türk sanayinin durumu hakkında işletme bazlı detaylı bilgilere ulaşılabildiği ve Türk sanayinde yaşanan gelişmelerin yakından takip edilebildiği; sistemin amacının istatistik oluşturmak değil politika ve strateji oluşturacak birimlere güncel, doğru ve ayrıntılı bilgi akışını sağlamak, bir olumsuzluk anında ise tepki süresini kısaltmak olduğu, Sistem öncesinde bir kriz ortamında sektörlerin durumuna ilişkin analizler yapmanın mümkün olmadığı, ancak bugün itibariyle elde edilen veri setleriyle sektörlere ilişkin sağlıklı analizler yapılabildiği ve böylece ekonomiye yönelik bir müdahale ihtiyacının bulunup bulunmadığının tespit edilebildiği,

- Türk özel sektörünün bankacılık sektörü hariç 1.5 trilyon YTL aktifinin bulunduğu, bunun 600 milyar Dolar civarındaki kısmının öz sermayeyi teşkil ettiği, dolayısıyla likidite sorununu ülkemiz açısından büyük sorun teşkil etmeyeceği,

- Özel sektörün borçluluk durumu ile ilgili değerlendirmelerin takipteki alacaklara göre yapılması gerektiği, bu açıdan bakıldığında ciddi sorunlar bulunmadığı; özel sektörün kısa vadeli yabancı para cinsinden 18.2 milyar YTL borcunun bulunduğu, buna mukabil önemli miktarda alacaklarının da bulunduğu,

- Türk ekonomisinin sorunlarının yakından takip edildiği ve çözümlere yönelik çalışmalar yürütüldüğü, özellikle iç pazarın güçlendirilmesine yoğunlaşıldığı, bu doğrultuda KOBİ'lere ilişkin düzenlemeler yapıldığı,

- Yeni açılan işletme sayısında bir düşüş olduğu ancak hala kapanan işletme sayısının açılanların yüzde 70'ini geçmediği,

- İmalat sanayinde de küçülme ve kapasite kullanımında bir daralmanın söz konusu olduğu ancak, sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payının giderek arttığı ve 2008 itibariyle bu oranın yüzde 19.4'e çıktığı,

- Girişimci Bilgi Sisteminin sağladığı verilerle Ekim ayı sonu itibarıyla ülkemizin geleceğini şekillendirecek olan Sanayi Stratejisi Belgesi Taslağı'nın da hazırlanmış olduğu, genel olarak Türkiye'nin stratejisini analiz eden ve yirmi yedi ana sektöre ilişkin uluslararası rekabet gücü dâhil bütün parametreleri kapsayan bu çalışmayla ülkenin geleceğini tasarlamanın daha mümkün hale geleceği, artık hangi sektörlerin geleceğin Türkiye'sini kuracağının bilgisinin mevcut olduğu,

- Yeni sanayi stratejisi doğrultusunda teşvik sisteminin de yüksek teknoloji, yüksek katma değer ve yüksek rekabet gücüne dayalı olarak ve tümüyle yeniden ele alınacağı ve bölgeselliğin yanında, sektörel ve proje bazlı olarak yapılandırılacağı,

- İlgili kamu kurumlarının iş birliğiyle AB'ye sunulmak üzere hazırlanan, tekstil-deri-hazır giyim; otomotiv, demir-çelik, makine, beyaz eşya, elektronik ve gıdadan oluşan yedi sektöre ilişkin Türkiye'nin sektörel rekabet gücü ve sektör strateji belgelerinin tamamlandığı, Girişimci Bilgi Sistemi verileri doğrultusunda, 20 sanayi ve hizmet sektörünün daha genel sektörel strateji belgesi taslaklarının hazırlanarak, rekabet gücü ve strateji analizi yapılan sektör sayısının 27'ye ulaştırıldığı, bu çalışmanın Türkiye'nin geleceğini tasarlamakta sağlayacağı katkının yanında yeni teşvik sisteminin de ana veri kaynağını oluşturacağı, aynı zamanda bu stratejiler ışığında, sektörel eylem planlarının hazırlanarak uygulamaya sokulacağı,

- Gelecek beş yıllık dönemin ARGE ve inovasyona yönelik büyük bir atılım dönemi olarak görüldüğü, bu çerçevede, sanayicilerin bilgi ve teknoloji yoğun üretime geçmesi ve toplam ihracat içinde yüksek teknolojili ürünlerin payının artırılması amacıyla hazırlanan yeni destek programlarının yönetmelik çalışmalarının son aşamaya geldiği, bu çalışmaların 2008 yılı içinde çıkarılan ve büyük öneme sahip ARGE destek kanunu doğrultusunda yürütüldüğü, Kanunun ise olumlu sonuçlarını şimdiden doğurmaya başladığı,

- Küçük ölçekli işletmelere bir arada çalışma imkânı sağlayan küçük sanayi siteleri ile orta ve büyük işletmelerin yer aldığı organize sanayi bölgeleri uygulamalarına hız verildiği, 42 adedi son 6 yılda olmak üzere toplam 107 adet organize sanayi bölgesi projesinin altyapı inşaatının tamamlandığı, tamamlanan OSB projeleri için 2008 yılı fiyatlarıyla 1.3 milyar YTL devlet kredisi kullandırıldığı, bu projelerin tamamlanmasıyla yaklaşık 750 bin kişiye istihdam imkânı sağlanacağı; 67 adedi son altı yılda olmak üzere toplam 416 adet de küçük sanayi sitesinin üstyapı ve altyapı inşaatının tamamlandığı, tamamlanan küçük sanayi sitesi projeleri için 2008 yılı fiyatlarıyla 2.5 milyar YTL devlet kredisi kullandırıldığı, bu projelerin tamamlanmasıyla da yaklaşık 450 bin kişiye çalışma imkânı sağlanmasının amaçlandığı,

- 2009 yılı yatırım programında da OSB projelerine 103 milyon 621 bin YTL, küçük sanayi sitesi projelerine de 55 milyon 150 bin YTL ve kamulaştırma işlemleri için de 23 milyon YTL olmak üzere toplam 181 milyon 771 bin YTL ödenek öngörüldüğü,

- 23.10.2008 tarihli ve 5807 sayılı Kanunla ülkemiz açısından büyük önemi bulunan tarım ve hayvancılığa dayalı ihtisas organize sanayi bölgeleri oluşturulduğu,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görev ve yetki alanında faaliyet gösteren 21 türde toplam 75.486 kooperatif, 492 kooperatif üst birliği ve 5 merkez birliği bulunduğu, ortak sayıları 4.5 milyonu aşan bu kuruluşların toplumun bütün kesimlerini ilgilendiren önemli bir sektör olduğu, 2009-2014 yıllarını kapsayacak "Kooperatifçilik Strateji Belgesi" hazırlık çalışmalarının da son aşamaya geldiği, tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin; başta pamuk, ayçiçeği, fındık, zeytinyağı, zeytin, üzüm, incir olmak üzere yirmi üç üründe alım yaparak, piyasayı üreticiler lehine düzenleme fonksiyonlarını sürdürmeye çalıştığı,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının e-esnaf ve sanatkâr veri tabanı kayıtlarına göre 1.904.138 esnaf ve sanatkâr bulunduğu, esnaf ve sanatkârların, AB ile entegrasyon aşamasında uluslararası alanda rekabet edebilmeleri, kendilerini çağın gereklerine hazırlayabilmeleri ve ekonomik kalkınmaya katkı sağlayabilmeleri için desteklenileceği, bu doğrultuda son aşamasına gelinen, "Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm ve Destek (3D) Strateji Eylem Planı" çerçevesinde çok önemli ve yeni desteklerin verileceği,

- Tüketicinin korunmasına yönelik çalışmaların da başarıyla sürdürüldüğü, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca gerçekleştirilen garanti belgesi ve satış sonrası hizmetlerin yeterlilik belgesi işlemlerinin hiç bir evrak alınmadan, tamamen İnternet ortamında elektronik imza ile yürütülmeye başlandığı ve 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren e-imzanın zorunlu hale getirildiği, bu uygulamanın önemli ölçüde tasarruf sağladığı,

- 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda yeni şartlara uyum noktasında önemli değişiklikler yapılacağı, öngörülecek düzenlemelerle Avrupa Birliğine uyum sağlanacağı ve tüketici ve üreticinin haklarının korunmasında etkinliğin sağlanacağı, tartışmalı konulardan biri olan kredi kartlarından yıllık ücret alınmaması uygulamasının düzenleneceği, yıllık aidatın kaldırılacağı, bankaların kartın geçerlilik süresi boyunca bir defaya mahsus olmak üzere ücret alabilmelerinin sağlanacağı,

- Türkiye'de yaş meyve ve sebze ticaretinin büyüklüğünün kış fiyatlarıyla 71 milyar YTL, yaz fiyatlarıyla 38 milyar YTL, ortalama olarak da 50 milyar YTL büyüklüğünde olduğu, bu pazarın ise ancak yüzde 30'unun kayıt altında bulunduğu, diğer yandan sektörde standartlara uygun saklama ve taşıma koşullarının olmaması nedeniyle bu alanda yüzde 25 civarında ürün kaybının söz konusu olduğu, bu sorunların çözümü amacıyla Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı taslağının hazırlanmış olduğu ve kısa sürede TBMM'ye sunulacağı,

- KOBİ'lere, esnaf ve sanatkâra çok önemli katkılar sağlayacak olan (CIP) ve (IPA) başlığı altında iki önemli proje olduğu, projelerin uygulanmasına ilişkin tasarıların şu anda TBMM'de bulunduğu, bunların kanunlaşmasıyla beraber AB fonlarından KOBİ'lere sadece bir projeden hibe niteliğinde 187 milyon euroluk kredi desteği sağlanacağı,

- KOSGEB'in 2002 yılından Ekim 2008 tarihine kadar toplam 234.8 milyon YTL tutarında destek ödemesi gerçekleştirdiği, bu ödemelerin 170 milyon YTL'sinin geri ödemesiz, 64 milyon YTL'sinin ise geri ödemeli desteklerden oluştuğu; 2003 yılından Ekim 2008 tarihine kadar 33.797 KOBİ'ye toplam 3.6 milyon YTL tutarında KOBİ finansman desteği kredisi kullandırıldığı, KOSGEB tarafından kullandırılan bu kredilerle 30.386 kişilik istihdam yaratıldığı, gerçekleştirilen ihracatın ise 1.1 milyar dolara ulaştığı,

- 2.000 KOBİ'ye orta ve ileri teknolojide ve düşük teknolojide makine teçhisat alım kredisinin on sekiz ay sıfır faizli desteklerle verildiği, bu çerçevede 4.078 kişilik bir istihdam sağlandığı ve 1.694 KOBİ'ye 451 milyon YTL'lik destek verildiği,

- İmalatçı esnaf ve sanatkâra sıfır faizli 25 milyar YTL, bayan imalatçı esnaf ve sanatkâra ise pozitif ayrımcılık yapılarak 30 milyar YTL olmak üzere sıfır faizli ve on sekiz ay vadeli kredi desteği verildiği, bu kapsamda 6.323 başvuru yapıldığı ve 5.816 imalatçı esnaf ve sanatkâra 147 milyon YTL kredi kullandırıldığı,

- Amerikan faizlerinin ve LİBOR'un yüzde 11'ler seviyesine çıktığı, bankacılık sisteminin dolar bazında yüzde 13-15'ler seviyesinde faizle kredi kullandırdığı bir ortamda KOSGEB'in 6.500 ihracatçı KOBİ'ye toplam 650 milyon dolarlık sıfır faizlik ve altı ay vadeli ihracat desteği verdiği,

- KOSGEB'in bütçe gerçekleşmelerinin Mayıs ayına kadarki gerçekleşmeleri içerdiği, 15 Ekim itibarıyla gerçekleşmenin yüzde 77 olduğu,

- Türk Patent Enstitüsünün, sınai mülkiyet hakları konusunda önemli çalışmalar gerçekleştirdiği, Başbakanlık genelgesiyle "Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu" oluşturulduğu; diğer önemli bir proje olan, "Tasarım Konseyi"nin de kurulduğu, Konseyin yüksek katma değer sağlayan tasarımların ortaya çıkmasına imkân sağlayarak ülkemizin küresel rekabet gücünü artırılmasına katkılar sağlayacağı,

- Markalarda 2007 yılında 70 bin sınırının aşıldığı, 70 bin sınırının son derece önemli olduğu, Türkiye'nin 72 bin başvuru ile Fransa ve Almanya'nın ardından Avrupa'da üçüncü sıraya yükseldiği, 2008 yılında 78-80 bin oranında bir başvuru sayısına ulaşılacağının tahmin edildiği,

- Türk Standartları Enstitüsünün Türk sanayisinin dünya ile rekabet edebilmesinin anahtarı konumunda bulunduğu, bu bağlamda TSE'yle ilgili gerek organizasyon yapısında gerek işlerliği noktasında çok önemli değişiklikleri içeren bir kanun tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu,

- Türk Akreditasyon Kurumu'nun (TÜRKAK) öncelikle akreditasyon yolu ile laboratuvar ve belgelendirme kuruluşlarına duyulan güvenin oluşturulmasına katkıda bulunduğu, piyasada güvenin tesis edilmesiyle ilgili şimdiye kadar bu alanda hissedilen mevzuat boşluğunun giderilmesini ve ulusal ekonominin ihtiyaç duyduğu sayıda özel ve resmî belgelendirme kuruluşunun akreditasyonunu hedeflediği, bu kapsamda önemli çalışmalar yapan TÜRKAK'ın da teşkilat kanununda yeni sisteme uygun değişiklik öngören tasarının TBMM Genel Kurulunda bulunduğu,

- Millî Prodüktivite Merkezînin iller bazında yapmış olduğu verimlilik çalışmaları ile 81 ilin 50'sinde verimlilik projeleri gerçekleştirdiği,

- Millî Prodüktivite Merkezînin kendi alanında çok önemli bir başarı elde ettiği, bu çerçevede 16. Dünya Verimlilik Kongresi'nin iki yıl sonra Avrupa Konferansının işbirliğiyle Türkiye'de yapılacağı,

ifade edilmiştir.

2.6.3. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Son günlerde dünyada finansal alanda yaşanan krizler neticesinde likidite ve kredi sıkıntılarının ortaya çıktığı, ayrıca enerji, su ve gıda krizlerinin gündemde olduğu, tarım ürünlerinin fiyatlarında da gelecek 10-15 yıllık periyotta önemli artışlar olabileceği, bu krizlerinin çözümüne yönelik arayışların devam ettiği,

- Petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki artışlar nedeniyle Çin ve Hindistan'ın tüketim alışkanlıkları nedeniyle ithalatçı ülke konumuna gelebileceği, ayrıca kuraklık, küresel ısınma gibi nedenlerle tarımın dünyada stratejik bir konuma geldiği, ülkemiz adına bu durumu fırsata çevirecek arayışlar içinde bulunulması ve bu yönde politikalar geliştirmeye yoğunlaşılması gerektiği,

- Tarım ürünleri fiyatlarının artmış olmasının petrol zengini ülkeleri dahi, özellikle Afrika'da büyük ölçüde arazi kiralamaya, kendi gıda güvenliğini sağlamaya yönelttiği, Türkiye'nin de mevcut arazilerinin kullanımını optimum ölçeğe getirmesi gerektiği, bu çerçevede yeni yöntemler geliştirilerek yürütülen arazi toplulaştırması çalışmalarında büyük mesafe kaydedilmiş olmasının memnuniyet verici olduğu,

- Büyük sermayenin tarım ve hayvancılık yatırımlarına ilgisizliğinin bu alandaki en büyük eksiklik olduğu, ancak son zamanlarda bu alandaki yatırım taleplerinin artmasının da sevindirici olduğu,

- Tarımın en önemli sorunlarının başında sulama geldiği, bitmiş pek çok barajın olduğu, ancak sulama kanalları inşa edilmediği ve aynı zamanda yeni barajların inşasına da devam edildiği için kaynak sıkıntısının söz konusu olduğu, bu nedenle öncelikle mevcut barajların sulama kanallarının inşasına devam edilmesi gerektiği,

- Son altı-yedi yıldır tarımda, tarım sigortasından tarım danışmanlığına kadar pek çok alanda olumlu gelişmeler yaşandığı, borçların yeniden yapılandırıldığı, kredi faizlerinin düşürüldüğü, desteklerin çeşitlendirilerek artırıldığı, dünyada yaşanan gelişmelere uyum sağlamak adına gerçekleştirilen bu çalışmaların memnuniyet verici olduğu, bu bağlamda planlı ve programlı tarımsal üretim için çiftçinin eğitimi konusunun da önem arz ettiği,

- Tarım Kanununa göre GSMH'ın yüzde 1'i oranında tarımsal desteklemeye pay ayrılması gerektiği, tarıma verilen doğrudan desteklerin yanı sıra tarımsal KİT'ler, TMO'nun hububat ve fındık gibi alımları, görev zararları, tarım satış kooperatiflerine sağlanan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kredileri, tarımsal kredi sübvansiyonları ve ihracat sübvansiyonları da dikkate alındığında bu oranın yüzde 1'in üzerinde olduğu,

- 2002 yılından bu yana tarım ile ilgili on bir tane temel kanun çıkarıldığı, bu kanunların öngördüğü hedeflerin hızla uygulanabilir hâle getirilmesi gerektiği, bu kanunlardan birinin de organik tarıma ilişkin olduğu, bu Kanuna işlerlik kazandırılması sayesinde Türkiye'nin bu alandaki rekabet gücünün artacağı,

- Toprak Mahsulleri Ofisinin buğday ve çeltik alım politikasının piyasayı düzenlemek adına çok yerinde olduğu, ayrıca tahıllarda prim sistemine geçilmiş olmasının tüccarı aradan çıkaran, üreticinin lehine bir gelişme olduğu,

- Toprak analiz şartı uygulamasının oldukça yerinde bir uygulama olduğu, toprakların verimli ve etkin kullanılması adına ilaçta olduğu gibi gübrenin de reçeteli satılmasında fayda bulunduğu,

- Tarım alanında başarılı çalışmalar yapıldığı ve tarımsal gelişme adına pek çok ilke imza atılmış olduğu, diğer sektörlerde olduğu gibi verilen desteklere rağmen tarım sektöründe de sıkıntıların devam etmesinin kaçınılmaz olduğu, bu sıkıntıların en önemli sebebinin tarım sektöründe dünyada ve ülkemizde yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm olduğu,

- Yaşanan değişimlere ayak uydurmak adına ilgili kurum ve kuruluşlara başta çiftçilere önderlik etmek ve onları yönlendirmek gibi önemli görevler düştüğü, bu çerçevede 2.500 ziraat mühendisi ve veteriner hekimin sözleşmeli statüyle istihdam edilmesini sağlayan TARGEL Projesi gibi önemli projelerin de hayata geçirilmesinin oldukça yerinde olduğu, tarım danışmanlarının sayısının 10 bine çıkarılması hedefinin de Türk tarımı için olumlu bir gelişme olacağı,

- Küresel ısınma, AB Lizbon Stratejisi, Dünya Ticaret Örgütü ve dünya ticaretindeki liberalleşme ve artan rekabet gibi birçok faktörün etkisiyle tarım sektörünün disiplinler arası ilişkileri çok güçlü olan ve hatta disiplinler üstü öneme sahip bir sektör hâline geldiği, işletme ve pazarlama yöntemleri ile bilişim teknolojilerinde ortaya çıkan gelişmelerin yakından takip edilmesi ve bu disiplinler ile tarım sektörü arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi gerektiği,

- 21'inci yüzyılda tarımın tanımının değişmiş olduğu, artık tarım; çiftçiliktir anlayışının yerini; gıda, üretim, ve dağıtım sistemi anlayışına bıraktığı, Türk tarımının kronikleşmiş sorunlarından biri olan üretim ve dağıtım sistemi entegrasyonu sorununun devam ettiği,

- Rekabet gücü eksikliğinin ve parçalı arazi yapısına paralel olarak işletme ölçeklerinin küçük ve optimum ölçekten uzak oluşunun tarım sektöründeki yapısal sorunların başında geldiği, bu sorunların aşılması için somut adımlar atılması gerektiği, 2009 yılı bütçesinde öngörülen ödeneklerin sorunların çözümü için yeterli olmadığı,

- Tarımsal destekleme ödemelerinin zamanında yapılmadığı ve çiftçilerin mağduriyetine yol açtığı, ödemelerin düzenli olarak yapılmasını sağlayacak düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu,

- Tarımda girdi maliyetlerinde büyük oranda artış olduğu, Temmuz 2007'de mazot 2.22 YTL iken, Kasım 2008'de 2,8 YTL'ye çıktığı, artışın ise yüzde 26 olduğu, 2.8 YTL'nin de yaklaşık 1.3 YTL'sini vergilerin oluşturduğu, yapılan araştırmaların Türk çiftçisinin 171 ülke içerisinde en pahalı mazotu kullandığını ortaya koyduğu, dünyada ham madde fiyatlarında yaşanan düşüşün girdi fiyatlarına yansıtılarak Türk çiftçisini rahatlatacak acil önlemler alınması gerektiği,

- Türkiye'nin tarımda ciddi bir tıkanıklıkla karşı karşıya bulunduğu, mısır dışında hiçbir üründe kayda değer bir üretim artışının olmadığı, birçok üründe üretim azalışları yaşandığı, 2007 yılına gelindiğinde uygulanan yanlış politikalar ve kuraklığın da etkisiyle tarımda uzun yıllardan sonra yüzde 6.8 gibi önemli bir üretim düşüşü yaşandığı, gıda dâhil tarımsal ürünler dış ticaretinde yıllardan sonra ilk kez eksi verildiği,

- Tarım ülkesi olarak bilinen Türkiye'nin 2007 yılında yalnızca yağlı tohum ham yağ ve küspe ithali için 1.6 milyar dolar ödediği,

- Tarım Kanununda tarıma verilecek desteklerin gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olamayacağının hükme bağlanmış olduğu, ancak tarıma verilecek desteklerin 2009 bütçesinde 5 milyar 500 milyon YTL olarak öngörüldüğü, bu miktarın gayrisafi yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 0.49'u olduğu, bu oranın yüzde 0.53 olan 2002 yılı oranından daha düşük olduğu, dolayısıyla tarım desteklerinde oransal olarak bir düşüş söz konusu olduğu,

- Sabit sermaye yatırımları içinde tarımın payının 2007'de yüzde 4.7 olduğu, bu oranın 2008'de 4.3'e indiği, yatırımların kamu sektöründe yüzde 8.5'ten 7.6'ya, özel sektörde yüzde 3.5'ten 3.4'e düştüğü, 2009 yılında GAP nedeniyle sabit sermaye yatırımlarında kamuda bir miktar artış olmakla beraber genel eğilimin yatırımların azalması yönünde olduğu, sulama yatırımlarında ise 2008'de, 2007 yılına göre, yüzde 3 azalma olduğu,

- 2002 yılında 9 milyon 300 bin hektar olan buğday ekim alanlarının 2006 yılı sonunda 8 milyon 490 bin hektara gerilediği, tarım istihdamının 2007 yılı sonunda, 2002 yılına göre, yüzde 24.7 azaldığı, 2003-2007 yılları arasında tarım katma değerinin ortalama yüzde 1 büyüdüğü, ancak 2007 büyümesinin eksi yüzde 6.8 olduğu, 2008 yılının ilk yarısında da büyümenin eksi 1.1 olduğu,

- 2000'li yılların başında 684 bin hektarla pamuk ekim alanları bakımından dünyada 7 nci sırada yer alan Türkiye'nin, 2008-2009 sezonunda 380 bin hektarla 11 inci sıraya düştüğü, pamuk üretiminin ise 600 bin tona gerilediği ve ithalatın 1 milyon tona ulaştığı, ithal pamukla tekstil ve hazır giyim sektörünün uzun süre rekabet edebilmesinin güç olduğu,

- Traktör satışlarının önemli ölçüde düştüğü, 1998'de, 48.568 traktörün satıldığı, 2007'de bu rakamın 24.041 olduğu, 2008 yılının ilk dokuz ayında satılan traktör sayısının ise ancak 12.963 olduğu,

- Hayvancılıkta destekleme yönteminin değiştirildiği, 15 Nisan ve 24 Mayıs tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu kararlarıyla hayvancılığa verilen desteklerin 1/3 oranında azaltıldığı, üretimi, verimliliği, kaliteyi destekleyen birçok desteğin kaldırıldığı, bunun yerine 2009 yılında kaldırılacağı taahhüdünde bulunulan doğrudan gelir desteği uygulamasına devam edilerek üreticiye doğrudan hayvan başına destek verildiği, Kararname ile 5'ten az hayvanı olanların destekten yararlanamadığı, desteğin, hayvanların sayısı 200 baştan fazla olması durumunda yarıya, 500 baştan fazla olması durumunda ise 1/4'e indirildiği,

- Son yıllarda brusella ve tüberküloz hastalıklarının yaygınlaştığı, bu durumun da hayvan ihracatını olumsuz yönde etkilediği,

- Çiftçinin içinde bulunduğu sıkıların giderilmesi için öncelikle; tarımsal sulamalara önem verilmesi, sulanabilecek durumdaki yaklaşık 4 milyon hektar alana su getirilmesine yönelik faaliyetlerin hızlandırması, tarımsal elektrikte 2002 öncesinde verilen yüzde 30 desteğin yeniden verilmesi, tarımda kullanılan elektriğin KDV'sinin düşürülmesi, mazottan alınan özel tüketim vergisinin kaldırılması, tarım ilaçlarında ve gübrede KDV'nin indirilmesi, çiftçinin TEDAŞ'a, tarım krediye ve Ziraat Bankasına olan borçlarının faizlerinin silinmesi, borç ana para ödemesinin taksitlendirilmesi ve icra takiplerinin durdurulması gerektiği,

- Gübre üretiminde düşüşün yaşandığı, ithalatın önemli oranda arttığı, rakamsal olarak yerli üretimle ithalatın yakın göründüğü, ancak yerli üretimde ithal girdinin oldukça fazla kullanıldığı, gübre fiyatındaki artış ve gübre açığı gibi nedenlerle gübre tüketiminin azalmasının toprağın verimli kullanılamaması sonucunu doğuracağı ve üretimin azalacağı, üretimdeki azalışın bir bölümünün toprağı iyi gübreleyememekten ve gübre tüketiminin azalmasından kaynaklandığı, dolayısıyla gübre üretiminin desteklenmesinin zaruret arz ettiği,

- Arazi toplulaştırmasının ülkemiz açısından önem arz ettiği, arazi toplulaştırma çalışmalarının uzun yıllardan beri sürdürüldüğü, ancak hala arzu edilen noktaya ulaşılamadığı, hizmet satın alınması yoluyla arazi toplulaştırma yönteminin olumlu bir gelişme olduğu, ancak gönüllülük esasına dayanıyor olmasının süreci uzatacağı ve beklenen faydayı sağlamayacağı, bu yöntemi teşvik edecek ilave tedbirlerin de ortaya konması gerektiği,

- Fındık ödemelerinin zamanında yapılmadığı ve depolama konusunda sorunlar bulunduğu, bu nedenle fındık üreticisinin ürününü teslim etmek konusunda sıkıntılar yaşadığı, üreticilerin bu sorunlarının çözülmesi gerektiği,

- Tarımda küçülmenin söz konusu olduğu, 2001 yılı genel sayımına göre 3.1 milyon adet olan kayıtlı çiftçi sayısının 2007 sonunda 2.7 milyona düştüğü, tarımda istihdam edilen kişi sayısının 2002'de 7 milyon 458 binden 2006'da 6 milyon 88 bine, 2007'de ise 5 milyon 600 bine düştüğü, sanayileşme sonucu tarımın istihdam içindeki payının düşmesinin normal olduğu, ancak bu azalışın istihdamın sanayiye kaymasıyla açıklanamayacağı,

- Son yıllarda tarımsal ithalatın ihracata göre çok daha hızlı arttığı, 2002'de yüzde 109 olan ihracatın ithalatı karşılama oranının 2007'de yüzde 85'e düştüğü,

- Tarım politikalarının, tarımsal üretimin Türk toplumunu yeterli, dengeli ve sağlıklı olarak besleyebilir bir düzeye ulaştırılması ve tarımın uluslararası piyasalarda rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması hedefleri üzerine kurulması gerektiği, bu kapsamda sözleşmeli üretim modeline geçilmesi ve belli alanlarda denetimin etkinliğinin artırılması gerektiği, tarım kentleri cazibe merkezleri projesinin ise hayata geçirilmesinde fayda bulunduğu, ayrıca tarımsal ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin stratejilerin de vakit kaybedilmeden geliştirilmesi gerektiği,

- Tarım alanlarının amaç dışı kullanımı ve parçalanmasının önlenmesi konusundaki çalışmaların takdirle karşılandığı, ancak sağlıklı ve öngörüsü yüksek tarım politikalarının oluşturulması, üretimin işletme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapıya kavuşturulması, üretici birliklerinin daha etkin hâle getirilmesi, alternatif ürün projesi kapsamında yapılan desteklemelerin artırılması, gübre, ilaç ve su kaynaklarının verimli kullanımı konusunda çiftçilerin bilinçlendirilmesi ve hayvan ve tarım ürünleriyle gıda kaçakçılığının önlenmesi gerektiği,

- 2009 yılında doğrudan gelir desteğinin kaldırıldığı, ancak bunun yerine üretimi doğrudan destekleyecek, üretime doğrudan olumlu etkide bulunacak desteklerin ikame edilememiş olduğu, alan bazlı destek ödemelerinin doğrudan gelir desteğinin yerini alamadığı, mazot desteği uygulamasının da sağlıklı yürümediği, buna ilişkin tedbirlerin en kısa sürede alınması gerektiği,

- Ülkemizin su ürünleri üretimi ve avcılığı açısından oldukça elverişli bir konuma sahip olduğu, ancak bu elverişli konumun yeterince iyi değerlendirilemediği, arzu edilen noktayı yakalamak için gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Tarımın stratejik bir sektör olduğu, bunun son birkaç yıl içerisinde kendisini çok daha fazla hissettirdiği, özellikle son iki yılda dünyada yaşanan kuraklık, tüketim alışkanlıklarının değişmesi, enerji fiyatlarındaki anormal artış ve tarımsal ürünlerin enerji amaçlı olarak kullanılmasıyla birlikte tarım sektörü ve gıdayla ilgili gelişmelerin önem kazandığı,

- Son altı yılda tarım alanında birçok önemli gelişmenin yaşandığı, bu gelişmelerin kendi alanlarında bir ilk olduğu, bu kapsamda; devlet destekli tarım sigortası uygulamalarının başlatıldığı, tarım arazilerinin bölünmesinin engellenmesi yönünde hukuki düzenlemeler yapıldığı, sertifikalı tohumluk ve fidan desteği verilmeye başlandığı, sertifikalı tohum üreticilerine de 2009 yılı itibarıyla destek verilmeye başlanacağı, mazot desteği ödemesi yapıldığı, organik tarım ve toprak analizi için ilave tarımsal destek uygulamasının başlatıldığı,

- Son iki yılda kuraklıktan zarar gören çiftçilere 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunun dışında kuraklık desteği sağlandığı, çiftçilerin 2.500 tarım danışmanıyla buluşturulduğu,

- Dünyadaki gelişmelere ve sektörün ihtiyaçlarına göre desteklerin farklılaştırılarak yeniden şekillendirildiği, toplam tarımsal desteklerin 3 kattan fazla artırıldığı, arz açığı bulunan, daha önceden de prim ödenen ürünlere ödenen primlerin 9 kat artırıldığı, hayvancılık sektörüne öncelik verildiği ve hayvancılık desteklerinin 2002'den bu yana 16 kat artırıldığı, arazi toplulaştırma çalışmalarına ağırlık verildiği ve tarım strateji belgesi hazırlandığı,

- 2003-2007 döneminin tarımda; temel yaklaşım belirleme, temel bir strateji ortaya koyma ve bunun için gerekli yasal düzenlemeleri yapmak için gerekli olan dönüşüm dönemi olarak ele alındığı, 2008-2012 döneminin ise tarımda sektörel gelişme ve sürdürülebilir kalkınmanın hissedileceği bir dönem olarak değerlendirileceği,

- Tarım topraklarının kullanım planlaması ve havza bazlı projelerin başlatılmış olduğu, bu doğrultuda toprakların üretim havzası bazında sınıflandırılması çalışmalarının yapıldığı, bu çalışmanın neticesinde havzanın şartlarıyla örtüşen ürünlerin belirlenebileceği, ayrıca bu ürünlerin dünyadaki rekabet yetenekleri ve bununla ilgili fırsat maliyetlerinin ortaya konabileceği, desteklerin de ülke genelinde tek düze olarak değil havzalar bazında şekillendirileceği, bu uygulamanın tarımsal kaynakların rasyonel kullanımı açısından son derece önemli olduğu,

- Türkiye'de yılda yaklaşık 40 milyon ton sebze ve meyve üretildiği, üretim esnasında da birtakım ilaçlar kullanıldığı ve bu ilaçlarla ilgili sorunlar ortaya çıkabildiği, bu sorunları azaltmak amacıyla reçeteli tarımsal ilaç kullanımı uygulamasına geçileceği, zirai ilaç bayi olabilmenin kriterlerinin güçleştirileceği, bu uygulamayla sertifikalı tarım danışmanlığı uygulamasının entegrasyonu da sağlanarak gıda üretim zincirindeki denetimlerin etkin hale getirilmesi ve halk sağlığının en üst düzeyde korunmasının amaçlandığı, ayrıca bu yolla tarımsal ihracatın ve ticaretin önündeki engellerin de kaldırılmasının amaçlandığı,

- Arazi toplulaştırmasının verimli bir tarımsal üretim için son derece gerekli olduğu, 1961 yılından bugüne kadar arazi toplulaştırma çalışmalarının sürdürüldüğü, bugüne kadar 680 bin hektar arazinin toplulaştırılabildiği, bu rakamın devam eden 332 bin alan ile birlikte 2002-2008 yılları arasındaki çalışmalar neticesinde toplam 1 milyon 12 bin hektara çıkarılmış olacağı,

- Ülkemizde toplam 14 milyon hektar alanın toplulaştırılması gerektiği, mevcut uygulamalarla, bütçe imkânlarıyla ve prosedürle bu işlemin yakın ve orta vadede sonuçlandırılmasının mümkün görünmediği, bu sorunun çözümü amacıyla Türkiye'nin genel olarak arazi toplulaştırma alanı ilan edileceği ve hizmet alımı yöntemi ile toplulaştırmaların hızlandırılacağı,

- Bilinçsiz gübre kullanımının zararlı etkileri olduğu, doğayı kirlettiği ve tarımsal üretimin verimliliğini olumsuz etkilediği, bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak için gübre desteğinin toprak analizi yaptırma şartına bağlanacağı, bu doğrultuda laboratuvarların altyapısının güçlendirildiği ve özel sektörün de toprak analiz sektörüne girmesinin önünün açılacağı, 2009 yılı için toprak analizi desteği miktarının yüzde 250 oranında artırılması ve dekar başına 2.5 TL'ye çıkarılmasının öngörüldüğü,

- Türkiye'nin biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir potansiyele sahip olduğu, bu çeşitliliğin korunmasının büyük önem arz ettiği, bu amaçla 2009 yılı içinde dünyanın üçüncü büyük tarımsal gen bankasının Ankara'da kurulmasının planlandığı,

- Hayvancılık desteklemelerinde, dünyada yaşanan gelişmeler ışığında, kayıt sistemlerine dayanan, etkin işletme ölçeklerinin büyütülmesini kapsayan, ıslah, kârlılık ve verimliliği esas alan yeni bir model benimsendiği, bu model çerçevesinde; hayvancılık desteklerinden istifade edecek olan çiftçilerin örgütlü olmasını, suni tohumlama yapılmasını, belirli hastalıklara karşı aşılama yapılmasını ve büyükbaş hayvancılıkta en az 5, küçükbaşta en az 25 başlık bir işletme olmasını içeren dört şartın bulunduğu,

- Türkiye'de hayvancılığın temel problemlerinden birinin hayvan hastalıklarıyla mücadele olduğu, bu konuyla ilgili olarak 2008 ilkbahar döneminde Şap Hastalığının Kontrolü Projesinin başlatıldığı ve 2010 yılı sonbaharına kadar devam edeceği, Proje kapsamında Türkiye genelindeki sığır varlığının en az yüzde 90'ının yılda 2 kez, koyun varlığının ise yılda 1 kez şap hastalığına karşı aşılanmış olacağı, bu kapsamda 2008 yılı ilkbahar döneminde 17 milyon büyük ve küçükbaş hayvanın aşılandığı,

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 2009 yılı bütçesi toplamının 7 milyar 591 milyon 559 bin YTL olduğu, bütçede geçen yıla göre ortalama yüzde 10 oranında bir artış olduğu, bütçenin 5 milyar 487 milyon YTL'sinin doğrudan tarımsal desteklemeler için kullanılacağı, ayrıca yıl içerisinde üreticilerin desteklenmesi için de ek kaynakların oluşturulması hususunda çalışmalar yapılacağı,

- Tarımın milli gelir içindeki payının oransal olarak düşmesinin nedeninin Türkiye'nin 2002 yılından bu yana hızlı bir büyüme ivmesi yakalamış, GSMH'ın neredeyse üçe katlanmış, diğer sektörlerin tarım sektörüne göre daha hızlı büyümesi ile tarım ürünlerinin katma değerinin düşük olmasından kaynaklandığı, ancak tarımın milli gelire katkısının rakamsal olarak arttığı, pek çok gelişmiş ülkede tarımın milli gelir içindeki payının yüzde 5 düzeyinde olduğu, yaşanan bu gelişmelerin ekonomideki verimlilik artışı ile kalkınmanın göstergesi olduğu ve ülkemiz açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmesi gerektiği,

- Tarımın milli gelire olan katkısının 2002'de 36 milyar YTL, dolar bazında 23 milyar dolar ve milli gelir içindeki payının ise yüzde 10.3 olduğu, ülkemiz tarımının doğal şartlara bağımlılığının devam ettiği, bu nedenle tarımın 2007 yılında kuraklık nedeniyle olumsuz etkilendiği, 2008 yılı için de aynı durumun geçerli olduğu, bu olumsuz şartlara rağmen 2007 yılında tarımın milli gelire katkısının 64.3 milyar YTL, dolar bazında ise 49.4 milyar dolar olduğu ve milli gelir içindeki payının ise yüzde 7.5 olduğu, 2008 yılının ilk altı ayında ise yüzde 5 olduğu ancak üçüncü çeyrekte hasılat artışlarının yansıması nedeniyle bu oranın artacağı, dolayısıyla burada bir olumsuzluktan değil başarıdan söz edilebileceği,

- 2002'de istihdamda tarımın payının yüzde 34.9 olduğu ve bu oranın yaklaşık 7 milyon 458 kişiye tekabül ettiği, Temmuz 2008 itibariyle tarımın istihdam içindeki payının 27.8'le 6 milyon 288 bin kişi düzeyinde olduğu, tarımda önemli miktarda gizli işsizlik bulunduğu ve insanların işsiz kalmasından söz edilemeyeceği, bu alandaki işsiz insanların çoğunluğunun diğer sektörlere geçtiği, bu durumun tarım sektörünün bir eksikliği veya geriye gidişi olarak değerlendirilemeyeceği, gelişmiş ülkelerin çoğunda da tarım nüfusunun yüzde 1 ila 4 arasında değiştiği,

- Türkiye'nin 27 milyon hektar tarım arazisi bulunduğu, tarımda dikkate alınması gerekli olan hususun aynı alanda verimliliğin ve üretimin artırılması olduğu, verim ve üretim artıyorsa tarımın geliştiğinden söz edilebileceği kuraklık gibi arızi durumlar dışında Türkiye'nin de bu gelişme çizgisini yakalamış olduğu,

- Gıda maddeleri ihracatında düşüşün değil artışın yaşandığı, 2002 yılında gıda maddeleri ihracatının 3 milyar 668 milyon dolar, ithalatının 1 milyar 912 milyon dolar olduğu, 2007'de ise ihracatın 9 milyar 7 milyon dolar, ithalatın 5 milyar 100 milyon dolar olduğu, 3 milyar 840 milyon dolarlık dış ticaret fazlasının bulunduğu, bu başarının kuraklığa rağmen yakalandığı,

- 2007 yılında yaşanan kuraklık nedeniyle buğday üretiminin yüzde 14-15, arpa üretiminin yüzde 25'e yakın düştüğü, hayvancılık ve gıda sektöründe sorunlar yaşanmaması amacıyla 2007 sonu ve 2008 başında ithalat yapıldığı, bunun psikolojik amaçlı olması yanında piyasaları düzenlemek ve sanayicinin ihtiyacını gidermek amacını da taşıdığı, 2008'in ilk dokuz aylık döneminde gıda maddelerinde, 831 milyon doları tahıldan olmak üzere toplam 1.2-1.3 milyar dolarlık ihracat fazlası verildiği, ayrıca sanayinin hammadde olarak kullandığı ithal tarım ürünlerinin çıktısının sanayi ihracatına dönüştüğü, dolayısıyla ithalatı tarımda görünürken ihracatının başka sektörde göründüğü, değerlendirmelerde bu gibi konuların da dikkate alınması gerektiği,

- Gübre fiyatlarındaki artışın dünyada yaşanan gelişmelerden kaynaklandığı, 2002 yılında tonu 88 dolar olan amonyağın fiyatının 900 dolara çıktığı, gübreyle ilgili diğer birçok üründe de benzer artışlar yaşandığı, ancak son birkaç ay içerisinde dünya fiyatlarının ve buna paralel olarak Türkiye'deki fiyatların düştüğü,

- Türkiye'de yüz elli civarında tarım ürünü yetiştiği, bunların ekonomik değerlerinin farklılık arz ettiği, bunların her birinin lokasyonunun, ekolojisinin, yetişme şartlarının ve arz-talep dengesinin yıldan yıla değiştiği, bu değişiklikler nedeniyle üretimde artış ve azalış yaşanabildiği ve bunun doğal olduğu, ancak beklenmeyen bir durum görüldüğünde de gerekli müdahalelerin yapıldığı ve çiftçilere gerekli desteklerin sağlandığı,

- AB ve diğer başka uluslararası kuruluşların olumsuz yaklaşımına rağmen ülke menfaatleri gözetilerek tarımsal desteklemelerde önemli bir değişiklik yapıldığı ve desteklerin üretim ve verimlilikle ilişkilendirildiği,

- Özellikle kırsal alanda pazarlamanın tarımsal üretimin katma değerini artırdığı ve ürünlerin işlenmesiyle birlikte istihdam sağladığı, bu gerçekten hareketle ülke çapında kırsal kalkınma projesi başlatıldığı ve uygulanan 2683 adet proje kapsamında, bitkisel ve hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, soğuk muhafazası, teknoloji kullanımı ile ambalajlanmasıyla ilgili olarak 385 milyon YTL hibe destek verildiği, bu projelerin yaklaşık 30 bin kişilik istihdam sağladığı,

- Türkiye'de tarım sektörüne olan yatırım talebinin giderek arttığı ve giderek bir cazibe merkezi haline geldiği, yerli yatırımcıların özellikle hayvancılığa yöneldiği, dünyadaki gıda krizi sebebiyle başta Orta Doğu ve Körfez ülkeleri olmak üzere uluslararası sermayenin yatırım yapma ve müşterek üretim yapma taleplerinin olduğu,

- Tarımsal desteklerin gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inin altında göründüğü, ancak desteklerin bunlarla sınırlı olmadığı, 5.5 milyar liralık desteklerin kredi faiz sübvansiyonu, ihracat destekleri ve kuraklık desteğinden oluştuğu, bunlara Toprak Mahsulleri Ofisi vasıtasıyla veya diğer KİT'ler vasıtasıyla alınan tarımsal ürünlerin görev zararı da dâhil edildiğinde bu oranın millî gelirin yüzde 1'inin çok üzerine çıktığı, OECD'nin hesabına göre ise Türkiye'nin verdiği desteğin milli gelirin yüzde 3.4'üne tekabül ettiği, dolayısıyla 2007'de Türkiye'nin verdiği desteğin dünya ve Avrupa Birliği standartlarında yüzde 3.4 olduğu,

ifade edilmiştir.

2.6.4. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizde, doların Türk Lirası karşısında değer kazanmasıyla taşınamaz hale gelen maliyetlerin vatandaşla paylaşılması zorunluluğu çerçevesinde, uzun süredir artış görülmeyen elektrik fiyatlarında son dönemde ciddi boyutta zamların yapıldığı,

- Kamunun kaynak sıkıntısı nedeniyle zamanında gerekli yatırımları yapamaması ve özel sektör yatırımlarının yetersiz kalması nedeniyle, elektrik piyasasında ortaya çıkan arz sıkıntısının Devleti maliyete dayalı otomatik fiyatlandırma mekanizmasına geçmeye zorladığı, bu uygulamanın halkın yüksek kâr amacı güden piyasa koşulları ile karşı karşıya kalmasına neden olduğu,

- Gerek hükümet tarafından onaylanmış Dünya Bankası ve Türkiye Ülke İşbirliği Stratejisi 2008-2011 Raporunda gerekse TEİAŞ'ın hazırladığı Türkiye Elektrik Enerjisi 10 Yıllık Üretim Kapasite Projeksiyonu Raporu'nda, 2009-2010 yıllarında ülkemizin elektrik piyasasında çok ciddi arz sıkıntısının yaşayacağına işaret edilmesine rağmen, kamu tarafından gerekli enerji yatırımlarının yapılmadığı,

- Küresel kriz nedeniyle yatırımların azalması ve elektrik fiyatlarının artırılması sayesinde enerji talebinde yaşanacak düşüşün, elektrik piyasasında yaşanabilecek arz sıkıntısının karşılanması için umut kaynağı haline geldiği, bunun doğru bir yaklaşım olmadığı,

- 2001 yılında özel sektörün enerji yatırımlarının teşvik edilmesinin kararlaştırılmasının ardından, üretim ve dağıtım tesislerinin özelleştirilerek kamunun bu alanlardan çekilmesinin benimsendiği ve bu kapsamda 2004 yılında Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesinin hazırlanarak kamuoyuna sunulduğu, bu strateji belgesi ile enerji sektöründe uzun vadeli bir projeksiyon yapıldığı,

- Hazırlanan strateji belgesi ile, özelleştirilecek dağıtım şirketlerinin üretime yatırım yapacak olan şirketlerle uzun vadeli ikili anlaşmalar yapmaları suretiyle elektrik fiyatlarının serbest piyasa koşullarında oluşabilmesinin hedeflendiği, ancak 2007 yılında dağıtım altyapısının yatırım ihtiyacı gerekçe gösterilerek dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinin ertelendiği,

- Yıllar itibarıyla enerji sektörüne yönelen özel kesim yatırımlarının gayri safi yurt içi hasıla içindeki paylarının 2002 yılında yüzde 0,3 iken 2004 ve 2005 yıllarında yüzde 0,2'lere kadar gerilediği, 2007 yılında ise yüzde 0,6'ya çıktığı, enerji alanında arz güvenliğini sağlayabilecek yeterlilikte özel sektör yatırımlarının yapılamadığı,

- Enerji konusunda ülkemizin en büyük sıkıntısının arz güvenliği alanında yaşandığı, son yıllarda Dünyada ve ülkemizde yaşanan yatırım trendi dikkate alındığında ülkemizde elektrik enerjisi sistemine eklenen kurulu güç miktarının çok düşük kaldığı, elektrik piyasasında hakimiyeti devam etmekte olan kamunun ise sektörün serbestleştirilmesi için gerekli adımları atmadığı,

- Enerjide dışa bağımlılığın artmasının elektrik fiyatlarının yükselmesinde önemli etken olduğu, özellikle doğalgazdaki dışa bağımlılığımızın yaşanan örnekler çerçevesinde siyasi ve ekonomik bağımsızlık açısından da tehlike oluşturduğu,

- Elektrik üretiminde doğalgaza bağımlılığımızın azaltılması ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın kullanımının artırılması gerektiği, 1 Kasım 2007 tarihî itibarıyla rüzgâr enerjisi santrali kurmak amacıyla 77 bin megavatlık başvuru gerçekleşmiş olmasına ve aradan bir yıl geçmesine rağmen halen tek bir lisansın dahi verilmediği, diğer taraftan lisans uygulaması nedeniyle yenilenebilir enerji kaynakları için kayıtdışı bir piyasanın ortaya çıktığı,

- Elektrik için beş yıl zam yapılmamasının ardından bu yıl yapılan zammın yüzde 65 düzeylerinde fiyat artışına neden olduğu, doğalgazda ise altı yıllık dönemde yüzde 200'ü aşan oranda artışın gerçekleştiği, yüksek oranlı zamların yapılmasının insanların tüketim tercihlerini olumsuz etkilediği,

- Ücretsiz olarak sosyal yardım amaçlı dağıtılan kömürlerin beraberinde çevre kirliliğini de getirdiği,

- Hukuki uyuşmazlıkların uluslararası yansımaları ve tahkim nedeniyle ülkemizin ödemesi gereken tazminatların çok yüksek boyutlara ulaştığı, bu alanda ülkemizin yetiştirdiği hukuk alanındaki yetkin insanlardan faydalanmamız gerektiği,

- Doğalgaza son zamanlarda yapılan zamların geçmişte yüksek fiyattan alımlardan kaynaklandığı, maliyet muhasebesindeki fiyatlandırma mekanizmalarının doğru ve etkin bir şekilde kullanılması halinde bu sürecin alıcı ve satıcıların en az zarar göreceği şekilde atlatılabileceği,

- Doğalgaz depolama kapasitesi oluşturulmasına yönelik çalışmalara devam edilip edilmediği, Tuz Gölünde bir depo kurulmasına ilişkin çalışmaların hangi aşamada olduğunun merak konusu olduğu,

- Enerji konusunda arz açığının kapatılması ve arz güvenliğinin sağlanması amacıyla rekabete dayalı, dışa bağımlılığı azaltan, yenilenebilir enerji kaynaklarını ortaya çıkaran ve tüketicilere ve sanayicilere ucuz enerji sağlayabilen hükümetler üstü ulusal bir enerji politikasına ihtiyaç duyulduğu,

- Enerji yönetiminde Bakanlık, EPDK ve genel müdürlüklerin arasında koordinasyon eksikliğinin olduğu, diğer yandan birbiri ile uyumlu olmayan çeşitli yasaların ve değişik uygulamaların yapıldığı, bundan dolayı, önem atfedilerek yapılan programların, geliştirilen stratejilerin çoğunlukla öngörülen hedeflerine ulaşamadığı,

- 2008 yılının ilk çeyreğine göre, OECD tarafından sanayide kullanılan elektriğin sentle hesaplanmış fiyatlarına ilişkin verilere bakıldığında Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında 0,1321 sent ile en pahalı ülke olduğunun görülebileceği, yine bu verilere göre Kore'nin 0,068, Fransa'nın 0,061, Finlandiya'nın 0,095, Meksika'nın 0,11 ve Yeni Zelanda'nın 0,077 sent üzerinden sanayi elektriğini kullandırdığı,

- Dünya ekonomisinde yaşanan küresel krizle birlikte YTL'nin dolar karşısında değer kaybetmesi elektriğin dolar cinsi fiyatını pahalı hale getirdiği, dolayısıyla hükümetin elektriğe zam yapmak zorunda kaldığı,

- Güçlü büyüme ve yükselen sosyal standartlar nedeniyle artan talep sonucunda, elektrik arz kesintileri yaşanmaya başlandığı, bu nedenle ülkemizin önemli makroekonomik sonuçlar doğurabilecek potansiyel bir arz krizi ile karşı karşıya kalabileceği, verimliliği artırmaya ve talep yönetimini geliştirmeye yönelik çabaların henüz olumlu bir etkisinin yaşanmadığı,

- Elektrik arzının talep artışı ile paralel olarak artmasını sağlamak amacıyla yeterli özel sektör yatırım seviyesine ulaşılamadığı, diğer taraftan elektrik ihtiyacının karşılanmasına yönelik önemli ithalat seçeneklerinin kısa vade de sınırlı olduğu, dolayısıyla yerli üretime ve iletim kapasitesine yönelik yatırımların artırılması gerektiği, bunun için, ilave üretim kapasitesine yönelik olarak özel sektörü daha fazla yatırım yapmayı teşvik edecek önlemlerin alınması gerektiği,

- Türkiye Elektrik İletişim A.Ş. tarafından Temmuz 2007'de hazırlanan ve 2007-2016 yıllarını kapsayan Türkiye Elektrik Enerjisi 10 Yıllık Üretim Kapasite Projeksiyonu Raporuna göre 2009 veya 2011 yıllarında ülkemizde elektrik enerjisinde arz açığı ortaya çıkma olasılığının oldukça yüksek olduğu, bu durumun, yaşanan küresel kriz ve krize bağlı olarak son iki üç ayda üretimdeki daralmayla birlikte biraz hafiflediği, ancak orta vadede Türkiye'nin önemli seviyede enerji kapasitesine ihtiyacının var olduğu, dolayısıyla meselenin uzun vadeli bir bakış açısıyla ele alınıp planlanması gerektiği,

- 2004 yılında alınan bir Yüksek Planlama Kurulu kararıyla özel sektör yatırımlarının elektrik piyasasına yönlendirilebilmesi için strateji belgesi hazırlanıp kamuoyuna sunulduğu, bu strateji belgesinde özelleştirmeye ve özellikle dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesine özel önem verildiği, ancak, 2007 yılında hazırlıkları tamamlanma aşamasına gelen özelleştirmelerin, dağıtım altyapısının yatırım ihtiyacından dolayı seçim öncesinde hükümet tarafından ertelendiği, bu nedenle, üretimde özel sektör yatırımlarının önünü açacak ve yatırım ortamını rahatlatacak bu önemli açılımın geciktirildiği,

- Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulunun başta elektrik ve doğalgaz piyasaları olmak üzere enerji piyasalarının işleyişinin geliştirilmesi ve rekabetin tesisi amacıyla var olan yetkilerini daha cesur ve kesin bir şekilde kullanması gerektiği,

- Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 2007 yılı bütçesinin %27,5'ini, 2008 yılı bütçesinin ise 2008'in son çeyreği itibariyle sadece %1'ini harcayabildiği, dolayısıyla kurulun bütçe tahminlerinde bulunurken daha dikkatli analizler yapması gerektiği,

- Ülkemize komşu olan ülkelerde başta Ermenistan ve Bulgaristan olmak üzere nükleer santrallerin bulunduğu, dolayısıyla Türkiye'nin nükleer tehlikeden uzak durmasının zor olacağı, bu anlamda gerek çevre koşullarına gerekse doğal yaşam alanlarına yönelik muhtemel güvenlik önlemlerinin alınması suretiyle nükleer santralin de ülkemizde kurulmasının oldukça önemli olduğu,

- Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığı artarken ithal olunan enerji türlerinin çeşitlendirilmesinin ithal güvencesi açısından faydalı olacağı,

- Elektrik üretiminde doğal gaz payının düşürülmesi gerektiği, bu amaçla su potansiyeli, rüzgâr, jeotermal ve güneş enerjisi gibi doğal ve yenilenebilir kaynakların aranması, bulunması, kullanılması için tüm olanakların seferber edilmesi gerektiği, yine nükleer enerji santrallerinin en son teknolojiye dayalı olarak mutlaka devreye sokulmasının kaçınılmaz bir ihtiyaç olduğu,

- Elektrik fiyatlarına beş yıl gibi uzun bir süre zam yapılmamasının memnuniyet verici olduğu, ancak bu yıl elektriğe yüzde 65 düzeylerinde zam yapıldığı, yapılan bu zamlarla 4 kişilik bir ailenin elektrik tüketimi için bütçesinden ayırdığı payın 230 kilovat hesabıyla 2007 yılında 36 YTL iken, bugün 21 YTL artışla 57 YTL'ye çıktığı,

- Dünyadaki bor rezervlerinin %72'sinin ülkemizde olmasından dolayı uluslararası piyasada önemli avantajımızın olduğu, ancak Avrupa Birliği tarafından alınan karar gereği borda üremeyi olumsuz etkileyen toksik madde olduğu gerekçesi ile AB pazarlarına kota konulduğu, bu alandaki avantajımızı korumak amacıyla gerekli girişimlerinin yapılmasının önemli olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla kaynak çeşitlendirilmesine ve yatırımlara ağırlık verildiği, 2002 yılından beri 3.860 megavatı yeni başlatılmış olmakla birlikte toplam 9.980 megavat gücün devreye girdiği, 2020 veya 2025 yılına kadar uzanan doğalgaz alım kontratları ve yatırım faaliyetleri önceden başlayan santraller nedeniyle doğalgazın elektrik üretimindeki payının düşürülemediği, ancak kontratla alınan doğalgazın elektrik üretiminden ısıtmaya yönlendirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar sonucunda doğalgazın bulunduğu il sayısının 9'dan 2008 yılı sonunda 63'e çıkacağı,

- Lisans alan santrallerden yaklaşık 11.250 megavatlık kısmının yapım çalışmalarının başladığı, 2014 yılına kadar da bunlardan 7.500 megavatının devreye girmesinin beklendiği, ayrıca 30 milyar dolarlık bir yatırımın özel sektör eliyle halen yürütüldüğü, ancak söz konusu enerji yatırımlarının ancak orta vadede sonuçlarının hissedilebildiği,

- Dünyada 1,5 trilyon dolar hacme sahip doğal gaz piyasasında, üç aydan oniki aya kadar uzanan vadelerle yansımalarının ortaya çıktığı bir fiyatlandırma mekanizmasının varolduğu, bu mekanizma çerçevesinde ortalamaların alındığı ve üçer aylık periyotlarla fiyatlara yansıdığı, depolama konusundaki sorunlar ve gaz ithalindeki çeşitliliğin maliyet muhasebesindeki fiyatlandırma mekanizmalarının doğrudan uygulanmasını zorlaştırdığı,

- Bor madeninin toksik etkileri üzerinde gerek Ulusal Bor Enstitüsü gerekse üniversitelerimiz aracılığıyla gerekli araştırmaların yapıldığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile işbirliği içerisinde Avrupa Birliği ve Dünya nezdinde çalışmaların yürütüldüğü,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımı kolaylaştırmak için ülkemizin jeotermal, rüzgar ve güneş haritalarının hazırlandığı, böylelikle yatırımcının yatırım yapabileceği yerleri belirleme konusundaki zorlukların ortadan kaldırıldığı,

- Dünyada elektrik ve doğal gaz tüketimindeki artışta Çin'den sonra ikinci sırada yer alan ülkemizdeki elektrik ve doğalgaz fiyatlarının, uluslararası kuruluşlar tarafından tutulan istatistikler çerçevesinde incelendiğinde Dünya ortalamasında bulunduğu,

- Doğalgazda Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı ile başlayan ve Nabucco Projesi ile devam eden Türkiyeyi enerji koridoru haline getirme çabalarının ülkemizin Avrupa Elektrik Network(UCTE)'üne üyeliğine ilişkin çalışmalarla hızlanarak devam ettiği,

- Yenilenebilir enerjiye, sürdürülebilir bir ekonomik kalkınmaya ve rekabete dayalı, dışa bağımlılığı azaltan, arz güvenliğini esas alan bir enerji politikasının belirlendiği ve uygulandığı,

- Yerli kaynakların ekonomiye kazandırılmasına yönelik olarak yapılan program doğrultusunda bütün genel müdürlüklerin koordinasyon ve uyum içerisinde birlikte hareket ettikleri, bu çerçevede kömür rezervinde yüzde 30 artışla 19 adet yeni sahaya girilmek suretiyle 2,4 milyar ton yeni kömürün, bor rezervinde yüzde 50 artışla 1 milyar ton yeni borun, 500 bin ton yeni bakırın ve 60 ton da yeni altının bulunduğu, aynı şekilde jeotermalde yüzde 33 artışın sağlandığı,

- Elektrik piyasasında faaliyet gösteren kamu kurumlarının özelleştirilmesi ile elde edilen gelirle yeni kamu yatırımlarının yapılmasının sağlandığı,

- Sinop ilinde nükleer enerji üretilmesini sağlamak üzere kamuya yük olunmadan, dokuz tane temel kriteri bulunan Türk tipi bir yatırım modeli ile ihaleye çıkıldığı, on üç firmanın şartname verdiği ihale sürecinde bir tane firmadan teklif alınabildiği, alınan teklifin değerlendirilmesi aşamasında olunduğu, diğer taraftan ihalenin süresinin uzatılmasına yönelik oluşan taleplerin, nükleer enerjinin kullanılmasında geç kalındığı gerekçesi ile reddedildiği,

- Fransa'nın bugün itibariyle enerji ihtiyacının yüzde 74'ünü nükleer enerjiden karşıladığı, ABD'nin 2050 yılında elektriğinin yüzde ellisini nükleer enerjiden karşılamayı planladığı, aynı şekilde, başta Japonya, Çin, Güney Kore, Hindistan, Finlandiya olmak üzere dünyadaki diğer ülkelerin de nükleer enerjiye yönelik programlarının olduğu,

- Güney Kore Wolsong, Kanada Pickering, Fransa Gravelines, Japonya Mihama gibi ülkelerde nükleer santral ile normal yaşamın iç içe olduğu, gerekli önlemlerin alınması koşuluyla nükleer enerjinin çevre dostu olduğu,

- Ortalama iki kilometrekare alanda kurulan nükleer santralin diğer enerji üreten tesislerin kurulumundan ve çevrede oluşturduğu tahribattan daha az zararlı olduğu ve daha az alandan daha fazla enerji üretilebildiği, örneğin Japonya'daki yaklaşık iki kilometrekareye kurulu bulunan nükleer santralden 8.212 megavatlık enerji üretildiği, bu enerjinin de GAP bölgesinde bulunan tüm barajlardan elde edilen enerjiden daha fazla olduğu,

- Ülkemizin petrol ve doğalgaz ithalatını asgari düzeye düşürmek ve dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik çalışmaların yapılmaya devam ettiği, bu doğrultuda Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün petrol arama faaliyetlerine ağırlık verilmek suretiyle arama bütçesinin 8 kat artırıldığı, aynı şekilde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün bütçesinin de 10 kat artırıldığı, yapılan sismik çalışmalarda Türkiye'de hem petrolün hem de doğalgazın bulunduğu, bu çerçevede Karadeniz'de petrol arama faaliyetlerinin gelecek yıl başlayacağı,

- Bor rezervlerinde dünya piyasasında birinci olunduğu, ancak borda üremeyi olumsuz etkileyen toksik madde olduğunu savunan bir grubun çalışmaları nedeniyle bordaki üstünlüğümüzün etkilenmeye çalışıldığı, konu ile alakalı olarak üniversitelerde toksikoloji profesörlerinden ve öğretim üyelerinden oluşan komisyonların çalışmalar yaptığı, ayrıca hem Enerji Bakanlığı hem de Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından çalışmaların sürdürüldüğü, konunun hukuki platforma taşınması suretiyle buradaki hakkın korunmaya çalışılacağı,

- Fareler üzerinde yapılan deneyler sonucunda ortaya atılan borda toksik madde olduğu iddiasının insana teşmil edildiği, hâlbuki borun bazı gıda ve ilaçlarda vitamin olarak kullanıldığı, ayrıca veterinerlikte de yaygın olarak kullanıldığı,

- Doğalgaz ve elektrik fiyatlarına yönelik politikaların ekonomik konjonktüre göre belirlendiği, geçmiş beş yıllık dönemde fiyatların indirilmesinde de 2008 yılı itibariyle fiyatların zamlanmasında da belirleyici faktörün ekonomik konjonktür olduğu, dolayısıyla geçmiş yıllardan bugüne geciktirilmiş bir zam politikasının olmadığı, diğer taraftan gelecek dönemlerde de ekonomik ortamın tersi bir ivme kazanması durumunda fiyatların tekrar indirilebileceği,

- Doğalgaz piyasasının, petrol piyasasının kurallarının dışında kendine özgü bir yapısının olduğu, yapılan anlaşmalara göre, altı ay, dokuz ay, hatta on iki ay geriden gelen bir fiyatlandırma sisteminin olduğu, bundan dolayı otomatik fiyatlandırma sistemine geçilmesi gerektiği,

- Uluslararası boyutta Türkiye'nin enerji sektöründeki etkisini artırmaya yönelik doğalgaz ve petrol piyasalarında yapılan çalışmalar yanında elektrik piyasasında da çalışmaların yapıldığı, bu doğrultuda, Türkiye'nin Avrupa Elektrik Network'üne üye olmasını sağlamaya yönelik faaliyetlerin sürdürüldüğü, üyeliğin kazanılması halinde ülkemizin iletim hatlarıyla elektrik enerjisi için bir koridor, köprü durumuna gelebileceği,

- İlk defa çıkarılan Jeotermal Kanununun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde 2.000 metre olan sondaj seviyesinin 20.000 metreye çıkarıldığı, ayrıca 15 yeni saha bulunduğu, bu sahalarının 4'ünün elektrik üretimi için geriye kalanlarının ise şehir ısıtması, seracılık ve kaplıcalar için uygun olduğu, yine ilk defa olmak üzere bir jeotermal kaynak haritası ve el kitabının çıkarıldığı,

- Ülkemizin gerek karasal alanda gerekse denizlerdeki rüzgâr enerji potansiyelini, bölgeler itibari ile gösteren rüzgâr haritasının hazırlandığı, bu harita sayesinde yatırım yapmak isteyen firmaların kendi ölçümlerini yapmak zorunda kalmadan kolaylıkla rüzgârla ilgili verilere ulaşabilecekleri, ayrıca rüzgâr enerjisi konusunda ülkemizin potansiyelinin 48.000 megavat olduğu, bunun 20.000 megavatının 2020 yılına kadar kurulmasının planlandığı,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarının en üst sevide elektrik enerjisi üretiminde kullanılmasını sağlamaya yönelik yapılan çalışmalar doğrultusunda ülkemizin güneş enerjisi potansiyelini gösteren güneş haritasının çıkarıldığı, yapılan hesaplamalarda, Antalya'nın mücavir sahasındaki binalarının yüzde 80'ine güneş pilinin konulduğu varsayımıyla Kayseri'nin kullandığı elektriğin on katı kadarının üretilebileceğinin öngörüldüğü,

- En pahalı elektriğin ve doğalgazın kullanıldığı yönündeki açıklamaların gerçeği yansıtmadığı, Türkiye'nin de arasında bulunduğu Avrupa ülkelerinin 2008 yılı ilk yarı dönemine ilişkin konut ve sanayide kullanılan doğalgaz ve elektrik fiyatlarına yönelik tablonun 7 Kasım 2008 tarihi itibariyle Eurostat tarafından açıklandığı, buradaki rakamlar incelendiğinde ülkemizdeki doğalgaz ve elektrik fiyatlarının diğer ülkelere göre oldukça düşük kaldığı, diğer taraftan, 2002 yılında asgari ücretin % 22'sinin elektrik gideri için ayrılırken 2008 yılı itibariyle % 9'unun ayrıldığı,

- Yenilenebilir Enerji Yasası'yla boşa akan sulardan enerji elde edilmeye yönelik çalışmalar kapsamında bugüne kadar 1.600 projenin gerçekleştirildiği, bu projeler çerçevesinde 15 ayrı cins, boyları ve ebatları birbirinden farklı türbinlerin yapıldığı, bu türbinlerin bazılarından beş-altı evin elektriğinin bazılarından da bir kasabanın elektriğinin üretilebildiği,

ifade edilmiştir.

2.6.5. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Su kaynaklarının iyi yönetiminin ülkemiz açısından son derece önemli olduğu, su kaynakları yönetiminin düzene sokulması ve ihtiyaç dağılımına göre kullanılmasına yönelik planlamalar yapılması konusunda eksiklikler bulunduğu, küresel ısınma ve kuraklık tehdidiyle karşı karşıya kalınan bir ortamda buna ilişkin gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- Sulamaya ilişkin projeler DSİ tarafından yürütülürken sulama birliklerinin İçişleri Bakanlığı denetiminde olmasının doğru olmadığı, bu konuda pek çok sorun yaşandığı, birliklerin elektrik borçlarının ise bu sorunların başında geldiği, birliklerin DSİ ile ilişkilendirilmesi ve sorunlarının kısa zamanda çözülmesi gerektiği,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün büyük bir yatırımcı kuruluş olduğu, özellikle yaşanılan ekonomik kriz ortamında kamu harcamalarının özellikle altyapı yatırımlarına yönelik olarak artırılması gerektiği, bu doğrultuda baraj yatırımlarının hızlandırılması ve yarım kalan barajların tamamlanması için yeni finansman imkanlarına ihtiyaç duyulduğu, böylece hem hizmet üretiminin artacağı hem de krizin atlatılmasına yardımcı olunabileceği,

- Konya Ovası Projesi (KOP)'un önemli bir proje olduğu ve yatırımlara devam edildiği, ancak yeterli kaynak ayrılmadığı, bu nedenle Projenin planlandığı gibi 2023'te bitmesi ihtimalinin düşük olduğu, KOP'ta devam eden veya hiç başlanmamış birçok proje bulunduğu, bunların önemli bir kısmının tamamlanması durumunda kısa sürede, yapılan harcamaların getirisinin Konya Ovası'ndan sağlanabileceği,

- 21 inci yüzyılda su ve enerjinin güvenlik anlamına geldiği, Devlet Su İşleri genel Müdürlüğünün bağlı olduğu bakanlıkla enerji strateji ve planlamalarını yürüten bakanlığın ayrı olmasının doğru olmadığı, suyun kullanımının, HES'lerin yapımı ve işletilmesinin ve GAP yatırımlarının büyük çoğunluğunun bir bakanlığın, enerji planlaması ve pazarlaması gibi konuların başka bir bakanlık uhdesinde bulunmasının sakıncalarının bulunduğu, üretim, dağıtım ve denetim konularında bir planlama yapılarak yeni bir stratejinin geliştirilmesi gerektiği,

- Ülkemizin su zengini bir ülke olarak tanındığı, ancak son yıllarda elde edilen verilere göre ortalama derecede su imkânına sahip olan bir ülke olduğunun görüldüğü, nüfus artışıyla birlikte yirmi beş yıllık bir projeksiyon yapıldığında, su yoksulu bir ülke haline gelme tehlikesinin bulunduğu, suyun kullanılması, kayıpların ve kirlenmesinin önlenmesi konusunda sorunlar yaşandığı, ülkenin geleceği açısından bu konularda yeterli önlemlerin alınmasının yararlı olacağı,

- Çevre kirliliğine ve küresel ısınmaya yol açmayan yerli enerji kaynaklarının HES projeleri aracılığıyla harekete geçirilmesinin önemli olduğu, bu alanda önemli bir yatırım hamlesine girişilmiş olmasının olumlu karşılandığı,

- Küresel ısınmanın olumsuz etkilerinin ve çevrenin öneminin her geçen gün arttığı, bu nedenle su kaynaklarının verimli ve ekonomik kullanılmasına önem verilmesi gerektiği, ülkemizde doğal su kaynaklarının yeterince değerlendirilemediği, gölet ve baraj yatırımlarının artırılmasıyla bu eksikliğin giderilebileceği, özellikle gölet yatırımlarıyla doğal su kaynaklarını tutma sonucunda kaynaklardan en yüksek verimin alınabileceği,

- Orman Genel Müdürlüğünün yaptığı başarılı çalışmaların memnuniyet verici olduğu, yangınların önlenmesi konusunda oldukça başarılı ve yoğun çalışmalar yürütüldüğü, yangınlara hızla müdahale edildiği, ardından da yanan alanlarda başarılı rehabilitasyon çalışmalarının yapıldığı,

- 2002 yılından bu yana ağaçlandırmaya ağırlık verildiği, ağaçlandırmada, 70-80 bin hektarlardan 400 bin hektarlara çıkıldığı, 2002'den önce rehabilitasyona çok önem verilmediği, ancak bu tarihten sonra rehabilitasyon çalışmalarının önem kazandığı, Avrupa'da dahi orman olarak kabul edilmeyen 10 milyon hektar orman alanında rehabilitasyon çalışmaları başlatıldığı, böylece bozuk orman alanlarının verimli orman alanı hâline dönüştürülmesinin sağlanacağı,

- Ülkemizin coğrafi konumu, sahip olduğu iklim, bitki örtüsü ve topografyası itibarıyla orman yangınlarını tamamen önlemenin mümkün olmadığı, orman yangınlarının büyük oranda ihmal sonucunda çıktığı, bu konuda eğitime ve bilinçlenmeye önem verilmesi gerektiği,

- Orman arazilerinin turizm yatırımlarına tahsisi işlemlerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılmasının yerinde olmadığı, eskiden olduğu gibi bu tahsislerin Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yapılmasının daha uygun olacağı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ormanları gözetmek konusunda hassasiyeti bulunsa da turizm önceliği nedeniyle ormanı turizm varlığı olarak görme eğiliminde olduğu,

- Orman alanlarında yürütülen maden arama faaliyetlerinin ormanları tahrip ettiği, bu alanlarda maden ruhsatı verilmesi hususuna hassasiyet gösterilmesi gerektiği,

- Orman yangınlarıyla mücadelenin başarılı bir şekilde yürütüldüğü ancak yine de pek çok ormanın yandığı, yangınlarla mücadele konusunda koordinasyon eksikliğinin görüldüğü ve sevk ve idarede gecikmeler yaşandığı, yangınların en aza indirilmesi için tüm imkanların seferber edilmesi ve yangınla mücadeleye daha çok kaynak ayrılması gerektiği, yangınların tamamen önlenmesi durumunda tam anlamıyla bir başarıdan söz edilebileceği,

- Özellikle İstanbul ve diğer deniz kıyısı bölgelerinde ormanların önemli ölçüde imara açılmış olduğu, ormanların yalnızca yangına karşı değil, aynı zamanda yapılaşmaya karşı da korunması gerektiği,

- Orman yangınlarıyla mücadelede helikopterlerle mücahalenin önemli olduğu, 2007 yılında 23 helikopter kiralanabilmiş iken 2008 yılında 11 adet kiralanabildiği, bu nedenle, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde bulunan Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bünyesinde 40-50 adetlik helikopter filosu oluşturulmasında büyük yarar görüldüğü,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Su kaynaklarının yönetiminden sorumlu kuruluş olan DSİ tarafından 2003'ten bu yana 124'ü baraj ve gölet, 21 adedi içme suyu projesi ve 90'a yakını sulama tesisi olmak üzere toplam 457 tesisin tamamlanarak hizmete açılmış ve 600 bin hektar arazinin sulu tarıma kavuşturulmuş olduğu, 2008 yılı itibarıyla 628 adet baraj ve gölet sayısına ulaşıldığı,

- Büyük su işlerinden 63 adet, küçük su işlerinden 99 adet olmak üzere toplam 162 adet barajın inşaatına devam edildiği, 2008 yılı sonunda 14 adet baraj ve göletin bitirilmesinin planlandığı, tüm sektörler dikkate alındığında bitirilmesi planlanan tesis sayısının 240'tan fazla olduğu,

- Türkiye'de ekonomik olarak sulanabilir alanın toplam 8.5 milyon hektar olduğu, 2008 yılı itibariyle 5.2 milyon hektar alanın sulamaya açıldığı, bu alanın ekonomik olarak sulanabilir alanların yüzde 61'ine tekabül ettiği, imkanlar ölçüsünde bu oranı artırmaya yönelik çalışmalara devam edildiği,

- GAP Eylem Planı ile öncelik verilen sulama yatırımları neticesinde sulanabilir alanların kapsamının daha da genişletileceği, bu doğrultuda ülkemizin dünyanın gıda üretim merkezi hâline getirilmesinin hedeflendiği, GAP Eylem Planı ilan edilmeden önce bölgede 272.697 hektar alanın sulamaya açılmış olduğu ve GAP sulamalarının yüzde 26'sına karşılık geldiği, Eylem Planı sonunda GAP arazilerinin tamamının sulanmasının planlandığı,

- 1053 sayılı Belediye Teşkilâtı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle 55 şehrin içme, kullanma ve sanayi suyu temini ile 3.225 belediyenin içme suyu tesislerini ve gerek hallerde atık su tesislerini yapmakla yetkilendirilen DSİ'nin bugüne kadar yılda toplam 2.7 milyar metreküp su sağladığı, inşaatı süren projeler ile yılda toplam 3 milyar metreküp ilave su temin edileceği, Türkiye'nin tüm yerleşim alanlarının su ihtiyacının yaklaşık olarak 6 milyar metreküp olduğu, 2040 yılı esas alınarak hazırlanan İçme Suyu Eylem Planı çerçevesinde 2040 yılına kadar tüm illerin içme suyu probleminin tamamen çözüleceği,

- 2008 yılı sonu itibarıyla işletmeye açılan 153 adet HES projesinin toplam kurulu gücünün 13.669 megavat, elektrik üretim kapasitesinin ise yılda 48 milyar 627 milyon kilovat saat olduğu, bunun Türkiye'nin hidroelektrik potansiyelinin ancak yüzde 37'sine tekabül ettiği, su kaynaklarının enerji üretiminde kullanılması için 2003'te yürürlüğe giren Su Kullanım Hakkı Anlaşması Yönetmeliği uyarınca 12 Kasım 2008 tarihi itibarıyla toplam kurulu gücü 23.129 megavat olan 1.530 adet projenin başlatılmış olduğu, bu projelerin önemli bir kısmının uygulanmakta olduğu ve bir kısmının uygulanmasına da kısa zamanda başlanacağı, böylece mevcut kapasitenin iki katına yakın oranda elektrik üretiminin gerçekleştirileceği,

- Beşinci Dünya Su Forumunun 2009 yılında İstanbul'da yapılacağı, Foruma 159 ülkeden bakanlar ve devlet başkanlarının katılacağı, ayrıca Forum kapsamında dünya çapında büyük bir fuar açılacağı, bu Forumun ülkemiz açısından son derece önemli olduğu ve gerek devlet gerekse özel sektör açısından en iyi şekilde değerlendirileceğinin beklendiği,

- GAP, DAP (Doğu Anadolu Projesi) ve KOP Projelerinin önemsendiği, bu kapsamda, özellikle büyük sulama projeleri, içme suyu projeleri, baraj, hidroelektrik santraller ve taşkın koruma projeleri olmak üzere altmış adet büyük projenin bulunduğu ve yaklaşık 32 milyar YTL kaynak ayrıldığı, bu projeler için 2008 yılına kadar yaklaşık 13 milyar YTL harcandığı ve kalan yatırımların kısa zamanda tamamlanmasının planlandığı, 2009 yılında ise yatırımlar için DSİ projeleri kapsamında yaklaşık 1.6 milyar TL'lik kaynak öngörüldüğü,

- 2008 yılında yalnızca GAP'a 2.3 milyar tahsis edildiği, GAP Ana Planı dâhilinde on yedi adet büyük projenin bulunduğu, bu projelerin tutarının yaklaşık 16 milyar YTL olduğu, bu kapsamda 2010 yılına kadar 9.4 milyar YTL'lik yatırım yapılacağı, DAP kapsamında otuz iki proje bulunduğu ve 2010 yılına kadar 7 milyar YTL'lik yatırım yapılacağı, KOP dâhilinde ise on bir adet büyük projenin bulunduğu ve 2017 yılı sonuna kadar 745 milyon 692 bin YTL'lik yatırım kaldığı,

- Önceden bir gölet inşaatının on iki-on üç yıldan önce bitirilemediği, ancak son dönemde yürütülen başarılı çalışmalar ve planlamalarla çoğu göletin 1/5 maliyetle ve büyük ölçüde bir yıl içerisinde bitirilebildiği,

- Konya Ovası Projesine gereken önemin verildiği, KOP kapsamında yer alan en büyük projelerden birisinin tamamen bitirildiği, yatırımların imkanlar ölçüsünde tamamlanmaya çalışıldığı,

- Sulama birlikleriyle ilgili sorunların çözümüne yönelik çalışmaların devam ettiği, bu konuda yürütülen yasa çalışmalarının son aşamasına geldiği, taslakta sulama birliklerinin DSİ'nin yetkisi içerisine alınmasının öngörüldüğü, düzenlemenin gelecek yıl kanunlaştırılmasının planlandığı,

- 2003 yılından bu yana ormanların iyileştirilmesi ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarında önemli başarılar sağlandığı, 2002 yılına kadar 75 bin hektar ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yapılırken, 2008 yılında bu miktarın 4.5 kat artırılarak 400 bin hektara çıkarıldığı,

- 2003-2008 yılları arasında 63 adet kent ormanı kurulduğu, tüm iller için kent ormanı ve doğa parkı kurulmasının hedeflendiği ve bu doğrultuda projelerin tamamlandığı, çalışmaların başladığı,

- Ülkemiz ormanlarının yüzde 60'ının yangınlar konusunda birinci derecede hassas olduğu, orman yangınlarıyla mücadelenin başarıyla sürdürüldüğü, ülkemizin orman varlığı daha çok olmasına karşın yanan alan açısından birçok Akdeniz ülkesinde oldukça geride bulunduğu, yangınlara ilk müdahalenin çok önemli olduğu, yangına ilk müdahale süresinin ise bir saatten ortalama 15 dakika gibi kısa bir süreye indirildiği,

- Dünyanın en modern yangın harekat merkezlerinden birinin Ankara'da kurulduğu, bu sayede yangınlarla mücadelenin daha başarılı hale geldiği, araçlara takılan vericiler sayesinde yangın bölgesine ulaşan araçların konumu, güzergahı, bölgeye uzaklığı, hızları ve sayısı gibi yangınlarla mücadele konusunda gerekli olan bilgilerin anlık olarak izlenebildiği,

- 2002 yılından bu yana orman arazileri üzerinde işgalin söz konusu olmadığı, bu konuda sıkı denetim ve uydudan kontrollerin yapıldığı,

- Helikopter kiralanması konusunda sıkıntılar yaşandığı ancak özellikle zaman içinde helikopter ve amfibik uçak filosu kurulması konusunda çalışmalar yapıldığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa eklenen bir geçici düzenlemeyle yangınlarla mücadelede kullanılacak uçak ve helikopter kiralamalarının süresinin yedi yıla çıkarıldığı, bu düzenlemenin sıkıntıları önemli ölçüde giderdiği,

ifade edilmiştir.

2.6.6. Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Mesleki Yeterlilik Kurumunun iş dünyası ile birlikte ulusal meslek standartlarının hazırlanmasını sağlayacağı, mesleki eğitim ve öğretimin bu standartlara uygun verilmesine katkıda bulunacağı,

- Mesleki Yeterlilik Kurumunun önümüzdeki dönemin en önemli kurumlarından biri haline geleceği, bu çerçevede meslek eğitimi açısından üniversitelere, örgün eğitime, meslek liselerine altyapı oluşturacağı,

şeklinde görüşler ifade edilmiştir.

2.6.7. Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Telekomünikasyon Kurumu), Denizcilik Müsteşarlığı ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bir ülkenin ekonomisinin ve sanayisinin gelişmesine doğrudan etki eden ulaştırma sektörünün öneminin tüm dünyaca kabul edildiği, ülkenin ekonomik anlamda tüm sektörleriyle başka ülkelerle rekabet edebilmesinin, öncelikle ulaşım ağlarının bu rekabete yetecek düzeyde olmasıyla mümkün olduğu, bu doğrultuda ülkemizde sektörün son zamanlarda büyük atılım gerçekleştirdiği,

- Uzun yıllardan beri ihmal edilen demiryollarına son 50 yılda yapılan yatırımdan daha fazla kaynak ayrılmasının son yıllarda uygulamaya konan en önemli politikalardan biri olduğu,

- Hızlı tren projeleriyle ülkemizin çok önemli bir gelişme kaydettiği, yakında hayata geçecek olan hızlı tren seferleriyle vatandaşların daha uzun mesafelerde daha kısa sürede ve daha güvenli seyahat imkanına kavuşacağı, böylece aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa'da altıncı, dünyada sekizinci olarak hızlı trenle tanışacağı,

- Marmaray Projesinin son zamanların en büyük projelerinden biri olduğu, Projenin hem iki kıtayı kesintisiz olarak birbirine bağlayarak uluslararası transit taşımacılığın kesinsiz olarak gerçekleştirilmesinin, hem de İstanbul'un trafikle ilgili pek çok sorununu çözecek olmasının olumlu karşılandığı,

- Karayolu taşımacılığındaki ağırlığın son birkaç yılda deniz, hava ve özellikle demiryollarına kaymaya başladığı, uzun süredir ihmal edilen demiryollarının hızlı trenle tanışıp taşımacılığın üç büyük sacayağından biri haline geleceği, bu gelişmenin ulaşım türleri arasında dengeyi sağlamaya yönelik faydalı bir çalışma olduğu,

- Demiryolu bağlantısı bulunan ancak Devlet Demiryollarının denetiminde olmayan limanlarda otorite boşluğu olduğu, bu limanların etrafındaki arsaların verimli kullanılmadığı, bu arsaların amacına uygun kullanımını sağlayacak tedbirler alınması gerektiği,

- Demiryollarına ağırlık verilmiş olmasının olumlu olduğu ve desteklendiği, ancak daha fazla ödenek ayrılarak çalışmaların hızlandırılması gerektiği,

- Demiryollarıyla yapılan yolcu taşımacılığı oranlarının iyi olduğu, ancak 2002 yılından bu yana sağlanmış olan yüzde 60'lık artışa rağmen yük taşımacılığında önemli bir ilerlemeden söz edilemeyeceği, yük taşımacılığına yönelik altyapı çalışmalarına daha çok önem verilmesi gerektiği,

- Yük taşımacılığı açısından sanayi ve ihracat merkezlerinin entegrasyonunun önemli olduğu ve bu konunun titizlikle ele alınarak ulaşım imkanlarının geliştirilmesi gerektiği,

- Lojistik köy projelerinin çok önemsendiği, modern yük taşımacılığının üssü kabul edilen lojistik köylerin ilkinin Temmuz 2007'de açıldığı, Avrupa'nın 8 ülkesinde 40'tan fazla lojistik köyün faaliyette bulunduğu, şehir merkezlerinin yakınına kurulacak 11 lojistik köyün hizmete girmesiyle ürünlerin daha verimli ve hızlı taşınacağı, şehir içlerindeki antrepo ve TIR deposu gibi yerlerin buralara taşınmasıyla trafiğin de rahatlayacağı, böylece ekonomik gelişme adına önemli bir adım atılmış olacağı,

- Havacılık alanında gerçekleştirilen gelişmelerle uçakla seyahat etmenin imtiyaz olmaktan çıktığı, Bölgesel Havacılık Projesiyle atıl durumda olan havaalanlarının yeniden hava trafiğine açıldığı, birkaç büyükşehir arasında sıkışan havacılığın, çapraz uçuşlarla havaalanı bulunan tüm şehirleri birbirine bağladığı,

- Dünyada pek çok havayolu şirketinin krize girdiği bir ortamda THY'nin kaydetmiş olduğu başarıların takdir edildiği, ancak potansiyeli yüksek olan illere düzenlenecek sefer sayısının artırılmasıyla sağlanan karların daha da artırılabileceği,

- Ticari deniz araçlarında ÖTV'siz yakıt uygulamasıyla sektörün rahatlatıldığı, ÖTV'nin kaldırılmasının ardından ücretlerde yaşanan indirimin vatandaşın deniz ulaşımına ilgisini artırdığı ve karayolu ulaşımını da rahatlattığı,

- Son yıllarda gemi inşa sanayinin altın çağının yaşadığı, dünya genelinde gemi teslimleri son üç yılda yüzde 89 büyüme gösterirken, ülkemizin yüzde 360 oranında büyüdüğü, 2002 yılında 37 olan tersane sayısının 2008'de 84'e çıktığı, 57 tersane inşasının da devam ettiği, Türkiye'nin bugün itibariyle gemi siparişi almada dünyada 8 inci sırada olduğu,

- Denizciliğin ulaşım, taşıma ve turizm boyutlarıyla değerlendirilmesinin eksik olduğu, sektöre yönelik tüm hizmetleri kavrayan yeni ve kapsamlı bir organizasyona ihtiyaç bulunduğu,

- Son yıllarda motorlu araç trafiği artarken yolların yetersiz kalmaya başladığı, trafik kazalarında artışlar olduğu, ancak 2003 yılından itibaren güvenli ve konforlu kara ulaşımı için çalışmalarına başlanan bölünmüş yol projesinde önemli mesafeler kat edildiği, bu alandaki çalışmaların yoğun bir şekilde devam ettiği, yeni yol yapım çalışmalarının yanı sıra mevcut yolların bakım ve onarım çalışmalarının da titizlikle sürdüğü,

- Yol yapımında sathi kaplamadan sıcak karışıma yönelinmiş olmasının memnuniyet verici olduğu, böylece yolların kalitesi ve güvenliğinin artacağı,

- Bazı olumsuzluklarına rağmen duble yol konusunda önemli mesafe kat edilmiş ve kaza sayısının düşmüş olmasının başarılı bulunduğu, ancak yol yapım ihalelerinin denetimi ile teslim alınmadan önce yolların teknik kontrolü gibi hususlara dikkat edilmesi gerektiği,

- Hızla kalkınan, genç ve dinamik bir nüfusa sahip olan Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşümünün ve modern dünyanın bir parçası olma anlayışı içinde, vatandaşlarına bilgi ve iletişim teknolojilerinin bütün imkanlarını en etkili bir şekilde sağlama çabası içinde olduğu, bu hedefe ulaşmanın yolunun iyi dizayn edilmiş, kesintisiz Bilgi ve İletişim Teknolojileri ile yayıcılık alt yapısına sahip olmaktan geçtiği, bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik olarak benimsenen politikaların oldukça yerinde olduğu,

- 21 inci yüzyılda uydu ve uzay çalışmalarında yer almanın ülkemiz için bir zorunluluk olduğu, yerli uydu projesinin olumlu karşılandığı, yerli uydu üretimi amacıyla TÜRKSAT 3A uydusunun çalışmalarında Türk mühendislerinin de çalışmasının faydalı olacağı,

- Evrensel Projeler kapsamında 81 ilde 40.000 okula geniş bant internet erişimi imkanı sağlanmış olmasının ülkemizin gelişen teknolojilere ve geleceğin inşasına verdiği önemi gösterdiği,

- Numara taşınabilirliği imkanı sağlanmış olmasının vatandaşlar açısından pek çok avantajı olacağı, öncelikli olarak da kaliteli hizmet almalarının mümkün hale geleceği,

- Cep telefonu sayısının 66 milyona ulaşmış olması ve cep telefonu faturalarının üzerindeki vergi yükünün özellikle yaşanmakta olan kriz ortamında sosyal sorunlara yol açabileceği, bu sorunu dikkate alan düzenlemelere ihtiyaç bulunduğu,

- Bilgi teknolojisinin yaygınlaşmasının posta teşkilatının hizmetlerini atıl hale getirdiği, ancak bu durumun önceden öngörülmesiyle PTT'nin yeni alanlara yönelip kârını dört yılda 18 kat artırmasının uygulanan politikaların yerindeliğini ve başarısını gösterdiği,

- Ulaştırma sektörünün ekonomik gelişme adına çok önemli olduğu, ulaşım türleri arasında tam olarak bir dengeden söz edilemeyeceği, bu yöndeki gayretlerin daha da artırılarak kıt kaynakların optimal verimliliği sağlayacak yapıya kavuşturulması amacıyla kullanılması gerektiği,

- Ulaştırma sektöründe büyüme oranlarının düşmeye başladığı, yaşanan daralmayla da sıkıntıların ortaya çıkmaya başladığı, buna ilişkin tedbirlerin alınarak sektörün olumsuz gelişmelerden etkilenmesinin önlenmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Ulaşım ve Haberleşme sektöründeki temel politikanın; ulaşım ve iletişim hizmetleri ile bilgi teknolojilerinin, tüm kullanıcılar için; kaliteli, dengeli, güvenli, çevreye duyarlı, adil ve ekonomik olarak sunulmasını sağlamak ve denetlemek olduğu, bu doğrultuda; ulaşım ve iletişim hizmetleri ile bilgi teknolojilerinin, çağdaş uygarlık seviyesinin de üstünde sunulmasını sağlayarak, ülkenin küresel rekabet gücünü ve insanların yaşam kalitesini artırmanın temel hedefler olarak benimsendiği,

- Ülkemizin coğrafi açıdan çok stratejik bir konumda bulunduğu, kıtalar ve çeşitli bölgeler arasında bağlantı oluşturduğu, 1.4 milyar nüfusun yaşadığı ve 23 trilyon dolarlık hacmi olan pazara ulaşım imkanlarına sahip bir noktada bulunduğu, bu konumun getirdiği avantajların kullanılması kaydıyla ülkemizi daha iyi bir geleceğin beklediği, bu avantajın kullanılmasına yönelik çalışmaların yoğun bir şekilde sürdürüldüğü, yapılacak yeni yatırımlarla ülkemizin köprü konumunun güçlendirileceği,

- Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik önemi dolayısıyla küresel marka haline gelmiş birçok büyük şirketin operasyonlarını Türkiye ve Türk yöneticilerle yürüttüğü,

- Ekonomi ile birlikte ulaştırma sektörünün de büyüme sürecini kesintisiz olarak sürdürdüğü, sektörün büyüme hızının sırasıyla; 2003'te yüzde 8.9, 2004'te yüzde 10.7, 2005'te yüzde 11.7, 2006'da yüzde 6.8, 2007'de yüzde 6.9 ve 2008'in ilk altı ayında yüzde 5.4'le ekonominin ortalama büyüme hızının üzerinde seyrettiği,

- Sektörün ekonomik gelişmenin ve üretimin merkezi haline geldiği, 2002-2008 yılları arasında toplam katma değer içindeki payının yüzde 13.3 ila 15.2 arasında değiştiği,

- 1923-1950 arasında ulaşım alt yapısını kurmayı hedefleyen, 1950-2002 arasında ise karayolu ağırlıklı politikalar uygulandığı, 2003 yılından itibaren ise ulaşım türleri arasındaki dengeyi gözeten politikaların benimsendiği,

- Karayolu yapım seferberliğinin büyük bir hızla devam ettiği, 2003 yılında 6.000 km olan bölünmüş yol uzunluğunun 2008'de 15.500 km'ye ulaştığı, böylece mevcut yol ağının 1/4'ünden fazlasının bölünmüş yol haline geldiği, bölünmüş yolda 2011 yılı hedefinin 22.500 km olduğu,

- Karayollarında yürütülen çalışmalar neticesinde kaza kara noktalarında önemli iyileştirme çalışmaları yapıldığı, bu çalışmalar neticesinde kaza oranlarında yüzde 64 oranında azalma olduğu,

- Mevcut yolların çoğunun üst yapı oluşturmak amacıyla daha ekonomik olan sathi kaplama yöntemiyle yapıldığı, uzun ömürlü olmayan sathi kaplamanın onarım çalışmalarının da maliyetli olduğu, daha dayanıklı olan sıcak karışıma ayrılan kaynakların artırılacağı, böylece yolların ömrünün uzatılacağı,

- Cumhuriyet öncesinde 4.559 km'lik demir yolu ağının yapılmış olduğu, 1923-1950 yılları arasında 4.644, 1951-2008 yılları arasında ise 1.805 km demiryolu yapıldığı, 2008-2013 yılları arasında ise halen yapımı devam edenlerle birlikte 1.938 km demiryolu yapımının planlandığı, böylece 5 yıl içerisinde son 50 yılda yapılandan daha fazla demiryolu yapılmış olacağı,

- Son dönemde hızlı trenin devlet politikası haline getirildiği, Ankara-İstanbul, Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, İstanbul-Konya, Eskişehir-Konya hatlarına inşaatların devam ettiği, Ankara-Sivas, Ankara-İzmir, Ankara-Afyon, Halkalı-Bulgaristan hatlarının uygulama projelerinin ise hazır olduğu, bu projelerin mevcut seyahat sürelerini çok büyük ölçüde kısaltacağı, ayrıca mevcut demiryolu hatlarının yenileme ve bakım-onarım çalışmalarına da hız verildiği,

- Bakü-Tiflis-Kars projesinin Türkiye kesiminin uygulamasına başlandığı, böylece Türkiye'nin Pekin'den Londra'ya İpek Demiryolunun en önemli merkezlerinden biri haline geleceği,

- Yüzyılın projesi olarak adlandırılan Marmaray Projesinde önemli bir aşamanın tamamlanarak Asya ile Avrupa'nın denizin 60 metre altından tüp tünelle bağlandığı, böylece iki kıtanın demiryoluyla kesintisiz bir şekilde birleştiği, Projenin tamamlanmasıyla İstanbul'un kent içi trafik sorununun tamamen çözüleceği ve toplu taşımada yüzde 6.4 olan demiryolu ulaşım oranının yüzde 27.7'ye çıkacağı,

- Türkiye'nin konum itibariyle lojistik üst olmaya oldukça müsait olduğu, bu amaçla lojistik merkezlerin-köylerin yapımına süratle devam edildiği, bu merkezlerin modern taşımacılığın vazgeçilmez alt yapısı olduğu ve depolamadan taşımacılığa pek çok bileşeni bünyesinde topladığı, bu merkezlerin tamamlanmasıyla yük taşımalarının yılda 6 milyon ton artmasının beklendiği,

- Gemi inşası alanında yaşanan gelişmelerin hızla devam ettiği, bu alanda dünyada 23 üncülükten, 5 inciliğe yükselindiği, mega yat üretiminde de benzer gelişmeler yaşandığı, bu alanda da dünyada 3 üncülüğe yükselindiği,

- Oluşturulan Gemi Sanayi Veritabanı Programı ile sektördeki gelişmelerin ve faaliyetlerin güncel olarak takip edilebildiği,

- Gemi sicil işlemleri ve gemi isim onaylarının elektronik ortamda yapılmaya başlanmasıyla işlem süresinin azaltıldığı,

- Deniz taşıtları için ÖTV'siz yakıt uygulamasının başlatıldığı, bu kapsamda 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren faaliyet gösteren; yük ve yolcu gemileri, ticari yatlar ile hizmet ve balıkçı gemilerinin bu uygulamadan yararlandığı, 2009 yılı itibariyle Van Gölü ve diğer iç sularda ticari amaçlı faaliyet gösteren kamuya ait gemilerin de kapsama dahil edileceği,

- Gemi sektöründe yaşanan gelişmelerin istihdam rakamlarına yansıdığı, 2002 yılında 13.000 olan istihdam sayısının Ekim 2008 itibariyle 34.500 kişiye çıktığı, devam eden yatırımlar tamamlandığında doğrudan sağlanan istihdamın 76.000 kişiye ulaşmasının beklendiği,

- Dünya genelinde yaşanan ekonomik krizin gemi inşa sanayini de etkilediği, ihraç amaçlı gemi inşasında iptaller yaşandığı, emek yoğun yapıya sahip sektörde 2010 yılından itibaren tekrar sipariş ve istihdam artışı yaşanacağının tahmin edildiği,

- Havayolları alanında yaşanan gelişme ve büyüme performansının çok yüksek olduğu, dünyada sektör büyüme ortalaması yüzde 5 iken ülkemizde yüzde 53.3 gibi çok yüksek bir oran olduğu, 2002'de 48.790 kişi olan sektördeki istihdam sayısının da 2008 yılında yüzde 88.8'lik bir artışla 92.135'e çıktığı,

- Atıl havaalanlarının ekonomiye kazandırıldığı, pek çok havaalanının da modernize edildiği, bugün itibariyle toplam 67 faal havaalanı bulunduğu, ülkemizin havaalanları alt yapısının 2020 yılı hedeflerine bugünden hazır olduğu,

- Ülkemizde hava aracı sayısının 824'e ulaşmış olduğu, ayrıca Avrupa'nın en genç filolarından biri olduğu, 2002'de 2.2 milyar dolar ciroya sahip olan hava taşıma işletmelerinin cirosunun 7 milyar dolara, taşınan yolcu sayısının 2002'den bu yana 33.555 kişiden 73.000 kişiye, yük miktarının da 880.000 tondan 1.530.000 tona çıktığı,

- Hava yolu ağında önemli oranda artış sağlandığı, son altı yılda yüzde 21'lik artışla uçuş yollarının 44.569 km'den 53.794 km'ye çıktığı, çapraz uçuş miktarının da önemli ölçüde arttırıldığı,

- Sivil havacılık alanında ülkemizin içinde bulunduğu bölgede eğitim ve bakım üssü haline getirilmesinin hedeflendiği, bu suretle yılda 500 milyon dolar gelir elde edilebileceği,

- Haberleşme sektörünün ülke kaynaklarının etkin kullanımı ve zaman tasarrufu açısından önemli olduğu, sektörde 1998 yılında başlayan serbestleşme ve son olarak sağlanan özelleştirmeyle birlikte bu alandaki tekelin ortadan kalktığı, yaşanan bu olumlu gelişmeler neticesinde, 2002'de 23 milyon olan mobil abone sayısının 2008'de 66 milyona, internet kullanıcı sayısının ise 4.3 milyondan 27 milyona çıktığı, Haziran 2008'de uzaya fırlatılan TÜRKSAT 3A uydusu sayesinde haberleşme ve iletişim alanının Çin'den Adriyatik'e kadar geniş bir alanı kapsar hale geldiği,

- Uyduların daha verimli çalışır hale getirildiği, 2002'de yüzde 48 doluluk oranına sahip uyduların 2008'de yüzde 85'e çıktığı,

- Yerli uydu üretimin en önemli hedeflerden olduğu, üretilecek olan yerli uydunun 2014 yılında uzaya fırlatılacağı,

- 260 lisanslı işletmecinin mevcut olduğu Türkiye Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörünün 2002'de 11 milyar dolar olan Pazar büyüklüğünün 2008 yılında 31 milyar dolara ulaştığı,

- Kasım 2008'de; haberleşme sektöründeki mevzuat dağınıklığının önlenmesi, rekabetin tesisi, işletmeciler önündeki belirsizliklerin azaltılması ve ARGE'ye kaynak aktarılmasını sağlayacak olan Elektronik Haberleşme Kanununun çıkarıldığı,

- Evrensel Hizmet Projeleri kapsamında; Bilgi-Teknoloji sınıfları, okullara internet sağlanması, görmeyen vatandaşlar için gören göz uygulamasına geçilmesi, fen laboratuvarları oluşturulması gibi projeler bulunduğu, projelerden bir kısmının hayata geçirildiği, diğerlerinin hayata geçirilmesine yönelik çalışmaların devam ettiği,

- PTT hizmetlerinin sektörde rekabetin yoğunlaşması nedeniyle çeşitlendirildiği ve modernleştirildiği, PTT bank uygulamasıyla banka bulunmayan pek çok yere dahi ulaşılarak vatandaşlara faydalı ve ucuz hizmet sunulduğu,

- E-Devlet kapısının Aralık 2008'de açılacağı, böylece vatandaşların kamu hizmetlerine daha hızlı ve etkin ulaşacağı,

- Ulaştırma ve haberleşme alanında faaliyet gösteren kuruluşların toplam ödeneğin 7.268.460.740 TL olduğu, bu ödeneğin 4.052.682.740 TL ile yüzde 55.8'lik bölümünün yatırımlara ayrıldığı, ayrıca Ulaştırma Bakanlığının ilgili kuruluşları olan TCDD, PTT, DHMİ, KEGM, TÜLOMSAŞ, TÜDEMSAŞ, TÜVASAŞ ve TÜRKSAT Genel Müdürlüklerinin 2008 yılında yapacakları harcamalar ile Bakanlığın kontrolündeki bütçe büyüklüğünün 15.256.240.762 TL'ye ulaştığı, bu ödeneğin 6.013.182.740 TL ile yüzde 39.41'lik bölümünün yatırım harcamalarına ayrıldığı,

- Bakanlığın toplam kamu yatırımları içindeki payının sırasıyla; 2003'te yüzde 6, 2004'te yüzde 14, 2005'te yüzde 10, 2006'da yüzde 11, 2007'de yüzde 39 ve 2008'de yüzde 46 olduğu, 2009 yılı yatırımlarının sektörel dağılımında ise; karayolunun yüzde 51, demiryolunun yüzde 37, havayolunun yüzde 5, haberleşmenin yüzde 4 ve denizyollunun yüzde 3'lük paya sahip olduğu,

ifade edilmiştir.

2.6.8. Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçeleri üzerinde yapılan değerlendirmelerde;

- İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerine ilişkin bir sigorta sistemi getirilmesinin ortaya çıkabilecek kriz durumunda mağduriyetlerin önlenmesi ve borsada istikrarın korunması açısından önem taşıdığı,

- Tarım ürünleri piyasalarının düzenlenmesi ve tarım ürünleri borsasının ivedilikle kurulmasının gerektiği, KOBİ'lerin yüzde 80'inden fazlasının tarım ürünlerinin alım ve satımını yaptığı, bu nedenle KOBİ'lerin sağlam finansman kaynaklarına ulaşması açısından ürün borsalarının kurulmasının da önem taşıdığı,

- İzmir Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasının yüzde 10 stopaj uygulamasına devam edildiği, bu durumun İMKB ile arasında haksız rekabet yarattığı, bu nedenle yüzde 10 stopaj uygulamasının kaldırılması gerektiği,

- Bankaların krizden kaynaklanan likidite sorununun çözümü amacıyla reel sektörün desteklenmesi açısından bankalar tarafından sağlanmış olan kredilerin geri dönüşü konusunda, daha esnek tutum takınılması için BDDK'nın bankaları yönlendirmesi gerektiği,

- Son günlerde yaşanan uluslararası kriz nedeniyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ülke ekonomisinin tüm dengelerini gözeten aktif bir rol üstlenmesinin büyük önem arz ettiği,

- Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası ve Halk Bankasının ülkenin ulusal sermayesinin bir sigortası olduğu, bu bankalardan düşük faizli ve yüksek miktarda kullandırılan bloke krediler nedeniyle bu bankaların kuruluş amaçlarına uygun olarak bankacılık hizmetlerini ifa etmesinde sorunlar yaşandığı,

- Banka yöneticilerin inisiyatif kullanması halinde risk yönetiminde daha başarılı olunacağı, bu nedenle banka yöneticilerinin hak ve sorumluluklarını düzenleyen 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 118 inci maddesinin yeniden düzenlenmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet ve Kurullar tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

- SPK'nın, geliştirdiği finansman ve yönetim modelleri ile kurduğu gözetim ve denetim sistemi sayesinde sermaye piyasasını iyileştirmeye çalıştığı,

- Kurul'un düzenleme yaparken konunun hukuki ve ekonomik boyutlarını dengeli bir şekilde ele aldığı, yapılacak düzenlemelerin ekonomik sonuçlarını analiz ettiği, bu kapsamda piyasa önceliklerini dikkate alan çözümler ürettiği,

- Sermaye piyasası alanında yapılan çalışmaların sonucunda yakın zamanda açıklanan Dünya Bankası'nın İş Yapma Raporuna göre, yatırım güvenliği açısından Türkiye'nin toplam 181 ülke arasında 53'üncü sırada yer alarak 2008 yılına göre 13 sıra birden yükseldiği,

- Dünya Ekonomik Forumu'nun 52 ülkenin finansal sisteminin gelişmişlik düzeyini esas alarak yayımladığı Finansal Gelişmişlik Raporu'na göre Türkiye'nin genel sıralamada 52 ülke arasında 39'uncu sırada yer aldığı, sermaye piyasaları kategorisinde ise 21'inci sırada yer aldığı,

- Yaşanmakta olan küresel krizin sinyallerinin alınması ve etkilerinin hissedilmesiyle SPK'nın kriz yönetimi konusunda üzerine düşen tedbirleri aldığı, bu kapsamda sermaye piyasasında likiditenin ön planda tutulduğu,

- Türk bankacılık sisteminin personel kalitesi, bilgi işlem teknolojisi, ürün çeşitliliği, kriz tecrübesi ve son yıllarda risk yönetimi hususlarında oldukça önemli mesafeler kaydettiği, Ülkemizde en çok denetlenen, sorgulanan, izlenen ve en ağır cezai sorumluluklara sahip sektörün bankacılık sektörü olduğu,

- Bankacılık sisteminde Eylül 2008 itibariyle, kredilerin takibe dönüşüm oranının yüzde 3.11, sektörün ortalama sermaye yeterlilik oranının yasal sınırın üzerinde yüzde 17.3, mevduatın krediye dönüşüm oranının ise yüzde 89 olduğu,

- Özel bankalar tarafından yurt dışından kullanılan kredilerin sendikasyon ve sekürütizasyon kredileri olarak adlandırıldığı, bu tür borçlanmaların en önemli özelliğinin daha uzun vadeli olmaları olduğu, bankacılık sisteminde stok olarak toplam 26 Milyar USD sendikasyon ve seküritizasyon kredisi bulunduğu, 2008 yılının kalanında 4.6 milyar USD, 2009 yılında ise 10.5 milyar USD geri ödemenin söz konusu olduğu,

- Kur riski, faiz riski, vade riski, ülke riski, itibar riski, mevduat riski gibi risklerin devamlı olarak bankacılık sektörünü tehdit ettiği, ancak içinde bulunulan dönemde esas riskin likidite ve kredilerin geri dönüşünde yaşanabilecek aksama riski olduğu,

- Uygulanmakta olan ve dünyadaki tek örnek olan likidite yönetmeliği ile likidite riskinin olabildiğince azaltılmasına çalışıldığı,

- Bankaların diyalog ve işbirliğine açık, kanunların elverdiği ölçüde esneyebilmesinin önemli olduğu kadar, reel sektör firmalarının da gerçek durumlarını yansıtan, şeffaf ve işbirliğine açık olmasının aynı derecede önemli olduğu,

ifade edilmiştir.

2.6.9. Kamu İhale Kurumu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan değerlendirmelerde;

- Kamu alımları konusunda saydamlık, verimlilik ve rekabeti artıran, Devletin piyasaya müdahalesini azaltan, aynı zamanda hesap verilebilirliği sağlayan, böylece yerli ve yabancı yatırımcılara güven veren 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2002 yılında çıkarıldığı, 2003 yılı başından itibaren uygulamaya konulduğu, ilk haliyle çok çağdaş bir Kanun olmasına rağmen zamanla yapılan değişiklikler sonucunda bu niteliklerini kaybettiği, Kanunun kamu ihale sistemine daha fazla güven sağlayacak şekilde yeniden ele alınması gerektiği,

- İhalelere ilişkin olarak internet ortamında yayınlanan bilgilerin yeterli olmadığı ve şeffaflığının tam olarak sağlanamadığı, Kamu İhale Kurumunun internet sayfasının vatandaşların kamu ihaleleri ile ilgili tüm bilgilere ulaşabilecekleri bir içeriğe kavuşturulması gerektiği,

- Özelleştirmenin amaçlarının; Devletin ekonomideki payının küçültülerek düzenleyici, yönlendirici ve denetleyici işlevlerinin etkin olarak sürdürülmesi, Devletin asli görevleri olan güvenlik ve adalet gibi hizmetler ile altyapı yatırımlarına etkin bir şekilde yönelmesi, ekonomide etkinlik ve verimliliğin artırılması, mülkiyetin tabana yayılarak genel refahın artırılması, piyasa rekabetinin geliştirilmesi, yabancı yatırımlar yoluyla ülkeye modern teknoloji transferinin sağlanması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve kamu sektörünün borçlanma ihtiyacının azaltılması olduğu, son yıllarda gerçekleştirilen özelleştirmelerin bu amaçları sağlamaktan uzak olduğu,

- Özelleştirmelerde milli ekonomi anlayışını esas alan bir yaklaşım sergilenmesi ve stratejik kurumların özelleştirilmesi konusunda hassasiyet gösterilmesi gerektiği,

- Özelleştirmenin temel amaçlarından birinin sermayenin tabana yayılması olduğu, Özelleştirme İdaresinin pratikte uyguladığı blok satış yoluyla tüm özelleştirmelerin yüzde 70'inin yapıldığı, bu nedenle sermayenin tabana yayılması anlayışının gerçekleştirilemediği, özelleştirmelerin halka arz yoluyla yapılmasının daha uygun olacağı,

- Dünyanın içinde bulunduğu ekonomik kriz ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik konjonktür dikkate alınarak özelleştirmeye yeni bir bakış açısı getirilmesi gerektiği, 1980'lerde başlayan özelleştirme sürecinin günümüzde ekonomiye ve istikrara olumsuz etkide bulunmaya başladığı,

- Dünya ekonomisinde, sadece sermayenin serbest dolaşımına imkan veren bir ekonomik yapının ülkelerin sektörel dengelerini bozduğu, Devletin ekonomi içindeki optimal konumunu zayıflattığı, Devletin yatırım yapıp hizmet üretirken toplam sosyal faydayı dikkate aldığı, ancak özel sektörün kâr maksimizasyonu ve özel faydayı öncelikli olarak gördüğü, Devletin sistem içerisindeki konumunun güçlendirilerek sosyal faydayı gözeten politikalar üretilmesi gerektiği, özelleştirmenin bu çerçevede yeniden değerlendirilmesinin daha yararlı olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennileri takiben, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Kamu İhale Kurumunun; ihale sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ilişkin şikâyetleri inceleyerek sonuçlandırmak, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek; ihale ilanları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek; basılı veya elektronik ortamda kamu ihale bültenini yayımlamak, görev alanı ile ilgili olarak istatistikler oluşturarak yayımlamak; haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerin sicillerini tutmak, ihale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak, görev ve yetkilerine sahip olduğu,

- Kamu alımlarının yıllık tutarının ülkemiz gayrisafi millî hasılasının %10'unun üzerinde olduğu, bu büyüklüğe ulaşan kamu alımları alanının etkin bir şekilde düzenlenmesinin ülke kalkınması açısından taşıdığı önemin kendiliğinden ortaya çıktığı,

- 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda önemli değişiklikler yapıldığı, bu kapsamda; şikayet sisteminin yeniden düzenlendiği, ihalelerde saydamlığın artırıldığı, elektronik ihalenin yasal altyapısının kurulduğu, Kamu İhale Kurumunun görev ve yetkilerinin yeniden düzenlendiği, şikayet sistemiyle ilgili olarak ihale sürecine taraf olanların başvuru hakları daraltılmadan, şikayet sürecinin kısaltılmasına ve şikayet sisteminin kötüye kullanılmasının önlenmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı; bu değişiklikler sonucunda Kamu İhale Kurumunun, asli görev alanıyla sınırlı olmak üzere, daha bağımsız ve güçlü bir Kurum haline geldiği,

- Özelleştirme uygulamalarında ekonominin rekabet gücünü ve verimliliğini artırmanın yanında özelleştirmelerin sosyal boyutunu da ön plana çıkaran bir yaklaşım benimsendiği,

- Özelleştirme çalışmalarının toplumsal dengeler üzerinde yaratacağı olumsuz yansımalara engel olmak konusunda hassasiyet gösterildiği, bu doğrultuda özelleştirilen kuruluşlarda çalışan işçilerin ve ailelerinin mağdur edilmeyerek diğer kamu idarelerinde geçici personel statüsünde işe yerleştirilmelerine imkan sağlandığı, bu kapsamda durumu uygun görülen 18 bin 162 işçinin atamasının Devlet Personel Başkanlığınca yapıldığı,

- 2003 yılına kadar 8 milyar dolar tutarında özelleştirme uygulaması gerçekleştirilmiş iken, 2003 yılından itibaren sağlanan istikrar ve ekonomik gelişme sonucunda 20 yıldır gerçekleştirilemeyen birçok kuruluşun özelleştirilmesinin başarıyla tamamlandığı, 32.5 milyar doları Özelleştirme İdaresi tarafından olmak üzere, TMSF ve Ulaştırma Bakanlığınca yapılan özelleştirmelerle birlikte toplam özelleştirme tutarının 50 milyar doları aştığı,

- Mevcut şartlar içinde en başarılı özelleştirmelerin yapılmış olduğu, sonradan yaşanan gelişmelere ve iyileşen ekonomik koşullarla göre değerlendirme yapmanın sağlıklı olmadığı,

ifade edilmiştir.

2.7. ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; atık yönetimi, atık su yönetimi, kirliliğin azaltılması, doğal ortamın ve biyoçeşitliliğin korunması, çevre korumaya ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetlerini içeren "Çevre Koruma Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan; Çevre ve Orman Bakanlığı ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.7.1. Çevre ve Orman Bakanlığı ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Doğal kaynaklarla çevrenin ayrı düşünülemeyeceği, bu nedenle doğal kaynakların kullanılması konusunda esas itibarıyla Çevre Bakanlığının söz sahibi olması gerektiği,

- Kalkınma politikaları ile çevre koruma arasında sağlıklı bir dengenin kurulması gerektiği, başta ABD, Rusya, Çin gibi büyük ülkeler olmak üzere pek çok ülkenin kalkınmayı çevrenin korunmasından önemli gördüğü, çevre korumaya önem verilmekle birlikte bu konunun ulusal kalkınmanın önüne geçmemesi gerektiği,

- Kalkınma ile çevre korumanın birbirinin rakibi olarak görülmemesi gerektiği, sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla ne çevreden ne de kalkınmadan taviz vermeksizin kalkınmanın mümkün olduğu,

- Özellikle büyük şehirlerde yeterli yeşil alan ve rekreasyon alanı olmaması nedeniyle vatandaşların tatil günlerini büyük alışveriş merkezlerinde geçirmek zorunda kaldıkları, Çevre ve Orman Bakanlığının alışveriş merkezlerine alternatif dinlenme imkanlarının sunulması konusunda politika geliştirmesi gerektiği,

- ÇED raporlarının onaylanmasının uzun sürmesi nedeniyle yatırımların olumsuz etkilendiği,

- Mevzuatımızda güncelliğini yitirmiş ve günümüz çevre politikaları ile uyumlu olmayan kanunların bulunduğu, bunların yürürlükten kaldırılması için çalışma yapılıp yapılmadığı,

- Ağaçlandırma Genel Müdürlüğünün çalışmalarının takdirle karşılandığı, ülkemizin pek çok yerinde başarılı ağaçlandırma faaliyetlerinin yürütüldüğü,

- Ormanların imara açılması konusunda daha hassas davranılması gerektiği, özellikle kıyı bölgelerinde turizm amaçlı imar izinlerinin ormanlara büyük zarar verdiği, bu konuda Kültür ve Turizm Bakanlığına verilen yetkinin tekrar Çevre ve Orman Bakanlığına verilmesinin daha doğru olacağı,

- Çevre kirliliği, yaşam alanlarının yok edilmesi, bilinçsiz tarımsal ilaç ve gübre kullanımı, bilinçsiz otlatma gibi nedenlerden dolayı ülkemizdeki bitki, böcek, kuş ve hayvan türlerinin bir kısmının soylarının tükenme aşamasında olduğu, özellikle bunlardan endemik olanların korunmasına özel önem verilmesi gerektiği,

- Hidroelektirk santraller konusunda Çevre ve Orman Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında yaklaşım farkının bulunduğu, bu konuda iki bakanlık arasında bir görev çakışmasının bulunduğu, bu durumun planlama ve strateji belirleme bakımından sorunlara yol açtığı,

- Milli Parkların özelliklerini korumak kaydıyla turizme açılmasının önemli bir gelir kaynağı sağlayacağı, mevcut uygulamaların bu alandaki potansiyeli gösterdiği, bu amaçla, milli parklarımızın tanıtımı için daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği,

- Ekonomik ve sosyal politikalar ile çevre politikası arasında uyum sağlanması, kalkınma sağlanırken insan sağlığının, ekolojik dengenin, kültürel, tarihi ve estetik değerlerin korunması gerektiği, milli ve bölgesel öncelikleri dikkate alan, fayda-maliyet ve risk faktörlerini değerlendiren bir milli çevre politikasının oluşturulması gerektiği,

- Çevre denetiminde etkinliği sağlamak üzere çevre zabıtası ve ihtisas mahkemelerinin kurulmasının, çevre bilgi sisteminin oluşturulmasının, meteorolojik ölçüm istasyonlarının çevre kirliliğini de ölçecek yapıya kavuşturulmasının gerekli olduğu,

- Kalkınma planında kentleşme politikalarının da çevre politikası ile ilişkilendirildiği, ancak uygulamada kentleşme ve imar konusunda tam bir yetki karmaşasının yaşandığı,

- Çevre konusundaki AB mevzuatının uyumlaştırılması çalışmalarına bir an önce başlanılması gerektiği,

- İnsanlığın önündeki en büyük çevre sorununun küresel ısınma olduğu, ancak bu konuda uluslararası işbirliğinin gerektiği, kalkınmaya yönelik enerji talebinin artışı ile küresel ısınma sorununun Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından sorun olabileceği, bu durumun küresel ısınma konusunda uluslararası işbirliğini zorlaştırdığı,

- Kentleşme, turizm, tarım, sanayi gibi sektörlerin kirlilik tehdidi ve baskısı altında bulunan ekolojik açıdan hassas ve tarihî, doğal, kültürel değerler açısından önem taşıyan özel koruma bölgelerinin sayısının Trabzon ilindeki Uzungöl'ün de eklenmesiyle ondörde çıktığı, ciddi kirlilikle karşı karşıya olan Van Gölü'nün de özel çevre koruma bölgesi ilan edilmesi gerektiği,

- Deniz yaşamının ve deniz kaynaklarının korunması konusunda uluslararası sözleşmelere dayanan yükümlülüklerimiz dikkate alınarak gerek karasularımızdaki gerek denizlerimizdeki özel çevre koruma alanlarının genişletilmesi gerektiği, ayrıca sadece deniz kıyısında değil karasal alanda da oluşturulan özel çevre koruma alanlarımızın ülkemizde yaygınlaştırılarak çevre duyarlılığının artırılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- AB mevzuatına uyum kapsamında otuzsekiz yönetmeliğin yayımlandığı, gürültü kirliliği konusunda AB direktifi dikkate alınarak sorumlu kurum ve kuruluşların belirlendiği Çevresel Gürültü Yönetmeliğinin çıkarıldığı,

- Çevresel kalite değerlerini yükseltmek için Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin revize çalışmalarına başlandığı, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin yeniden düzenlenerek yürürlüğe konulduğu,

- Çeşitli konularda eylem planlarının hazırlandığı, örneğin, her bir akarsu havzası için koruma eylem planın hazırlanmaya başlandığı; belediyelerin atıksu arıtma tesisleri konusunda atıksu eylem planı hazırlandığı; katı atıklar konusunda katı atık eylem planı kapsamında katı atık depolama tesisi sayısının 34'e çıkarıldığı, 2012 yılına kadar bu rakamın 130'a çıkarılacağı; Temiz Hava Eylem Planı çalışmaları kapsamında ulusal hava kalitesi izleme ağının oluşturulduğu ve günlük bilgilerin internet ortamında paylaşıldığı,

- Ambalaj Atıklarının Kontrollü Ayrıştırılması Yönetmeliği, Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gibi düzenlemelerle çevre kirliliğine yol açan atıkların özel yöntemlerle toplanmasının, yok edilmesinin veya yeniden değerlendirilmesinin amaçlandığı,

- Kalıcı Organik Kirleticilere ilişkin Stockholm Sözleşmesi'ne taraf olunması ve iklim değişikliğiyle mücadele çerçevesinde Kyoto Protokolü'ne taraf olunmasına ilişkin Kanun Tasarılarının TBMM gündeminde bulunduğu, Kyoto Protoküne taraf olmamız halinde 2012 yılına kadar herhangi bir mükellefiyet altına girilmeyecek olmakla birlikte 2012 yılı sonunda yürürlükten kalkacak olan bu Protokolün yerini alacak uluslararası düzenlemenin müzakerelerinde Türkiye'nin söz hakkı elde edeceği,

- Hava kalitesinin iyileştirilmesi ve izlenmesi için Temiz Hava Eylem Planı çalışmalarının başlatıldığı, bütün illerimizde sürekli ölçüm gerçekleştirilmesine ve internet üzerinden kamuoyuna sunulmasına imkan sağlayan ulusal hava kalitesi izleme ağının oluşturulduğu,

- Dengeli ve sürekli kalkınma için toprak kaynağının doğru kullanımı maksadıyla hazırlanan çevre düzeni planlarına hız verildiği, ülkemizin halen yarısının çevre düzeni planına sahip olduğu ve hazırlanan eylem planı çerçevesinde 2012 yılına kadar tamamının çevre düzeni planına kavuşturulmasının hedeflendiği,

- Temiz bir enerji olan su kaynaklarının enerji üretiminde kullanılması için 2003 yılında yürürlüğe giren Su Kullanım Hakkı Anlaşması Yönetmeliği kapsamında; kamu tarafından geliştirilen toplam kurulu gücü 23.129 megavat olan 1.530 adet projeden 1.499 adedi için su kullanım hakkı anlaşmasının imzalandığı, ayrıca özel sektör tarafından toplam kurulu gücü 7.019 megavat olan 1.187 adet projenin de geliştirildiği,

- 2009 yılında İstanbul'da gerçekleştirilecek 5. Dünya Su Forumuna 159 ülkeden 18 binin üzerinde katılımcının beklendiği dünyanın en önemli su zirvesi olan forumda su kaynaklarının durumunun tüm yönleriyle tartışmaya açılacağı, bu konuda 2007 yılından itibaren devam etmekte olan çalışmalar kapsamında ülkemizde on beş bölgesel toplantının yapıldığı, bu toplantılarda sunulan tebliğlerin kitapçıklar hâlinde hazırlandığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarına da özellikle gönderildiği,

- 2002 yılına kadar 75 bin hektar ağaçlandırma, erozyon kontrolü, rehabilitasyon çalışması yapılırken 2008 yılında bu miktar 4,5 kat artırılarak 400 bin hektara çıkarıldığı ve ülkemizin ağaçlandırma çalışmaları ile dünya genelinde en fazla ağaçlandırma yapan ilk on ülke içine girdiği,

- 2008-2012 yılları arasında 2 milyon 300 bin hektarlık sahada ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve ormanların iyileştirilmesi çalışmaları yapılması amacıyla Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Eylem Planının yürürlüğe girdiği,

- Ağaçlandırma çalışmalarına kamunun da katılım sağlaması amacıyla kamu kurumlarına ücretsiz fidan teminine imkan sağlandığı ve bir çok kurumla protokollerin imzalandığı, kara yollarında kırk iki büyük ölçekli proje ile 465 kilometre uzunluğunda ağaçlandırmanın yapıldığı ve 276.069 tane fidanın dikildiği, 2.970 okulda 2.850 hektarlık sahada 660 bin adet ağacın dikildiği,

- Özel sektörün özellikle de holdinglerin ağaçlandırma seferberliğine dahil olduğu, 2002 yılında 2.199 hektar alanda özel ağaçlandırma yapılırken getirilen yeni teşvik ve destekler neticesinde 2008 yılında bu rakamın 11.500 hektara yükseldiği,

- Kentte yaşayan insanların boş zamanlarını ve hafta sonlarını değerlendirebilmeleri amacıyla her ile bir kent ormanı kurulmasının planlandığı, bu kapsamda 2003-2008 yılları arasında 63 kent ormanının kurulduğu, Atatürk Orman Çiftliği içerisinde 7.600 dekar alanda 1 milyonun üzerinde fidan dikilerek yeni bir ormanın oluşturulduğu,

- Orman köylülerinin desteklenmesi için 2008 yılında toplam 2.900 aileye arıcılık, süt sığırcılığı ve seracılık, 19.613 aileye güneş enerjisiyle su ısıtma sistemi, 657 aileye de dam örtülüğü için kredi desteği sağlandığı, 2005-2008 yılları arasında ferdî kredi yardımlarında yüzde 259 oranında artış sağlandı.

- Kıta Avrupası'ndan daha fazla bitki ve hayvan çeşitliliğine sahip olan ülkemizin bu zenginliğinin korunması için son yıllarda artırılan çalışmalarla 6 millî park, 16 tabiat anıtı, 12 tabiat parkı ilan edildiği, 2008 yılında on adet korunan alanın uzun devreli gelişme planının onaylanarak yürürlüğe girdiği, yedi adet alanın ise planlama çalışmalarının tamamlandığı ve onay aşamasına geldiği,

- Ülkemizin ilk Deniz Kaplumbağaları Rehabilitasyon Merkezinin 2008 yılında Muğla Dalaman'da kurulduğu, Dünyada nesli tükenmiş olan ve sadece 40 adet olan kelaynakların Urfa, Birecik'te çoğaltılarak 110 adede ulaştırıldığı ve doğal göçlerinin devamlılığının sağlandığı,

- Büyük projelerde yatırımın çevresel riskini minimize ettirecek her türlü taahhüt alınarak mutlaka çevresel etki değerlendirmesinin yapıldığı ve alınan taahhütlerin yerine getirilip getirilmediğinin titizlikle takip edildiği,

- Çeşitli kirletici unsurların tehdidi altında bulunduğundan "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilen on dört adet bölgede 2002 yılına kadar 76 adet proje gerçekleştirilmişken, 2008 yılı itibarıyla toplam 296 adet projenin gerçekleştirildiği,

- 2009-2013 Dönemi Stratejik Planı çerçevesinde özel çevre koruma bölgelerinde karasal alanların yanı sıra denizlerdeki biyoçeşitlilik değerlerinin envanterlerinin çıkarılmasına ilişkin üç yeni araştırma projesine başlandığı,

- Van Gölü'nde çevre kirliliğini kontrol altına almak amacıyla gerek katı atık gerekse atık su arıtma tesisi projelerinin hızlı bir şekilde tamamlanması için çalışmaların yürütüldüğü, ancak özel çevre koruma alanı ilan edilmesinin düşünülmediği,

ifade edilmiştir.

2.8. İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; topluma, ailelere ve kişilere doğrudan sunulan iskan, toplum refahı, su temini, sokak ve caddelerin aydınlatılması, iskan ve toplum refahına ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetlerini içeren "İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.8.1. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Bütçesinin sermaye giderleri tertibinde başlangıç ödeneklerine göre yıl sonu gerçekleşmelerinin çok yüksek olduğu, 2007 yılında başlangıç ödeneği 120 milyon YTL iken 381 milyon YTL harcamanın gerçekleştiği, benzer durumun 2008 yılında da gözlemlendiği,

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bağlı Toplu Konut İdaresi Başkanlığının Başbakanlığa, Karayolları Genel Müdürlüğünün ise Ulaştırma Bakanlığına bağlanmasının ardından İller Bankası Genel Müdürlüğü ile Afet İşleri Genel Müdürlüğünün ayrılmasına ilişkin Tasarıların da TBMM'de bulunduğu. Bu düzenlemeler sonucu Bakanlığın işlevlerinin önemli oranda azalacağı,

- Görev alanı gittikçe daralan Bakanlığın, dış müteahhitlik hizmetlerini sahiplenmesi ve bu sektörün teminat mektubu, proje kredisi, yurt dışındaki çeşitli ülkelerde yaptığı işlerde karşılaştığı risklere karşı sigorta ve yurt dışına götürdüğü personelle ilgili olarak Türkiye'de ödemek zorunda kaldığı sosyal güvenlik primleri gibi bir çok alandaki sorunlarıyla doğrudan ilgilenmesi gerektiği,

- Toplu Konut İdaresi Başkanlığının ülke genelinde kamu kurumlarına yönelik olarak okul, hastane ve yurt yapımına ilişkin projeler yürüttüğü, esasında bu faaliyetlerin kanunen Bayındırlık ve İskan Bakanlığının görev alanına girdiği,

- İnşaat sektörünün yurt içi hasıla içindeki payı incelendiğinde 2005'te yüzde 21,5 olan reel fiyatlarla büyüme hızının 2006'da yüzde 19,4'e, 2007'de yüzde 5'e düştüğü 2008 yılı için öngörülen yüzde 1,9'un ise gerçekleşemeyerek negatife dönebileceği, bu negatif eğilimi pozitife çevirmek için inşaat sektörünün desteklenmesi gerektiği,

- İnşaat ruhsatları ve yapı kullanım izinleri üzerinden konut yapımının hızına bakıldığında, yapılaşmanın yüzde 40'ının yer aldığı üç büyük ilden İzmir'de yüzde 100, Ankara'da yüzde 60-70 seviyelerinde konut tamamlanırken bu oranın İstanbul için yüzde 14'e düştüğü,

- Bazı ilçelerin kapatılmasıyla ilgili olarak 2008 yılında yürürlüğe giren 5747 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince yürürlüğünün durdurulduğu, Anayasa Mahkemesinin bu kararı doğrultusunda turizm belediyesi olan bazı ilçelerin kapatılma işleminin de durdurulduğu, bu ilçelerin hangi kriterlere göre belirlendiği,

- Beton santrallerinin maliyetin altında satış yaptığının düşünüldüğü, bu şüpheli durumun ortadan kaldırılabilmesi için standartların belirlenmesi ve denetimlerin artırılması gerektiği,

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesinde öngörünün düşük olmasına rağmen harcamanın yüksekliğinin kamu kurumlarının yapılarının inşaatı ile esaslı onarımlarının yapılması ve yaptırılması işinin bakanlık tarafından gerçekleştirilmesi nedeniyle kurumların ödeneklerinin yıl içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Bütçesine aktarmasından kaynaklandığı,

- Son yıllarda inşaat sektörünün canlanması üzerine yapı denetimine ilişkin çalışmalarda artış olduğu, yaklaşık 90 milyar YTL bedelli 223 milyon metrekare inşaatın denetlendiği,

- AB mevzuatının uyumlaştırılması amacıyla Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, Yangın Yönetmeliği, Isı Yalıtım Yönetmeliği, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ve Isı Paylaşımı Yönetmeliği başta olmak üzere bir çok tebliğin hazırlanarak yürürlüğe girdiği,

- İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından 2008 yılında; hizmet sunulan toplam 3.324 mahallî idare biriminden şartları uyanlara 1 milyar 350 milyon YTL kredi tahsis edildiği, İller Bankasının yatırım programında yürütülen işler için 350 milyon YTL, belediyelerin kendi yatırım programında yürütülen işler için 250 milyon YTL, araç gereç ve malzeme alımları için 150 milyon YTL kullandırıldığı,

- Afetlerle ilgili olarak İçişleri Bakanlığına bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü olmak üzere üç parçalı bir yapının bulunduğu, bu yapının tek çatı altında toplanmasına ilişkin Tasarının, Genel Kurul gündeminde yer aldığı,

- İlgili belediyelerden gelen talep üzerine turizm belediyelerinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca belirlenerek Devlet Planlama Teşkilatına sunulduğu, ülkemizde halen 94 adet turizm belediyesinin bulunduğu ve bunlardan 8 adedinin Anayasa Mahkemesinin 5747 sayılı Kanuna ilişkin yürürlüğü durdurma kararı gereğince kapatılmadığı, ancak söz konusu Kanunla 1.124 adet belediyenin kapatıldığı,

- Dış müteahhitlik hizmetlerinin desteklenmesi konusunda Hükümet tarafından en üst seviyede temasların yürütüldüğü, önümüzdeki günlerde de müteahhitlerimiz tarafından faaliyette bulunulan ülkelerin büyükelçileri ile bir toplantının yapılmasının planlandığı,

- Beton santralleriyle ilgili olarak hazır beton piyasa gözetim denetiminin yapıldığı, bu denetimlerin ardından kusur oranının yüzde 8'den yüzde 1'e düşürüldüğü,

- Bakanlığın bünyesinden bazı kurumların, diğer ülkelerdeki örnekler ve hizmet gerekleri dikkate alınarak ayrıldığı, bu nedenle Bakanlığın iş hacminin de küçüldüğü, ancak halen yürütülmekte olan hizmetlerin geliştirilmesi noktasında yeni hedeflerin belirleneceği,

- Başbakanlığa bağlanan TOKİ tarafından 1983-2002 yılları arasında 45 bin konut yapılmış iken 2002 yılından sonra bir kısmı sosyal bir kısmı da lüks olmak üzere 350.000 konut yapıldığı, genel bütçeden finansman sağlanmaksızın tahsis edilen Hazine arazileri kullanılarak yatırımların gerçekleştirildiği, devlet tarafından yapılması gereken okul, hastane ve sosyal konutların, ödenek yetersizliği nedeniyle gerçekleştirilemediği, bu nedenle bu tür hizmetlerin belli bir finansal güce kavuşan TOKİ tarafından yürütüldüğü,

- Ülkemizde konut stokundaki birikme dikkate alınarak yabancılara gayrimenkul satışının artırılmasına yönelik tedbirlerin gözden geçirildiği,

ifade edilmiştir.

2.8.2. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Güneydoğu Anadolu Projesi'nin Türkiye yüz ölçümünün yaklaşık yüzde 10'u kadar bir bölgeyi kapsadığı, sonuçları itibarıyla ise tüm Türkiye'yi ilgilendirdiği,

- Türkiye'nin gelişmiş ülkeler seviyesine ulaşmasının tarıma dayalı büyümeye bağlı olduğu, bu nedenle GAP'ın büyük önem arz ettiği,

- GAP'la ilgili olarak 2008-2012 dönemini kapsayan Eylem Planının olumlu karşılandığı, ancak Eylem Planında öngörülen alt yapı yatırımları için büyük miktarda kaynağın nereden sağlanacağının da açıklanması gerektiği,

- GAP kapsamındaki sulama yatırımlarının henüz yüzde 15'inin gerçekleştirildiği, bölge gelişmesinin temel bileşeni olan üretimin çeşitlendirilmesi ve buna bağlı olarak tarımsal sanayinin geliştirilmesinin sulama yatırımlarının gerçekleştirilmesi ile mümkün olacağı, bu nedenle sulama altyapısının öncelikle ve kısa sürede tamamlanmasının büyük önem arz ettiği,

- GAP kapsamında su götürülecek alanın toplam 1 milyon 800 bin hektar olduğu, yılda ortalama 10 bin hektar dolayında alana su götürüldüğü, 1 milyon 400 bin hektar toprağın su beklediği dikkate alınırsa projenin tamamlanmasının yıllar alacağı,

- Son dönemde GAP bölgesinde kırdan kente göç, yoksulluk ve işsizlik gibi alanlarda yaşanan sorunların ve değişen sosyal yapının doğurduğu yeni sorunların, bölgede sosyal yatırımlara duyulan ihtiyacı daha da artırdığı,

- GAP'ın merkezinin Şanlıurfa'ya taşınması halinde, personelin mağdur edilmemesi için düzenleme yapılması gerektiği, bu kapsamda GAP'ta istihdam edilen 254 personelin mağdur olmayacak şekilde diğer kurumlarda istihdam edilmesinin uygun olacağı,

şeklinde görüş, eleştiri ve temennileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- GAP kapsamındaki sulama yatırımları incelendiğinde, önceliğin su depolama yapılarına verildiği, on beş barajın tamamlandığı ve 1 milyon hektar alanı sulayacak su depolama kapasitesi oluşturulduğu, 2008 yılı itibarıyla Fırat ve Dicle Havzası'nda toplam 272.972 hektar alanın sulamaya açıldığı,

- Tarım, sanayi, enerji, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımları ile bölgenin ekonomik ve sosyal göstergelerinin ülke ortalamasına getirileceği, 3.8 milyon kişiye iş olanağı sağlanacağı, bölge halkının yaşam kalitesi ve refah düzeyinin yükseltileceği,

- Türkiye'de 2007 yılında üretilen 35.7 milyar kilovat-saatlik hidroelektrik enerji içinde, GAP'ın 18.2 milyar kilovat-saatlik hidroelektrik üretimiyle yüzde 51'lik bir paya sahip olduğu,

- Hükümet tarafından, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ekonomik kalkınma, sosyal gelişme ve başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 yılı sonuna kadar tamamlanması kararı alındığı, bu amaçla yerel inisiyatifleri dikkate alan katılımcı bir sürecin sonunda, bölgede yaşayan vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak amacıyla GAP Eylem Planının hazırlandığı,

- GAP Eylem Planı'nda 73 ana eylem altında 300'den fazla projenin yer aldığı, her bir eylemi gerçekleştirecek sorumlu kuruluşun, eylemin gerçekleştirileceği sürenin ve bu eylemler için gerekli ödeneğin sağlandığı,

- Sosyal Destek Programı çerçevesinde GAP kapsamına giren illerde meslek edindirme, sosyal yardım ve hizmetler ile kültür, sanat, spor alanlarında Valilikler tarafından hazırlanan projelere kaynak aktarıldığı,

- GAP'ın Şanlıurfa'ya taşınması kararının politik bir karar olmadığı, personel istihdamının da Kurumun kendi içinde oluşturduğu politika ve strateji çerçevesinde belirleneceği,

ifade edilmiştir.

2.9. SAĞLIK HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; kollektif sağlık hizmetleri devlet politikasının oluşturulması ve idaresi; tıbbi personel ve gezici sağlık personeli ile hastane, klinik ve ameliyathane ve benzeri için standartların oluşturulması ve yürütülmesi; sağlık hizmeti sağlayan kişilerin lisanslanması ve düzenlenmesi; tıp ve sağlık ile ilişkili konularda uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının yapılması amacıyla gerçekleştirilen devlet faaliyetlerinin oluşturduğu "Sağlık Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan Sağlık Bakanlığı ve Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri görüşülmüştür.

2.9.1. Sağlık Bakanlığı ile Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bir ülkenin sağlık göstergelerinin o ülkenin refahını ve gelişmişlik düzeyini gösterdiği, ancak Türkiye'nin, sağlık hizmetlerinin etkinliği açısından kendi düzeyindeki ülkelerle mukayese edildiğinde çok ileri düzeyde olmadığı, özellikle sağlık hizmetlerine kaynak aktarılması ve kaynak kullandırılması konusunda eksiklerin olduğu, örneğin TÜSİAD tarafından yapılan bir araştırmaya göre sağlık harcamalarının da içinde bulunduğu sosyal koruma harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı Türkiye'de yüzde 9 iken Yunanistan'da yüzde 26, İspanya'da yüzde 20, Macaristan'da yüzde 22 olduğu,

- Özel hastanelerin, genel sağlık sigortası sistemine geçilmesinden sonra Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşma yapmadıkları, anlaşması olan özel hastanelerin ise katkı payı gibi uygulamalarla hastaları önemli ölçüde istismar ettikleri, çeşitli isimlerle hastalardan para almalarına rağmen kamu hastaneleri kadar başarılı olamadıkları, bu durumun giderilmesi adına gerekli denetim faaliyetlerinin hızlandırılması gerektiği,

- Sağlık alanında üniversitelerin, Sağlık Bakanlığının ve belediyelerin kendi görev alanına yönelik ayrı bir planlamasının olduğu, sosyal faydası yüksek, birey yerine toplumun tümünü kapsayan, yerel yönetimlerin, üniversitelerin, Sağlık Bakanlığının, sivil toplum kuruluşlarının ortak çalışmaları doğrultusunda bir sağlık planlanmasının yapılması gerektiği,

- Hemşire sayısının yetersiz olduğu, ülkemizde 100 bin kişiye düşen hemşire sayısının 130 iken Avrupa'da bu sayının 660 olduğu, bu anlamda hemşire eksikliğinin giderilmesi gerektiği, ayrıca hemşirelerin kendi sorumluluk alanları dışında yoğun çalışma mesailerinin bulunduğu, dolayısıyla sağlık hizmeti vermeye çalışan hemşirelerin mali ve sosyal haklarında da iyileştirmeler yapılmasının faydalı olacağı,

- Sağlık Bakanlığının, sağlıkta yolsuzluk ve dolandırıcılıkla mücadele konusunda ödül almış olmasının memnuniyet verici olduğu, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından özel sağlık kuruluşlarına yönelik bir aylık zaman dilimi içinde yapılan denetimler sonucunda Devlet tarafından yapılan 39 milyon YTL'lik ödemenin yaklaşık 16 milyonunun yersiz olduğu, yani özel sağlık kuruluşlarına yapılan ödemelerinin yaklaşık yüzde 40'ının hastaların ihtiyaç duymadığı halde yapılan sağlık giderlerini oluşturduğu, bu anlamda denetim ve gerekli standartların tespiti yönünde Sosyal Güvenlik Kurumu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının bir program ve plan çerçevesinde ortak hareket etmelerinin faydalı olacağı,

- Türkiye'de bebek ölüm oranı binde 40 iken Kıta Avrupa'sında binde 5 düzeyinde olduğu, anne ölüm oranlarının İtalya, Fransa, İspanya'da yüz binde 5 olmasına rağmen Türkiye'de bu oranın yüz binde 49,2 olduğu, Türkiye'nin anne ve çocuk ölüm oranında dünyada 189 ülke arasında 108'inci sıra olduğu,

- 1998 yılı rakamları baz alındığında toplam kamu sabit sermaye yatırımları 2009 yılı içinde yüzde 1,58 artar iken, kamunun sağlık sektörüne yapacağı yatırımları ise yüzde 0,36 azaldığı, yine 1998 yılı baz alındığında 2009 yılı içinde özel sektörün toplam sabit sermaye yatırımları yüzde 5,58 artarken, sağlık sektörüne yapacağı yatırımlarının yüzde 10 arttığı, yani kamunun sağlık sektörüne yapacağı sabit sermaye yatırımları 98 fiyatlarıyla azalırken, özel sektörün yapacağı sağlık yatırımlarının arttığı, dolayısıyla vatandaşın paralı sağlık hizmeti almaya zorlandığı,

- Sosyal güvenlik kurumlarının sağlık giderlerinin, toplam sağlık harcamaları içindeki payı 2007'de yüzde 27,6 iken, 2008 yılının ilk dokuz ayında yüzde 30,4'e çıktığı, yani 2008 yılının ilk dokuz ayında sağlık giderleri 2007 yılının aynı dönemine göre yüzde 29,4 arttığı, dolayısıyla sağlık hizmetlerinde özel sektörün ağırlığının giderek arttığı ve vatandaşların kısmen paralı sağlık hizmeti almaya zorlandığı, bu durumun, hem sağlık hizmetlerinin kalitesi açısından hem de her gelir grubundaki vatandaşların hizmete erişim noktasında önemli sıkıntılara neden olduğu,

- Koruyucu sağlık hizmetlerinin tamamının Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilmesinin zor olacağı, Bakanlığın özellikle temel altyapı hizmetlerine ilişkin görevlerinin belediyeler ve il özel idareleri ile paylaşılmasının faydalı olacağı,

- Sağlıkta Dönüşüm Programının uygulanması kapsamında Bakanlığın üstlenmesi gereken misyonun; sadece organizasyon, koordinasyon, yol gösterici, denetleyici, takip edici, politika üretici, planlayıcı bir rol üstlenmesi biçimde olması gerektiği, böylece sağlık hizmetlerinin tek merkezden yönlendirileceği ve çok başlılık ve düzensizliğin önleneceği, böylelikle kısa, orta ve uzun dönem sağlık politikalarının daha gerçekçi olarak belirleneceği,

- Sağlık hizmetlerinin çarpık ve hakkaniyetten uzak, zengin-fakir, bölgeler arası farklılık ayrımı yapılmaksızın tüm vatandaşlara eşit ve adil bir şekilde ulaştırılması gerektiği, bunun sosyal devlet olmanın en önemli unsuru olduğu,

- Koruyucu ve güvenlik temel hizmetlerinin ücretsiz sunulmasının ve vatandaşların yurdun her tarafında birinci basamak sağlık kuruluşlarından herhangi bir sosyal güvenlik belgesi istenilmeden hizmet alabilmelerinin memnuniyet verici olduğu,

- Bir ülkede sağlık ve eğitimde yaşanan gelişmelerin o ülkenin sosyoekonomik gelişmişlik düzeyini, insani yaşam endeksini ve yaşam kalitesi seviyesini artıracağı, Türkiye insani gelişmişlik endeksi sıralamasında dünyada 1975 yılında 56'ncı sıradayken 2007 yılı itibariyle 92'nci sıraya gerilediği, her ne kadar 1975 yılından günümüze baz alınan ülke sayısı artırılmış olsa da ülkeler içerisindeki orana bakıldığında ülkemizde insani gelişmişlik düzeyinde önemli bir gelişmenin yaşanmadığının görülebileceği,

- Uzman doktor sayısının eksikliği yanında bu personelin bölgeler arasında eşit dağılımı konusunda da önemli sıkıntıların olduğu, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde uzman doktor sayısının yetersiz olduğu, gönderilen personelin de belirli bir süre görev yaptıktan sonra istifa ettikleri, bu durumun giderilmesi anlamında Bakanlığa önemli görevlerin düştüğü,

- Diyarbakır ve Van'da bulunan sağlık kuruluşlarının kendi sınırları içindeki vatandaşlara hizmet vermelerinin yanında Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki birçok vatandaşa da hizmet sağladıkları, hizmet alanlarının genişliğinden dolayı bu iki ilde sağlık kampüsü kurulmasının faydalı olacağı, ayrıca bu illerde sağlık üssü kurulması durumunda Orta Doğu ve Kafkaslardan da sağlık hizmeti almaya gelecek kişilerin olacağı, diğer taraftan sınır illerinde yaşayan vatandaşların, başta yasal olmayan ilaç ticareti olmak üzere çeşitli sağlık hizmetlerini komşu sınır ülkelerinden edinmelerinin de engellenebileceği,

- Sağlık hizmetleri alanındaki kayıt sisteminin bugün yapılması gerekenler ile yarın yapılması gerekenler arasında ilişki kurulması bakımından oldukça önemli olduğu, bu anlamda e-sağlık ile ilgili yapılan çalışmaların hızlandırılması ve bir an önce hizmete sunulması gerektiği,

- Sağlık hizmetlerinde ülkenin yetersiz olan kaynaklarının verimli ve etkin kullanımının oldukça önemli olduğu, örneğin sağlık personelinin görev ve sorumlulukları ile görev yerlerinin objektif bir şekilde belirtildiği personel planlamasının olması gerektiği,

- Vatandaşların alması gereken sağlık hizmetini en yakınında, en uygun şartlarda ve uygun ekonomik maliyetle almasının, diğer yandan da hastanelerin fiziki yapılarının fonksiyonelliğinin ve birbirinden hizmet alabilme kapasitesinin geliştirilmesinin çok önemli olduğu,

- Sağlık ve eğitim hizmetlerinin büyüme üzerinde uzun vadede çok olumlu bir etkisinin olduğu, özellikle koruyucu sağlık hizmetlerindeki gelişmeler sayesinde daha sağlıklı bireylerin üretim sürecine katılmalarını sağlayacağı, sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılmasının ülkelerin ekonomik büyümesi üzerinde son derece önemli etkilerinin bulunduğu,

- Önceki yıllarda milli gelir ve kişi başına düşen gelirde artış yaşanmasına rağmen sağlık harcamalarının giderek azaldığı, örneğin toplam sağlık harcamalarının gayri safi yurtiçi hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 5,9 iken 2006 yılında 5,7'ye düştüğü, aynı şekilde kamunun sağlık harcamalarında da önemli bir artışın olmadığı, kamu sağlık harcamalarının gayri safi yurtiçi hasılaya oranı 2002 yılındaki yüzde 4,1 iken 2006 yılında da yüzde 4,1 olduğu, ayrıca kamu sağlık harcamalarının 2005 yılı için OECD ortalamasının yüzde 9 ve Avrupa ortalamasının yüzde 11 olduğu düşünüldüğünde Türkiye'nin gelişmiş ülkelere nazaran sağlık alanında geri kaldığı,

- Koruyucu ve temel sağlık hizmetleri çerçevesinde; 1999 yılında 64 milyon hastanın 15.969 tane hekim tarafından muayene edildiği, yani bir yılda bir hekimin ortalama 4.007 hastayı muayene ettiği, 2008 yılına gelindiğinde 167 milyon hastanın 16.200 tane hekim tarafından muayene edildiği, yani bir yıl içinde bir hekimin muayene sayısının 10.308 olduğu, 4.007'den 10.308'e artan bir hekimin bir yıllık muayene sayısının önemli bir sorun olduğu, dolayısıyla koruyucu ve temel sağlık hizmetlerinde ihtiyaç duyulan hekim açığının giderilmesi gerektiği,

- Sağlık alanına yatırım yapmak isteyen bir kişinin Sağlık Bakanlığı tarafından ilan edilen yerlerde hastane açabilmesi uygulamasının yanlış olduğu, girişimcinin her türlü riski göze alarak yatırım kararını verebileceği, bu nedenle Bakanlığın uygulamasının sadece hastanenin gerekli ve önemli şartları taşıyıp taşımadığının denetimi ile sınırlı olması gerektiği,

- 2008 yılının Kasım ayı itibariyle hastanelere yapılan müracaatın yüzde 30 oranında azalmasının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayınlanan yeni sevk zinciri sistemine ilişkin tebliğin amacına ulaştığını gösterdiği, ancak uygulamada vatandaşın sevk alabilmesi açısında ciddi sıkıntılar yaşandığı, aile hekimliği pilot uygulamalarının tamamlanmadan ve yurt genelinde yaygın hale getirilmeden sevk zinciri uygulamasına geçilmesinin yanlış olduğu,

- Uluslararası düzeyde yaşanan küresel kriz sürecinde en fazla etkilenecek kesimin yoksul ve orta gelire sahip olanlar olduğu, bu kriz döneminde bu kesime kaliteli sağlık hizmetinin ulaştırılmasının en önemli konulardan biri olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Hastanede herhangi bir sağlık hizmeti alırken başka bir sağlık alanında hizmet alma ihtiyacı ortaya çıkan vatandaşın daha kolay bir şekilde ihtiyacı olan tüm sağlık hizmetlerinden faydalanabilmesi amacıyla sağlık kampüslerinin kurulduğu, böylelikle sağlık hizmetlerinin daha verimli ve etkin hale getirilebileceği,

- Türkiye'deki sağlık göstergelerinin en gelişmiş ülkelerin sağlık göstergeleriyle kıyaslanmasının çok doğru olmadığı, ancak bu ülkelerin gelişmişlik düzeyinin Türkiye için ulaşılması gereken bir hedef olduğu, Dünya Sağlık Örgütünün ülkelerin gelir gruplarına göre birkaç kategoriye ayırdığı, Türkiye'nin orta yüksek gelirli ülkeler grubunda yer aldığı, dolayısıyla kıyaslamanın bu kategoride bulunan ülkelerle yapılmasının daha gerçekçi olacağı,

- Dünya Sağlık Örgütü adına çalışmalar yapan European Observatory isimli bir kuruluşun Sağlık Bakanlığında kapasite planlamasıyla ilgili raporuna göre Avrupa'nın hemen her ülkesinde başta Fransa, Almanya ve İtalya olmak üzere kamuya ve özele ait hastanelere ilişkin merkezi planlamanın yapıldığı, özellikle Türkiye gibi yetişmiş insan kaynağı yetersiz ülkelerde bu merkezi planlamanın zorunlu olduğu, bu anlamda özel sektörün de ülkenin ihtiyacı olan yerlerinde yatırım yapmak hususunda merkezi planlamaya dâhil olduğu,

- Aile hekimliği sisteminin hayata geçirilmesi ile belli sayıdaki insanların belli sayıdaki hekimlere âdeta zimmetlenerek, onların her türlü kayıt sisteminin tutulması ve gerektiği zaman da onun öngördüğü ve önerdiği uzman hekimlere daha ileri merkezlere yönlendirilmesinin sağlık hizmetlerinde hem kaliteyi artıracağı hem maliyeti düşüreceği hem de insanların alması gereken sağlık hizmetlerini daha hızlı bir şekilde almasını sağlayacağı,

- Aile hekimliği uygulamasına geçilmeyen illerde birinci basamakta, yani sağlık ocağına müracaatlarda oran yüzde 40, ikinci basamakta, devlet hastanelerine müracaatlarda oranın yüzde 60 olduğu, aile hekimliği uygulamasına geçilen yerlerde ise birinci basamakta oran yüzde 51'e, ikinci basamak hastanelerde ise oranın yüzde 49'a gerilediği, yani doğrudan hastanelere müracaatta yüzde 11 gibi bir düşüşün yaşandığı, aynı şekilde, birim başı maliyetlerde de önemli düşüşün olduğu, birinci basamakta sağlık ocaklarında kişi başı maliyet 4,53 YTL/ay iken aile hekimliğine geçilen yerlerde 2,87 YTL/ay'a gerilediği,

- 2002 yılında anne ve çocuk sağlığı açısından oldukça önemli olan koruyucu ve temel sağlık hizmetleri için bütçeden 1.883 milyon YTL pay ayrılırken 2008 yılı itibariyle bu rakamın 2.973 milyon YTL'ye ulaştığı ve yüzde 58'lik bir artışın yaşandığı, 2009 yılında da 3.979 milyon TL'ye ulaşmasının hedeflendiği,

- Anne ve çocuk sağlığı çerçevesinde yapılan çalışmalar doğrultusunda 2002 yılında hastanede yapılan doğum oranı yüzde 78 iken 2008 yılında yüzde 92'ye çıktığı, aynı şekilde yeni doğan ölüm hızı 2002'de binde 16,7 iken 2008'de binde 11,4'e gerilediği, diğer yandan bebek ölüm hızının 2002 yılı oranı binde 28,5 iken 2008 yılında binde 17,5'e düştüğü,

- Hamile annelerinin hamileliğe bağlı ölümlerinin 1998 yılında yüz binde 70 iken 2007 yılında bu oranın yüz binde 21'e gerilediği, 2008 yılı projeksiyonu itibariyle yüz binde 19 olacağı, Dünya Sağlık Örgütü sınıflandırmasına göre orta-üst gelir grubu içinde yer alan ülkelerde bu oranın 2006 yılı için yüz binde 91 olduğu,

- Sağlıkta Dönüşüm Programının ilk dört yılı boyunca Bakanlık ve YÖK tarafından yapılan ortak çalışmalar sonucunda insan kaynaklarının kapasitesini artırma konusunda önemli bir mesafe alınamadığı, ancak son bir senedir YÖK'le çok yakın bir ilişki içerisinde olunduğu, hem doktor sayısını artırmak hem hemşire sayısını artırmak anlamında, öğrenci kontenjanlarının sayısının 2008 girişli öğrenciler itibarıyla önemli oranda artırıldığı, tıp fakültesi öğrencilerinin sayısının 4.500'ten 6 bine çıkarıldığı, yeni hemşirelik öğrencilerinin sayısının ise meslek liseleri ve üniversitelerde olmak üzere toplam 14 binler civarında olduğu,

- Çocukların hem zekâ yönünden zihinsel muhakemeyle ilgili gelişmeleri hem de bedensel gelişmeleri yönünden iki önemli konu olan demir ve D vitamini eksikliği için önemli çalışmalar yapıldığı, Hacettepe üniversitesi tarafından yapılan araştırmaya göre Sağlıkta Dönüşüm Programı başlamadan önce ve sonra demir eksikliği görülme sıklığının çocuklarda yüzde 30'lardan yüzde 8'lerin altına indiği, aynı şekilde Doğu Anadolu Bölgesi'nde Atatürk Üniversitesi tarafından programdan önce ve sonra yapılan araştırmalara göre D vitamini eksikliğinin binde 60'lardan binde 1'lere kadar düştüğü,

- Dünya Sağlık Örgütünün 2008 raporuna göre ülkelerin aşılama oranlarına bakıldığında, Türkiye'nin de içinde olduğu orta-üst gelir grubu ülkelerde aşılama oranlarının yüzde 94 olduğu, Türkiye'nin aşılama oranının ise yüzde 96 oranına ulaştığı,

- Birinci basamakta çalışan hekim sayısının önemli oranda artırılamamış olunmasına rağmen muayene edilen kişi sayısının doktor ofisleri ile muayene odaları sayısının büyük ölçüde artırılması sayesinde önemli oranda yükseldiği, ayrıca performans ödemeleriyle bu hususlaki çalışmaların motive edilmeye çalışıldığı, böylece 1999 yılında 64 milyon olan sağlık ocağı muayene sayısının 2008 yılı itibariyle 167 milyona çıktığı,

- Kaynakların etkin kullanımı kapsamında 2002 yılında Türkiye'de tam gün çalışan doktor oranı yüzde 11 iken 2008 yılında ise yüzde 74'e yükseldiği, gelecek dönem yasalaşması planlanan tam gün kanunu ile 2009 yılı içerisinde bu oranın yüzde 100'e çıkarılmasının hedeflendiği,

- Personel istihdamı açısından 1999-2002 yıllarında 39 bin personel kamuda memur veya sağlık çalışanı olarak istihdam edilirken 2002-2008 yılları arasında bu sayının 111 bine ulaştığı,

- Bakanlık tarafından yapılan Türkiye'de hekimlerin dengeli ve adil dağıtılmasıyla ilgili çalışmalarla, birinci bölgeyle altıncı bölge arasında dengeli bir dağılımın sağlandığı, ancak özel sektörde dengeli dağılımın olmadığı, bundan dolayı 15 Şubat 2008 itibarıyla özel sektör yatırımlarının ve insan kaynağı paylaşımının da kontrol edildiği yeni bir sisteme dönüldüğü, kamu yatırımlarının bir planlamayla gerçekleşmesi gibi özel sektör yatırımları ile insan kaynakları kullanımının da bir planlamayla gerçekleştirileceği,

- Sağlık ocağı çalışmaları, buralardaki fonksiyonel kapasite ile tetkik imkânlarının artırılması, hastanelerdeki her hekime bir oda prensibiyle hastane imkânlarının geliştirilmesi gibi faktörler sayesinde 1999 yılında 2,6 olan bir yılda hekime müracaat oranının 2008'de 6,3'e ulaştığı,

- Kaynakların optimum kullanımı ile etkili, verimli ve hakkaniyetli bir sağlık sisteminin kurulması sayesinde 2003-2006 yılları arasındaki dört yıllık süreçte kamu sağlık harcamasında reel olarak yüzde 23 artışın sağlandığı, ancak bu artışın ve kaynağın yeterli olmadığı, artırılmasına yönelik çalışmaların sürdürüldüğü,

- Sağlık, genel sağlık sigortası, aile hekimliği sistemi, hastane özerkliği ve sağlık bilişimi başlıklarından oluşan ve 2003 yılında ilan edilen "Sağlıkta Dönüşüm Programı"nın birinci aşamasının tamamlanmak üzere olduğu,

- 1 Ekimde yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile başlayan sosyal güvenlik alanındaki yeni dönemde Türkiye'de ikamet eden tüm kişilerin sağlık riskleri ve sağlık harcamaları yönünden güvence altına alındığı ve genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlandığı, bütün vatandaşların yurdun her tarafında sağlık ocakları, aile hekimleri, ana çocuk merkezleri ve verem savaş dispanserleri gibi birinci basamak sağlık hizmetlerinden herhangi bir sosyal güvenlik belgesi istenmeksizin tamamen ücretsiz yararlanabildikleri,

ifade edilmiştir.

2.10. DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; spor ve dinlenme; basın ve yayın; din ve diğer cemaat ve kültür hizmetleri ile bu hizmetlere ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetlerinin sağlanması, düzenlenmesi ve denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen devlet faaliyetlerinin oluşturduğu "Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan Diyanet İşleri Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü bütçeleri görüşülmüştür.

2.10.1. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Gerek anayasanın 136. maddesine gerekse vergisini ödeyen her inanç sahibi vatandaşa kamu hizmetinin eşit ve adil olarak sunulması anlayışı dikkate alındığında Diyanet İşleri Başkanlığının, inanç farkı gözetmeksizin faaliyetlerini sürdürmesi gerektiği, bu doğrultuda gerekirse Başkanlığın Teşkilat Kanununun yeniden düzenlenmesi ve farklı inançlara hizmet sunulmasına yönelik olarak gerekli kaynak transferinin sağlanmasının yararlı olacağı,

- Her inanç sahibine eşit ve dengeli hizmet sunulması kapsamında tüm inanç sahiplerinin ihtiyaçlarının karşılanması gerektiği, örneğin, imam hatip liselerinde veya üniversitelerde her inanç sahibi vatandaş için din görevlisi yetiştirilebilmesi amacıyla ayrı bölümlerin açılabileceği, diğer taraftan farklı inançların tanıtılması amacıyla başta TRT'de olmak üzere gerek görsel gerek yazılı basımın kullanılması suretiyle kültürel yayınların yapılabileceği,

- Din hizmetlerinin mabetlerin fiziksel yapılarıyla sınırlandırılamayacağı, çocuk ve gençlik sorunları, kadın hakları, doğal afetler hakkında bilinçlendirme faaliyetleri, engelli ve yaşlılara yönelik yeni yaklaşımları, çevre duyarlılığı ve aile yapısının korunması, uyuşturucu ve bağımlılık meydana getiren maddelere karşı duyarlılığın sağlanması ve gereğinin yapılması için halkın bilinçlendirilmesi gibi birçok hususun din hizmeti kapsamında değerlendirilebileceği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Başkanlığın, her türlü siyasetin dışında kalıp içine kapalı olmayan, bilgiyi ve kaliteyi referans alan, dışa dönük, açık ve şeffaf bir kurum olma niteliğine özen gösterdiği,

- Başkanlık tarafından, din görevlilerinin eğitim seviyelerini yükseltmek amacıyla meslek içi eğitimine yönelik olarak çalışmaların yapıldığı, bu kapsamda İlahiyat Ön Lisans Programına ilaveten YÖK ve Ankara Üniversitesi ile varılan bir anlaşma çerçevesinde bütün din görevlilerinin dört yıllık fakülte mezunu olma yolunun açıldığı,

- Dini bilginin yenilenmesi ve yaygınlaştırılması kapsamında bilginin üretilmesinin ve bu bilginin sağlam iletişim kanallarıyla topluma sunulmasının önemli olduğu, bu doğrultuda topluma ve ailelere yönelik olarak çeşitli bilimsel-kültürel toplantıların yapıldığı, özellikle ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınlara yönelik bilgilendirme hizmetlerinde son yıllarda önemli bir artışın yaşandığı,

- Toplumda hoşgörü kültürünün, birlik, bütünlük ve yardımlaşma anlayışının yerleşmesi amacıyla Başkanlığın toplumdaki farklı inanç grupları, mezhepler ve oluşumlara aynı mesafede yaklaştığı, kurum hizmetlerinin bu eşitlik anlayışına göre yapılmakta olduğu,

- Okul kitaplarına Alevi düşüncesi ile ilgili ünitelerin konulduğu, aynı şekilde Alevi-Bektaşi öğretisiyle ilgili üniversitelerde ünitelerin, ilahiyat fakültelerinde ana bilim dallarının ve bazı üniversitelerde araştırma enstitülerinin var olduğu,

- Bütün inanç gruplarının hizmetine sunulmak amacıyla farklı inanç gruplarına ait ana kaynakların, klasiklerin ve temel eserlerin kurum tarafından Türkçeye çevrilerek basımının ve dağıtımının yapıldığı, bu çerçevede Alevi-Bektaşi Klasikleri'nin Türkçeye çevrilerek yayımlandığı, Caferi klasiklerine yönelik benzer bir projenin ise programlandığı,

ifade edilmiştir.

2.10.2. Vakıflar Genel Müdürlüğü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Birbirine yakın faaliyet alanları bulunan kurum ve bakanlıkların belirli ölçüde projeleri birlikte ve paralel yürüttükleri, dolayısıyla vakıf taşınmazlarının onarımlarında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü arasında koordineli çalışmaların yapıldığı, bazı vakıf eserlerinin plan ve proje hazırlıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülürken hazırlıkların bitiminden sonraki restorasyon çalışmalarının ise Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapıldığı, bu işbirliğinin kaynakların etkin kullanımı açısından yararlı olduğu,

- Turizmin, genellikle gelir getiren bir sektör olarak algılandığı, bu gerekçe doğrultusunda kültürel değerlerin turizm olarak değerlendirilmesinin ülkemizin kültürel varlıkları ve kültürel gelişimi açısından sakıncalı olabileceği, öncelikle kültürel değerlerin olgunlaştırılması ve kültür bilincinin toplumda yaygınlaştırılması gerektiği, ayrıca kültür turizmine önem verilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Vakıf eserlerinin onarımı ile ilgili Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar kapsamında yurt içinde 2003-2007 yılları arasında 2613 eserin proje ve onarımının tamamlandığı, 2008 yılı için 704, 2009 yılı için de 1000 eserin proje ve onarımının tamamlanmasının hedeflendiği, diğer taraftan yurt dışındaki vakıf kültür varlıklarının da onarımının yapılabilmesi amacıyla Vakıflar Kanununun yenilenmesiyle birlikte kurum bünyesinde Dış İlişkiler Daire Başkanlığının kurulduğu, 2009 yılının ikinci yarısından itibaren yurt dışı faaliyetlerinin de başlayacağı,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün asli görevleri arasında imaret açarak fakir ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlara yemek vermek olduğu, bu kapsamda 2002 yılında 23 imaretten 14 bin kişiye, 2008 yılında ise 108 imaretten 77.680 kişiye yemek dağıtıldığı, diğer yandan 2002'de 1.200, 2008 yılında 5.000 olmak üzere Vakıf İmaret Yönetmeliğinde belirtilen kriterlere göre muhtaç olarak değerlendirilen vatandaşlara 272,48 YTL değerinde Muhtaç Aylığının bağlandığı,

- Yıllarca Türkçeye çevrilemeyen, çeşitli arşivlerde dağınık ve bakımsız bir şekilde bulunan vakfiye, hüccet, berat, temessük, kaydı gibi belgelerin derlenerek bilgisayar ortamında aktarılması ve Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemi kültür ve medeniyetine ait bilgi ve belgelerin internet ortamında Türk ve Dünya kamuoyu ile paylaşılmasını sağlayan Vakıf Arşiv Yönetim Sistemi projesine yönelik çalışmaların hızla devam ettirildiği,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2002 yılı bütçesi 44 milyon YTL iken 2008 yılında 415 milyon YTL'ye ulaştığı, 2009 mali yılı için ise 443 milyon YTL olması öngörülen kurum bütçesinin tamamının kendi öz gelirlerinden karşılandığı,

ifade edilmiştir.

2.10.3. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sporun yaygınlaştırılması ve günlük hayatın bir parçası hâline getirilmesi gerektiği, ancak bireyin ekonomik gelişmişlikle orantılı olarak spora ilgi gösterdiği, diğer taraftan, başta futbol olmak üzere seyirli ve piyasası olan bazı spor oyunlarından önemli oranda gelir elde edildiği, bu gelirin sporun yaygınlaştırılması için kullanılması ve bu amaca yönelik olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün gerekli çalışmaları yapması gerektiği,

- Çin'in başkenti Pekin'de düzenlenen 29 uncu Yaz Olimpiyat Oyunlarında ülkemizin, toplam on iki spor dalında 68 sporcuyla temsil edildiği, bu olimpiyatta bir altın, dört gümüş, üç bronz madalya olmak üzere toplam sekiz madalyanın kazanıldığı, ancak bu sekiz madalyanın ülkemiz başarısını göstermede yetersiz kaldığı, bu durumun değerlendirilerek uluslararası yarışmalarda daha başarılı olmak için yapılması gerekenlerin üzerinde durulması gerektiği,

- Başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere birçok belediyenin önemli mali kaynak ve imkânlarının olduğu, bu kaynak ve imkanların amatör spor, profesyonel spor ve olimpiyatlar için sporcu yetiştirilmesine yönelik olarak kullanılabileceği, ayrıca belediyelerin sporcu yetiştirmesine yönelik yapacakları faaliyetlerin kendileri için de önemli prestij kaynağı olacağı,

- Bazı büyükşehir belediyelerinin profesyonel futbol kulüplerine sahip olmasının spora yararından ziyade zararının olduğu, çünkü belediyelerin asıl görevinin, az sayıda kişinin futbol oynadığı bir profesyonel takıma sahip olmak yerine daha fazla gencin spora ilgisini artırmak, spor tesisi kazandırmak, spor ortamı sağlamak, teknik ve eğitim bakımından destek vermek olduğu,

- Vatandaşların, özellikle çocukların ve gençlerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmalarını sağlamak için spor eğitimine önem verilmesi gerektiği, bu doğrultuda okullardaki beden eğitimi derslerinin içerik ve ders saati sayısının Millî Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün iş birliğiyle düzenlenmesinin sevindirici olduğu,

- Sporun toplumun vazgeçilmez tutkusu ve yaşam biçimi hâline getirebilmek için öncelikle çocuklara ve gençlere spor yapmayı teşvik etmek ve sporu sevdirmek gerektiği, aynı zamanda onların, sigara, içki, uyuşturucu ve kumar gibi kötü alışkanlıklardan koruyarak, milletini ve devletini seven, hoşgörülü, sosyal, üretken insanlar olarak yetişmeleri için ortam ve imkânların sağlanması gerektiği,

- Dünya sporunun büyük turnuvalarının, yarışlarının ve karşılaşmalarının ülkemizde başarıyla gerçekleştirilmesinin memnuniyet verici olduğu, sportif faaliyetlerin, uluslararası alanda ülkemizin sosyal ve kültürel tanıtımı açısından yararlı olduğu, diğer taraftan sporun ülkelerin birbirleriyle yakınlaşmasında, kaynaşmasında ve dünyada kalıcı barışın sağlanmasında önemli rol oynadığı,

- Ülke genelinde faaliyetlerini sürdüren 144 gençlik merkezinde sportif faaliyetler yanında güzel sanatlar, izcilik, ağaç dikme, doğal ve tarihî çevreyi koruma çalışmaları büyük ilgi uyandırdığı, bu faaliyetlere sonraki yıllarda da devam edilmesinde yarar görüldüğü,

- Sportif faaliyetlerin disiplinli bir şekilde sevk ve idare edilmesi amacıyla kurulan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün üstün çaba ve desteğiyle son yıllarda sporda elde edilen başarılar sonucu kulüp ve lisanslı sporcu sayısında büyük bir artış gözlendiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Gençlerin serbest zamanlarını çeşitli kültürel, sosyal ve sportif faaliyetlerle değerlendirmelerini sağlamak amacıyla ülke genelinde hizmet ve faaliyet sürdüren 144 gençlik merkezinde 48.730'u faal olmak üzere hâlen 155.354 üye gencin bulunduğu,

- Türkiye genelinde lisanslı toplam sporcu sayısının 2 milyon 171'e, spor kulübü sayısının ise 9 bin 267'ye ulaştığı, Genel Müdürlük bütçesinden spor kulüplerine teşvik ve desteklerin sunulduğu, okul ve spor kulüplerine spor malzemesi desteğinin sağlandığı,

- Genel Müdürlük bünyesinde gençlik hizmetleri ile ilgili sadece bir daire başkanlığının bulunduğu, dolayısıyla kurumsal yapının yeterli olmadığı, gençlik hizmetlerinin daha kaliteli ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için kurumsal yapının genişletilmeye ihtiyacı olduğu, buna ilişkin çalışmaların hızla devam ettirildiği,

- Spor dallarına göre spora başlama yaşında bulunan çocukların eğitim ve öğretimlerini aksatmadan elit sporcu olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla kurulmuş olan eğitim merkezlerinin otuz üç gençlik ve spor il müdürlükleri bünyesinde devam etmekte olduğu, atletizm, güreş, jimnastik, judo, halter, boks ve kayak olmak üzere yedi branşta gündüzlü ve yatılı statüde toplam 1.230 sporcu öğrenciye eğitim verildiği, bu merkezlerden ilgili spor branşlarına sporcu kaynağı sağlanarak gerek ulusal gerekse uluslararası yarışmalarda büyük başarılar elde eden şampiyon sporcular yetiştirilmesinin hedeflendiği,

- Gençlik ve spor il müdürlükleri bünyesinde yapılan il spor merkezleri faaliyetleri yıllar itibarıyla beklenen hedeflere ulaştığı, 2008 yılı sonu hedefinin 380 bin, 2009 yılı hedefinin ise 400 bin ve üzeri çocuk ve gence ulaşmak olduğu,

ifade edilmiştir.

2.10.4. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın araştırılması ve Türkçenin korunması ve geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amaçlarına yönelik olarak kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun çalışmaları neticesinde hazırlanan Komisyon raporunun Meclis Genel Kurulunda müzakere edildiği ve önemli sonuçlara varıldığı, yapılan bu çalışmalar doğrultusunda ortaya çıkan yeni ve güncel fikirlerin hayata geçirilmesi noktasında Türk Dil Kurumuna önemli görevler düştüğü,

- Başta ilan, reklam ve tanıtım amacı ile kullanılan pano, levha, tabela, afiş ve benzerlerinde olmak üzere toplumun tüm kesiminde Türkçenin doğru kullanımı ve Türkçe bilincinin yaygınlaştırılması amacıyla Türk Dil Kurumu tarafından panel, sempozyum, çalıştay, yarışma gibi çeşitli etkinliklerin yapılmasının önemli olduğu, ayrıca bu etkinliklere medyanın da ilgisinin çekilmesi suretiyle kurum faaliyetlerinden toplumun tüm kesiminin haberdar edilebileceği,

- Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün yurtdışında 25 farklı ülkede temsilciliğinin olduğu, ancak bu temsilcilikler tarafından yapılan faaliyetlerin aynı zamanda RTÜK, TRT gibi devletin diğer kurumları tarafından da yapıldığı, farklı uygulamaların ve kaynak israfının önlenmesi açısından yurtdışındaki basın-yayın faaliyetlerinin tek elde toplanmasının faydalı olacağı,

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun bankada bulunan mevduatı dışında mevduat faiz geliri, diğer faiz geliri, Atatürk'ün vasiyeti doğrultusunda İş Bankasından ayrılan kar payı olmak üzere önemli gelir kaynağının bulunduğu, bu anlamda kurumun finansman zorluğu çekmediği, gelişen ve değişen teknoloji dikkate alınarak kurum faaliyetlerinin geliştirilmesinin ve çeşitlendirilmesinin faydalı olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun görev alanına giren her hangi bir konu hakkında kuruma başvurulduğunda konunun önemine göre kurum tarafından gerek bilgi ve araştırma imkanı sunulması yanında araştırmacı ve yapımcılara mali olarak her türlü desteğin verilmeye çalışıldığı,

- Türkiye tarihi açısından Atatürk döneminin "Etkin Tarih" olduğu, dolayısıyla o dönemde yaşanan olayların doğru ve güvenilir bilgi ve belgeler ışığında ve farklı açılardan değerlendirilmesi gerektiği, bu anlamda Atatürk dönemine ait veri ve belgelerin çeşitlendirilmesine yönelik önemli çalışmaların sürdürüldüğü,

- Basın-yayın konusunda yurtdışında faaliyette bulunan farklı kamu kurumlarının tarif edilmiş görevlerinin ve uygulamalarının birbirinde farklı olduğu, dolayısıyla yurtdışındaki basın-yayın faaliyetlerinin tek bir merkezden yönlendirilmesinin zor olacağı,

- Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve iç ve dış kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla her yıl günceleştirilen ve Türkçenin yanı sıra İngilizce, Fransızca, Almanca, Arapça, Rusça, Japonca, İspanyolca ve Çince olmak üzere 9 ayrı dilde yayımlanan "Türkiye" adlı eserin Almanya'da Avrupa'nın en iyi tanıtım kitabı olarak seçildiği, ayrıca, bu Kitapta sözde ermeni soykırımı hakkında tarihi bilgilere yer verilmek suretiyle diğer ülkelerin bilgilenmesinin sağlandığı,

- Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerinin gözetilmesi suretiyle başta gençler olmak üzere bütün vatandaşlarda Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hale getirecek çalışmaların yürütüldüğü,

- Atatürk Kültür ve Araştırma Merkezi Başkanlıkları tarafından 2008 yılı Kasım ayına kadar başta bilimsel eser, kitap, dergi, yurtiçi ve yurtdışı bilimsel konferans, panel, sempozyum olmak üzere çeşitli radyo ve televizyon kanallarında Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti konularında aydınlatıcı faaliyetlerde bulunulduğu,

- Türk Tarih Kurumu Başkanlığı tarafından yurtiçinde 36, yurtdışında 14 bilimsel toplantı düzenlenmesinin yanında 31 adet bilimsel eserin yayımlandığı, ayrıca yurtiçinde 28 adet kazı ve yüzey çalışmalarına devam edildiği,

ifade edilmiştir.

2.10.5. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- İstanbul Atatürk Kültür Merkezinin Ekim 2009'da açılmak üzere tadilata alındığı, ancak tadilata alınma kararının üzerinden beş ay geçmiş olmasına rağmen henüz hiç bir işlem yapılmadığı, söz konusu merkezde opera, bale, Senfoni Orkestrası, Devlet Tiyatroları, Klasik Türk Müziği Korosu, halk müziği ve pop müziği toplulukları olmak üzere yedi sanat kurumunun İstanbul halkına etkinlikler sunduğu, ancak tadilat nedeniyle bu etkinliklerin elverişsiz mekânlara dağıtıldığı, bu nedenle tadilat çalışmalarının Ekim 2009'a kadar tamamlanmasının önemli olduğu,

- İnsanların boş zamanlarını kültür ve sanat etkinlikleri ile değerlendirmek yerine büyük alışveriş merkezlerinde geçirmeye başladıkları, bu anlamda Kültür ve Turizm Bakanlığına toplumda kültür ve sanat ilgisini uyandırma ve bilinci oluşturma konusunda önemli görevler düştüğü,

- Ülkemize gelen turistlerin önemli bir bölümünün Avrupa Birliğinden ve OECD ülkelerinden geldiği, küresel krizin etkisiyle bu ülkelerde iş kayıplarının ve ekonomik durgunluğun yaşandığı, bu nedenle bu ülkelerden ülkemize gelen turist sayısının azalacağı, küresel krizin etkisini azaltmaya yönelik Türkiye'ye daha fazla turist çekilmesini sağlayacak ve turizm işletmelerine vergi ödeme kolaylıklarının sağlanması gibi turizm sektöründe istihdam kayıplarını asgari seviyede tutacak önlemlerin Bakanlık tarafından alınması gerektiği,

- Ülkemizin kültürel değerlerinin ve turizm yerlerinin tanıtımının küreselleşen dünyada her geçen gün daha fazla önem kazandığı, broşür, CD, resim gibi araçların tanıtım faaliyetlerinde kullanılmasının önemli olduğu, ancak insanlara ülkemizin değerlerini yaşatarak ve hissettirerek tanıtımın yapılmasının daha önemli ve faydalı olacağı, bu kapsamda kültür ile beslenmiş bir tanıtım faaliyetinin bulunması gerektiği, bu çerçevede başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere sanatçılara, edebiyatçılara, uluslararası spor oyuncularına kısacası yabancı vatandaşlarla muhatap olan herkese önemli görevlerin düştüğü,

- Belediyelerin altyapı yatırımlarına yönelik çalışmaları yanında bazı firma ve kişilerin ticari amaçları nedeniyle tabiatın ve kültürel değerlerin farkında olunmadan tahrip edildiği,

- Turizm sektöründe koordinasyon eksikliğinin yaşandığı, bu eksiklik nedeniyle turizm politikasının uygulanması, fiyat oluşumu, arz çeşitlendirmesi gibi konularda önemli sorunların yaşandığı, örneğin seyahat acenteleri birliğine ilişkin sadece cezaları ve iptali düzenleyen yasal çalışmanın tamamlandığı, ancak bu acentelerin kurumsal çapta entegrasyonunu sağlayacak yasal düzenlemenin bulunmadığı,

- 2005 yılında ülkemize gelen turist sayısı 21.124,9 milyon iken yüzde 10,4 artışla 2007 yılında 23.340,9 milyona ulaştığı, aynı şekilde 2005 yılında turizmden elde edilen gelir 18.154 milyar dolar iken yüzde 1,8 artışla 2007 yılında bu rakamın 18.487 milyar dolara çıktığı, yani ülkemize gelen turist sayısında önemli bir artış oranına ulaşılmasına rağmen elde edilen gelirde aynı gelişmenin sağlanamadığı,

- Ülkemizin bütün bölgeleri itibariyle tanıtılması gerektiği, bu kapsamda özellikle bazı bölgelerin yerel dinamiklerinin tanıtım faaliyetlerinde ön plana çıkarılmasının faydalı olacağı, örneğin her sene Antalya'da düzenlenen Altın Portakal Film Festivali ile bu bölgenin tanıtımına ağırlık verilebileceği, aynı şekilde Erzurum Palandöken, Bursa Uludağ gibi kış turizmine ait ülkemizin önemli yerlerinin tanıtımına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilebileceği,

- Kamu ve özel sektör işbirliği çerçevesinde turizm sektöründe bulunan şirketlerin cirolarından belirli oranda pay alınmak suretiyle Bakanlığın tanıtım bütçesi ile birleştirilerek yeni bir tanıtım bütçesinin oluşturulabileceği, böylece ülke turizminin aktif olarak tanıtılmasının yanında tanıtım yapmaya bütçesi müsait olmayan bazı firmaların da tanıtımının yapılmasını sağlamak suretiyle gelişmelerine yardımcı olunabileceği,

- 2007 yılında ülkemizde gerçekleştirilen 1.328 tane festival için ortalama 260 milyon YTL harcandığı, özellikle küçük belediyeler tarafından önemli oranda kaynak ayrılmak suretiyle gerçekleştirilen festivallerin amacına ulaşamadığı, dolayısıyla kaynak israfına neden olduğu, bu anlamda festivallerin amaçlarının belirlenip belirlenen bu amaçlara uygun bazı standartların getirilmesi ve bu standartlara göre kaynak aktarılmasının faydalı olacağı,

- Yılda bir sefer bir müze kartı satın almak suretiyle vatandaşların bir yıl boyunca istedikleri müzeyi ekstra ücret ödemeden gezebilme imkânı sağlayan müze kart uygulamasının memnuniyet verici olduğu,

- Sadece ekonomik büyümede sağlanan ilerleme ile halkın refah seviyesinde ve mutluluk anlayışında önemli bir gelişmenin sağlanamayacağı, ekonomik büyümenin yanında halkın eğitim seviyesindeki ve kültürel düzeyindeki gelişme gibi göstergelerin de bu anlamda değerlendirilmesi gerektiği, bu çerçevede Bakanlığın, toplumsal ve kültürel gelişmenin kalkınma anlayışında büyüme dışındaki diğer açılımlar olduğu şeklindeki açıklamalarının memnuniyet verici olduğu,

- Küresel bir çağda, bilgi teknolojilerinin bu kadar ileri gittiği bir çağda bireyi edilgen hâle getiren, toplumun kendi temel kültürel değerlerinden uzaklaştıran ve demokratik katılımdan uzak tutan "Kitle Kültürü" kavramının öne çıktığı, televizyonların ve gazetelerin, günlük yaşam biçiminin bu kültür anlayışını teşvik ettiği, bu anlamda son derece zengin olan kültürel değerlerin vatandaşlarımız tarafından içselleştirilmesi ve özümsenmesini sağlamaya yönelik olarak Bakanlığa önemli görevlerin düştüğü,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Toplumcu bir anlayış ile toplum yararını ön planda tutan ancak bunu yaparken bireyi kendi kaderine terk etmeyen, sahiplenen, bireysel, kişisel, toplumsal dayanışmayı, birbirini tamamlayan unsurlar olarak gören bir anlayış doğrultusunda ülkemizin tarihi ve kültürel değerlerinin korunmasına ve geliştirilmesine çalışıldığı, yine bu anlayış çerçevesinde tarihi, kültürel ve doğal güzellikler gibi geçmişten günümüze bize miras bırakılan değerlerimize yönelik toplumda sevgi ve koruma anlayışının yaygınlaşması adına önemli çalışmaların yürütüldüğü,

- Türk Kültür, Sanat ve Edebiyatının Dışa Açılması (TEDA) Projesi kapsamında Türk kültürünün ve edebiyatının seçkin eserlerinin dünyanın çeşitli dillerine çevrildiği, bu projenin tanıtımını yapmak amacıyla 2008 yılında 10 ayrı ülkede uluslararası kitap fuarına katılımın sağlandığı,

- Her yıl 7.500-8.000 civarında yayınevinin temsil edildiği Frankfurt Kitap Fuarına 2008 yılında Türkiye'nin 110 yayıncı, 350 yazar ve çevirmen, 320 sanatçı, 11 telif ajansı temsilcisi ve 120 kişilik medya mensubuyla onur konuğu olarak katıldığı, böylelikle ülkemiz yayıncılığının yanında kültür, sanat ve edebî birikiminin uluslararası alanda tanıtımının sağlandığı, ayrıca ülkemizin onur konuğu olması ile ilgili olarak geçen yıl ve ondan önceki yıllarda onur konuğu olarak davet edilen ülkelerden iki katından daha fazla Alman basınında olumlu habere yer verildiği,

- Festivallere Bakanlık bütçesinden ayrılan kaynağın azaltıldığı, 2008 yılında Türkiye çapında yapılan festivallere 1.5 milyon YTL destek verildiği, somut amacı olan faaliyetlere kaynak ayrılmaya çalışıldığı,

- Türkiye'nin tarihi ve doğal güzellikleri ile zengin geçmiş kültürü sayesinde turizm sektöründe dünyada onuncu ülke olduğu, tarihin, doğanın ve kalitenin korunması şeklinde belirtilebilecek üç temel kriterin hayata geçirilmesi ile Bakanlığın hedefinin dünyada ilk beşe girmek olduğu, diğer yandan tarihin, doğanın ve kalitenin korunamadığı durumda ucuz kitle turizmi ülkesi olunmaya başlanacağı, yani turist sayısının artacağı ancak turizmden elde edilen gelirin ise aynı oranda artmayacağı, Bakanlık olarak bu duruma çok ciddi önem verildiği,

- On yedi yaşına kadar olanlar ücret ödemeden, öğrencilerin 10 YTL ve diğer vatandaşların sadece 20 YTL ödeme yapmak suretiyle edinebilecekleri müzekart uygulaması ile vatandaşların bir yıl boyunca Türkiye çapındaki bütün müze ve ören yerlerini başka bir ödeme yapmadan gezebilecekleri, diğer yandan gelecek yıl müzekart uygulamasına benzer, İstanbul kartı, Antalya kartı, Ege kartı gibi bir uygulamanın yabancı turistler içinde de uygulanacağı,

- Doğaya, tarihe ve çevreye saygı anlayışının turizm sektörü ile paylaşılması çerçevesinde bazı standartların getirilmeye çalışıldığı, örneğin firmaların çevreye veya doğaya verdikleri duyarlılığı ölçüsünde yeşil yıldız verilmesi ve ödüllendirilmesi gibi çalışmaların yapıldığı,

- 2008 yılı Ocak ayından itibaren seksen üç ülkede reklam ve tanıtım faaliyetinin sürdürüldüğü, 2009 yılı için de erken rezervasyonlar sayesinde aşağı yukarı aynı sayıda ülkede tanıtım kampanyasının başlatılacağı, ancak, insanların daha çok dergide, makalede veya kitapta okudukları yazıdan ziyade gördükleri filmden etkilendikleri gerçeği ile 2009 yılında yeni bir bakış açısı ile klasik reklam anlayışı dışına çıkarak piar ve interaktif tanıtım çalışmalarının yapılacağı, bu anlamda daha çok sayıda kanaat önderi, yazar, yayıncı ve sanatçının ülkemize davet edilmesinin yanında çeşitli sanat etkinlikleri, sergiler, festivaller, kitap fuarı gibi organizasyonların yapılacağı,

- Turizmi Türkiye ekonomisi için en verimli sektör haline getirmek ve rekabet gücünü artırmak için ülkemizin doğal, tarihi ve kültürel değerlerini koruyarak planlı ve sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak adına çalışmalara devam edildiği, bu çalışmalar neticesinde 2008 yılı ilk 9 aylık döneminde önceki yıl aynı dönemine göre %19,4 artışla 17,5 milyar dolar turizm gelirine ulaşıldığı, 2008 yılı ilk altı aylık verileri dikkate alınarak yapılan projeksiyona göre 2008 yılı turizm gelirinin 21 milyar doları aşmasının beklendiği,

- İstanbul gibi 15 milyon vatandaşın yaşadığı tarih ve kültür şehrinde bulunan sanat kurumlarının etkinliklerini düzenleyebilecekleri alanlarının oldukça sınırlı olduğu, bu durumun giderilmesi adına önemli çalışmaların yapıldığı, örneğin 1970'li yıllarda yapılan ve fiziki yapısı son derece eskimiş bulunan İstanbul Atatürk Kültür Merkezinin Ekim 2009'da açılmak üzere tadilata alındığı, İstanbul'un Maslak (Ayazağa) bölgesinde, içinde yaklaşık üç bin metre kare alana yayılan üç tane büyük tarihî köşkün bulunduğu 15 bin metre kareden daha büyük bir alanda Kongre ve Kültür Merkezi kurulmasına yönelik bir projenin geçmiş sekiz yıldan günümüze Bakanlığın yatırım kapsamında yer almış olmasına rağmen halen hayata geçirilemediği, projenin tekrar gündeme alınarak İstanbul 2010 Projesi çerçevesinde tamamlanmasının hedeflendiği,

- Önceki yıl kanunlaşan Turizm Teşvik Yasası'nda seyahat acenteleriyle ilgili yeni bir düzenlemenin getirildiği, ancak halen bu acentelerle ilgili bazı sıkıntıların yaşandığı, örneğin, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından verilen belgeli işletmeler ile belediyeler tarafından verilen belgeli işletmeler arasında ciddi sorunların ve kalite sıkıntısının yaşandığı, bu durumu ortadan kaldırmaya ve turizm alt yapısını korumaya yönelik yasa çalışmalarının sürdürüldüğü,

- Dönem, inanç ve tarihsel kesit ayrımı gözetmeksizin Türkiye topraklarında var olan bütün değerlere sahip çıkılmaya çalışıldığı, ayrıca UNESCO tarafından belirlenen kriterlerin önemsenerek Bakanlık çalışmalarının geliştirilmeye çalışıldığı,

- Yerel yönetimlerin, derneklerin, vakıfların ve özel tiyatroların projelerinin desteklenmesi kapsamında 2007-2008 sanat sezonunda 77 özel tiyatro projesine 1,5 milyon YTL destek sağlandığı, 2008-2009 sanat sezonunda ise 111 özel tiyatro projesine 2,5 milyon YTL kaynak sağlanmasının öngörüldüğü,

ifade edilmiştir.

2.11. EĞİTİM HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; bireysel öğrencilere sağlanan hizmetler ile kolektif bazda verilen hizmetlerle ilgili Devletin eğitim harcamalarını içeren okul öncesi ve ilköğretim, ortaöğretim, mesleki eğitim ve yükseköğretim hizmetleri, eğitim politikalarının oluşturulması ve idaresi; eğitim standartlarının belirlenmesi ve yürütülmesi; eğitim kurumlarının düzenlenmesi, lisanslanması ve denetlenmesi; eğitim işleri ve hizmetleri hakkında uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme gibi eğitim amaçlarının oluşturduğu "Eğitim Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan; Milli Eğitim Bakanlığı, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Yükseköğrenim Kurulu, Üniversiteler ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.11.1. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı (TODAİE) bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- TODAİE'nin önemli görevler ifa ettiği, bu kapsamda kurumun hem insan hem de maddi kaynaklar açısından daha fazla desteklenmesi gerektiği,

- TODAİE'nin öncelikle kamu yönetimi içindeki yeri ve statüsünün belirlenmesi gerektiği, akademik bir kuruluş olarak değerlendirilmesi halinde, genel müdürlük yerine akademik yapıya uygun bir teşkilatlanmaya gidilmesinin daha uygun olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

- TODAİE'nin Kamu Yönetim Yüksek Lisans programı kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer güvenlik personeline yönelik kolluk yönetimi; Adalet Bakanlığının hâkim, savcı ve idari yargı mensupları ile kamu kuruluşlarında çalışan hukuk müşavirleri ve avukatlara yönelik Adalet Yönetimi; Millî Eğitim Bakanlığı mensuplarına yönetim bilimi olmak üzere yüksek lisans eğitimi faaliyetlerini yürüttüğü,

- Türkiye ve Fransa Cumhurbaşkanları arasında imzalanan Türkiye-Fransa Eylem Planı 2000 çerçevesinde Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Fransa Ulusal Yönetimi Okulu, Bastia Bölgesel Eğitim Enstitüsü ile karşılıklı olarak konferans, öğrenci değişimi, yönetim reformu gibi alanlarda iş birliği yapıldığı,

- 2008 yılı başlangıç ödeneğinin 5 milyon 117 bin YTL iken 2009 yılı ödeneğinin yaklaşık % 45 düzeyinde bir artışla 7 milyon 436 bin YTL'ye yükseltildiği, bu artışın Enstitünün uluslararası faaliyetlerinin finansmanında kullanılacağı,

ifade edilmiştir.

2.11.2. Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve 94 adet üniversitenin bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Eğitim sisteminin; toplumun ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerilerle donatılmış, uluslararası rekabet yeteneğine sahip, teknoloji kültürü gelişmiş insan gücünün yetiştirilmesini sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması gerektiği,

- Eğitim sisteminin iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına duyarlı hâle getirilebilmesi için meslek yüksek okulları ile mesleki teknik ortaöğretim kurumları arasında müfredat bütünlüğünün sağlanması gerektiği,

- Özürlülerin eğitimleri konusunda devrim niteliğinde yasal düzenlemeler yapılmasına rağmen, tasarruf gerekçesiyle Devlet tarafından karşılanacak özürlülerin eğitim giderleriyle ilgili öğrenim süresinin sınırlandırılmaması gerektiği,

- Türkiye'de 6-13 yaş grubundaki çocukların 273.634'ünün okula gidemediği, bunların 78.261'ini erkeklerin, 195.373'ünü de kızların oluşturduğu,

- Büyük şehirlerde öğrencilerin 40-45 kişilik kalabalık sınıflarda eğitim gördüğü, bu sınıfların öğrenci sayısının 30 kişiye indirilebilmesi için gerekli derslik sayının yaklaşık 68 bin civarında olduğu,

- Eğitimin niteliğini yükseltmek için derslik yapımına paralel olarak her yıl en az 50 bin kadrolu öğretmen atanmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Anayasal eğitim ve öğrenim hakkı kapsamında ilköğretimin devlet okullarında parasız olmasına karşın, karne, kayıt, fotokopi, sınav parası adı altında okulların para almasının doğru olmadığı,

- Bilgi teknolojilerinin eğitim, üretim ve kullanımını teşvik amacıyla anaokulundan üniversiteye kadar bütün eğitim kurumları ile kütüphanelerin internet erişim kapasitelerinin geliştirilmesi ve kullanımının da ücretsiz olması gerektiği,

- Yurt dışındaki Türk çocuklarının milli kimliklerini korumaları ve geliştirmeleri için sağlanan eğitim imkânlarının artırılmasının büyük önem arz ettiği,

- Milli bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlaki ve manevi değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve bu çağdaki nüfusun daha erken yaşta örgün eğitim programı kapsamına alınması gerektiği,

- IMF programlarıyla birlikte Milli Eğitime ayrılan kaynağın düşürüldüğü, 1998 yılının millî eğitime ayrılan kaynak yönünden en yüksek yıl olduğu, 1998 yılında sermaye giderlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 31 olduğu, bu yüzde 31'lik oranın 1998 yılından 2008 yılına kadar hiçbir yılda yakalanamadığı,

- Gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yönünden Hükümetin toplam eğitim harcamasına OECD ülkeleriyle kıyaslandığında iyi bir kaynak ayırdığı, ancak ayrılan bu kaynakla eğitimde istenilen sonuca ulaşılıp ulaşılmadığının önemli olduğu, Birleşmiş Milletler'in kullandığı insani gelişme endeksiyle bunun ölçüldüğü, önemli olan hususun bu ölçekteki durumumuzun ne olduğu,

- 2006 yılında yayınlanmaya başlayan Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Endeksine göre, Türkiye'nin 115 ülke arasında 2006'da 105'inci sırada iken 2007 yılında 121'inci sıraya indiği, kız çocuk-erkek çocuk ile kadın-erkek okullaşma oranı incelendiğinde bu gerilemenin nedeninin anlaşılacağı,

- Eğitimde başarı için öğretmen eğitiminin desteklenerek öğretmen istihdamının ve hizmet içi eğitiminin yeniden düzenlenmesi gerektiği, bu kapsamda sürekli sözleşmeli öğretmen uygulamasına son verilerek, bu şekilde istihdam edilenlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen kadrolu personel statüsüne geçirilmesinin daha uygun olacağı,

- Meslek liselerinin cazip hâle getirilmesi ve onların üniversiteye rahat girmelerinin sağlanması için meslek liselerine uygulanan kat sayı adaletsizliğinin kaldırılması gerektiği,

- Mesleki eğitimin hem meslek liseleriyle hem de meslek yüksek okullarıyla ilgili iki boyutunun bulunduğu, istihdamı artırmak için, iş gücünün niteliğini artırıcı eğitim programlarının uygulanmasının ve mesleki eğitim çerçevesinde de meslek okullarından başlayarak ara eleman yetiştirilmesi gerektiği, ara eleman ve teknik eleman yetiştirmek için ivedilikle meslek liselerinin ve meslek yüksekokullarının revizyona tabi tutulması gerektiği,

- Yükseköğretim sisteminin merkeziyetçi yapısı ve kalitesine ilişkin sorunların yükseköğretimin rekabet edebilirliğini ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesini olumsuz yönde etkilediği,

- Üniversitelerin ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, araştırma yapan, toplumsal gelişmeye önderlik eden, bilimsel yöntemlerle meselelere çözüm üreten, esnaf ve sanatkârlar ile sanayicilere bilimin ışığında iş birliği imkânları sunan ve dünya üniversiteleriyle yarışan eğitim kurumları hâline getirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Üniversitelerde daha fazla öğrenciye ve daha geniş bir yaş grubuna eğitim verilmesi gerektiği, bu kapsamda hızla üretilen yeni bilgilerin ve oluşan yeni bilgi alanlarının tümünü kapsayacak şekilde programların geliştirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Bir üniversitenin başarısının, öğretim üyesi kadrosunun çok iyi yetişmiş olmasına ve kendisini yenileyebilmesine ve motivasyonunu sürdürebilmesine bağlı olduğu, bu nedenle yükseköğretim sisteminde bir atılım yapabilmesi için öncelikle öğretim üyesi yetiştirme konusunda stratejik planlama yapılması gerektiği, özellikle yeni açılan üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacının karşılanabilmesi için ivedilikle tedbirlerin alınmasında yarar görüldüğü,

- Üniversitelerde görev yapan öğretim üyesi sayısının 2007-2008 eğitim döneminde 96.000 olduğu, profesör başına düşen öğrenci sayısının 187, doçent başına düşen öğrenci sayısının ise 374 civarında olduğu, öğretim elemanlarının ağır bir iş yükü ile karşı karşıya olduğu,

- Özerkli ve hesap verilebilirliğin aynı anda gerçekleştirilmesi ve üniversitelerin üzerlerine düşen hesap verme sorumluluğunu yerine getirirken aslında topluma hesap verdiklerinin de bilincinde olması gerektiği, kamusal kaynakları kullanan ve topluma karşı sorumluluk taşıyan üniversitelerin objektif bir hesap verme sorumluluğu bulunduğu, üniversitelerin yeteri kadar açık ve şeffaf bir şekilde emsalleriyle karşılaştırılabilir ölçütler çerçevesinde her türlü faaliyetlerinin kamuoyu ile paylaşılması gerektiği, bu bağlamda üniversite faaliyetlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde kalite kontrol güvencesi sistemleriyle de ölçülebilmesi ve ölçüm sonuçlarıyla desteklenmesinin yararlı olacağı,

- Avrupa Birliği üyesi ülkelerle Türkiye arasında uygulanan Erasmus öğrenci değişim programının bir benzerinin, yurt içindeki üniversitelerimiz arasında uygulanmasının öğrencilerin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi yönünden büyük fayda sağlayacağı,

- Nitelikli öğretim elemanı istihdamı için araştırma görevlilerinin maaşlarının kamudaki kariyer uzmanlıklarının maaşları düzeyine çıkarılması gerektiği,

- YÖK tarafından yayımlanan 2007 istatistiklerinde, toplam 34 bin civarında öğretim üyesi tarafından 17.778 bilimsel yayın üretildiğinin görüldüğü, öğretim üyesi başına düşen yayının 0,54 olarak gerçekleştiği, ayrıca her 3 öğretim üyesinden sadece 1 tanesinin 2007 yılında uluslararası bir yayın yapabildiği,

- YÖK'ün yetkilerinin, üniversitelerin daha özerk hareket etmesine imkân sağlayacak şekilde daraltılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 2002 yılında 7,5 milyar YTL iken 2009 yılında 27,88 milyar YTL'ye yükseldiği, artışın yüzde 274 oranında olduğu, ücretsiz ders kitabı ve taşımalı eğitim esnasında öğrencilere verilen öğle yemeklerine ayrılan ödeneklerin Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi içerisinde yer almadığı, bu ödenekler ilave edildiğinde Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin 28,298 milyar YTL'ye ulaşacağı, Bakanlığın bütçeden en fazla payı alan bakanlık olma özelliğini sürdürdüğü,

- Okul öncesi eğitimin Hükümetin eğitim öncelikleri arasında yer aldığı, 2002 yılında okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranının yüzde 11 olduğu, 2008-2009 öğretim yılında ise yüzde 33'lük bir orana yükseldiği, 2012 yılına kadar okul öncesi eğitimde bu oranın asgari Türkiye çapında yüzde 50'ye çıkarılmasının hedeflendiği,

- Sosyal güvencesine bakılmaksızın özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden tüm özürlülerin, 1 Temmuz 2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanun ile ilk defa özel eğitim giderlerinin karşılanmaya başlandığı, eğitim giderleri karşılanan özürlü öğrenci sayısının 2006 yılında 83 bin iken 2008 yılında 196 bine ulaştığı, 2009 yılında ise bu rakamın 233 bine ulaşmasının beklendiği,

- Altı yıldır ilköğretim okulu öğrencilerine ücretsiz olarak verilen ders kitaplarının 2006-2007 eğitim-öğretim yılı itibariyle ortaöğretim öğrencilerine de ücretsiz olarak verilmeye başlandığı,

- Dilimizin gelişmesi ve korunması için öğrencilerimizden başlayarak toplumun tüm kesimlerinde ömür boyu okuma alışkanlığının kazandırılması amacıyla Türk ve Dünya edebiyatından ilköğretim ve ortaöğretim için 100'er eser olmak üzere toplam 200 eserin belirlendiği,

- Okul öncesi eğitim, ilköğretim ve orta öğretim çağındaki üstün veya özel yetenekli öğrencilerin, bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla 2002-2003 eğitim ve öğretim yılına kadar 9 adet olan Bilim ve Sanat Merkezlerine ilave 32 adet yeni Bilim ve Sanat Merkezi açıldığı,

- Değişik sebeplerden dolayı eğitim sistemi dışında kalmış 10-14 yaş arasındaki çocuklara "telafi eğitimi" çerçevesinde "Tarladan Okula", "Haydi Kızlar Okula" gibi projeler uygulanarak okula geri dönüş yolunun açıldığı,

- Öğrencilerin tarih bilinçlerini geliştirmek amacıyla başlatılan "Çanakkale Eğitim Gezileri"nin, tarihsel özellik taşıyan diğer bölgelerde (Samsun, Amasya, Sivas, Erzurum, Afyonkarahisar, Kütahya ve İzmir) "Cumhuriyet Gezileri" adıyla yaygınlaştırıldığı,

- Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla okul öncesi eğitimde, 2002-2003 eğitim-öğretim yılında yüzde 11.7 olan okullaşma oranının 2008-2009 eğitim-öğretim yılında yüzde 33'e yükseltildiği,

- Anasınıflarında ikili eğitime geçilmesine ilişkin okul öncesi eğitim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılarak daha fazla çocuğun okul öncesi eğitimden yararlanmasına imkan sağlandığı,

- Okul öncesi eğitimde öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla kadrolu olarak atanan öğretmenlerin dışında, 2002-2003 eğitim-öğretim yılında 2008-2009 eğitim öğretim yılına kadar toplam 78.455 kadrosuz usta öğrenci görevlendirildiği,

- Daha önce kapalı olan 10 ve daha fazla öğrencisi olan tüm köy okullarının onarım ve bakımlarının yapıldığı, donatım ihtiyaçlarının giderildiği, bu okullara öğretmen görevlendirilmesinin yapılarak eğitim-öğretime açıldığı,

- Sınav odaklı değerlendirme yerine süreç odaklı değerlendirme temeline dayalı, ders notlarının ve öğrenci davranışlarının dikkate alınacağı bir düzenleme ile "Ortaöğretime Geçiş Sistemi"nin yeniden yapılandırıldığı,

- Kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin eğitim hakkından yararlanması ve eğitimlerini rahat ve huzurlu bir ortamda sürdürmeleri için ilköğretimde ve ortaöğretimde toplam 557 adet pansiyon ve yurt binasının hizmete açıldığı,

- 2002 yılında ilköğretimde okullaşma oranı yüzde 91 iken 2008 yılında yüzde 97,4'de yükseldiği,

- Öğretmen başına düşen öğrenci sayısını azaltmak için öğretmen ihtiyacının asıl, sözleşmeli ve ücretli öğretmen ataması usulleriyle karşılanmasına çalışıldığı,

- Öğretmenlere her eğitim öğretim yılı başında verilen eğitim öğretime hazırlık ödeneğinin bir önceki yıla göre artış oranlarının, 2003 yılına kadar, hep enflasyondaki artış oranının altında kaldığı, 2003 yılından sonraki yıllarda artış oranlarının ise enflasyon artışının üzerinde olduğu,

- Öğretmen evlerinin özelleştirme kapsamı dışına çıkarılarak ilave 79 öğretmenevi, 27 öğretmen lokali açıldığı, bununla birlikte Türkiye genelinde toplam 698 öğretmenevi, 139 öğretmen lokali ve sosyal tesisin öğretmenlere hizmet verdiği,

- Depreme karşı dayanıksız olduğu için yıkılıp yeniden yapılan yüzlerce okulun bulunduğu, sadece İstanbul'da bu çerçevede 200'e yakın okulun onarıldığı,

- TOKİ tarafından her hangi bir yerde toplu konut çalışması yapıldığı zaman oturacak aile sayısına göre öğrenci sayısının hesaplandığı, buna göre gerektiğinde ilköğretim, gerektiğinde anaokulu, gerektiğinde lise binasının inşa edildiği, bugüne kadar TOKİ'nin yaptığı okul sayısının yaklaşık 300 civarında bulunduğu,

- Son altı yılda 597 adet anaokulu, 1.587 adet ilköğretim, 55 adet yatılı ilköğretim bölge okulu, 91 adet Anadolu öğretmen lisesi, 391 adet genel lise, 500 adet Anadolu lisesi, 27 adet fen lisesi, 9 adet Anadolu güzel sanatlar lisesi, 988 adet meslek lisesi, 15 adet sosyal bilimler lisesi ve 22 adet de spor lisesinin açıldığı,

- 31.253 eğitim kurumuna hızlı, geniş bant internet bağlantısı sağlandığı, özellikle Telekom'un karasal altyapısının müsait olmadığı ücra yerlerde, Ulaştırma Bakanlığı ve TÜRKSAT'la yapılan müşterek çalışma sonucu tek derslikli okullarımızda bile internet bağlantısının kurulacağı,

- 16.550 yeni fizik, kimya, fen ve biyoloji laboratuvarlarının kurulduğu, bu kapsamda değişik laboratuvar araç ve gerecinin okullara gönderildiği,

- Öğrencinin özellikle düşünme melekesini geliştirmeye, muhakeme gücünü artırmaya, sorma, sorgulama, analiz yapma, sentez yapma kabiliyetini geliştirmeye yönelik yeni müfredat uygulaması çalışmalarının tamamlandığı,

- E-devlet uygulamalarıyla ilgili olarak 13 bin öğretmenin atamasının yapıldığı, bütün başvuruların, ilk atamaların, açıktan atamaların, il dışı atamaların, il içi atamaların elektronik ortamda yapıldığı,

- Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Brown Üniversitesinin 2000 yılından beri her yıl e-devlet raporu yayınlandığı, 2007 yılı sonunda yayınlanan rapora göre Türkiye'nin e-devlet uygulamalarında sekizinci sıraya yükseldiği ve Almanya'nın önüne geçtiği,

- Bütün ilköğretim okulu öğrencilerinin ortaöğretime ilişkin bütün verilerinin elektronik ortamda izlendiği,

- Öğretmen ücretlerinin ve üniversite öğretim üyelerinin ücretlerinin düşük olduğu, ancak onlara insanca yaşayabilecekleri bir ücreti vermek için Hükümetin büyük çaba gösterdiği ve millî gelirine göre öğretmene ayırdığı bütçe itibarıyla Türkiye'nin OECD ülkeleri içerisinde Güney Kore'den sonra en fazla kaynak ayıran ikinci ülke olduğu,

- Yükseköğretim Kurumu ve üniversitelerin bütçesine bakıldığında, 2002 yılında Yükseköğretim Kurulunun ve bütün üniversitelerin bütçesinin yaklaşık 2,5 milyar YTL iken, 2009 yılında bu miktarın 8,8 milyar YTL'ye yükseldiği,

- 2003-2008 yılları arasında 41'i Devlet, 13'ü de vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 54 yeni üniversitenin kurulduğu, 94'ü Devlet, 36'sı da vakıf üniversitesi olmak üzere toplam üniversite sayısının 130'a ulaştığı,

- 2003-2008 yılları arasında yeni kurulan üniversitelerin dışında mevcut üniversitelere yeni 230 fakülte, yeni 64 yüksekokul ve yeni 133 enstitü ilave edildiği,

- Vakıf üniversitelerinin bugüne kadar sadece idari ve mali yönden denetime tabi tutulduğu, bundan sonra akademik olarak da ciddi bir denetime tabi tutulması için gerekli çalışmalara başlandığı,

- Yükseköğretimde, 2003-2008 yılları arasında 86 adet yeni blok-yurt hizmete açılarak 35.401 ilave yatak kapasitesi sağlandığı, ayrıca, 2008 yılında Yatırım Programına alınan 54 adet proje ile ek 40.450 yatak kapasitesi sağlanacağı,

- Burs ve kredi miktarı 2002 yılında öğrenci başına aylık 45 YTL'den 451.550 öğrenciye ödeme yapılırken, 2008 yılında 160 YTL olarak 755.671 öğrenciye ödendiği, 2009 yılında ise aylık kredi ve burs miktarının 180 TL'ye çıkarılacağı,

- Yükseköğretimde okullaşma oranının 2002 yılı sonunda yüzde 27 iken, kurulan yeni üniversitelerle ve oluşturulan yeni kapasitelerle yükseköğretimdeki okullaşma oranının yüzde 38,6'ya yükseltildiği, yeni kurulan 41 devlet üniversitesi ve 13 vakıf üniversitesinin büyük bir kısmının henüz kuruluş aşamasında bulunduğu, bu üniversitelerin tam kapasiteyle faaliyete geçmesi halinde yükseköğretimdeki okullaşma oranının daha da yükseleceği,

- 33 üniversite bünyesinde teknopark kurulduğu, bunun 20 tanesinin faaliyete geçtiği ve 8 bin istihdam sağlandığı, bu teknoparklardan daha şimdiden 150 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildiği, 100'ün üzerinde uluslararası firmanın buralarda faaliyet gösterdiği,

- Yeni kurulan üniversitelere öğretim üyesi yetiştirmek ve ayrıca kamunun nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak üzere, daha önce yurt dışına 40-50 öğrenci gönderilirken Millî Eğitim Bakanlığının, Yükseköğretim Kuruluyla ve diğer kurumlarla iş birliği sayesinde her yıl yurt dışına 1000 öğrenci göndermeye başladığı,

- Üniversitelerin araştırma fonlarına aktarılan kaynağın 2002 yılında 86,6 trilyon iken, 2008 yılında 437 trilyona yükseltildiği,

- Yükseköğretim kurumlarının, öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde 50'sini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde 100'ünü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilecekleri,

ifade edilmiştir.

2.12. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ

Komisyonumuzda, ödenekleri fonksiyonel sınıflandırmaya göre; bireysel olarak kişilere ve ailelere yapılan hizmetler, transferler, kolektif olarak verilen hizmet giderleri ile Devletin sosyal koruma harcamalarını içeren kolektif sosyal koruma hizmetlerine yönelik devlet politikalarının formülasyonu ve yönetimi; sosyal korumanın sağlanması için mevzuat ve standartların oluşturulması ve uygulanması; hastalık, malullük, yaşlılık, aile ve çocuk, işsizlik ve iskan yardım hizmetleri, dul ve yetim aylığı, sosyal güvenliği bulunmayanlara sağlanan hizmetler gibi sosyal güvenlik ve sosyal yardım amaçlarının oluşturduğu "Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri" bölümünde yoğunlaşan; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ile Özürlüler İdaresi Başkanlığı bütçeleri görüşülmüştür.

2.12.1. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmetlerde çok başlılığın devam ettiği, sosyal sigorta sisteminin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için yardıma muhtaç, yaşlı, kimsesiz, güçsüz, özürlü ve özellikle ilgiye muhtaç vatandaşlara yönelik hâlen farklı bakanlıklar ve kuruluşlar tarafından yürütülmekte olan sosyal yardım ve sosyal hizmet programlarının bir an önce çağdaş ve entegre bir sistem olarak tek çatı altında yeniden yapılandırılması ve Genel Müdürlüğün özerk bir kurum olması gerektiği,

- Modern devlet anlayışı çerçevesinde Genel Müdürlük bütçesinden yoksul kesime yakacak yardımı, giyecek yardımı, gıda yardımı yapmak ya da yoksul kesime bir maaş bağlamak yerine, sosyal devlet anlayışını benimseyen diğer ülkelerdeki uygulamalara benzer olarak "vatandaşlık geliri" sistemi ile çözülmesi gerektiği,

- Türkiye'de sosyal transferlerin yoksulluk üzerinde ne kadar etkili olduğunu ortaya koyabilmek için TÜİK tarafından hane halkı bütçe anketinin uygulandığı, bu çerçevede sosyal transferlerin yoksulluğun azaltılmasında ne kadar etkili olduğunun ortaya konulabilmesi için verilerin transfer öncesi ve sonrası yoksulluk oranlarının karşılaştırılması gerektiği, yapılmış transferlerin yoksulluk üzerindeki etkisinin hem miktar hem de etkinliğini dikkate alan yoksulluğu azaltma etkinliği modelinin Türkiye için uygulanmaya çalışılması gerektiği,

- 2006-2010 Dönemi Bilgi Toplumu Eylem Planı'nda yer alan bütünleşik sosyal yardım projesi ile devlet tarafından verilen tüm sosyal yardımların tek çatı altında toplanacağı, sosyal yardımlarla ilgili veri tabanları entegre edilerek hane halkı yaklaşımının geliştirileceği, sosyal yardım bilgilerinin bütüncül bir şekilde üretilmesiyle sosyal yardım kararlarının etkinleşmesiyle daha adil kaynak dağıtımının sağlanacağı, vatandaşlara sosyal yardımlarla ilgili tüm bilgilerin tek noktadan ulaştırılması, sosyal yardım konusunda etkin yönlendirme yapılabilmesi sağlanacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Yoksullukla mücadelede ortaya konulan anlayışın, insanı merkeze alan sosyal politikalar üretmek temeline dayandığı, yoksulluğun ortadan kaldırılması ve toplumsal etkisinin hafifletilebilmesinin ancak konunun iktisadi ve sosyal boyutlarının bir arada ele alınması suretiyle mümkün olabileceği,

- Yoksulluğun etkilerinin azaltılması için geniş kapsamlı projelerin uygulamaya konulması, günlük sorunları giderecek geçici çözümler yerine kalıcı ve uzun vadeli politikalara ağırlık verilmesi, bu alana ayrılan kaynakların mutlaka alanında kullanılmasına özen gösterilmesi, insanların kendi ayakları üzerinde durmalarını sağlayıcı iş edindirme yardımlarının toplam yardımlar içindeki payının arttırılmasının temel hedefler arasında yer aldığı,

- Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayan ve sosyoekonomik yoksulluk içinde bulunan vatandaşların yakacak, gıda, giyim, eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçlarının Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü tarafından karşılandığı, diğer taraftan özürlü vatandaşların eğitim ve rehabilitasyon giderlerine katkı sağlanmakta olduğu, kırsal ve kentsel alanlarda yaşayan vatandaşların gelirlerini artırmak ve sürekli bir işe sahip olmalarına yönelik gelir getirici projelere destek verilmekte olduğu,

- Eğitim materyali yardımı kapsamında yılda bir kez verilen desteklerin, Haziran 2008'de fon kurulunun aldığı bir kararla yılda iki defaya çıkartıldığı, bu çerçevede, 2008 yılı eylül ayı sonu itibarıyla da eğitim materyali yardımları kapsamında 95 milyon YTL kaynağın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına aktarıldığı,

- Sağlık yardımları alanında Sağlık Bakanlığıyla koordineli şekilde yürütülen şartlı nakit transferi uygulaması çerçevesinde 100 milyon YTL sağlık yardımı sağlanan çocuk sayısının 1.044.671 kişiye ulaştığı,

- Kırsal alanda yürütülen ve 2003 yılının sonbaharında başlatılan Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi kapsamında yeterli kaynağa sahip olmayan ve süt sığırcılığı, koyunculuk ve seracılık yaparak gelir elde etmek isteyen vatandaşlara bir kooperatif bünyesinde birleşmeleri sağlanarak destek verildiği, destek programları arasında gelir getirici ve istihdam artırıcı projelerin özel bir yer tuttuğu,

- Sosyal yardım alanında reform niteliği taşıyan ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan "Bilgi Toplumu Stratejisi 2006-2010 Dönemi Eylem Planı"nda yer alan Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nin hayata geçirilmesi görevinin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğüne verildiği, projenin paydaşları arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yer aldığı,

- Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nin hayata geçmesiyle birlikte ilgili kurumlar arasında etkin bir eşgüdümün sağlanacağı, sağlıklı bir veri tabanına ulaşılması ile ihtiyaç sahibi vatandaşların ülke genelindeki dağılımı ve yeni sosyal yardım politikaları oluşturulması için gerekli projeksiyonlara imkân veren bilgi ve veriye erişileceği, sosyal yardım hizmetlerinin sunumunda hane yaklaşımına geçilerek ulaşılamayan yoksul kesimlere ulaşılacağı, sosyal yardım hizmetlerinin sunumunda bilgi teknolojileri kullanılarak zaman ve kaynak israfının önlenmiş olacağı,

ifade edilmiştir.

2.12.2. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Çalışma barışının sağlanması ve verimliliğin artırılması bakımından, çalışma hayatının yeni şartlara göre sürekli düzenlenmesinin büyük önem arz ettiği, iş gücü piyasasının düzenlenmesi, aktif iş gücü programları uygulanması, işsizlik sigortasının iyi yönetilmesi gibi çalışma hayatını yakından ilgilendiren konularda Bakanlığın daha etkin görev üstlenmesi gerektiği,

- TÜİK verilerine göre, yüzde 9,8'lik işsizlik oranının Türkiye'nin 2000 yılından bu yana yaşadığı en yüksek işsizlik oranı olduğu, küresel krizin henüz reel sektörü etkilemediği dikkate alındığında, bu oranın daha da artabileceği,

- 2007 Ağustos ile 2008 Ağustos arası döneme ilişkin hane halkı iş gücü araştırması sonuçlarına göre, çalışma çağındaki nüfusun 770 bin kişi, istihdamın 449 bin kişi ve işsiz sayısının 61 bini kadın olmak üzere 207 bin kişi arttığı,

- Hükümetin İşsizlik Sigortası Fonunda biriken kaynağı, kamu yatırımlarının finansmanında kullandığı, bu Fondan, doğrudan, işsiz kalan vatandaşlara gelir transferi yapılmasının Fonun kuruluş amaçlarına daha uygun düşeceği,

- İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının Hazineye borç olarak kullandırıldığı, Hazinenin Fon'dan borç alarak kullandığı paraya, piyasadan yaptığı borçlanmaya ödediği reel faizden daha düşük oranda faiz ödediği,

- Başta örgütlenme, grev ve toplu iş sözleşmesi hakları olmak üzere, sendikal hak ve özgürlüklerin AB standartları ve ILO sözleşme hükümlerine uygun olmadığı, kamu kurumlarında sendikal örgütlenmede ve kamu çalışanlarının istedikleri sendikaya üye olabilmeleri konusunda kendi talep ve görüşlerini ifade etmek üzere sendikal etkinliklere katılmaları konusunda gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- 2003-2007 yıllarında yüksek oranlı ekonomik büyümeye ve imalat sanayisi verimlilik artışına rağmen, yeterli istihdam genişlemesinin sağlanamadığı, bunun temel nedenlerinden birinin de kayıt dışı istihdam olduğu,

- 2003-2007 döneminde toplam iş gücünün yıllık ortalama yüzde 1 oranında artarken, iş gücüne dâhil olmayan nüfusun yıllık ortalama yüzde 2,7 oranında arttığı, bu durumun on beş ve daha yukarı yaştaki istihdam çağındaki nüfusun artan oranda iş gücü piyasasının dışında kaldığını gösterdiği,

- Kayıt dışılığın bir taraftan kamu gelirlerinde kayıplara ve piyasada haksız rekabete neden olurken, diğer taraftan da sosyal güvenceden yoksun olarak çalışanların yaşam kalitesinin düşmesine yol açtığı,

- Toplam istihdam içinde ücretsiz aile işçisi payının yüksek olmasının, kayıt dışı istihdamın yüksek rakamlara ulaşmasına yol açtığı,

- İş gücü maliyetlerinde yapılacak indirimin kayıt dışılığı ve eksik beyanı büyük ölçüde azaltarak vergi ve sosyal güvenlik kuruluşlarının gelir kayıplarını önemli ölçüde telafi edeceği,

- İstihdam sağlayan sürdürülebilir büyümeyi sağlamak için yatırım ortamının iyileştirilmesi ve müteşebbis sermayenin önündeki engellerin ortadan kaldırılması gerektiği, bu çerçevede yeni bir teşvik yasası çıkarılmasının da bir ihtiyaç olduğu,

- 2008 Ekim ayında yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun ile emeklilik şartlarının ağırlaştırıldığı, emeklilik yaşının 2036-2048 yılları arasında kademeli geçişle 65'e yükseltildiği, bu Kanuna tabi hizmetler için bağlanacak emekli aylıklarının düşürüldüğü,

- Çalışma barışının sağlanabilmesi, iş sağlığının, iş güvenliğinin oluşabilmesi, insanca koşullarda çalışmak ve insanca yaşamaya elverişli bir ücret alabilmek için sendika hakkının büyük önem arz ettiği,

- Kamu çalışanlarına toplu sözleşme hakkı verilmesi gerektiğine dair Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından bir karar verildiği, böylece kamu görevlilerinin grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hak taleplerinin daha da güçlendirilmiş olduğu, Hükümetin bu konuda bir an önce yasa değişikliğine gitmesi gerektiği,

- İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizlere mesleki eğitim, rehberlik ve danışmanlık faaliyetleri sunulabilmesi için İşsizlik Sigortası Fonu'ndan kaynak tahsis edilmesi gerektiği,

- Tuzla tersanelerinde gerçekleşen ölümlerin en önemli nedenlerinden birisinin örgütlenme zemininin ortadan kaldırılması sonucu çalışanların kendi haklarına sahip çıkabilecek imkânlardan yoksun bırakılması olduğu,

- Küresel krizin Türkiye'yi de etkilemesi sonucu uzun süreli işsizliğin yaşanacağı bir dönemin içine girildiği, sosyal devlet anlayışı temelinde sosyal sigorta tekniğinin sigortalayamadığı risklerin en önemlisinin uzun süreli işsizlik olduğu, ancak Ülkemizde uygulanan işsizlik sigortasının kısa süreli işsizliği bile sigorta kapsamına tam olarak alamadığı, uzun süreli işsizlik konusunun da Fonun kapsamına alınması gerektiği,

- Bütün yaşlıları eşit sayan bir sosyal sigorta anlayışının yürürlükte olduğu, oysa bir başka kişinin yardımı olmaksızın hayatını sürdürmesi mümkün olmayan yaşlılarımızın bulunduğu, bu konuları da kapsayan sigorta anlayışının geliştirilmesi gerektiği,

- Herhangi bir politika ortaya koymadan sigortalılara yönelik hizmet harcamalarını kısıtlayarak sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini iyileştirme anlayışının, sosyal devlet ilkesiyle bağdaştırılamayacağı,

- Yabancıların Türkiye'de çalışma izinlerine ilişkin taleplerinin son derece yavaş sonuçlandırıldığı, bu bakımdan Bakanlığın daha hızlı ve sonuç odaklı çalışması gerektiği,

- Uzun yıllar boyunca uygulanan hatalı politikalar yüzünden sosyal güvenlik Kurumlarının aktüeryal dengelerinin bozulduğu, 5510 sayılı Kanunun bu dengeyi kalıcı olarak sağlamak amacıyla çıkarıldığı,

- İşverenlerin, iş yerlerinde kreş emzirme odası açma, iş yeri sağlık ve güvenlik birimi kurma, iş yeri hekimi çalıştırma, iş yeri güvenliğinden sorumlu teknik eleman görevlendirme yükümlülüklerinin ortak tesisler kurarak karşılanabilmelerine imkan sağlanması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

- Örgütlenmenin modern çalışma ilişkilerinin vazgeçilmez bir unsuru olduğu, bu çerçevede 2821 sayılı Sendikalar Kanunu kapsamında Ülkemizde 3 işçi konfederasyonu, 1 işveren konfederasyonu olmak üzere toplam 4 konfederasyon; 101 işçi sendikası, 48 işveren sendikası olmak üzere toplam 152 sendikal kuruluşun faaliyet gösterdiği,

- 2008 yılı Ekim sonu itibariyle, kamu ve özel sektör olmak üzere toplam 4979 işçiyi kapsayan 37 işyerinde grev yapıldığı, 1256 işçiyi kapsayan 1 işyerinde ise lokavt uygulamasına gidildiği, dolayısıyla işçilerin sendikal haklarını kullanmaları konusunda hiçbir engelin bulunmadığı,

- Kamuoyunda istihdam paketi olarak bilinen 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile işveren ve alt işveren arasında yapılan sözleşmenin yazılı yapılması şartı getirildiği, belli sayıda istihdam sağlayan işverenlere yükler getiren spor tesisi ve anaokulu kurma yükümlülüğünün kaldırıldığı,

- Yabancılara verilen çalışma izinlerinin, ulusal ekonomi ve istihdam politikaları dikkate alınarak değerlendirildiği, izin taleplerinin ilgili mercilerden alınan ülkemizin güvenliği, genel asayiş, kamu düzeni ve kamu sağlığı ile ilgili bilgiler çerçevesinde sonuçlandırıldığı,

- Çocuk işçiliğinin önlenmesi için Bakanlık olarak sosyal paydaşlarla "Tarladan Okula Projesi" ile "Medya Örgütlenmesi Yoluyla Çocuk İşçiliğine Karşı Farkındalık Geliştirme Projesi" yürütüldüğü,

- İstihdam paketi ile iş sağlığı ve güvenliği alanında 50'den fazla işçi çalıştıran işyerlerindeki; işyeri sağlık ve güvenlik birimi kurma, işyeri hekimi çalıştırma, iş güvenliğinden sorumlu teknik eleman görevlendirme yükümlülüklerinin, birden fazla işyerinin ortak birim kurarak karşılayabilmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

- İş sağlığı ve güvenliği konusunda yapılacak bilimsel araştırmalarda destek vermek, araştırma kapasitesini geliştirmek ve iş kazaları ve meslek hatalıklarının yoğun olduğu sektörlere yönelik olarak sektör odaklı programlar uygulamak amacı ile ulusal kuruluşlarla işbirliği kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile protokol imzalandığı, bu kapsamda çalışmaların devam ettiği,

- Tersanelerde yaşanan iş kazalarını önlemek amacıyla Bakanlık, Sendikalar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında "Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü"nün imzalandığı, Protokol çerçevesinde asıl işveren ve alt işverenler öncelikli olmak üzere iş güvenliği uzmanı ve mühendislerden oluşan 1057 kişiye eğitim verildiği,

- İş sağlığı ve güvenliği yönünden Tuzla tersaneler bölgesinde ve Yalova'da faaliyet gösteren tersanelerde 2008 yılı boyunca toplam 505 teftiş gerçekleştirildiği, 680.926 YTL idari para cezası kesildiği, 19 işyeri için kısmi durdurma ve 14 işyeri için kapatma işlemi uygulandığı,

- İstanbul ili Tuzla Tersaneler Bölgesinde faaliyet gösteren işyerlerinde; iş mevzuatı ile ilgili hükümlerin uygulanmasının gecikmesi, çalışanlar için yakın, acil ve hayati bir tehlikenin tespiti hallerinde, re'sen genel teftişte bulunmaları amacıyla 21.8.2008 tarihinden itibaren üç ay süreyle iş müfettişleri görevlendirildiği,

- Avrupa Birliğine katılım sürecinde "Sosyal Politika ve İstihdam" başlıklı 19. fasıl ile "İşçilerin Serbest Dolaşımı" başlıklı 2. fasıl olmak üzere Bakanlığın sorumluluk alanına giren AB müktesebatı fasıllarında tarama süreçlerinin tamamlandığı,

- Bakanlığın Eğitim ve Araştırma Merkezi'nce; çalışma hayatı, sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği, ilk yardım, toplam kalite yönetimi, AB proje süreci yöntemleri, halkla ilişkiler, risk değerlendirilmesi gibi konularda 45 işyerinde toplam 1.764 kişiye eğitim semineri verildiği,

- 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce emekli olanların aylıklarında herhangi bir düşme olmayacağı, Kanunun yürürlük tarihinden önce mevcut memurların 5434 sayılı Kanuna tabi olmaya devam edecekleri, yürürlük tarihinden sonra ilk defa memuriyete başlayacakların 5510 sayılı Kanuna tabi olacakları,

- 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinde önce sistemde olanların emeklilik yaşı, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi açısından kazanılmış haklarının korunacağı, bunların Kanunun yürürlüğünden önceki mevzuat hükümlerine göre emekli olacağı,

- İstihdam Paketi ile 5510 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler neticesinde; özel sektör işverenlerinin, prim borçlarının bulunmaması, kayıtdışı işçi çalıştırmaması ve cari primlerini süresinde ödemeleri kaydıyla, uzun vadeli sigorta primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılandığı,

- SSK ve Bağ-Kur kapsamındaki prim borçlarının, peşin veya 24 aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesi imkanı getirildiği,

- Genel sağlık sigortası yönünden ülke sınırları içindeki vatandaşlar, sığınmacılar ve mütekabiliyet esasına dayalı olmak üzere oturma izni almış ve ülkesinde sosyal güvenliğe tabi olmayan yabancıların sağlık güvencesine kavuşturulduğu,

ifade edilmiştir.

2.12.3. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve Özürlüler İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunun 2009 yılı Bütçesinde yüzde 85 oranında artış yapılarak Merkezi Yönetim Bütçesi içindeki payının binde 4'ten, binde 6'ya çıkarıldığı, ayrıca 2009 yılı bütçesinde hane halkına yapılan transferler ödeneğinin yaklaşık 4 kat artırıldığı, bu gelişmelerin memnuniyetle karşılandığı,

- Sosyal koruma harcamalarının gayri safi yurt içi hasılaya oranı açısından ülkemizin AB ortalamasının çok altında olduğu, kurum bütçelerinde yapılan artışların da aradaki farkı kapatma konusunda yetersiz kaldığı,

- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun, kimsesiz çocukların aile ortamında yaşamlarını devam ettirmelerini ve böylelikle sağlıklı bir birey olarak topluma katkı sunabilmelerini sağlayabilmek için, koğuş sisteminden vazgeçilerek sevgi evleri modeli ve çocuk evi uygulamalarına geçilmesi gerektiği, bu kapsamda 2007 yılında başlatılan çalışmalara daha fazla kaynak ayrılmasının yararlı olacağı,

- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bünyesinde nitelikli personel istihdamını sağlamak için gerekli çalışmaların ve iyileştirmelerin yapılması gerektiği, böylece kimsesiz çocukların sevgi ortamında büyümesinin sağlanabileceği,

- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün 2009 yılı programında yetiştirme yurdu sayılarının ve kapasitelerinin giderek düştüğünün görüldüğü, 2005 yılında 110 yetiştirme yurdu 8.581 kişilik kapasiteye sahipken 2007 yılında yurt sayısı 113'e çıktığı, kapasitenin ise 8.281'e düştüğü,

- Ülkemizde son yıllarda çocuğa yönelik ihmal ve istismarda artış yaşandığı ve birçoğunun da gizli kaldığı, istismara uğrayan çocuklar teşhis ve tedavi edilemediği, bu çocukların bedensel ve ruhsal gelişimlerini sağlıklı bir şekilde tamamlayamadıkları,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennilerin ardından Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Özürlülerin yerel yönetimler eliyle desteklenmesi konusunda bir çok kanuni zorunluluk bulunduğu, ancak kurumsal kapasitelerin yetersizliği veya sorunlu olarak algılanan bu alanda bilinçli olunmaması nedeniyle çoğu yerel yönetimin yetersiz kaldığı, bu alanda çalışmak isteyen yerel yönetimlere Genel Müdürlük tarafından her türlü desteğin sağlandığı,

- Cinsel taciz ve istismarın artması konusunda alınacak tedbirlerden biri olarak cezaların artırılmasına yönelik olarak Adalet Bakanlığı nezdinde kurulan bir komisyon tarafından cezaların orantılılığı ilkesi ve ceza politikasındaki bireyi kazanma anlayışı çerçevesinde değerlendirmelerin yapıldığı,

- Veri azlığı konusunun ortadan kaldırılabilmesi için araştırma projelerinin hazırlandığı, Özürlüler İdaresi Başkanlığı Bütçesinde görülen artışın 2009 yılında yapılması planlanan özürlüler veri araştırmasından kaynaklandığı, bu araştırmanın sonuçlanmasının ardından özürlü vatandaşlarımıza daha etkin bir hizmet sunulmasını hedeflendiği,

- Korunmaya muhtaç çocukların aile ortamında yetişmelerini sağlamak amacıyla Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Projesi kapsamında 2008 yılında 5.440 çocuk için korunma kararı alındığı, 1.043 çocuğun koruyucu aile hizmetinden faydalanmasının sağlandığı, 9.548 çocuğun ise evlat edindirme hizmetinden yararlandırıldığı,

- Yurt ve yuvalarımızın fiziki şartlarının iyileştirilmesi amacıyla tamamının koğuş tipinden oda sistemine dönüştürüldüğü ve kapasiteleri azaltılarak odalarda kalan çocuk sayısının odaların büyüklüğüne göre 2 veya 8 kişilik olmak üzere değiştirildiği,

- Çocuklara sıcak bir yuva ve aile ortamı sunabilmek amacıyla başlatılan Sevgi Evleri Projesi kapsamında açılan 13 sevgi evinde 856 çocuğun yaşamlarını sürdürdüğü, projenin tamamlanmasıyla birlikte 488 evde 4.916 çocuğa çağdaş yaşam ortamının sunulacağı,

- Çocukların sosyal hayata daha rahat katılabilmelerini sağlamak amacıyla, tercihen il merkezlerinde, okullarda ve hastanelere yakın apartman dairelerinde veya müstakil dairelerde 0-18 yaş grubu 6-8 çocuğumuzun bir arada kaldığı "Çocuk Evleri" modelinin yaygınlaştırıldığı ve halen 83 çocuk evinin hizmet verdiği,

- Özürlüler İdaresi Başkanlığının bakımı altındaki özürlülerin yaşamlarını daha konforlu ve insan haklarına daha uygun bir ortamda sürdürebilmeleri amacıyla Engelsiz Yaşam Merkezi Projesinin geliştirildiği, ülke genelinde 2.028 özürlüye bakım hizmetinin sunulacağı 19 engelsiz yaşam merkezi bünyesinde 169 yaşam evinin inşaatının devam ettiği,

ifade edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KURUM BÜTÇELERİ İLE BÜTÇE KANUNU TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

3.1. KURUM BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Komisyonumuzda, 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının görüşmeleri sırasında kabul edilen önergeler doğrultusunda, kurum bütçeleriyle ilgili kendi içinde toplam 60.523.000 TL tutarında ödenek aktarması yapılırken; toplam 107.450.000 TL tutarında yeni ödenek ilavesi yapılmıştır. Söz konusu aktarma ve ilavelerin kurumlar itibariyle dağılımı aşağıda açıklanmıştır.

3.1.1. Genel Bütçeli İdarelerin Gider Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler

A) *Türkiye Büyük Millet Meclisi*

TBMM bütçesinde; Kurumda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) bendi uyarınca istihdam edilen veya istihdam edilecek personelin ücretlerinin ödenmesinde 2009 yılı içerisinde ortaya çıkabilecek ödenek ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla (02.01.34.04-01.3.1.00-1-01.1) tertibinde yer alan 3.000.000 TL tutarındaki ödenek, (02.01.34.04-01.3.1.00-1-01.4) tertibine aktarılmıştır.

B) *Milli Eğitim Bakanlığı*

Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde; Türkiye genelindeki eğitim kurumlarının binalarının sağlamlaştırılarak depreme dayanıklı hale getirilmelerinde kullanılmak üzere (13.01.31.62.-09.1.2.00-1-06.5) tertibinde yer alan 15.000.000 TL; (13.01.31.62-09.1.2.00-1-06.7) tertibinde yer alan 8.000.000 TL; (13.01.32.62-09.2.1.00-1-06.5) tertibinde yer alan 10.000.000 TL ve (13.01.32.62-09.2.1.00-1-06.7) tertibinde yer alan 7.000.000 TL olmak üzere toplam 40.000.000 TL ödenek, (13.01.00.14-09.9.9.00-1-06.7) tertibine aktarılmıştır.

C) *Emniyet Genel Müdürlüğü*

Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinde, Kurumun 2009 Yılı Yatırım Programında yer alan ve halen devam inşaatların yapımına hız kazandırmak ve belli bir seviyeye getirilebilmesi amacıyla (10.82.00.62-03.1.1.00-1-06.5) tertibine 6.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün, trafik denetlemelerinde kullanılan taşıtların yenilenebilmesi amacıyla 320 adet binek araç alımı için (10.82.00.18-03.1.3.00-1-06.1) tertibine 8.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Taşıt yenilenmesini temin eden önerge doğrultusunda 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısını ekli 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) ve (II) sayılı Cetvellerde Yer Alan İdarelerin Taşıt Kanununa Göre 2009 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir (T) işaretli cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne 320 adet taşıt ilave edilmiştir.

D) ***Adalet Bakanlığı***

Adalet Bakanlığı bütçesinde; mevcut cezaevlerinin elektrik, sıhhi ve kalorifer tesisatlarının yenilenmesi, çatı aktarımı, su kuyusu açtırılması ve güneş enerjisi sistemi kurulmasında kullanılmak üzere (08.01.32.62-03.4.0.00-1-06.5) tertibinde bulunan 4.250.000 TL ödenek, (08.01.32.62-03.4.0.00-1-06.7) tertibine aktarılmıştır.

E) ***Sağlık Bakanlığı***

Sağlık Bakanlığı bütçesinde, Neonatal Tarama Programı projesinde kullanılmak üzere (15.67.00.00-07.8.8.00-1-06.1) tertibinde yer alan 500.000 TL; (15.67.00.00-07.8.8.00-1-06.7) tertibinde yer alan 1.000.000 TL; (15.67.00.61-07.8.8.00-1-06.1) tertibinde yer alan 200.000 TL; (15.67.00.61-07.8.8.00-1-06.7) tertibinde yer alan 700.000 TL olmak üzere toplam 2.400.000 TL ödenek (15.67.00.00-07.8.8.00-1-06.9) tertibine aktarılmıştır.

Bakanlığın bütçesinin (15.01.00.04-07.9.9.02-7-06.9) tertibinde yer alan 6.000.000 TL ödenek, bütçe tertibinin düzeltilmesi amacıyla; (15.01.31.62-07.3.1.00-1-06.1) tertibine aktarılmıştır.

F) ***Çevre ve Orman Bakanlığı***

Çevre ve Orman Bakanlığı bütçesinde; Bakanlık tarafından 2009 yılı içerisinde Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı içerisinde yapılması öngörülen ve Çanakkale savaşının görsel olarak canlandırılacağı Kabatepe Simülasyon ve Sunum Merkezinin proje yarışmasının yapılabilmesi ve yarışma sonunda kazanan projenin uygulanması için kullanılmak üzere (22.01.34.00-05.4.0.01-1-03.5) tertibine 750.000 TL, (22.01.34.00-05.4.0.00-1-.06.5) tertibine 4.250.000 TL olmak üzere toplam 5.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü Bütçesinde; Genel Müdürlüğünün Bütçesine eklenen ödeneğin hazine yardımı karşılığı olarak Bakanlığın (22.01.00.04-01.6.2.17-1-05.2) tertibine 23.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

G) ***Kültür ve Turizm Bakanlığı***

Kültür ve Turizm Bakanlığı Bütçesinde; kültürel değerlerin korunması, bakımları ve sonraki nesillere aktarılabilmesi kapsamında, tarihi eserlerin alımlarının gerçekleştirilerek müzelere kazandırılması için ihtiyaç duyulan (21.01.31.62-08.2.0.00-1-06.1) tertibine 1.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ile Konya İl Halk Kütüphanesinin 2009 yılında güvenliğinin sağlanmasına yönelik hizmet alımı yapılabilmesi amacıyla (21.01.32.62-03.1.4.00-1-03.5) tertibine 2.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Bakanlığın yatırım programında yer alan Akdeniz-Ege Turizm Altyapısı ve Kıyı Yönetimi Projesi kapsamında; Alanya/Çıplaklı Beldesi kanalizasyon inşaatının tamamlanması için 2.000.000 TL, Muğla ili Sarıgerme Turizm alanı atıksu arıtma tesisi ve deşarj hattının yapımının tamamlanması için 2.500.000 TL ve Aydın ili Kuşadası bölgesel atıksu arıtma tesisinin yapımının tamamlanması için 1.250.000 TL olmak üzere (21.01.34.00-04.7.3.00-1-07.1) tertibine toplam 5.750.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Türki Cumhuriyetler nezdinde faaliyet gösteren TÜRKSOY teşkilatına yaptığı önemli faaliyetlerin devamı ve büyük projelerin gerçekleştirilmesi ile artan işletme giderleri de dikkate alınarak, Türkiye'nin bu teşkilata yıllık katkısının 500.000 ABD dolarından, 1.000.000 ABD dolarına çıkarılması amacıyla Kültür Bakanlığının (21.01.38.00-08.2.0.00-1-05.6) tertibine 700.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Uzun yıllardır bakımı yapılamayan ve Kültür ve Turizm Bakanlığına, her türlü bakım ve onarım giderlerinin karşılanması amacıyla tahsis edilen, il özel idareleri, belediyeler ve vakıflara ait olan kütüphanelerin bakım ve onarımların gerçekleştirilmesi amacıyla (21.01.32.62-08.2.0.00-1-06.7) tertibine 4.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bütçesinde yapılan değişikliğe paralel olarak; Genel Müdürlüğün Bütçesine eklenen ödeneğin hazine yardımı karşılığı olarak Bakanlığın (21.01.30.00-01.6.2.16-1-07.1) tertibine 2.000.000 TL ilave edilmiştir.

H) *Maliye Bakanlığı*

Maliye Bakanlığı bütçesinde; merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki bazı idarelerin 2009 yılında ortaya çıkabilecek muhtelif ihtiyaçlarını karşılamak üzere (12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6) tertibine 50.000.000 TL tutarında ödenek ilave edilmiştir.

3.1.2. Özel Bütçeli İdarelerin Gider ve Gelir Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler

A) *Orman Genel Müdürlüğü*

Orman Genel Müdürlüğü bütçesinde; orman yangınlarıyla mücadelede kullanılmak üzere 4 adet amfibik uçak kiralanması amacıyla öngörülen ödeneğin artırılması için (40.17.30.00-04.2.2.00-2-03.5) tertibine 23.000.000 TL ödenek ilave edilmiştir.

B) *Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü*

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü Bütçesinde; Lozan Antlaşması ve Montreux Boğazlar Sözleşmesi gereği, İstanbul Boğazı ve Çanakkale boğazından geçen gemilere, motorbotlarla verilen Sağlık Pratikası hizmetinin aksamadan yürütülmesi amacıyla botların pratika mevki ile yakın yer olan Kumkale Balıkçı barınağına iskele yapımı için kullanılmak üzere (40.19.00.04-07.4.0.00-2-06.7) tertibinde yer alan 100.000 TL tutarındaki ödenek, (40.19.00.04-07.4.0.00-2-06.5) tertibine aktarılmıştır.

C) *Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu*

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu bütçesinde; yeni hizmete girecek 9 adet ceza infaz kurumu ile diğer ceza ve infaz kurumlarında kullanılmak üzere 30 adet aracın alımı amacıyla (40.41.30.00-03.3.2.01-2-06.5) tertibinde yer alan 3.300.000 TL tutarında ödenek, (40.41.30.00-03.3.2.01-2-06.1) tertibine aktarılmıştır.

Taşıt alımını temin eden önerge doğrultusunda 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına ekli 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) ve (II) sayılı Cetvellerde Yer Alan İdarelerin Taşıt Kanununa Göre 2009 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir (T) İşaretli Cetvelin, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri ve İşyurtları Kurumuna ait bölümüne 30 adet yeni taşıt ilave edilmiştir.

D) *Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü*

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bütçesinde; Ankara Opera Binasının sahne ve ışıklandırma sistemlerinin yenilenmesi ve sahne gerisinin hizmete uygun hale getirilmesinde kullanılmak üzere (40.16.00.04-01.3.9.00-2-06.7) tertibine 2.000.000 TL tutarında ödenek ilave edilmiştir.

E) *Erzincan Üniversitesi*

Erzincan Üniversitesi bütçesinde, 2009 yılı Bütçe Teklifi hazırlanırken sehven (38.62.02.03-02.2.0.00-2-05.6) tertibinde gösterilen 5.000 TL ödenek, (38.62.02.02-01.3.9.00-2-05.6) tertibine aktarılmıştır.

F) *Ege Üniversitesi*

Ege Üniversitesi bütçesinde; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca üniversite dışından ders ücreti karşılığında ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarının, ders ücretleri ile sosyal güvenlik destek primlerinin ödenmesi amacıyla; (38.12.33.34-09.4.1.00-2-02.1) tertibinde yer alan 100.000 TL, (38.12.40.40-09.4.2.00-2-01.1) tertibinde yer alan 300.000 TL, (38.12.43.43-09.4.1.00-2-02.1) tertibinde yer alan 100.000 TL, (38.12.47.40-09.4.1.07-2-01.1) tertibinde yer alan 350.000 TL, (38.12.50.54-09.4.2.00-2-01.1) tertibinde yer alan 150.000 TL ve (38.12.60.60-09.4.1.07-2-01.1) tertibinde yer alan 448.000 TL'lik toplam 1.448.000 TL tutarındaki ödenek; (38.12.33.34-09.4.1.00-2-01.4) tertibine 100.000 TL, (38.12.40.40-09.4.2.00-2-01.4) tertibine 300.000 TL, (38.12.43.43-09.4.1.00-2-01.4) tertibine 100.000 TL, (38.12.47.40-09.4.1.07-2-01.4) tertibine 350.000 TL, (38.12.50.54-09.4.2.00-2-01.4) tertibine 150.000 TL ve (38.12.60.60-09.4.1.07-2-01.4) tertibine 448.000 TL olmak üzere aktarılmıştır.

G) *Balıkesir Üniversitesi*

Balıkesir Üniversitesi bütçesinde, üniversite tarafından 2009 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere (38.38.42.42-09.4.1.00-2-06.5) tertibinde yer alan 20.000 TL tutarındaki ödenek, yeni açılan (38.38.00.02-09.8.8.00-2-06.1) tertibine aktarılmıştır.

3.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gider ve Gelir Cetvellerinde Yapılan Değişiklikler

A) *Telekomünikasyon Kurumu*

Telekomünikasyon Kurumunun adının, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu" olarak değiştirilmesi nedeniyle, verilen bir önerge doğrultusunda 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısında ve eki cetvellerin ilgili bölümlerinde söz konusu değişikliği yansıtacak yönde düzeltme yapılmıştır.

Ayrıca;

2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına ekli "Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirleri Gösteren B İşaretli Cetvelde", sehven birbirleri yerine yazılmış olan; (3.3.2.02) kodunda yer alan Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün 2009 yılı gelirleri ile 2010 ve 2011 yıllarına ait gelir tahminleri ve (3.3.2.03) kodunda yer alan Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletme Genel Müdürlüğünün aynı yıllara ait gelir ve tahminlerinin yerleri değiştirilmiştir.

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının 5 inci maddesinin (11) numaralı fıkrasına verilen önerge doğrultusunda (T) işaretli cetvelde yer alan; Maliye Bakanlığına 1, Gelir İdaresi Başkanlığına 2, Erciyes Üniversitesine 13, İnönü Üniversitesine 6, Süleyman Demirel Üniversitesine 6, Kocaeli Üniversitesine 1, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine 10, Eskişehir Osmangazi Üniversitesine 3, Aksaray Üniversitesine 4, Sinop Üniversitesine 3, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne 1 adet olmak üzere 50 adet taşıt ilave edilmiştir. Böylece, kurum bütçeleri üzerinde yapılan görüşmeler sırasında kabul edilen önergeler doğrultusunda (T) işaretli cetvele eklenen 350 adet taşıtla birlikte toplam 400 adet muhtelif türde taşıt Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısına ekli "2009 yılında 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvellerde Yer Alan İdarelerin Taşıt Kanununa Göre 2009 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvel"in ilgili bölümlerine ilave edilmiştir.

3.2. BÜTÇE KANUNU TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunu Tasarısının;

1) Giderlere ilişkin 1 inci maddesi; Komisyon görüşmeleri sırasında kabul edilen önergeler doğrultusunda genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin ödenek toplamına ilişkin (a) bendinde yer alan "257.634.693.488 Türk Lirası" ibaresinin "257.742.143.488 Türk Lirası" olarak değiştirilmesi, özel bütçeli idarelerin ödenek toplamına ilişkin (b) bendinde yer alan "16.398.005.878 Türk Lirası" ibaresinin "16.423.005.878 Türk Lirası" olarak değiştirilmesi suretiyle,

2) Gelir ve Finansmana ilişkin 2 nci maddesi; 1 inci maddede ödeneklerde meydana gelen değişikliklere paralel olarak özel bütçeli idarelerin gelirlerinin hazine yardımı bölümünün artırılması amacıyla (b) bendinde yer alan "12.632.033.320 Türk Lirası" ibaresinin "12.657.033.320 Türk Lirası" olarak değiştirilmesi, bu değişikliğe bağlı olarak toplama ilişkin "16.509.651.225 Türk Lirası" ibaresinin "16.534.651.225 Türk Lirası" olarak değiştirilmesi suretiyle,

3) 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen,

4) Bağlı cetvellere ilişkin 5 inci maddesi;

a) Bağlı (A) işaretli cetvelin kurum ve kuruluşların ödenek cetvellerinde yapılan değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

b) Bağlı (B) işaretli cetvelin 1 inci maddede ödeneklerde meydana gelen değişikliklere paralel olarak Hazine yardımının artırılması amacıyla yapılan değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi, sehven yapılan hatanın giderilmesini teminen Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü ile Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünden sağlanan gelir ve tahminler cetvellerinde değişiklik yapılması suretiyle,

c) Bağlı (C) işaretli cetvelde 05.04.1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununun ismi 05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun" olarak değiştirildiğinden C cetvelinin; "(I) Sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri" bölümünde geçen "Telsiz Kanunu" ibaresinin "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun" olarak değiştirilmesi ve aynı bölümün sonuna "05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu" ibaresinin eklenmesi, (III) sayılı Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar bölümünün sonuna "05.04.1983 tarihli ve 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun" ile "05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu" ibarelerinin eklenmesi suretiyle,

d) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esasları belirleyen (E) işaretli cetvelin;

- Türk Silahlı Kuvvetleri'nde sosyal tesislerin kendi gelirleriyle karşılanma imkânı bulunmayan gayrimenkul büyük onarım giderlerinin bütçeden karşılanabilmesi ve söz konusu sosyal tesislerle benzer görevler ifa eden Türk Silahlı Kuvvetleri özel ve yerel eğitim merkezlerinin de kapsama alınmasını teminen; (29) uncu sırasının ikinci cümlesinde yer alan "askeri gazinolar," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türk Silahlı Kuvvetleri özel ve yerel eğitim merkez komutanlıkları," ibaresinin eklenmesi ve "bakım ve onarım" ibaresinin "gayrimenkul büyük onarım" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Terörle yaygın ve yoğun bir şekilde mücadeleye yönelik iç güvenlik harekatı ile görevli birliğin kazandan beslenen birlik olmaması halinde, bu birliklerde görevli olan subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların güçlendirilmiş yemek bedeli üzerinden beslenmelerinin sağlanması amacıyla; 34 üncü sırasında yer alan "yemek bedelinin günlük tutarından 22/6/1978 tarihli ve 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanuna göre aylıklarla birlikte peşin ödenen tayın bedelinin günlük tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanan tayın bedeli farkı ay sonunda ödenir." ibaresinin "yemek bedelinin tutarı ay sonunda ödenir." şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 2547 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine, 18/6/2008 tarihli ve 5772 sayılı Kanunla eklenen hükümle Yükseköğretim Kurulu tarafından öğrenci ve öğretim elemanı değişim programlarının desteklenmesinin hükme bağlandığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından sağlanacak bu desteğin kullanılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesini temin eden bir düzenlemenin 70 inci sıra olarak eklenmesi suretiyle,

- Yükseköğretim kurumlarının bilimsel ve teknolojik araştırma projelerine ilişkin ödeneklerin kullanımına ilişkin olarak uygulamada karşılaşılan problemlerin giderilmesi ve sözkonusu araştırma projeleriyle ilgili harcamaların, TÜBİTAK ve AB fonlarından desteklenen projelere aktarılan kaynakların kullanımında olduğu gibi özel hesaptan yapılmasına imkân sağlayan bir düzenlemenin 71 inci sıra olarak eklenmesi suretiyle,

e) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin Taşıt Kanununa göre 2009 yılında edinebilecekleri taşıtları gösterir (T) işaretli cetvelin;

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ait kısmının; Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne (T02) binek otomobil cinsinden 320 adet, Gelir İdaresi Başkanlığı bölümüne (T02) binek otomobil cinsinden 2 adet olmak üzere toplam 322 adet taşıtın eklenmesi, ayrıca Maliye Bakanlığı bölümünde yer alan (T02) binek otomobil cinsinden 10 adet ve (T09) panel cinsinden 10 adet taşıtın; (T02) binek otomobil cinsinden 15 adet ve (T09) panel cinsinden 5 adet taşıt olarak değiştirilmesi ve aynı bölüme 1 adet (T01-a) binek otomobilin eklenmesi suretiyle,

- Özel bütçeli idarelere ait kısmına; (T11a) otobüs cinsinden 30 adedi Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumuna, (T10) midibüs cinsinden 1 adedi Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne, (T02) binek otomobil cinsinden 1 adedi Kocaeli Üniversitesine, (T05) minibüs cinsinden 3 adedi, (T11b) otobüs cinsinden 2 adedi, (T11a) otobüs cinsinden 2 adedi, (T02) binek otomobil cinsinden 5 adedi, (T15) ambulans cinsinden 1 adedi olmak üzere 13 adedi Erciyes Üniversitesine, (T02) binek otomobil cinsinden 1 adedi, (T03) station-wagon cinsinden 1 adedi, (T05) minibüs cinsinden 1 adedi olmak üzere 3 adedi Sinop Üniversitesine, (T02) binek otomobil cinsinden 2 adedi, (T05) minibüs cinsinden 1 adedi olmak üzere 3 adedi Eskişehir Osmangazi Üniversitesine, (T05) minibüs cinsinden 1 adedi, (T07) pick-up cinsinden 6 adedi, (T11a) otobüs cinsinden 2 adedi, (T18) motorsiklet cinsinden 1 adedi olmak üzere 10 adedi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine, (T02) binek otomobil cinsinden 3 adedi, (T05) minibüs cinsinden 1 adedi, (T10) midibüs cinsinden 2 adedi olmak üzere 6 adedi Süleyman Demirel Üniversitesine, (T02) binek otomobil cinsinden 4 adedi Aksaray Üniversitesine, (T05) minibüs cinsinden 3 adedi, (T10) midibüs cinsinden 2 adedi, (T11a) otobüs cinsinden 1 adedi olmak üzere 6 adedi İnönü Üniversitesine ait olmak üzere toplam 77 adet taşıtın ilave edilmesi suretiyle,

5) 6, 7 ve 8 inci maddeleri; aynen,

6) 9 uncu maddesi; Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlardan, cinsi ve adedi Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenenlerin 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilmesi suretiyle ödenecek fiyat farkının sosyal tesis gelirlerinden de karşılanabilmesi imkanı sağlanması amacıyla beşinci fıkrada yer alan "Aradaki fiyat farkı," ibaresinden sonra gelmek üzere "sosyal tesis gelirlerinden," ibaresinin eklenmesi suretiyle,

7) 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ve 18 inci maddeleri; aynen,

8) 19 uncu maddesi; küresel sermaye piyasalarında yaşanan gelişmeler ve bu gelişmelerin ülkemize yansıması çerçevesinde, ihracata ve KOBİ'lere verilecek desteğin artırılabilmesi amacıyla garantili imkân ve dış borcun ikrazı limitinin yükseltilebilmesini teminen (1) numaralı fıkranın (a) bendinde yer alan "3" ibaresinin "4" olarak değiştirilmesi suretiyle,

9) 20 ve 21 inci maddeleri; aynen,

10) 22 nci maddesi; memur kadrolarına yapılacak atamaların belirli bir oranla sınırlı tutulması ve yeni kurulan yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ihtiyaçlarının karşılanması amaçlarıyla (1) numaralı fıkranın birinci cümlesinde yer alan "yüzde ellisini" ibaresinin "yüzde yirmibeşini" olarak, (5) numaralı fıkranın birinci cümlesinde yer alan "yüzde ellisini" ibaresinin "yüzde yirmibeşini" olarak ve aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "3.000 adet" ibaresinin "5.000 adet" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

11) 23, 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri; aynen,

12) 29 uncu maddesi; 5.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 67 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafıyla değiştirilen 2813 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında, düzenleyici ve denetleyici kurum olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun özel bütçeli olacağı hükmünün yer aldığı, 5018 sayılı Kanunda ise düzenleyici ve denetleyici kurumlar için ayrı bir bütçe türünün öngörüldüğü, düzenleyici ve denetleyici kurum olarak teşkilatlanan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar, düzenleyici ve denetleyici kurum bütçeli olduğunun açıklığa kavuşturulması amacına yönelik bir düzenlemenin (1) numaralı fıkranın (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi olarak eklenmesi; 497 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesi ile öngörülen ve araştırma faaliyeti ile doğrudan ilgili harcamalar için ödenmekte olan araştırma desteği tutarının ihtiyacı karşılayabilecek bir düzeye çıkarılabilmesini temin eden bir düzenlemenin (6) numaralı fıkra olarak madde metnine eklenmesi; katma bütçeli idare iken 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nde hukuk müşaviri olarak görev yapan personelin 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesinde belirtilen limitler çerçevesinde 2009 yılında da vekalet ücretinden yararlanması ve yapılacak ödemelerin bütçeden karşılanması amacına yönelik yeni bir düzenlemenin maddenin sonuna yeni bir fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

13) 30 uncu maddesi; kanun tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla yürürlük ve yürütme maddelerinin ayrı olarak düzenlenmesini teminen yürürlüğe ilişkin 30 uncu ve yürütmeye ilişkin 31 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

(TABLO-1)
2008 İLE 2009 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

(Milyon YTL/TL)	2008		2009	GSYH'YE ORANI (%)			ARTIŞ ORANI (%)	
	Bütçe Kanunu	Gerçekleşme Tahmini	Bütçe Kanunu Tasarısı	2008 Bütçe	2008 Gerç. Tah.	2009 Tasarı	2009 Tasarı/2008 Bütçe	2009 Tasarı/2008 Ger. Tah.
1) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ*	222.553	229.535	262.110	23,6	23,1	31,0	17,8	14,2
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	166.553	175.035	204.610	17,6	17,6	23,2	22,8	16,9
Faiz Giderleri	56.000	54.500	57.500	5,9	5,5	7,8	2,7	5,5
2) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ**	204.556	215.396	248.758	21,7	21,7	28,5	21,6	15,5
Vergi Gelirleri***	171.206	174.745	220.603	18,1	17,6	23,9	28,9	26,2
3) BÜTÇE AÇIĞI	-17.997	-14.140	-13.352	-1,9	-1,4	2,5	-25,8	-5,6
4) FAİZ DIŞI FAZLA	38.003	40.360	44.148	4,0	4,1	5,3	16,2	9,4
5) GSYH	943.922	994.315	1.111.438					

* Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay hariç
** Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Genel Bütçeye aktardıkları gelir fazlaları yer almamaktadır.
*** İadeler hariç tutarlardır

(TABLO-2)

(2008 - 2009) MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ GENEL BÜTÇELİ İDARELER, ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN BÜTÇE ÖDENEKLERİ VE GELİRLERİNİN MUKAYESESİ

GİDER	2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı	Artış %' si
A- GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	218.284.732.372	257.634.693.488	18,03
B- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	13.941.949.650	16.398.005.878	17,62
C- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN	1.729.688.441	1.923.611.108	11,21
D- TOPLAM	**233.956.370.463**	**275.956.310.474**	17,95
E- GELİRDEN AYRILAN PAYLAR (-)	982.481.409	1.213.861.154	23,55
F- HAZİNE YARDIMI (-)	10.420.672.254	12.632.033.320	21,22
G- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMI VE GELİRDEN AYRILAN PAYLAR HARİÇ)	**222.553.216.800**	**262.110.416.000**	17,77
GELİR VE NET FİNANSMAN			
I- GENEL BÜTÇELİ İDARELER	**200.393.419.000**	**244.170.907.000**	21,85
NET GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (a-b)	200.393.419.000	244.170.907.000	21,85
GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRLERİ (a)	216.988.031.000	263.243.700.000	21,32
RED VE İADELER (-) (b	16.594.612.000	19.072.793.000	14,93
II- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (X+Y)	**14.026.396.650**	**16.640.085.225**	18,63
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRİ (1+2) (X)	13.837.805.450	16.509.651.225	19,31
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖZ GELİRİ (a+b) (1)	3.417.133.196	3.877.617.905	13,48
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (a)	1.179.806.096	1.294.020.905	9,68
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (b)	2.237.327.100	2.583.597.000	15,48
HAZİNE YARDIMI (Özel Bütçe) (2)	10.420.672.254	12.632.033.320	21,22
NET FİNANSMAN*(Y)	188.591.200	130.434.000	-30,84
III- DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR (W+T)	**1.729.688.441**	**1.923.611.108**	11,21
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (a+b)	1.728.388.441	1.923.611.108	11,30
DDK ÖZ GELİRİ (a)	1.728.388.441	1.923.611.108	11,30
HAZİNE YARDIMI (b)	0	0	0,00
NET FİNANSMAN*(T)	**1.300.000**	**0**	-100,00
IV- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET) (I+1+a-E)	**204.556.459.228**	**248.758.274.859**	21,61
DENGE			
H- FAİZ GİDERİ	56.000.050.000	57.500.030.000	2,68
İ- FAİZ DIŞI BÜTÇE GİDERİ (G-H)	166.553.166.800	204.610.386.000	22,85
J- FAİZ HARİÇ FAZLA (IV-İ)	38.003.292.428	44.147.888.859	16,17
K- BÜTÇE AÇIĞI (IV-G)	-17.996.757.572	-13.352.141.141	-25,81
GSYH	**943.922.000.000**	**1.111.438.000.000**	17,75
Bütçe Açığı/GSYH	**-1,91%**	**-1,20%**	-36,99
Faiz Hariç Fazla/GSYH	**4,03%**	**3,97%**	-1,34

* 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanlarından harcanması öngörülen tutarlar.

** Bütçe Açığı; Genel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri ile (Net) Genel Bütçeli İdarelerin Gelirleri arasındaki farktır.

TABLO 3-a
2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	CUMHURBAŞKANLIĞI	69.300.000	0,025			69.300.000	0,025
02	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	441.482.000	0,160	3.000.000	3.000.000	441.482.000	0,160
03	ANAYASA MAHKEMESİ	20.131.000	0,007			20.131.000	0,007
04	YARGITAY	56.175.000	0,020			56.175.000	0,020
05	DANIŞTAY	52.924.000	0,019			52.924.000	0,019
06	SAYIŞTAY	100.575.750	0,036			100.575.750	0,036
07	BAŞBAKANLIK	1.858.761.000	0,674			1.858.761.000	0,673
08	MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	465.992.000	0,169			465.992.000	0,169
09	MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	12.295.000	0,004			12.295.000	0,004
10	BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	66.666.000	0,024			66.666.000	0,024
11	DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	12.020.000	0,004			12.020.000	0,004
12	BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	11.082.000	0,004			11.082.000	0,004
13	DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	598.334.000	0,217			598.334.000	0,217
14	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	65.984.995.000	23,911			65.984.995.000	23,900
15	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	115.355.000	0,042			115.355.000	0,042
16	GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	244.664.000	0,089			244.664.000	0,089
17	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	110.490.000	0,040			110.490.000	0,040
18	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.454.275.000	0,889			2.454.275.000	0,889
19	ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.916.000	0,002			5.916.000	0,002
20	AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.731.000	0,002			5.731.000	0,002
21	KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.404.000	0,002			4.404.000	0,002
22	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.638.000	0,004			11.638.000	0,004
23	SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.577.898.000	0,572			1.577.898.000	0,572
24	ADALET BAKANLIĞI	3.495.696.000	1,267	4.250.000	4.250.000	3.495.696.000	1,266
25	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	14.532.622.000	5,266			14.532.622.000	5,264
26	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.893.861.000	0,686			1.893.861.000	0,686
27	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	3.690.760.000	1,337			3.690.760.000	1,337
28	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.934.793.000	2,875	14.000.000		7.948.793.000	2,879
29	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	265.417.000	0,096			265.417.000	0,096
30	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	816.935.000	0,296			816.935.000	0,296
31	AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	11.420.000	0,004			11.420.000	0,004
32	MALİYE BAKANLIĞI	57.812.054.998	20,950	50.000.000		57.862.054.998	20,958
33	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.530.775.000	0,555			1.530.775.000	0,554
34	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	27.883.696.000	10,104	40.000.000	40.000.000	27.883.696.000	10,100
35	BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	709.448.000	0,257			709.448.000	0,257
36	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	465.246.000	0,169			465.246.000	0,169
37	SAĞLIK BAKANLIĞI	12.720.313.000	4,610	8.400.000	8.400.000	12.720.313.000	4,607
38	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	1.155.636.740	0,419			1.155.636.740	0,419
39	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	74.091.000	0,027			74.091.000	0,027
40	DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	4.696.727.000	1,702			4.696.727.000	1,701
41	TARİM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	7.591.559.000	2,751			7.591.559.000	2,750
42	TARİM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	212.268.000	0,077			212.268.000	0,077
43	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	26.401.009.000	9,567			26.401.009.000	9,563
44	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	639.025.000	0,232			639.025.000	0,231
45	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	467.411.000	0,169			467.411.000	0,169
46	PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.615.000	0,002			5.615.000	0,002
47	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	1.005.896.000	0,365	15.450.000		1.021.346.000	0,370
48	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	1.242.319.000	0,450	28.000.000		1.270.319.000	0,460
49	DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	116.167.000	0,042			116.167.000	0,042
50	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.982.829.000	2,168			5.982.829.000	2,167
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	**257.634.693.488**	**93,361**	**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	**93,355**
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
	I+II+III SAYILI CETVELLERE TABİ İDARELER TOPLAMI	**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	
	ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**12.632.033.320**		**25.000.000**	**0**	**12.657.033.320**	
	GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**1.213.861.154**				**1.213.861.154**	
	MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**262.110.416.000**				**262.217.866.000**	
	MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**263.324.277.154**				**263.431.727.154**	

TABLO 3-b
2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	150.012.653	0,054			150.012.653	0,05
02	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	27.757.000	0,010			27.757.000	0,01
03	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	7.436.000	0,003			7.436.000	0,00
04	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.127.085.000	0,408			1.127.085.000	0,41
05	TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	7.997.000	0,003			7.997.000	0,00
06	TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	9.534.000	0,003			9.534.000	0,00
07	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.400.696.000	0,870			2.400.696.000	0,87
08	GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	426.390.000	0,155			426.390.000	0,15
09	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	110.889.000	0,040			110.889.000	0,04
10	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	139.028.000	0,050	2.000.000		141.028.000	0,05
11	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	843.744.000	0,306	23.000.000		866.744.000	0,31
12	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	443.246.000	0,161			443.246.000	0,16
13	HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	101.059.000	0,037	100.000	100.000	101.059.000	0,04
14	TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	5.066.000	0,002			5.066.000	0,00
15	TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	164.725.000	0,060			164.725.000	0,06
16	MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	13.118.000	0,005			13.118.000	0,00
17	TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	32.067.000	0,012			32.067.000	0,01
18	ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	8.565.000	0,003			8.565.000	0,00
19	TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	82.169.000	0,030			82.169.000	0,03
20	SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	26.589.000	0,010			26.589.000	0,01
21	KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	329.330.000	0,119			329.330.000	0,12
22	İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	14.549.000	0,005			14.549.000	0,01
23	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	52.898.000	0,019			52.898.000	0,02
24	ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	32.069.000	0,012			32.069.000	0,01
25	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	50.760.000	0,018			50.760.000	0,02
26	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	18.187.000	0,007			18.187.000	0,01
27	ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	48.390.000	0,018			48.390.000	0,02
28	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	227.902.000	0,083			227.902.000	0,08
29	CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	705.806.000	0,256	3.300.000	3.300.000	705.806.000	0,26
30	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.006.000	0,004			12.006.000	0,00
31	MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	6.217.000	0,002			6.217.000	0,00
	ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**7.625.286.653**	**2,763**	**28.400.000**	**3.400.000**	**7.650.286.653**	**2,77**
	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**8.772.719.225**		**1.473.000**	**1.473.000**	**8.772.719.225**	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
	I+II+III SAYİLİ CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 3-c
2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
1	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	43.615.000	0,016			43.615.000	0,016
2	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	340.786.000	0,123			340.786.000	0,123
3	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	226.386.500	0,082			226.386.500	0,082
4	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	345.274.000	0,125			345.274.000	0,125
5	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	319.644.000	0,116			319.644.000	0,116
6	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	486.779.000	0,176			486.779.000	0,176
7	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	203.820.000	0,074			203.820.000	0,074
8	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	109.537.000	0,040			109.537.000	0,040
9	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	227.772.000	0,083			227.772.000	0,082
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	111.997.000	0,041			111.997.000	0,041
11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	60.363.000	0,022			60.363.000	0,022
12	EGE ÜNİVERSİTESİ	297.987.700	0,108	1.448.000	1.448.000	297.987.700	0,108
13	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	242.960.000	0,088			242.960.000	0,088
14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	105.466.000	0,038			105.466.000	0,038
15	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	188.481.000	0,068			188.481.000	0,068
16	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	223.559.000	0,081			223.559.000	0,081
17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	248.543.000	0,090			248.543.000	0,090
18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	161.064.000	0,058			161.064.000	0,058
19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	148.410.000	0,054			148.410.000	0,054
20	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	113.768.000	0,041			113.768.000	0,041
21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	204.659.000	0,074			204.659.000	0,074
22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	159.204.100	0,058			159.204.100	0,058
23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	156.446.000	0,057			156.446.000	0,057
24	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	216.947.000	0,079			216.947.000	0,079
25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	116.455.000	0,042			116.455.000	0,042
26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	140.737.000	0,051			140.737.000	0,051
27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	151.390.000	0,055			151.390.000	0,055
28	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	129.284.400	0,047			129.284.400	0,047
29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	95.815.000	0,035			95.815.000	0,035
30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	47.848.000	0,017			47.848.000	0,017
31	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	41.304.000	0,015			41.304.000	0,015
32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	111.775.200	0,041			111.775.200	0,040
33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	148.762.000	0,054			148.762.000	0,054
34	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	98.000.000	0,036			98.000.000	0,035
35	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	91.203.000	0,033			91.203.000	0,033
36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	125.285.500	0,045			125.285.500	0,045
37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	115.461.000	0,042			115.461.000	0,042
38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	73.077.000	0,026	20.000	20.000	73.077.000	0,026
39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	153.132.400	0,055			153.132.400	0,055
40	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	104.968.000	0,038			104.968.000	0,038
41	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	105.792.900	0,038			105.792.900	0,038
42	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	69.884.000	0,025			69.884.000	0,025
43	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	83.503.125	0,030			83.503.125	0,030
44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	81.399.000	0,029			81.399.000	0,029
45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	73.052.000	0,026			73.052.000	0,026
46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	86.016.000	0,031			86.016.000	0,031
47	NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	50.368.000	0,018			50.368.000	0,018
48	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	75.928.000	0,028			75.928.000	0,028
49	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	85.931.000	0,031			85.931.000	0,031
50	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	77.689.000	0,028			77.689.000	0,028
51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	97.162.000	0,035			97.162.000	0,035
52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	79.242.000	0,029			79.242.000	0,029
53	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	111.056.800	0,040			111.056.800	0,040
54	GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	37.874.000	0,014			37.874.000	0,014
55	AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	37.946.000	0,014			37.946.000	0,014
56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	33.876.000	0,012			33.876.000	0,012
57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	59.414.000	0,022			59.414.000	0,022
58	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	40.361.000	0,015			40.361.000	0,015
59	UŞAK ÜNİVERSİTESİ	36.777.000	0,013			36.777.000	0,013
60	RİZE ÜNİVERSİTESİ	37.172.000	0,013			37.172.000	0,013
61	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	48.802.000	0,018			48.802.000	0,018
62	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	35.589.100	0,013	5.000	5.000	35.589.100	0,013
63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	33.424.000	0,012			33.424.000	0,012
64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	37.024.000	0,013			37.024.000	0,013
65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	30.983.000	0,011			30.983.000	0,011
66	BOZOK ÜNİVERSİTESİ	36.127.000	0,013			36.127.000	0,013
67	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	35.212.000	0,013			35.212.000	0,013
68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	30.757.500	0,011			30.757.500	0,011
69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	29.939.500	0,011			29.939.500	0,011
70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	17.332.200	0,006			17.332.200	0,006
71	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	17.363.000	0,006			17.363.000	0,006
72	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	20.062.100	0,007			20.062.100	0,007
73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ	15.203.000	0,006			15.203.000	0,006
74	NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	18.749.000	0,007			18.749.000	0,007
75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	25.754.000	0,009			25.754.000	0,009
76	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	17.810.000	0,006			17.810.000	0,006
77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	19.787.000	0,007			19.787.000	0,007
78	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	17.162.000	0,006			17.162.000	0,006
79	BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	22.100.000	0,008			22.100.000	0,008
80	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	17.253.000	0,006			17.253.000	0,006
81	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	19.482.000	0,007			19.482.000	0,007
82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	21.675.000	0,008			21.675.000	0,008
83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	13.170.000	0,005			13.170.000	0,005
84	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	14.078.000	0,005			14.078.000	0,005
85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	13.591.000	0,005			13.591.000	0,005
86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	14.878.000	0,005			14.878.000	0,005
87	ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	9.092.000	0,003			9.092.000	0,003
88	BARTIN ÜNİVERSİTESİ	13.382.000	0,005			13.382.000	0,005
89	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	11.000.000	0,004			11.000.000	0,004
90	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	20.972.000	0,008			20.972.000	0,008
91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	10.731.000	0,004			10.731.000	0,004
92	IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	9.978.800	0,004			9.978.800	0,004
93	ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	7.961.000	0,003			7.961.000	0,003
94	TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	9.345.000	0,003			9.345.000	0,003
95	YALOVA ÜNİVERSİTESİ	8.540.400	0,003			8.540.400	0,003
	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**8.772.719.225**	**3,142**	**1.473.000**	**1.473.000**	**8.772.719.225**	**3,18**
	DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**7.625.286.653**		**28.400.000**	**3.400.000**	**7.650.286.653**	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**16.398.005.879**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.879**	
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 3-d

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda		Komisyonca Kabul Edilen Ödenek	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	143.829.000	0,052			143.829.000	0,052
02	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	1.330.000.000	0,482			1.330.000.000	0,482
03	SERMAYE PİYASASI KURULU	61.176.000	0,022			61.176.000	0,022
04	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	140.000.000	0,051			140.000.000	0,051
05	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	94.440.000	0,034			94.440.000	0,034
06	KAMU İHALE KURUMU	71.765.000	0,026			71.765.000	0,026
07	REKABET KURUMU	38.711.954	0,014			38.711.954	0,014
08	TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	43.689.154	0,016			43.689.154	0,016
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**1.923.611.108**	**0,697**	**0**	**0**	**1.923.611.108**	**0,697**
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 4-a
2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN
FONKSİYONEL DAĞILIMI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	110.210.758.087	39,94	80.005.000	3.000.000	110.287.763.087	39,95
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	14.627.857.092	5,30		5.000	14.627.852.092	5,30
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	15.760.563.810	5,71	23.550.000	7.550.000	15.776.563.810	5,71
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	29.025.062.540	10,52	28.750.000		29.053.812.540	10,52
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	253.269.300	0,09	5.000.000		258.269.300	0,09
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	3.377.942.790	1,22			3.377.942.790	1,22
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	13.746.661.571	4,98	8.500.000	8.500.000	13.746.661.571	4,98
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	4.216.435.857	1,53	5.700.000		4.222.135.857	1,53
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	34.945.121.913	12,66	41.468.000	41.468.000	34.945.121.913	12,66
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	49.792.637.514	18,04			49.792.637.514	18,04
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**	**100,00**	**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	**100,00**
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI		**12.632.033.320**		**25.000.000**	**0**	**12.657.033.320**	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		**1.213.861.154**		**0**	**0**	**1.213.861.154**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)		**262.110.416.000**				**262.217.866.000**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)		**263.324.277.154**				**263.431.727.154**	

TABLO 4-b

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen	ÖDENEK (YTL)	
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	**107.587.022.161**	38,99	78.000.000	3.000.000	107.662.022.161	39,00
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	**14.597.892.817**	5,29			14.597.892.817	5,29
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	**14.839.467.630**	5,38	20.250.000	4.250.000	14.855.467.630	5,38
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	**25.803.855.110**	9,35	5.750.000		25.809.605.110	9,35
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	**229.240.000**	0,08	5.000.000		234.240.000	0,08
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	**3.326.778.290**	1,21			3.326.778.290	1,20
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	**12.791.994.420**	4,64	8.400.000	8.400.000	12.791.994.420	4,63
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	**3.166.947.690**	1,15	5.700.000		3.172.647.690	1,15
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	**25.620.307.140**	9,28	40.000.000	40.000.000	25.620.307.140	9,28
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	**49.671.188.230**	18,00			49.671.188.230	17,99
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**	**93,36**	**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	**93,35**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI		**12.632.033.320**		**25.000.000**	**0**	**12.657.033.320**	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		**1.213.861.154**		**0**	**0**	**1.213.861.154**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)		**262.110.416.000**				**262.217.866.000**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)		**263.324.277.154**				**263.431.727.154**	

TABLO 4-c

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	2.346.992.302	0,85	2.005.000		2.348.997.302	0,85
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	28.970.840	0,01		5.000	28.965.840	0,01
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	893.761.180	0,32	3.300.000	3.300.000	893.761.180	0,32
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	1.636.886.381	0,59	23.000.000		1.659.886.381	0,60
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	24.029.300	0,01			24.029.300	0,01
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	51.164.500	0,02			51.164.500	0,02
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	954.667.151	0,35	100.000	100.000	954.667.151	0,35
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	1.015.270.167	0,37			1.015.270.167	0,37
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	9.324.814.773	3,38	1.468.000	1.468.000	9.324.814.773	3,38
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	121.449.284	0,04			121.449.284	0,04
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**	**5,94**	**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	**5,95**
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 4-d

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen	ÖDENEK (YTL)	
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	276.743.624	0,10			276.743.624	0,10
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	993.435	0,00			993.435	0,00
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	27.335.000	0,01			27.335.000	0,01
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	1.584.321.049	0,57			1.584.321.049	0,57
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	0	0,00			0	0,00
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	0	0,00			0	0,00
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	0	0,00			0	0,00
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	34.218.000	0,01			34.218.000	0,01
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	0	0,00			0	0,00
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	0	0,00			0	0,00
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**	**0,70**	**0**	**0**	**1.923.611.108**	**0,70**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 5-a
2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	57.211.000.000	20,73	4.448.000	4.248.000	57.211.200.000	20,72
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	7.243.000.000	2,62		200.000	7.242.800.000	2,62
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	26.133.219.000	9,47	25.750.000		26.158.969.000	9,47
04	FAİZ GİDERLERİ	57.500.030.000	20,84			57.500.030.000	20,83
05	CARİ TRANSFERLER	99.203.278.474	35,95	23.705.000	5.000	99.226.978.474	35,94
06	SERMAYE GİDERLERİ	16.621.691.000	6,02	81.320.000	56.070.000	16.646.941.000	6,03
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	5.965.441.000	2,16	7.750.000		5.973.191.000	2,16
08	BORÇ VERME	4.660.842.000	1,69			4.660.842.000	1,69
09	YEDEK ÖDENEKLER	1.417.809.000	0,51	50.000.000		1.467.809.000	0,53
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**	**100,00**	**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	**100,00**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI		**12.632.033.320**		**25.000.000**	**0**	**12.657.033.320**	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		**1.213.861.154**				**1.213.861.154**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)		**262.110.416.000**				**262.217.866.000**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)		**263.324.277.154**				**263.431.727.154**	

TABLO 5-b

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

GENEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMET TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	50.910.896.848	18,45	3.000.000	3.000.000	50.910.896.848	18,44
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.449.472.452	2,34			6.449.472.452	2,34
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	23.059.536.336	8,36	2.750.000		23.062.286.336	8,35
04	FAİZ GİDERLERİ	57.500.000.000	20,84			57.500.000.000	20,83
05	CARİ TRANSFERLER	96.586.819.112	35,00	23.700.000		96.610.519.112	34,99
06	SERMAYE GİDERLERİ	13.203.290.740	4,78	75.900.000	52.650.000	13.226.540.740	4,79
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	5.249.853.000	1,90	7.750.000		5.257.603.000	1,90
08	BORÇ VERME	3.257.016.000	1,18			3.257.016.000	1,18
09	YEDEK ÖDENEKLER	1.417.809.000	0,51	50.000.000		1.467.809.000	0,53
GENEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI		**257.634.693.488**	**93,36**	**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	**93,35**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI		**12.632.033.320**		**25.000.000**	**0**	**12.657.033.320**	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		**1.213.861.154**		**0**	**0**	**1.213.861.154**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)		**262.110.416.000**				**262.217.866.000**	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)		**263.324.277.154**				**263.431.727.154**	

TABLO 5-c

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	6.082.868.453	2,20	1.448.000	1.248.000	6.083.068.453	2,20
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	779.228.725	0,28		200.000	779.028.725	0,28
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	2.822.495.700	1,02	23.000.000		2.845.495.700	1,03
04	FAİZ GİDERLERİ	0	0,00			0	0,00
05	CARİ TRANSFERLER	1.366.263.000	0,50	5.000	5.000	1.366.263.000	0,49
06	SERMAYE GİDERLERİ	3.227.736.000	1,17	5.420.000	3.420.000	3.229.736.000	1,17
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	715.588.000	0,26			715.588.000	0,26
08	BORÇ VERME	1.403.826.000	0,51			1.403.826.000	0,51
09	YEDEK ÖDENEKLER	0	0,00			0	0,00
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI		**16.398.005.878**	**5,94**	**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	**5,95**
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		**1.923.611.108**		**0**	**0**	**1.923.611.108**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 5-d

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	217.234.699	0,08			217.234.699	0,08
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	14.298.823	0,01			14.298.823	0,01
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	251.186.964	0,09			251.186.964	0,09
04	FAİZ GİDERLERİ	30.000	0,00			30.000	0,00
05	CARİ TRANSFERLER	1.250.196.362	0,45			1.250.196.362	0,45
06	SERMAYE GİDERLERİ	190.664.260	0,07			190.664.260	0,07
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0,00			0	0,00
08	BORÇ VERME	0	0,00			0	0,00
09	YEDEK ÖDENEKLER	0	0,00			0	0,00
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI		**1.923.611.108**	**0,70**	**0**	**0**	**1.923.611.108**	**0,70**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**16.398.005.878**		**29.873.000**	**4.873.000**	**16.423.005.878**	
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**257.634.693.488**		**163.100.000**	**55.650.000**	**257.742.143.488**	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**275.956.310.474**		**192.973.000**	**60.523.000**	**276.088.760.474**	

TABLO 6

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ

	TASARI	KOMİSYONDA			KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
		EKLENEN	DÜŞÜLEN	NET EKLENEN	
I. GİDERLER					
A- Genel Bütçe İdarelerinin Ödenekleri	257.634.693.488	163.100.000	55.650.000	107.450.000	257.742.143.488
B- Özel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri	16.398.005.878	29.873.000	4.873.000	25.000.000	16.423.005.878
C- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri	1.923.611.108	0	0	0	1.923.611.108
D- Özel Bütçelere Hazine Yardımı	12.632.033.320	25.000.000		25.000.000	12.657.033.320
E- Gelirden Ayrılan Paylar	1.213.861.154			0	1.213.861.154
F- Merkezi Yönetim Bütçesi (A+B+C-D-E)	**262.110.416.000**	**167.973.000**	**60.523.000**	**107.450.000**	**262.217.866.000**
II. GELİRLER					
G- Genel Bütçe İdarelerinin Gelirleri	**244.170.907.000**	-	-	-	**244.170.907.000**
Vergi Gelirleri	220.602.859.000	-	-	-	220.602.859.000
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.382.865.000	-	-	-	7.382.865.000
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	944.107.000	-	-	-	944.107.000
Diğer Gelirler	21.172.585.000	-	-	-	21.172.585.000
Sermaye Gelirleri	13.141.284.000	-	-	-	13.141.284.000
Red ve İadeler(-)	19.072.793.000	-	-	-	19.072.793.000
H- Özel Bütçeli İdareler Gelir ve Net Finansman Toplamı (X+Y)	**16.640.085.225**	**25.000.000**	-	**25.000.000**	**16.665.085.225**
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri (1+2) (X)	16.509.651.225	25.000.000	-	25.000.000	16.534.651.225
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri (a+b) (1)	3.877.617.905	-	-	-	3.877.617.905
Yükseköğretim Kurumları (a)	1.294.020.905	-	-	-	1.294.020.905
Diğer Özel Kurumlar(b)	2.583.597.000	-	-	-	2.583.597.000
Hazine Yardımı (-)(2)	12.632.033.320	25.000.000		25.000.000	12.657.033.320
Net Finansman (Y)*	130.434.000	-	-	-	130.434.000
I- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Gelir ve Net Finansman Toplamı (c+T)	**709.749.954**	-	-	-	**709.749.954**
Gelirden Ayrılan Pay Hariç DDK Gelirleri (c-d)(3)	709.749.954	-	-	-	709.749.954
DDK Öz gelirleri (c)	1.923.611.108	-	-	-	1.923.611.108
Gelirden Ayrılan Pay (d)	1.213.861.154	-	-	-	1.213.861.154
Net Finansman (T)*		-	-	-	
III. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET) (G+1+3)	**248.758.274.859**	-			**248.758.274.859**
IV. DENGE					
J- Faiz Giderleri	57.500.030.000	-	-	-	57.500.030.000
K- Faiz Dışı Bütçe Gideri (F-J)	204.610.386.000	167.973.000	60.523.000	107.450.000	204.717.836.000
L- Faiz Dışı Fazlası (III-K)	44.147.888.859	60.523.000	167.973.000	-107.450.000	44.040.438.859
M- Bütçe Dengesi(-) (F-III)	13.352.141.141	167.973.000	60.523.000	107.450.000	13.459.591.141

* 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar.

TABLO 7-a
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2007-2008 YILLARI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2009-2011) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2009 TASARI	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	2011 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ %			
							2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
1	CUMHURBAŞKANLIĞI	33.893.030	55.561.000	69.300.000	72.500.000	76.400.000	63,93	24,73	4,62	5,38
2	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	361.725.000	420.017.000	441.482.000	504.160.000	490.289.000	16,12	5,11	14,20	-2,75
3	ANAYASA MAHKEMESİ	18.029.000	17.102.000	20.131.000	22.112.000	25.338.000	-5,14	17,71	9,84	14,59
4	YARGITAY	46.691.000	47.454.000	56.175.000	61.368.000	68.072.000	1,63	18,38	9,24	10,92
5	DANIŞTAY	36.426.870	39.936.000	52.924.000	76.770.000	85.971.000	9,63	32,52	45,06	11,99
6	SAYIŞTAY	85.125.100	90.202.350	100.575.750	108.626.107	124.780.684	5,96	11,50	8,00	14,87
7	BAŞBAKANLIK	1.541.655.000	1.666.210.000	1.858.761.000	2.059.488.950	2.635.835.000	8,08	11,56	10,80	27,98
8	MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	425.217.000	423.557.000	465.992.000	509.145.000	566.608.000	-0,39	10,02	9,26	11,29
9	MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	12.724.000	11.036.000	12.295.000	13.424.000	14.872.000	-13,27	11,41	9,18	10,79
10	BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	52.814.000	58.991.000	66.666.000	71.530.000	82.934.000	11,70	13,01	7,30	15,94
11	DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	10.469.000	9.578.000	12.020.000	12.110.000	13.389.000	-8,51	25,50	0,75	10,56
12	BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	10.355.000	10.970.000	11.082.000	12.084.000	13.406.000	5,94	1,02	9,04	10,94
13	DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	374.283.000	267.070.000	598.334.000	716.009.000	842.839.000	-28,64	124,04	19,67	17,71
14	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	58.293.458.000	62.161.316.000	65.984.995.000	66.074.744.000	69.921.511.000	6,64	6,15	0,14	5,82
15	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	101.711.000	102.963.000	115.355.000	127.009.000	143.555.000	1,22	12,05	10,10	13,03
16	GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	207.017.000	233.979.000	244.664.000	266.627.000	297.646.000	13,02	4,57	8,98	11,63
17	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI	159.474.000	100.781.000	110.490.000	113.186.000	125.004.000	-36,80	9,63	2,44	10,44
18	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.638.383.000	1.998.412.595	2.454.275.000	2.683.421.680	2.942.290.000	21,97	22,81	9,34	9,65
19	ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.322.000	4.255.000	5.916.000	6.348.000	7.197.000	-1,55	39,04	7,30	13,37
20	AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.229.000	4.720.000	5.731.000	6.229.000	7.073.000	11,61	21,42	8,69	13,55
21	KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.113.000	3.592.000	4.404.000	4.775.000	5.435.000	70,00	22,61	8,42	13,82
22	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.545.000	3.770.000	11.638.000	14.032.000	16.187.000	6,35	208,70	20,57	15,36
23	SOSYAL HİZMETLER VE Ç.E.K. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	791.595.000	853.152.000	1.577.898.000	1.913.754.000	2.322.193.000	7,78	84,95	21,29	21,34
24	ADALET BAKANLIĞI	2.824.007.000	2.847.927.000	3.495.696.000	3.677.018.323	4.093.866.427	0,85	22,75	5,19	11,34
25	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	13.052.398.000	13.272.707.000	14.532.622.000	15.937.710.000	17.744.452.827	1,69	9,49	9,67	11,34
26	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.181.744.000	1.346.945.000	1.893.861.000	2.156.452.000	2.847.792.000	13,98	40,60	13,87	32,06
27	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	3.137.341.000	3.128.378.000	3.690.760.000	4.046.834.000	4.449.319.000	-0,29	17,98	9,65	9,95
28	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.151.963.000	6.596.463.000	7.934.793.000	8.694.068.000	9.533.164.000	7,23	20,29	9,57	9,65
29	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	229.933.000	233.317.000	265.417.000	293.745.000	335.406.000	1,47	13,76	10,67	14,18
30	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	690.636.000	707.973.000	816.935.000	871.879.000	969.731.000	2,51	15,39	6,73	11,22
31	AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	9.619.000	9.509.000	11.420.000	12.259.000	14.016.000	-1,14	20,10	7,35	14,33
32	MALİYE BAKANLIĞI	46.000.676.401	38.483.081.527	57.812.054.998	64.698.794.396	71.735.723.007	-16,34	50,23	11,91	10,88
33	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.298.950.000	1.362.250.000	1.530.775.000	1.666.264.000	1.849.358.000	4,87	12,37	8,85	10,99
34	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	21.355.634.000	22.915.565.000	27.883.696.000	30.639.051.257	33.988.561.967	7,30	21,68	9,88	10,93
35	BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	738.991.000	686.460.000	709.448.000	780.037.000	864.176.000	-7,11	3,35	9,95	10,79
36	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	402.822.000	422.447.000	465.246.000	507.739.000	567.353.000	4,87	10,13	9,13	11,74
37	SAĞLIK BAKANLIĞI	6.581.455.000	10.826.070.000	12.720.313.000	13.967.429.000	15.504.366.000	64,52	17,48	9,80	11,00
38	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	821.608.000	1.051.485.000	1.155.636.740	1.395.209.534	1.567.593.874	27,98	9,91	20,73	12,36
39	DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	64.947.000	66.193.000	74.091.000	80.312.000	90.816.000	1,92	11,93	8,40	13,08
40	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.408.388.000	3.391.135.000	4.696.727.000	5.056.333.000	5.878.686.000	-0,51	38,50	7,66	16,26
41	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	6.609.407.000	6.888.486.000	7.591.559.000	8.059.281.300	8.650.240.639	4,22	10,21	6,16	7,33
42	TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	42.641.000	42.218.000	212.268.000	228.612.000	247.211.000	-0,99	402,79	7,70	8,14
43	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	15.542.140.000	28.967.437.000	26.401.009.000	28.630.157.000	33.949.347.000	86,38	-8,86	8,44	18,58
44	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	316.299.000	332.774.000	639.025.000	632.856.000	678.784.000	5,21	92,03	-0,97	7,26
45	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	377.710.000	364.758.000	467.411.000	526.071.000	539.560.000	-3,43	28,14	12,55	2,56
46	PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.607.000	4.818.000	5.615.000	6.369.000	7.121.000	4,58	16,54	13,43	11,81
47	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	816.378.000	826.586.000	1.005.896.000	1.144.486.000	1.283.837.000	1,25	21,69	13,78	12,18
48	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	968.610.000	1.021.925.900	1.242.319.000	1.362.905.000	1.521.820.000	5,50	21,57	9,71	11,66
49	DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.057.000	108.653.000	116.167.000	126.477.000	140.708.000	8,59	6,92	8,88	11,25
50	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.957.851.000	3.792.556.000	5.982.829.000	7.071.483.000	8.246.820.000	-4,18	57,75	18,20	16,62
	TOPLAM	200.902.066.401	218.284.732.372	257.634.693.488	277.719.284.547	308.128.634.405	8,65	18,03	7,80	10,95

TABLO 7-b

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2007-2008 YILLARI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2009-2011) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2009 TASARI	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	2011 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ % 2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
1	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	25.840.000	27.489.000	43.615.000	43.302.000	48.899.000	6,38	58,66	-0,72	12,93
2	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	301.931.500	304.994.000	340.746.000	367.226.132	407.309.000	1,32	11,74	7,76	10,92
3	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	197.155.000	202.141.000	228.386.500	241.708.000	271.469.000	2,53	11,99	6,77	12,31
4	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	292.147.000	319.643.000	345.274.000	374.290.000	417.377.000	9,41	8,02	8,40	11,51
5	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	264.325.000	297.368.000	318.644.000	340.752.000	377.561.000	12,50	7,49	6,60	10,80
6	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	415.226.000	449.888.000	486.779.000	527.425.000	587.364.000	8,35	8,20	8,35	11,36
7	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	165.723.000	175.840.000	203.829.000	218.843.000	246.907.000	5,98	16,04	7,37	12,82
8	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	92.392.500	98.137.000	109.537.000	115.693.000	129.858.000	6,22	11,62	5,62	12,24
9	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	196.543.000	206.656.000	227.772.000	244.595.000	272.575.000	5,15	10,22	7,39	11,44
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	91.395.000	96.134.500	111.997.000	115.501.000	127.871.000	5,47	12,97	3,13	10,71
11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	42.372.000	45.516.000	60.363.000	63.454.000	69.743.000	7,42	32,62	5,12	9,91
12	EGE ÜNİVERSİTESİ	247.597.900	263.846.000	297.997.700	321.318.000	356.185.000	6,56	12,94	7,83	10,85
13	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	197.161.000	208.323.000	242.992.000	251.718.000	277.674.000	5,66	16,63	3,60	10,32
14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	87.145.000	92.722.000	105.488.000	112.105.000	123.636.000	6,40	13,74	6,29	10,29
15	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	157.018.000	166.086.000	188.481.000	203.192.000	226.281.000	5,78	13,48	7,81	11,36
16	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	201.084.000	205.121.000	223.559.000	240.430.000	266.340.000	2,01	8,99	7,55	10,78
17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	211.928.000	214.713.500	248.543.000	270.189.000	300.529.000	1,31	15,76	8,71	11,23
18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	115.775.000	127.883.000	161.064.000	170.406.000	190.294.000	10,29	26,14	5,80	11,67
19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	114.273.000	122.542.000	148.410.000	156.912.000	174.620.000	7,24	21,11	5,73	11,42
20	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	100.166.000	100.942.000	113.768.000	122.384.000	137.197.000	0,75	12,71	7,57	12,10
21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	171.041.000	186.638.000	204.659.000	220.322.000	244.406.000	9,12	9,66	7,65	10,93
22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	119.785.000	130.102.500	159.204.100	171.278.000	189.376.000	8,61	22,37	7,58	10,57
23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	126.429.000	131.868.000	156.446.000	165.667.000	183.071.000	4,30	18,64	5,89	10,51
24	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	193.124.000	195.595.000	216.947.000	234.509.800	263.212.500	1,28	10,92	8,10	12,24
25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	86.472.000	100.308.000	116.455.000	124.960.000	139.466.000	16,00	16,10	7,30	11,61
26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	118.743.000	122.180.000	140.737.000	153.208.000	172.009.000	2,90	15,18	8,86	12,27
27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	112.247.000	113.087.000	151.390.000	159.572.000	174.207.000	0,75	33,87	5,40	9,17
28	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	95.866.000	105.552.000	129.264.800	139.724.000	156.174.000	10,10	22,46	8,07	11,77
29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	89.047.000	88.020.500	99.815.000	101.645.200	111.882.000	-1,15	8,86	6,08	10,08
30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	44.125.000	49.074.000	47.848.000	51.061.000	57.133.000	11,22	-2,50	6,72	11,89
31	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	33.426.000	34.714.000	41.304.000	42.155.000	46.834.000	3,85	18,98	2,06	11,10
32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	78.381.000	83.321.600	111.775.200	114.016.000	114.810.000	6,30	34,15	2,00	0,70
33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	105.858.000	118.661.000	148.752.000	161.416.000	179.023.000	12,09	25,37	8,51	10,91
34	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	75.201.000	90.962.000	98.000.000	105.203.000	119.071.000	20,96	7,74	7,35	13,18
35	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	86.067.000	88.978.000	91.203.000	97.405.000	108.743.000	1,03	2,50	6,80	11,64
36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	93.648.000	98.722.000	125.285.500	136.586.500	149.724.500	5,42	26,91	9,02	9,62
37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	88.304.000	103.767.000	115.461.000	128.024.000	140.583.000	17,51	11,27	9,15	11,55
38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	53.310.000	60.268.000	73.077.000	77.106.000	87.198.000	13,05	21,25	5,51	13,09
39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	129.024.000	139.646.800	153.132.400	163.190.000	181.086.000	8,23	9,66	6,57	10,97
40	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	83.065.000	91.380.000	104.968.000	112.503.000	124.221.000	10,01	14,87	7,18	10,42
41	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	79.452.000	88.083.000	105.792.900	114.138.500	129.890.000	10,86	20,11	7,89	13,80
42	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	65.084.000	66.495.000	69.884.000	75.734.000	86.232.000	2,17	5,10	8,37	13,86
43	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	84.991.250	70.301.750	83.503.125	88.611.000	100.634.000	8,17	18,78	6,12	13,57
44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	68.773.000	71.724.000	81.399.000	87.946.000	99.156.000	4,29	13,49	8,05	12,74
45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	53.806.250	53.757.000	73.052.000	77.814.000	87.691.800	-0,09	35,89	6,52	12,69
46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	61.838.000	67.532.000	86.016.000	91.747.000	103.385.000	9,21	27,37	6,66	12,68
47	NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	38.060.000	40.943.000	50.368.000	53.402.000	57.350.000	7,57	23,02	6,02	7,39
48	OMÜ	59.695.000	64.627.000	75.928.000	81.437.000	90.660.000	8,26	17,48	7,26	11,33
49	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	64.704.000	70.377.600	85.931.000	90.749.700	100.136.000	8,77	22,10	5,61	10,34
50	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	57.902.000	66.569.000	77.689.000	82.530.000	91.595.000	14,97	16,70	6,23	10,98
51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	76.663.000	78.887.000	97.162.000	102.347.000	114.483.000	2,90	23,17	5,34	11,86
52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	53.669.000	60.561.000	79.242.000	84.570.000	93.140.000	12,84	30,85	6,72	10,13
53	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	88.444.000	101.156.000	111.056.800	120.341.000	133.734.000	14,37	9,78	8,36	11,13
54	GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	32.948.000	33.239.000	37.874.000	39.995.000	46.474.000	0,88	13,94	5,60	16,20
55	AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	15.767.000	25.273.000	37.946.000	39.527.000	45.260.000	60,29	50,14	4,17	14,50
56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	14.569.000	24.922.000	33.876.000	34.780.000	39.352.000	71,06	35,93	2,67	13,15
57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	39.392.000	47.251.000	59.414.000	62.259.000	69.867.000	23,38	25,74	4,79	12,25
58	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	16.223.000	26.665.000	40.361.000	41.375.000	46.043.000	64,37	51,36	2,51	11,28
59	UŞAK ÜNİVERSİTESİ	14.018.000	24.338.960	36.777.000	38.868.000	44.070.000	73,61	51,12	5,01	13,03
60	RİZE ÜNİVERSİTESİ	11.830.000	23.134.000	37.172.000	38.832.000	43.536.000	95,55	60,68	4,47	12,11
61	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	20.078.000	31.313.000	48.802.000	51.537.000	59.081.000	55,96	55,85	5,60	14,64
62	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	17.337.000	26.915.000	35.589.100	37.043.000	41.736.000	55,25	32,23	4,09	12,67
63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	10.625.000	21.470.000	33.424.000	33.689.000	38.380.000	98,34	55,68	0,79	13,92
64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	12.503.000	21.143.000	37.024.000	38.443.000	44.669.000	69,10	75,11	3,83	16,20
65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	13.351.000	21.827.000	30.983.000	32.204.300	38.662.400	61,99	43,26	3,94	20,05
66	BOZOK ÜNİVERSİTESİ	9.980.000	20.294.700	36.127.000	37.400.000	43.065.000	103,35	78,01	3,52	15,15
67	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	8.055.000	18.695.000	35.212.000	40.304.280	55.315.400	132,09	88,35	40,02	12,19
68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	9.938.000	16.670.000	30.757.500	31.454.000	35.449.200	67,76	64,74	2,26	12,70
69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	12.406.000	20.652.000	29.936.500	30.883.000	36.965.000	66,47	44,97	3,15	19,69
70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ		8.384.000	17.332.200	19.297.000	24.423.000		106,73	11,34	26,56
71	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ		9.034.000	17.383.000	19.929.000	25.106.000		92,39	14,78	25,98
72	SİNOP ÜNİVERSİTESİ		9.238.000	20.062.100	22.677.000	28.292.000		117,17	13,03	24,78
73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ		6.767.000	15.203.000	23.436.000	28.400.000		124,66	54,15	21,18
74	NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ		8.516.000	18.749.000	21.421.000	26.902.000		120,16	14,25	25,12
75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ		14.234.000	25.754.000	28.152.000	34.282.000		80,93	9,31	21,77
76	KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ		7.124.000	17.810.000	26.402.100	32.050.400		150,00	48,24	21,39
77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ		10.332.000	19.787.000	22.325.000	27.826.000		91,51	12,83	24,64
78	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ		9.936.000	17.162.000	19.460.000	24.512.000		72,73	13,39	25,96
79	BİLECİK ÜNİVERSİTESİ		12.468.000	22.100.000	26.096.000	31.881.000		77,25	18,08	22,17
80	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ		8.923.800	17.253.000	19.874.000	25.041.000		93,34	15,19	26,00
81	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ		10.389.000	19.482.000	22.944.000	28.459.000		87,53	17,77	24,04
82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ		10.602.000	21.675.000	25.163.000	30.773.000		104,44	16,09	22,29
83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ		7.073.000	13.170.000	15.454.000	20.135.000		86,20	17,34	30,29
84	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ		6.329.000	14.078.000	18.440.000	21.261.000		122,44	16,78	29,32
85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ		4.760.000	13.591.000	21.745.000	26.523.000		185,53	60,00	21,97
86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ		5.112.000	14.878.000	21.294.800	27.220.200		143,42	43,13	27,83
87	ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ			9.592.000	12.336.000	17.772.000			35,88	44,07
88	BARTIN ÜNİVERSİTESİ			13.382.000	17.574.000	23.556.000			31,33	34,04
89	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ			11.000.000	14.480.000	20.176.000			31,73	39,34
90	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ			20.972.000	22.519.000	29.049.000			7,38	29,00
91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ			10.731.000	14.354.000	19.977.000			33,76	39,17
92	IĞDIR ÜNİVERSİTESİ			9.978.800	13.196.000	18.719.000			32,14	41,86
93	ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ			7.961.000	14.685.000	23.805.000			84,46	62,10
94	TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ			9.345.000	13.065.000	18.543.000			39,81	41,93
95	YALOVA ÜNİVERSİTESİ			8.540.400	12.530.000	18.026.000			46,71	43,86
	TOPLAM	6.586.692.000	7.318.284.650	8.772.719.225	9.454.919.732	10.620.752.800	11,11	19,87	7,78	12,33

TABLO 7-c
ÖZEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ DİĞER İDARELERİN 2007-2008 YILLARI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2009-2011) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	İDARELER	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2009 TASARI	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	2011 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ % 2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
1	ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	147.623.000	145.581.000	150.012.653	160.263.556	187.904.326	-1,38	3,04	6,83	17,25
2	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	30.464.000	26.665.000	27.757.000	29.885.000	34.552.000	-12,47	4,10	7,67	15,62
3	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	4.654.000	5.117.000	7.436.000	6.938.000	7.771.000	9,95	45,32	-6,70	12,01
4	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	938.335.000	1.005.923.000	1.127.085.000	1.272.195.000	1.749.270.000	7,20	12,04	12,87	37,50
5	TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	6.275.000	6.575.000	7.997.000	8.528.000	9.793.000	4,78	21,63	6,64	14,83
6	TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	7.822.000	8.757.000	9.534.000	10.160.000	11.093.000	11,95	8,87	6,57	9,18
7	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.829.174.000	2.024.372.000	2.400.696.000	2.558.179.000	2.747.597.000	10,67	18,59	6,56	7,40
8	GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	347.830.000	405.275.000	426.390.000	440.975.000	509.462.000	16,52	5,21	3,42	15,53
9	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98.088.000	99.809.000	110.889.000	120.456.000	134.753.000	1,75	11,10	8,63	11,87
10	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	122.450.000	119.509.000	139.028.000	151.541.000	167.823.000	-2,40	16,33	9,00	10,74
11	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	544.600.000	614.625.000	843.744.000	918.793.000	1.017.907.000	12,86	37,28	8,89	10,79
12	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	393.585.000	414.537.000	443.246.000	478.738.000	558.690.000	5,32	6,93	8,01	16,70
13	HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	95.431.000	96.937.000	101.059.000	109.810.000	129.319.000	1,58	4,25	8,66	17,77
14	TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.618.000	4.710.000	5.066.000	5.512.000	6.187.000	1,99	7,56	8,80	12,25
15	TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	158.900.000	161.347.000	164.725.000	179.182.000	200.428.000	1,54	2,09	8,78	11,86
16	MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	9.676.000	10.151.000	13.118.000	14.306.000	15.939.000	4,91	29,23	9,06	11,41
17	TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	30.506.000	35.734.000	32.067.000	34.526.000	39.793.000	17,14	-10,26	7,67	15,26
18	ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	7.623.000	8.093.000	8.565.000	9.350.000	11.045.000	6,17	5,83	9,17	18,13
19	TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	65.075.000	65.139.000	82.169.000	89.282.000	101.979.000	0,10	26,14	8,66	14,22
20	SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	27.527.000	27.416.000	26.589.000	28.819.000	32.639.000	-0,40	-3,02	8,39	13,26
21	KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	221.968.000	222.368.000	329.330.000	299.444.000	307.065.000	0,18	48,10	-9,07	2,55
22	İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	13.496.000	13.436.000	14.549.000	15.775.000	17.730.000	-0,44	8,28	8,43	12,39
23	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	41.872.000	44.966.000	52.898.000	56.267.000	60.713.000	7,39	17,64	6,37	7,90
24	ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	26.247.000	29.873.000	32.069.000	35.880.000	38.893.000	13,81	7,35	11,88	8,40
25	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	23.814.000	24.330.000	50.760.000	52.472.000	53.489.000	2,17	108,63	3,37	1,94
26	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	18.996.000	17.079.000	18.187.000	19.576.000	21.771.000	-10,09	6,49	7,64	11,21
27	ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	32.299.000	35.903.000	48.390.000	51.042.000	55.315.000	11,16	34,78	5,48	8,37
28	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	177.803.000	214.475.000	227.902.000	277.062.000	260.619.000	20,63	6,26	21,57	-5,93
29	CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	689.420.000	713.503.000	705.806.000	765.814.000	908.641.000	3,49	-1,08	8,50	18,65
30	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	17.256.000	16.205.000	12.006.000	13.358.000	15.130.000	-6,09	-25,91	11,26	13,27
31	MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	0	5.255.000	6.217.000	6.689.000	7.987.000		18,31	7,59	19,40
	TOPLAM	**6.133.427.000**	**6.623.665.000**	**7.625.286.653**	**8.220.817.556**	**9.421.297.326**	**7,99**	**15,12**	**7,81**	**14,60**

TABLO 7-d
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2007 VE 2008 YILI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2009-2011) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

	KURUMLAR	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2009 TASARI	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	2011 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ %			
							2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
1	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	148.560.000	150.877.000	143.829.000	153.071.510	161.512.670	1,56	-4,67	6,43	5,51
2	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	906.180.000	1.172.247.000	1.330.000.000	1.416.749.000	1.492.823.000	29,36	13,46	6,52	5,37
3	SERMAYE PİYASASI KURULU	53.269.000	54.110.000	61.176.000	64.325.184	67.991.612	1,58	13,06	5,15	5,70
4	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	93.000.000	105.000.000	140.000.000	149.100.000	157.300.000	12,90	33,33	6,50	5,50
5	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	95.137.840	102.988.000	94.440.000	88.840.950	89.278.783	8,25	-8,30	-5,93	0,49
6	KAMU İHALE KURUMU	66.313.000	69.123.000	71.765.000	76.357.910	80.710.243	4,24	3,82	6,40	5,70
7	REKABET KURUMU	30.915.000	33.274.517	38.711.954	41.189.497	43.537.222	7,63	16,34	6,40	5,70
8	TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	43.804.218	42.068.924	43.689.154	46.485.259	49.134.834	-3,96	3,85	6,40	5,70
	TOPLAM	**1.437.179.058**	**1.729.688.441**	**1.923.611.108**	**2.036.119.310**	**2.142.288.364**	**20,35**	**11,21**	**5,85**	**5,21**

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Sait Açba	*M. Altan Karapaşaoğlu*	*Hasan Fehmi Kinay*
Afyonkarahisar	Bursa	Kütahya
		(Bu Raporun Sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
Süreyya Sadi Bilgiç	*Necdet Ünüvar*	*Halil Aydoğan*
Isparta	Adana	Afyonkarahisar
(Bu Raporun Sözcüsü)	(Bu Raporun Sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Sadık Badak	*Mehmet Günal*	*İsmail Özgün*
Antalya	Antalya	Balıkesir
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Ali Osman Sali	*Cahit Bağcı*	*Emin Haluk Ayhan*
Balıkesir	Çorum	Denizli
	(Bu Raporun Sözcüsü)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
Mehmet Yüksel	*Gültan Kışanak*	*Necdet Budak*
Denizli	Diyarbakır	Edirne
	(Karşı oy yazısı eklidir)	

Üye
Alaattin Büyükkaya
İstanbul

Üye
Bülent Baratalı
İzmir
(Karşı oy yazısı ektedir)

Üye
Tuğrul Yemişçi
İzmir

Üye
Mustafa Kabakcı
Konya

Üye
Ömer Faruk Öz
Malatya

Üye
Esfender Korkmaz
İstanbul
(Karşı oy var)

Üye
İbrahim Hasgür
İzmir

Üye
Mustafa Özbayrak
Kırıkkale

Üye
Mustafa Kalaycı
Konya
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Erkan Akçay
Manisa
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Mustafa Özyürek
İstanbul
(Ayrışık oyum var)

Üye
Harun Öztürk
İzmir
(Karşı oy yazısı eklidir)

Üye
Muzaffer Baştopçu
Kocaeli

Üye
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
Malatya
(Karşı oy yazısı ektedir)

Üye
Ali Er
Mersin

Üye
Gürol Ergin
Muğla
(Karşı oy yazısı ektedir)

Üye
M. Mustafa Açıkalın
Sivas

Üye
Osman Demir
Tokat
(Bu Raporun Sözcüsü)

Üye
Münir Kutluata
Sakarya
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Hasip Kaplan
Şırnak
(Karşı oy yazısı eklidir)

Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon
(Karşı oy yazısı eklidir)

Üye
Abdulkadir Akgül
Yozgat

Üye
Kadir Tıngıroğlu
Sinop

Üye
Faik Öztrak
Tekirdağ
(Karşı oy yazısı ektedir)

Üye
Kerem Altun
Van
(Bu Raporun Sözcüsü)

BOŞ SAYFA

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORUNA İLİŞKİN KARŞI GÖRÜŞLER

BOŞ SAYFA

2009 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ
KARŞI OY YAZISI

I. Genel Değerlendirme

2007 yılının ikinci yarısında gelişmiş ülkelerin mali piyasalarında önce likidite sonra da geri dönmeyen kredi sorunları ile başlayan bozulma, 2008 yılının ikinci yarısında tam bir küresel krize dönüşmüştür. Ekim ayından itibaren gelişmekte olan ülkelerin de krizden etkilenmeye başlaması ile birlikte kriz yeni bir aşamaya girmiştir.

Dünyada bu gelişmeler yaşanırken ülkemiz hükümetin işbaşına geldiği 2003 yılında küresel konjonktürde meydana gelen risk iştahındaki patlamayı görememiş ve eline verilen programda buna uygun değişiklikleri yapamamış ve ülkeyi küresel sermaye hareketleri karşısında savunmasız bırakarak hazmetme kapasitesinin üzerinde sermaye girişine göz yummuştur. Bunun sonucunda yerli üretim ve üretenler suni ama çok ağır bir rekabet baskısı altına girmiştir. Bunun doğal sonucu olarak da bir yandan cari denge hızla bozulurken yüksek büyümeye rağmen işsizlik sorunu ağırlaşmaya devam etmiştir. Daha sonra büyüme 2006 yılından başlayarak benzer ekonomilerin altına düşmeye başlamıştır. Ülke ithalata ve dış borca bağımlı hale gelirken çiftçi, esnaf, işçi, sanayici de sıkıntıya girmiştir. Yani dünyanın kriz girdiği dönemden çok daha önce Türkiye kendi krizini yaşamaya başlamıştır. Küresel kriz bu durumu hızla ağırlaştırmaktadır.

Küresel krizin derinlik ve boyutunun ciddiyetine ilişkin göstergelerin özellikle 2008 yılının başından itibaren belirginleşmeye başlamasına karşın, AKP Hükümeti ne içerideki ne de dışarıdaki gelişmeleri önemsememiş ve krizi görmezden gelerek krizden kaçabileceğini düşünmüştür. Krizin başlangıcında bize teğet geçeceğini iddia edecek kadar umursamaz bir tavır içinde olan iktidar bugün önemli bir krizle karşı karşıya olduğumuzu kabul etmiştir ama hala ne yapacağına karar verememiştir. Basiretli ekonomik politikalar izleyemeyen iktidar elverişli bir

küresel konjonktürü heba ettiği gibi şimdi kararsızlığıyla krizin tahribatını artırmaktadır.

Krizin ciddiyetinin AKP Hükümeti tarafından halen idrak edilemediğinin son örneği 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısı ve 2009 Programı olmuştur.

2009 yılına ilişkin büyüme hedefi başta olmak üzere, pek çok program hedefi kriz görmezden gelinerek belirlenmiştir. Bütçe büyüklüklerinde de benzer eğilimler gözlenmektedir. Bütçenin, özellikle, gelir kalemlerine ilişkin hedefler gerçeklikten oldukça uzaktır.

Bütçenin harcama bileşimi de krizin ciddiyetini ve ülkenin kendine özel şartlarını dikkate alarak iç talep ve üretim kapasitesindeki daralmayı telafi edecek biçimde belirlenmemiştir.

Dünya'da pek çok ülke genişleyici ancak seçici maliye politikaları ile büyümeyi ve üretim kapasitesini korumaya çalışırken, Türkiye'nin böyle bir politika esnekliği 2007 seçimlerinde izlenen aşırı genişlemeci bütçe politikası ile heba edilmiştir. Benzer eğilimlerin 2008 yılında da devam ettiği gözlenmektedir. Mevcut durumda hükümetin daha genişlemeci bir bütçe politikası izleyerek iç talebi canlandırma imkânı son derece sınırlıdır. Genişleyici maliye politikaları uygulayabilme imkânına sahip olan ülkelerin ne dış ne de iç açıkları söz konusu iken, Türkiye krize çok ciddi bir dış açık ve yitirilmiş bir maliye politikası esnekliği ile yakalanmıştır.

Yaşanan kriz Türkiye'nin daha önce yaşadığı kriz tecrübelerinden oldukça farklıdır. Daha önceki krizler "dur-kalk" şeklinde özetleyebileceğimiz çöküş ve hızla toparlanma döngüsünden oluşurken, şu anda yaşananlar yavaş, yapışkan ve uzun soluklu bir krize işaret etmektedir. Hızla düşen tüketici güveninin yeniden tesisi, rekabet gücünü zaten hızla yitirmekte olan borca batmış yerli reel sektörün yeniden üretim sürecine dönmesinde karşılaşılacak sorunlar ve Avrupa ekonomilerinde yaşanan hızlı daralmanın nerede sona ereceği Türkiye'nin toparlanma sürecini etkileyecek unsurlardır.

Mevcut şartlarda Hükümet kendi siyasi hırsını Türkiye'nin menfaatlerinin önüne koyarak yerel seçimler öncesinde 2009 bütçesini bir seçim bütçesi halinde önümüze getirmekten kaçınmamıştır. 2009 program ve bütçesinde ülkenin üretim kapasitesini koruyacak bir gelir ve harcama politikası bulunmamaktadır. Hem vergi ve özelleştirme gelirlerinde öngörülen aşırı artışlar hem de harcamalarda büyümeyi en fazla destekleyecek yatırımlardaki azalmaya, tarım kesimine yapılacak transferlerde, maaş ve ücretler ile sosyal destek harcamalarındaki sınırlı artışlara karşılık yerel yönetimlere yapılacak transferlerdeki hızlı artışlar bu görüşümüzü doğrulamaktadır.

II. Uluslararası Piyasalardaki Gelişmeler ve Küresel Kriz

11 Eylül 2001 terör olaylarının ardından, ABD'nin gerçekleştirdiği hızlı faiz indirimleri ve konut kredilerini artırmak suretiyle ekonomiyi canlandırmaya yönelik tedbirler, 2003 yılından itibaren etkisini göstermeye başlamış ve emlak başta olmak üzere varlık fiyatlarında hızlı bir artış sürecine neden olmuştur.

Bu gelişme sonucunda hızla artan uluslar arası likidite kendisine yeni yatırım araç ve adresleri aramaya başlamıştır. Bu dönemde küresel risk iştahındaki artış; saydamlığı düşük ancak riski yüksek türev araçlara yönelik talebi hızla artırmıştır. Mali sistemin kitle imha silahları olarak tanımlanan bu araçların işlem gördüğü piyasalar gözetim ve denetim çerçevesindeki gevşekliklerden de yararlanarak hızlı bir genişleme sürecine girmiştir. 2002–08 döneminde Kredi Türev Piyasaları hacmi 15 kattan fazla artarak 33,1 trilyon dolara ulaşmıştır.

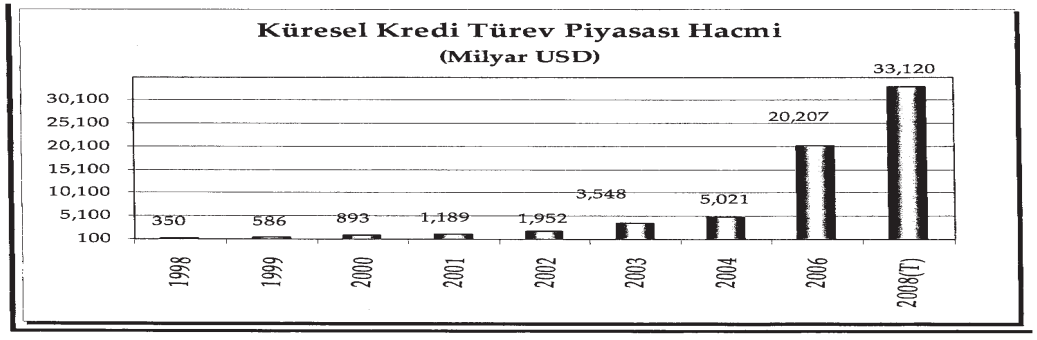

Kaynak: İngiltere Bankalar Birliği, (T): Tahmin

Likidite bolluğu ve artan risk iştahı gelişmekte olan ülkelere yönelik fon akışını da hızlandırmıştır. 2003 yılından itibaren, gelişmekte olan ülkelerin kırılganlıkları göz ardı edilmiş ve tüm gelişmekte olan ülkeler, küresel coşkunun sunduğu fon imkânlarından faydalanmıştır.

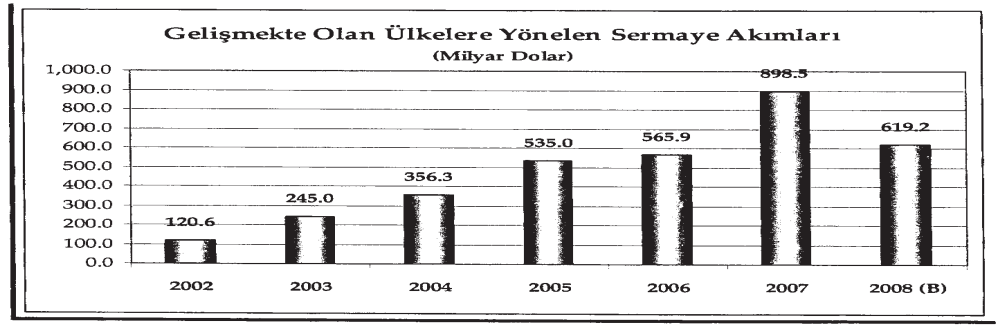

Kaynak: Uluslar arası Finans Enstitüsü, (B): Beklenti

Hızlı kredi genişlemesi ile beslenen varlık ve emtia fiyatlarındaki artışlar, 2004 yılından itibaren, gelişmiş ülke para otoritelerinin enflasyon kaygılarını artırmaya başlamıştır. Sonuçta bu otoriteler, 2004 yılının ikinci yarısından itibaren, kontrollü faiz artırım sürecine girmiştir. ABD Merkez Bankası (FED), 2004'ün ikinci yarısından başlayarak 2006'nın ikinci yarısına kadar, politika faiz oranlarını yüzde 1,25'den yüzde 5,25'e çekmiştir.

Gelişmiş ülkelerdeki faiz artırımları, 2006'nın ikinci çeyreğinde gelişmekte olan ülkelere yönelik risk iştahının azalması ihtimalini ortaya çıkarmış ve bu gelişmeye bağlı olarak gelişmekte olan ülke piyasalarında önemli dalgalanmalar gerçekleşmiştir. Bu dönemde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da referans faiz oranlarında radikal artışlara giderek, sermaye çıkışının önüne geçmeye çalışmıştır.

Küresel finans piyasalarında başlayan iklim bozulması 2007 yılının ikinci yarısında giderek belirginleşmeye başlamıştır.

ABD konut piyasasında eşik altı kredilerin geri ödenmemesi ile başlayan sıkıntılar öncelikle riskli konut kredilerinin teminat olarak gösterildiği türev araçlarda ciddi değer kayıplarına neden olmuştur. Söz konusu türev araçların karmaşık yapısı ve finansal kurumların portföyünde bu sorunlu varlıklardan ne kadar bulunduğunun bilinmemesi, mali kuruluşlar arasında güvensizliği ve likidite sıkışıklıklarını tetiklemiştir. Söz konusu gelişmelere bağlı olarak küresel finansal sistemde belirsizlik, dalgalanma ve oynaklıklar hızla artmaya başlamıştır. Nitekim Piyasa Oynaklık Endeksi 2007 yılının ikinci yarısından itibaren ciddi şekilde dalgalanmaya başlamıştır.

Piyasa Oynaklık Endeksi (VIX)

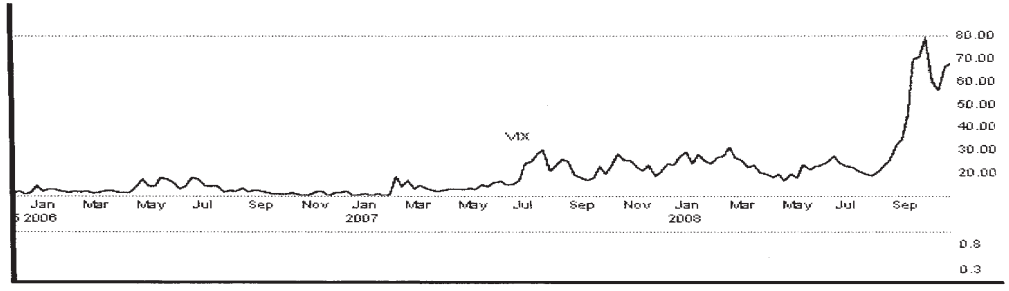

Kaynak: CNBC

Bu tansiyonu düşürebilmek amacıyla FED ve diğer gelişmiş ülke Merkez Bankaları, 2007 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren, finansal sisteme yeniden hızla likidite vermeye başlamıştır. Aynı dönemde FED, faiz oranlarında yeni bir indirim sürecini de başlatmıştır.

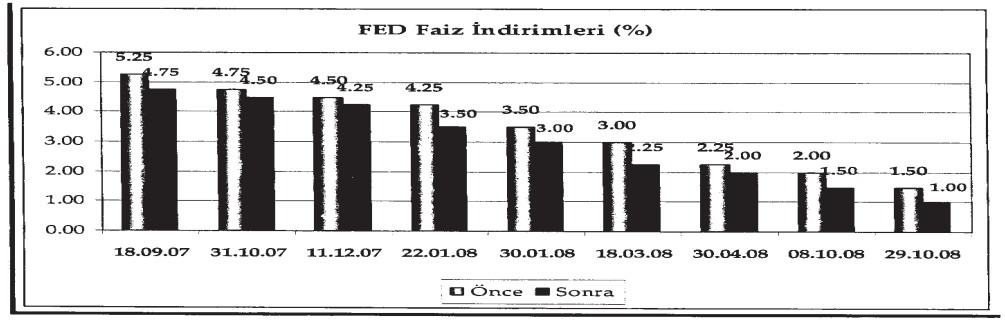

Kaynak: Federal Reserve Bank of New York

Alınan bu önlemler, coşku döneminde finans kesiminde yaratıcılığın en üst noktası olarak taçlandırılan türev ürünlerin giderek zehirli kâğıtlar olarak adlandırılmasının ve bu kâğıtları ellerinde tutanların birbirlerine olan güveninin hızla kaybolmasının önüne geçememiştir. 2008 yılının ilk ayları ile birlikte, güvene bağlı likidite krizi giderek kredi krizine dönüşmeye başlamıştır. Özellikle Avrupa ve Asya bankalarının da yüksek miktarda ABD kaynaklı sentetik finansal ürünleri portföylerinde bulundurduğunun anlaşılması krizin küresel ölçekte hızla yayılmasına neden olmuştur.

Küresel kredi krizi aynı zamanda ABD ekonomisinin ciddi bir durgunluğa gireceği endişelerinin beslediği güvensizlik ve belirsizlik nedeniyle giderek derinleşmiştir.

III. Küresel Krize Karşı Kamu Otoritelerinin Aldığı Tedbirler

2008 yılının ilk aylarında, ABD yönetimi bütçe imkânlarını kullanarak özel tüketimi uyarıcı bir takım tedbirler açıklamıştır. ABD GSYH'sının yüzde 1'ine tekabül eden ve hane halklarına vergi iadesini içeren bu önlemler Şubat ayında uygulamaya konmuştur.

Merkez Bankalarının likidite ve faiz operasyonlarına ve ABD yönetiminin ekonomiyi canlandırmaya yönelik müdahalelerine rağmen, 2008 yılının son çeyreğinde kriz yeni bir evreye girmiştir. Eylül 2008'den itibaren önce ABD'de sonra diğer gelişmiş ekonomilerin mali sistemde ciddi bir konsolidasyon sürecine girilmiş ve 100 yıllık bankalar, sigorta kuruluşları kapanmaya veya devlet kontrolüne geçmeye başlamıştır.

7 Eylül tarihinde ABD konut piyasasının finansmanında önemli bir işleve sahip olan Fannie Mae ve Freddie Mac'in yönetimlerine devlet el koymuştur. Bu gelişmenin hemen ardından, yatırım bankacılığının önemli isimlerinden Lehman Brothers iflasını istemek zorunda kalırken, Merill Lynch, Bank of America tarafından

satın alınmıştır. Aynı dönemde dünyanın en büyük sigorta şirketlerinden American International Group (AIG), ciddi bir likidite sıkışıklığına girmiş ve geçici bir kamulaştırma operasyonu ile kurtarılmıştır.

Küresel mali sistemde iflas ve konsolidasyonların hızlanması ile birlikte, Eylül ayının ikinci yarısında güven bunalımı en üst seviyeye sıçramıştır. Finansal kurumların birbirlerine kredi açmaması ve likiditeyi aktarmamaları küresel mali sistemde topyekûn çöküş riskini doğurmuştur.

Küresel krizin olağanüstü boyutlara ulaşması, olağanüstü tedbirleri de gündeme getirmiştir. Ulusal ve uluslar arası otoriteler koordineli çalışmalar ile küresel mali sistemdeki tıkanıklığı aşmaya çalışmaktadırlar. Bu çerçevede Ekim ayının ilk günlerinde Avustralya, ABD, İngiltere, Avrupa Birliği, İsviçre, İsveç ve Kanada Merkez Bankaları eş anlı faiz indirimleri ile küresel piyasalarda kaybolan güven ortamını yeniden tesis etmeyi amaçlamıştır.

Krize koordineli yaklaşım çabaları neticesinde G–7 ülkeleri 10 Ekim'de bir araya gelerek 5 maddelik bir yol haritası açıklamıştır. Bu çerçevede ilan edilen 5 maddelik plan;

(1) Sistemik olarak önem arz eden finansal kurumların batmaması için uygun araçların kararlılıkla kullanılmasını,

(2) Kredi ve para piyasalarındaki daralmayı engelleyecek bütün adımların atılmasını, banka ve diğer finansal kurumların likidite ve fonlara erişiminin garanti altına alınmasını,

(3) Bankaların ve diğer önemli finansal aracı kurumların, gerektiğinde, özel kaynaklara ilave olarak kamu kaynaklarını da kullanarak sermayelerini artırmalarına imkânının tanınmasını,

(4) Mevduat sahiplerinin mevduatlarını güvenceye alan ulusal mevduat sigortası ve garanti programlarının güçlendirilmesini;

(5) Konut kredileri ve diğer menkul kıymetleştirilmiş varlıkların ikincil piyasasının yeniden işlerlik kazanmasını sağlayacak adımların atılmasını, içermektedir.

Bütün bu önlemler krizin çözümünde çok yüksek miktarlara ulaşabilecek kamu kaynaklarının kullanılmasına ihtiyaç bulunduğu konusunda gelişmiş ülkelerin uzlaştığını göstermektedir.

Aynı günlerde ABD yönetimi, finansal sistemdeki sorunlu varlıkları ayıklamayı amaçlayan 700 milyar dolarlık bir kurtarma paketini uygulamaya koymuştur. Daha sonra bu pakette küçük bir değişikliğe gidilerek, 700 milyar dolarlık paketin 250 milyar dolarlık kısmının, devletin finansal kurumlara doğrudan sermaye desteği olarak sunulması kararlaştırılmıştır.

Benzer çalışmalar Atlantik Okyanusunun diğer yakasında da hızlanmıştır. İngiltere'nin öncülüğünde Avrupa Birliği radikal tedbirler açıklamıştır.

Bu çerçevede İngiltere, zor durumdaki finansal kurumların sermaye yapılarının kuvvetlendirilmesi amacıyla 87 milyar dolarlık bir paketi açıklarken, mali sistemde likidite sıkışıklığının aşılması amacıyla 350 milyar dolarlık özel bir likidite imkânını da sağlamıştır. İngiltere almış olduğu bu önlemler ile finansal sistemini kısmen devletleştirmiştir.

İngiltere'nin ardından Almanya, Fransa, İtalya ve diğer Avrupa ülkeleri de kendi kurtarma planlarını birbiri ardına açıklamışlardır.

Bu planlar çerçevesinde pek çok gelişmiş ülke mevduata verdiği garantiyi ya sınırsız hale getirmiştir (Almanya, Yunanistan, İrlanda) ya da mevduata verilen devlet garantisinin sınırını artırmıştır (İngiltere, ABD). Ayrıca gelişmiş ülkelerde merkez bankaları sadece mevduatları değil, finansal sistemin tüm yükümlülüklerine çeşitli ölçülerde devlet garantisi vererek güveni tesis etmeye çalışmıştır.

Küresel krizin etkilerinin, Ekim ayında, gelişmekte olan ülke ekonomilerinde de hissedilmesi ile birlikte, bu ülke grubunda yer alan Kore, Rusya ve Çin gibi

ülkeler kendi önlem paketlerini açıklamıştır. Bu çerçevede Kore, bankacılık sisteminin dış yükümlülüklerine 30 Haziran 2009'a kadar, 100 milyar dolarlık devlet garantisi getirirken, 30 milyar dolarlık bir döviz likidite imkânını da bankalara sunmuştur. Ayrıca, Kore Kalkınma Bankası aracılığıyla, KOBİ'lere kullandırılmak üzere 750 milyon dolarlık bir kaynak da Kore Hükümeti tarafından sağlanmıştır.

Çin Hükümeti de Kasım ayının ilk yarısında açıkladığı bir paket ile altyapı yatırımları ve sosyal projelerde kullanılmak üzere, 600 milyar dolarlık bir kaynağı krizle mücadele amacıyla tahsis etmiştir.

Gelişmekte olan ülke piyasalarında Ekim ayında yaşanan sermaye çıkışları ile birlikte bu ülkelerin döviz ve sermaye piyasalarında yaşanan dalgalanmalar, uluslar arası aktörlerin gelişmekte olan ülkelere yönelik yeni imkân pencereleri açmasına neden olmuştur.

Bu çerçevede FED, Ekim ayı sonlarında, Brezilya, Meksika, Güney Kore ve Singapur Merkez Bankaları ile koordineli olarak, her bir merkez bankası için 30 milyar dolarlık "döviz takas" hattını açmıştır. Böylece söz konusu Merkez Bankalarının dolar likidite pozisyonları güçlendirilerek, bu ülkelerden gerçekleşecek sermaye çıkışlarının döviz kurları üzerinde yaratacağı baskı hafifletilmeye çalışılmıştır.

Güvenilir ve düzgün bir ekonomik geçmişe sahip yükselen piyasalara yönelik olarak IMF, bu ülkelerin kısa dönem döviz likidite ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yeni bir fon imkânını Ekim ayı sonunda açıklamıştır. Bu çerçevede, kriterleri karşılayan gelişmekte olan ülkeler; vadesi bir yıla kadar uzayabilecek ve limiti IMF'deki kotalarının üç katına kadar ulaşabilecek bir rezerv imkânına kavuşturulmuş olacaktır.

Ekim ayındaki çalkantıların ardından gelişmekte olan ülkelerin bir kısmı IMF ile anlaşma imzalamak durumunda kalmıştır. Bu çerçevede Macaristan 15,7 milyar dolarlık bir anlaşmaya imza atarken, Ukrayna 16,4 milyar dolarlık, Pakistan 7,6 milyar dolarlık, İzlanda da 2,1 milyar dolarlık bir anlaşmayı IMF ile imzalamıştır. Şu

an itibariyle IMF'nin likidite sağlama imkânları 200 milyar doların bir miktar üstündedir. Bunun yaklaşık 43 milyar doları tahsis edilmiş durumdadır.

Oldukça yüksek cari açığıyla dikkat çeken Türkiye'nin ise daha henüz ne döviz takası ne de IMF anlaşması yapmaması risk algılamalarını artırmaktadır. Nitekim S&P Türkiye'nin görünümünü olumsuza çevirmiştir.

Bu ay içinde yapılan G-20 toplantısında da küresel krizle mücadele etme çerçevesinde bir dizi karar çıkmıştır. Kısa vadede küresel talebi ayakta tutmak amacıyla para ve maliye politikalarını gevşetme yönünde ortak karar alınmıştır. Ancak yurt dışından yüksek finansman ihtiyacı olan ve borç dinamikleri yeterince sağlam olmayan ekonomilerin bu politikaları uygulamada yeterince esnekliği bulunmadığının altı da uluslar arası kuruluşların yetkililerince çizilmektedir.

Yine bu toplantıda orta vadede küresel finansal mimariye yeni bir şekil vermek amacıyla düzenleyici ve denetleyici çerçeveyi güçlendirecek önlemlerle ilgili komisyonların kurulması öngörülmektedir.

Küresel çapta alınan önlemlerin mali boyutu da netleşmeye başlamıştır. Bu çerçevede tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin açıkladığı önemlerin maliyetinin 5 trilyon doları aşması beklenmektedir.

Söz konusu paketlerin gelişmiş ülkelerin mali dengeleri üzerinde yaratacağı baskı ilerleyen günlerde küresel büyümenin seyrini de etkileyecek gibi gözükmektedir. Açıklanan paketlerin amaca hizmet etmemesi durumunda gelişmiş ülkelerin büyümeyi uyaracak kamu harcamalarını artırmasına yönelik esneklikler büyük ölçüde kaybedilmiş olacaktır. Bu durumda küresel durgunluğun süresi ve derinliğinin daha da artması kaçınılmaz görünmektedir.

III. Küresel Krizden Çıkarılacak Dersler

Küresel kriz önemli gerçeklerin su yüzüne çıkmasına neden olmuştur.

Bu çerçevede, piyasaların risk iştahının, özellikle ekonomi genişleme evresinde iken, hızla artabildiği, piyasa oyuncularının riske karşı giderek körleştiği, şişen balonlar ve artan riskler karşısında mali kurum yöneticilerinin kafalarını kuma gömdükleri ortaya çıkmıştır. Nitekim finansal sistemden ayıklanmak zorunda kalan kalkınma bankalarının portföylerinin büyük kısmının yüksek getiriye ve riske sahip konut kredileri ve bu kredilere dayalı türev araçlardan oluştuğu görülmüştür.

Buna karşılık yetkili otoritelerin gerekli düzenleyici ve denetleyici çerçeveyi oluşturmakta yetersiz kaldıkları ve proaktif davranamadıkları gözlenmiştir. Krizleri öngören ve tedbirleri zamanlı bir şekilde alabilen ulusal ve uluslar arası otoritelere günümüzde her zamankinden daha çok ihtiyaç duyulduğu görülmüştür.

Finansal sistemde her geçen gün sayısı ve işlem hacmi artan sentetik ürünlerin, düzenleyici bir çerçeveye kavuşturulmasının önemi artmıştır. Warren Buffet'ın tabiriyle "finansal sistemin kitle imha silahları olan bu sentetik araçların" ilerleyen günlerde nasıl bir düzenlemeye tabi tutulacağı önem kazanmıştır.

Yaşanan kriz, gelişmiş ekonomiler ile gelişmekte olan ülkelerin birbirleriyle ne derece bütünleştiğini de ortaya koymuştur. Gelişmiş ülkelerde yaşanan likidite sıkışıklıkları, gelişmekte olan ülkelerden fon çıkışını hızlandırarak, ekonomik parametreleri olumsuz etkilemiştir. Nitekim Ekim ayının ikinci yarısında gelişmekte olan ülkelerdeki dalgalanmalar bu durumu teyit etmektedir.

Altı çizilmesi gereken diğer bir husus ise, gelişmiş ülkelerin finansal kurumlarında yaşanan sıkıntılar, bu kurumların gelişmekte olan ülkelerde sahip olduğu iştiraklerinde de sıkıntı yaşanmasını tetikleyebilmektedir. Bugün ülkemizde bankacılık sektöründe yabancı sermayenin payı oldukça yüksek seviyelere ulaşmıştır. Sigortacılık sektörünün neredeyse tamamı ise yabancı sermayenin elindedir. Bu şirketlerin bağlı oldukları ülkelerde ana kuruluşlarda çıkan sıkıntıların Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere ithal edilmesi olasıdır.

Yaşanan kriz "piyasaların hata yapmayacağı" varsayımına dayanan neoliberal politikaların bir sonucudur. ABD'de Regan, İngiltere'de de Teatcher ile başlayan neo-liberal politikalar "ne kadar az devlet o kadar iyi yönetim" felsefesini dünyaya dayatmıştır. Hatta demir perdenin yıkılmasında çok önemli bir rol oynayan sosyal demokrat düşüncenin ürünü sosyal refah devletini de reddetme unutturma yaklaşımına girilmiştir. Bu kriz Dünyaya dayatılan "piyasaların hata yapmayacağı" varsayımına göre şekillenen ve ekonomik ve sosyal hayatı piyasalara bırakmayı savunan neoliberal politikaların ve 11 Eylülde ABD de yaşanan terör olaylarından sonra kaybolan tüketici güvenini hesapsız likidite artışlarıyla yeniden canlandırma çabalarının neden olduğu bir krizdir.

Piyasalar önemli olmakla birlikte ekonomilerin, toplumların ve bireylerin kaderinin sadece piyasa dinamiklerinin işleyişine emanet edilemeyeceği ve piyasaların ciddi hatalar yapabildiği son yaşanan krizle bir kez daha anlaşılmıştır. Mali sektörde piyasaya aşırı güven ve giderek zayıflayan bir düzenleyici çerçeve ve denetimsizliğin yol açtığı kriz, artık reel sektöre de sıçramıştır. Bu krizin radikal ve oldukça yüksek maliyetli devlet müdahaleleri olmadan çözülemeyeceği anlaşılmıştır. Yani reddedilen piyasa dostu, akılcı devlet müdahalesi çok şiddetli ve maliyetli bir biçimde geri dönmüştür.

Denetimsiz kaldığı dönemde olağanüstü karlar elde eden finansal sistemin kurtarılabilmesi amacıyla gerçekleştirilen devlet müdahalelerinin yaratabileceği "ahlaki riskler" ve sosyal kabul sorunlarının ilerleyen günlerde daha da yoğun tartışılması olasıdır. Karın özel, maliyetin kamusal olduğuna yönelik bir anlayışın yerleşmesi sisteme yönelik eleştirileri daha da yoğunlaştırabilecektir.

Bu arada daha önce uluslar arası kuruluşlar tarafından sıkça dile getirilen ve gelişmekte olan ekonomilerin bu krizden etkilenmeyeceği şeklinde özetlenebilecek ayrışma paradigması da çökmüştür.

IV. Küresel Krizin Gelişmekte Olan Ülkelere Yansımaları ve Beklentiler

Ekim ayında gelişmekte olan ülkelerde yaşanan sermaye çıkışları ile birlikte bu ekonomilerin paralarında çok ciddi değer kayıpları, menkul kıymet borsalarında hızlı gerilemeler, faizlerde hızlı bir yükseliş yaşanmıştır. Tüm bu gelişmeler gelişmekte olan ülkelerin krizden bağışık olmadığını açıkça göstermiştir. Gelecek dönem, özellikle gelişmekte olan ülkeler için, güneşli günlerin sona erdiğini göstermektedir. Bu çerçevede;

(i) Gelişmekte olan ekonomilere akan fonlarda ciddi bir yavaşlama başlamıştır. Ayrıca gerek güven kaygısıyla gerekse ana ülkelerdeki sıkıntıları finanse etmek amacıyla bu ülkelerden çıkışlar olduğu da gözlenmektedir.

(ii) Risk algılamasındaki artış neticesinde bu ülkelere yönelen fonların maliyetleri hızla artmaktadır.

(iii) Bu fonların akışını belirleyen ve risk iştahındaki olağanüstü artışa bağlı itici faktörler önemini kaybetmektedir. Buna karşın, ülke ekonomilerinin kendi dinamikleri ve sağlamlığı, yani iyi yönetilip yönetilmediğini gösteren çekici faktörler önem kazanmaktadır. Bir diğer ifade ile artık geçmişte olduğu gibi ekonomide yapılan hataların üzerini küresel piyasaların risk iştahı örtemeyecektir.

(iv) Finansman kaynaklarına erişimin zorlaşması ve dünyada yaşanan durgunluğun, en fazla krize yüksek cari açıkla yakalanan ekonomiler ile hammadde ihracatçısı ülkeleri etkileyeceği anlaşılmaktadır.

V. Türkiye Küresel Krize Nasıl Yakalandı?

Türkiye küresel coşku döneminin kendine sunduğu fırsatları iyi değerlendirememiş ve yavaşlayan büyümeye rağmen artan cari açık ve aşırı değerli yerli paraya bağlı olarak, krize oldukça kırılgan bir makro ekonomik yapıda yakalanmıştır.

Türkiye'nin büyüme performansı, 2005 yılının ardından hissedilir biçimde gerilemeye başlamıştır. Bu tarihten itibaren, Türkiye'nin büyümesi benzerlerinin altında gerçekleşmiştir. Söz konusu zaman diliminde Türkiye'de hükümetin zaman zaman arkasına sığındığı ne Cumhurbaşkanlığı seçimi ne de AKP'nin kapatılması gibi siyasi gelişmeler bulunmaktadır.

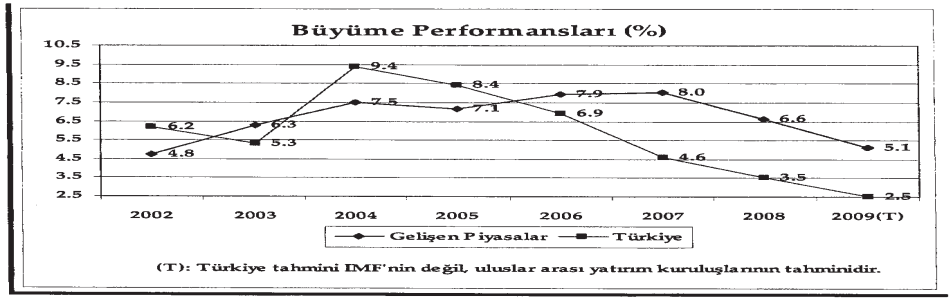

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, (T): Tahmin

Üretim verileri de, küresel krizden bağımsız olarak Türkiye'nin, özellikle 2007 yılının başından itibaren, bir durgunluğa doğru kaydığını ve kendi krizini yaşadığını göstermektedir.

2008 yılının üçüncü çeyreğine ilişkin işsizlik verileri ve kapanan şirket sayıları da bu tespiti teyit etmektedir. Nitekim krizin etkilerinin hissedilmediği 2008 yılının üçüncü çeyreğinde gerçekleşen işsizlik oranı, 2000 yılından bu yana gerçekleşen en yüksek işsizlik oranıdır. Ticaret unvanlı kapanan iş yeri sayılarındaki gelişim de incelendiğinde, özellikle, 2008 yılının birinci çeyreğinden itibaren esnaf ve reel sektörün hızla tasfiye olduğu gözlenmektedir.

Tüm bu veriler küresel krizden bağımsız olarak Türkiye'nin kendi krizini olanca derinliği ile yaşadığını göstermektedir.

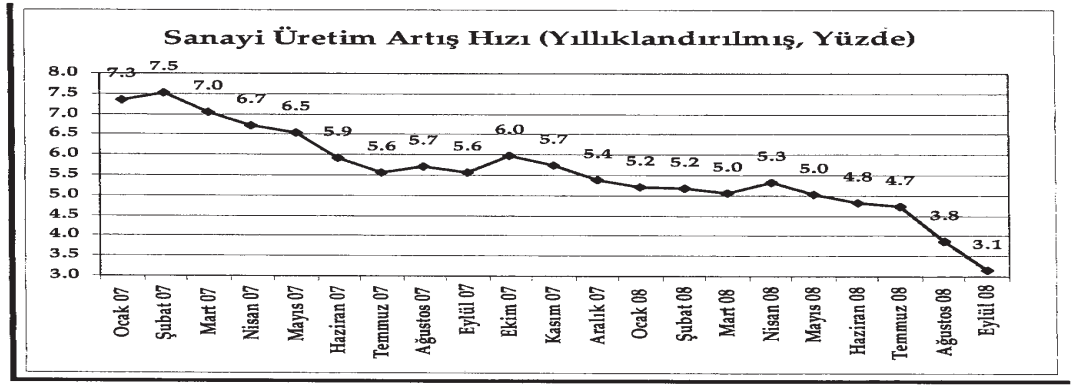

Kaynak: TÜİK

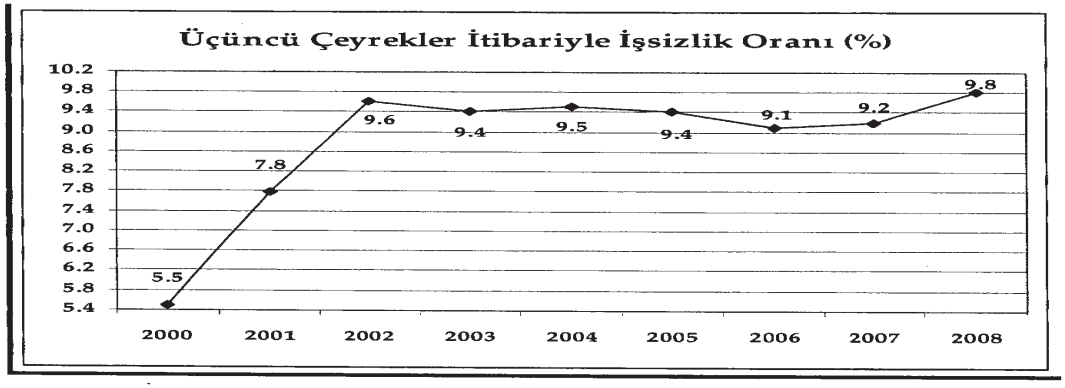

Kaynak: TÜİK

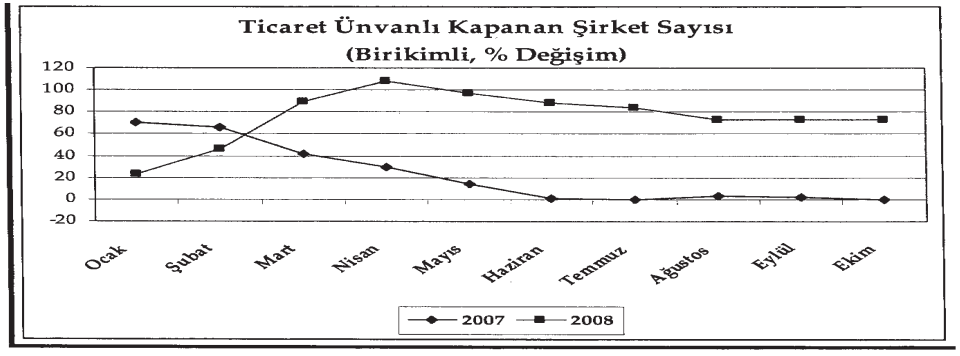

Kaynak: TÜİK

Türkiye krize yüksek bir borçluluk düzeyi ile yakalanmıştır. 2001 krizinin ardından borç stoku belirli bir iyileşme göstermekle birlikte, kamu borç stoku halen 2001 krizi öncesi seviyesinin üzerindedir. Türkiye 2001 krizi öncesinde sahip olduğu borç yükünün üzerinde bir yükle küresel krizi göğüslemeye çalışmaktadır.

2005'den itibaren özel sektör dış borçluluğunda hızlı bir artış yaşanmış ve şirketler kesimi için önemli bir kırılganlık alanı oluşturmuştur. Hükümet söz konusu borçlardaki hızlı artışa seyirci kalmış ve basiretli bir politika izleyememiştir. Ancak küresel krizde yaşanan tecrübeler özel sektör yükümlülüklerinin bir gecede kamu yükümlülüğü haline geldiğini göstermektedir. Bu gerçek dikkate alındığında özel sektör dış borçları ile merkezi yönetim brüt borç stoku toplamından oluşan ve Türkiye'nin potansiyel kamu borcunu gösteren oran, 2001 yılındaki düzeyinin oldukça üzerinde seyrederken, aynı oran 2005 yılından bu yana, neredeyse, aynı düzeyde kalmıştır. Dolayısıyla Türkiye ekonomisinin borçluluk düzeyi hafife alınamayacak kadar ciddi seviyelerdedir.

Tablo.1: Borçlanma Verileri- GSYH' Ya Oran Olarak (%)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Merkezi Yönetim Brüt İç Borç Stoku	13.7	16.9	20.3	43.2	39.4	45.8	42.5	37.7	33.8	33.4
Merkezi Yönetim Brüt Dış Borç Stoku	12.0	13.8	15.2	19.7	24.4	20.8	17.4	13.4	12.6	10.2
Merkezi Yönetim Brüt Toplam Borç Stoku	25.7	30.8	35.4	62.9	63.7	66.6	60.0	51.0	46.3	43.6
Türkiye'nin Brüt Dış Borç Stoku	35.6	41.1	44.4	57.7	56.2	47.3	41.2	35.0	39.0	37.5
Özel Kesim Dış Borç Stoku	15.5	19.2	20.4	21.4	18.5	16.1	16.2	17.1	22.3	24.0
Kamu Net Borç Stoku	33.6	45.1	42.9	66.3	61.4	55.1	49.0	41.6	34.0	29.0
Türkiye'nin Potansiyel Kamu Borcu	41.3	49.9	55.8	84.3	82.2	82.7	76.1	68.1	68.6	67.6

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, GSYH' ya oranlar kendi hesaplamalarımız

Türkiye'de uluslar arası rezervlerin düzeyi de dış şoklara karşı beklenilen korumayı sağlayacak miktarda değildir. Türkiye'nin sahip olduğu rezervlerin dış borçlarına oranı, benzer ülkeler ile kıyaslandığında, son derece düşüktür. Bu durum Türkiye ekonomisinin bir kriz anında, benzerleri ile kıyaslandığında, daha kırılgan olduğunu göstermektedir.

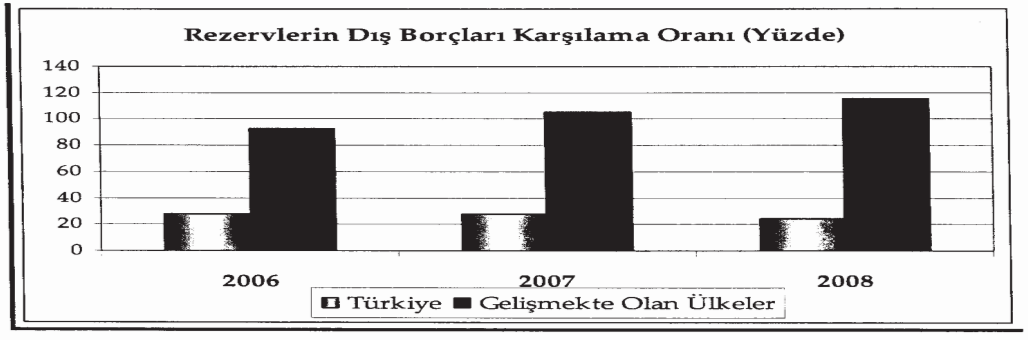

Kaynak: Uluslar arası Finans Enstitüsü

2003 yılından itibaren hızlanan küresel likidite bolluğu ve artan risk iştahı Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere önemli miktarda yabancı fon akışına neden olmuştur.

Türkiye bu dönemde, maalesef, ekonomisine hazmetme kapasitesinin üzerinde sermaye girişine göz yumarak ekonomide yeni kırılganlıkların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda TL'nin hızla değerlenmesi imalat sanayi başta olmak üzere dış rekabete açık sektörlerimizde hızlı bir rekabet gücü kaybına ve işgücünün üretim süreci dışına itilmesine neden olmuştur.

Yine bu gelişme, büyümeyi ithalata ve yabancı fon girişine aşırı bağımlı hale getirmiştir. Nitekim bu süreçte dış dengede hızla bozulmuştur. Oysa geçmişte küresel risk algılamasının düştüğü dönemlerde yaşanan coşku nedeniyle gelen krizleri yaşamış bize benzer çok sayıda ekonomi küresel sermaye girişini iyi yöneterek yapısal sorunlarının çoğunu çözmüştür. Yazık ki, Türkiye bu fırsatı kaçıran ülkelerden biri olmuştur.

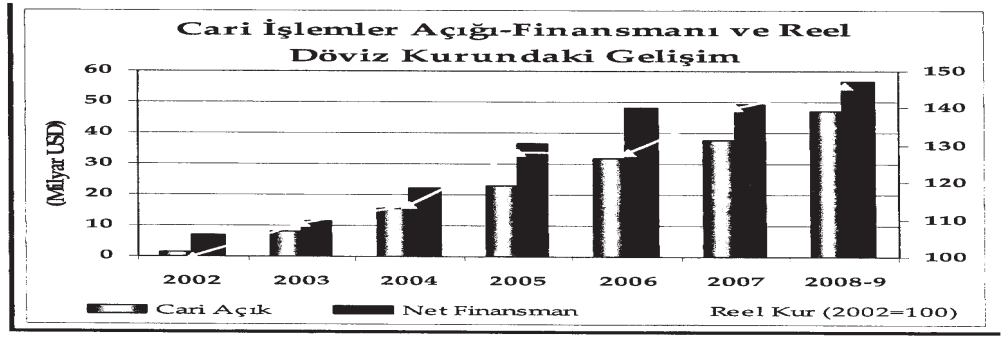

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

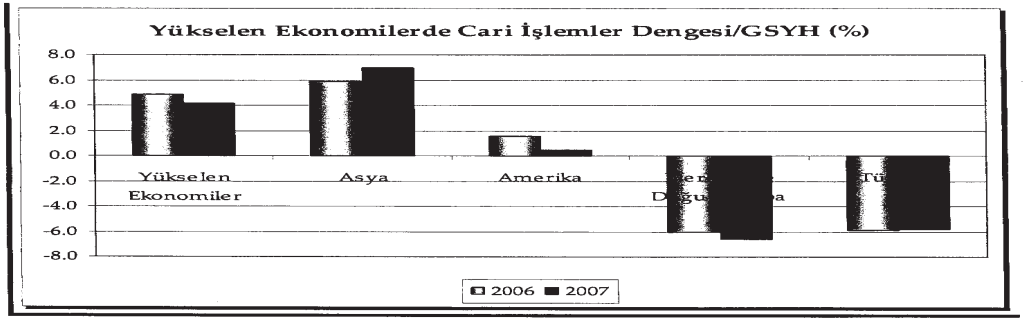

Kaynak: IMF, World Economic Outlook

Son dönemde Türkiye'ye yönelen doğrudan yatırım ve hisse senedi gibi borç yaratmayan fonların miktarında hızlı bir daralma gözlenmektedir. Bununla beraber krediler başta olmak üzere borç yaratan fonların cari açık finansmanı içindeki ağırlığı hızla artmaktadır.

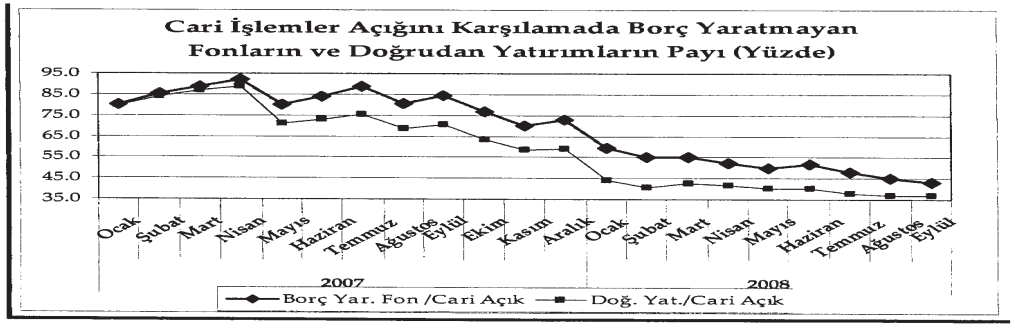

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

2003–2007 döneminde yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'de gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların büyük bir bölümü, yurtdışı rekabete kapalı ve tamamen iç pazara yönelik hizmetler sektörüne akmıştır. Başka bir deyişle söz konusu dönemde Türkiye'ye yönelen doğrudan yatırımlar Türkiye'ye döviz kazandırmayacak ve cari açık sorununu ağırlaştıracak niteliktedir.

Son dönemde cari açığın finansmanında ağırlığı artan kredilerin kullanıcıları da benzer özelliklere sahiptir. Alınan kredilerin büyük bölümü döviz geliri elde edemeyen gayrimenkul gibi hizmetler sektörüne yönelmektedir.

Tüm bu hususlar cari açık sorununu ve açığın finansman kalitesini rahatlatmak bir yana ilerleyen günlerde daha da ağırlaştıracak niteliktedir.

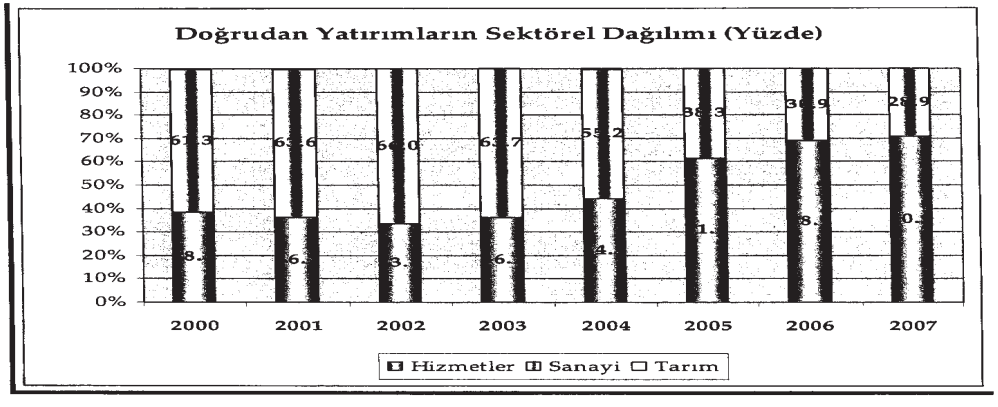

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

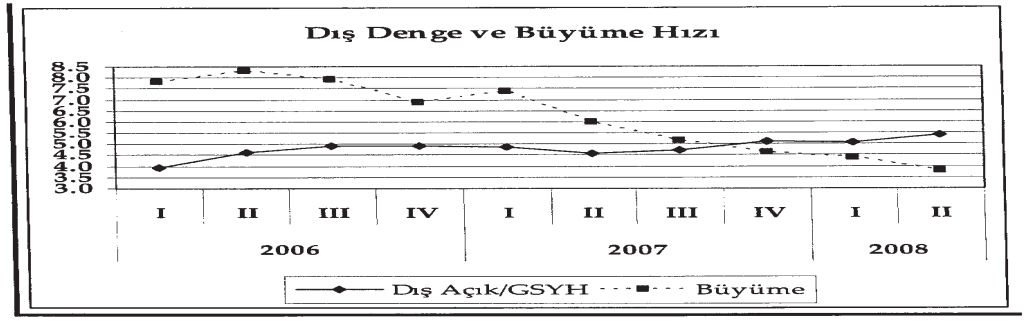

Kaynak: TÜİK

Sonuç olarak; Türkiye ekonomisi küresel krizi, artan cari işlemler açığı ve bozulan finansman kalitesi, yüksek kamu ve reel sektör borç düzeyi ve yavaşlayan bir büyüme ile karşılamaktadır.

Bununla birlikte küresel kriz karşısında Türkiye'nin tek avantajı, mevcut hükümet iktidara gelmeden önce gerçekleştirilen mali sektörde yeniden yapılanma nedeniyle, bankacılık sisteminin oldukça güçlü bir denetleyici ve düzenleyici çerçeveye sahip olması ve buna bağlı olarak bankacılık kesiminin oldukça güçlü sermaye yapısıdır.

Ancak burada da mevcut hükümet döneminde bankaların oldukça hızlı bir şekilde yabancılara satılması bu güne kadar tanışmadığımız yeni bir bulaşma riskini de beraberinde getirmiştir. Bu bankaların gelişmiş ülkelerdeki merkezlerinde yaşamakta oldukları sıkıntıların ülkemizdeki banka ve ortaklıkları kanalıyla bize yansıması muhtemeldir. Yine bu dönemde, şirketler kesiminin aşırı dış borçlanmasına seyirci kalınması nedeniyle, TL'nin değerindeki ani düşüşlerin bankacılık kesimine geri dönmeyen krediler şeklinde yansıma riski de artmaktadır. Bankacılık sistemi açısından sıkıntı yaratacak diğer bir gelişme ise ekonomik

aktivitedeki daralmaya bağlı olarak düşen karlılık ve bunun banka sermayeleri üzerinde yaratacağı baskılar olacaktır.

Bahsi geçen tüm bu kırılganlıklar Türkiye'ye yönelik uluslar arası risk algılamasına da yansımaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin risk primlerindeki gelişimi ifade eden Eurobond spreadleri, benzerleri içinde, Türkiye'nin risk priminin hızla arttığını göstermektedir.

Nitekim 19 Kasım 2008 tarihi itibarıyla Türkiye'nin risk primi, 2007 yılsonuna göre, 3,8 kat artış göstererek, benzerleri içinde risk primi en hızlı artan ülke olmuştur. Meksika'nın risk primi, aynı dönemde, 3,7 kat artarken; Arjantin, Rusya, Brezilya ve Kore'nin risk primleri aynı dönemde sırasıyla 1 kat, 2,4 kat, 2,6 kat ve 2,9 kat arttığı dikkati çekmektedir.

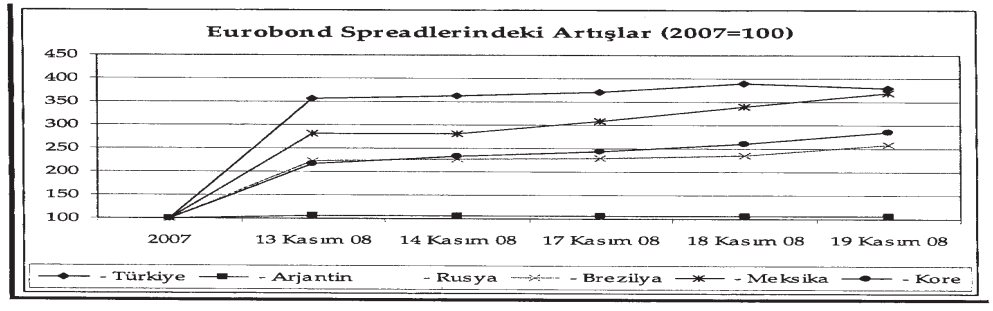

Kaynak: BDDK

Küresel krizin gelişmekte olan ülkelerde etkisinin yoğunlaştığı Ekim ve Kasım aylarında, bu ülke para birimlerinin dolar karşısındaki değer kayıpları incelendiğinde, Türk Lirasının en hızlı değer kaybına uğrayan para birimleri arasında yer aldığı dikkati çekmektedir.

20 Kasım 2008 itibariyle, 2007 yılsonuna göre, Türk Lirasındaki nominal değer kaybı, yüzde 45,1'e ulaşmış ve Kore ile Güney Afrika'nın ardından en fazla değer kaybına uğrayan üçüncü para birimi olmuştur.

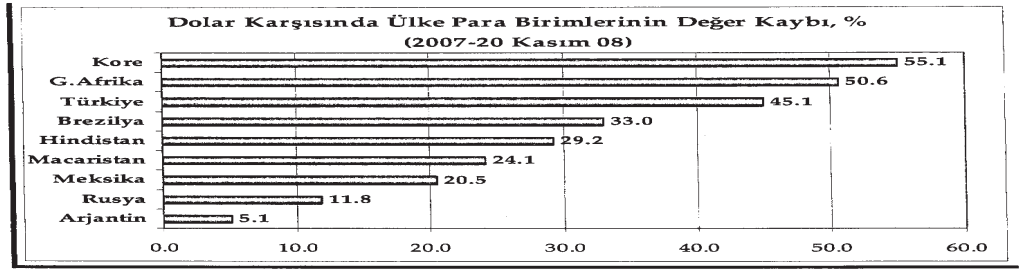

Kaynak: Oanda.Com

Küresel krizin borsalar üzerindeki etkilerine incelendiğinde de, Türkiye'nin yılbaşından bu yana en fazla değer kaybına uğrayan ikinci borsaya sahip olduğu gözlenmektedir. 19 Kasım itibarıyla, geçen yılsonuna göre, Dolar cinsinden İMKB Ulusal 100 Endeksi yüzde 72,2 oranında değer kaybetmiştir.

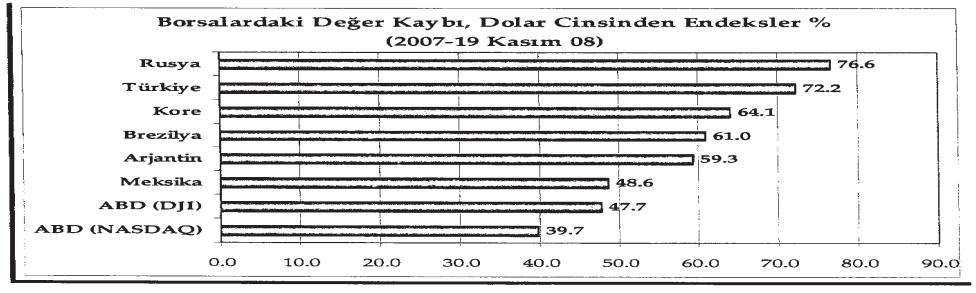

Kaynak: BDDK

Tüm bu veriler Türkiye'ye yönelik risk algılamasının ne kadar yüksek olduğunu ve Türkiye'nin benzerleri içerisinde ne kadar kırılgan bir durumda olduğunu göstermektedir.

VI. 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısı ve Program Büyüklüklerinin Değerlendirmesi

A. Program Büyüklükleri

Türkiye'nin karşılaştığı ekonomik sorunlar siyasi kabadayılığı ve istismarı kaldıramayacak kadar ciddidir. Buna karşın AKP Hükümeti küresel krizin başlangıç günlerinden itibaren gelişmeleri kavrayamamış ve küresel kriz ile bunun Türkiye'ye yansımalarını görmezden gelmeye çalışmıştır. Gösterilen bu ciddiyetsiz yaklaşım Türkiye'ye çok değerli bir zaman dilimini kaybettirmiştir.

Bu bağlamda, Hükümetin yaşanan küresel gelişmeleri farkına varamadığının en son örneği yüce Meclise sunulan 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısı ve program büyüklükleridir. Bütçe büyüklükleri ve program hedefleri Hükümetin kriz karşısındaki kararsız yaklaşımının sürdüğünü göstermektedir.

Bu çerçevede Hükümetin 2009 yılına ilişkin program büyüklükleri gerçeklikten oldukça uzaktır.

Her şeyden önce, 2009 yılı için yüzde 4 olarak belirlenen büyüme hedefi, Türkiye'de 2007 yılından bu yana sürmekte olan yapısal eğilimlerin ve küresel krizin olası etkilerinin hiç de dikkate alınmadığını göstermektedir.

İç ve dış talep gelişmeleri gerek 2008 büyüme tahminini ve gerekse 2009 program hedefini desteklemekten oldukça uzaktır.

Türkiye'de iç talep, hâlihazırda, 2008 yılının ikinci çeyreğinde ciddi şekilde hız kesmiştir. Nitekim 2008 yılı ikinci çeyrek büyümesinin yüzde 1,9 gibi sınırlı bir seviyede gerçekleşmesinin ardında iç talepte yaşanan keskin düşüş bulunmaktadır.

2008 yılının ikinci yarısına yönelik olarak yurtiçi talebe ilişkin öncü göstergeler de pek parlak değildir. TÜİK ve Merkez Bankasınca hazırlanan beklenti anketleri ekonomide hızlı bir güven kaybına işaret etmektedir. İstikrar ve güven hissinin kaybolduğu dönemlerde tüketicilerin harcamalarını kısması olağandır.

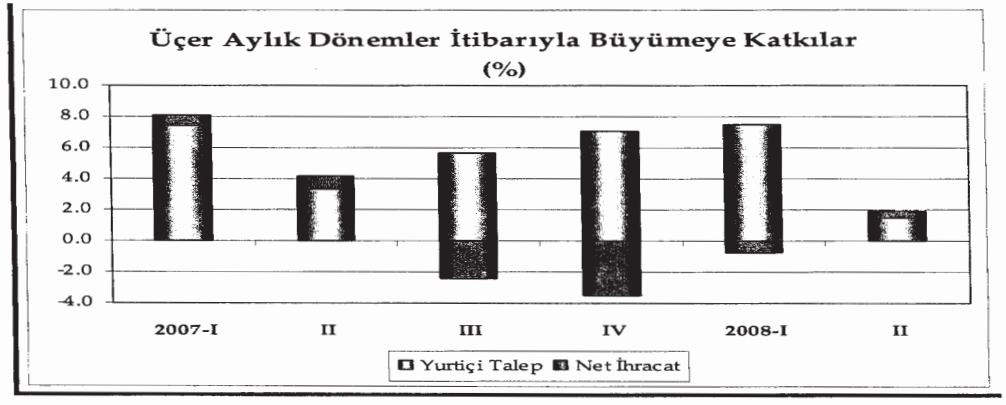

Kaynak: TÜİK, Kendi Hesaplamalarımız

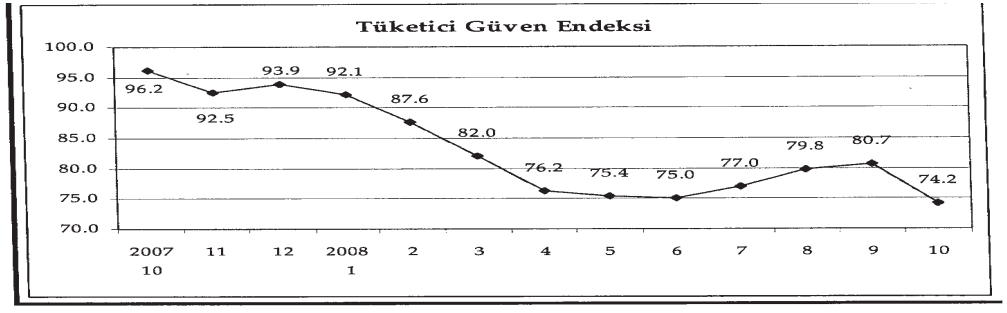

Kaynak: TÜİK

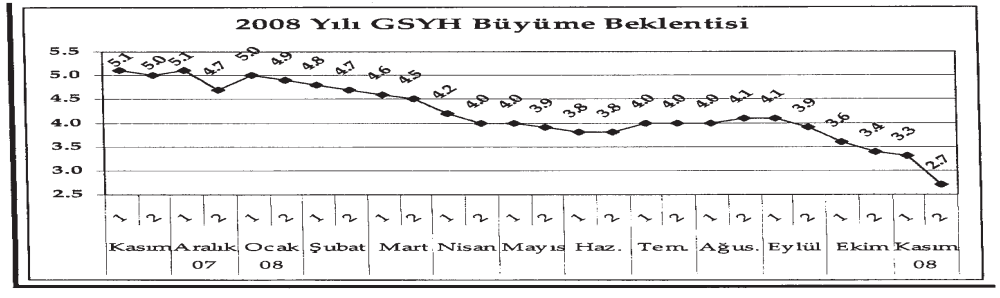

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

2009 yılına ilişkin beklentiler, 2008 yılından da kötüdür. Dolayısıyla ekonomik karar birimlerinin tüketim ve yatırım davranışlarına yön verecek beklentiler hızla bozulmaktadır. 2008 yılının son çeyreğinden itibaren, faiz oranlarındaki artış ve krediye erişim imkânlarındaki daralma da dikkate alındığında yatırım harcamaları başta olmak üzere tüm talep bileşenlerinde ciddi bir

yavaşlamanın olması kaçınılmazdır. Ayrıca işsizlik oranındaki artışlar da dikkate alındığında yurtiçi talebi destekleyecek bir tablonun bulunmadığı açıkça görülmektedir.

Hal böyle iken, 2009 yılında yurtiçi talebin büyümeye 4,2 puan katkı yapması program hedefi olarak ilan edilmiştir. Bunun 1,6 puanın yatırımlardan, 2,6 puanın ise tüketimden gelmesi beklenmektedir. Yukarıda özetlenen hususlar dikkate alındığında, söz konusu talep bileşenlerinden büyümeye gelecek katkıların gerçekleşmesi oldukça güç görünmektedir.

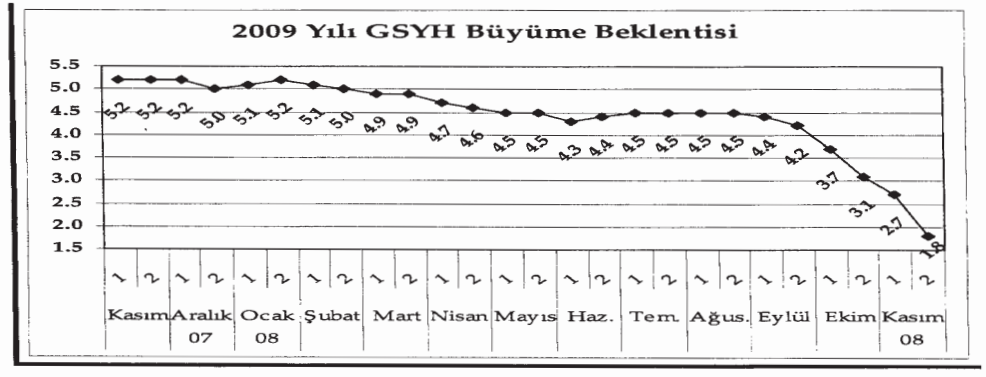

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

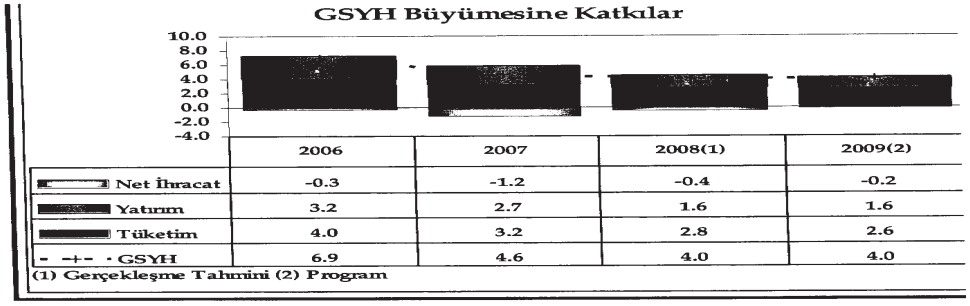

	2006	2007	2008(1)	2009(2)
Net İhracat	-0.3	-1.2	-0.4	-0.2
Yatırım	3.2	2.7	1.6	1.6
Tüketim	4.0	3.2	2.8	2.6
GSYH	6.9	4.6	4.0	4.0

(1) Gerçekleşme Tahmini (2) Program

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı

Böyle bir büyüme hızını mevcut küresel yavaşlama dikkate alındığında dış taleple de yakalanması olasılık dışıdır.

Tablo.2: IMF'nin 2009 Yılına İlişkin Büyüme Tahminleri

	Nisan 2008	Temmuz 2008	Ekim 2008	Kasım 2008
Dünya	3.8	3.9	3.0	2.2
Gelişmiş Ekonomiler	1.3	1.4	0.5	—0.3
AB	1.8	...	0.6	—0.2
Euro Bölgesi	1.2	1.2	0.2	—0.5
Gelişen Ekonomiler	6.6	6.7	6.1	5.1

Küresel krizin etkilerinin tam olarak hissedilmediği 2008 yılında büyümenin yüzde 4 olmayacağı belli iken, krizin etkilerinin hissedileceği 2009 yılı için yüzde 4 büyüme hedefinin konması, 60. Hükümetin gelişmeleri doğru analiz etmekten ne kadar uzak olduğunu açıkça göstermektedir. Plan ve Bütçe komisyonunda bu eleştirilere karşı hükümet yetkilileri büyüme de nokta tahminin yapılmaması gerektiği ve bu nedenle bütçe büyüklüklerinin değiştirilmesine gerek olmadığı gibi

anlaşılması güç bir sav geliştirmişlerdir. Oysa yüzde 4 değil de yüzde 1 in altında olabilecek bir büyümeden söz ediyorsak bunun bütçe büyüklüklerini değiştirmemesi mümkün değildir.

2009 Program hedefleri ile Haziran ayı sonunda açıklanan ve 2009–2011 dönemlerini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) varsayımları arasında da çelişkiler dikkati çekmektedir.

Orta Vadeli Program'da yüzde 5 büyüme, GSYH' ya oran olarak yüzde 6,8 cari açık ve yüzde 1,4 bütçe açığı ile GSYH 773 milyar dolar olarak tahmin edilmiştir. Buna karşın; 2009 Programında yüzde 4 büyüme, GSYH' ya oran olarak, yüzde 6,4 cari açık ve yüzde 1,2'lik bütçe açığı ile GSYH 788,4 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir. Başka bir deyişle daha düşük büyüme, daha düşük cari açık ve bütçe açığı ile daha yüksek bir dolar cinsinden GSYH elde edilmektedir.

OVP'de 2009 için deflâtör tahminine yer verilmemiş olmakla birlikte, TÜFE hedefinin yüzde 7,5 olarak korunduğu dikkate alınarak, söz konusu gelişmeye ortalama dolar kuruna ilişkin yapılan varsayım değişikliğinin neden olduğu anlaşılmaktadır.

Haziran ayında kurlarda önemli bir dalgalanma olmamasına ve küresel krizin etkilerinin gelişmekte olan ülkelere yansımamasına karşın, OVP' de 2009 için ortalama dolar kuru 1,4346 olarak alınmıştır. Buna karşın küresel krizin etkilerinin hissedilmeye başladığı ve 2009'a ilişkin beklentilerin bozulduğu bir dönemde hazırlanan 2009 Program öngörülerinde ortalama dolar kurunun 1,4097 olarak olduğu dikkati çekmektedir. Kurlarda yukarı yönlü oynaklığın arttığı bir dönemde bu varsayım değişikliği tutarsızdır.

Tablo.3: OVP ve 2009 Program Büyüklükleri

	OVP	2009 Program
GSYH (Cari Fiyatlarla, Milyar TL)	1.109	1.111,4
GSYH (Cari Fiyatlarla, Milyar USD)	773	788,4
Ortalama Kur	1,4346	1,4097
GSYH Büyümesi (%)	5	4
TÜFE Artışı (%)	7,5	7,5

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı

2009 büyüme hedefine paralel olarak cari açığa ilişkin program hedefleri de gerçekçi bulunmamaktadır. 2009 için 50,4 milyar dolar ve GSYH' ya oran olarak yüzde 6,4 cari açık verilmesi hedeflenmektedir. Büyümedeki hızlı yavaşlama, petrol ve emtia fiyatlarındaki gerileme ve dış finansman koşullarındaki sıkılaşma dikkate alındığında program hedefi olarak açıklanan cari işlemler açığı çok yüksek bulunmaktadır. Söz konusu koşullar dikkate alındığında 30–35 milyar dolarlık bir cari işlemler açığı daha gerçekçi görünmektedir.

Bununla birlikte, özellikle Avrupa pazarındaki daralmanın şiddeti ve son dönemde Doların Euro karşısındaki değer kazanımı dikkate alındığında dış ticaret daçığındaki yavaşlamanın milli gelirdeki yavaşlamadan daha düşük gerçekleşmesi de olası görünmektedir.

Bu durumda dış açıkların, düzey olarak gerilemesine karşın, milli gelire oran olarak yüksek seviye de gerçekleşmesi mümkündür. Nitekim Ekim ayı Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre ihracatta gerilemenin başladığı dikkati çekmektedir. Ekim ayında ihracat, 2002 yılı Şubat ayından bu yana ilk kez, bir önceki yılın aynı dönemine göre, düzey olarak gerileme göstermiştir.

Bununla birlikte 30–35 milyar dolar civarında bir cari işlem açığı verilse dahi dış finansman açısından 2009 yılının oldukça zorlu geçeceği anlaşılmaktadır. Nitekim Hazineden sorumlu devlet bakanı komisyonda yaptığı açıklamalarda 2009 yılına ilişkin dış borç servis projeksiyonlarına bakıldığında 52 milyar doları kısa vadeli 48 milyar doları da ota ve uzun vadeli olmak üzere 100 milyar doları da orta uzun vadeli olmak üzere 2009'da toplam 100 milyar dolarlık bir dış borç ödemesinin gerçekleştirileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla 35 milyar dolarlık cari işlemler açığı ile birlikte 2009 yılında yaklaşık 135 milyar dolarlık bir kaynak ihtiyacı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Buna karşın küresel krize bağlı olarak uluslar arası yatırımcıların kaybolan risk iştahı ve daralan likidite özellikle portföy yatırımları başta olmak üzere yurtiçine kaynak girişini zorlayacak gelişmeler olarak görülmektedir. Bu çerçevede özel sektörün kısa ve orta vadeli kredilerinin çevrilmesi oldukça güç olacaktır. Bu kısıtlar altında uluslar arası finans kuruluşları 20 milyar dolara varan finansman açığı tahmin ettikleri görülmektedir.

B. 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısı

2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısı da yaşanan küresel kriz ile durgunluğa doğru kayan ekonomiyi yok saymaktadır. Ekonomide beklenti yönetiminin ve dolayısıyla tüketici güveninin yeniden güçlendirilmesin de gerçekçi maliye politikalarının önemi son derece artmış iken, 2009 yılı bütçesi bu ihtiyaca cevap vermekten uzaktır.

2009 yılı Bütçe tasarısında yüzde 15,5 gelir artışı hedeflenmektedir. Bütçe gelirlerinin GSYH' ya oran olarak ise yüzde 22,4 olması hedeflenmektedir. 2008 yılında ise söz konusu gelir artışının yüzde 13,2 ve GSYH' ya oran olarak yüzde 21,7 olacağı tahmin edilmektedir.

2008 yılında büyüme performansının, 2009'a göre daha iyi olacağı dikkate alındığında, ekonomide ciddi bir yavaşlamanın beklendiği bir dönemde bu gelir artış hedefinin nasıl sağlanacağı ciddi soru işaretidir.

Büyümedeki gerileme dikkate alınmasa ve 2009 yılına ilişkin yüzde 4 büyüme hedefinin gerçekleşeceği varsayılsa bile gelir artırıcı ek tedbirlere ihtiyaç duyulacağı anlaşılmaktadır. Çünkü 2008 yılında büyüme tahmini yüzde 4 iken, gelirlerin GSYH içinde aldığı pay yüzde 21,7 olmasına karşın, 2009'da aynı büyüme oranı ile GSYH'ya oran olarak 0,7 puan bir gelir artışı hedeflenmektedir. Bütçe tasarısında bunun nasıl sağlanacağı yönünde ikna edici bulgular bulunmamaktadır.

2009 yılında gelir artışının neredeyse tamamının (GSYH'ya oran olarak bütçe gelirlerindeki yüzde 0,72 puanlık artışın 0,61'inin vergi gelirlerinden gelmesi planlanmaktadır) vergi gelirlerinden gelmesi hedeflenmektedir. Nitekim 2008 yılında vergi gelirlerinin GSYH içindeki payı yüzde 17,6 olmasına karşın, 2009'da bunun yüzde 18,2 olması hedeflenmektedir.

Ancak vergi gelirlerindeki gelişmeler incelendiğinde yılın ikinci yarısında ekonomik aktivitedeki daralmaya bağlı olarak vergi gelir tahsilâtında bir performans kaybı olduğu dikkati çekmektedir. 2009'da daha ciddi bir ekonomik daralma beklendiği dikkate alındığında bu kadar iddialı bir vergi tahsilât artışının gerçekleştirilmesi kuşkuludur.

Bunun dışında 2008 ve 2009 yılları bütçe gelirlerinin değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken bir unsur daha vardır. 2008 yılında işsizlik fonundan 1.300 milyon YTL, özelleştirme fonundan ise 6.839 milyon YTL. olmak üzere toplam 9.139 milyon YTL. Bütçeye gelir kaydedilmiştir. Böylece 2008 yılına kadar bütçeye gelir kaydedilmeyen unsurlar ilk defa 2008 yılında gelir kaydedilmek suretiyle bütçe gelirleri olduğundan yüksek gösterilmiş ve bütçe açığı azaltılmıştır. 2009 yılında ise

işsizlik fonundan 1.518, özelleştirme fonundan 2.500 milyon YTL. olmak üzere toplam 4.018 milyon YTL. aktarılması planlanmaktadır.

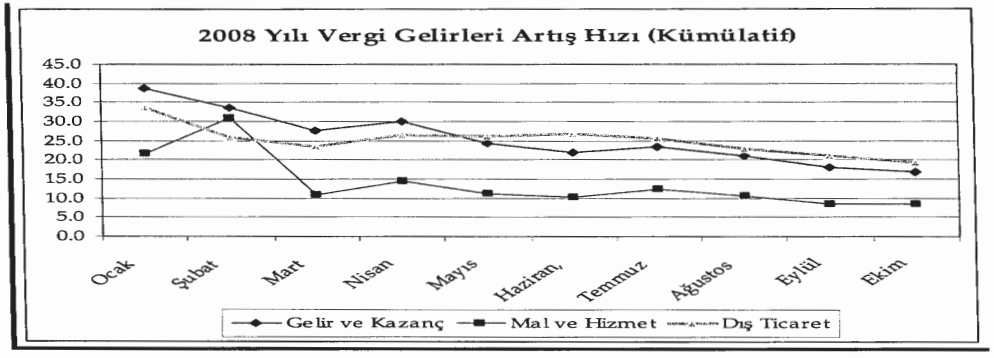

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Vergi tahsilâtındaki iyimser yaklaşıma benzer şekilde özelleştirme gelirlerinde de oldukça iddialı ve iyimser bir yaklaşım sergilendiği dikkati çekmektedir.

Küresel ekonomik iklimin bozulduğu, likidite imkânlarının daraldığı ve finansman maliyetlerinin arttığı bir 2009 yılı için özelleştirme gelirlerinde yüzde 42 artış öngörülmektedir. Bu AKP Hükümetinin programı yaparken küresel krizin bize teğet geçeceği beklentisi içinde olduğunu göstermektedir.

Tablo: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

	2008 GT	2009 P	2009 P	2008 GT	2009 P
	Milyon TL		% Artış	GSYH'ya Oran	
Giderler	229,535	262,110	14.2	23.08	23.58
1-Faiz Hariç Harcama	175,035	204,610	16.9	17.60	18.41
Personel Giderleri	50,355	57,211	13.6	5.06	5.15
Sosyal Güvenlik Kur. Devlet Primi	6,450	7,243	12.3	0.65	0.65
Mal ve Hizmet Alımları	24,750	26,133	5.6	2.49	2.35
Cari Transferler	68,694	88,504	28.8	6.91	7.96
Sermaye Giderleri	17,675	16,622	−6.0	1.78	1.50
Sermaye Transferleri	2,803	2,819	0.6	0.28	0.25
Borç Verme	4,308	4,661	8.2	0.43	0.42
Yedek Ödenekler	-	1,418	-	-	0.13
2-Faiz Harcamaları	54,500	57,500	5.5	5.48	5.17
Gelirler	215,396	248,759	15.5	21.66	22.38
Vergi Gelirleri	174,745	202,090	15.6	17.57	18.18
Vergi Dışı Diğer Gelirler	34,494	40,869	18.5	3.47	3.68
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	4,309	3,878	−10.0	0.43	0.35
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	1,847	1,924	4.2	0.19	0.17
Bütçe Dengesi	−14,140	−13,351	−5.6	−1.42	−1.20
Faiz Dışı Denge	40,360	44,149	9.4	4.06	3.97

Kaynak: Maliye Bakanlığı, GT: Gerçekleşme Tahmini, P: Program

Vergi gelirlerindeki artışın nasıl sağlanacağı yönündeki kuşkuların yanı sıra harcamalara ilişkin hedefler de 2009 bütçesinde güven verici bir maliye politikasının olmadığını açıkça göstermektedir.

AKP Hükümeti 2007 yılında seçime yönelik uyguladığı mali politikalar ile acil durumlarda kullanılabilecek bir politika esnekliğini büyük ölçüde heba etmiştir. Söz konusu eğilimin 2008 yılında da sürdürüldüğü anlaşılmaktadır. Milli gelire oran olarak yüzde 3,5 olarak hedeflenen 2008 yılı faiz dışı fazla hedefinin yüzde 2,73 olarak gerçekleşeceği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla bütçe dengeleri sağlam ve dış açık sorunu olmayan ülkeler iç talebi ve üretim kapasitesini koruyabilmek amacıyla maliye politikasında önemli bir esnekliğe sahip iken, AKP Hükümetinin izlediği politikalar ile Türkiye bu esnekliği kaybetmiştir.

Buna rağmen, 2009 bütçesinde harcamaların kompozisyonuna bakıldığında iç talep ve üretim kapasitesindeki kontrolsüz daralmayı frenleyebilecek bir harcama bileşiminin bütçede yer almadığı görülmektedir.

Nitekim iç talebi uyaracak ve üretim kapasitesini koruyabilecek yatırımlarda programlanan harcamalar Hükümetin böyle bir kaygısının olmadığını ortaya koymaktadır. 2009 yılı Merkezi Yönetim bütçesinde sermaye giderlerinin yüzde 6 oranında gerilemesi hedeflenmiştir. Geçen yıla göre milli gelire oran olarak bakıldığında bu kalemde 0,28 puanlık bir gerileme ön görülmektedir.

Kamunun toplam yatırımlarının gelişimine bakıldığında da kamunun yatırım harcamalarının GSYH' ya oran olarak yüzde 3,67 olarak gerçekleşmesinin hedeflendiği görülmektedir. 2008 için söz konusu oranın yüzde 3,73 olduğu dikkate alındığında, AKP Hükümetinin 2009 yılında kamuda yatırım yapmak gibi bir gayesinin olmadığı anlaşılmaktadır.

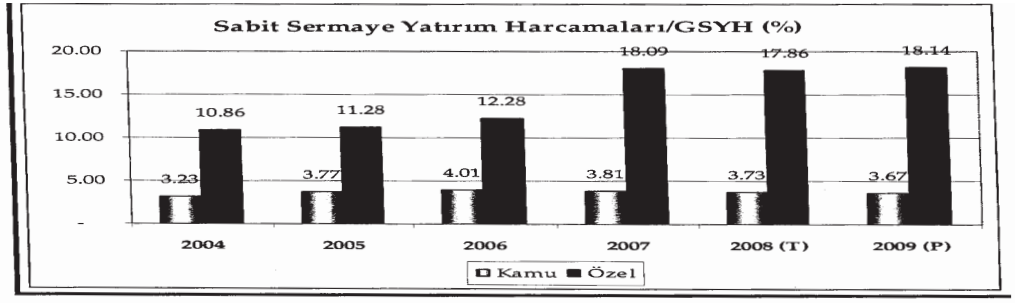

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı, TÜİK

Tüm bu veriler ortada iken, 60. Hükümet ve Sayın Başbakan sanki IMF yatırımları kısacakmış gibi ümük sıktırmama söyleminin arkasına sığınmaktadır. Oysa 2009 mali yılı bütçe tasarısı zaten yatırımları gözeten, iç talep ve üretim kapasitesini koruyacak şekilde tasarlanmamıştır.

Yatırımcıların ve tüketicilerinin güveninin kaybolduğu ve ciddi bir daralma beklenen 2009 için özel yatırım harcamalarında artış öngörülmesi de ayrıca çelişkili bir durum arz etmektedir.

2009 yılı Bütçe Tasarısı açıkça bir seçim bütçesi olarak tasarlanmıştır. Nitekim bütçede en yüksek artışın cari transferler kaleminde gerçekleşmesi öngörülmektedir. 2009 yılında cari transferlerin yüzde 28,8 oranında artması hedeflenmektedir. Milli gelire oran olarak bakıldığında ise 2009 için söz konusu harcama kaleminde 1 puandan fazla bir artış öngörülmektedir. Tablo AKP Hükümetinin yerel seçimler öncesinde transfer harcamalarına yükleneceğini göstermektedir.

Tüm bu unsurlar dikkate alındığında 2009 yılı Bütçe Tasarısının gerek tüketicilere ve gerekse yatırımcılara güven verecek bir tasarı olmadığı açıktır.

Beklenti yönetiminin önem kazandığı bir dönemden geçerken, 2009 yılı bütçesinde sergilenen ciddiyetsiz bu yaklaşımların iktisadi aktörlere gereken güveni sağlayamayacağı düşünülmektedir.

Ayrıca 2009 yılına ilişkin harcama kalemlerinde önemli artışlara neden olabilecek risklerin belirginleşmesine karşın, harcama hedeflerin de bu risklerin dikkate alınmadığı gözlenmektedir.

Daha öncede ifade edildiği gibi döviz kurlarında yukarı yönlü dalgalanmanın arttığı bir dönemde 2009 için ortalama dolar kuru 1,40 olarak belirlenmiştir. Ancak 2008 yılının son aylarında dolar kurunun 1,60'lar düzeyine oturduğu gözlenmektedir. Gelecek yıl dış açıkların finansmanında yaşanabilecek sıkıntılar da dikkate alındığında kura ilişkin daha ihtiyatla yaklaşılması gerekmektedir. Nitekim program öngörülerinin üzerinde gerçekleşecek bir kur seviyesi, başta yatırım ödenekleri olmak üzere, birçok kalemde başlangıç ödeneklerinin aşılmasına neden olabilecektir.

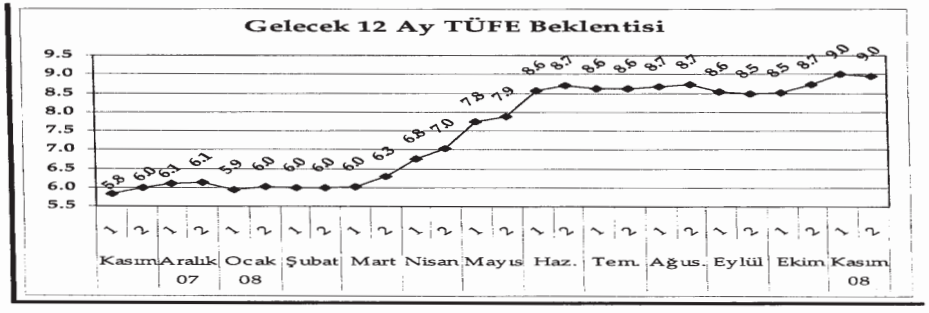

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Petrol ve emtia fiyatlarındaki gevşemeye rağmen, kurlardaki yukarı yönlü dalgalanmalar ve enflasyon beklentilerindeki bozulma enflasyonun 2009 hedefinden sapmasına neden olabilecektir. Bu durumun başta personel harcamaları olmak üzere başlangıç bütçe ödenekleri üzerinde baskı yapması kaçınılmazdır.

Dolayısıyla 2009 yılı Mali Yılı Bütçe Tasarısında gelir hedeflerinin sağlanamaması, buna karşın harcamaların hedeflenin de üzerine çıkması riski oldukça yüksek görülmektedir. Buna AKP Hükümetinin sorumsuz seçim politikaları da eklendiğinde faiz dışı fazla hedefinin 2009 yılında riske atıldığı anlaşılmaktadır.

Tüm bu hususlar 2009 yılında borç dinamikleri ve borcun sürdürülebilirliği konusunda da kaygıları artırmaktadır. 2009'da büyümede yaşanacak yavaşlama, bütçede faiz dışı fazladaki gevşeme, döviz kuru ve faiz oranlarındaki artışlar borç dinamikleri üzerinde ciddi sıkıntı yaratabilecektir.

Nitekim 2008 yılının son çeyreğinde TL'deki değer kayıplarının gerek toplam dış borç ve gerekse merkezi yönetim brüt borç stoku üzerinde ilave yükler yarattığı gözlenmektedir. Bu çerçevede dış borç stokuna yılsonuna kadar ilave olmadığı varsayımı altında, cari döviz kurundan (1,6259) TL dönüşümü yapılmış toplam dış borç stokunun, 2009 Program tahmininde öngörülen, 2008 yılı GSYH' sı içindeki payı yüzde 46,5'e sıçramaktadır. Bu oran dış borç stokunun GSYH' ya oranının sadece döviz kuruna bağlı olarak, 8,4 puan sıçraması anlamına gelmektedir. Bu 2003 yılından bu yana en yüksek dış borç yüküne işaret etmektedir.

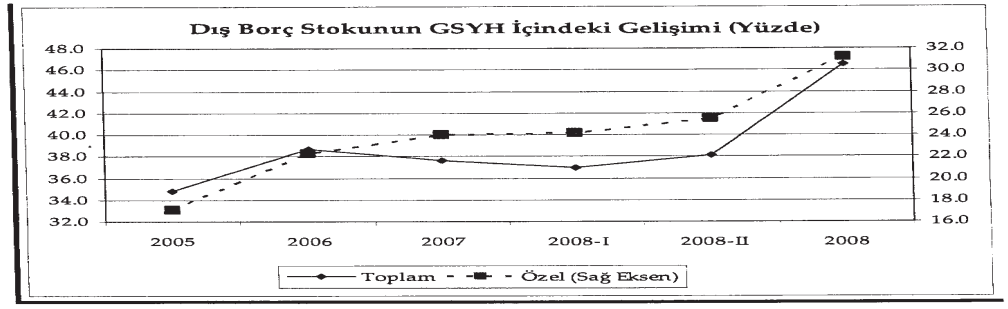

Benzer şekilde merkezi yönetimin toplam brüt borç stokunun yılsonuna kadar aynı kaldığı ve merkezi yönetimin dış ile iç borçları içerisinde döviz ve dövize endeksli borçları cari dolar kuru ile değerlendirdiğimizde de 2008 yılında elde edilen kazanımın bir anda kaybedildiği gözlenmektedir. Söz konusu uyarlamalar yapıldığında merkezi yönetim brüt borç stokunun GSYH'ya oranı, 2008 yılının ilk yarısına göre, 1,1 puan bozularak yüzde 39'a çıkmaktadır.

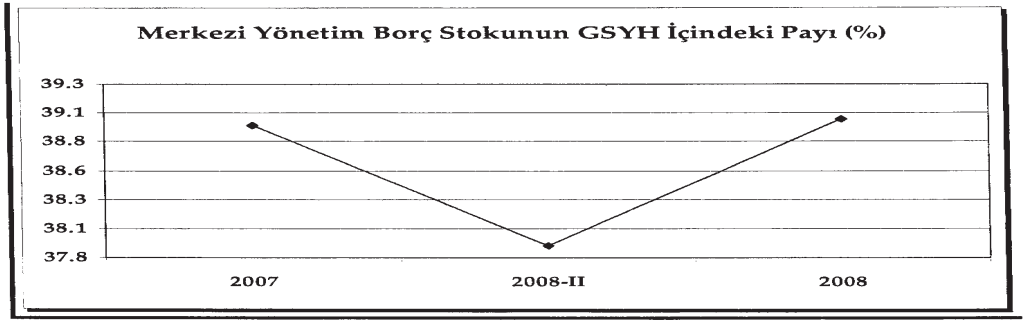

Öte yandan "sosyal devlet" anlayışının kendini gösterdiği alanlardan biri olan tarımsal destekleme harcamalarında 2009 yılı bütçesi 2008 yılının gerisinde kalmıştır. Tarımsal destekleme harcamalarının GSYH'ya oranı 2008 yılında yüzde 0,59 iken 2009 yılında yüzde 0,49'a inmektedir. Bu oran 2002 yılı için yüzde 0,53'tür. Bunun anlamı 2009 yılında 2002 yılı desteklemesinin bile gerisine gidildiğidir.

Tüm bu anlatılanlar çerçevesinde, 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısının Türkiye'yi teğet geçecek bir kriz varsayımı ile hazırlandığı, krize karşı Türkiye ekonomisini koruyacak şekilde tasarlanmadığı, tam aksine kırılganlıkları daha da arttırdığı düşünülmektedir.

AKP Hükümetinin krizi okuyamaması ve buna bağlı olarak umursamaz yaklaşımının sıkıntılarını çiftçi, işçi, esnaf, sanayici, memur, emekli, tüm toplum ilerleyen günlerde göğüslemek zorunda kalacaktır. Bu nedenle 2009 Mali Yılı Bütçe Tasarısına karşı oy vermekteyiz.

M. Akif HAMZAÇEBİ
Trabzon Milletvekili

Mustafa ÖZYÜREK
İstanbul Milletvekili

Esfender KORKMAZ
İstanbul Milletvekili

Bülent BARATALI
İzmir Milletvekili

F. Mevlüt ASLANOĞLU
Malatya Milletvekili

Gürol ERGİN
Muğla Milletvekili

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TASARISI MUHALEFET ŞERHİ

I - 2009 YILI BÜTÇESİNİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Tüm dünyayı etkisi altına alan küresel kriz giderek reel sektörü de etkilemeye başlamıştır. Piyasalarda devam eden gerginliği azaltmak için gelişmiş ülkelerin merkez bankaları piyasalara önemli ölçüde likidite sağlamışlar ancak, kurtarma planları da piyasalarda kalıcı bir rahatlama yaratamamıştır. Dünya ekonomileri hızlı bir şekilde durgunluğa doğru gitmektedir.

Türkiye kriz sürecini iyi yönetememiştir. Hükümet "kriz bize gelmez, krizi fırsata dönüştürebiliriz, kriz bize teğet geçer" derken, kriz reel sektörü sarmıştır. İşyeri kapatmalar ve işten çıkarmalar her geçen gün artmaktadır. Bugün sanayi şehirlerimizde işten çıkarmalar artarak devam etmektedir.

Esasen Türkiye'nin makroekonomik göstergelerindeki bozulma dünyada kriz çıkmadan önce başlamıştır. Ekonomimizdeki kötü gidişi sadece krize bağlamak son derece yanlıştır. Son yıllarda dünyada yaşanan likidite bolluğuna ve pozitif trende dayalı yüksek büyüme ve düşük enflasyonu Hükümet kendi kerameti sanmıştır. Oysa 57. Hükümet döneminde yapılan reformlarla ekonomik istikrar ve dönüşümün alt yapısı hazırlanmış, dünya konjonktürü de yüksek büyüme ve düşük enflasyona yardımcı olmuştur. Uluslararası konjonktürün sunduğu fırsatlar 2006 yılından itibaren değerlendirilememiştir. Son 3 yılda enflasyon sürekli yükselmiş ve 2004 yılından itibaren büyüme hızı sürekli düşmüştür.

AKP döneminde ihracat rakamları istatistiksel olarak yüksek düzeyde artmış ancak bu artış ne büyümeye, ne istihdama, ne de sanayinin rekabet gücüne yansımamıştır. İstihdam arttırılamamıştır. Büyümeye, istihdama ve rekabet gücüne katkısı olmayan ithalata dayalı bir ihracat artışı, ülke ekonomisine beklenen katkıyı da sağlayamamıştır. Buna ilave olarak, yaratılan büyük dış ticaret açığı, cari açığın yükselmesine, ekonomide dış kaynak ihtiyacının, borçlanmanın artmasına, neticede olarak da ekonomideki kırılganlığının artmasına vesile olmuştur. Yani ihracat artışı istatistiki bir veri olmaktan öteye gidememiş, ülke sorunlarının çözümüne katkı sağlayamamıştır, kısmi olarak sağlamıştır.

Hükümet bu vahim manzarayı görmezden geldiği gibi kamuoyunun gözünden de itinayla kaçırmaya gayret etmiştir. Dış ticaret politikasının yanlışlarını tespit edip, üzerine gitmek ve uygun makro ekonomik politikalar ve tedbirlerle desteklemek yerine, her ay bir ilimizde basın toplantıları ile sözde rekorlar açıklama yoluna gidilmiştir ama ithalat için aynı organizasyon kurulmamıştır.

AKP hükümetleri döneminde bütün iddialarına karşın 6 yıl içinde vergi tabana yayılamamış, dolaylı vergilerle geniş halk kitlelerinin vergi yükü artırılmış ve kayıt dışı ekonomi büyümüştür. AKP dönemi kayıtdışı ekonomi ile mücadelede siyasi kararlılığın bulunmadığı, vergide adaletin sağlanamadığı, vergide reform söyleminin sözde kaldığı bir dönem olmuştur.

AKP hükümeti tarafından yedincisi hazırlanan 2009 yılı bütçe tasarısı; vergi gelirleri, giderler, büyüme, dolar kuru, özelleştirme, faiz giderleri, yatırımlar ve cari transferler yönünden yaşanan ve 2009 yılında kendisini daha fazla göstermesi beklenen ekonomik krizin etkilerini dikkate almamıştır. Bilindiği üzere 2009 ekonomik programında ve bütçe hedeflemesinde büyümede yüzde 4, enflasyonda yüzde 7,5 artış öngörülmüştür.

Hükümetler Bütçelerle ülkenin ekonomik faaliyet düzeyini belirlemeye çalışırken çok titiz çalışmalar yapmak zorundadırlar. Bütçeler tahminler esas alınarak hazırlanıyor olmakla birlikte tahminlerin tutarlılığı çok önemlidir. Bunun için de sağlam verilere dayandırılması gerekir. Bütçeyi hazırlayan bürokratların titiz çalışmalarının mutlaka netleşmiş hükümet politikalarına dayandırılması gerekmektedir. Temel bütçe büyüklüklerinin belirlenmesinde

hedef ve öngörüleri gerçekçi olmayan bir yönetimin bütçeyi hazırlayan teknokrat ve bürokratları da zorda bıraktığı bilinir.

Bütçe tasarılarının ve yasalaşmış bütçelerin değerlendirilmesi de Hükümetin o yıl içinde millete sunacağı hizmetlerin ve izleyeceği ekonomik, sosyal politikaların değerlendirilmesi şeklinde olur. Ancak birkaç yıldır üst üste görüyoruz ki AKP Hükümeti gerçekleşmeyeceği baştan belli olan ve bütçe dönemi sonunda da ispatlanan temel büyüklük ve göstergelerden hareket etmektedir.

Bu tutum Hükümet'in "izleyeceğim" dediği ekonomik ve sosyal politikaların doğruluğunu, yerindeliğini değerlendirmeye fırsat vermemektedir. Sözünü ettiğimiz bu temel yanlışlığa ilaveten bu yıl çok daha vahim bir eksiklik ortaya çıkmıştır. Bu da 2009 yılı Bütçesinde, içinde bulunduğumuz yılda ekonominin geldiği durum ve Bütçenin uygulama dönemindeki beklentilerin hiçbir şekilde dikkate alınmamış olmasıdır.

Mali kriz nedeniyle küresel düzeyde beklenen daralma, mali piyasalarda ülkemizin dış finansman imkânlarını ve döviz kazançlarını kısıtlayacak bir gelişmedir. Ülkemize yönelik doğrudan yatırımların ve portföy yatırımlarının ve özelleştirme gelirlerinin azalacağı bir dönem olacaktır. Ayrıca, iç ve dış talepte meydana gelecek daralma üretim ve ihracat olanaklarını da kısıtlayacaktır. Hatta ülkemizden belirli bir miktar sermaye çıkışının yaşanması ile faiz ve kurlardaki oynaklığın özellikle reel sektörün ağır dış borç yükü nedeniyle önemli bir risk ifade edeceği de aşikârdır. Son birkaç hafta içerisinde faizlerdeki ve kurlardaki yüksek miktarlardaki dalgalanma bunun önemli göstergeleridir.

Dünya finansal krizinin reel ekonomi üzerindeki derinleşen olumsuz etkileri bu bütçenin hiçbir kaleminde görülmemektedir. Uygulanan yanlış politikalarla bir kırılganlık içine girmiş ve her türlü problemin su yüzüne çıkmakta olduğu Türkiye ekonomisinin Dünyadaki olumsuz gelişmelerden nasıl etkilendiği ve gelecek bir yıl içinde bunun nerelere varacağı hiç hesap edilmemiştir.

2009 yılı Bütçe Tasarısı'nın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmeye başlanıp bitmesi arasında geçen bir aylık sürede Türkiye ekonomisinde yaşanan gelişmeler ve Hükümetin anlayışındaki değişmeler bile bu bütçenin şimdiden bir revizyona ihtiyacı olduğunu göstermektedir.

2009 Yılı makro-ekonomik hedeflerin vakit geçirmeden revize edilmesi gerekmektedir. Bu hedeflerin resmen ilanından sonra ortaya çıkan gelişmelerden sonra, Hükümet IMF ile görüşmelere başlamış ve bütçe rakamları da müzakere edilmek zorunda kalınmıştır. Hükümetin IMF ile anlaşması halinde mevcut bütçe kadük olacak ve tüm büyüklükler gözden geçirilmek zorunda kalacaktır.

Geniş kapsamlı düzenlemeler yapmadan ciddi önlemler paketlerini devreye sokmadan sonuç alınamayacağı Hükümet dahil herkesin geldiği ortak kanaatken ve her tedbir bir harcama, her teşvik ve muafiyet bir gelir kaybı iken 2009 yılı Bütçesi'nde bunların hiçbirinin işaretini görülmemektedir.

Bütçe bir gelir ve harcama hesabına dayandığı için 2009 yılı içinde toplanacak gelirlerle yapılacak harcamaların temel ekonomik büyüklüklerle ilgisi açıktır. Ne miktarda gelir elde edileceği GSYİH'nın tahmini ile ilgili bir husustur. Bu da gerçekleşecek olan büyüme oranı ile ilgilidir. 2007 yılı için yüzde 5 olarak öngörülen büyüme oranı 4,6'da kalmış buna rağmen 2008 yılı için 5,5 öngörülmüştür. Geçen yılın bütçe görüşmelerinde bu yanıltıcı öngörüye özel vurgu yapmamız sonuç getirmemiştir. Nitekim bu 5,5'luk oranın 2008 sonu için 2'nin altında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. OECD'nin son tahminlerine göre % 1.6 büyüme öngörülmektedir.

Bu gerçek ortada dururken 2009 yılı büyüme oranı yüzde 4 olarak alınmıştır. Bu durumda, öngörülen GSYH büyümesi gerçekleşmeyecek, öngörülen 248,8 milyar YTL'lik bütçe gelirleri de hedefin altında kalacaktır.

ABD ve Avrupa ekonomilerinde negatif büyüme beklentileri yaygınlaşırken, Türkiye ekonomisinin yüzde 4 büyümesini tahmin etmek gerçekçi bir yaklaşım değildir. TÜFE ise hâlihazırda yüzde 11 seviyesinde bulunmaktadır. Uluslararası konjonktür ve kurlardaki artış dikkate alındığında 2009 enflasyonu bu seviyelerde tutulmasının mümkün olmayabileceğini göstermektedir. Bu hususlar dikkate alındığında, 2009 yılı bütçesi için temel alınan makroekonomik büyüklüklerin gerçekçi olmadığı ve buna göre belirlenen bütçe büyüklüklerinin ekonomik realiteyi yansıtmadığı ortadadır. Yani, 2009 Yılı makro-ekonomik hedefleri gerçekçi gelir ve harcama hedeflerine dayanmamaktadır. 2008 Yılı verilerine göre yüzde 2 artan dahilde alınan KDV'nin ve Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,9'lar düzeyinde artan ithalde alınan vergilerin 2009 yılında sırasıyla yüzde 12.4 ve yüzde 22.5 artacağının öngörülmesinin ne kadar gerçekçi olduğu izaha muhtaçtır.

Diğer taraftan giderlerle ilgili olarak da yanlışta ısrar edildiği görülmektedir. Harcamaları ve tahsis edilen kaynakların yeterli olup olmayacağını belirlemede son derece önemli olan, ayrıca sosyal gelişmeyi olumsuz etkileyen enflasyon tahmininde de bile bile bir yanlışlıkta ısrar edilmektedir.

Enflasyonun 2006'da yüzde 5 öngörülüp 9,6 gerçekleştiği, 2007'de yüzde 4 öngörülüp 8,4 olduğu, 2008'de ise yüzde 4 öngörülüp 12'lere çıktığı bilinirken, 2009 için yüzde 7,5'luk bir hedef alınmıştır. Talepteki azalma, ekonomideki daralmanın, ithalattaki düşüşün enflasyonu azaltacağı söylenebilirse de belirsizliklerin çok olduğu bir ortamda dışsal olumsuzlukların enflasyonu baskılayıcı etkisinden çok, içerideki gelişmeleri esas almak gerekmektedir. Kısacası artan belirsizlikler ve geçmiş yıllara yönelik büyük yanılgıların harcamalarda bir yetersizliğe ve ücretlerde ve maaşlı kesimin durumunda da bozulmaya sebep olacağı açıktır.

II- BÜTÇENİN GELİRLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ülkemizde ve dünyada yaşanan ekonomik kriz dikkate alındığında, durgunluğun gittikçe derinleştiği bir dönemde yüzde 4 nispetinde bir büyüme mümkün değildir. Büyümenin durması yatırımlar üzerinde olumsuz etki yaratacak, yatırımların durmasıyla birlikte üretim daralacak, üretimin daralmasıyla işsizlik artacaktır. Bu nedenle 2009 yılı bütçesinin gerçekçi bir tahmini yapılırken enflasyon, büyüme, döviz kuru, faiz oranı, deflatör, işsizlik, elektrik ve doğalgaz fiyatları ile gelir vergisi, özel tüketim vergisi, katma değer vergilerinin yıllar itibariyle gerçekleşme seyirlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

2009 yılı bütçesinde öngörülen 248.8 milyar TL'lik merkezi yönetim gelirlerinin 202 milyar TL'sinin, yani yüzde 81'inin, vergi gelirlerinden oluşması hedeflenmektedir. Buna göre 2008'de 174.7 milyar YTL olarak gerçekleşmesi beklenen vergi gelirlerinde 2009 yılı bütçesinde yüzde 15.65 nispetinde vergi gelirleri artışı öngörülmektedir. 2009 yılında ithalatta bir gerileme beklenmesine rağmen vergi gelirleri içerisinde en yüksek vergi geliri artışı da yüzde 22.47 ile ithalde alınan KDV'de beklenmektedir. Tüketimde meydana gelecek daralmalar da dikkate alındığında tüketimden alınan vergilerin vergi gelirleri içindeki payı da doğal olarak düşecektir.

Kurumlar vergisinde 2007 yılına göre 2008 gerçekleşme tahmini olarak yüzde 28.14 nispetinde bir artış gözlenmektedir. Kurumlar vergisindeki artışın özellikle bankaların 2006, 2007 ve 2008 yıllarındaki kârlarının ciddi bir şekilde artmasından kaynaklandığı gözlenmektedir.

2009 yılı bütçesinde ÖTV de yüzde 13.77, dahilde alınan KDV'de ise yüzde 12.95 nispetinde artış beklenmektedir. Petrolden alınacak Özel Tüketim Vergisindeki yüzde 15.97 nispetindeki artış dikkati çekmektedir. Ayrıca ekonomik ve mali krizin etkisi altında bulunan otomotiv sektöründe satışlar durma noktasına gelmiş olmasına rağmen motorlu taşıtlardan yüzde 10.59 nispetinde ÖTV tahsilatı artışının öngörülmesi hedefte sapma olacağını göstermektedir.

Gelir vergisinde yüzde 15.26 nispetinde bir artış hedeflenmektedir. 2008 yılı bütçesindeki Beyana Dayalı Gelir Vergisi 1 milyar 513 milyon YTL'den 2009 yılında yüzde 37.6 artışla 2 milyar 83 milyon TL olarak öngörülmektedir.

Gelir Vergisi tevkifatı 2008 yılındaki 35 milyar 141 milyon YTL'den 2009 yılı bütçe tasarısında 41 milyar 574 milyon TL'ye çıkartılarak yüzde 18'lik bir artış öngörülmektedir. Bilindiği üzere Gelir Vergisi Kanununun 103'ncü maddesinde verginin nispetini düzenleyen gelir vergisi dilimleri yer almaktadır. Bu tarifede yer alan dilimler Bakanlar Kurulunca her yıl yeniden değerleme oranı kadar artırılmaktadır. Ancak 2008 yılı için yeniden değerleme oranı 7.2 iken vergi dilimindeki rakamlar yüzde 4 nispetinde artırılmıştır. Yine 2007 yılı için Yeniden değerleme oranı 7.8 iken dilimdeki rakamlar yüzde 7.1 oranında artırılmıştır. Bu durumda gizli bir vergileme yapılmaktadır. Vergi dilimlerindeki rakamların yeniden değerleme oranında artırılmaması nedeniyle mükelleflerin ve ücretlilerin vergi matrahı yüksek kalmakta, dolayısıyla daha fazla vergi ödenmektedir.

En son olarak yeniden değerleme oranı yüzde 12 olarak belirlenmiştir. 2009 yılı için gelir vergisi tarifesinde yer alan dilimlerin ne nispette belirleneceği henüz açıklanmamış olmasına rağmen, bu nispetin yeniden değerleme oranından daha düşük uygulanması muhtemel görünmektedir.

2009 yılında yüzde 4 büyüme, yüzde 7.5 enflasyon oranının öngörüldüğü, yatırımların ve üretimin daraldığı, işsizliğin arttığı bir ortamda yine dolaylı vergilerden, ithalattan ve kamu mallarının satışlarından medet umulduğu anlaşılmaktadır. 2009 yılında kendisini daha fazla hissettirecek olan reel sektörün içinde yaşandığı ekonomik kriz nedeniyle piyasada durgunluk, üretimde gerileme, işsizlikte artma, ihracat ve ithalatta azalma olacağından bütçenin gelir hedeflerinin tutması mümkün görünmemektedir.

6 yıllık AKP hükümeti döneminde vergi sistemindeki yapısal sorunların giderilmesi ve sürdürülebilir bir büyüme ve istihdam artışının sağlanması için yatırım ortamının iyileştirilmesini sağlayacak önemli düzenlemeler hayata geçirilememiştir.

AKP hükümeti bütçe açığı hedefini tutturmak için sermaye satış gelirlerine, yani özelleştirme gelirlerine yüklenmiştir. 2009 yılı Bütçe Kanunu Tasarısında sermaye satış gelirleri hedefi 2008'e göre yüzde 223 nispetinde artırılarak 12 milyar 631 milyon TL olarak belirlenmiştir. 2009 yılı bütçesindeki sermaye gelirleri artış nispeti, 2008 yılı gerçekleşme tahminine göre yüzde 41.29'dur.

6 yıllık hükümeti döneminde sattığı tesisler ölçeğinde taş üstüne taş koymayan AKP iktidarı devletin elindeki kamu ekonomik varlığını satıp savmaya, satış gelirleriyle bütçe açıklarını kapatmaya ve günü kurtarmaya yönelik bütçe anlayışını 2009 yılında da devam ettirecektir. 2009 yılı Bütçe Kanunu Tasarısının 29'ncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile getirilen hükümle özelleştirme kanununun 10'ncu maddesinin üçüncü fıkrasının 2009 yılında uygulanmayacağı belirtilmiştir. Bu hükümle hazinenin iç ve dış borç ödemelerinde kullanılması gereken özelleştirme fonunun nakit fazlasının bütçeye gelir kaydedilmesi, böylelikle bütçe açığının daha az gösterilmesi amaçlanmaktadır.

III - BÜTÇENİN HARCAMALAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Giderler açısından baktığımızda da bütçenin hedeflerinin tutarsız ve gerçek dışı olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, en dikkat çekici hedeflerden biri faiz harcamalarıdır. 2008 sonunda 54,5 milyar YTL olacağı tahmin edilen faiz giderlerinin, 2009 yılında yalnızca yüzde 5.5 artarak, 57.5 milyar YTL olacağı öngörülmektedir. Ancak, 2008'de artan faiz oranları üzerinden borçlanılan tutarın 2009'da ödeneceği, faizlerin 2009'da daha da artacağının dikkate alınması durumunda bu artış hedefinin de gerçekçi olmadığı görülecektir.

2009 bütçesinden ayrılan pay kamu çalışanlarına bir kere daha hayal kırıklığı yaşatmıştır. Bütçeden kamu çalışanlarına ayrılan ödeneklerin GSYH'ya oranı 2002 deki yüzde 6,3 seviyesinden yüzde 5,1'e gerilemiştir. Bütçedeki personel giderlerine ayrılan pay da 2008 yılında yüzde 21.9'dan 2009'da yüzde 21.8'e düşmüştür. Hükümet, çoğunun yoksulluk sınırının altında ücret aldığı çalışanları ve emeklilerini insanca yaşayabileceği bir ücret düzeyine kavuşturamadığı gibi, bütçede öngörülen rakamlar her hangi bir iyileştirme hedefinin de olmadığını göstermektedir.

Merkezî yönetim bütçesi sabit sermaye yatırımları yüzde 3,8 azalmaktadır. Buna mukabil, cari transferler yüzde 30 arttırılmaktadır, faiz dışı harcamalar ise yüzde 17 yükselmektedir. Cari transferlerin 19,9 milyar TL'si mahalli idareler için ayrılmıştır. Mahallî idarelerin gelirlerinde yüzde 20 ila 24 artış öngörülmektedir. Mahallî idarelerin yatırımları toplam sabit sermaye yatırımları içerisinde yüzde 34'lere ulaşmaktadır. Bu yönüyle 2009 mahallî idarelerin mali faaliyetlerinin mahallî idare seçimlerine hazırlık bütçesi olduğu sinyallerini vermektedir.

Mal ve hizmet alımlarının GSYH'ya oranı 2002'deki yüzde 10,8 düzeyinden yüzde 10'a düşürülmüştür. Ancak cari transferler yüzde 29,9'dan yüzde 33,8'e çıkartılmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transferler, 2008 yılında 37 milyar YTL iken 2009'ta 46.7 milyar TL'ye yükselmiş olup, bunun önemli bir kısmı sağlık harcamalarındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Sağlık harcamalarındaki denetimin yetersizliği nedeniyle ortaya çıkan usulsüzlük ve yolsuzluklar harcamalarda aşırı artışlara yol açmaktadır.

Ülkemizde, 2009 yılı Programında yer alan verilere göre, gayri safi yurt içi hasıladan sosyal harcamalara ayrılan payda, AKP döneminde kayda değer bir iyileşme görülmemektedir. Sosyal harcamaların gayri safi yurt içi hasıla içindeki payı 2002 yılında yüzde 13,4 oranında iken, 2008 yılı gerçekleşme tahminine göre yüzde 13,9 düzeyindedir.

Sosyal harcamaların ayrıntılarına bakıldığında 2002 ve 2008 yılları itibariyle eğitim harcamalarının payının yüzde 3,5'ten, yüzde 3'e, çiftçi ve köylüye yapılan gelir desteği ödemeleri payının binde 4'ten binde 2'ye gerilediği görülmektedir. Sağlık harcamaları payı yüzde 3,7 iken, yüzde 3,9, emekli aylıkları yüzde 5,6 iken yüzde 5,8, sosyal yardımların payı da binde 2 iken, binde 6 olmuştur. 2009 bütçesinde ise eğitime ayrılan pay yüzde 3,3, sağlığa ayrılan pay yüzde 3,9, sosyal koruma harcamalarına ayrılan pay ise yüzde 7,4 olarak öngörülmektedir.

Öte yandan, tarıma ayrılan bütçe yetersizdir. Tarıma 2002'de milli gelirin binde 6,5'i ayrılırken, 2009 Bütçesinde bu oran binde 4,9'a düşürülmüştür. 2009 yılına ait tarımsal destek bütçesi geçen yıla göre % 1,9 artırılarak 5,5 milyar TL olarak öngörülmüştür. Genel Bütçede yüzde 13-14 artışlar olduğu halde, tarım için ayrılan kaynağın yüzde 1,9 artırılması hükümetin çiftçiye bakışını ifade etmektedir. Halbuki Tarım Kanunu'nun "Tarımsal destekleme programlarına bütçeden ayrılacak kaynağın, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamayacağı" hükmüne göre tarımsal destek bütçesinin asgari 11 milyar TL olması gerekirdi.

Kısacası, 2009 bütçesi samimi yapılmamıştır. Gelirler şişirilmiş harcamalar düşük tutulmuştur. Nominal milli gelirin yüzde 11,8 artmasının öngörüldüğü bir ortamda yüzde 15,6 vergi gelir artışının nasıl sağlanması mümkün görünmemektedir. Harcamalardaki artışın nasıl yüzde 14,2 düzeyinde gerçekleşeceği de izaha muhtaçtır. Bütçeye esas teşkil eden makro büyüklüklere ilişkin tahminler de gerçekçi değildir.

SONUÇ

2009 yılı bütçesi hiç kriz yokmuş gibi veya bizi hiç etkilemeyecekmiş gibi hazırlanmıştır. Bütçe hazırlanırken bir yıldan fazladır ekonomide devam eden kırılganlık ve düşük yoğunluklu kriz şartları görmezden gelindiği gibi, global krizin Türkiye'ye etkileri konusunda da duyarsız kalınmıştır. Bütçede krizin reel sektöre etkilerini azaltmak amacıyla herhangi bir destek paketi maliyeti yer almamıştır. Küresel krizle birlikte içeride mahalli idareler genel seçimlerine dönük popülist uygulamalar, siyasi itibar kaybı ve güvensizlik, hedeflerin gerçekleşmesini zora sokacaktır.

Dolayısıyla, bütçe krizin getireceği olumsuzlukları bertaraf edebilme anlayışına ve kapasitesine sahip bulunmamaktadır. Bütün bunlar dikkate alındığında 2009 yılı bütçesinde öngörülen hedeflerin gerçekleşmeyeceği anlaşılmaktadır. IMF ile anlaşma yapılması halinde bütçe revize edilmek zorunda kalacak ve kadük olacaktır.

Yukarda açıklanan nedenlerle 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanun Tasarısına red oyu verdiğimizi bilgilerinize arz ederiz.

Prof. Dr. Münir KUTLUATA
Sakarya Milletvekili

Emin Haluk AYHAN
Denizli Milletvekili

Doç.Dr. Mehmet GÜNAL
Antalya Milletvekili

Mustafa KALAYCI
Konya Milletvekili

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

2009 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM

BÜTÇESİ

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri

Hasip KAPLAN
DTP Şırnak Milletvekili

Gültan KIŞANAK
DTP Diyarbakır Milletvekili

KARŞI OY YAZISI

2009 Mali yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı eki belgelerle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun bir şekilde Meclis bilgilendirilmemiştir.

Tasarının Komisyonda görüşülmesi sırasında bütçe paketi ve ekleri yazılı olmasına rağmen eksik, bakanlık ve idare bütçelerine ilişkin belgeler Komisyon görüşmelerine bir gün kala yeterli hazırlık süresi tanınmadan verilmiştir. Meclisin bütçe hakkı ve kamuoyunun bilgiye ulaşması ve tartışmaya katılması sağlanamamıştır.

2009 Yılı Merkezi yönetim bütçesine yönelik değerlendirme.

2001 Krizi ve Sonrası Büyüme

Türkiye, tarihinin en derin krizini yüzde 9 dolayında yaşadığı küçülme ile 2001 yılında yaşadı. IMF desteği ile Kemal Derviş'in koordinatörlüğünde yürütülen "Ekonomiyi Güçlendirme Programı", topluma dayattığı büyük özveriler sonucunda, ekonomiyi 2002'den başlayarak bir büyüme platformuna taşıdı.
Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), 2002 yılı Kasım ayında iktidara geldiğinde, dünyada sermaye hareketlerine güven vermiş ve test edilmiş bir programı hazır bulma şansıyla icraata devam etti. Yine küresel ekonomide 2002 sonunda başlayan ve bugüne kadar

görülmemiş bir küresel likidite dalgasını arkasına alan Hükümet, bu dünya konjonktürünün sağladığı şansla da icraatını sürdürdü. Bununla birlikte, ard arda 23 çeyrek yıl büyüme gerçekleştirmekle övünen hükümetin büyüme karnesi, OECD ülkelerinin gerçekleştirdiği büyüme performansında fazla da övünülecek bir yerde olmadığını göstermektedir.

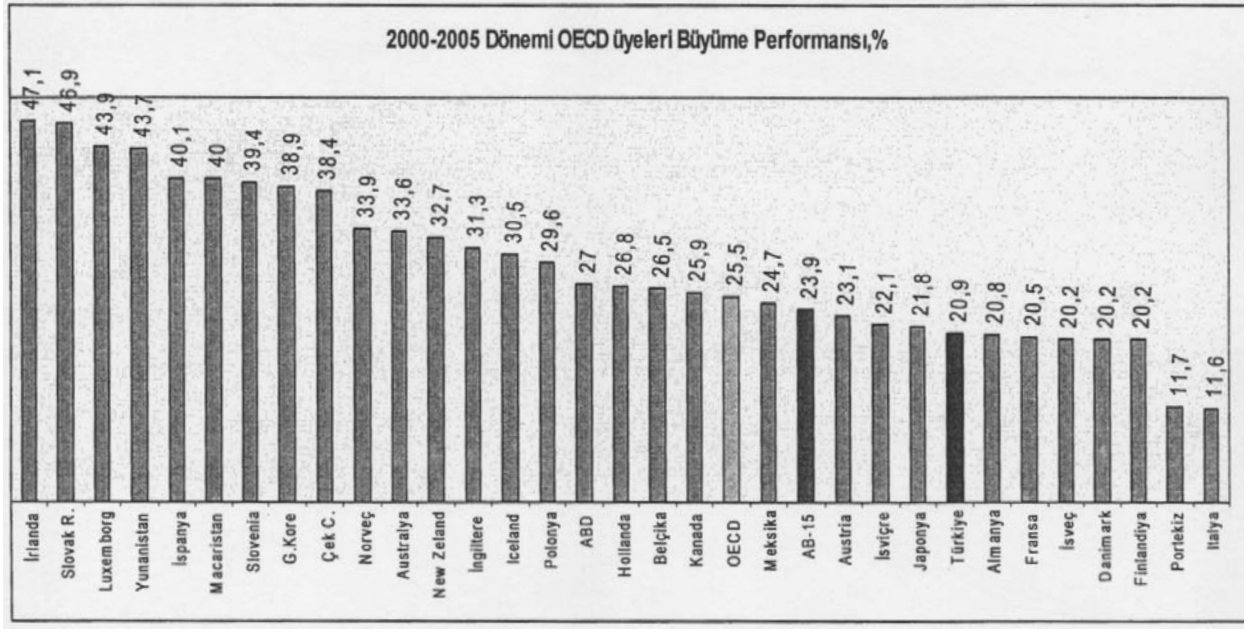

Kaynak:OECD,Facts and Figures, 2007

2000-2005 döneminde yüksek büyüme, Türkiye'ye özgü değildir. Tersine, Türkiye, bu süreçte geride kalmış görünmektedir. İrlanda, sözkonusu dönemde yüzde 47'yi aşkın milli gelir artışı ile OECD ülkeleri içinde en hızlı büyüme kaydeden ülke olarak dikkat çekmektedir. Türkiye ise 30 üye ülke arasında milli gelirini (satın alma gücü paritesine göre) yüzde 21'e yakın artırmakla birlikte, 23'üncü sırayı almıştır.

Uluslararası Finans Enstitüsü verileri ile Türkiye kategorisindeki 30 ülke ile Türkiye büyüme performansı karşılaştırıldığında, 2002-2005 döneminde Türkiye ekonomisinin yılda ortalama yüzde 7.4 büyüdüğü görülmektedir. Aynı dönemde bu 30 ülkenin ortalaması ise yüzde 6.4 olarak gerçekleşmiştir. Yani, Türkiye'nin performansı 2002-2005 döneminde 30 ülkeye göre daha iyi gibi durmaktadır. Ancak, 2005-2007 yılları arasındaki son döneme bakıldığında büyümenin yüzde 5.5'e gerilediği görülmektedir. Benzer 30 ülkenin ortalaması ise yüzde 7.3 olarak gerçekleşmiştir. Bu, Türkiye'deki büyümenin tehlikeli bir biçimde yavaşlamaya başladığını göstermektedir. Nitekim 2007 üçüncü çeyreğinde kaydedilen yüzde 1.5'lik büyüme 2000'den bu yana görülen en düşük büyümedir. Bu gerileme iç talep yetersizliğinden değil, yerli üretimin bu talebe cevap verme mecalinin kalmamasındandır.

Büyümede Dış Kaynağa Bağımlılık

Biliniyor ki, Türkiye ekonomisi bir süredir büyümesini ancak sıcak para girişi ve yakın yıllarda yabancı sermaye girişi ile sürdürebiliyor. Bu dış kaynağın gelmesi için yüksek faizler veriliyor, özelleştirmelerin dibi kazınıyor, yerli sermayedarlar firma ve banka satmaya

özendiriliyor, kıyı yörelerde hızla gayrimenkul satılıyor. Dış kaynak girişinin 2005'te 44 milyar dolara, 2006'da 46 milyar dolara yaklaştığı, 2007'nin 9 ayında da 37 milyar doları bulduğu gözleniyor.

Büyüme ve Sermaye girişi ve Kaynak Kaybı					
			YATIRIM GİDERLERİ		
	GSMH (Büyüme%)	Sermaye Girişi(Net)	Faiz	Kar Transferi ve Diğer Yatırım Giderleri	TOPLAM
2000	7,4	9.584	6.299	539	6.838
2001	-7,5	-14.557	7.134	619	7.753
2002	7,9	1.191	6.402	638	7.040
2003	5,8	7.193	6.987	816	7.803
2004	8,9	17.752	7.148	1.138	8.286
2005	7,4	43.623	8.033	1.451	9.484
2006	6,1	45.740	9.346	1.716	11.062
2007 (9ay)	4,0	36.676	7.996	1.895	9.891

Ancak, ilginç olan bu kaynak girişinin büyümeye yeterli bir tempo kazandıramadığıdır. 2007'nin ilk 9 ayında gerçekleşen büyüme yüzde 4'te kalmıştır ve yılın tamamında yine yüzde 4 dolayında kalacağı tahmin edilmektedir.

Sıra dışı ve şanslı bir dünya konjonktürü ile iktidarı çakışan AKP'nin, izlediği çarpık yol haritası yüzünden, Türkiye ekonomisinin büyüme temposunu hızlandıramadığı, tersine bir patinaja hızla sürüklediği görülmektedir. 2001 krizi sonrası girilen patika, sermaye birikimi sağlayamamaktadır.

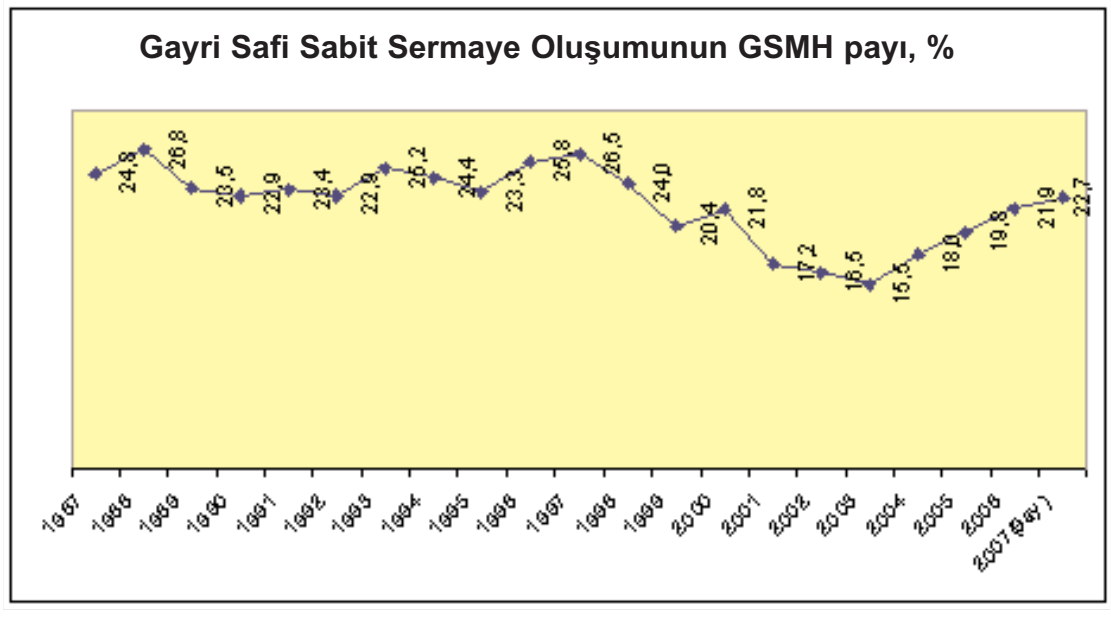

Kaynak: TÜİK, GSMH verilerinden hesaplandı

Gayri Safi Sabit Sermaye birikiminin GSMH'ye oranı 1990'lardaki düzeyinin gerisine düşmüş, 2007'nin ilk 9 ayında da yüzde 23'ün altında kalmıştır. 2001 krizi sonrasında bütün rekabet gücü, işsiz ve örgütsüz düşmüş emeğin kaba sömürüsünden gelmekte, teknolojik bir dönüşüm gerçekleştirilememektedir.

Türk kökenli sermayedarların bankalarına ve Telekom gibi özelleştirmelere gelen büyük boyutlu yabancı sermaye girişlerinin, sermaye birikimini ve büyüme potansiyelini yukarı taşımadığı anlaşılmaktadır. Tersine, tüketici kredisi ve kredi kartı harcaması kışkırtmalarıyla özel tüketim artışlarına dayalı talep genişletilmiştir. Ancak burada da deniz, kısa sürede tükenmenin eşiğine gelmiş ve kronik durgunlaşma belirtileri ortaya çıkmıştır. **Dış Borçlanmanın Seyri** 2001 sonrası oluşturulan IMF destekli yapının en kırılgan halkası cari açık, önemli bir risk olmayı sürdürmektedir. Açığın finansmanında sıcak paranın yerini doğrudan yabancı sermaye girişine bırakmasının sürdürülebilir ve kalıcı bir eğilim olduğu sanısı en büyük tehlikedir. Geçmiş yılların tortusunu oluşturan sıcak para stoku, potansiyel ve ciddi bir risk olmayı sürdürüyor. Kasım 2007 itibariyle 102,5 milyar doları bulan bu stokun çıkışını önlemek için bir türlü azaltılamayan yüksek faizler, genel faiz düzeyini yüksek tutuyor. Enflasyonda yüzde 4'lük hedefin çok gerisine düşülerek yıl yüzde 8,7'lik fiyat artışıyla kapandı. İndirilemeyen enflasyon, faiz seviyesinde de etkili olmakta, reel faizi sıcak para açısından cazip tutmak için faizler düşürülememektedir. Finansman maliyetleri, 500 büyük sanayi kuruluşu başta olmak üzere reel sektörü hızla dışarıdan borçlanmaya 2007'de de itmiştir.

Dış Borç Stokunda Artış

	Borç($)	Avro Türü	$ Türü	SDR(IMF)	Diğer
2003	144,3	48	65,7	24	6,6
2004	160,8	54,4	78,2	21,4	6,8
2005	169,0	54	91,9	14,6	8,5
2006	207,7	67,2	114,9	10,8	14,8
2007(9ay)	237,3	83,5	132,6	7,8	13,4

2007'nin ilk 9 ayında Türkiye'nin dış borçları, yüzde 62'si özel sektöre ait olmak üzere 237,3 milyar dolara ulaşmıştır. Sadece dokuz ayda 30 milyar dolar daha borçlanılmıştır. Dış borç stokunda kamunun payı azalırken özelin payı hızla artmış ve yüzde 62'ye ulaşmıştır. Kamunun ekonomideki rolünün azaltılması ve IMF borçlarının geri ödenmesi ile dış borç stokunda kamu payı azalmakta, ancak özellikle dolar cinsinden borçlanmada özel sektör doludizgin yol ve risk almaktadır. Düşük kur politikasına da güvenilerek yapılan bu olağanüstü borçlanmanın sahibi reel sektör, finansman maliyetlerini bu yolla azalttığına sevinirken, kendi kuyusunu kazan düşük kur politikasının defacto savunucusu, lobisi olmaya hızla kaymaktadır.**Cari Açıkta Artışın Seyri** Türkiye, büyüme oranı düştüğü halde dış ticaret açığı, giderek cari açığı gerilemeyen bir hastalığa yakalanmıştır. 2007'de ilk 9 ayın büyüme oranı yüzde 4'e düşerken, 10 aylık dış ticaret açığının yüzde 12'yi geçerek 51 milyar dolara ulaşması dikkat çekicidir.

Dış ticaret açığını, daraltabilecek turizm vb. gelirlerinin de düşük seyriyle cari açık, 11 ay itibariyle 33 milyar dolara ulaşmış ve yılı 36 milyar dolar açıkla kapatması çok muhtemeldir. Bu, da cari açığın, azalan büyüme temposuna rağmen milli gelire oranının yüzde 8'e yaklaşması ve 2006'da yüzde 6 büyümede verilen açığın, bu kez yüzde 4-4,5 büyümede verilmesi demektir.

Düşük tempolu büyümeye rağmen dış ticaret açığının ve cari açığın gerilememesinde, sanayi üretimin artan ölçülerde dış girdi kullanması kadar sıcak para ve doğrudan yabancı sermaye olarak giren dış kaynakların faiz ve kâr transferi biçiminde dışa kaynak aktamaları etkilidir.

Enflasyonla mücadelenin ana aracı olduğu savıyla uygulanan düşük kur politikası, yerli üretimi ve istihdamı 2007'de de süründürmüş, buna karşılık ithalatı kamçılamıştır. AB ile Gümrük Birliği de özellikle Asya'dan yapılan ithalatın artmasında etkili olmuştur. Düşük kurdaki ısrar bu hastalığı yapısallaştırma eğilimindedir.

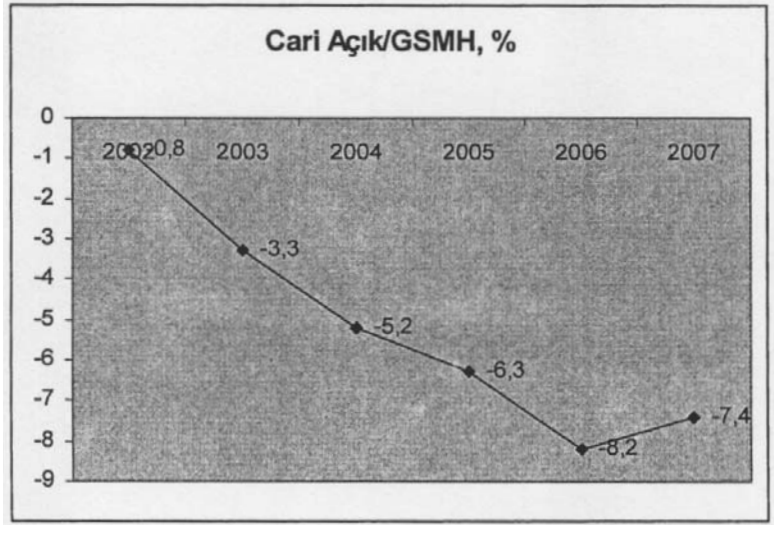

Enflasyonda Yükselme Eğilimi

2007'de yüzde 4 olarak belirlenen enflasyon hedefi tutturulamamış ve yıl sonunda ortalama tüketici enflasyonu yüzde 8,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıllık enflasyon, ileride

ayrıntısına yer verileceği gibi Doğu ve Güneydoğu illerinde daha yüksek gerçekleşmiştir. Bu arada, enflasyonla ilgili yöntemsel sorunların, özellikle Doğu ve Güneydoğu gibi alt ve alt-orta gelir gruplarının çoğunlukta olduğu bölgelerde yaşanan enflasyonu yeterince yansıtmadığı bir gerçektir. Şöyle ki;

Tüketici anketleri, alt ve orta gelir gruplarının gelirlerinin yüzde 35'ine yakınını mutfağa, yüzde 35'e yakınını da kira-konut ihtiyaçlarına ayırdıklarını ortaya koyuyor. Dolayısıyla, geneldeki fiyat artışlarından çok, mutfaktaki ve konuttaki fiyat artışları nüfusun yüzde 60'ını oluşturan kesimler açısından daha çok önem taşıyor. TÜİK'in detaylarını kamuoyuna açıklamadığı mutfak ve barınma ile ilgili mal ve hizmetlerin 2007'deki fiyat artışları, ortalama yüzde 25'in üstünde bir enflasyona işaret etmektedir.

2002 yılından bu yana küresel piyasalarda tarihte eşine az rastlanır bir şekilde cereyan eden likidite bolluğu ve risk iştahındaki artışın, ABD'de konut sektöründe başlayan ve geri dönmeyen krediler sorununa dönüşen sıkıntılar nedeniyle tersine dönmeye başladığına yönelik işaretler güçlenmektedir.

Bu gelişmeye bağlı olarak yaşanan küresel ekonomide yavaşlama endişeleri öncelikle gelişmiş ekonomileri etki alanına almıştır. Ancak, dünyada likidite bolluğunun 2008'de yerini likidite darlığına bırakması ve sıcak paranın aralarında Türkiye'nin de olduğu riskli ülkelerden çıkma ihtimali, Türkiye ekonomisini zorda bırakabilecektir. Böyle bir kaçış, dış borç kullanıcısı büyük firmaları, oradan da tüm sistemi bir kaosa sürükleme potansiyelini içinde taşımaktadır.

Dış kaynak çekmede AB ve IMF çapalarına bel bağlayan iktidar, AB çapasının taramaya başlamasının ardından tek umudu olan IMF'nin ipine daha çok sarılıp farklı görünümlü de olsa IMF ile stand-by'ı uzatmanın yollarını arayacaktır. Bunun da ekonomik yapıyı düşüreceği durum, bugüne kadar ortaya çıkan durumdan anlaşılmalıdır. Ekonomi, ciddi bir durgunluk tehlikesi ile karşı karşıyadır. Özellikle düşük ve orta gelirli kesimler için 2008'de yeni işsizlik dalgaları ve yoksullaşmalar gündemdedir.

Gelir Bölüşümünde Eşitsizliğin Boyutları

2007'deki bölüşüm ilişkilerine bakıldığında, önceki yıllara göre bir olumlu gelişmeden söz etmek olası değildir. TÜİK'in şaibeli gelir ve tüketim anketleri, yoksulluk analizi gibi "araştırmaları" bölüşüm ile ilgili güvenilir bilgiler vermemektedir. Ancak işsizlik, reel ücret ve tarımsal verilerden bir bölüşüm fotoğrafı çıkarmak mümkündür.

Resmi açık işsizliğin, büyüme iddialarına karşın, yüzde 10'da katılaşması 2007'de de sürdü. Resmi verilere göre işsiz sayısı 2,5 milyonun altına düşmedi. TÜİK'in işgücü arzını düşük göstererek sakladığı gerçek işsizlik ise yüzde 20'leri, mutlak rakam olarak da 5 milyonu bulmaktadır. Dolayısıyla gerilemeyen işsizlik, hanelere yeni gelirler getirmemiştir.

TÜİK, 2007 tüketici enflasyonunu yıllık yüzde 8,7 olarak açıklamıştır. Ancak, alt ve orta kesimlerin tüketim sepetine daha uygun 130 madde üstünden yaptığımız araştırma, gerçek tüketici enflasyonunun yüzde 20'nin üstünde olduğuna dair önemli bulgular içer-

mektedir. İki temel göstergede, ekmekteki yıllık fiyat artışı yüzde 18, kiradaki fiyat artışı yüzde 20'dir. (Bkz. 6 Ocak 2007, Cumhuriyet ve Radikal). İmalat sanayi reel ücretlerindeki gerileme eğilimi 2007'de de sürmüştür.

Hükümetin seçimler nedeniyle sulandırdığı kamu maliyesi ile hanelere dolaylı bir gelir damlamışsa da, akmamıştır. Tarımda büyümenin negatife dönmesi ve göçler, köylü kesiminde de önemli bir gelir erozyonu olduğunu göstermektedir.

2007'deki seçim ekonomisinin enflasyonun yeniden tırmanmasındaki etkisi bahane edilerek yeni zam ve vergiler ise 2008'in ilk aylarından itibaren yürürlüğe sokulmuştur. Ertelenen elektrik ve doğalgaz zamlarının yanında vergi ve harçlarda artışlar da 2008 de devreye girmeye başlamıştır ve mali disiplinin yeniden tesisi adına kamuda kemerler hızla sıkılmakta, eğitim ve sağlık başta olmak üzere sosyal harcamalar budanmakta, kamu yatırımları kısılıp özelleştirmelere daha da ağırlık verilmektedir. Türkiye ekonomisine, tarihinin en derin krizi olan 2001 daralmasının ardından üst üste yaşadığı "büyüme başarısı öyküleri" ile yerli-yersiz övgüler düzülürken ve bu dönemin önemli bir kısmında iktidar olan AKP, bu "başarı"dan en önemli payı kendine çıkarırken, 400 milyar dolara çıktığı ve kişi başına 5500 dolara yükseldiği iddia edilen gelir pastasının, gerçekte sınıflara ve bölgelere göre nasıl paylaştırıldığından hiç dem vurulmamaktadır.

Bu çarpık büyümenin getirdiği katılaşan yüksek işsizlik, azalmayan iç borç yükü, büyüyen özel sektör borç yükü, askıya alınan sosyal devlet hizmetlerinden ve daha bir dizi çarpıklıktan hiç bahsedilmemektedir.

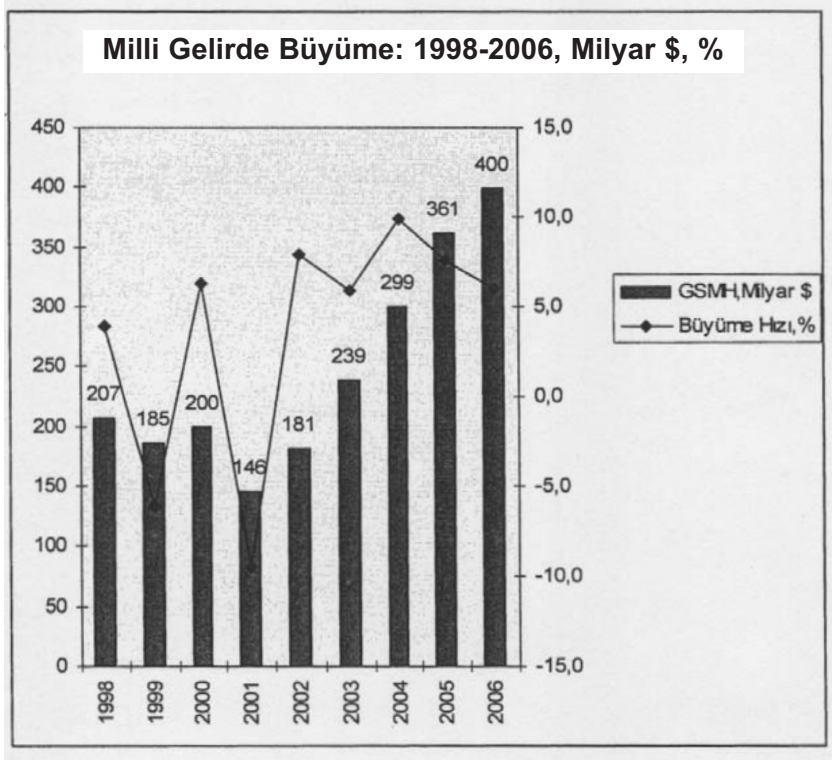

Aşırı değerlenmiş döviz kuru ile abartılı tarzda ölçülen milli gelir pastasının 2002'deki 181 milyar dolarlık büyüklüğünden 2006'da 400 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşıldığından

sözedilmektedir. Ancak, yaklaşık yüzde 80'i kullanılabilir gelir olarak hanelere giren bu gelirin haneler arasında nasıl paylaştırıldığı araştırıldığında, dünyanın en adaletsiz gelir dağılımına sahip ülkelerinden Türkiye'nin bu "makus talih"inde bir değişim görülmemektedir.
AKP iktidarının ilk icraat yılı olan 2003'te, toplam nüfusta yüzde 17.8'lik payı olan kâr-faiz-rant geliri sahiplerinin, gelir pastasından aldığı pay yüzde 53.1 iken 2006'da bu pay yüzde 56.1'e çıkmıştır. Yani büyüyen gelir pastasından esas olarak bu kesim faydalanmıştır. Buna karşılık nüfustaki payı yüzde 33'ü geçen tarım kesiminin payı aynı dönemde yüzde 12.7'den yüzde 9,5'e gerilemiş, pastayı büyüten ücretli kesimin ise, büyüyen pastadan aldığı payda iyileşme olmamıştır.

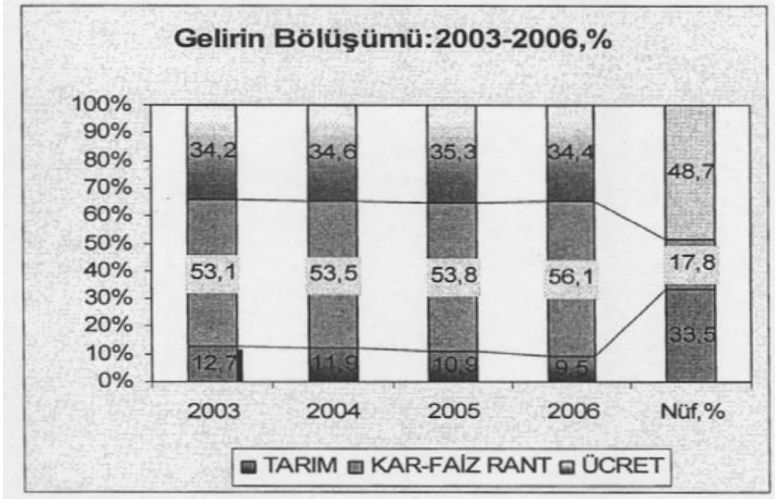

Kaynak:TÜİK verilerinden hesaplandı

Gelirin aileler arasındaki bu adaletsiz bölüşüm biçimi, bölgesel düzeydeki geleneksel çarpıklıkta da sürmektedir.

Küresel ekonomik kriz

2008 bütçe sunuşunda 2006 yılında "...piyasalarda istikrar ve likidite bolluğu sürdü..." denildikten sonra, 2007 Temmuz ayında ABD konut sektöründe başlayan küresel krize sadece değinerek izlemeye değer bulduklarını söylüyor.

2009 bütçe sunuşunda "...küresel mali krizden asgari şekilde etkileniyoruz..." deniliyor. Dünya 1929 mali krizinden sonra en büyük krizi yaşarken, dolar birkaç günde 1700-YTL'yi aşarken, enerji, gıda fiyatları artarken, elektriğe, doğal gaza, petrole yeni zamlar devreye girer ve otomatiğe bağlarken, on günde 50 milyar dolar piyasalardan çekilirken "krizin Türkiye'yi teğet geçeceği" söyleniyor.

Bu kadar rahat, vurdumduymaz, sorumsuz bir başka Hükümet örneği dünyada yoktur. ABD ile beraber AB'nin gelişmiş ülkeleri Japonya, Çin dahi bu krizin pençesinde kıvranırken, dünya 5 trilyonu aşan önlemler alırken; "krizi fırsata çevirebiliriz..." deniliyor.

50 bankamızın 26'sı yabancı sermayeli olup 60 ıncı Hükümet programında "…iç ve dış şoklardan etkilenmeyecek bir ekonomiden... s.21" bahsediliyor. Türkiye ihracatının % 70'ini ABD ve AB ülkeleri ile yapıyor. G-20 zirveleri toplanıyor (2008 bütçe sunuşunda

küresel sermaye temsilcisi şirket sayısı 17 400 ve bunların 9 606'sı AB ülkelerinden s.17) deniliyor. 2007 yılından bu yana ihracat ve ithalatımızda gerileme yaşanıyor.

Küresel kriz sonrası kredi imkanları daralırsa, maliyetler artarsa, büyüme düşmeyecek mi? işsizlik artmayacak mı? Faizler artmayacak mı? Enflasyon yeniden azmayacak mı? Fatura 2001 de olduğu gibi, yine emekçi halka, dar gelirliye çıkarılmayacak mı?

Bu durumda küresel krize karşı birlikte önlem almak, varsa doğacak fırsatları da birlikte değerlendirmek için meclis gündemine alınması ve araştırılması gerekmiyor mu?

Tam yedi bütçe sunuşunda aynı nakaratları dinliyoruz "…istihdam piyasasını etkinleştirmek... işsizlik ve kayıt dışılığı azaltmayı amaçlıyoruz…" memur ve işçi ücretleri zamlar karşısında erirken, işsizlik artarken, Hükümet ülke gündemi dışında kendine bir gündem oluşturmuş, yandaşlarına ve işbirliği içinde olduğu sermaye kesimlerine kıyak ve kayırma ile uğraşıyor.

İşverenin hissesine düşen sigorta primlerini % 5 indiriyor, bunun bütçeye maliyeti sadece 4.7 milyar YTL değil mi? KOBİ'ler yerinde sayarken, AR-GE yasası ile sadece birkaç yabancı şirkete fırsat sunulmadı mı? Şimdi de "Varlık Barışı" adı altında kara paranın, kirli paranın, vergi kaçağı paranın aklanması, TMSF'nin hükümete bağlanması yasası krizi fırsata nasıl çeviririz paniği değil mi ?

Küresel kriz sonrası borsa düşüyor, faizler, işsizlik,enflasyon artıyor. Gelir vergisi kanunu çalışmaları bugüne kadar yapılmadı? Adil bir vergi sistemi kurulmadı?

Sayın bakanın bütçe sunuş konuşmasını dinlerken, acaba farklı bir ülke ve dünyada mı yaşıyoruz hissine kapıldık. Sanki, dünyada "küresel bir kriz" yok, odağında enerjinin olduğu, Kafkaslar, Ortadoğu, Balkanlar üçgenin istikrarsız çatışma ortamında yaşamıyoruz.

Ülkemiz bir yıl önce çıkarılan "Tezkere" ile sınır ötesi çatışmaların hiçbir maliyeti yok, içerde her gün can ve mal kayıpları yaşanmıyor, SSGS nedeniyle emek ve meslek örgütleri ayakta değil.Yoksulluk girdabında yaşayan milyonların açlık sınırı altında yaşayan milyonları Afrika'da yaşıyor. Tarımı vuran "kuraklık" ülkemizde yaşanmadı. Her şey güllük gülistanlık gibi toz pembe bir tablo sunuluyor.

Bir daha anladık ki Türkiye'nin gündemi ile AK Partinin gündemi farklı. Bu nedenle muhalefet olarak öncelikle hükümeti bu hayal ve kendi dünyasından uyandırmak için, muhalefet olarak eleştirilerimizi ve yapıcı önerilerimizi sunmaya çalışacağız.

Petrol fiyatları 150 dolardan 60 dolara düşerken, bizde neden petrol fiyatlarına zam yapılıyor ? Açıklaması yok.

Kriz nedeniyle kurlarda ki artış ithalatı düşürürken, ihracatın artacağını varsaymak inandırıcı değildir. Dış krediler döviz bazında borçlanmaya devam ettikçe birçok şirketin ülke-

mizde batması an meselesidir. Aynı durum, yabancı menşeli sigorta şirketleri, bankalar içinde geçerlidir. Yurttaşımız böylesi bir kriz karşısında uyarılmıyor, güvenceye bağlanmıyor.

"….Kişi başına düşen gelirimiz 2007 yılında 9 bin 305 dolar oldu, 2009 yılında ise 10 bin 913 dolar olacak…" deniliyor. Peki 2008 yılında ne kadar oldu ? Sayın bakan neden atladınız 2008 yılını?

2008 yılı kuraklık ve sel felaketleri, operasyon ve tezkere ile geçti. Sınır ötesi hava ve kara operasyonun maliyetleri bütçede yer almıyor. Sadece 8 günlük sınır ötesi operasyonun maliyeti için uzmanlar 160 milyon dolar diyor. Üç saat uçana 53 uçak….yakıt….bomba…bununla neler yapılabilirdi.

Tarım sektörü 2002 yılında % 34.9 iken bu yılın temmuz ayında 27.8'e sayenizde geriledi. Mecliste bunca çoğunluğunuz varken yedi yılda tarım sektörü neden çöktü, neden koalisyon hükümetlerinin gerisine düştünüz, buna bir açıklama getirmeniz gerekmiyor mu?

1993-2002 yıllarında % 70 olan enflasyon 2007 yılında 8.4'e düştüğü, 2008 Eylül ayı itibariyle % 11.13 olarak gerçekleştiği ifade ediliyor, bunu gıda, enerji, emtia fiyatlarındaki artışla açıklamak inandırıcı değil. Doğrusu kriz ile birlikte çift haneli enflasyon daha da yükseldi, bunun nedeni krizin Türkiye'ye yansımasını küçümseyen, önemsemeyen anlayıştadır.

Küresel Ekonomik krizin sonuçları ağır olacak:

ABD'de baş gösteren, tüm dünyaya yayılan ve depresyona giren küresel krizden önce, Türkiye 2002-2006 döneminin ucuz emeğe dayalı büyümesinin ardından, 2007'de zaten inişe geçmişti.

2007'nin başından itibaren büyüme yavaşladı, enflasyon iki haneye sıçradı, işsizlik kemikleşti, cari açık hızla tırmandı. Kırılganlıklar arttı. Dolayısıyla bugünkü krizi sadece dışarıya bağlamak doğru değil.

2002-2007 Döneminin dış kaynak girişine dayalı büyüme modeli tıkandı.

Gayri Safi Sabit Sermaye birikiminin GSMH'ye oranı 1990'lardaki düzeyinin gerisine düşmüştür. 2001 Krizi sonrasında Türkiye'deki sermayedarlar, dışarıya karşı bütün rekabet güçlerini, işsiz ve örgütsüz düşmüş emeğin kaba sömürüsünden almıştır. Bu yıllarda da ciddi bir teknolojik dönüşüm gerçekleştirilememiş ve bu kaba emek sömürüsü ile artık ileriye gidilemeyeceği görülmeye başlanmıştır.

2001 KRİZİNDEN YENİ BİR KRİZE: Türkiye 2001 krizinin travmasını aşamadan 2008'de yeni bir krize girdi. 2001 krizi sonrası girilen patikada, Türkiye kapitalizmi, ihracatçı Asya ülkeleri ile yarışmaya çalışan, ucuz emeğe dayalı bir büyümeyi denedi. Ancak bu Asyalaşmada da kısa sürede nefes tıkandı. Sıra dışı ve şanslı bir dünya konjonktürü ile

iktidarı çakışan AKP'nin, Kemal Derviş'in altyapısını hazırladığı bu Asyalaşma'nın 2006 da sonuna gelindi ve ekonominin büyüme temposu düştü, patinaj başladı. 2008 ikinci çeyreği büyüme oranı yüzde 2'nin altına indi.

SANAYİDE TIKANMA: 2007 yılının ilk çeyreği sonrası sanayi sektörü üretimi yavaşlamaya başladı. 2007'nin ikinci yarısında sanayinin büyüme temposu yüzde 4 bandına indi. 2008'in ilk çeyreğinde yüzde 7 olan büyüme ise ikinci çeyrekte yüzde 2,5'a geriledi. Gerileme, izleyen aylarda da sürdü.

2006'da sanayi kesimi yüzde 5.8 büyürken, milli gelirde artış, inşaat kesiminin katkısıyla yüzde 6 olarak gerçekleşti. 2007'de sanayi kesiminin büyümesi, yılın tamamında yüzde 5.4'e düştü. 2008'de ikinci çeyrekten başlayarak iç ve dış talebin azalmasıyla sanayi tempo kaybetti.

TARIMDA ÇÖKÜŞ. Tarım ve hayvancılık 2006'da yüzde 1.3 büyüme gösterirken 2007'nin tamamında yüzde 7,3 küçüldü. Kuraklığın yanı sıra tarım girdilerindeki fiyat artışları ile baş edemeyen tarımdaki çözülme, küçülmede önemli bir etken oldu. Durum 2008'de de parlak değil. Tarımdan çözülen işgücü kentlerdeki yedek sanayi ordusunu büyüttü.

İNŞAATTA YAVAŞLAMA BAŞLADI. 2006'nın lokomotif sektörü inşaat da 2007'de yavaşladı. İnşaat, 2006'da yüzde 18,5 büyümüştü, 2007'nin büyümesi yüzde 5'e düştü.

İnşaattaki tempo düşüşü 2008'de de sürdü ve ikinci çeyrekte yüzde 1'in altına indi. Özellikle dünya krizinin getireceği daralmanın öncelikle bu sektörü daha çok vurması bekleniyor.

2001 KRİZİNİ AŞMA VE YENİDEN BÜYÜME UCUZ EMEKLE OLDU- 2001 krizinden sonra daha az işçi çalıştırıp onlardan daha çok üretmeleri, ama daha az ücreti kabul etmeleri dayatıldı. Bu insafsız sömürü sayesinde kriz geçiştirildi. Ancak, çalışanların krizi hiç azalmadı. 2001-2008 arasında verimlilik, yani çalışan başına üretim yüzde 45 artarken reel ücretler yüzde 10 geriledi. Yine aynı dönemde çalışan sayısı ancak yüzde 5 artarken kişi başına üretim yüzde 45 yükseldi. 2007 sonrasında bu "Asyalaşma-Çinlileşme" bile yeterli gelmemeye başladı ve "mikro politikalar" adı altında taleplerde bulunmaya başladılar. 2008 krizi ile birlikte ayakta kalmak için bunu yeniden dayatmak isteyecekler.

İSTİHDAMSIZ BÜYÜME 2007'ye kadar süren büyüme, istihdam yaratmadığı gibi, tersine biraz daha işsiz kitlesini büyüttü. 2008'in ilk çeyreğinden geriye 6 çeyrek ya da 1,5 yıl gidildiğinde, ekonomi ortalama yüzde 5-6 büyümesine karşılık, istihdam sürekli geriledi.

MÜLKSÜZLEŞME HIZLANDI, KADINLAR DIŞLANDI: İstihdamın 368 bin azaldığı 2007'de 610 bini bulan kendi hesabına çalışanlar ve ücretsiz aile işçilerinden 368 bini, işsizler ordusuna katılırken, 142 bini ücretli sınıfına, 100 bine yakını da işveren sınıfına dahil oldular. 2007 verileri, işsizlikte yine okkanın altına kadınların gittiğini bir kez daha

gösteriyor. Kadınların işgücüne katılma oranı ancak yüzde 23. Erkekler dünyasında iş bulamayan kadın hızla evine çekildi. Ev kadınlarının sayısı 2007'de 237 bin arttı.

YENİ BİR BÜYÜK KRİZ YAŞANIYOR. Dünya kapitalizmi son 30 yıldır tekliyor. 1974-75 petrol krizini, 1979-80'deki daralma izlemişti. 1984'teki Latin Amerika borç krizinin arkasından 1987'deki New York borsasının çöküşü gelmişti. Ardından, 1990-91'de yeniden bir ekonomik daralma yaşanmış, bunu 1994 Meksika "tekila krizi" izlemişti. 1997 Asya ve 1998 Rusya krizlerinden sonra Marmara depreminin etkisiyle 1999'da Türkiye ekonomisi negatif büyüme yaşamış, ardından da 2000 sonu ile 2001'de tarihinin en derin krizlerini yaşamıştı. Aynı yıl Arjantin'de de mali çöküş ve kriz yaşanmış, ABD'de de "yeni ekonomi" çökmüştü. Şimdi, daha büyük ve global bir kriz yaşanmaya başlandı.

2008 DÜNYA EKONOMİSİNDE ÇÖKÜŞ VE TÜRKİYE: Dünya ekonomisindeki iniş öncesinde göstergeleri bozulmaya başlayan Türkiye kapitalizminin, global kriz ile bunalımı derinleşiyor.

Kapitalizmin bütün derin krizleri bir depresyonu getirir. Sermaye büyük ölçüde atıl kalır, üretim ve yeniden üretim daralır, birkaç çeyrek üst üste negatif büyümeler yaşanır. Haliyle işsizlik artar ve reel gelirler düşer.

K. Marks'ın Kapital'de, "kapitalistlerin kapitalistler tarafından mülksüzleştirilmesi" adını verdiği, el değiştirmeler, satın almalar; büyük balığın küçüğü yutması böyle dönemlerde hızlanır.

Devlet, krize müdahaleye çağrılır, maliye politikaları ile krizin etkisini hafifletmeye çalışır, kamusal kaynaklar sosyal harcamalardan kriz giderici alanlara kaydırıldığı için toplum ikinci bir yoksullaşmaya maruz kalır.

Nitekim, ilk elde 12 ülkenin devleti 3,5 trilyon dolarlık kurtarma paketleri hazırlayarak zararı toplumsallaştırmaya giriştiler. Bu operasyonlar, toplumsal dalgaları derinden sarsmaya ve dip dalgaları üretmeye aday.

ABD RESESYONA GİRDİ : ABD ekonomisi 2007 yılının ilk üç çeyreğinde sırasıyla yüzde 1,5, yüzde 1,9 ve yüzde 2,8 oranlarında büyümüştü. Son çeyrek büyümesi, yıllık bazda yüzde 2,5 olarak açıklandı. Enflasyon yükselişte, 2007 için yüzde 4'ü işsizlik yüzde 5'i geçti. ABD, 2008'e cari açık ve bütçe açığı büyümüş olarak girdi.

AB'Yİ DE ETKİLEDİ : ABD ekonomisindeki mali kriz, mortgage kağıtlarına bulaşmış AB mali sistemini de hemen etkisi altına aldı ve 2008'de ard arda çöküşler yaşandı. Avro bölge büyümesi üzerinde bölge dışı etkenlerin yarattığı risk algılaması arttı. Enflasyon AB de de çıkışta. Durgunluk başladı. Bazı ülkelerde negatif büyüme kaçınılmaz.

JAPONYA'YA DA BULAŞTI. Japonya mali sistemi de, ABD'deki mali sarsıntıdan payını aldı. "Dandik bono"ları alan Japon bankalarında da yaprak dökümü başladı. Japonya ekonomisi 2007'de üçüncü çeyrekte yüzde 2 oranında büyüdükten sonra son çeyreği 1,8 ile biraz geride kapadı. Enerji fiyatları artışının süreceğine yönelik beklentiler, tüketici enflasyonunun artmaya devam edeceği beklentisini güçlendiriyor.

TÜRKİYE'NİN RİSKLERİ : İhracatta yüzde 60 payı olan AB'nin önemli bir daralmaya yönelmesi, talebi azaltması, yoksullaştırıcı ihracata dayalı büyümenin tıkanması, dünya krizi ile büyümenin ihtiyacı dış kaynağın girişinin azalması, dış borçların ödeme güçlüğü, sıkıntıları, Türkiye mali sektörünün krizdeki AB'li bankaların kontrolüne girmiş olmalarının taşıdığı risk. AKP'nin TÜSİAD ile ve toplumun diğer kesimleri ile gerilime girmesi, güven kaybetmesi, güneydoğu-kürt sorununa barışçı çözümler üretilememesinin getirdiği gerginlik.

EN ZAYIF HALKA, CARİ AÇIK: Dünya krizi karşısında Türkiye ekonomisinin olası hasarının büyüklüğünü belirleyecek en önemli unsur, en zayıf halka durumuna gelen cari açık. Döviz açığı 2002'de 1 milyar dolar bile değilken, dış kaynağa dayalı büyüme sonucu 2007 sonunda 39 milyar dolara çıktı. 2008 Ağustos'una gelindiğinde ise döviz açığı 49 milyar dolara yaklaştı.

CARİ AÇIK/ MİLLİ GELİR ORANI YÜKSEK: Yeni milli gelir serisi ile makyajlansa da Türkiye, cari açık/milli gelir oranı yüksek birkaç ülkeden biri. 2006'da büyüme yüzde 6,1, cari açık/milli gelir oranı yüzde 6,1 olarak açıklandı. 2007'de büyüme oranı yüzde 4,5'e düşmesine karşın, cari açığın milli gelire oranının yüzde 5,7'de kalması dikkat çekici. Bu, daha düşük büyümeye karşın döviz ihtiyacı azalmamış anlamına gelmektedir. 2008'de büyüme oranının düşmesi. Cari açığın ise 50 milyar dolara yaklaşması ile cari açık-GSMH oranı dolayısıyla risklilik de arttı. Durum 2009'da daha zorlaşacak.

DIŞ BORÇLANMADA TEHLİKE : 2001'de 110 milyar dolar dolayında olan dış borçlarda ağırlıklı borçlanan kamu kesimi idi. 2002 sonunda kamu, toplam dış borç stokunda yüzde 50 pay sahibiydi ve Merkez Bankası ile birlikte dış borçların yüzde 67'si "resmi" niteliktedi, özel sektörün dış borç yükü ise yüzde 33 idi. Devlete yatırım yaptırılmayarak dış borç ihtiyacı da azaltıldı. Ama dünyadaki likidite bolluğunun ve düşük tutulan kurun kışkırtmasıyla özel sektör hızla borçlandı ve milli gelirin yüzde 37,5'u oranında dış borç yükü oluştu.

DIŞ BORÇ RİSKİ: Döviz kurunda yukarı doğru bir ani sıçrama olmayacağına güvenen ve dış piyasalardaki faizlerin içeriye göre düşüklüğünü fırsat sayan sanayi ve hizmet kesimi, dışarıdan hızla borçlandı. 2008 ortasında 284 milyar doları bulan dış borç stokunda banka ve özel firmaların payı yüzde 67'ye ulaştı. 140 milyar doları bulan borçlu reel sektörün, artan kurla birlikte yaşayabilecekleri ödeme güçlükleri, hızla banka sistemini de etkisine alabilecek.

YABANCI HAKİMİYETİ: Yabancıların Türkiye içindeki kontrol güçleri pekişti. Üç kanaldan kurulan yabancı hakimiyetinin Türkiye üstünde yarattığı "dış yükümlülük" tutarı Merkez Bankası hesaplarına göre, 2002 yılında 179 milyar dolar iken 2008 ortasında de 487 milyar dolara ulaştı. Böylece, 2004'te Türkiye milli gelirinin yüzde 71,5'i tutarında görünen yabancılara ait yatırım ve kredilerin tutarının 2008 ortasında yüzde 74'e kadar çıkmış olduğu tahmin ediliyor. Global krizde bu hakimiyet artabilir ve el değiştirmeler hızlanabilir.

AB'nin nasıl etkileneceğini daha önemli kılıyor. Türkiye'nin ihracatının yarısından fazlası Avro bölgesine yapılıyor, buna karşılık ithalatın yüzde 36'sı Avro ile. Dış borçlanmanın da yüzde 35'i Avro üstünden.

AB'DE OLACAKLAR ÖNEMLİ: Türkiye ekonomisinin daha çok AB ile bütünleşmiş olması, global krizden AB, ihracat talebini daha çok azalttıkça, AB mali kurumlarından dış borçlanma azaldıkça ve turist girişi düştükçe Türkiye daha çok olumsuz etkilenecek.

IMF İLE YENİDEN: 1998'den bu yana IMF destekli bir program uygulayan Türkiye kapitalizminin, 2008'de biten program uygulamasını yenilemek için , başta TÜSİAD olmak üzere sermaye çevreleri yoğun bir kampanya başlattılar. IMF'ye olan borçlarını azaltan Türkiye, yeniden kaynak temini söz konusu olması halinde bildik emek düşmanı kemer sıkıcı IMF reçetelerine tekrar dönmenin hazırlığı içinde. Krizde panikleyen iş dünyası IMF ile anlaşmanın, bir çapa olarak kullanılmasında işe yarayacağını ve dış borç yükünün Devletçe garanti edilmesini hedefliyor.

BATIK KREDİLERDE TIRMANMA: Bankaların takipteki alacakları düzenli olarak artıyor. 2008 Haziran sonunda bu rakam 10,8 milyar YTL'ye çıktı. Batık kredilerin yüzde 31'i ailelerin kullandığı tüketici kredisi ve kredi kartı borçlarından oluşuyor. Tekstil yüzde 14 payla ikinci sırada, gıda ve inşaat da yüzde 5'er paya sahipler.

YAPRAK DÖKÜMÜ HIZLANIYOR : Kriz Türkiye'yi vurdu-vurmadı tartışması yapıladursun, 2008 Ocak-Ağustos döneminde, 2007'nin aynı dönemine göre, kapanan şirket sayısı yüzde 48, protestolu senet tutarı yüzde 205 artarak 4 milyar YTL'yi aştı ve karşılıksız çek meblağı yüzde 38 artarak 2,5 milyar YTL'ye yaklaştı.

EMEKÇİ SINIFLARI BEKLEYEN TEHLİKELER : Etnik ve mezhepsel çatışmaların kışkırtılması, Neoliberal-gerici AKP iktidarının baskıcı bir çizgiye meyli, yeni bir pahalılık dalgası, tensikatlar, yeni bir işsizlik dalgası, IMF reçeteleri ile kentlerde ve kırda yeni yoksullaşmalar, Devletin asker-polis bütçelerini artırıp sosyal harcamaları iyice kısması, daha fazla özelleştirme, kamusal yoksullaştırma, batık banka ve firmaları kurtarmanın faturası, borçlu ailelere icra-iflas davaları, anti-sendikal saldırılar, anti-demokratikleşme.

YENİ PAHALILIK DALGASI : 2007 için yüzde 4 olarak belirlenen tüketici enflasyonu, yıl sonunda yüzde 8,7 olarak gerçekleşti. Bu fiyaskodan sonra 2008 için belirlenen yine yüzde 4'lük enflasyon hedefi revize edildi ve iki haneli enflasyon kesinleşti. Özellikle kurun artışı, enflasyonda artış eğilimleri besleyecek nitelikte. Ancak resmi enflasyon hedefine göre ayarlanan ücret ve maaşlar, bu durumda reel olarak geriledi. Ücretlilerin alım gücü düşecek, yoksullaşacaklar.

1 Sıcak para çıkışı ve TL'den dövize yönelişin yaşandığı her durumda kurlar tırmanacak ve ithal mal ve hizmetin fiyatı artarak fiyatlara yansıyacaktır. Aynı şey borçlanma maliyetlerinin yansıtılmasıyla da yaşanacak.

2 Elektrik ve doğalgaz fiyatlarına yapılan zamları yenileri izleyecek.
3 Kira, eğitim gibi kalemlerde katılık sürüyor.
4 Tarımdaki üretim düşüşleri, gıda fiyatlarını hızla artırıyor, spekülatörlere de gün doğuyor.
5 Kaotik bir durumda devletin para politikaları ve maliye politikalarıyla sermaye lehine yapacağı her müdahale de enflasyonist etkiler yaratacak. Dolayısıyla bu etkenlerin tümü, umulduğu gibi, enflasyonda aşağı doğru değil, yukarı doğru etkiler yaratmaya daha yatkın durumdadır.

YENİ İŞSİZLİK DALGASI : 2008 global krizinin etkileri hissedilmeye başladıkça işsizlik de hızlandı. Tarım dışında resmen yüzde 12, gerçekte yüzde 20 olan işsizliğin daha ileri boyutlara çıkıp hiperleşmesi çok mümkün. Tarımdaki çözülme devam edecek. 2009'da tahmin edilen yüzde 3 büyüme gerçekleşse bile yeni istihdam bir yana, mevcut istihdamda bile düşüşleri gündeme taşıyabilecek.

GELİR BÖLÜŞÜMÜNDE KÖTÜLEŞME: 2000 sonrası bölüşüm kötüleşti. Gelire göre GSMH serileri, tarıma giden gelirin 2000'de yüzde 14,4 iken 2006'da yüzde 9,5'e gerilediğini ortaya koyuyor. Bu, köylülükteki hızlı çözülmenin bir başka göstergesi. Aynı seri, kamu çalışanlarının gelir pastasından aldıkları payın da 5 yılda 1 puan kadar azaldığını, özel sektörde artan ücretli sayısına rağmen, bu kesimin payının artmadığını ve 2000'deki düzeyde kaldığını ortaya koyuyor. Aynı kaynağa göre, kâr-rant-faiz gelirlerinden oluşan tarım dışı kesim sermaye gelirleri 2000'de yüzde 49 iken 2006 yılında yüzde 56'ya ulaşarak dengeyi iyice kendi lehine çevirmiş bulunuyor. Krizde, bu bölüşüm dengelerinin çalışanlar aleyhine bozulması çok muhtemel.

KRİZDE BÜTÇE ÜSTÜNDEN EŞİTSİZLİK ARTACAK: Vergide eşitsizlik değişmiyor. Dolaylı vergilerin payı 2007 yılında yüzde 66 olarak gerçekleşti. Dolaylı vergilerden geriye kalan yüzde 34'lük dolaysız vergi payının yüzde 23'ü gelir vergisi. Ancak bu vergi türünde de ağırlığı ücretlilerden, kaynaktan kesilen vergiler oluşturuyor. Bütçeden faize 2007'de bütçenin yüzde 24.4'ü harcandı. Maaşlar ise yüzde 19,5 pay aldı. Yani 2007'de de bankalara, rantiyelere giden para, bordro mahkumu memurların maaşlarını geride bıraktı.

TOPLAM VERGİ GELİRLERİ VE KAYNAKLARI Milyon YTL				
	2004	2005	2006	2007
Gelir ve Kazanç Üzerinden AlınanVergiler	26.560	30.324	40.141	48.197
Gelir Vergisi	17.846	20.457	28.983	34.447
Kurumlar Vergisi	8.715	9.866	11.158	13.751
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.438	2.348	3.117	3.645
Veraset ve İntikal Vergisi	55	78	119	125
Motorlu Taşıtlar Vergisi	1.383	2.270	2.998	3.521
Dolaylı Vergiler	62.216	74.230	94.078	100.943
Dolaylı Vergilerin Payı (%)	69,1	69,4	68,4	66

ÖZELLEŞTİRMELERLE YENİ KAMUSAL MÜLKSÜZLEŞTİRME : 1985'ten 2008'in ilk 9 ayı sonuna kadar özelleştirmede ulaşılan gelir rakamı yaklaşık 36,3 milyar doları bulurken bunun yaklaşık 20 milyar doları AKP iktidarında gerçekleşti. Yüzlerce KİT ve iştiraki, kamu varlığı satılmasına karşılık, özelleştirmeye katkının yüzde 78,8'i, 13 projeden gelmiştir Özelleştirme gelirleri , bütçe açıklarını kapamada da kullanılıyor. Özelleştirmeden bütçeye aktarılan miktar, toplam devlet gelirlerinin 2004'te yüzde 1'i iken, 2005'te yüzde 2'sine, 2006'da yüzde 4,5'ine, 2007'de yüzde 4'üne ulaştı. Krizle birlikte küçülme yaşanacak ve kamu gelirleri azalacağı için özelleştirmeler daha önem kazanacak, Hazine malı arsa satışları, B2 adı verilen orman vasfını yitirmiş arsalar , Haydarpaşa, Galata, İstanbul'un diğer değerli kamu mülkleri satılmak istenecek, böylece yeni bir kamusal mülksüzleştirme dalgası söz konusu.

AİLELERDE İCRA-İFLAS KORKUSU : Tüketici kredisi ve kredi kartı harcaması kışkırtmalarıyla özel tüketim artışlarına dayalı talep genişletilmiş, aileler, akıl çelici reklamlarla daha çok borçlandırılmış ve tüketime yönlendirilmiştir. 2008'in 8'inci ayında ailelerin borç yükü 112 milyar YTL'yi geçerken, krize haneler ağır bir borç yükü altında girmiştir. Borçların ödenmesinde yaşanacak güçlükler, bir dizi icra-iflas , beraberinde aile içi faciaların yaşanmasını getirecektir.

VERGİDE BÜYÜK ADALETSİZLİK : Büyük gelir eşitsizliği olan Türkiye'de, gelir uçurumunu bütçe üzerinden daraltmak mümkünken, tersine vergi ve harcamalarla eşitsizlik büyütülüyor. Vergilerin ağırlığı, gelir vergisi yoluyla "doğrudan"; tüketim harcaması

yaparken de, “dolaylı” olarak çalışan sınıftan alınıyor, şirketler,bankalar, varlıklı sınıf gücünün çok altında vergi ödüyor.

2008’in ilk 9 ayında vergilerin üçte ikisi yine dolaylı vergi olarak toplandı. Alt ve orta sınıflar benzin, doğalgaz, telefon kullanırken, tüketim malı içki, sigara alırken dolaylı vergi ödedikleri gibi, ücret ve maaşlarıyla da en önemli vergi mükellefleri oldular.

Vergide yüzde 22 olan gelir vergisinin ağırlıklı kısmı 10 milyonu aşkın işçi-memur tarafından ödeniyor.

Banka ve şirketlerden alınan kurumlar vergisinin payı ise yüzde 10’un altında.

Varlıklı sınıfın mülkiyetinden alınan vergiler ise yüzde 3’ün altında.

KAMU BORÇLARI RANTİYE BESLİYOR : Kamunun iç ve dış borçları azalmak bilmiyor ve bu borçları çevirmek için, çoğu halktan toplanan vergilerin önemli bir kısmı borç faizlerine gidiyor. IMF’nin bütün mali disiplin uygulatmalarına rağmen, kamu borçlanmaları son 1 yılda, 2007’nin Temmuz’undan 2008’in Temmuz’una kadar dolar bazında yüzde 10 arttı ve 292 milyar dolara çıktı. Kamu borçlarının dörtte biri dış borçlardan oluşuyor. Devlet borçlarının faizleri bütçenin dörtte birini götürüyor.

DOLAYLI VERGİ ADALETSİZLİĞİ : Vergilerdeki payı üçte ikilik büyüklüğe ulaşan dolaylı vergilerin çoğunu, gelirlerinin tümünü harcamak zorunda olan ve harcarken vergilendiri-

len, alt ve orta sınıflar ödüyor. Dolaylı vergilerin yüzde 31'i ithal malları üstünden alınırken akaryakıt ve doğalgaz tüketimi üstünden de yüzde 22'si sağlandı. İçki-sigara-kola tüketicileri dolaylı vergilerin yüzde 12'sini öderken , telefon faturalarından da yüzde 4'ü alınıyor.

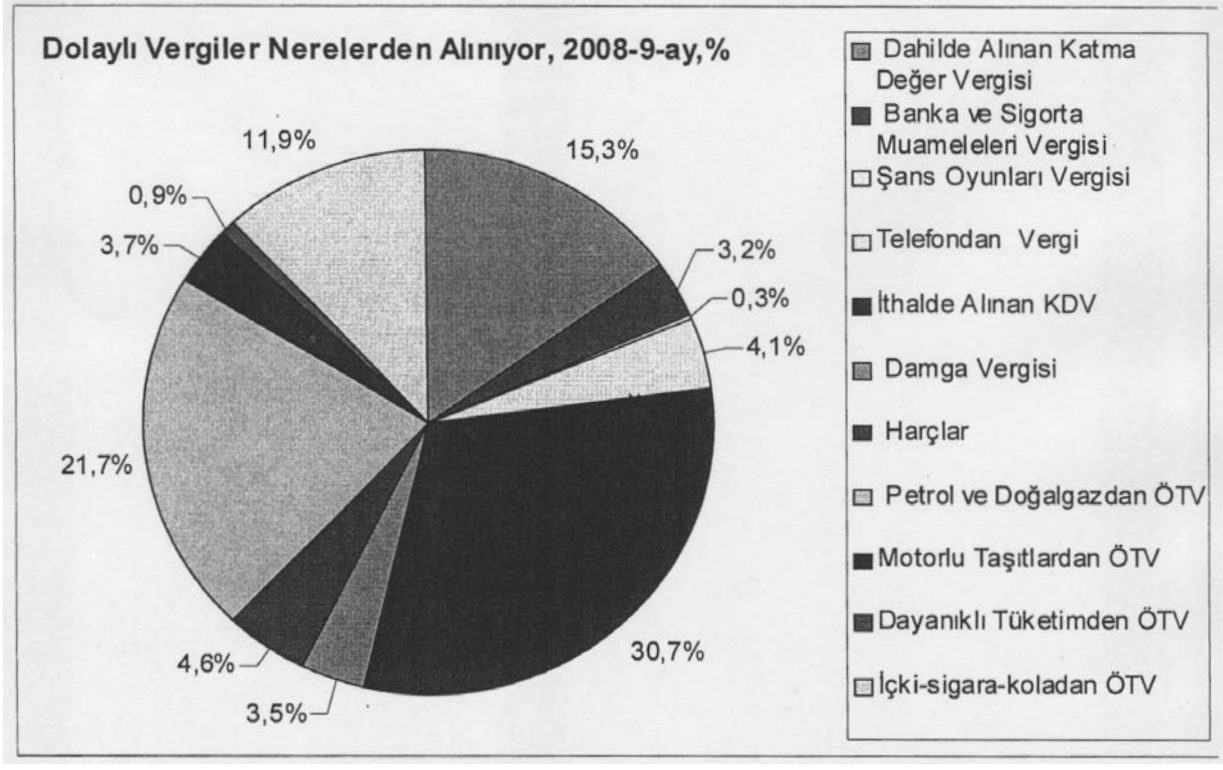

VERGİNİN YÜKÜ ÇALIŞANLARDA : Dolaylı vergi, bir yana, doğrudan vergilerin yükü de çalışanların üstünde. Çalışanların üstünden alınan vergi ve sosyal güvenlik primlerinin oranı yüzde 82, bazı sektörlerde yüzde 90-100 arası.

BÜTÇE, RANTİYEYE, SİLAHA : Bütçede öncelik, rantiyelere, baskıcı devlet aygıtlarına verilirken, eğitim, sağlık, yoksulluğu azaltma hizmetlerinin kaynak talebi hep geride kalıyor. İhtiyaç duyulan kaynaklar, hakça bir vergileme sistemi ile toplanamıyor. Dolayısıyla devasa boyutlu borçlanmalara gidiliyor. Bütçede faiz en önemli yeri tutuyor. Hem vergi hem harcama ayağı ile bütçe adaletsiz ve emekten sermayeye kaynak aktarmanın bir başka aracı.

2008'in ilk 8 ayında yıllık bütçe ödeneğinin yüzde 64'e yakınına yakını, harcanırken bütçeden en büyük payı faiz harcamaları aldı.

Bütçenin yüzde 13 dolayındaki bölümü eğitime harcanmış görünüyor.

İlk ve orta öğrenim öğrenci sayısının 15 milyonu, yüksek okul öğrenci sayısının 3 milyonu aştığı Türkiye'de böylece bütçeden öğrenci başına ayda ancak 134 YTL , yıllık 29 milyar YTL'ye yakın kaynak ayrılmış görünüyor.

2008'de Bütçede "savunma ve güvenlik" yani ordu-emniyet harcamaları için yüzde 12'lik tutarda 26,7 milyar YTL ayrıldı ve bunun 15,5 milyar YTL'si 8 ayda harcandı.

Ordu-emniyetin bütçeden aldığı 27 milyar YTL'ye yakın ödeneğin 8,5 milyarı silah-teçhizata, kalanı personele maaş olarak ödeniyor.

Ancak, başta AB olmak üzere çeşitli kuruluşlar, Türkiye'nin ordu-emniyet harcamalarının sadece bütçe kaynaklı olmadığını, diğer kaynaklardan da bu harcamaların artırıldıklarını her fırsatta ifade ediyorlar.

Böylece eğitim ile "savunma-güvenlik" için bütçeden ayrılan kaynağın bir birine çok yakınlaştığı anlaşılıyor.

BÜTÇEDEN EN ALTTAKİLERE YÜZDE 6 : Faizin bütçenin dörtte birini yuttuğu 2008'in ilk 8 ayında, tarıma, yoksullara, küçük esnafa, sahipsiz çocuklara ayrılan pay toplamda bütçenin yüzde 6'sının altında kaldı.

Tarıma , doğrudan gelir desteği, destekleme ödemeleri ağırlıklı verilen bütçe desteği , bütçenin yüzde 3,6'sında kaldı.

Yılın tamamında tarım için ayrılan 5,4 milyar YTL'nin yüzde 95'inin ilk 8 ayda harcandığı görülüyor. Öngörülen ödeneğin , özellikle yerel seçimler dikkate alınarak aşılması muhtemel görünüyor.

Bütçeden , milyonlarca küçük sanayici için, KOBİ'ler için 8 ayda ancak 362 milyon YTL'lik bir destek çıkabildi.

Sayıları 12 milyona ulaşan yoksullara yeşil kart ile verilen sağlık harcamaları 2,6 milyar YTL ve diğer eğitim, giyecek-yiyecek, konut yardımları ilk 8 ayda 600 milyon YTL'de kaldı.

Böylece yoksullara bütçeden ayrılan pay 3,2 milyar YTL ile toplamın yüzde 2,2' sini ancak buldu. Bir başka deyişle, yoksullara ayrılan bütçe payı, faiz bütçesinin yüzde 8'inden ibaret kalırken, ordu-emniyet bütçesinin de ancak beşte birine ulaşabildi.

Bütçeden Çocuk Esirgeme Kurumu'na yapılan transferler ise sadece 228 milyon YTL'de kaldı.

Krize karşı sosyal dayanışma programı

Emekçi sınıflar için nihai kurtuluş, herkesin yeteneğine göre emek koyduğu ve o ölçüde pay aldığı toplumsal bir dönüşümdedir. Bu amaca dönük, bu hedefe ulaşmayı kolaylaştıracak araç önlemleri ise makro politikalar ve sosyal önlemler olarak şöyle sıralıyoruz;

Makro politikalar

IMF'den uzak durulmalı, çalışanların katılımıyla yeniden beş yıllık ve yıllık planlar yapılmalı, planlar kamuya emredici, özel sektöre yol gösterici olmalıdır.

Yeni planlama döneminde kamuya enerji, ileri sanayileşme ve bölgesel adalet sağlama görevleri verilmelidir. Özelleştirmeler durdurulmalıdır.

Zordaki firma ve bankalar kamulaştırılırsa yönetimleri çalışanların özyönetimine bırakılmalıdır.

Gümrük birliği askıya alınmalı, yıkıcı ithalat önlenerek yerli üretim ve istihdam desteklenmelidir.

Sermaye hareketlerine kısıtlama getirilmeli, dış yatırım yerine iç yatırım özendirilmeli, sıcak para giriş ve çıkışına kontrol getirilmelidir.

Yerel yönetimlere daha çok yetki ve kaynak sağlanmalı; vergi reformu yapılmalı, iç borçlar yeniden yapılandırılmalıdır.

Kürt sorununa barışçı çözüm paketi geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Sosyal önlemler

1 2009 bütçesinden hane halkına, tarıma, küçük işletmelere daha çok ödenek ayrılmalıdır.
2 Yeşil kartlı yoksullara bütçeden doğrudan gelir desteği ödeneği ayrılmalıdır.
3 Savunma-güvenlik harcamaları azaltılıp, eğitim-sağlık bütçesi artırılmalıdır.
4 İstihdamı koruma-artırma politikaları geliştirilmelidir.
5 Hane halkı borç ödemelerine kolaylık getirilmelidir.
6 Nüfusun yüzde 1'ini oluşturan süper varlıklı sınıftan servet vergisi alınmalıdır.
7 Ücretten alınan gelir vergisi oranı düşürülmeli, şirketlerden, serbest meslek sahiplerinden güçlerine göre daha çok vergi alınmalıdır. Vergi kaçakçılığının, yolsuzlukların yaptırımı ağırlaştırılmalıdır.

IMF'den uzak durulmalı, planlı büyümeye dönülmeli, kamu yeniden yatırımcı olmalıdır.

Global kriz derinleşirken, çözümü IMF'de aramak hem beyhude, hem de aynı acı reçeteleri kabullenmek demektir. IMF'den uzak durulmalı, tüm toplum kesimlerini, DEMOKRATİKLEŞME sürecine katan bir planlamaya geçilmelidir.

Özelleştirmeler durdurulmalı, planda kamuya başta enerji,sulama yatırımcısı rolü verilmeli, kamu kuruluşları eliyle , bölgesel eşitsizliği azaltıcı, istihdamı artırıcı projeler geliştirilmelidir.

Yeni KİT'ler kurularak , sermaye-yoğun ileri teknoloji kullanan sanayi yatırımlarına yönelinmelidir.

Mevcut KİT'lerde, yönetimde seçilmiş işçi temsilcileri bulunmalı, tüm kamuda taşeron uygulamaları iptal edilmelidir.

Zordaki banka ve firmalar kamulaştırılıp çalışanların özyönetimine verilmelidir

Kriz sırasında iflasın eşiğine gelen firmalar, eski sahiplerinden alınıp işyerinde çalışanların seçimle oluşturdukları özyönetim komitelerine verilmeli, üretim ve istihdam bu yolla korunmalı, yeniden özelleştirilmeleri engellenmelidir.

Halkbank, Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası birleştirilerek daha güçlü bir kamu bankacılığına geçilmeli, yönetim, çalışanlarca seçilmelidir.

İş Bankası ve iştiraklerinde çalışanların katılımı artırılmalı, yönetimi demokratikleştirilmeli, daha özgür bir sendikal örgütlenmeye gidilmelidir.

Yabancı banka ve sigorta şirketleri yakından denetlenmelidir.

GÜMRÜK BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ VE YIKICI İTHALATA ÖNLEM

1996'dan bu yana Gümrük Birliği (GB), özellikle son yıllarda Türkiye'nin aleyhine işliyor. Türkiye, AB dışı ülkelerle, Çin, Hindistan ve diğer Asya ülkeleri ile olan dış ticaretinde, onların yıkıcı rekabetine karşı bir şey yapamıyor. Çünkü GB'ye göre, AB, bu ülkelere ne tarife uyguluyorsa, Türkiye de ona uyuyor.

AB, Asya girişli ithalata dayanıklı ve toleranslı. Oysa Türkiye, aynı ücret malı ürünleri üreten bu ucuz emek ülkelerine karşı rekabet edemiyor ama önlemini de alamıyor, çünkü GB, elini kolunu bağlıyor. Türkiye gardını alamadığı gibi, bu ülkeler, AB üyesi olmayan Türkiye'ye karşı çok daha yüksek koruma oranları da uygulayabiliyorlar.

Aşırı değerli kur, birçok ürünü içeride üretmek yerine dış ülkelerden ithalini cazip kıldığı için, yerli üretim büyük zarar görmüş, istihdam artmak bir yana düşmüştür.

AB'nin dayattığı gümrük tarifelerini uygulamak zorunda bırakan GB'yi masaya yatırmak, özellikle 2008 dünya krizi koşullarında daha büyük sorun haline gelecek cari açık sorununu aşmak açısından kaçınılmaz.

SERMAYE HAREKETLERİNE KISITLAMA, GERÇEKÇİ KUR POLİTİKASI

Sermaye giriş çıkışlarına kontrol getirilmesi "alternatif politika" demetinde atılması gereken ilk adım. 1989'da sıcak para gelsin, diye getirilen 32 sayılı kararın mutlaka gözden

geçirilmesi gerekli. Sermaye giriş çıkışı belli kurallara bağlanmalı. Tobin vergisi konularak sıcak para hareketinin yarattığı sarsıntılar caydırılmalıdır.

Borsa'da spekülasyona meydan vermemek için kâğıt alana, o kâğıdı belli bir süre tutma mecburiyeti getirilmeli. Borsa kazançları, gelir vergisi kapsamına alınmalı.

Son yıllarda , içerideki ücretler ve diğer şartlar gerekçe gösterilerek yurt dışına taşınan yatırımlar, içerideki olası istihdam imkanlarını kısıtlıyor ve ülkede yaratılmış değerin dışarıya transferini getiriyor. Toplamda 13 milyar doları aşan bu sermaye ihraçlarına kontrol getirmek, yerli yatırıma dönüşmesini sağlamak gerekir.

Döviz kurunun, dezenflasyon programı gereği, yıllardır düşük tutulması, fiyatları dizginlese de ithalatı kamçıladı,cari açığı büyüttü, borçlanmayı cesaretlendirdi.Bu politikadan vazgeçilmeli, kur, ÜFE'ye endekslenmeli, bu da zamana yayarak yapılmalı. Burada ana fikir, sermaye kaçışları ile ekonominin kan kaybına uğramasını önlemektir...

Özellikle yabancı bankaların, ana firmalarına Türkiye'den fon aktarması kontrol edilmelidir.

Özel sektör ve yabancı yatırımlara yeni bir vizyon

Özel sektörün rantiyeci kimliğinden sıyrılıp üretici kimliğine dönmesi için de bir dizi önlem geliştirilebilir.

İstihdama, bölgesel dengeye ve yerli kaynakları kullanarak döviz kazandırmaya katkıda bulunan, doğaya,çevreye saygılı üretim yapmayı taahhüt eden firmalara selektif krediler, enerji desteği, gibi teşvikler verilerek makro plan hedeflerine uyumlu katkıları sağlanabilir.

Yabancı sermaye projelerine, makro plan hedeflerine uyumlu olduğu sürece onay verilmeli, ancak anlamlı büyüklükte kaynak getiren, istihdam yaratmayı, döviz kazandırmayı, teknoloji transfer etmeyi taahhüt eden yabancı sermaye ile kontrollü işbirlikleri, karşılıklı çıkar temeli üstünde kurulmalıdır.

KÜRT SORUNUNA BARIŞÇI ÇÖZÜM PAKETİ

Öncelikle en geri bölgeler olan Doğu-Güneydoğu'dan başlamak üzere bölge halkına dönük sosyal politika uygulamalarına gidilmeli, Kürt kimliği hakkıyla tanınmalıdır.

Kürtlerin kültürel haklarına saygı gösterilmeli, Türkiye'nin metropollerinde Kürt Enstitüleri kurulmalı, bütçesi Kültür Bakanlığı'nca sağlanmalı, anadilde eğitime imkan tanınmalı, doğrudan gelir desteğinin yanı sıra bölge için eğitim ve sağlık yatırımları artırılmalı, kadın-erkek fırsat eşitsizliğini azaltıcı sosyal programlar uygulanmalıdır.

Bölgelerin özelliklerine göre, sınır ticaretini, kültür turizmini, yerli kaynakları kullanan sanayileri teşvik politikaları geliştirilmelidir.

Kamu, Bölgeye daha çok altyapı yatırımları yapmalıdır. Yerel yönetimlere daha çok yetki ve kaynak sağlanmalıdır.

Ekonomik gelişme için kamu öncülüğünde Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz için de gelişme planları uygulamaya sokulmalıdır.

Bölgede hızla artan işsizliğe, özellikle genç işsizliğine çözüm üretilemeyişi, kimliğin inkarı, dışlanma, devlete güvensizlik duygularını da beslemeye devam etmektedir. Bölgeyi uzun süre oyalayan GAP yatırımlarının, Bölgenin kendi ihtiyaçlarından çok, Türkiye'nin gelişmiş bölgelerinin kullandığı enerji yatırımlarına odaklı olduğu ve mevzi gelişme fırsatları dışında Bölge'de radikal değişikliklere yol açmadığı , enerji ayağı tamamlanırken tarım ayağına dönük yatırımların sürüncemede kaldığı anlaşılmıştır. Bölgenin güneyi GAP ile oyalanırken Kuzeydoğu illeri için hiçbir şey yapılmamış, bu bölgeden göçler daha da hızlanmıştır.

Bölge, nüfusunun yarısından fazlası yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Yoksulluğun bir göstergesi olan yeşil kartla tedavi olan nüfus Türkiye genelinde , 2008'de 9,4 milyon olarak belirlenirken, bunların yüzde 46'sının , Doğu ve Güneydoğu'daki 21 ilde yaşadığı görülmektedir. Yeşil kartlılık oranı Hakkari, Ağrı, Van ve Bitlis'te nüfusun yarısını aşmaktadır.

Bölgedeki tarım dışı işsizlik oranı, Türkiye'nin diğer bölgelerinin üstündedir, tüketici enflasyonu bölgede daha yüksektir.

Bölgenin illerinin, sayıları 50 yi bulan kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınması, hiçbir teşvik etkisi yaratmamış, 2002-2006 döneminde Bölgenin 21 ilinde yatırım için teşvik görmüş yatırımların yüzde 4,4'ü bulan tutarı, tek başına Bursa'nın yatırımlarının altında kalmıştır.

Bölgeye aktarılmış görünen kamu kaynaklarının ağırlıkla "savunma ve güvenlik" için harcandığı, bölge insanının iş ve aş beklentisine cevap vermediği görülmektedir. Bölgeye yapılmış görünen sınırlı miktardaki kamu yatırımlarının da Bölge insanının istihdam ve girişim iklimi beklentisine cevap vermeyen, enerji sektörü ağırlıklı yatırımlar olduğu anlaşılmaktadır. Bölgeye doğrudan yararı olmayan bu yatırımların bölgenin ekolojik dengesine verdiği zarar ve kültürel varlıklarına yaptığı tahribat ise gözardı edilmektedir.

Türkiye nüfusunun yüzde 16'sına yakınını oluşturmasına karşın, kamu harcamalarından, nüfus başına hep Türkiye ortalamalarının çok altında pay alan Bölge, mahalli idare harcamalarında da "öteki" muamelesi görmektedir. Kentleşme oranı yüzde 60'a yaklaşan, bazı illerinde Türkiye ortalamasını geçen Bölge'nin kent sorunları hızla büyürken sorunları çözmeye dönük altyapı yatırımları, mahalli idarelere merkezden aktarılan paylar hep düşük kalmaktadır. Nüfusun yüzde 16'sını oluşturmasına karşın, bölgenin merkezi bütçeden mahalli idarelere ayırdığı pay yüzde 8,5'ta kalmaktadır.

Bölgede, çeşitli sektörlere bir yatırım hamlesi düşünülse bile, bu yatırımların olgunlaşması ve gelir yaratıcı sonuca ulaşması uzun bir zaman alacaktır. Oysa Bölgenin çok acil

kaynak girişine ihtiyacı vardır. Bu kaynak girişi hem Bölge yoksullarının kendilerini adil bir toplumun eşit vatandaşları olarak hissetmeleri ve devlete güvenmeleri, hem de gündelik hayatlarını idame ettirmeleri için zorunludur. Kaynak girişi, bölgede talebi artırarak diğer ekonomik sektörlere de canlılık kazandıracaktır. Kaynak transferi , Doğrudan Gelir desteği olarak , Brezilya ve çoğu Latin Amerika ülkelerinde uygulanmış ve yoksullukla mücadelede sonuç vermiştir. Doğrudan Gelir Desteği , öncelikle bu Bölgemizde uygulanmalı ve merkezi bütçeden, Bölgedeki 1 milyon yoksul aileye her ay net asgari ücretin yarısı olan 200 YTL maaş bağlanmalıdır. Bu desteğin mali portresi olan 2,4 milyar YTL'dir ve 2007'de 203 milyar YTL'yi bulan Türkiye bütçe harcamalarının sadece yüzde 1'i dolayındadır. Bu kaynak transferinin finansmanı, hem vergi, hem de harcamalarda yapılacak küçük düzenlemelerle kolaylıkla karşılanabilir. Doğrudan gelir desteğini, eğitimi özendiren "şartlı gelir transferi", sosyal hizmet karşılığı gelir transferi gibi sosyal politika unsurları tamamlamalıdır.

Bölgenin acil ihtiyacı sağlık, eğitim ve ulaşım altyapı yatırımlarıdır. Bu alanlara yapılacak yatırımlar Bölge işgücünün vasfını geliştirerek çeşitli sektörlerde gelişmenin önünü de açacaktır.

Doğu-Güneydoğu Anadolu'da gelişmenin önünü açacak girişimler salt ekonomik destek ve yatırımlarla sınırlı kalmamalıdır. Gelişme, ekonomik olduğu kadar sosyal, siyasal, kültürel düzeylerde de olmalı ve bunların önü de açılmalıdır.

Kürt kökenli yurttaşların ağırlıkla yaşadığı bu Bölgede; farklılığın reddedilmediği, farklılıkları meşru kabul eden bir siyasal, sosyal ve kültürel yaşam ortamı yaratılmalı, bunun için gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmelidir . Siyasal, demokratik ve kültürel haklarla, kendini geliştirme hakkı toplumun tümü için eksiksiz ve eşit olarak kullanılabilmeli; Türkiye'de yaşayan tüm yurttaşların anadillerini geliştirebilmesi için kamusal eğitim-öğretim olanaklarının sunulması, toplumsal gelişmenin olmazsa olmaz koşullarındandır.

Sanayi, Bölge için ilk planda öncelik verilecek bir sektör değildir. Bölgenin bitkisel ve hayvansal ürünlerini işleyen, hızlı kentleşmenin yaratacağı inşaat sanayiinin elemanlarını üretecek sanayi türleri için bir şans tabi ki vardır ve fiili olarak kullanılmaktadır. Ancak, Bölgenin sınır ülkeleriyle ticaretle katedebileceği çok önemli bir mesafe vardır. Sınır ticaretini geliştirecek düzenlemelere ivedilikle geçilmelidir.

Bölgenin Güneydoğu'sunda Adıyaman-Şanlıurfa-Mardin-Diyarbakır destinasyonu çok önemli kültür ve inanç turizmi potansiyellerine sahiptir. İspanya'nın Endülüs turizm endüstrisi deneyiminden çıkarılacak derslerle Bölge kendi Endülüsünü yaratabilir.
Van Gölü Havzası, Selçuklu, Urartu ve Ermeni uygarlıkları ile ilgili taşıdıkları emsalsiz kültürel varlıklar sayesinde kendi başına bir destinasyon olma potansiyeline sahiptir. Doğu'da Erzurum, Palandöken, Kars, Ağrı destinasyonunda entegre bir doğa/kış, kültür turizmi için gerekli varlık birikimi ziyadesiyle mevcuttur. Bu potansiyellerin fiziki altyapı ve tanıtım ile desteklenmesi halinde önemli gelişmeler görülecektir.

Güneydoğu Anadolu bitkisel üretim, Doğu Anadolu hayvancılık bölgesidir. Tarım ve hayvancılık bölgede önemli bir potansiyele sahip olmakla birlikte , tarımda istihdam imkanlarının kısıtlı olması nedeniyle bu potansiyel, bölgenin ekonomik kalkınması için bir çare oluşturmamaktadır. Çeşitli ihtiyaçlara aynı zamanda cevap verebilen kırsal gelişme projelerinin belirlenmesi ve uygulanması daha verimlidir. Önemli yatırımların yapılmış olduğu GAP bölgesinde sulama projeleri fiziksel ve kurumsal altyapı yatırımlarıyla sürdürülmeli, çevreyi de dikkate alan ürün desenleri dünyadaki gelişmeler ışığında yeniden planlanmalıdır; kırsal gelişme projelerine öncelik verilmelidir.

Yerel yönetimlere yetki ve kaynak verilmeli,kamu borçları ertelenmelidir.

Yüzde 70'i aşan kentleşme, kent yatırımlarını , sağlıklı konut ihtiyaçlarını artırmıştır. Yerel yönetimlere merkezden daha çok kaynak aktarılmalıdır.

Yerel yönetimlere yetki devri yapılmalı, katılımcı yerel yönetimcilik özendirilmelidir.

Kent meclisleri ile demokratik katılım artırılmalıdır.
Bunun için gerekli kaynakları yaratmada daha adil bir vergi reformuna gidilmeli, iç ve dış borçlardaki kamusal yükümlülüklerde de yeni bir takvimlemeye gidilmelidir.

TOKİ'nin yönetimi, meslek odaları temsilcilerinin katılımı ile demokratikleştirilmeli, TOKİ daha çok alt ve orta sınıfların barınma ihtiyaçlarına yoğunlaşmalıdır.

ANADOLU'YA YÖNELEREK, İSTANBUL RAHATLATILMALIDIR

İstanbul'u bir rant kaynağı olarak gören, yerli-yabancı sermayenin yağmasına açan neo-liberal anlayışın "küresel kent" yaklaşımı terkedilmelidir.

Türkiye'nin tüm bölgelerinin dengeli kalkınmasını temel alan bir vizyonla gelişme Anadolu'ya yayılmalı, yeni çekim kutupları yaratılarak, İstanbul üstündeki göç baskısı azaltılmalıdır.

İstanbul'un üzerindeki çarpık inşaat yoğunluğu azaltılmalı, deprem hazırlıkları daha ciddiye alınmalı, kuzeye doğru yoğunlaşma önlenip, gelişme güneye çekilmelidir.

Deniz ve raylı taşımacılık geliştirilerek trafik sorunu çözülmeli, kent yoksulları için özel programlar geliştirilmelidir.

İSTİHDAMI KORUMA-ARTIRMA POLİTİKALARI

Kriz şartlarında istihdam azaltmayı caydırıcı önlemler geliştirilmeli, keyfi tensikatlar sendikalarla işbirliği içinde önlenmelidir.

Ücretten alınan vergi ve sigorta kesintileri azaltılarak istihdam özendirilmelidir.

Planlı büyümeye geçilmeli ve kamu, başta enerji, ileri sanayi sektörlerinde yeniden yatırımcı rol üstlenmelidir.

Yeni yatırımlarda istihdam ağırlıklı projeler teşvik edilmelidir. Özelleştirmeler durdurulmalıdır.

İstihdama olumlu katkıları olacak sektörler, projeler desteklenmelidir.

YOKSUL ANNELERE BÜTÇEDEN MUTFAK DESTEĞİ

Kriz karşısında en çok savunmasız olan kesimi kent ve kır yoksulları oluşturuyor.
Öncelik Doğu ve Güneydoğudakilere olmak üzere yoksul ailelerin annelerine, merkezi bütçeden, her ay net asgari ücretin yarısı kadar bir mutfak maaşı bağlanmalıdır.

Bu doğrudan gelir desteği, 2009 bütçesinde “hanehalkı bütçe transferi “ kaleminde gösterilmeli, finansmanı da lüks tüketime konulacak ÖTV ve varlıklı kesimlerden alınacak servet vergisinden karşılanmalıdır.

Tarımsal üretime ve köylüye destek

Bitkisel üretim ve hayvancılık yeniden canlandırılarak gıda fiyatlarında üretim eksikliğinden kaynaklanan fiyat artışının önüne geçilmelidir.

GAP'taki sulama yatırımları tamamlanmalı, damla sulamaya geçilmeli, toprak reformu yapılarak bölgenin üretim gücü artırılmalıdır. Doğu Anadolu'da hayvancılığa başta yem olmak üzere devlet destekleri sağlanmalıdır.

Tarım kesimine, kullandıkları girdiler yönünden destekler sağlanmalıdır.

YÜZDE 1'LİK MUTLU AZINLIĞA SERVET VERGİSİ

BDDK verilerine göre, Türkiye'de mevduat cüzdanı sahiplerinin yüzde 1'i, mevduatın yüzde 62'sine sahipler. Cüzdan sahiplerinin yüzde 2.3'ü ise, toplam mevduatın yüzde 83'ünün sahibidirler.

Kredi işlemlerinin binde 3'ünü gerçekleştirenler ise kredilerin yüzde 72'sini kullanıyor.

Borsada 10 bin yatırımcı, borsa portföyünün yüzde 77'sine sahip.

Yatırımcıların binde 1'i ise borsa portföyünün yüzde 64'ünü ellerinde tutuyor.

İlk 10 yatırımcı portföyün yüzde 21'ini, ilk 100 yatırımcı da portföyün yüzde 44'ünü kontrol ediyor.

Mevduatta, kredide, borsadaki yüzde 1'in hakimiyeti, 80 milyar dolarlık altın stokunun sahipliğinde ve Türkiye'nin gayrimenkul sahipliğinde de farklı değil...

Ailelerin yüzde 1'i, Türkiye gelirinin yüzde 17'sini kullanıyor, takip eden yüzde 5 de dahil edildiğinde nüfusta ilk yüzde 6, milli gelirin yüzde 33'ünü yani üçte birini kullanıyor.
Öncelikle bu azınlığa etkin bir servet vergisi uygulanarak, planlı büyümenin ve sosyal dayanışma programının finansmanına önemli bir katkı sağlanmalıdır.

SERVET VERGİSİ İÇİN EN ZENGİN YÜZ İSİM

Ekonomist dergisinde yayımlanan 'En Zengin 100 Türk' araştırması kriz döneminde varlık vergisi alınacakların başında gelen isimlerin listesi aynı zamanda. Merrill Lynch-Cap Gemini araştırmasının 'oturduğu ev dışında 1 milyon dolarlık nakit veya menkul kıymet sahibi kişi' olarak sınıflandırılan zenginlik ölçüsünden hareketle Türkiye'de 70 bin zengin kişi olduğu bildiriliyor.

DAHA ADİL, HERKESTEN GÜCÜNE GÖRE "GELİR VERGİSİ" YAKLAŞIMI

Vergide ana ilke, herkesten gücüne almak olmalı, dolayısıyla dolaylı verginin üçte ikilik ağırlığa sahip olduğu mevcut çarpık yapı dönüştürülmeli, doğrudan verginin ağırlığı artırılmalıdır.
Bunun için de gelir vergisinde çalışanların yükü azaltılıp banka ve şirketlerin vergisi yani kurumlar vergisinin ve serbest meslek sahiplerinin vergiye katkısı artırılmalıdır.
Varlıklı müteahhit, kuyumcu, doktor,avukat, eczacı gibi serbest meslek sahiplerinin, ücretlilerden az vergi ödediği çarpıklık hemen düzeltilmelidir.

Mülkiyet üzerinden, yani veraset ve intikalden, motorlu taşıt sahipliğinden alınan verginin payı yüzde 3. Bu verginin oranı artırılmalıdır.
Vergiden kaçan ve kaçınanlar sıkı bir denetime tabi tutulmalı, yaptırımlar, etkili caydırıcı ögeler içermelidir.

Sağlık ve eğitime daha çok bütçe ayrılmalıdır.

İlk ve orta öğrenim öğrenci sayısı 15 milyon, yüksek okul öğrenci sayısı 3 milyonu aşarken bu 18 milyon öğrenci için, bütçenin ancak yüzde 13'ü harcanıyor. Yani, öğrenci başına ayda ancak 134 YTL bütçe ayrılıyor.

70 milyonluk nüfusun sağlık bütçesi, toplam bütçenin ancak yüzde 6'sı.

Buna karşılık emniyete ya da polis harcamalarına ayrılan bütçe de yüzde 6..

Silahlı Kuvvetlere ayrılan bütçe de polisinkinden 1 puan aşağıda. Dolayısıyla asker-polis harcaması yüzde 11 ve sağlığa yapılanın neredeyse 2 katı.
Sağlık ve eğitimin bütçesi, "savunma-güvenlik" bütçesi daraltılarak, biraz daha artırılmalı, Hane halkı borç ödemelerine kolaylık getirilmeli.

Toplamı 112 milyar YTL'yi bulan tüketici kredisi ve kredi kartı harcamalarının, kriz koşullarında faiz ve kur artışından kaynaklanan yük ağırlığı birçok ailede ciddi yoksulluklara ve aile içi felakete de neden oluyor ve olacak.

Bu tür ek yükleri borçluya yıkmayacak düzenlemelere gidilmeli, özellikle küçük meblağlı borçlarda vade uzatımına gidilmelidir.

Bankaların istismarcı, aşırı tüketimi kışkırtıcı, akıl çelici tüketici kredisi ve kart harcaması kampanyalarına kontrol getirilmeli, tüketiciye finansman bilinci kazandırılmalıdır.

1- AKParti hükümeti 2008 yılında,başta sosyal güvenlik yasası SSGS olmak üzere çıkardığı yasalarla emekçi kesime hayatı daha zorlaştırmıştır.

2002 de 1.5 milyar olan cari işlemler açığı, 2006 da 32, 2007 de 35 2008, ocak/ağustos arası 34.8 milyara yükselmiştir.

2009 yılı bütçe tasarısı Küresel krizi dikkate almayan İMF'ye teslim olmuş bir "Kriz/Borç Ödeme" bütçesidir.

2008 yılında IMF'nin "faiz dışı fazla, büyüme hedefi ile vergi gelirlerine ilişkin rakamlarda müdahaleleri sonucu son dakika da Meclis Başkanlığına sunulan tasarı, küresel kriz

sonrası istihdamın durması, işsizliğin arttırılması dayatmaları ve emekçiler aleyhine düzenlemeler, hesaba katılmadan sunulmuştur.

Maliye Bakanı 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 yılı Kesin hesap kanunu tasarılarını görüşmelere açarken, 2001 krizi sonrası *"…bizden önce iyi hazırlanmayan ve idare edilmeyen bütçeler yüzünden ülkemiz krizlere girdi ve bedelini yüksek faiz olarak ödedi, ödemeye devam ediyor .."* diyerek; daha sunuşun başında 2008 yılı bütçesinin "Borç ödeme bütçesi" olduğunu samimi olarak itiraf etmişti. Başarısızlığı başkasına,başarıyı kendilerine fatura eden, inandırıcı olmayan, bu yaklaşım 2009 yılında küresel krizi hesaba katmayarak ülkeyi yeni bir borç sarmalına götürmektedir.

2-2008 Bütçesi "şoklara açıktır" dedik, haklı çıktık. 2009 bütçesi de krizlerden etkilenecek.

"Küresel ekonominin büyümesi yanı sıra, petrol fiyatları, enerji kaynaklarında ki yetersiz kaynağın, tezkere ve sınır ötesi operasyonla, Türkiye'yi sürükleyici felaketi öngörmeyen bu bütçe "şoklara açık" istikrarsızlık getiren, güven vermeyen, kalkınmayı baltalayan, refah düzeyini düşüren, milyonlarca yurttaşımızı, işçiyi, memuru, emekliyi, köylüyü, esnafı, küçük üreticiyi açlık sınırları altına iten eşitliğe aykırı adil olmayan bir bütçedir" dedik.

ABD konut sektörü kredilerinde yaşanan sorunların ülkemizi etkileyeceğini hesaba katmayan, şok öncesi bu artçı depremi öngörmeyen hükümet; rotasını ABD, AB ve İngiltere merkez bankalarına doğrultmuş politikalar tutmadı.

60. Hükümet programının 21. sayfasında : "…serbest kur rejimi" ile piyasa şartlarında oluşması, ekonomimizin iç ve dış şoklardan daha az etkileneceği…" sözleri kâğıt üzerinde kaldı.

Yapısal reformlar, mali disiplin ve özelleştirmeye devam, diyen hükümet, altı yıldır ülke zenginliklerini yabancı sermayeye satıyor? Çıkarılan "Yap-İşlet-Devret yasası" ile kıyılar, tarih, kültür varlıkları, sonra da dağlar, ovalar, akarsular satışa çıkarılıyor. Vatanın zenginliklerini satışa çıkararak bütçe denkleştiren başka bir hükümet örneği görülmemiştir.

"…1993-2002 yılları arasında ortalama olarak sadece % 2.6 oranında büyüyen Türkiye ekonomisi 2003-2006 döneminde % 7.3 büyüdü…" diyen hükümet 300 milyar dolara mal olan "düşük yoğunluklu çatışma" dönemini, binlerce yakılan yıkılan köyü, faili meçhul cinayetler dönemini görmezden geliyor. İktidar olduğu dönemde yaşanan "çatışmasızlık ortamının" nimetlerini unutuyor. AB üyelik süreci ile gelişen havayı görmezlikten geliyor. Geldiği noktada 2007/2008 Ekiminde, eline tezkereyi alıp, sınır ötesi operasyonlar yaparak bütçe açıklarını daha da derinleştiriyor.

3- Bütçenin hazırlanmasında “katılımcılık ve çoğulculuk” yine göz ardı edildi.

Demokratik toplumlarda, çağdaş hukuk devletlerinde bütçenin kaynağını teşkil eden vergileri veren yurttaşların, sivil toplum örgütlerinin katılım ve denetimi esas olup, “şeffaf bir bütçe” oluşturulmamıştır. Sermaye ve emek örgütlerinin TÜSİAD, TOBB, Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliği, KESK, DİSK, HAK-İŞ, TMMOB gibi milyonlarca örgütlü gücü temsil eden kuruluşlarına bir aylık süre içinde bir gün dahi ayrılmaması, dinlenip görüşlerinin alınmaması “katılımcı” ve “çoğulcu” demokrasi ile bağdaşmamaktadır. Ekonomi ile demokrasi birbirinden ayrılamaz. Bütçeler Mecliste hazırlandığından “Sosyal Risk” tartışılmadan, sosyolojik dönüşümler dikkate alınmadan, sağlıklı bir planlamadan da söz edilemez.

4- Dolaylı vergilerle emekçi halkın yaşam standardı daha da kötüleşecek.

Maliye bakanı “….2007 yılında % 5 lik büyüme olacak, GSMH 520 milyar dolara ulaşacak, 2008 yılında büyüme, verimlilik artışına ve ihracata dayalı bir anlayışla özel sektör ağırlıklı olarak devam edecektir…s.9..” demektedir. Satın alma gücü paritesine işveren gözlükleri ile bakan hükümet, memurun, işçinin, emekçinin, yoksul halkın beklentilerine cevap vermiyor. Kişi başına milli gelir 2008’de 10 600 dolara ulaşmış olacak deniliyor; 2009 bütçesinde ise 10 913 dolar olarak öngörülüyor.

Bu faiz dışı açıkla, borç ödeme bütçesi ile suya, ekmeğe, elektriğe, akaryakıta, tekele, doğal gaza ve daha bir çok ürüne zam yapılarak, 2008 de vergiyi tüketiciden alarak, KDV, ÖTV, İletişim, şans oyunları, banka ve sigorta işlemlerine "DOLAYLI VERGİLER" koyarak, bunun karşılığında memura daha az zam yaparak "Sosyal devlet" yükümlülüğünü yerine getiremez, refah sağlanamaz. Hedef olarak 267.8 Milyar TL.olarak öngörülen bütçe gelirlerinin birinci sırasını dolaylı vergiler, sonra işçi ve memurlarından kaynağında alınan vergiler oluşturmaktadır.

5- İşsizlik artıyor, veriler gerçekçi değil

Yeni işsizlik dalgası; 2008 global krizinin etkileri hissedilmeye başladıkça işsizlik de hızlandı. Tarım dışında resmen yüzde 12, gerçekte yüzde 20 olan işsizliğin daha ileri boyutlara çıkıp hiperleşmesi çok mümkün. Tarımdaki çözülme devam edecek. 2009'da tahmin edilen yüzde 3 büyüme gerçekleşse bile yeni istihdam bir yana, mevcut istihdamda bile düşüşleri gündeme taşıyabilecek.

İşsizlik oranındaki düşüş tesbitleri de gerçekle örtüşmüyor. 2006 yılında % 9.9 olarak gerçekleştiği söylenen işsizlik oranının, önceki yıllara göre düştüğüde doğru değildir. TÜİK'in 2008 verileri de yanıltıcıdır ve kriz sonrası işçi çıkarmalar dikkate alınmamıştır. Gerçek işsizlik oranı % 20'lerde seyretmektedir.

Tarım sektöründeki gerileme, yanlış tarım politikaları sonucudur. Teşvik görmeyen, desteklenmeyen tarım politikaları sonucu bir tarım ülkesi olmaktan çıktık. 25 AB ülkesi içinde İspanya'dan sonra en fazla istihdamın sağlandığı da gerçeği yansıtmıyor. GAP projesinde tarımdaki istihdamın % 65'ler oranına ulaşacağı gerçeği gözardı ediliyor.

6- Cari işlemlerde tahminler tutmuyor, sapma var.

Cari açık/Milli gelir Oranı Yüksek: Yeni milli gelir serisi ile makyajlansa da Türkiye, cari açık/milli gelir oranı yüksek birkaç ülkeden biri. 2006'da büyüme yüzde 6,1, cari açık/milli gelir oranı yüzde 6,1 olarak açıklandı. 2007'de büyüme oranı yüzde 4,5'a düşmesine karşın, cari açığın milli gelire oranının yüzde 5,7'de kalması dikkat çekici. Bu, daha düşük büyümeye karşın döviz ihtiyacı azalmamış anlamına gelmektedir. 2008'de büyüme oranının düşmesi cari açığın ise 50 milyar dolara yaklaşması ile cari açık-GSMH oranı dolayısıyla risklilikde arttı. Durum 2009'da daha zorlaşacak.

Dış borçlanmada tehlike sinyalleri : 2001'de 110 milyar dolar dolayında olan dış borçlarda ağırlıklı borçlanan kamu kesimi idi. 2002 sonunda kamu, toplam dış borç stokunda yüzde 50 pay sahibiydi ve Merkez Bankası ile birlikte dış borçların yüzde 67'si "resmi" nitelikteydi, özel sektörün dış borç yükü ise yüzde 33 idi. Devlete yatırım yaptırılmayarak dış borç ihtiyacı da azaltıldı ama dünyadaki likidite bolluğunun ve düşük tutulan kurun kışkırtmasıyla özel sektör hızla borçlandı ve milli gelirin yüzde 37,5'u oranında dış borç yükü oluştu.

Dış borç riski: Döviz kurunda yukarı doğru bir ani sıçrama olmayacağına güvenen ve dış piyasalardaki faizlerin içeriye göre düşüklüğünü fırsat sayan sanayi ve hizmet kesimi, dışarıdan hızla borçlandı. 2008 ortasında 284 milyar doları bulan dış borç stokunda banka ve özel firmaların payı yüzde 67'ye ulaştı. 140 milyar doları bulan borçlu reel sektörün, artan kurla birlikte yaşayabilecekleri ödeme güçlükleri, hızla banka sistemini de etkisine alabilecek.

Yabancı hakimiyeti: Yabancıların Türkiye içindeki kontrol güçleri pekişti. Üç kanaldan kurulan yabancı hakimiyetinin Türkiye üstünde yarattığı "dış yükümlülük" tutarı Merkez Bankası hesaplarına göre, 2002 yılında 179 milyar dolar iken 2008 ortasında de 487 milyar dolara ulaştı. Böylece, 2004'te Türkiye milli gelirinin yüzde 71,5'i tutarında görünen yabancılara ait yatırım ve kredilerin tutarının 2008 ortasında yüzde 74'e kadar çıkmış olduğu tahmin ediliyor. Global krizde bu hakimiyet artabilir ve el değiştirmeler hızlanabilir.

AB'nin nasıl etkileneceğini daha önemli kılıyor. Türkiye'nin ihracatının yarısından fazlası Avro bölgesine yapılıyor, buna karşılık ithalatın yüzde 36'sı Avro ile. Dış borçlanmanın da yüzde 35'i Avro üstünden.

AB'de olacaklar önemli: Türkiye ekonomisinin daha çok AB ile bütünleşmiş olması, global krizden AB, ihracat talebini daha çok azalttıkça, AB mali kurumlarından dış borçlanma azaldıkça ve turist girişi düştükçe Türkiye daha çok olumsuz etkilenecek.

IMF ile yeniden anlaşma kaçınılmaz: 1998'den bu yana IMF destekli bir program uygulayan Türkiye kapitalizminin, 2008'de biten program uygulamasını yenilemek için, başta TÜSİAD olmak üzere sermaye çevreleri yoğun bir kampanya başlattılar. IMF'ye olan borçlarını azaltan Türkiye, yeniden kaynak temini söz konusu olması halinde bildik emek düşmanı kemer sıkıcı IMF reçetelerine tekrar dönmenin hazırlığı içinde. Krizde panikleyen iş dünyası IMF ile anlaşmanın, bir çapa olarak kullanılmasında işe yarayacağını ve dış borç yükünün devletçe garanti edilmesini hedefliyor.

Batık kredilerde tırmanma: Bankaların takipteki alacakları düzenli olarak artıyor. 2008 Haziran sonunda bu rakam 10,8 milyar YTL'ye çıktı. Batık kredilerin yüzde 31'i ailelerin kullandığı tüketici kredisi ve kredi kartı borçlarından oluşuyor. Tekstil yüzde 14 payla ikinci sırada, gıda ve inşaat da yüzde 5'er paya sahipler.

Kriz Türkiye'yi vurdu-vurmadı tartışması yapıladursun, 2008 Ocak-Ağustos döneminde, 2007'nin aynı dönemine göre, kapanan şirket sayısı yüzde 48, protestolu senet tutarı yüzde 205 artarak 4 milyar YTL'yi aştı ve karşılıksız çek meblağı yüzde 38 artarak 2,5 milyar YTL'ye yaklaştı.

Kaynak çıkışı başladı, hızlanacak : Büyümenin lokomotif olan yabancı kaynak, Ekim 2008'den itibaren Türkiye'yi terketmeye başladı. Artık, batma riski altındaki türlü-çeşitli fonlar, finansal kuruluşlar, gerekirse kazançlarından vazgeçerek çıkmaya başladılar. Özellikle büyük cari açık, astronomik dış borç yüküyle kırılganlaşmış olan Türkiye kapi-

talizminde borsaya yaptıkları yatırımları kapatıp, açtıkları kredileri, faizi-anaparası ile birlikte toparlamaya, geri çağırmaya başladılar. Bu çıkışla birlikte döviz kuru büyük artış gösterdi.

Türkiye'de Eylül sonunu izleyen üç hafta içinde döviz sepeti, yüzde 16,3 oranında arttı. Yabancıların YTL'li araçlardan çıkışları hızlandı; yerliler bunu telâfi edecek boyutlarda döviz bozdurmadı ve dış kredi kanalları tıkanmaya başladı.

Derecelendirme kuruluşu Fitch, 2008 içinde Türkiye'nin gayrisafi dış finansman gereksinimini (cari açık, vadesi gelen orta-uzun vadeli borç anaparaları ve kısa vadeli krediler olmak üzere) 133 milyar dolar olarak tahmin etmişti. Oysa işlerin yolunda gittiği Ağustos sonuna kadar dış kaynak girişi 53 milyar dolar olarak gerçekleşti. Yıl sonuna kadar 80 milyar dolarlık dış kaynak bulunamayacağına göre, sıkıntı yılın son iki ayında daha da artacaktır.

Institute of International Finance (IIF)'ye göre, otuz çevre ekonomisine dönük sermaye girişleri 2008'de yüzde 32 oranında (yaklaşık 300 milyar kadar) gerileyecekti.

IIF'ye göre sermaye hareketleri "son haftalara kadar" canlı seyretmekte olduğuna göre 300 milyar dolarlık gerileme, 2008'in son üç ayında gerçekleşecekti.

Sıcak para “Merkeze”, Çevre ülkeler krize - IIF verilerine göre 2006’da 30 çevre ülkesine 566 milyar dolar olan sermaye akışı, 2007’de 900 milyar dolara çıkmış. Ancak 2008 için IIF’nın tahmini 630 milyar dolar, yani 270 milyar dolarlık fire... Ve bu fire 2009’da da 60 milyar dolar eklenerek 562 milyar dolara inecek. 2006-2008 döneminde 30 ülke arasında en çok kaynağı yüzde 45 pay ile 9 çevre Avrupa (Türkiye ve Rusya dahil) ülkesi kullanmış. İkinci sırada G. Kore, Çin ve Hindistan’ın bulunduğu Asya YP’leri var ve payları yüzde 34. Latin Amerikalılara yüzde 16, Afrika ve Orta Doğululara da yüzde 4 pay düşmüş. Çevreden merkeze geri çekilecek kaynağa en çok Türkiye ve Rusya’nın içinde yer aldığı “Çevre Avrupa” bağımlı.

2008’deki yaklaşık 260 milyar dolarlık çekilmenin yüzde 57’sinin Asya’dan (özellikle G. Kore’den) , dörtte birinin Avrupa’daki çevrelerden, kalanının da L. Amerika ‘dan (özellikle, Brezilya, Arjantin, Meksika) olduğu anlaşılıyor. 2009’daki geri çekilmenin ise yüzde 88’i, Avrupa çevre ülkelerinden gerçekleşecek. Dolayısıyla, ne acıdır ki, bu çekilme ile en çok boşluğa düşüp bunu ekonomik küçülme ve derin bir kriz olarak yaşamaya aday ülkeler yine Türkiye ve Rusya olacak.

7-Bütçede vergi adaleti yok,vergi reformu kaçınılmaz.

Bütçede vergi adaleti yok. Toplumun dar gelirli kesimlerine, memura, emeklilere biraz daha fazla kaynak aktarımı, biraz daha refah yine yok. Tam tersine, ağır dolaylı vergilerin devamı öngörülüyor. Bütçe gelirleri için, her mal ve hizmetten alınan dolaylı vergiler,

ÖTV, yargıdan kesilecek para cezaları, Maliye'nin vatandaşına keseceği cezalar, trafik cezaları önemli yer tutuyor.

Bir ülkede sosyal adaletin sağlanması, hakça paylaşımın gerçekleşmesi için, vergi adaletinin sağlanması esastır. Herkesten, her adım atışında vergi almak kolaydır. Asıl olan, kazanandan kazandığı oranda vergi alabilmektir. AKP, 6 yıldan beri bu konuda hiçbir şey yapmadı. Belli ki, 2009 yılında da yapılmayacak. Hükümet, vergi denetimlerini arttırmayı, esnafın üzerindeki baskıyı çoğaltmayı hedefliyor. "Vergi reformu" kaçınılmazdır, bir an önce gelir vergisi kanunundan, vergi mahkemelerine kadar birçok mevzuatın değiştirilmesi gerekiyor. Vergi alırken zalim olmamak, harcarken de adil olmak sosyal hukuk devletinin gereğidir.

Türkiye'nin 2008 bütçesinden bazı rakamlara bakıldığında; bütçede 35.5 milyar YTL gelir vergisi, 17 milyar YTL civarında Kurumlar Vergisi beklentisi var. Petrol ve doğalgazdan alınan ÖTV'den 26 milyar YTL civarında gelir bekleniyor. Sigaradan, içkiden alınacak vergilerde büyük artışlar hedefleniyor. Bunlar, 2008 yılında akaryakıta, sigaraya, içkiye yeni zamların yapılacağı anlamına gelir. Türkiye'de çok yüksek olduğu bilinen iletişim vergilerinde de bir indirim görülmüyor. Bu nedenle sayın Bakanın "2009'de yeni vergiler yok" söyleminin de gerçekçi olmayacağı görülüyor.

Vergide büyük adaletsizlik yaşanıyor : Büyük gelir eşitsizliği olan Türkiye'de, gelir uçurumunu bütçe üzerinden daraltmak mümkünken, tersine vergi ve harcamalarla eşitsizlik

büyütülüyor. Vergilerin ağırlığı, gelir vergisi yoluyla “doğrudan”; tüketim harcaması yaparken de, ”dolaylı” olarak çalışan sınıftan alınıyor, şirketler, bankalar, varlıklı sınıf gücünün çok altında vergi ödüyor.

2008’in ilk 9 ayında vergilerin üçte ikisi yine dolaylı vergi olarak toplandı. Alt ve orta sınıflar benzin, doğalgaz, telefon kullanırken, tüketim malı içki, sigara alırken dolaylı vergi ödedikleri gibi, ücret ve maaşlarıyla da en önemli vergi mükellefleri oldular. Vergide yüzde 22 olan gelir vergisinin ağırlıklı kısmı 10 milyonu aşkın işçi-memur tarafından ödeniyor. Banka ve şirketlerden alınan kurumlar vergisinin payı ise yüzde 10’un altında.Varlıklı sınıfın mülkiyetinden alınan vergiler ise yüzde 3’ün altında.

8- Bütçe taslağı ile Türkiye’nin “güvenilir liman” olması hayaldir.

59 uncu AK Parti Hükümeti, geride kalan 5 yıl içinde devletin ve milletin neyi varsa sattı. Üstelik bir de borçları arttırdı. Bunların karşılığında, halkın yoksul kesimlerine yönelik önemli bir gelir artırımından, devletin yatırımlarından, iş sahalarının açılmasından söz etmek, mümkün değildir. 2008 yılı bütçesinde yapılan en iyi iş, yıllardır yüzde 6.5 olarak belirlenen -çünkü IMF öyle istiyordu- faiz dışı fazla hedefinin bir puan aşağı çekilmesidir. Böylece, yatırımlar için 4 milyar YTL civarında ek kaynak ayrılmıştır. Ancak bütçenin geri kalan bütün gelir kalemlerinde hep dolaylı alınan vergiler vardır.

Bu kolaycılıktır. Kazanandan vergi alamayan devletin, bütün vatandaşlarını vergi kıskacı altına alması, gelir dağılımındaki adaletsizliği körüklemesi demektir.

2008 yılında halkı yeni zamlar bekliyor. Öyle görülüyor ki, elde avuçta kalan değerli araziler, tesisler falan da satılacak. Halkın üzerinde ceza baskısı yoğunlaşacak. Adeta devlet vatandaşına para cezası kesmek için, bu cezaların gelirleri ile bütçeyi denkleştirmek için fırsat kollayacak.

AKP 6 yıldan beri bu ülkeyi tek başına yönetme şansını ve fırsatını buldu. Hiçbir icraatlarının önünde ciddi engel, muhalefette olmadı, çıkarılmadı. Bürokrasiyi istedikleri gibi değiştirdiler. İstedikleri gibi borçlandılar, istedikleri gibi özelleştirme yaptılar. Ama hala işe başladıkları yerde duruyorlar. Onarım bitti, sıçrama başlıyor. Uçağın tekerlekleri yerden kesildi, “take-off” pozisyonuna gelindi gibi güzel sözler, bütçedeki rakamlarla örtüşmüyor. Önümüzdeki yıl da okulları hayırsever işadamlarının, sanayicilerin yapması istenecek. Önümüzdeki yıl da yeni iş alanlarının açılması kolay gözükmüyor. Bu ülkenin her vatandaşı, bir yandan hayatın zorlukları ile boğuşurken, diğer taraftan devlete daha çok vergi, daha çok ceza ödemek zorunda kalacak.

Oysa bunca zaman içinde Türkiye’de vergi adaleti sağlanabilirdi. Halk, gereken fedakarlığı gösterdi. Ama Türkiye’de AK Parti döneminde yeni zenginler türerken, devletin yapısında bir değişiklik demokratik bir reform ne yazıkki yapılamadı. Bu açıdan bakıldığında 2008 bütçesi hayal kırıklığıdır.

Kuzey Irak'a yapılan operasyonlar bütçede denetlenemiyor. Maliyetin yine sağlık, eğitim, adalet kalemlerinden karşılanacağı görülüyor.

Genelkurmay Başkanlığının tanımlaması ile "Düşük Yoğunluklu Çatışma" için 2008 yılında, yıl içinde artırılan ödenekler bile harcamaları karşılayamayacak. 2009 için belirlenen rakamlar ise hiç mi hiç yetmeyecek. Bunun anlamı, 2009 bütçe taslağının daha TBMM'de müzakeresine başlanılmadan dengesinin bozulması demektir. Bütçe açığının büyümesi demektir. "2007 merkezi hükümet bütçesinde Milli Savunma Bakanlığı'na (MSB) 13,1 milyar, Jandarma'ya 3,1 milyar, Emniyet'e 6,5 milyar YTL ödenek ayrılmıştı; ama yıl içinde bu rakamlar yükseltildi ve MSB ödeneği 18.2 milyar, Jandarma'nınki de 3,2 milyar YTL'ye çıkarıldı. 2009 bütçesinde en fazla artışın Jandarma ve emniyet bütçelerinde olması bunun sonucudur.

Hükümet hazırlıksız, adımını kriz fırsatı diyerek "kara paranın aklanması" "Yap-İşlet devret " ihale kanunları, Ar-Ge yasaları ile sağlamak isi sıcak paraya göre atmaya çalışıyor. 22 Temmuz seçimleri nedeniyle sapan 2007 bütçesi gerçekleşme hedeflerinin şimdi daha büyük sapma gösterecektir. Teskere ile büyük bir operasyon beklenmese dahi, hükümetin ekonomiyi sıcak para akışının kesilmemesine dayandırıyor. Hükümet operasyonla, tezkereyle ilgili adımlarını bu yapının bozulmamasına yönelik atmaktadır, geneldeki hazırlıksızlığı dikkat çekicidir. Çatışma topluma kaybettiriyor, çözüm barışçıl çabalarda, sivil ve demokratik çözümlerdedir.

Eğitimden, sağlıktan kısılan kaynaklar güvenlik harcamalarına yöneliyor. Doğu ve Güneydoğu Bölgesi daha çok mağdur oluyor. Kaynaklar ülkenin herhangi bir yerinden daha fazla asker ve polis harcamasına ayrılıyor. Şiddet ikliminden dolayı geçim kaynakları kaybediliyor. Tarım çökertilmiş durumda. Göç sonucu Diyarbakır, Van, Şanlıurfa işsiz dolu. Bölgenin ihtiyacı olabilecek sermaye de Batı'ya göç ediyor. Çözüm barıştan geçiyor, "Çeyrek yüzyılı bulan 'düşük yoğunluklu çatışmanın gerekçesini oluşturan harcamaların, barışın tesisiyle sivil harcamalara dönüştürülmesi, iş ve aş yaratan yatırımlara dönüştürülmesi, bölge insanının beklentilerine daha çok cevap verecektir."

9- IMF'ye verilen sözlerde tutulmadı, performans düşük.

IMF'ye verilen niyet mektubunda ağustos ayı sonu için konulan performans kriterinin, "özellikle bütçe verilerindeki performans düşüklüğünün etkisi" ile karşılanamadığı görüldü. IMF'ye verilen "Mayıs 2007" tarihli niyet mektubunun ekinde yer alan, konsolide kamu sektörü faiz dışı dengesine ait performans kriterlerinin Nisan ayı sonu itibarı ile karşılanamadığı ve hedeften yüzde 24 oranında (KİT'ler hariç yüzde 38 oranında) sapıldı.

"Nitekim aynı niyet mektubunda bu bir ihtimal olarak belirtilmiş ve tedbir alınacağı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu tahmin doğrulanmış ve alınan tedbirlerin de bu tahmini tersine çevirecek önemde olmadığı anlaşılmıştır. IMF'ye verilen niyet mektubunun diğer bir test noktası Ağustos ayı sonu için konulan performans kriteridir. Aynı şekilde Ağustos sonu için konulan hedefin de, özellikle bütçe verilerindeki performans düşüklüğünün etkisi ile karşılanamadığı görüldü. Geçen yıl aynı dönemde konsolide kamu sektörü faiz dışı

denge rakamı yıl sonu hedefinin yüzde 86'sı civarında gerçekleşmişken, bu yıl bu oranın yüzde 60 seviyesine gerilediği anlaşılmaktadır. Bu durumda teknik olarak, yılın geri kalan kısmı için IMF ile sürdürülen stand-by düzenlemesinin performans hedeflerinin tutturulmama riskinin giderek büyüdüğünü ve programın ancak çok ciddi harcama ve gelir tedbirleri alınması halinde, mayıs 2008'e kadar sürdürülmesinin mümkün olacağını değerlendiriyoruz."

"Bütçe performansındaki düşüş artarak devam ediyor". Sayıştay Başkanlığının 2006 yılı bütçe uygulama sonuçlarına yönelik uygunluk bildiriminden, 3 milyar YTL civarında giderin ödeneksiz olarak harcandığı, sonucunu çıkarmanın mümkün olduğu da belirtilerek, Sayıştay ödenek aşımları konusunda sadece bir saptama yapmakta buna karşılık takdirin Meclis'e bırakılması ise hesap verme mekanizmalarının gereğince işletilmesinin önüne geçmektedir.

Ağustos ayı sonunda Merkezi Yönetim Bütçesinin kümülatif olarak 8,4 milyar YTL düzeyinde açık verdiği "Yerel yönetim ve fon payı düzeltmeleri yapıldığında, bütçe açığı 9,3 milyar YTL'ye çıkmaktadır. Bütçenin geçen yıl 474 milyon YTL fazla verdiği dikkate alındığında, bütçe performansındaki düşmenin artarak devam ettiği görülmektedir. 2007 yılı IMF performans kriterlerinin tutturulamadığı, yüzde 6,5 yerine yüzde 4,3'lük bir gerçekleşme yaşandığı görülmüştür. Gelişmeler özellikle KİT dengesinin enerji maliyetleri ile ilintili bir biçimde daha da ciddi bir bozulma içinde olduğuna da işaret etmektedir.

10- Bütçe açıklarını kapatmak için zam furyası başladı. Bütçenin yükü emekçinin sırtında.

Hükümet 14.1 milyarı aşan açığı kapamak için; akaryakıt ve tütün mamullerinde % 5-15 arası bir ÖTV artışı, 2008 vergi gelirlerinde 5 milyar bir artış ve ilave için çözümü zamlarda ve yeni vergi düzenlemeleri yapmakta buldu. Petrol fiyatlarındaki yükseliş enerji piyasalarındaki dalgalanma bütçenin korkulu rüyası olmaya devam ediyor.

Daha planlama aşamasında dahi bütçenin 14.1 milyar YTL açık vermesi söz konusu. Yani gelirlerin giderleri karşılamayacağı, bütçede denkliğin sağlanabilmesi için ek olarak 14.1 milyar YTL'lik ek kaynağa ihtiyaç duyulacağı şimdiden ortada. Ek kaynak sağlamak için kazanandan değil, işçi ve emekçilerin cebine göz dikileceği de herkesçe biliniyor.

Fakat bütçe yasa tasarısındaki ayrıntılara bakıldığında, hükümetin işçi ve emekçilerden almaya çalıştığı paranın 14.1 milyar YTL'nin kat kat üzerinde olduğu görülüyor. Nitekim tasarıya göre devlet, bütçeyi finanse etmek için 267.8 milyar TL kadar bir vergi toplamayı hedefliyor. Bunun yüzde 70'ini ise KDV, ÖTV gibi esas olarak emekçilerin cebinden çıkan dolaylı vergiler oluşturuyor.

Bütçede aslan payı faiz ödemelerine; son yıllarda bütçenin temel harcama kalemini borç ve faiz ödemeleri oluşturmaktadır. İşçi ve emekçilerden toplanan vergiler, ne yatırımlar için ne de toplumsal ihtiyaçların karşılanması için kullanılmaktadır. Bu gibi alanlara ayrılan kaynaklar göstermelik düzeylerde tutulmakta, bütçede toplanan paraların en büyük

bölümü borç faiz ödemelerine ayrılmaktadır. Emekçilerden toplanan paralar, özel sektöre aktarılacak. 2009 yılı bütçe taslağı bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bütçe yasa tasarısını açıklamalarında, 2009 yılında bütçeden tam 57.5 milyar TL faiz ödemeleri için ayrılacaktır. Bu da bütçe toplam gelirlerinin neredeyse yüzde 35'idir. Sayıları milyonlarla ifade edilen devlet personelinin tümüne bir yıl boyunca ödenecek ücretlerin toplamı için bütçeye 48 milyar YTL ödenek konulduğu düşünülecek olursa, faiz ödemelerine ayrılan 57.5 milyar TL'nin ne ifade ettiği daha rahat anlaşılır.

Emekçiler büyüme hedefiyle aldatılıyor, bütçe yasa tasarısında 2009 yılı için Gayrı Safi Milli Hasıla'nın (GSMH) 1 trilyon 111 milyar 438 milyon TL'nin üzerinde olacağı ifade ediliyor. Buna bağlı olarak da büyüme oranının gerileyerek yüzde 4 dolayında gerçekleşeceği, kişi başına milli gelirin ise 10 913 dolar olacağı gerçekçi değildir.

Elbette bu pembe tablo emekçiler için olumlu anlamda hiçbir şey ifade etmiyor. Çünkü sermaye ile işçi ve emekçiler arasındaki gelir uçurumu o kadar açılmış durumda ki, ortalama bir emekçinin yıllık kazancı 2000 dolar dolaylarında kalıyor. 500 YTL'lik maaşla en az 3-4 kişilik ailesini geçindirmek zorunda kalan asgari ücretlilerin durumu ise çok daha kötü. Dolayısıyla, 10 913 dolarlık rakam onlar için bir masaldan ibaret.

Dış politika belirsizliği istikrarsızlığa yol açıyor.

AB müzakere süreci işlemiyor. Kasım ayında açıklanan AB ilerleme raporu, hala düşünce ve örgütlenme özgürlüğü alanında ciddi sorunlar bulunduğunu, TCK nın 301 inci mad-

desi başta olmak üzere iyileştirme bekleyen (TCK 215, 216, 220, TMK nu) yasalar bulunduğu, zorunlu göç, bölgesele geri kalmışlık yönünde adımlar atılmadığı, bağımsız yargının sağlanamadığı açıklanmıştır.

Ülkemizin dış politikasını öfkeyle, tepkiyle, kinle, nefretle, duygusallıkla şekillendirmek sorun çözmekten çok derinleştiriyor. Dış politikanın temel kuralları vardır, Orta Doğu'da Avrupa ile Avrasya arasında olmanın coğrafi avantajları da vardır ve dezavantajları da vardır. Böylesi bir konumda bir ülkeyiz. Osmanlıdan gelmişiz, Cumhuriyeti kurmuşuz, Osmanlının zenginliklerini, kültürlerini, farklılıklarını almışız. Böyle bir coğrafyada yeni bir cumhuriyeti birlikte inşa etmişiz, ama Misakı-Millî sınırları içinde de bir başka ülke Irak sınırları içinde Musul'dan Kerkük'e, Erbil'den Süleymaniye'ye kadar Kürt, Türkmen ve Arap kardeşlerimiz ve akrabalarımız da orada kalabilmiştir. Son zamanlarda Irak ve Kuzey Irak Kürdistan yönetimi ile geliştirilen ilişkiler olumlu olmakla birlikte sadece "güvenlik" noktasına indirgenmesi kaygı vericidir.

Türkiye, büyük bir ülke, büyük medeniyetlerden ve büyük egemenliklerden gelmiş oldukça yüksek bir devlet geleneği olan bir ülke olduğuna göre, Avrupa Birliği ve Orta Doğu konusunda stratejik planlarımızın ve projelerimizin olması, bunun da partiler üstü, (yani parti çıkarları, öne konmadan, siyaset malzemesi yapılmadan) ülkenin, halkın çıkarlarına uygun politikaların geliştirilmesi zorunludur.

Gerçekten Avrupa Birliği ilişkilerinde son üç senede duralama yaşandığı eleştirileri dikkate alınmalıdır. Reformlarda bir yavaşlama, duraklama var, seçim siyaseti bunda etkili olmuştur. Bağımsız yargı konusunda gerçekten hassas olunmak gerekiyor. Ülkemizin hukuk devleti olmanın ölçüt ve güvencesidir. Şemdinli davası, Ergenekon davası çetelerle mücadelede önemli bir göstergedir.

Sivil otorite zaafı sürüyor. Meclisin egemenliğinin halka devrini istiyorsak, çok açık söylüyoruz, asker ve polis, sivil otoritenin emri altında olacak. Hiçbir demokraside asker bu kadar çok konuşmaz. Bir kışlaya siyaset ve ticaret girerse o orduda ne birlik olur ne dirlik olur ne de hukuk devleti olur. Bunu ortaklaşa aşmak zorundayız, kendi özgürlüğümüzü de gözeterek. Yeni anayasa tartışmaları bir fırsattır.

.

“Sıfır tolerans”; işkence konusunda Hükümet çok sıkça dile getiriyor. Ama, cezaevlerinden aldığımız haberler, son olarak DTP’ye yapılan saldırılar veya gösterilerde ırkçı kalkışmanın, şovenist tahrikin getirdiği, sivil yurttaşlarımıza, hiçbir siyaset kenarında olmayan insanlarımıza yönelik saldırılar konusunda can ve mal güvenliğinin sağlanması çok önemli. Bu konularda en Hükümetin etkin bir çalışmayla 2013 programının hedeflerini yetiştirmesi kaçınılmaz oluyor. Bunlar içinde birkaç uluslararası sözleşme var, imzalanması gereken. Bunlardan birisi Terörle Mücadele Varşova Sözleşmesidir, çerçeve sözleşmesidir.

Irak yönetimi ile Kerkük'te Türkmenlerle, Kürtlerle ciddi barışçıl, sivil, siyasi, ekonomik, kültürel, demokratik işbirliklerinin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü, tarih bin yıllık beraberlik bizi bu coğrafyada beraber yaşamaya zorluyor ve bizi etkiliyor. Yani, iki tarafta akraba ve kardeşlerin olması olgusu karşısında bu bizi etkiliyor ve bunu etkileyen faktörü kendimiz bu Mecliste, 23'üncü Dönem milletvekilleriyle çözme imkân ve şansımız var.

Kuzey Irak'ta bir dönem kırmızı çizgiler dedik, sonra pembeleşti, sonra daha gerçekçi davrandık. Bugün Cumhurbaşkanı, Sayın Talabani seçimle geldi, Şii, Sünni ve Kürtlerin ortak iradesiyle bugün Cumhurbaşkanı. ABD'den, Paris'e, Roma'ya her tarafta kabul görüyor. Kürt olduğu için görüşme ve kabullerde diplomatik nezakete dikkat edilmiyor. Son Ankara ziyaretinde Irak bayraklarının göndere çekilmemesi,karşılama töreni yapılmaması, komşu ve dost Irak halkını üzmüştür. Kompleksleri aşmamız gerekiyor ve yeni kalıcı stratejik bir dış politika geliştirmemiz zorunludur.

Dışişleri Bakanlığı bütçesinin yeni gelişen şartlarda yeterli olmadığını düşünüyoruz. Yeni teknik gelişmeler ve yeni yapılandırma ihtiyaçları, küreselleşmenin getirdiği zorluklar nedeniyle bu bütçeyle sağlıklı bir dış politika yapılması ve 5 milyon yurttaşımız var yurt dışında, onların sorunlarına eğilip yetişmesi, bu mevcut personel sayısıyla bunların hayata geçirilmesinin zorluklarının altını çiziyoruz.

Adalet Bakanlığı bütçesi ile "bağımsız yargı" sağlanamaz.

Adalet Bakanlığı bütçesi bağımsız yargıyı direkt ilgilendiriyor. Ne yazık ki, geçmiş hükümetler zamanında da en az ihtiyaçları karşılanan bakanlık, en az bütçesi artırılan bakanlıktır. 10.632 dolu yargıç var, 4.062 yargıç kadrosu boş. Oysa ki, hukuk fakültesini bitiren ve ortada işsiz dolaşan on binlerce hukukçu varken… Şimdi 100 bin kişiye 8 hâkim, 4 savcı Türkiye'de düşüyorsa, ülkede adaleti beklemek, bağımsız yargının hayata geçmesini beklemek de hayaldir. Bunun karşılığında eğer veriler Almanya'da 254 kişiye 6 savcı, yani bu rakam Hollanda'da 12 hâkim, 4 savcı, Portekiz'de 17 hâkim, 12 savcı olarak çıkıyorsa, bu oranlar bile, bizim adalete, bağımsız yargıya hiç de hiç değer vermediğimizin çok açık ifadesidir.

Bakanlık bütçesinde hâkim sayısının artırılması hedefi var, hizmet içi eğitim, bunları önemsiyoruz. Özellikle de Adalet Akademisini çok önemsediğimizi de ifade etmek istiyoruz. Bazı konularda. AİHM'e daha özenli davranmak gerekiyor. Örneğin, Avrupa Mahkemesine yargıç seçiminde yaptığımız hatayı artık gidermemiz lazım yargıç seçimlerinde partizanca yaklaşımlardan kurtulmak için yeni düzenleme yapılması gerekiyor.Yargı, savunma ve üniversiteler, üç tane yargıç adaylarını seçebilmelidir.
Uluslararası Hukuk İşleri Genel Müdürlüğümüzle ilgili açılımlar var ama, tatmin edici değil.Yirmi tane yargıcımızı dil eğitimine göndermek, ihtiyaca cevap verir mi? Türkiye, her gün onlarca sözleşme, uluslararası sözleşme imzalarken, bu küreselleşme

çağında bu dönemde en az beş yüz tane yargıcımızın dünyada bilinen beş tane önemli dili çok iyi derecede bilmek üzere ihtisaslı olarak kadroya alınması gerekir. Birleşmiş Milletler Siyasi Haklar Sözleşmesini imzaladık, artı İnsan Hakları Komitesinin denetimine girdik. Lüksemburg'da ekonomi davalarında uluslararası alanda rekabet şirketleri Türkiye'yi vurmaya başladı, vurmaya devam edecek, malların serbest dolaşımına kadar Türkiye çok ciddi risklerle karşı karşıyadır. Eğer, bu bakanlığın bünyesine, yetiştirilmiş, dil bilen, bilgili, eğitimli yargıçlarımızı, hukukçularımızı almadığınız takdirde etkili bir adaleti gerçekleştirmeyiz.

Dışişleri Bakanlığı bünyesinde İnsan Hakları Genel Müdürlüğü bünyesinde hukukçular AİHM'de savunma hazırlıyor. Adalet Bakanlığının Uluslararası Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü var. Bu görevi Adalet bakanlığı üstlenmeli. Dışişleri Bakanlığı avukatlık yapmaz, bu yanlıştır, bu yanlıştan dönülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

e-devlet başarısına katılıyoruz, ama, hâlâ, uçaktan inip, eskiden arama kaydın var diye insanları gözaltına alınıyor, iki, üç gün, beş gün içeride tutuluyor. Hâlâ, gidin bir ruhsat alın, fişler karşınıza çıkıyor. e-devletin başarısı, adaletin başarısı önce bu alanlardaki kayıtları ve yanlışları gidermekle sağlanır diye düşünüyoruz.

Sosyal güvenlik reformu zorunludur.

Bütçede en önemli açık olarak görülen sosyal güvenlik harcamaları, sosyal devlet olmanın anayasal güvenceleri ile ele alınmalıdır. Ülkemizde 73 milyon insanımızı çok yakın-

dan ilgilendiren sağlık ve sosyal güvenlik sistemi objektif verileri ortaya koyarak birtakım stratejik planlamalar yapılmalıdır.

Devletin özelleştiremeyeceği en önemli iki alan vardır, sağlık ve eğitim. Devletin sosyal güvenlikte katkısını esirgemeyeceği ve özelleştiremeyeceği en önemli alanlardan birisi yine sosyal güvenliktir, yine sağlıktır. Zaten, Anayasa'mız bu konuda 60'ıncı maddeyle sosyal güvenlik bakımından korumayı yine 61 ve 62'nci maddelerde de gerekli tedbirlerin alınması gerektiği yükümlüğünü ortaya koymuştur. Cari açık, borçlanma yükleri konuşulduğu zaman hemen sosyal güvenlik açığı büyük ölçüde öne çıkıyor.

Kayıt dışı ekonomide özellikle 12-13 milyon civarında sigortalı edilmeyen, prim ödeyemeyen ve bu açığın da yüzde 20 kadarının da sağlık güvencesi altında olmadığı dikkate alınacak olursa biraz daha bu kayıt dışılık konusunda ciddi bir denetimin yapılması ve kaynak artırımı yoluna gidilmesi gerekir.

Aile koruma hekimliğinden, kadın, sağlık konusunda birçok eksiklik bulunmaktadır. İŞKUR'un çalışmaları, işsizlik oranı ve tabii ki en yüksek işsizlik oranının 18-30 yaş arası gençlerde olması düşündürücüdür.Yeni okulunu bitiren gençler, üniversite mezunu işsizler ordusu, askerliğini yeni bitirmiş, yeni ev kurmak, yeni hayat kurmak aşamasında olan insanlarımızın işsizliği korkunç boyutlardadır. Elbette ki, hesap yaparken devlet, devlet baba olduğunu unutmayacak. Bu alanda üçte 1 oranında katılım katkı payını esirgemeyecek bir yükümlülüğü olduğunun özellikle altını çizerek vurgulamak istiyoruz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi ihtiyaca cevap vermiyor.

Ekonomide, sosyal yapıda, toplumda da böylesi bakanlıkların bütçe ve stratejileri o ülkelerin de gelişim süreçlerini ve hedeflerini bir bakıma ortaya koyar.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımıza baktığımız zaman, Avrupa Birliği müzakerelerinden 35 başlık Bakanlığı ilgilendiriyor. En son bir önceki bütçede 21 tane başlığı tamamlamıştı.Yine, 162 adet Avrupa Birliği mevzuatından 159 adedi ki, bu hemen tamamına yakın bir rakam, 17'si de direktif Bakanlıkça hazırlanmış, bu da sevindirici.

Türkiye "tarım" başlığı altında yeterli aşamayı kaydetmedi. Ülkemizin yüzde 99 KOBİ'leri farklı alanlarda çalışıyor. Yani, tarıma, ürüne dayalı, sanayiyi geliştiren KOBİ'ler var, imalatçılar var, yan sektör var, ama bu Güneydoğu Anadolu Bölgesinin de bölgesel kalkınmasıyla ilgili alınan birtakım çalışmaları biliyoruz. Fakat, bu çalışmaların içinde GAP'ın, GAP Projesinin öngörülebilirliği konusunda bir ihmal yaşanıyor.

Yine, 4325 sayılı Yasa sonrası getirilen 5804 sayılı Teşvik Yasası, tekrardan bir gözden geçirilmesi gerekiyor. 49 ile teşvik uyguluyoruz, ama Şırnak'ı bir batı iliyle, bir başka ili bir başka ille aynı kefeye koyduğunuz zaman, tabiiki, risk faktörü, diğer konular dikkate alındığı zaman, maalesef, o teşvik görülen yerlere yatırım gitmiyor.

AR-GE çalışmaları konusunda da, Sanayi Bakanlığını çok ilgilendiren konular var ve şüphesiz üniversite, sanayi, kamu işbirliği, gerçekten bu ahengin kurulması, bu dengenin kurulmasıyla beraber çağın gelişmelerinden yararlanılması çok önemli.

TÜBİTAK'ın yine 22 üniversiteyle ve 600'ü aşkın şirketle yaptığı çalışmalar şüphesiz önemli, ama Avrupa Birliği sürecinde, Avrupa ile standartlarıyla, ithalatıyla, ihracatının en çok olduğu Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD, büyük kalemi ile kıyasladığımız zaman, TÜBİTAK'taki çalışmaların, AR-GE çalışmalarının, özellikle Uzak Doğu fırtınası, dalgası, yani, ekonomideki dalgası önümüzdeki dönem ekonomimizde de, sanayimizde de, ticaretimizde de, çokça konu olacak, bunun dikkate alınması gerekiyor.

Biliyoruz ki "CE" belgesini almak için hükümetlerimiz davalar açtılar Lüksembourg Adalet Divanına, ekonomi mahkemesidir. Fakat, oradan bu kararları almak kolay olmadı. Yani, Türkiye'nin serbest dolaşımı ve sermayenin serbest dolaşımı ve vatandaşın serbest dolaşımı Avrupa Birliğinin korkulu rüyasıdır. Ama, Türkiye'nin de önünde bir Lüksembourg Adalet Divanı vardır ve Adalet Divanının çalışmaları, ekonomik kararları Türkiye'yi bağlıyor ve milyarlarca dolar Türkiye ekonomisini etkileyecek bir kapasitesi var. Bu konuda, Sanayi Bakanlığımızın bu AR-GE çalışmaları ışığında bu alana, Dışişleri Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımızla birlikte çok özel bir önem atfetmesi gerekiyor.

Patent Enstitüsü ve marka aslında birbirinden ayrılmaz diye düşünüyoruz. Sınai mülkiyet konusu, yine bu önümüzdeki küresel gelişmeyle bağlantılı olarak haksız rekabetlere,

ürünlerimizin ve şirketlerimizin dayanıklı kılınması için AR-GE araştırmalarının içine bu sınai mülkiyet, sınai mülkiyet hakkı, sınai telif hakları, marka, bunların patentle beraber aynı küme içinde değerlendirilmesi gerekiyor. Bu çalışmanın dağınık olduğunu bakanlıklar arasında görüyoruz. Bu nedenle bakanlık bütçesinin amacına uygun olmamıştır.

Enerji politikalarında yanlış sürekli zam olarak halka yansıdı.

Türkiye'nin yüzde 70 kaynak sahibi olduğu bor madeni konusunda, eğer, devlet, bu ulusal gelirimize doğru dürüst sahip çıkmazsa, geçmişte tekstilde başarılı olduk kota koydular, pancarda başarılı olduk şekerde kota koydular, tütünde başarılı olduk kota koydular, afyon üretimi fazlaydı ona da kota koydular. Avrupa Birliğinin son numarası, bor madeni için ne diyor, üremeye olumsuz etkili toksik madde olduğu için 15 Eylül Topluluk Resmî Gazetesinde yayımlıyor, yirmi gün sonra yürürlüğe, yani girdi şu an, Avrupa Birliği Komisyonu böyle bir karar alıyor. Şimdi, artık bizim bor madeni, bu Avrupa Birliği ülkelerine girdiğinde "kuru kafa" resmi olacak üstünde.

Şimdi, biz milli gelirimize, bir yandan kaynaklarımıza sahip çıkacağız, ama bir yandan da, ithalat, enerji kaynaklarını kısacağız, bir yandan da mücadele edeceğiz, bunun başka yolu yok. Şimdi, Türkiye kendini burada nasıl savunuyor dünya Ticaret Örgütünün bu hakem heyetinde borla ilgili Avrupa Birliğine karşı "Ya neden Amerika'da bor çıkıyor, yasaklanamıyor da, sırf Avrupa Birliği ülkelerinde olmadığı için bu yasak konuluyor?" Gerçekten, kendimizi savunamayacak kadar aciz miyiz? Ben ona inanmıyorum. O kadar

değerli uluslararası hukukçularımız var ki. Avrupa Adalet Divanında da, Dünya Ticaret Örgütünde de, hakem kurullarında da üniversitelerimizin çok değerli hocaları var, buna sahip çıkılmalı.

Rüzgâr, güneş, termal, akarsular ve biyo-termal için hammadde, kaynaklar Türkiye'de bolca var, hem yer altında hem yer üstünde. Fakat, güzel haritalarla bu veriler ortaya konulurken daha başında "kaynak coğrafyası" mı olacağız, yoksa yerine "geçiş coğrafyası" mı derken nasıl geçiş coğrafyası olduğumuz söyleniyor. Baku-Ceyhan petrolünden Mısır'a, Mısır'dan Türkiye'ye Yunanistan'a, Roma'ya, İtalya'ya kadar geçiş coğrafyası politikası öne çıkıyor. 59 ve 60'ıncı Hükümetlerin enerji politikası konusunda genel bir ülke stratejisinin ve siyasetinin maalesef olmadığını görüyoruz.

Türkiye'nin bulunduğu coğrafi ve stratejik konum ortada. Ortadoğu, Kafkaslar ve Balkanlar üçgeninde olan Türkiye, aynı zamanda bölgesindeki konumu itibarıyla ve komşularıyla ilişkileri itibarıyla dünyanın tek kutuplu duruma geldikten sonra özellikle de Irak, Afganistan ve Uzakdoğu piyasasına yönelik olarak dünya politikalarının su ve enerji üzerinde şekillendiğini Saddam'ın devrilmesinin Irak'ın ve Afganistan'ın işgalinin temelinde özellikle enerji politikalarının yattığı gerçeği dikkate alınmalıdır.

3 Mayıs 2006'da Bush'un Amerikan Kongresindeki konuşmasında; "Enerji güvenliği" diyor, "benim ülke güvenliğimle eşdeğerdedir." İşte, Türkiye yer altı zenginlikleri, yer üstü zenginlikleriyle bunca kaynağa sahipken eğer geçiş coğrafyası konumu rolünü oynarsa, ne olur? Bir önceki kış kar fazla bastırdığında İran'ın vanalarını kapatması gibi

Kafkaslarda iki ülke arasında doğacak bir istikrarsızlıkta veya doğal gaz borularının geçeceği bir ülkede doğacak istikrarsızlıkta o vanaların her an kapanabileceği gerçeğini veya Irak'la bir sorun yaşıyoruz ki, bir operasyon durumunda Habur-Ceyhan Petrol boru hattının kapanma riskini beraber getiriyor. Ülkemizin enerji konusunda uzun vadeli bir stratejisi, planı, projesi olmak zorunda ve en başta öz kaynaklarına güvenmek zorundadır.

Başbakanın da bir sene önce Hasankeyf'i ziyaretinde "Hasankeyf kurtulacak" derken, daha sonra Hasankeyf'in maalesef sular altında kalacağı gerçeğiyle karşı karşıya kaldık bu konu çok tartışıldı. Ilısu Barajının taban kodu 400, Hasankeyf,1958 model teknoloji uygulanarak elde edilecek enerjiyle hadi 3 milyar küsur kilovatsaat kazanabilirsiniz, ama, Hasankeyf 12 bin yıllık tarihiyle, kültürüyle, mirasıyla, dinlerin beşiğiyle, Zeynel Abidin'iyle, Errızk Camisiyle, Ulu Camisiyle bir yüz katını turizmden gelir olarak getirebilir. Otuz yıllık bir ömrü, bu tarihi heba etmek, kültür katliamı yapmak da bir enerji politikası olmaması gerekir.

Sağlık hizmetleri adil ve ücretsiz olmalıdır.

Bebek ölümleri son zamanlarda Edirne'de 8, Manisa'da 2, Kayseri'de 7, İstanbul'da 5, Ankara'da 42. Yani ölümlerin sebepleri konusu ne olursa olsun ilkel bir görüntü, önlem alamayan bir bakanlık ve en son Şırnak'ta kadın doğum uzmanı olmadığı için Silopi'den bir kadın Mersin'e gidiyor, erken doğum yapıyor, dördüz bebeklerini kaybediyor.

Bakanlık binde 18,7 arası rakamını veriyor bebeklerde. Doğrusu mal ve hizmet üretiminde kalite konusundaki ilerlemeler var. Ama anne ve çocuk sağlığında çağdaş dünyanın neresindeyiz, neden gerisindeyiz, bunu sorgulama hakkını kendimizde buluyoruz.

Türkiye'de bebek ölüm oranı binde 40. Kara Avrupa'sında ise binde 5'tir. Anne ölüm oranları İtalya, Fransa, İspanya'da yüz binde 5, Türkiye'de yüz binde 49,2'dir. Şimdi AÇSAP, Anne Çocuk Sağlığı Planlaması bazı rakamlar veriyor, her bir saatte -203 kadın hamile- 157 tanesinin doğurduğunu, Türkiye'de her on beş dakikada bir bebek öldüğünü, 2010'da da bu oranı binde 20'ye düşürebiliriz diyor.AÇSAP yine yılda 2 milyon kadının hamile kaldığını, 1 milyon 481 çocuk doğduğunu, 48.280'inin bir yaşına gelmeden öldüğünü söylüyor; Türkiye anne ve çocuk ölüm oranı dünyada 189 ülke arasında 108'inci sıradayız.

Sağlık Bakanlığı 60 tane başmüfettiş, 84 tane müfettiş, 190 tane kadrosu var yardımcılarıyla. Bugüne kadar ilaç satım sınır ötesi sağlık konularında 811 tane soruşturma açılmış. Bir Bakanlıkta bu rakamlar oldukça yüksek. Sosyal Güvenlik Kurumu diyor ki: "Son bir ayda yaptığı denetimlerde 39 milyon YTL ödemenin 16 milyonunun yarıya yakınının yersiz olduğunu tespit ettim." Devletin bir başka kurumu. Şimdi burada buna göre kurumun doğum faturalarına 10 katından fazla ödeme yapıldığı tespit ediliyor. Yani bu denetim konusu da vahim.

Şimdi “Sağlıkta 10 trilyonu bulan yolsuzlukta zaman aşımına iki yıl kaldı.” diyor İstanbul başsavcılarından birisi Sayın Okumuş ve diyor ki: “Bakanlığın soruşturmaya müdahil olmadığını, davalarını da takip etmediğini söyle başsavcı. Ya Bakanlık çıkar bunun doğru olmadığını söyler. Ben takip ediyorum der ya da yirmi dokuz ilaç firmasının Sağlık Bakanlığını trilyonlarla zarara uğratmasıyla ilgili davada zaman aşımı süresi -ki bu açıklamalar yeni- iki yıldan da az kaldı, örneğin, Roch firması, başka firmalar… Çünkü, Sağlık Bakanlığı bürokratlarının da burada soruşturma kapsamında olduğunu biliyoruz.”

En son sağlıkla ilgili yolsuzluklar yine Van Sağlık İl Müdürlüğü yakın zamanda Eskişehir, yine yolsuzluk bilançosuyla ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı Acar, bu yılın ilk ayında sağlık harcamalarının 12 milyar YTL, son iki aylık denetimde tespit edilen yolsuzluk miktarının 77 milyon YTL olduğunu söylüyor. Yani Hükûmetin iki bakanlığının bir araya gelip bu yolsuzlukları denetleme imkânının olması lazım diye düşünüyorum.

Sağlık sektöründe 80 milyar YTL dönüyor, tıpkı enerji alanındaki EPDK gibi bir kurul, bir üst denetim kurulunu bugüne kadar Bakanlığın hayata geçirmiş olması gerekirdi.

Vatandaşın vergisiyle bütçesi karşılanan sağlıkta devlet ücretsiz olarak yurttaşlarına bakmakla görevlidir, birinci görevi budur. Sağlık, eğitim, güvenlik gibi bazı konular var ki, hiçbir şekilde devredilemez. Bu yönüyle, o hizmetlerin sunulmasında şüphesiz eşit, dengeli, tüm yurttaşını, tüm bölgeleri kucaklayıcı bir ölçüde tutturması gerektiği konusunda ciddi kaygılarımız var.

Sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi, insani yaşam endeksi, yaşam kalitesi bunlar en temel olarak iki konuyla ilgilidir, biri sağlık diğeri de eğitim. Sağlık ve eğitimde eğer önemli bir gelişme kaydedilmişse bu insani yaşam endeksinde de sosyoekonomik gelişmişlik endeksinde de bir ilerleme kaydetmek söz konusu olabilir. Geçen gün burada Millî Eğitim Bakanımız bir sunum yaptı ve eğitimde ne kadar çok ilerlediğimizi ifade etti. Bugün de Sağlık Bakanımızın böyle verilerle, rakamlarla çok ilerleme kaydettiğimizi öngören bir sunumu var. Ama hâlâ Türkiye insani gelişmişlik endeksinde 92'nci sırada ve üstelik 1975'te 56'ncı sıradaymış. Tabii baz alınan ülke sayısı da artmış ama bu nedenle sıra 92'ye gerilemiş. Fakat ülkeler içerisindeki orana baktığımızda da 1975'teki durumumuzla şu andaki durumumuz arasında hiçbir fark yok. Türkiye hâlâ insani gelişmişlik endeksinde kıyaslandığı ülkelerle birlikte orta düzeyde seyretmektedir.

İçişleri Bakanlığı

Jandarma artık cezaevlerinin dış güvenliğinden alınmalı ve asli görevine dönmelidir. Nakliye ve adliyelerde de artık vatan görevini yapan evlatlarımızın o görevlerden de çekilip "çağdaş" adlı kolluğa kavuşması lazım.

Avrupa Birliği müzakere süreci içinde "polis etiği" yasasını, halkın etkin şikâyet mekanizmasının işletilmesini, modern soruşturma tekniklerinin geliştirilmesi gerekiyor. KOB raporu kapsamında özellikle sınır aşan örgütlü suçlar, kara parayla mücadele, kara-deniz-havayoluyla göçmen kaçakçılığı, insan ticareti konuları uzman gelişmiş polis kadrosu gerektirir. Dil bilen, teknik bilen, gezebilen polis kadrosu gerekiyor.

Çete suçları, organize suçlar çok yayıldı ve toplumu cidden, çok ciddi bir şekilde tehdit eder noktaya geldi. Jandarmanın ve emniyetin bu konudaki başarılı çalışmalarının ödüllendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Yani, çeteyle, suç organize şebekeleriyle mücadele eden insanlarımızı yalnız bırakmamak gerektiğini düşünüyoruz.

5233 sayılı Terörle Mücadeledeki tazmin komisyonlarıyla ilgili başvurular ile ilgili şikayetlerde artış var.

Uygulamada, komisyonlarda çok ciddi hatalar işleniyor. Suistimal var. Şimdi bu yasayla beraber dolaylı vergilerden bir kaynak oluşturuldu. Bu kaynak direkt merkez bütçeye gidiyor. İçişleri Bakanlığı bu zararları tazmin etmek için bu sene ayrılan ödenek azdır. Dokuz aydır vatandaş sulh yapmış, paralarını alamıyor. Bu 6 bin tane idare mahkemesine giden dosya var. Rakamlar arasında adaletsizlik var.

5 Kasım günü açıklanan İlerleme Raporu var. Bu ilerleme raporu aslında en fazla Bakanlığın ağır aksak gittiği konuları işliyor. Bunlardan birisi 1997 EMASYA Gizli Protokolünün hâlâ değişmeden yürürlükte kaldığı, polisin silah kullanma yetkisiyle eleştiriliyor.Son zamanlarda maalesef masum insanların açılan ateş sonucu ölümlerine tanık oluyoruz.

Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmenin onaylanmasının askıda bırakılması,eleştiri konusu.Türk Silahlı Kuvvetlerimizle zaman zaman basın arasında akredite

ayrımcılığı konusu. Gösteri ve toplantı yürüyüşleri özgürlüğüne dair yasal çerçeveye uyulmaması. Özellikle 1 Mayıs Taksim olayları, orantısız güç kullanılması, örgütlenme özgürlüğüne, dernek çalışmalarına müdahale.

Dinlemeyle ilgili şikayetler bitmiyor. Özellikle son bir yılda fütursuzca bir dinleme var. Yani mahkeme kararları sanki hazır, matbu, insanlar dinleniyor.

Sakarya'da, Altınova'da bazı yerlerde ve burada basına yansıyan vali ve güvenlik kuvvetlerinin özellikle Kürt kökenli yurttaşlarımıza saldırılar konusunda ihmalleri bulunduğu yönünde ciddi duyumlar var.

Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek işkenceyle ilgili: "9.900 dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmiş." Yani bu dava rakamı Avrupa'daki 47 ülkenin toplamının yüzde 9,5'ini oluşturuyor. Bu dehşet verici bir rakamdır. Bugüne kadar AİHM'de ne kadar tazminat ödendi işkenceden, ne kadarı rücu edildi ve ne kadar işlem yapıldı bilinmiyor.

Özel güvenlik şirketleriyle ilgili çok ciddi bir denetimsizlik olduğu öngörülüyor. Özellikle çete operasyonlarında bu, özel güvenlik şirketlerinin âdeta devletin güvenliğiyle yarışır düzeyde, pervasız davrandığı görülüyor.

Başbakanlığa bağlı bütçeler

Kadın-erkek eşitliği

Kadının eğitim alanında, çalışma hayatında, siyasi temsilde, karar mekanizmalarındaki yetkinliği konusundaki sorunlar hepimizin bildiği sorunlardır. Bakanlar Kurulumuzun içerisinde sadece bir kadın temsiliyetinin olması bile bu sorunun ne kadar büyük olduğunu gösteren göstergelerden birisidir.

Kadına yönelik şiddet de yaşadığımız en büyük acılardan, en büyük sorunlardan birisidir. Emniyet Genel Müdürlüğünün yaptığı bir açıklamada 2006 yılında 847 kadının cinayetlere kurban gittiği belirtiliyor. Kadına yönelik şiddetin yaşam hakkını dahi elinden alacak kadar bu kadar büyük boyutlarda yaşanması bu sorunun kapsamını ortaya koymaktadır.

Kadını toplumda etkin bir yurttaş hâline getirmek istiyorsak, hayatın her alanına eşit katılımını sağlamak istiyorsak öncelikle bunun önemine inanmak ve idari, siyasi yapılanmamızda buna uygun bir mekanizma kurmamız gerekiyor ve kadın konusunu bir sosyal hizmet konusu olmaktan çıkartarak bir cinsiyet eşitliği politikası olarak ele almak ve bu

nedenle de şu andaki statüsü yerine bir Devlet Bakanlığına bağlı bütün sosyal hizmet kurumlarını birleştiren bir çalışmanın içerisinde küçük bir parça olarak ele almak yerine bir eşitlik bakanlığının kurulması ve kadının bu toplumun özgür, eşit bir bireyi olarak bu toplumda hak ettiği, hayatın her alanında, her kademesinde hak ettiği yere kavuşabilmesi için gerekli önlemleri almak, düzenlemeleri yapmak gerekiyor.

Kadınlar eğer korunmaya muhtaç bireyler kategorisinde görülürse bu erkeklerin merhametine terk edildikleri anlamına gelir. Bir hukuk devletinde hiçbir birey başkalarının merhametine, inayetine bırakılamaz.

Bu nedenle de kadın-erkek eşitlik bakanlığının kurulması ve Mecliste de kadın-erkek eşitliği daimî komisyonunun acilen kurulması ve kadını gerçekten bu toplumda hak ettiği eşit statüye kavuşturacak çalışmaların stratejik düzeyde ele alınması, buna yönelik plan ve programların yapılması, eylem planlarının çıkartılması ve bunun hayata geçirilmesi önündeki engellerin kaldırılması gerekiyor.

Bunun bir diğer en önemli mekanizmalarından birisi de cinsiyet eşitliğine duyarlı bütçe yaklaşımıdır. Eğer ülkenin kaynaklarını bu ülkede yaşayan herkesin eşit şekilde yararlanabileceği şekilde tahsis etmezseniz bu yeni eşitsizlikler üretmenin zemini hâline gelebilir.

Kadına yönelik çalışmalarda da iki şeyin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Birincisi yerelleşme, ikincisi de sivil toplum örgütlerinin katkılarına ve denetimine açık olma. Bu nedenle, kadına yönelik şiddeti izleme komitesinin de Ankara'da merkezî yüksek düzeyli bir bürokratların katıldığı bir komitenin ya da siyasi görevlilerin katıldığı bir komitenin sorunu yeterince çözmekte yeterli olabileceğini düşünmüyoruz. Bu nedenle, mutlaka illerde yerelde şiddet izleme komitelerinin kurulması ve bu komitelere sivil toplum örgütlerinin de dâhil edilmesi gerekiyor. Bugün nasıl ki valiliklerin bünyesinde insan hakları izleme komisyonları var, ki, bunun daha demokratikleşmesi ve daha sivil toplum örgütlerine açık hâle getirilmesi bekleniyorsa aynen kadına yönelik şiddet konusunda ve kadın hakları ihlalleri konusunda da böyle yerel izleme komitelerinin kurulması çok önemlidir.

Pozitif ayrımcılık korunmaya muhtaçlık anlamına gelmiyor, pozitif ayrımcılık zaten eksi durumda olanın eşit koşullarda yarışa katılmasının önünü açmak anlamına geliyor. Eşit olmayanların eşit bir yarışa sokulması doğal olarak eşitsiz sonuçlar doğuracaktır. Onun için, biz başlangıç kulvarının eşit olmasını istiyoruz.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma

Hepimiz biliyoruz ki, sosyal devlet anlayışı sosyal adaletin sağlanmasını, insan haklarının geliştirilmesini ve kişilere insanca yaşam düzeyinin sağlanmasını öngörür ve bunu hedefler. Ancak, ülkemizde yaşanan yoksulluk sorununun bugün geldiği düzey hepimizin

vicdanlarını sızlatacak boyutlara gelmiştir. Yani, sosyal devlet anlayışıyla da bağdaşmayan bir durumdayız şu anda. Ülke genelinde iki milyona yakın yurttaşımız açlık sınırının altında yaşamaktadır.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının yaptığı bir araştırmaya göre, Diyarbakır'da 28.000 çalışana karşılık 312.000 kişi iş aramaktadır ve kentteki işsizlik oranı yüzde 70'dir. Yine Diyarbakır'daki kalkınma merkezinin, Sarmaşık Derneğinin ve yerel gündem 21'in ortaklaşa yaptığı bir yoksulluk araştırmasında ortaya çıkan sonuçlar da çok çarpıcıdır. 5.706 hanede yapılan bu araştırmada, bu hane reislerinin yüzde 20'sinin sürekli işsiz olduğu, yüzde 38'inin ise ara sıra iş bulabildiği ortaya çıkmıştır. Yine bu hanelerde, 5.706 hanede hanenin yaklaşık yüzde 2'sinin aylık geliri asgari ücretin altındadır. Bu araştırmaya katılan hanelerin yüzde 79,7'si hanenin temel gereksinimlerini karşılamak için yardıma muhtaç olduklarını söylemişlerdir ve geçimlerini sağlamak için yardıma ihtiyaç duyduğunu belirten bu haneler, öncelikli üç ihtiyaçlarını da gıda, iş ve kira olarak ifade etmişlerdir. Bu veri önemlidir. Çünkü, biz, aslında, yardım politikalarının insanın, insanlarımızın iş aramaktan vazgeçeceği, yardımı bir gelir olarak telakki edecekleri kaygısını hepimiz yaşıyoruz. Fakat, görülüyor ki, bu en alt düzeyde olanlar bile gıda yardımından sonra ikinci talep olarak iş talebini gündeme getirmişlerdir. Bu da yürütülecek yardımların aslında insanları çalışmaktan alıkoymayacağını, iş arama isteklerinden vazgeçilmeyeceğini gösteren önemli bir göstergedir.

Avrupa Sosyal Şartı'nın 30'uncu maddesinde "Herkes yoksulluğa ve toplumsal dışlanmaya karşı korunma hakkına sahiptir." demektedir. Biz yoksulluğun doğrudan iktisat politikaları uygulanarak ekonomik büyüme sağlanacağı, büyümenin de istihdam yaratacağı, istihdam artışının da yoksulluğu önleyeceği varsayımı üzerine oturtamayız. Ülkemizin içinde bulunduğu yoksulluk sorununun büyüklüğü göz önünde bulundurularak bu tabloyu ortadan kaldırmayı amaçlayan politikalarımızı sadece istihdama bağlı olarak sürdüremeyiz. Nitekim, çağdaş ülkelerde de farklı arayışlar vardır. Birçok ülkede sosyal politika harcamaları yoksullukla mücadele yöntemleri içerisinde artık doğrudan gelir transferini içeren bir eğilim ortaya çıkmıştır. Sosyal devlet anlayışı şu anlayışı reddeder. Ne yazık ki, bizim ülkemizde yapılan sosyal yardımlarda karşımıza çıkan anlayıştır bu. Vatandaşın aslında hakkı vardır, devletin de bunu yerine getirme görevi vardır. Oysa, bizde vatandaş muhtaçtır, devlet de yardımseverdir. Devlet bir hayır kurumu değildir, devlet yardım yapmaz. Devlet yurttaşlarının hak ve özgürlüklerini güvence altına alır, onların gereklerini yerine getirecek mekanizmalar oluşturur.

Ülkemizdeki sosyal yardım kurumlarının politize olması da çok büyük bir problemdir. Üstelik, bu hizmetler, kalitesiz, verimsiz, kırtasiyeci, siyasal kayırmacı ve çalışanların ilgisizliği nedeniyle çok ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, siyasi iktidarların yan kuruluşu hâline gelmiştir ve bu kurumları hizmetlerinden yararlanabilmek için ne yazık ki…

Milli Güvenlik Kurulu

12 Eylül 1982 Anayasası'yla getirilen Millî Güvenlik Konseyi konusunda, 2001'de yapılan anayasal reformla, yani Avrupa Birliği aday üyelik süreciyle birlikte asker yanından çok sivil yanını güçlendirmek için, göstermelik, bir Genel Sekreteri sivil yapıverdik reformlarda da, acaba bu durum bizim Meclisin kayıtsız şartsız egemenliğine aykırı bir vesayet konumu ve aldığı tavsiye kararlarıyla üzerindeki konumu. 8 Kasımda Avrupa Birliğinin İlerleme Belgesi'nde yine yer alıyor asker-sivil ilişkileri. Yani, polis ve askerin sivil otoriteye bağlı kılınması yönünde de kısa vadede… Öyle uzun vadede değil, orta da değil. Çünkü, daha önceki 2005-2006 ilerleme raporlarında vardı. 2008 raporunda da yer alıyor. Böyle bir istem de var Kopenhag kriterleri gereği.

Başbakanlığın, şüphesiz koordinasyon gibi çok önemli bir görevi var. Şüphesiz, kendine bağlı kurumlar değil, bakanlıklar ve diğer kurumlar konusunda ama yani, güvenlik alanını ilgilendirdiği için, merakımdan dolayı yine sormak istiyoruz: Bilindiği gibi, bir kriz merkezi var. Kriz yönetmeliği yayımlandı. Buna bazen "eşgüdüm" diyoruz, bazen "kriz merkezi" diyoruz. Şimdi, bu kriz merkezinin yönetmelik, yasaya göre, başında Başbakan var. Ama, ne hikmetse, yaşadığımız son birtakım olaylarda hep Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin fiilen bu kriz merkezlerinin başında eşgüdümü yürüttüğü gibi bir görüntü veriliyor. Bu kriz merkezi, yaşadığımız bu yakın zaman acı linç olaylarında rol oynamadığı görülüyor.

Diyanet İşleri

Sayın Bakanımız da açıkladılar evet, bir Diyanet yasası gerekli. Yüzde 99'u Müslüman olan ülkemizde, farklı dinlerin, kültürlerin, mezheplerin olduğu ülkemizde, yakın zamanda, Çorum'da, Maraş'ta mezhep kavgaları ve çatışmalarının travmalarını yaşamış ülkemizde, gerçekten, sadece dinler arası diyalog, hoşgörü ve barış çabaları değil, kendi dinimizin eğitim ve yönlendirmesinde 80 bin caminin ve 70 bin personelin çok önemli olduğunun altını çizmek istiyoruz. Ancak alevi yurttaşlarımızın inanç ve ibadetlerinde ayrımcı bir uygulamaya tabi tutulduğu, eşit olarak desteklenmedikleri cem evlerinin yardım görmediği bilinmektedir.

Hrant Dink cinayeti, Trabzon'daki Santoro olayı, Malatya'daki olaylarla ilgili, bu dinî duygularla işlenen, işlendiği iddia edilen cinayetlerle ilgili Diyanetimizin ayrıca etkili bir çalışma yapması gereklidir.

Diyanetin, dünya barışına, bu konuda, zengin kültürel çeşitliliğimizi de katarak, özellikle de Mezopotamya'nın dini, ibadet, inanç, turizm ve kültüründen de beslenerek, biraz da yine TİKA çalışmaları çerçevesinde yaşatılan tarihî, kültürel mabetlerin yanında Hasankeyf'teki mabetlerin kurtarılmasında çaba göstermelidir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Turizm ve Kültür Bakanlığının alanları oldukça karışık. Yani, turizm politikamız da planlı bir strateji yok. Birçok bakanlık turizm alanıyla ilgileniyor, kültür alanıyla ilgileniyor.

Türkiye'nin, turizmini, artık, kıyı turizminden alıp, "yaygın turizm" denen alana oturtması

gerekiyor. Artık, bunu, doğa turizmi, kongre turizmi, kış turizmi, inanç turizmi… Gerçi, bu hedeflerin içinde de yer alıyor, 2023 yılı kapsamı içinde.

Doğa turizmi, bütün alanlar bizim "yaygın turizm" dediğimiz… İnanç turizmi de bölgesel olarak bizi, GAP kültür ve turizm gelişmesi olarak da bizi çok yakından ilgilendiriyor. Tabii ki, Edirne'de o güzelim tarih, doğudan batıya bütün sınırlarımızda hem farklı tarih, farklı kültürler, farklı inançlar, farklı diller, farklı kimlikler var, bunların yaşatılması gerekiyor.

Telif hakları ve Avrupa Birliği müktesebatına rağmen, 35 müktesebattan 15'ini Bakanlığımız yerine getirmesine rağmen "korsanla mücadelede" istenilen yerde değiliz. Yapımcılarımız kan ağlıyor. Yapımcıların hepsi iflas etmiş. Film, sinema alanında birkaç başarılı örnek dışında… Özellikle müzik piyasası tamamen iflas etmiş durumda. Çünkü, MP3'ler çıktıktan sonra İnternetten indiriyorlar arama motorlarından beş kuruş para vermeden ve bu sektör öldürüldü.

Bandrol sistemine bakıldığında çok açık görülecek. Geçmiş dönem hem kitap hem kaset hem albüm… Artık kaset ve albüm yapmıyor sanatçılar. Dikkat edilirse tanınmış sanatçılar bir kaç senede bir artık albüm yapar duruma geldiler. Çünkü, bu sektör bu şekilde öldürüldü. Bu sektörde, korsan yazılım konusunda, Bakanlığın, TÜBİTAK'la mutlaka iyi bir ar-ge araştırması yaparak, korsanla etkili bir mücadele geliştirilmesi lazım. Sinema dünyasındaki sanatçıların durumu gerçekten vahimdir, çünkü, müzik ve sinema endüstrisi çok önemlidir.

Çalışma alanın genişliği dikkate alındığında Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi yeterli değildir.

Milli Savunma Bakanlığı bütçesi denetlenebilmelidir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine seçilen bir ülkenin Millî Savunma Bakanlığı bütçesi önemlidir. Dünyada en güçlü on ordudan birinin mensubu olduğu Türkiye Cumhuriyeti'nin bütçesi meclis denetimine açık olmalıdır.

Avrupa'da ve Orta Doğu'da stratejik konumu nedeniyle çok güçlü bir konumda olan bir ülkenin Millî Savunma Bakanlığı bütçesi ile ilgili ilerleme raporunda tekrarlanan bir eleştiri var.

İlerleme Raporu bu yılki yine önümde. 2007'de yine vardı, aynı hususlar tekrar tekrar gündemde ama "EMASYA Protokolü hâlâ yürürlükte." deniyor. "Askeri bütçe harcamaları üzerinde Meclis gözetimini güçlendirecek ilerleme kaydedilmedi." deniliyor. Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu Savunma Bakanlığının bütçesini gözden geçiriyor ancak bütçe harici fonları Meclis tahkikinin dışında tuttuğu çoğu satın alma projesine fon sağlayan Savunma Sanayi Destekleme Fonu hâlâ bütçe dışı. Sayıştay Kanunu çıkarılmadı, askıda bekletiliyor.

Yine yönetmeliğe göre kışlada Sayıştayın inceleme yapması mümkün kılınamıyor. Sayın Bakanın açıklamaları olmuştu "Bu konuda ilerleme kaydedeceğiz." AK PARTİ Hükûmeti üç senedir AB mevzuatında diğer konularda da yerinde sayıyor. Onun için bu son rapor bir nevi "ilerlememe raporu" olarak çıktı.

Türkiye kitle imha silahları konusunda -ki sözleşmesine taraf- Türkiye NATO'nun, Birleşmiş Milletlerin, AGİT'in üyesi. Uluslararası bölgesel konvansiyonlara katılmış, küresel ve bölgesel barış ve istikrara katkıda bulunan bir ülke. Bu nedenle Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'ne, Biyolojik Silahlar Sözleşmesi'ne, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'na, Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Sözleşmesi'ni onaylamış bir ülkedir; imzalamış değil, onaylamış bir ülkedir. Türkiye'nin Avustralya grubu AG 2006'da 39 üye arasında, Nükleer Tedarikçiler Grubu NTG'nin 2006 44 üyesi arasında. Yine, son olarak 35 üyeli Zanger Komitesi üyesiyiz. Hâl böyleyken Başbakanımızın Amerika'da İran'ın nükleer silahlarla ilgili açıklaması, hem bakanlığın hem Hükûmetin hem de imzacısı olduğumuz sözleşmelerin hepsiyle çelişiyor. Başbakanın son açıklamaları için diplomaside, NATO'da görev yapan önemli kişiler bu açıklamanın talihsiz bir çelişki olduğunu ifade ediyor ve Hükûmetiyle dahi çeliştiğini ifade ediyor.

B-61 nükleer bombaların İncirlik Üssü'nde olduğu bir ülkede ve yine İsrail'in elindeki nükleer güçlerin olduğu bir noktada bu sorun çok ölçülerek, tartılarak konuşulması gereken bir sorun çünkü Cumhurbaşkanımızın, bakanlığımızın ve bürokratlarımızın yaptığı İran'la ilgili temaslar ve açıklamalarla çelişiyor.

Türkiye Açık Semalar Anlaşması'nı imzalayan ASA'nın üyesi bir ülke, 1994'te onaylandı. DG uçuşları var, deneme gözlem uçuşları var ancak en son 13 DG uçuşu yapmışız. Yaptığımız uçuşlarda da bir SN-235 CASA uçağına dönüştürmüşüz. Hâlâ o ilkel uçakla deneme uçuşları yapılıyor.

AGİT Güvenlik ve İşbirliği istikrarına yönelik sözleşme stratejisine biraz vurgu yapmak istiyorum: “Bölgesel ülkeler arası ve ülke içi çatışmalarla mücadelede, eksik olan ülkelerde parlamenter yapıları mahallî ve merkezî yönetimleri kuvvetlendirmek, hukuk sistemlerini, STK’ları, medyayı güçlendirmek gerekiyor.” deniyor. Yine İlerleme Raporu’na bakıyoruz. Bir eleştiri daha Türk Silahlı Kuvvetlerine. Bazı gazeteci, medya kuruluşlarını askerî resepsiyon ve brifinglere almıyor, akreditasyon uyguluyor. Sayın Başbakan da son zamanlarda 7 tanesine uygulayarak bu geleneği sürdürdü. Yani bu da herhâlde bu kurula adım atmama niyetinin de bir belirtisi olarak gözüküyor.

Yine ayrımcılık ve hoşgörüsüzlükle mücadele de bu stratejilerden birisi; ırk, cins, cinsiyet, dil, inanç konularında. Neden o zaman halkın iradesi sonucu 2 milyonun üzerinde oy almış bir partinin, Mecliste grubu olan bir partinin seçilmişlerine tahammülsüzlük var? Yani halkın, 2,5 milyon oyun özgür iradesiyle seçilmiş milletvekilleri, Atatürk’ün kurmuş olduğu cumhuriyeti, beraber kurduğumuz bu Mecliste bu ayrımcılığı hak ediyor mu? Hükûmet bu konuda suskun ve aynı tavrı sergiliyor.

Kara, Deniz Harp Okulları öğrencilerinin, Öğrenci Alım Yönetmeliği’nin (h) fıkrası var. Deniyor ki: “Kendisinin, annesinin, babasının, kardeşlerinin, velisinin tutum ve davranışları yasa dışı, siyasi, irticai, bölücü, ideolojik görüşleri benimsememiş olması.” Zaten her askerî darbede, en son 12 Eylülde 1 milyon 980 bin kişi fişlenmiş. Fişlenmeyen vatandaşın yakını kaldı mı ? Bu ayrımcılık kişiye özgü değil mi? Hukuk kişileri bağlamıyor mu? Velisinin -velisi akrabası dahi olmayabilir- bir yanlışı varsa niye ayrımcılığa tabi tutulup çocuklar okuldan atılıyor. Neden Doğu, Güneydoğudan son on yılda alınan öğrenci yok.

Tabii ki bütçe tekniği açısından isterdik ki Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak bütün rakamları, harcamaları görelim. İsrail'e gidildi, Heron'lar kaç kuruş, kaç lira, kaç dolar? Merak ediyoruz. Demin burada Savunma Sanayii Müsteşarlığının açıklamalarında insansız uçak çabalarımız da var bizim. Ancak biz son yirmi beş senede kaç operasyon yapıldı karadan, kaç hava operasyonu yapıldı ve bu çatışmalarda kaç insanımız yaşamını yitirdi, ne kadar para harcandı? Bunları öğrenmek istiyoruz çünkü son, özellikle tezkere ve operasyon sonrası, basına yansıyan uzmanların açıklamalarına göre son sekiz günlük sınır ötesi operasyonun maliyeti bize 160 milyon dolar olarak anlatıldı. Çünkü uçak yakıtı bir saatlik F-16'da 25 bin, F-4 2.020'lerde 30 bin, CASA uçaklarda 2.500, Kobra helikopterlerde 6 bin. Yani 19/12/2007'deki bu tanımla 52 uçak toplam üç sorti 7 ton bomba taşındığı söyleniyor. Toplam maliyet 20 x 8 = 160 milyon. ABD Kongresinin Irak'la savaşında ise bir aylık maliyeti 9 milyar ama diğer harcamalarla Amerika'nın Irak'taki 20 milyar dolar olduğu söyleniyor.

Bu sekiz günlük operasyonun 160 milyonuyla 6 adet 200 yataklı tam teşekküllü hastane yapılabiliyordu. 125 tane okul… Batı'da 18 öğretmen ve dersliğe 38 öğrenci kapasiteli, Güneydoğu'da 53, 125 tane okul yapılıyor. 10 bin tane konut yapılıyordu ve yine kendi tespitime göre çocuklara bütün il ve ilçelerde çocuk parkları, sosyal tesisler, kitaplıklar, bilgisayar odaları ve çocukların bütün boş zamanlarını değerlendirebileceği alanlar bu parayla yapılabiliyordu.

Şimdi, bu gerçek karşısında bütçemizin yıllara göre artışı… Burada oranlarına baktık, en son 14 milyar 500 küsur oranında bir artış bütçesi. Ancak bu Plan Bütçe Komisyonunda

biz bu harcamaları, bu tezkereyi, bu operasyonu, bu geçen yılla önümüzdeki olası yılı bu küresel kriz dalgasının yaşadığı ülke ekonomisinin son derece zor durumda olduğu bir dönemde görmemiz gerekirken göremiyoruz. Ayrıca, AK Parti Hükûmeti Kamu İhale Kanunu'na son dakikada bir önerge vererek ki biz de şaşırdık Bütçe Komisyonu üyesi olarak. Ki bu kitapçıkta, sunuşlarınızda okuduk. Bütçe ve ihalelerde en az sorun Türk Silahlı Kuvvetleri yaşamış. Peki en az sorunu Türk Silahlı Kuvvetleri yaşıyorsa son karakol ihaleleri diyelim veya benzer onları ihalesiz yaptırmak, şeffaflıktan kaçınmak, 200-500 karakolu yaptırmakla ne kazanacak Türk Silahlı Kuvvetleri? Yani buna niye ihtiyaç duyuluyor, doğrusu yadırgıyoruz.

Bu operasyon maliyetleri ve küresel krizleri maalesef ücretlilere, maaşlılara ve emeklilere çıkarılıyor sonunda dolaylı vergi olarak yükleniyor ve onların alım gücü düşüyor. Heron 10 adet ihtiyacı nereden doğdu? ABD yapımı predator insansız hava uçakları, Awacs erken uyarı uçakları uydu görüntüleri istihbarat paylaşımı boyunca güçlü teknolojimize rağmen neden hâlâ ABD'ye muhtaç durumdayız? Yani mutlak muhtaç olmamızı gerektiren bir durum mu var? Ve son olaylarda istihbarat zaafı çokça yazıldı, ABD'nin istihbarat zaafının iletişiminde bir sorun mu yaşanıyor.

En çok silah alan ve silah satan ülkeler oranı da doğrusu bizi çok düşündürüyor. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü en çok ABD, şimdi Rusya ikinci sıraya geçmiş durumda, İngiltere ve Fransa ama en çok silah satan, alan ülke Türkiye, Suudi Arabistan, Çin, Güney Kore, Yunanistan ve İsrail. En çok silah satın alan ülkelerin maalesef biz başında yer alıyoruz. Onun için şu Savunma Sanayii Müsteşarlığının kitabını okuduğumuz zaman doğrusu çok da yeterli bulmadık.

F-35'leri yapıyoruz, 500 milyar liralık, biz 10 adedini alacağız. Günlerdir Kale Kilit Fabrikasının sadece 50 milyon dolar koyduğu bir yan sanayi üretimin reklamı ile övünüyoruz. 500 milyar liralık bir brüt bütçesi olan böyle bir projenin içinde biz bu kadar küçük ARGE faaliyetleri veya özel sektörün parasıyla mı ikna olacağız? Yani bizim veya Savunma Sanayii Müsteşarlığının TÜBİTAK'la geliştirdiği ARGE projelerinin bunda payı nedir? ARGE projelerinin buradaki payı açıklanmalı. Biz 10 adet F-35'i ne kadar ki tabii ki Türkiye'nin bu yapım içinde yer alması 6 ülkeyle gurur vericidir. Ancak hamaliyesini yapmayan bir ülke olmak kaydıyla, eşit bir ülke olmak kaydıyla.

Millî Savunma Bakanlığının savunma stratejisiyle ilgili bu noktalardaki tespitleri yaparken Silahlı Kuvvetlerin tabii ki çağdaş ülkelerde demokratik kontrolü dışında bir yol yok. Örtülü ödenek olayını biliyoruz, bazı kalemlerin harcanmadığı.

İmralı tek kişilik özel cezaevi. İçerde gardiyan var Adalet Bakanlığına, etrafında jandarma var İçişleri Bakanlığın bağlı. Ama Genelkurmay Başkanlığı neden ikide bir cevap veriyor, muhatap oluyor. Yani kriz merkezinin başında Genelkurmay Başkanlığının olduğunu biliyoruz. Genel sekreterliğin direkt ilgili olduğunu da biliyoruz. Öyleyse muhatap kim? Bu muhataplık konusu netleştirilmeli.

Şemdinli-Ergenekon hattında son zamanlarda ortaya çıkan iddialara bakıldığında, Şemdinli sanıklarından örneğin itirafçı Veysel Ateş'in firari Ergenekon sanığı emekli Tuğgeneral Levent Ersöz ekibinde yer aldığı, 2001'de Silopi kayıpları olarak geçen HADEP İlçe Başkanı ve Sekreterinin kaybedilip öldürülmesi olayının failleri olduğu yönünde basına yansıyan haberler var.

Elbette ki adil bir yargılanma hakkı çağdaş bir ülkenin, bir hukuk devletinin, modern bir dünyanın en özlenen şeyi ve burada yargılanan şüpheli sanık kim olursa olsun sonuçta vatandaş kimliğiyle, kişi kimliğiyle eşit koşullarda herkes açısından bir yargılama yapılması gerektiği bir gerçek.

Burada iki kategori var bir Ergenekon sivil yargılaması var, ama bazı olayların boyutu askerî yargılamanın, askerî görevin kapsamı alanına giriyor. Yani askerî yargılama boyutu alanı konusunda idari, inzibati veya görev kusuru veya suç; çünkü, örneğin, bombaların alınması ordu teçhizatından, zimmettir, suçtur, kullanılması ayrı bir suçtur bunun. İki ayrı suç var burada. Tabii ki biz burada harcamaları denetleyebilseydik veya Sayıştay denetleyebilseydi Ergenekon'daki bombaların sayı numarasından, izlerinden çok rahatlıkla bu verilere ulaşabilirdik diye düşünüyorum.

"Bu mübadele olmasaydı, Rumlar, Ermeniler gitmeseydi, millî devleti kuramazdık." Hungtington teorisine göre dinler çok etkili oluyor. Acaba Kürtlerle Türklerin orta vatanın -ki, Atatürk ve İsmet İnönü'nün açıklamalarında var- kuruluş sürecinin temel dayanağı İslam dini miydi? Peki, o ayrımcılık bugün, yani Rumlar ve Ermenilerin 100 bin nüfusun üstünde hâlâ Türkiye'de yaşıyorlar Lozan'la da azınlık hakları çerçevesinde yaşıyorlar. Hâlâ İstanbul'da hatırı sayılır bir cemaat durumundalar. Bu millî devlet olmamızı nasıl etkileyebildi ki Anadolu'dan tarihsel zenginliğinden, kültüründen, binlerce yıl beraber yaşanmışlıktan gelen bir süreçten kurulan bir cumhuriyet sonuçta Osmanlı İmparatorluğu'nun harabeleri üzerinde Misakımillî sınırları içinde, üstelik Kerkük ve Musul'a kadar olan bölgeyi de petrol neft nedeniyle İngilizlere kaptırmış bir ülke olarak

millî cumhuriyeti kurabildik. Bu bir ayrımcılık kokmuyor mu? Yani yarın aynı duyguyu Kürt yurttaşlarımıza karşı da bir ayrımcılık olarak yaşatır mı veya bunlar kovulduğu zaman Ermeniler tehcir veya kovulma veya çıkarılma Doğu Anadolu iki yüz yıldır nüfus hareketi yaşıyor. Gittiler Ermenistan'ı kurdular. Rumlar gitti Yunanistan'ı kurdular. Makedon devleti sonra kuruldu, Bulgaristan kuruldu. Şimdi o Rumlardan tehcir ve mübadele esnasında da 200 bin civarında insanın hayatını yitirdiği söyleniyor. Yani oradan gelen, Elveda Rumeli dizisini de izliyoruz, Balkanlar'dan gelen Türklerin, Müslümanların ve oralara giden Ermeni –ki, daha çok Rumların- mübadele tarihini Yaşar Kemal son üç romanında arka arkaya "Karıncanın Su İçtiği" romanında o kadar yalın ve gerçekçi anlatmış ki o günlerde yaşanan gerçeklikleri. Bir acı. Bir dünya savaşının üzerinde bir acı içinde kendi yaşadığı toprakları, tarihi, evi, bağı bırakarak gidiyor. Bu şekilde mi millî devletler kuruluyor, ki, bugün artık Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler, işte G-20 zirvesi Başbakanımız orada, uluslararası küresel bir devlet, büyük bir devletin hâlâ millî devlet olma kaygısı yaşaması doğru değildir.

Yukarıda ki açıklamalarımız çerçevesinde 2009 mali yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı ülkenin karmaşık sorunlarını çözmekten uzak, krize karşı korunaksız ve halkın beklentilerine cevap vermemektedir. 28.11.2008

Hasip KAPLAN
Şırnak Milletvekili

Gültan KIŞANAK
Diyarbakır Milletvekili

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TASARISI KARŞIOY YAZISI

1. EKONOMİK KRİZ VE HÜKÜMETİN KRİZE YAKLAŞIMI

1.1. Hükümet Bir Yıl Süreyle Krizin Boyutunu algılayamamıştır

1.2. Sanılmış ve umulmuştur ki, dünyanın krize karşı ortaya koymuş olduğu kurtarma paketleri, nasıl olsa krizi çıktığı noktada durdurur ve bizim herhangi bir tedbir almamıza gerek kalmaz.

1.3. Hükümet kriz gerçeğini bir an önca kabul etmeli kriz yönetimi oluşturmalı ve kriz yönetiminin kaptanı sayın Başbakan olmamalı

1.4. Yaşanmakta olan krizi 2001 krizi ile karıştırmamak gerekir

1.5. Türkiye'de ekonomik kriz göstergeleri bozmamıştır, ekonomik göstergeler krizden önce zaten bozuktu.

1.6. Krize karşı önlem olarak sunulan ve adına "Varlık Barışı" denilen "Hayali Kurtarma Paketi"

1.7. Krizden çıkış için Hükümetin İMF tercihi mevcut büyüme modelinin ve kısır döngünün devamı anlamına gelmektedir

2. 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ UYGULAMA SONUÇLARI

3. ORTA VADELİ PROGRAM (OVP) VE ORTA VADELİ MALİ PLANLARDA (OVMP) ÖNGÖRÜSÜZLÜKLER

4. 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (MYB)

4.1.2009 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1.1. 2009 YILI GİDER BÜTÇESİ

4.1.1.1. Memur Maaş Katsayıları

4.1.2. 2009 YILI GELİR BÜTÇESİ

4.2. 2009 YILI GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN BÜTÇELERİ

4.3.(II) SAYILI CETVEL- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİ

4.3.1. Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri

4.3.2. Özel Bütçeli Diğer İdareler

4.4.(III) SAYILI CETVEL- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

4.5.SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

4.5.1. KAMUDAN EMEKLİLİK, ÖLÜM, İSTİFA VE BENZERİ NEDENLERLE AYRILANLARIN YERİNE ELEMAN ALIMI

4.5.2. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNDAN EMEKLİ OLANLARIN ASGARİ VE AZAMİ EMEKLİ MAAŞLARI

5. BAKANLIKLAR İTİBARİYLE HÜKÜMET İCRATINA İLİŞKİN BAZI DEĞERLENDİRMELER

5.1.ADALET BAKANLIĞI

5.1.1. YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE

5.2.MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI

5.2.1. Bakanlık Bütçesi

5.2.2. Savunma Sanayii Müsteşarlığı Bütçesi

5.2.3. Savunma Sanayii Destekleme Fonu Bütçesi

5.3.İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

5.4.DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

5.5.SAĞLIK BAKANLIĞI

5.6.MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

5.7.ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

5.8.ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

5.9.BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

5.10. TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

5.11. ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

5.12. ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

5.13. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

5.14. AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ,SOSYAL HİZMETLER ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

6. EKONOMİK GELİŞMELERLE İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRMELER

6.1.BÜYÜME

6.2.YATIRIMLAR

6.2.1. SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

6.2.2. TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR

6.2.2.1. Bölgeler İtibariyle Teşvik Belgeli Yatırımlar

6.2.2.2. Sektörler İtibariyle Teşvik Belgeli Yatırımlar

6.2.3. BİR KİŞİLİK İSTİHDAM YARATMAK İÇİN GEREKLİ YATIRIM TUTARLARI

6.3.ÜRETİM

6.3.1. SANAYİ ÜRETİM ENDEKSLERİ

6.3.2. DAYANIKLI TÜKETİM MALI ÜRETİM VE SATIŞLARI

6.3.3. KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

6.3.4. KAPANAN VE AÇILAN ŞİRKET SAYILARI

6.4.İSTİHDAM

6.4.1. İşsizlik Sigortası Fonu

6.5.ENFLASYON

6.6.GÜVEN ENDEKSLERİ

6.7.PİYASALARA VE BANKALARA İLİŞKİN BİLGİLER

6.8.DIŞ TİCARET

6.8.1. İHRACAT, İTHALAT VE DIŞ TİCARET AÇIKLARI

6.8.1.1. Toplam Dış Ticaretimizdeki Gelişmeler

6.8.1.2. AB ile Olan Dış Ticaretimizdeki Gelişmeler

6.8.1.3. Dış Ticaret Açıkları ile Büyüme Arasındaki İlişki

6.8.2. CARİ İŞLEMLER AÇIKLARI

6.9.BORÇ STOKU

7. SONUÇ

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ KARŞIOY YAZISI

1. EKONOMİK KRİZ VE HÜKÜMETİN KRİZE YAKLAŞIMI

1.1.Hükümet bir yıl süreyle krizin boyutunu algılayamamıştır

AKP Hükümetlerinin 7 nci Bütçesi, ABD'de finans sektöründe başlayan ve reel sektörü de içine alarak bütün dünyayı, bu arada ülkemizi de etkisi altına alan bir ekonomik kriz ortamında görüşülmeye başlandı.

2007 yılının Temmuz-Ağustos aylarında başlayan kriz dalgası o gün bugündür hala Hükümet tarafından doğru algılanabilmiş değildir.

Dünya, yaklaşan dalga ile nasıl boğuşabileceğini hesaplarken Hükümet bir yıl süreyle sorunun farkında olmadan beklemiştir.

Bu bekleyiş, bir şey yapmama şeklinde pasif bir bekleyiş olsa, ne yapalım ekonomi yönetimindeki algılama zaafı deyip geçebilirsiniz. Ancak Hükümet bu dönemde, yaklaşan krize karşı ekonomi yönetimi olarak aktif bir tavır içine girmediği gibi, makro ekonomik dengeler için son derece önemli olan siyasi istikrarsızlığı bozmaya yönelik söylem ve eylemler içinde olmayı sürdürmüş ve " öfke hitabet sanatıdır" diyerek, toplumu kutuplara ayırma konusunda elinden geleni yapmıştır.

Bir yılı aşkın süre, hiçbir önlem geliştirilmeden harcanmıştır.

Ta ki, ABD ve AB ülkelerinde ekonomik krizden çıkış için trilyonlarca doları aşan kurtarma paketleri ortaya konana ve krizin bütün dünyayı etkileyeceği uyarıları yapılana kadar...

1.2. Sanılmış ve umulmuştur ki, dünyanın krize karşı ortaya koymuş olduğu kurtarma paketleri, nasıl olsa krizi çıktığı noktada durdurur ve bizim herhangi bir tedbir almamıza gerek kalmaz.

Aradan bir yıl geçtikten sonra Cumhurbaşkanı, Başbakan, Maliye Bakanı ve Hazineden sorumlu Devlet Bakanının krizin Türkiye'ye etkisi konusundaki ilk teşhisleri özetle şöyle olmuştur.

- "Bizi teğet geçer, bize bir şey olmaz"
- "Hamdolsun kriz teğet geçiyor"
- "Krizi fırsata dönüştürmemiz bile mümkün"
- "Küresel ekonomik krizi sağlam yapıyla karşıladık"
- "Finans ve bankacılık sistemimiz sağlam"
- "Türkiye küresel krizi, asgari etkilenmeyle atlatacak"
- "Önceki krizler bize çok şey öğretti. Biz dersimizi iyi çalıştık"
- "Biz hava satmadık mal sattık"

Bütün bunlar söylenirken sanılmış ve umulmuştur ki, dünyanın krize karşı ortaya koymuş olduğu kurtarma paketleri, nasıl olsa krizi çıktığı noktada durdurur ve bizim herhangi bir tedbir almamıza gerek kalmaz. Durum umulduğu gibi olmamış; dipsiz kuyuya atılan kurtarma paketlerinin sonuç vermediği kısa zamanda görülmüş ve reel sektöre sıçrayan bunalım kitlesel işçi çıkarmalarıyla sonuçlanmaya başlamıştır.

Bu kez aynı Hükümet yetkilileri:

- "Krizin elbette dünyayı etkilediği gibi bizi de etkilemesi kaçınılmaz, ancak aldığımız önlemler sayesinde krizin etkilerini fazla hissetmeyeceğiz."
- "Bütün dünyayı etkileyen kriz bizi de etkileyecek"
- "Türkiye, dünyadaki bu krizden etkilenir mi? Elbette ki, son yıllarda küresel sistem ile hem ticari hem de finansal açıdan entegre olmuş olan ülkemiz, dünyadaki bu büyük dalgalanmadan etkilenir. Ancak Türkiye krizlerle daha önce de karşılaştı. 2001 krizinden önemli dersler çıkardık. Türkiye'deki bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik rasyosu, birçok ülkeye göre oldukça iyi durumdadır. Biz Türkiye'de konut krizi yaşamadık. Bizde batan şirket, banka, sigorta şirketi yok. Toksik (zehirli) kâğıt da yok."
- "Küresel krizin etkisiyle borçlanma maliyetleri ve işsizlik artabilecektir."

demeye başlamışlardır.

Dikkat edilirse hala sorunla yüzleşmekten ve önlem almaktan kaçınılmaktadır.

Hükümet tedbir almadığı gibi tedbir alınmasını isteyenleri de yangına körükle gitmekle suçlamaktadır. Ayrıca Hükümet yetkilileri, piyasalarda ortaya çıkmaya başlayan likidite sıkışıklığını giderme konusunda reel sektöre kredi açmayan bankaları da fırsatçılık yapmakla suçlamaya başlamışlardır.

Hükümet ne yazık ki piyasalarda giderek derinlik kazanmaya başlayan güven bunalımının hala farkına varabilmiş değildir.

Gerçekten de Hükümet karşı karşıya kaldığı sorunun büyüklüğünün farkında değildir.

1.3.Hükümet kriz gerçeğini bir an önca kabul etmeli kriz yönetimi oluşturmalı ve kriz yönetiminin kaptanı sayın Başbakan olmamalı

Hükümet öncelikle kriz gerçeğini kabul ederek işe başlaması gerekirken bunu yapmamıştır.

Oysa, Hükümetin bu gerçeği kabul ederek, krizi yönetmek üzere zaman kaybetmeden bir kriz yönetimi oluşturması ve kaptanını da belirlemesi gerekmektedir. Bize göre Sayın Başbakan, özel uzmanlık gerektiren bu konuda kesinlikle kaptanlığa soyunmamalıdır. Hükümet, kaptanını da belirlediği kriz yönetiminin yapacağı önerileri gecikmeden uygulamaya geçirmelidir.

Ancak başbakanın beyanlarından kriz yönetiminin kaptanlığını kimseye bırakma niyetinde olmadığı anlaşılmaktadır.

Örneğin **YASED toplantısında** sayın başbakan, yine "*öfke siyaset sanatıdır*" anlayışı içinde konuşmuştur. Bu konuşmasında:

"*Finans sektörünün kriz söylemlerine rağmen yılın ilk 9 ayında 11 milyar dolar kar ettiğini*" **açıklayan Başbakan,** "*Bankacılık sektörü kar ediyor mu, ediyor. Peki neden kredileri geri çağırmaya başladılar? Neden faiz oranlarıyla oynamaya başladılar? Bu krizi ranta, fırsata dönüştürmek demek değil midir? Ama biz buna izin veremeyiz. Türkiye'nin bir düzenleme ve denetleme kurumu var. Aynı şekilde inanıyorum ki, Türkiye'nin Denetleme ve Düzenleme Kurulu da bunu yakın takibe alacaktır. BDDK ne için kuruldu? Bunun için kuruldu.*" **dedikten sonra,** "*Sen finans kuruluşusun. Senden kredi alanlar olduğu sürece sen varsın. Senin reel sektöre ihtiyacın var. Etle tırnak gibisiniz. Kalkıp da sen reel sektörü yok farz edemezsin. Tabii o da seni yok farz edemez ama sen onu burada görüyorsun ki kıvranıyor, bir tekme de sen atıyorsun. Yok böyle bir şey. Buna da*

müsaade edemeyiz, etmemeliyiz. Bu rakamlar bile finans sektörümüzün ne kadar güçlü bir yapıya ulaştığını göstermektedir."

demiştir.

Bankacıların temkinli davranmalarının arka planında;bankaların da likidite sıkıntısı içinde olabilecekleri, önlerini görememeleri, kullandıkları kredilerin onlardan da talep edilebilebileceği, yükselen borçlanma maliyeti nedeniyle bir süre borcu borçla çevirmede sıkıntı yaşayabilecekleri, krizin bir güven bunalımına dönüşmesi halinde mevduat sahiplerinin bankalara toplu müracaat edebilecekleri gibi olasılıkların olabileceği sayın başbakanın nedense aklına hiç gelmemektedir. Tehditlerle krizi yönetebileceğini düşünmektedir.

Sayın başbakanın beyanları, üslubu ve özerk hareket etmesi gereken üst kurullara müdahale etme hevesi, kriz yönetimi kaptanlığına soyunmaması gerektiği konusundaki düşüncemizin ne kadar haklı olduğunu ortaya koymaktadır.

1.4.Yaşanmakta olan krizi 2001 krizi ile karıştırmamak gerekir

2001 krizinde görevdeki Ecevit Hükümetinin sorumluluğu yoktu, ancak bugünkü krizin bedelinin ağır olmasında AKP Hükümetlerinin ekonomiyi yıllardır kendi başına bırakmış olmasının ağır sorumluluğu vardır.

2001 krizine, 1992 yılından itibaren kamu bankalarına ödenmeyerek biriktirilen 17-18 milyar YTL tutarındaki görev zararının sebep olduğu BDDK'nın 2001 faaliyet raporuna bakılırak görülebilir. Yani, o krize giden ortamı, Ecevit Başkanlığındaki koalisyon Hükümeti hazırlamamıştır. O Hükümet, kendisinden önceki onlu yılların biriktirdiği sorunlar sonucu ortaya çıkan bir krizi çok iyi yöneterek; bankacılık sistemini sağlam

yapıya kavuşturarak; Merkez Bankasını özerkleştirerek; ekonomiyi üreten ve büyüyen bir yapıya kavuşturarak bu Hükümete sakin sularda yoluna güven içinde devam eden bir ekonomi devretmiştir.

AKP hükmetleri ise, devraldıkları bu olumlu miras üzerine hiçbir şey koymadan, istikrar politikasını yeni bir ekonomi politikası açılımı getirmeden uygulamaya devam ederek bugünlere gelmiştir.

Bunun sonucudur ki aksini söylemeye çalışsalar da, hemen hemen bütün ekonomik göstergelerin bozulmasının tek sorumlusu AKP Hükümetleridir.

1.5. **Türkiye'de ekonomik kriz göstergeleri bozmamıştır, ekonomik göstergeler krizden önce zaten bozuktu.**

Türkiye krize, Hükümet tarafından krizden önce bozulmuş olan göstergelerle yakalanmıştır. Çünkü aşağıdaki göstergelerin bu hale gelmesine yol açan Hükümetin 6 yıllık uygulamaları vardır:

- Yatırıma ve üretime dayanmayan; istihdam yaratmayan; ithalata dayalı ve yurt içinde değil yurt dışında istihdam yaratan; ithalat yapmadan ihracat yapamayan ve giderek dışa bağımlı hale gelen bir **büyüme modeli** uygulanmıştır.
- Yüzde 7'lerden yüzde 4'lere **çekilen büyüme hedefi** ve yüzde 1.9' larda seyreden gerçekleşmeler.
- Son iki aydır **negatifte seyreden üretim artışı**.
- İhracatın, imalat sanayinin ve istihdamın bel kemiği olan **tekstil** ve **giyim sektörü** üretiminde küçülme.
- Yüzde 76.7'ye gerileyen **kapasite kullanım oranları.**

- 2007 yılında gerçekleşen **% 7.2' lik** küçülmenin ardından tarımda 2008 yılı ilk yarısında yeniden % **1.5** oranında **küçülme.**
- 2002 -2008 3. çeyrekleri arasında tarımda üretmekten vazgeçen 2 milyon 395 bin kişi**.**
- 2009 yılında yasa gereği GSYH'nın en az % 1'i oranında **tarıma kaynak ayrılması** gerekirken (11.1 milyar YTL) yarısı tutarında bir kaynak ayrılması (5.5 milyar YTL)
- 2007 yılında **bir kişiye istihdam yaratabilmek için** yapılması gereken ortalama yatırım tutarının % 41 oranında artarak 194.3 bin YTL'den 273.9 bine çıkmış olması. Bu artış oranı, gerçek enflasyon rakamı konusunda da bir ipucu vermektedir.
- 2002 yılında 15.5 milyar dolar olan **dış ticaret açığının** 75.6 milyar dolara çıkışı.
- 80 yılda verilen 246.9 milya dolarlık dış ticaret açığına karşılık 5 yıl dokuz ayda verilen 273.9 milyar dolarlık açık.
- Bir yılda elde ettiği **tüm turizm gelirlerini** sadece **tüketim malı ithalatına** harcamak zorunda kalan bir dış ticaret.
- 2002'den önceki 28 yılda verilen **40.2** milyar dolarlık **cari açığa** karşılık 5 yıl dokuz ayda verilen **149** milyar dolarlık cari açık.
- Eylül 2008 itibariyle 47 milyar dolar olan cari açık 28 yılın cari açığından fazla.
- Cari açığın finansmanında kullanılan **doğrudan yatırımların** yarı yarıya azalması.
- 80 yılda ulaşılan 148.5 milyar dolarlık **merkezi yönetim borcuna** 5 yıl on ayda 100.9 milyar dolarlık ilave yapılması (kur artışı nedeniyle iki ayda borcumuz kağıt üstünde hiç ödeme yapmadan 45.1 milyar dolar azaldı!)
- Aynı AKP döneminde **TL cinsinden** merkezi yönetimin borcu 130.5 milyar TL arttı.
- 2002'de 43.1 milyar dolar olan **özel sektör dış borcunun** beşbuçuk yılda 147.4 milyar dolar artarak 190.5 milyar dolara çıkması ve dörtte birinin kısa vadeli olması.
- **Borcun borçla ödenmesi imkanı**nın hem kamu hem özel sektör için giderek daralması ve borçlanma maliyetinin artması.

- Milli gelire oranının AB ülkeleri ortalamasının altına düştüğü, bu nedenle **borç yükü**nün hafiflediği iddia edilse de, faiz ödemelerinin hala bütçenin dörtte birini götürmesi ve hem nominal hem de reel faizlerin bir türlü aşağıya çekilememesi.
- **İç ve dış talep**te yaşanan daralma.
- Kamu finansmanında kullanılan **özelleştirme gelirlerinin azalması.**
- Gerileyen **reel ücretler.**
- **Yabancı banka hakimiyeti**nin yüzde 50'ler düzeyine yaklaşması.
- Vatandaşların **tüketici kredileri** ile **kredi kartı borçlarının** 120 milyar YTL'ye yaklaşmış olması.
- 2003 yılında 110.3 olan **tüketici güven endeksinin** Ekim 2008 itibariyle 69.2'ye inmesi.
- 2004 yılında 106.3 olan **reel kesim güven endeksinin** Ekim 2008 itibariyle 74,24'e gerilemesi.
- İki haneli rakamlarda seyreden **enflasyon.** Ekim 2008 itibariyle % 11.99
- OECD raporuna göre **sosyal adaletsizliğin** en bozuk olduğu 2. ülke oluşumuz.
- 2002'de sıfır noktada devralınan **terörün** ülke bütünlüğünü tehdit eden bir boyuta ulaşması.

AKP Hükümetlerinin bozmuş olduğu bu göstergeler, ne yazık ki krizden en az değil en çok etkilenen ülke olmamız sonucunu doğuracaktır.

1.6. Krize karşı önlem olarak sunulan ve adına "Varlık Barışı" denilen "Hayali Kurtarma Paketi"

Krizle ilgili olarak Hükümetin, bugüne kadar kamuoyuna sunulan tek tedbiri, yurt içinde ve dışında kayıt dışında bulunan paraların belli oranda vergi ödenerek bankacılık sistemine dahil edilmesi şeklindeki tedbiri olmuştur.

Oncelikle şu tespiti tekrarlayalım. Kriz, ekonomik göstergeleri bozmamıştır; ekonomik göstergeler krizden önce 6 yıldır bu Hükümet tarafından uygulanmakta olan ekonomi politikalar nedeniyle zaten bozulmuştu.

Bu nedenle Hükümet, *"ne yapalım bütün dünyayı etkileyen kriz bizi de etkiledi"* diyerek, işin içinden sıyrılamaz.

Paketin en önemli açmazı, pakete karşı duyulan güvensizlik olacaktır. Çünkü AKP'nin ve aynı gelenekten gelenlerin bugüne kadar yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yaşattıkları Yimpaş, Kombasan ve Deniz Feneri Derneği yosuzlukları hafızalarda tazeliğini korumaktadır.

Sadece bu güvensizlik nedeniyle dahi bu paket hayalidir ve ölü doğmaya mahkumdur.

Dünyanın yaşadığı kriz ortamında ve herkesin likiditeye ihtiyacı olduğu bir dönemde, yurt dışındaki para, döviz, altın ve menkul kıymetlerle taşınmazların Türkiye'ye hem de % 2 vergi ödemeyi göze alarak getirilmesini beklemek ayrı bir hayalciliktir. Ayrıca, bu değerlerin % 100 mevduat garantisi tanınan ülkelerden, henüz mevduata sınırlı garanti verilen ülkemize niçin gelmek isteyeceğinin de mantıklı bir açıklaması bulunmamaktadır. Her halde yüksek reel faizlerin devam edeceğine güveniliyor. Getirilecek kıymetler arasında taşınmazların yer alması ise akla, " *aftan yararlanarak yurda gemi getirecekler mi var?"* sorusunu getirmektedir.

Hükümet, bu yasa ile, dünyada krizle ilgili kurtarma paketlerinin ortaya konulduğu bir dönemde, hiçbir şey yapmadan oturmanın mahcubuyetinden kurtulmaya çalışmıştır. *"Bakın, ben de bir paket ortaya koydum"*, demek istemiştir.

Yasada, beyan edilecek varlıkların belgelendirilmesinin, " kanaat verici belge" kavramına bağlanması, hem % 2 ve % 5 şeklindeki vergi farklılığından yararlanmak için yurda giriş

çıkışları kolaylaştıracak hem de yurt dışından yurda girişlerin yurt dışındaki banka ve aracı kuruluşlar eliyle yapılması zorunluluğunu ortadan kaldıracaktır. Nitekim, yasa, yurt dışından getirilen varlıkların Türkiye'de banka, aracı kuruluş ya da vergi dairesine beyanı öngörülmesine rağmen, yurt dışından transfer konusunda aynı araçların kullanılacağına ilişkin bir hüküm içermemektedir.

Paranın kaynağı konusunda hiçbir soru sorulmayacağının öngörülmüş olması ise, imzalamış olduğumuz uluslararası karapara ile mücadele anlaşmaları çerçevesinde ülkemizin güvenilirliğinin uzun yıllar tartışılmasına yol açacağı unutulmamalıdır.

Gerek yasa, gerekse gerekçesi, bu girişimin suç gelirlerinin aklanmasına nasıl izin vermeyeceğine dair hüküm ve açıklama içermemektedir.

Bir taraftan yurt dışından kaynak transferi sağlamayı amaçlayan Hükümet, diğer taraftan iktidarı döneminde kayıtdışılığa yönelenlere af getirmeyi ihmal etmemiştir.

Öyle anlaşılıyor ki bu düzenleme ile Hükümet, iktidarları dönemindeki göz yumduğu kayıt dışılığa af getirmek istemektedir. Çünkü getirilen vergi affı zamanaşımı dolayısıyla AKP döneminde kayıt dışına çıkanlara yarayacaktır.

Kayıtdışı ekonomiyi kayıt altına almada önemli bir araç olan "nereden buldun" anlayışı ortada yokken ve buna ilişkin bir "mali milat" belirlenmeden yurt içinde kayıt dışına vergi affı getirilmesi ;

- Kayıt dışına, haksız rekabete yol açanlara verilmiş bir taviz niteliğindedir.
- Hukuka saygılı ve görevlerini zamanında hem de daha fazla vergi ödeyerek yerine getiren vatandaşlara karşı yapılmış büyük bir haksızlıktır.
- Yasalara uygun davranan mükellefleri de kayıt dışına itebilecektir.

➢ Hukuk devletini hakim kılmamızı zorlaştıracaktır.

Hükümet bu paketle göle maya çalmıştır. "*Ya tutarsa...* " ya da, "*ne gelirse allah bereket versin*" demek istemektedir.

Kısacası bu paket, hayali ve kamuoyunu oyalamaya yönelik bir kurtarma paketidir.

1.7.Krizden çıkış için Hükümetin İMF tercihi mevcut büyüme modelinin ve kısır döngünün devamı anlamına gelmektedir

Krizden; büyümeden çok fedakarlık yapmadan, çok fazla işsizlik yaratmadan çıkmak istiyoruz.

Ancak, yabancı para girişinin azalması nedeniyle nasıl finanse edeceğimizi bilemediğimiz bir cari açıkla karşı karşıyayız. Bu alanda artan döviz kurları bir anlamda imdadımıza yetişmiş gibi görünüyor.

Çünkü, ithalat artan kurlarla birlikte kısılacağı için cari açık da kendiliğinden küçülecektir.

Ancak o zaman da, ithalata dayalı ekonomimizde büyümenin ve ihracatın motorlarının durma riski vardır.

"*Ne yapılabilir ?*" sorusuna Hükümetin bulduğu çözüm, çarkı eskisi gibi işletebilmek için İMF ile anlaşma yolunu seçmek olmuştur.

İMF ile anlaşalım ki yabancılara güven verebilelim.

İMF ile anlaşalım ki yabancı sermaye tekrar eskisi gibi yurda girsin, ithalat yeniden finanse edilebilsin, ithalatımız artsın ki ihracatımız artsın, dış ticaret açığımız, cari açığımız, borçlarımız artsın ve bu yolla tekrar büyüyebilelim. Bu şekilde yeniden kurulan saadet zinciri ile yeni bir krize ve tıkanıklığa girene kadar biriken ve giderek büyüyen sorunlarla yolumuza devam edelim. Bu tercih bizi, fiyatlar genel düzeyinin yükseldiği bir noktaya götürür ve kısır döngü içinde döner dururuz.

Hazineden sorumlu sayın Bakan komisyona sunuşunda " Türkiye'nin küresel krizden en az etkilenmesi için gerekli olabilecek ilave önlemler**, her türlü muhtemel gelişme de dikkate alınarak belirlenmiş olup**, Hükümetimiz, ihtiyaç duyulduğunda bu önlemleri kararlılıkla uygulamaya koyacaktır." demiştir.

Bu cümlelerle Hükümet vatandaşlara ve piyasalara demek istemektedir ki, ***" Bana güvenin, gerisini merak etmeyin. Gerektiğinde şapkadan tavşanı çıkarabilecek durumdayız."***

Görüldüğü üzere, ortada hayali bir paket dışında hala oluşturulmuş bir kriz yönetimi yoktur. Hala krizi yönetecek kaptan tayin edilmiş değildir.

Siyaset ile üst kurullar ve merkez bankası arasında çeşitli tartışmaların yaşanabileceği bir ortama doğru hızla girilmektedir.

2. 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ UYGULAMA SONUÇLARI

Hükümet 222.6 milyar YTL olan 2008 Merkezi Yönetim **bütçe harcamalarının** 6.9 milyar YTL'lik artışla 229.5 milyar YTL'ye çıkmasını, **gelirlerin de** 10.8 milyar YTL tutarında artarak 215.4 milyar YTL'ye ulaşmasını beklenmektedir. Buna göre başlangıçta öngörülen

18 milyar YTL'lik açığın 3.9 milyar eksiği ile 14.1 milyar YTL olarak gerçekleşmesi öngörülüyor.

Harcamalardaki sapma büyük ölçüde sermaye giderlerindeki 6 milyar YTL'lik artıştan kaynaklanmaktadır. Buna rağmen, 2002 yılında GSYH içinde % 2.2 olan yatırım harcamalarının payı % 1.8'e düşmekten kurtulamamıştır.

Gelirlerdeki artış ise, büyük ölçüde özelleştirme gelirleri ile işsizlik sigortası fonundan aktarılan kaynağın gelir kaydedilmesinden kaynaklanmaktadır.

Hükümet 2007 yılından bu yana özelleştirme gelirlerinin bir kısmını çizgi altı finansman tablosunda göstermek yerine bütçede vergi gelirleri arasında göstererek, bütçe açıklarının olduğundan daha az göstermeye çalışmaktadır. Hükümetin samimiyetten uzak bu tavrı mali saydamlığın ve buna bağlı olarak da hesap verilebilirliğin sağlanmasını engellemekte ve yönetime olan güveni zedelemektedir.

Maliye Bakanlığının 3 Mayıs 2008 tarihinde kamuoyuna açıkladığı **Orta Vadeli Mali Çerçevede;** 2007 yılı için % 2.5 olarak gösterilen **merkezi yönetim bütçesi faiz dışı fazla** oranının % 4.1 olarak gerçekleştiği; 2008 yılı merkezi yönetim bütçesi için % 2.7 şeklinde revize edilen faiz dışı fazla hedefinin ise % 4.1 olarak gerçekleşmesinin beklendiği görülmektedir. Aynı belgede 2009 yılı için % 2.3 olarak açıklanan merkezi yönetim bütçesi faiz dışı fazla hedefi ise TBMM'ne sunulan bütçe rakamları ve açıklanan GSYH 'ya göre % 4 'dür.

Bütün bunlar, Hükümetin bırakın üç yıl sonrasını, önündeki üç ayı bile göremediğini ortaya koymaktadır.

3. ORTA VADELİ PROGRAM (OVP) VE ORTA VADELİ MALİ PLANLARDA (OVMP) ÖNGÖRÜSÜZLÜKLER

2009 bütçe teklifini değerlendirmeye geçmeden önce, üç yıllık dönemleri içeren OVP ile OVMP' da öngörülen hedeflerdeki isabetsizliği görmek gerekmektedir.

Çok yıllı bütçelemeye 2006 yılından itibaren başlanmıştır. Kurumlar bu yıldan itibaren kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturarak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler belirliyorlar ve önceden belirlenen performans göstergelerine dayanarak bu amaç ve hedeflere ne ölçüde ulaştıklarını anlamaya çalışıyorlar. Bunun için, kurumların stratejik hedeflerine ulaşabilmelerini sağlayacak çok yıllı bütçelerle kendilerine ayrılacağı ifade edilen kaynak tavanlarında önemli sapmaların olmaması gerekir. Ancak **bugüne kadar kabul edilen dört adet çok yıllı OVP ve OVMP'lar incelendiğinde;** gerek makro politika, ilke, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklüklerde olsun, gerekse harcama kalemleri itibariyle bütçe tavanlarına uyum konusunda olsun, bir programdan diğerine geçerken yapılan esaslı değişiklikler, kaynak dağılımında çok yıllı bütçelemeden beklenen etkinliğin sağlananadığını göstermektedir.

Uygulama sonuçları 5108 sayılı kanunun emrettiği formalitelerin kağıt üzerinde yerine getirilmesinin ötesine geçilemediğini göstermektedir. Elbette dünyada ve ülkemizde yaşanan olaylardan söz konusu planların ve programların etkilenmemesi mümkün değildir. Ancak bu gelişmeler karşısında yapılan değişikliklerin, kurumların öngörülen süreler için belirledikleri stratejik hedeflere ulaşmalarını engelleyecek ya da tümüyle ortadan kaldıracak boyutlara ulaşmaması gerekir.

Aşağıda bugüne kadar uygulamaya konulan dört adet OVP ve OVMP'da ortaya çıkan söz konusu sapmalara ilişkin örnekler verilecektir. Örnekler incelendiğinde nasıl formalite icabı üç yıllık bütçeler yaptığımız görülecektir

Orneklere geçmeden önce, gerek OVP gerekse OVMP 'nın, bugüne kadar 5018 sayılı yasanın öngördüğü tarihlerden sonra yayınlanmış olmalarının bütçe hazırlık sürecini kısalttığına; sürecin daha iyi tasarlanması için her iki dokümanın birleştirilmesinin değerlendirilmesinin yararlı olacağına; kaynak dağılımına ilişkin tavanların belirlendiği program ve planın hazırlık aşamalarına harcamacı kurumların da katılımcı bir anlayışla katılımlarının, kurumların stratejik hedeflerine ulaşmalarına katkı sağlayacağına işaret etmek yerinde olacaktır.

2007-2009 dönemini kapsayan OVP'da yüzde 7-8 düzeyinde belirlenen **büyüme oranları,** izleyen iki OVP döneminde (2008-2010, 2009-2011) sürekli aşağıya çekilmiş ve son olarak yüzde 5'e kadar indirilmiştir. Uluslararası gelişmeler ve ekonomide Hükümetin yarattığı kırılganlıklar, son belirlenen bu oranların dahi gerçekleşmesinin güç olduğunu ortaya koymaktadır. Zira, uluslararası kuruluşlar 2008 için son olarak yüzde 5,5 olarak belirlenen büyümenin yüzde 4'ün de altında % 3,6 düzeylerde gerçekleşebileceğine işaret etmektedir. Dolayısıyla 2009 yılı için belirlenen % 5'lik büyüme hedefinin % 4'e çekilmiş olması dahi yeterli değildir. 2009 yılı için büyümenin negatifin üstünde tutulması bile başarı olarak değerlendirilebilir.

Hükümetin büyümedeki bu gelişmeleri tümüyle dünyadaki ekonomik krize bağlamasının kabulü mümkün değildir. Zira dünya ekonomilerindeki olumsuz gelişmeler 2007 yılının temmuz ve ağustos aylarında başlamıştır. Hükümet ise, o gün bugün dünyadaki olumsuz gelişmelerin bizi teğet geçeceği beklentisi ve umudu içinde kalarak, ekonomiyi yönlendirme konusunda en küçük bir çaba göstermemiştir.

Hükümetin uyguladığı dışa bağımlı, yatırım ve üretime dayanmayan büyüme modelinin istihdam yaratmadığı ortada iken, OVP' larda, düşürülen büyüme hedefleri ile birlikte işsizliğin de azaltılacağının öngörmüş olması başka bir çelişkidir. Üstelik, istihdam düzeyinin düşeceği öngörülürken, işsizlik oranının nasıl azalacağının da cevabı ortada yoktur.

Çarpıtılarak sunulan bu ve benzeri diğer göstergeler kamuoyunu yanlış yönlendirirerek, saydamlık ve hesap verebilirliktenten uzaklaşılmasına yol açmaktadır.

Hükümet 2008-2010 yıllarını kapsayan OVP'da, 2008 yılında istihdam düzeyini **23 milyon 100 bin** seviyesine çıkartmayı hedeflemişti. **Ağustos 2008 itibariyle** ulaşılan istihdam düzeyi ise **22 milyon 509** bindir. Buna göre Hükümet, 2008 yılı için istihdam düzeyi hedefinin **593 bin** gerisindedir.

Hükümet 2008-2010 dönemini kapsayan OVP'da, 2009 yılı için öngördüğü **23.6** milyon düzeyindeki istihdam hedefini, son OVP'da (2009-2011) **21.9** milyon kişiye çekmiştir. Bu durum, 23.6 milyon kişilik ilk istihdam hedefine göre **1 milyon 700 binlik,** bugünkü mevcut istihdam düzyine göre de **609 bin** kişilik bir azalma demektir (21.900-22.509). Bunun Türkçesi, 2009 yılında **en az 609 bin kişinin işini kaybedeceği**dir.

Aşağıdaki tablo, 2009 yılı için OVP ve OVMP' larda yapılan öngörüsüzlükleri ortaya koymaktadır.

	2007-2009	2008-2010	2009-2011
2009 yılı için OVMP'larda öngörüler			
Bütçe Gideri (Milyar YTL)	205,7	228,1	259,1
Faiz Dışı Gider	167,1	178,0	202,4
Faiz Gideri	38,6	50,1	56,7
Cari Transferler	72,1	78,9	93,0
Bütçe Gelirleri	210,1	220,8	243,6
Bütçe Açığı	4,4	-7,3	-15,5
TÜFE	-	4,0	7,5
Eylül 2008 sonu itibariyle:		**11,13**	

2009 yılı için OVP'larda öngörülenler	2007-2009	2008-2010	2009-2011
İhracat (Milyar Dolar) Eylül 2008 itibariyle yıllık: **136.3**	120,4	124,2	112,4
İthalat Eylül 2008 itibariyle yıllık: **211.9**	181,8	184,1	234,6
Dış Ticaret Açığı Eylül 2008 itibariyle yıllık. **-75,6**	-61,4	-59,9	-85,4
Cari İşlemler Dengesi Eylül 2008 itibariyle yıllık. **-47,0**	-	-	- 52,4

2006 yılında kabul edilen OVMP'da 2009 yılı merkezi yönetim bütçesi tavanı **205.7** milyar dolar olarak belirlenmişti. 2008 yılında kabul edilen son OVMP'da **259.1** milyar YTL olacağı öngörüldü. Plan Ve Bütçe Komisyonunun kabul ettiği bütçe büyüklüğü **262.2** milyar YTL. üç yıllık bütçeler yapıyoruz, ancak üç yıl içinde ilk hedef % 25'den daha fazla sapıyor. O zaman size çok yıllı bütçelemeden ne bekliyorsunuz, niye geçtiniz diye sormazlar mı?

4. 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (MYB)

4.1.2009 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yıllar itibariyle MYB'ye ilişkin harcamalar ve gelirlerdeki gelişmeler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Plan ve bütçe komisyonunda, Emniyet Genel Müdürlüğü (14 milyon YTL), Maliye Bakanlığı (50 milyon YTL), Kültür ve Turizm Bakanlığı (15.5 milyon YTL) ile Çevre ve Orman Bakanlığı (28 milyon YTL) bütçelerine yapılan toplam 107.5 milyon YTL tutarındaki ödenek ilavesi ile TBMM'ne **262.1** milyar YTL olarak sevk edilen 2009 yılı bütçesi **262.2** milyar YTL olarak bağlanmıştır. Yapılan ilavelerin aşağıda sunulacak oranlara etkisi ihmal edilebilecek düzeydedir.

Milyar YTL	GERÇEKLEŞME 2002	GERÇEKLEŞME 2007	2008 BÖ (1)	2008 GT (2)	2009 BÖ (3)	ARTIŞ (3)/(1)	ARTIŞ (3)/(2)	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI 2002	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI 2007	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI 2008	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI 2009 BÖ
HARCAMALAR	**119,6**	**204,1**	**222,6**	**229,5**	**262,1**	**17,7**	**14,2**	**34,1**	**23,9**	**23,1**	**23,6**
Faiz Dışı Harcama	**67,9**	**155,3**	**166,6**	**175,0**	**204,6**	**22,8**	**16,9**	**19,4**	**18,2**	**17,6**	**18,4**
Personel Giderleri	21,9	43,6	48,7	50,4	57,2	17,5	13,5	6,2	5,1	5,1	5,1
Sos.Güv.Kur.Devlet Primi		5,8	6,4	6,4	7,2	12,5	12,5	0,0	0,7	0,6	0,6
Mal ve Hizmet Alımları	10,7	22,3	22,9	24,7	26,1	14,0	5,7	3,1	2,6	2,5	2,3
Cari Transferler	25,4	63,3	69,2	68,7	88,5	27,9	28,8	7,2	7,4	6,9	8,0
Sermaye Giderleri	7,8	13,0	11,8	17,7	16,6	40,7	-6,2	2,2	1,5	1,8	1,5
Sermaye Transferleri	0,1	3,5	2,1	2,8	2,8	33,3	0,0	0,0	0,4	0,3	0,3
Borç Verme	2	3,8	3,9	4,3	4,7	20,5	9,3	0,6	0,4	0,4	0,4
Yedek Ödenekler		0,0	1,6	0,0	1,4	-12,5		0,0	0,0	0,0	0,1
Faiz Harcamaları	51,7	48,8	56,0	54,5	57,5	2,7	5,5	14,8	5,7	5,5	5,2
GELİRLER	**79,4**	**190,4**	**204,6**	**215,4**	**248,8**	**21,6**	**15,5**	**22,7**	**22,3**	**21,7**	**22,4**
Vergi Gelirleri	60,2	152,8	171,2	174,7	202,1	18,0	15,7	17,2	17,9	17,6	18,2
Vergi Dışı Gelirler	19,2	24,1	23,2	23,0	25,3	9,1	10,0	5,5	2,8	2,3	2,3
Sermaye Gelirleri		6,1	4,3	8,3	13,1	204,7	57,8	0,0	0,7	0,8	1,2
Alınan Bağış ve yardımlar		1,8	0,8	3,2	2,5	212,5	-21,9	0,0	0,2	0,3	0,2
Özel Büt.İd.ve DDK.Gel.		**5,6**	**5,1**	**6,2**	**5,8**	**13,7**	**-6,5**	**0,0**	**0,7**	**0,6**	**0,5**
BÜTÇE DENGESİ	**-40,2**	**-13,7**	**-18,0**	**-14,1**	**-13,3**	**-26,1**	**-5,7**	**-11,5**	**-1,6**	**-1,4**	**-1,2**
FAİZ DIŞI DENGE	**11,5**	**35,1**	**38,0**	**40,4**	**44,2**	**16,3**	**9,4**	**3,3**	**4,1**	**4,1**	**4,0**

BÖ : Başlangıç Ödeneği
GT :Gerçekleşme Tahmini

GSYH	350,5	853,6	994,3	994,3	1.111,4
FAİZ HARCAMALARI/ TOP.HARCAMA	43,2	23,9	25,2	23,7	21,9

4.1.1. 2009 YILI GİDER BÜTÇESİ

2008 yılı başlangıç ödeneklerine göre **2009 Merkezi Yönetim Bütçesi** gider ödenekleri % **17.7** oranında artış öngörmektedir.

Gider bütçesi tarafındaki en büyük artışın % 27.9 ile **cari transferlerde**, en düşük artışın ise % 2.7 ile faiz ödemelerinde olduğu görülmektedir. Yatırım harcamaları 2008 başlangıç ödeneğine göre % 40.7 artmış gibi görünse de, gerçekleşme tahminine göre artış % -6.2 düzeyine düşmektedir. Yani 2009 yılında 2008'de gerçekleşecek yatırımdan daha az yatırım yapılacaktır.

Bütçe büyüklüklerinin 2002 yılından bu yana GSYH'a oranının izlediği seyre baktığımızda, harcamaların GSYH'a oranının % 34.1'den % 23.6'ya gerilediği görülmektedir. İlk bakışta kamu harcamalarının kısılmış olması iyi gibi değerlendirilebilir. Ancak, bu denli düşüş olmaması gerekirdi. Çünkü; harcamaların azalması reeel ücretlerin düşmesi, yatırımların reel olarak azalması ve zorunlu kamu hizmetlerinin dahi yerine getirilmesinde sıkıntılar yaşanması anlamına gelmektedir. Nitekim 2002 yılında personele GSYH'dan ayrılan %6.2'lik pay % 5.1'e, yatırmlara ayrılan pay % 2.2'den % 1.5'e, mal ve hizmet alımına ayrılan payın da % 3.1'den % 2.3'e düşmüştür.

Önümüzdeki yıl için Hükümetin öngördüğü büyüme, enflasyon ve faiz oranları hedeflerinin daha bugünden tutturulamayacağının belli olması ve yaklaşan yerel seçimler, 2009 bütçesinin dikiş tutmayacağını göstermektedir. Söz konusu hedeflerin tutturulamaması, personel ve faizler için önörülen ödeneklerin yetersiz kalması sonucunu doğuracaktır.

Sosyal güvenliğe yapılacak transferlerin yer aldığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2009 bütçesinin 2008 yılı başlangıç bütçesine göre %-8.9'luk düşüş gösterilmesi de, başlangıç bütçe açığını düşük gösterme çabası olarak değerlendirilebilir.

Görüldüğü gibi bütçe samimi değildir. Krizin etkilerini dikkate almamıştır. Hükümet mali saydamlıktan ısrarla kaçınmaktadır. Hükümetin, mali saydamlık ve mali disiplin konusunda dili başka şeyler söylerken ayakları başka yerlere gitmektedir.

4.1.1.1. Memur Maaş Katsayıları

Hükümetin enflasyon hedefini memur, emekli, dul ve yetimlere daha az maaş artışı yapmakta kullandığı artık açıkça ortaya çıkmıştır. Enflasyon 2007 yılında % 4 hedeflendi % 8.4 olarak gerçekleşti. 2008 yılı için hedef enflasyon % 4 olarak belirlendiğinde, Merkez Bankası eğilim anketleri enflasyonun bu yıl için % 6'nın üstünde gerçekleşeceğini gösteriyordu. Ekim 2008 itibariyle gerçekleşen yıllık enflasyon ise % 11.99 olmuştur.

2009 için de belirlenen % 7.5 enflasyon hedefine göre memur, emekli, dul ve yetimlerine % 4 + % 4.5 oranında zam yapılması kararlaştırılmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda, geçtiğimiz yıllarda sürekli olarak enflasyonun, hedef enflasyonun iki katı tutarında gerçekleşmiş olması göz önünde bulundurularak, memur ve emekli maaş artışlarının % 7.5+ %7.5 olmak üzere yıllık % 15.6 oranında artırılması yönünde vermiş olduğumuz değişiklik önergesi, AKP'ye mensup milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Teklif, gerekçeleri yukarıda da açıklanmaya çalışıldığı gibi siyasi düşüncelere dayalı olarak verilmemişti. Geçmiş yıl uygulamaları, artan kurlar ve kriz nedeniyle gerçekleşecek enflasyonun Hükümetin hedef enflasyon oranının en az iki katı üstünde olacağı, memur

ve emeklilerin son derece sıkıntı içinde bulunmaları ve kriz nedeniyle iç talepte genişlemeye katkı sağlayacağı düşüncesiyle söz konusu değişiklik önergesi verilmişti. *"Enflasyon yüksek olursa farkını sonradan veriyoruz"* demek, yetmez. Bugünden yüksek gerçekleşeceği belli olan enflasyona uygun maaş artışı yapmamak büyük haksızlıktır.

4.1.2. 2009 YILI GELİR BÜTÇESİ

Bakanlığın 2008 yılı gerçekleşme tahminlerine göre 2009 Merkezi Yönetim Bütçe gelirleri % 15.5 oranında artacaktır.

Gelirler tarafındaki en büyük artış ise % 57.8 ile, içinde **özelleştirme gelirleri** ve **işsizlik sigortası fonundan aktarılan kaynakların** yer aldığı **sermaye gelirlerinde** olacaktır.

Bütçe gelirleri arasında değil, çizgi altı finansman tablosunda gösterilmesi gereken söz konusu gelirler dolayısıyla 2009 yılı bütçesi açığı da önceki yıllarda olduğu gibi düşük gösterilmiştir. Gerçekten de, **13.1 milyar YTL** tutarındaki sermaye gelirleri içinde **12.6 milyar YTL** olacağı tahmin edilen özelleştirme gelirleri ile işsizlik sigortası fonundan aktarılacak kaynaklar bütçe gelirleri arasında gösterilmemiş olsaydı, 2009 yılı bütçe açığı öngörüldüğü gibi **13.3 milyar YTL** değil **25.9 milyar YTL (13.3+12.6)** olacaktı.

MYB gelirlerinin GSYH içindeki payı 2002 yılında **% 22.7** iken 2008 yılı gerçekleşme tahminine göre **% 21.7'dir**. Son yıllarda bütçe açıklarını az göstermek için MYB gelirleri arasında gösterilmeye başlanan özelleştirme gelirlerine isabet eden payı düştüğümüzde, 2008 yılı payı **% 21'lere** düşmektedir.

Vergi gelirlerinin payı aynı dönemden % 0.4 artarak **%17.2'den** % **17.6'ya** çıkmıştır.

Vergi dışı gelirlerin payı **% 5.5**'den **% 2.3'e** gerilemiştir.

2005 OECD verileri, sosyal güvenlik primleri hariç toplam vergi gelirlerinin GSYH içindeki payının OECD ülkelerinde **% 26.9,** AB üyesi ülkelerde ise **% 27-28** civarında olduğunu göstermektedir.

Bu oranlar, Türkiye'de vergi gelirlerinin GSYH'ya oranında optimal noktaya ulaşılamadığını göstermektedir.

Bu, mevcut mükelleflere daha çok yüklenerek değil, vergi tabanı yayılarak sağlanmalıdır. Hükümet her ne kadar vergi tabanını yayma konusunda başarılı çalışmalar yaptığını söylese de, rakamlar bu iddiaları doğrulamamaktadır.

Ayrıca, mükellef sayılarındaki gelişmeler de, mükellef sayılarının ekonomik gelişmeleri yakından izlemediği sonucunu vermektedir.

	2002 EKİM	2008 EKİM	FARK
Gelir Vergisi	1.741.081	1.718.837	-22.244
Gelir Stopaj	1.978.744	2.339.832	361.088
G.M.S.İ	432.480	749.786	317.306
Basit Usulde Vergilendirilenler	814.928	752.265	-62.663
Kurumlar Vergisi	583.730	641.851	58.121
KDV Mükellefleri	2.897.953	2.281.968	-615.985

Ekim 2002 ila **Ekim 2008** döneminde, KDV mükellef sayısının 615 bin 985 ve gelir vergisi mükellef sayısının 22 bin 244 **azaldığı,** buna karşılık; gelir stopaj mükellef sayısının 361 bin 88, GMSİ mükellefi sayısının 317 bin 306 ve kurumlar vergisi mükellef sayısının da 58 bin 121 **arttığı** görülmektedir.

İhracat istisnası nedeniyle dahilde alınan KDV'den yapılan **vergi iadesinin** GSMH içindeki payı 2002 yılında **% 1.3** iken 2007 yılında bu oran % **1.5'e** çıkmıştır.

2002 yılında GSMH'nın **0.2'si** oranında **ücretlilere ve emeklilere vergi iadesi** yapılırken AKP Hükümeti tarafından bu uygulamaya son verilmiştir. Her ne kadar ücretlere yerine ek ödeme adı altında bir ilave yapılmış olsa da, bu ödemenin, söz konusu personelin alabileceği vergi iadesinin yerini tutması mümkün değildir.

Yukarıdaki oranlar, kaldırılan vergi iadesi payının AKP döneminde ihracatta vergi iadesine gittiğini göstermektedir. Bu durum, AKP Hükümetinin fakirden alıp zengine verdiğini gösteren önemli göstergelerden biridir.

Diğer iadelerin 2002 yılında GSMH içinde **%0.6** olan payı da 2007 yılında **% 1.4'e** çıkmıştır.

Toplamda iadelerin GSMH içindeki payı da **2002** yılında **% 2.1** iken 2007 yılında % 2.9'a yükselmiştir.

Ekim ayı gerçekleşmelerini dikkate alarak yaptığımız yılsonu gerçekleşme tahmini aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Milyon YTL	2007	2007/ 2006	2008 BÜTÇE	2008 YILSONU TAHMİNİ	2008 SAPMA	2009 BÜTÇE	2008/ 2007	2009B/ 2008B	2009B/ 2008 YT
Merkezi Yönetim Gelirleri	**190.360**	**9,7**	**204.556**	**214.567**	**10.011**	**248.759**	**12,7**	**21,6**	**15,9**
Genel Bütçe Gelirleri	**184.803**	**9,6**	**199.411**	**208.069**	**8.658**	**0**	**12,6**		
I-Vergi Gelirleri	***152.835***	**11,2**	**171.206**	**173.184**	**1.978**	**202.090**	**13,3**	**18,0**	**16,7**
1. Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	48.198	20,1	52.600	56.283	3.683	65.401	16,8	24,3	16,2
2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	3.645	16,9	4.029	4.166	137	4.823	14,3	19,7	15,8
3. Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	63.590	7,0	71.382	69.013	-2.369	79.065	8,5	10,8	14,6
4. Uluslararası Tic. ve Muamelelerden Al. Ver.	28.970	5,1	33.502	34.556	1.054	42.053	19,3	25,5	21,7
5. Damga Vergisi	3.642	15,7	4.200	3.982	-218	4.717	9,3	12,3	18,5
6. Harçlar	4.744	19,8	5.400	5.199	-201	5.970	9,6	10,6	14,8
7. Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergi	46	-68,3	93	49	-44	60	7,3	-35,5	22,1
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	***8.239***	**9,4**	**8.978**	**7.651**	**-1.327**	**7.362**	**-7,1**	**-18,0**	**-3,8**
1. Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.468	31,5	1.687	1.535	-152	1.650	4,6	-2,2	7,5
2.KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	4.789	32,0	4.248	4.219	-29	3.347	-11,9	-21,2	-20,7
3.Kurumlar Karları	919	-46,8	1.716	819	-897	936	-10,9	-45,5	14,3
4.Kira Gelirleri	681	6,1	792	738	-54	850	8,4	7,3	15,2
5.Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	382	-8,4	536	362	-174	580	-5,4	8,2	60,4
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gel.	***1.845***	**-18,2**	**802**	**797**	**-5**	**942**	**-56,8**	**17,5**	**18,2**
1.Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	52		0	34.494	34.494	10			
2.Özel Gelirler	1.793	-20,5	802	764	-37	932	-57,4	16,2	21,9
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	***15.706***	**-19,2**	**14.118**	**17.538**	**3.420**	**20.638**	**11,7**	**46,2**	**17,7**
1.Faiz Gelirleri	4.804	-7,9	2.225	4.485	2.260	2.446	-6,7	9,9	-45,5
2.Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	5.321	-15,0	6.393	6.923	530	10.868	30,1	70,0	57,0
3.Para Cezaları	3.677	-15,7	3.400	2.969	-430	3.457	-19,2	1,7	16,4
4.Diğer Çeşitli Gelirler	1.904	-47,1	2.100	3.181	1.081	3.868	67,0	84,2	21,6
V-Sermaye Gelirleri	***6.080***	**230,2**	**4.307**	**8.346**	**4.039**	**13.139**	**37,3**	**205,1**	**57,4**
1.Taşınmaz Satış Gelirleri	232	-25,9	401	235	-167	500	1,1	24,5	113,0
2.Taşınır Satış Gelirleri	6	-33,6	5	2	-3	8	-63,4	46,3	273,9
3.Diğer Sermaye Satış Gelirleri	5.842	284,6	3.900	8.089	4.189	12.631	38,5	223,9	56,2
VI-Alacaklardan Tahsilat	***98***		**0**		**0**	**0**			
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	**3.972**	**12,5**	**3.417**	**4.883**	**1.466**	**3.878**	**22,9**	**13,5**	**-20,6**
Düzenleyici ve Den.ci Kurumların Gelirleri	**1.585**	**12,7**	**1.728**	**1.695**	**-34**	**1.924**	**6,9**	**11,3**	**13,5**

Yılsonu tahmini, 2007 yılı on aylık gerçekleşme oranlarının 2008 yılı on aylık gerçekleşme tutarlarına uygulanması suretiyle hesap edilmiştir.

Genel bütçe gelirleri içinde en büyük artış **% 284.6** artışla diğer **sermaye gelirlerinde** olmuştur. Bu kalemin alt ayrıntısına baktığımızda artışın**, 5 milyar 842 milyon YTL'lik** telekom hissesi satış gelirinin bütçe gelirleri arasında gösterilmesinden kaynaklandığı görülmektedir.

Yıllar itibariyle MYB gelirlerindeki artışlara baktığımızda, artışların hep gerçekleşen enflasyon düzeyinde olduğunu görüyoruz. Buna göre, 2009 yılı bütçe gelirleri için öngörülen % 15.9'luk artış hedefi % 7.5 olarak öngörülen enflasyon hedefi ile uyuşmamaktadır. Ya enflasyon hedefi ya da vergi gelirleri hedefinin gerçekleşmemesi ihtimali çok yüksektir. Aynı eleştiriyi 2008 yılı bütçesi görüşmeleri sırasında da yapmıştık. Demiştik ki, ya % 4 enflasyon hedefiniz tutmayacak ya da % 13-14'ler düzeyinde gösterilen vergi gelirleri artış hedefiniz tutmayacak. Dediğimiz gerçekleşti, hedeflerden enflasyon hedefi tutmayarak vergi gelirlerindeki artış düzeyine ulaştı.

2009 yılında % 7.5 olarak öngörülen enflasyon hedefi iki katına çıksa dahi, önümüzdeki dönemde kriz nedeniyle durgunluk içinde bir enflasyon söz konusu olacağından, hem gelir üzerinden alınan vergilerde hem de dahilde alınan mal ve hizmet vergilerinde öngörülen **% 15-16'lar** düzeyinde bir artış sağlanması zor görünmektedir.

Yükselen kurlar nedeniyle kısılmak zorunda kalacak olan dış ticaret nedeniyle de dış ticaret üzerinden alınan vergilerde de öngörüldüğü gibi **% 21.7'lik** artışın gerçekleşmesi mümkün görünmemektedir.

Kriz nedeniyle yine kişi ve kurumlardan alınan paylarda öngörülen **% 57'lik** artışla, özleştirme gelirlerinden oluşan sermaye gelirlerindeki **% 57.4'lük** artışların sağlanması da bir hayalden öteye gidemeyecektir.

Yani, gelir hedefleri yakalanamazken harcamalarda başlangıç ödenekleri içinde kalmanın zorluğu nedeniyle 2009 yılı bütçe açığı başlangıçta öngörülen tutarın çok çok üstünde gerçekleşecektir.

Yolsuzluklarla ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelenin ve toplam vergi gelirlerini artırmanın yolunun "**nereden buldun"** ve "**mali milat"** düzenlemesinden geçtiğini herkes kabul etmekte, ancak kişisel ve grupsal bazı çıkarlar, bunun uygulamaya konulmasını ne yazık ki geciktirmektedir.

4.2. 2009 YILI GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN BÜTÇELERİ

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri 2009 yılında yapılan artış sırasına göre aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	2007			2008			2009		
Milyon YTL	HARCAMA (1)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI	ARTIŞ	BÜTÇE ÖDENEĞİ (2)	(2)/(1)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI	BÜTÇE ÖDENEĞİ (3)	(3)/(2)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü	33	0,02	49,05	42	29,6	0,02	212	**402,2**	0,08
Sos.Yard. ve Dayanışma Gen.Md.ğü	3	0,00	53	4	18,8	0,00	12	**218,3**	0,00
DPT Müsteşarlığı	150	0,08	14,1	267	77,7	0,12	598	**123,9**	0,23
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	294	0,15	17,09	333	13,1	0,15	639	**92,0**	0,25

SHÇEK	618	0,31	40,12	853	38,0	0,39	1.578	**85,0**	0,61
DSİ Genel Müdürlüğü	3.852	1,92	5,06	3.793	-1,5	1,74	5.983	**57,8**	2,32
Maliye Bakanlığı	35.186	17,58	-3,66	38.243	8,7	17,54	57.812	**51,2**	22,44
Özürlüler İdaresi Başkanlığı	4	0,00	31,57	4	-2,2	0,00	6	**41,0**	0,00
İçişleri Bakanlığı	1.495	0,75	30,21	1.347	-9,9	0,62	1.894	**40,6**	0,74
Karayolları Genel Müdürlüğü	5.638	2,82	2,58	3.391	-39,9	1,56	4.670	**37,7**	1,81
Danıştay	33	0,02	30,61	40	20,3	0,02	53	**32,7**	0,02
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	381	0,19	-14,21	365	-4,2	0,17	467	**28,0**	0,18
Aile ve Sosyal Araştırmalar Gen.Md.ğü	4	0,00	35,98	5	26,6	0,00	6	**27,1**	0,00
Devlet Personel Dairesi Başkanlığı	8	0,00	9	10	16,1	0,00	12	**25,3**	0,00
Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	4	0,00	9,88	5	28,4	0,00	6	**24,5**	0,00
Cumhurbaşkanlığı	30	0,02	**19,37**	56	**82,4**	0,03	69	**24,2**	0,03
Diyanet İşleri Başkanlığı	1.770	0,88	21,87	1.998	12,9	0,92	2.454	**22,8**	0,95
Adalet Bakanlığı	2.688	1,34	37,95	2.848	6,0	1,31	3.496	**22,8**	1,36
Kültür ve Turizm Bakanlığı	821	0,41	21,94	827	0,6	0,38	1.006	**21,7**	0,39
Milli Eğitim Bakanlığı	21.289	10,63	20,43	22.916	7,6	10,51	27.884	**21,7**	10,82
Çevre ve Orman Bakanlığı	949	0,47	113,14	1.022	7,7	0,47	1.242	**21,5**	0,48
Emniyet Genel Müdürlüğü	6.060	3,03	17,4	6.596	8,9	3,03	7.935	**20,3**	3,08
Yargıtay	42	0,02	19,9	47	13,8	0,02	56	18,0	0,02
Jandarma Genel Komutanlığı	2.771	1,38	5,39	3.128	12,9	1,43	3.691	18,0	1,43
Sağlık Bakanlığı	10.390	5,19	21,72	10.828	4,2	4,97	12.720	17,5	4,94
Anayasa Mahkemesi	6	0,00	17,86	17	200,8	0,01	20	16,9	0,01
AB Genel Sekreterliği	5	0,00	-9,43	10	106,9	0,00	11	15,7	0,00
Dışişleri Bakanlığı	658	0,33	0,51	708	7,6	0,32	817	15,4	0,32

Sahil Güvenlik Komutanlığı	170	0,08	45,78	233	37,3	0,11	265	13,6	0,10
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Md.ğü	56	0,03	22,97	59	5,4	0,03	67	13,6	0,03
Gelir İdaresi Başkanlığı	1.275	0,64	10,56	1.362	6,9	0,62	1.531	12,4	0,59
Sayıştay	63	0,03	29,98	90	43,4	0,04	101	12,0	0,04
Denizcilik Müsteşarlığı	77	0,04	84,53	66	-14,5	0,03	74	11,8	0,03
Dış Ticaret Müsteşarlığı	90	0,04	13,7	103	14,4	0,05	115	11,7	0,04
Başbakanlık	1.427	0,71	-9,16	1.666	16,8	0,76	1.859	11,6	0,72
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	3	0,00	43,62	4	22,1	0,00	4	11,4	0,00
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	6.932	3,46	17,09	6.888	-0,6	3,16	7.592	10,2	2,95
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	396	0,20	16,64	422	6,7	0,19	465	10,1	0,18
MİT Müsteşarlığı	366	0,18	18,7	424	15,7	0,19	466	10,0	0,18
Ulaştırma Bakanlığı	662	0,33	37,68	1.051	58,8	0,48	1.156	9,9	0,45
Milli Savunma Bakanlığı	11.855	5,92	2,42	13.273	12,0	6,09	14.533	9,5	5,64
TÜİK	136	0,07	79,97	101	-26,0	0,05	110	9,1	0,04
MGK Genel Sekreterliği	10	0,00	0,9	11	13,5	0,01	12	8,7	0,00
Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü	83	0,04	12,97	109	30,5	0,05	116	6,8	0,05
Hazine Müsteşarlığı	53.920	26,93	5,63	62.161	15,3	28,51	65.985	6,2	25,61
TBMM	308	0,15	15	419	36,1	0,19	441	5,1	0,17
Gümrük Müsteşarlığı	203	0,10	12,14	234	15,5	0,11	245	4,7	0,10
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	1.009	0,50	9,45	686	-32,0	0,31	709	3,3	0,28
Başbakanlık YDK	9	0,00	10,14	11	27,3	0,01	11	0,3	0,00
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	25.974	12,97	33.938,02	28.967	11,5	13,29	26.401	-8,9	10,25
GENEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	200.206	100,00	**14,35**	218.044	**8,9**	100,00	257.607	**18,1**	100,00

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2009 yılı bütçeleri 2008 yılı başlangıç ödeneğine göre **ortalama % 18.1** oranında artırılmıştır. Bütçeleri ortalamanın altında

artırılan bakanlık ve idarelerin, kriz ve fiyat artışları nedeniyle 2009 yılını zor geçireceklerini ve bu idarelerin sunacakları kamu hizmetlerinde bir çok aksamanın meydana geleceğini şimdeden söylemek yanlış olmaz.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri **bütçe büyüklüklerine göre** aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	2007			2008			2009		
1.000.000	HARCAMA (1)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI	ARTIŞ	BÜTÇE ÖDENEĞİ (2)	(2)/(1)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI	BÜTÇE ÖDENEĞİ (3)	(3)/(2)	BÜTÇE İÇİNDE PAYI
Hazine Müsteşarlığı	53.920	26,93	5,63	62.161	15,3	28,51	**65.985**	6,2	25,61
Maliye Bakanlığı	35.186	17,58	-3,66	38.243	8,7	17,54	**57.812**	**51,2**	22,44
Milli Eğitim Bakanlığı	21.289	10,63	20,43	22.916	7,6	10,51	**27.884**	**21,7**	10,82
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	25.974	12,97	33.938,02	28.967	11,5	13,29	**26.401**	-8,9	10,25
Milli Savunma Bakanlığı	11.855	5,92	2,42	13.273	12,0	6,09	**14.533**	9,5	5,64
Sağlık Bakanlığı	10.390	5,19	21,72	10.828	4,2	4,97	**12.720**	17,5	4,94
Emniyet Genel Müdürlüğü	6.060	3,03	17,4	6.596	8,9	3,03	**7.935**	**20,3**	3,08
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	6.932	3,46	17,09	6.888	-0,6	3,16	**7.592**	10,2	2,95
DSİ Genel Müdürlüğü	3.852	1,92	5,06	3.793	-1,5	1,74	**5.983**	**57,8**	2,32
Karayolları Genel Müdürlüğü	5.638	2,82	2,58	3.391	-39,9	1,56	**4.670**	**37,7**	1,81
Jandarma Genel Komutanlığı	2.771	1,38	5,39	3.128	12,9	1,43	**3.691**	18,0	1,43
Adalet Bakanlığı	2.688	1,34	37,95	2.848	6,0	1,31	**3.496**	**22,8**	1,36
Diyanet İşleri Başkanlığı	1.770	0,88	21,87	1.998	12,9	0,92	**2.454**	**22,8**	0,95
İçişleri Bakanlığı	1.495	0,75	30,21	1.347	-9,9	0,62	**1.894**	**40,6**	0,74

Başbakanlık	1.427	0,71	-9,16	1.666	16,8	0,76	1.859	11,6	0,72
SHÇEK	618	0,31	40,12	853	38,0	0,39	1.578	**85,0**	0,61
Gelir İdaresi Başkanlığı	1.275	0,64	10,56	1.362	6,9	0,62	1.531	12,4	0,59
Çevre ve Orman Bakanlığı	949	0,47	113,14	1.022	7,7	0,47	1.242	**21,5**	0,48
Ulaştırma Bakanlığı	662	0,33	37,68	1.051	58,8	0,48	1.156	9,9	0,45
Kültür ve Turizm Bakanlığı	821	0,41	21,94	827	0,6	0,38	1.006	**21,7**	0,39
Dışişleri Bakanlığı	658	0,33	0,51	708	7,6	0,32	817	15,4	0,32
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	1.009	0,50	9,45	686	-32,0	0,31	709	3,3	0,28
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	294	0,15	17,09	333	13,1	0,15	639	**92,0**	0,25
DPT Müsteşarlığı	150	0,08	14,1	267	77,7	0,12	598	**123,9**	0,23
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	381	0,19	-14,21	365	-4,2	0,17	467	**28,0**	0,18
MİT Müsteşarlığı	366	0,18	18,7	424	15,7	0,19	466	10,0	0,18
Tapu ve Kadastro Gn.Md.	396	0,20	16,64	422	6,7	0,19	465	10,1	0,18
TBMM	308	0,15	15	419	36,1	0,19	441	5,1	0,17
Sahil Güvenlik Komutanlığı	170	0,08	45,78	233	37,3	0,11	265	13,6	0,10
Gümrük Müsteşarlığı	203	0,10	12,14	234	15,5	0,11	245	4,7	0,10
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü	33	0,02	49,05	42	29,6	0,02	212	**402,2**	0,08
Devlet Meteoroloji İşleri Gn.Md.	83	0,04	12,97	109	30,5	0,05	116	6,8	0,05
Dış Ticaret Müsteşarlığı	90	0,04	13,7	103	14,4	0,05	115	11,7	0,04
TÜİK	136	0,07	79,97	101	-26,0	0,05	110	9,1	0,04
Sayıştay	63	0,03	29,98	90	43,4	0,04	101	12,0	0,04
Denizcilik Müsteşarlığı	77	0,04	84,53	66	-14,5	0,03	74	11,8	0,03
Cumhurbaşkanlığı	30	0,02	**19,37**	56	**82,4**	0,03	69	**24,2**	0,03
Basın Yayın ve Enformasyon Gn.Md.	56	0,03	22,97	59	5,4	0,03	67	13,6	0,03
Yargıtay	42	0,02	19,9	47	13,8	0,02	56	18,0	0,02

Danıştay	33	0,02	30,61	40	20,3	0,02	**53**	**32,7**	0,02
Anayasa Mahkemesi	6	0,00	17,86	17	200,8	0,01	**20**	16,9	0,01
Sos.Yard. ve Dayanışma Gn.Md.	3	0,00	53	4	18,8	0,00	**12**	**218,3**	0,00
Devlet Personel Dairesi Başkanlığı	8	0,00	9	10	16,1	0,00	**12**	**25,3**	0,00
MGK Genel Sekreterliği	10	0,00	0,9	11	13,5	0,01	**12**	8,7	0,00
AB Genel Sekreterliği	5	0,00	-9,43	10	106,9	0,00	**11**	15,7	0,00
Başbakanlık YDK	9	0,00	10,14	11	27,3	0,01	**11**	0,3	0,00
Özürlüler İdaresi Başkanlığı	4	0,00	31,57	4	-2,2	0,00	**6**	**41,0**	0,00
Aile ve Sosyal Araştırmalar Gn.Md.	4	0,00	35,98	5	26,6	0,00	**6**	**27,1**	0,00
Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	4	0,00	9,88	5	28,4	0,00	**6**	**24,5**	0,00
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	3	0,00	43,62	4	22,1	0,00	**4**	11,4	0,00
GENEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	200.206	100,00	**14,35**	218.044	**8,9**	100,00	**257.607**	**18,1**	100,00

Faiz ödemelerinin yer aldığı Hazine Müsteşarlığı, özel bütçeli idarelere yapılacak hazine yardımlarının yer aldığı Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak transferlerin yer aldığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçeleri bir kenara bırakılırsa, bütçeden en yüksek payı Milli Eğitim, Milli Savunma ve Sağlık Bakanlıklarının aldığı görülecektir. Tabloda 2. sırada yer almasına rağmen, Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde yapılan artışın genel bütçe ortalama artışının yarısı düzeyinde olması ve 2007 yılında genel bütçe içinde % 5.92 olan payının % 5.64'e düşmesi, terör başta olmak üzere artan güvenlik ihtiyacı karşısında, Hükümetin bu alana gerekli olan kaynağı ayırmadığını göstermektedir.

Tablo, Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinin Başbakanlık ve İçişleri Bakanlığı dahil 9 bakanlık bütçesinden fazla olduğunu ve Cumhurbaşkanlığı bütçesinin de son yıllardaki artış ile Yargıtay, Danıştay ve Anayasa Mahkemesi bütçelerinin üstüne çıktığını göstermektedir.

4.3. (II) SAYILI CETVEL- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİ

4.3.1. Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri

Milyon YTL

YÖK VE ÜNİVERSİTE BÜTÇELERİ	2008	2009	ARTIŞ (%)
Mardin Artuklu Üniversitesi	5	14	194,1
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	7	18	152,7
Batman Üniversitesi	6	15	145,4
Nevşehir Üniversitesi	9	19	123,1
Siirt Üniversitesi	7	15	121,7
Muş Alparslan Üniversitesi	6	14	121,2
Sinop Üniversitesi	9	20	116,5
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	11	22	107,5
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	8	17	102,8
Çankırı Karatekin Üniversitesi	10	20	93,6
Bitlis Eren Üniversitesi	9	17	90,5
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	9	17	88,2
Adıyaman Üniversitesi	19	35	87,2
Bingöl Üniversitesi	7	13	83,8
Kırklareli Üniversitesi	10	19	82,9
Karabük Üniversitesi	14	26	82,7
Bozok Üniversitesi	20	36	77,4

Bilecik Üniversitesi	12	22	76,5
Giresun Üniversitesi	21	37	75,0
Artvin Çoruh Üniversitesi	10	17	71,1
Ordu Üniversitesi	19	31	66,0
Yükseköğretim Kurulu	**27**	**44**	**60,1**
Rize Üniversitesi	23	37	59,9
Namık Kemal Üniversitesi	31	49	56,5
Aksaray Üniversitesi	21	33	53,7
Kastamonu Üniversitesi	25	38	52,5
Uşak Üniversitesi	24	37	52,0
Ahi Evran Üniversitesi	25	38	50,4
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	27	40	50,0
Amasya Üniversitesi	21	30	45,3
Hitit Üniversitesi	22	31	43,3
Kafkas Üniversitesi	54	73	35,8
Harran Üniversitesi	83	112	34,4
Erzincan Üniversitesi	27	36	33,8
Dicle Üniversitesi	113	151	33,5
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	46	60	31,8
Kırıkkale Üniversitesi	61	79	30,4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	68	86	27,3
Mersin Üniversitesi	99	125	26,6
Akdeniz Üniversitesi	128	161	26,1
Süleyman Demirel Üniversitesi	119	149	25,6
Düzce Üniversitesi	47	59	24,9

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	79	97	**23,0**
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	106	129	**22,2**
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	70	86	**22,2**
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	130	159	**22,2**
Niğde Üniversitesi	41	50	**22,1**
Balıkesir Üniversitesi	60	73	**21,1**
Erciyes Üniversitesi	123	148	**20,8**
Celal Bayar Üniversitesi	88	106	**20,3**
Mustafa Kemal Üniversitesi	70	84	19,5
Karadeniz Teknik Üniversitesi	132	156	18,3
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	35	41	18,1
Dumlupınar Üniversitesi	65	76	17,6
Muğla Üniversitesi	67	78	17,2
Dokuz Eylül Üniversitesi	208	243	16,6
İstanbul Teknik Üniversitesi	176	204	16,1
Selçuk Üniversitesi	215	249	16,0
İnönü Üniversitesi	100	116	15,6
Fırat Üniversitesi	122	141	15,4
Sakarya Üniversitesi	91	105	14,9
Galatasaray Üniversitesi	33	38	14,3
Trakya Üniversitesi	93	105	13,2
Uludağ Üniversitesi	166	188	13,2
Yıldız Teknik Üniversitesi	99	112	13,0
Ege Üniversitesi	264	298	12,9
Cumhuriyet Üniversitesi	101	114	12,9
Afyon Kocatepe Üniversitesi	72	81	12,9
Boğaziçi Üniversitesi	98	110	12,1

Ankara Üniversitesi	305	341	11,8
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	202	226	11,8
Atatürk Üniversitesi	196	217	10,9
Pamukkale Üniversitesi	104	115	10,8
Marmara Üniversitesi	207	228	10,3
Çukurova Üniversitesi	187	205	9,8
Eskişehir Osmangazi Ünmiversitesi	101	111	9,7
Kocaeli Üniversitesi	140	153	9,6
Anadolu Üniversitesi	205	224	9,2
Gaziantep Üniversitesi	88	96	9,1
İstanbul Üniversitesi	450	487	8,2
Hacettepe Üniversitesi	320	345	7,9
Adnan Menderes Üniversitesi	91	98	7,7
Gazi Üniversitesi	297	320	7,6
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	66	70	5,3
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi	89	91	2,3
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	49	48	-2,2
Ardahan üniversitesi		9	
Bartın Üniversitesi		13	
Bayburt Üniversitesi		11	
Gümüşhane Üniversitesi		21	
Hakkari Üniversitesi		11	
Iğdır Üniversitesi		10	
Şırnak Üniversitesi		8	
Tunceli Üniversitesi		9	
Yalova Üniversitesi		9	
TOPLAM	**7.318**	**8.775**	**19,9**

Bu grupta yer alan üniversitelerin bütçeleri **ortalama % 19.9** artarken YÖK bütçesinin % 60.1 oranında artması dikkat çekmektedir.

4.3.2. Özel Bütçeli Diğer İdareler

Milyon YTL

(II) SAYILI CETVEL, ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	2008	2009	ARTIŞ (%)
GAP Bölge Kalkınma İdaresi	24,3	50,8	108,8
KOSGEB	222,4	329,3	48,1
Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	5,1	7,4	44,6
Orman Genel Müdürlüğü	614,6	843,7	37,3
Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü	35,9	48,4	34,8
Millî Prodüktivite Merkezi	10,2	13,1	29,1
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	65,1	82,2	26,2
Türkiye Bilimler Akademisi	6,6	8,0	21,7
Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu	2.024,4	2.400,7	18,6
Meslekî Yeterlilik Kurumu	5,3	6,2	18,0
Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı	45,0	52,9	17,6
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	119,5	139,0	16,3
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	1.005,9	1.127,1	12,0

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	99,8	110,9	11,1
Türkiye Adalet Akademisi	8,8	9,5	8,5
Türk Akreditasyon Kurumu	4,7	5,1	8,3
İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi	13,4	14,5	7,9
Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı	29,9	32,1	7,5
Vakıflar Genel Müdürlüğü	414,5	443,2	6,9
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	17,1	18,2	6,6
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	8,1	8,6	6,3
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	214,5	227,9	6,3
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü	405,3	426,4	5,2
Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	96,9	101,1	4,3
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	26,7	27,8	4,3
Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi	146,0	150,0	2,7
Türk Standartları Enstitüsü	161,3	164,7	2,1
Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu	713,5	705,8	-1,1
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	27,4	26,6	-3,0
Türk Patent Enstitüsü	35,7	32,1	-10,2
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	16,2	12,0	-25,9
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER TOPLAMI	**6.624,1**	**7.625,3**	**15,1**

Özel Bütçeli Diğer İdarelerin 2009 yılı bütçeleri 2008 yılı başlangıç ödeneğine göre **ortalama % 15.1** oranında artırılmıştır. Bu grupta en yüksek artış GAP idaresi ve KOSGEB bütçelerinde olmuştur. 31 idareden 15'nin bütçesinde ortalamanın altında artış olurken, 4'nün bütçesinde 2008 yılına göre azalma olmuştur.

4.4. (III) SAYILI CETVEL- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

Milyon YTL

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR	2008	2009	ARTIŞ (%)
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	105,0	140,0	33,3
Rekabet Kurumu	33,3	38,7	16,3
Telekomünikasyon Kurumu	1.172,2	1.330,0	13,5
Sermaye Piyasası Kurulu	54,1	61,2	13,1
Kamu İhale Kurumu	69,1	71,8	3,9
Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu	42,1	43,7	3,8
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	150,9	143,8	-4,7
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	103,0	94,4	-8,3
TOPLAM	**1.729,7**	**1.923,6**	**11,2**

Bu grupta RTÜK ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bütçelerinin 2008 yılı bütçelerine göre daha düşük belirlenmesi dikkat çekmiştir.

RTÜK bütçesinin düşük tespitinde, başkanının Almanyada'ki Deniz Feneri davasında adının geçmiş olması nedeniyle, bir de bütçeden dolayı dikkatleri çekmeyelim anlayışı etkili olmuş olabilir. Bunun böyle olup olmadığını 2009 yılı gerçekleşmelerine bakarak anlayacağız.

4.5. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (SGK)

SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞLARI GELİR GİDER DENGESİ (1)

Milyon YTL

		2006	2007	2008 (2)	2008/2007	2009 (3)	2009/2008	2010 (3)	2010/2009	2011 (3)	2011/2010
A	**GELİRLER**	**51.221**	**54.591**	**65.618**	**20,2**	**81.374**	**24,0**	**92.142**	**13,2**	**99.758**	**8,3**
	Prim Tahsilatı	41.754	45.092	57.157	26,8	65.392	14,4	75.005	14,7	81.452	8,6
	Diğer	9.467	9.499	8.461	-10,9	15.982	88,9	17.137	7,2	18.306	6,8
B	**GİDERLER**	**68.884**	**79.632**	**90.243**	**13,3**	**102.752**	**13,9**	**115.198**	**12,1**	**127.582**	**10,8**
	Sigorta Ödemeleri	44.786	52.736	59.595	13,0	69.565	16,7	78.515	12,9	87.271	11,2
	Sağlık Giderleri	17.676	20.045	25.587	27,6	27.618	7,9	30.844	11,7	34.210	10,9
	Yatırımlar (4)	14	46	47	2,2	188	300,0	182	-3,2	74	-59,3
	Diğer	6.408	6.805	5.014	-26,3	5.381	7,3	5.657	5,1	6.027	6,5
C	**GELİR GİDER FARKI**	**-17.663**	**-25.041**	**-24.625**	**-1,7**	**-21.378**	**-13,2**	**-23.056**	**7,8**	**-27.824**	**20,7**
	C/GSYH	**-2,3**	**-2,9**	**-2,5**		**-1,9**					
D	**GEREKLİ BÜTÇE TRANSFERİ**	**22.891**	**33.063**	**32.884**	**-0,5**	**46.690**	**42,0**	**52.072**	**11,5**	**59.551**	**14,4**
E	Sistemin açığı için	18.552	25.824	23.467	**-9,1**	21.378	**-8,9**	23.056	**7,8**	27.824	**20,7**
	Ek ödemeler için (5)		7.239	9.417	**30,1**	25.312	**168,8**	29.016	**14,6**	31.727	**9,3**
F	**FİNANSMAN AÇIĞI (C-E)**	**-889**	**-783**	**1.158**	**-247,9**	**0**	**-100,0**	**0**		**0**	
	GSYH	758.400	853.636	994.300		1.111.400					

Kaynak: DPT

1 Emeklilik sigortası ve GSS hesaplarını içermektedir.

2 Gerçekleşme tahmini

3 Program

4 İŞKUR yatırımları dahil olup yatırımın bedeli toplam gelire dahil edilmiştir.

5 Faturalı ödemeler, ek karşılıklar, emeklilere ek ödemeler, 2008 den itibaren 5 puanlık prim indirimi, 2009 dan itibaren özürlü prim indirimi dahildir.

2008 yılı gerçekleşme tahminlerine göre, prim borçlarının yeniden yapılandırılması dolayısıyle kurum gelirleri (% 26.8) kurum giderlerinden (% 13.3) daha çok artacaktır. Yeniden yapılandırma gelirlerinden arındırdığımızda (Kasım itibariyle 5.4 milyar YTL) gelir artışları (% 14.9) yaklaşık olarak gider artışları (% 13.3) düzeyinde kalmaktadır.

Sosyal güvenlik paketi görüşülürken, yani çalışanların ve emeklilerin müktesep hakları budanırken, komisyona sunulan aktueryal hesap projeksiyonlarında, emeklilik sisteminin açığının 2040'lı yıllar için öngörülen **% 2.4** oranını, bugünden (2008 yılı) **% 2.5** ile yakalamış görünüyoruz. Bu durum, Hükümetin 2075'li yıllar için yaptığı hesaplamaların güvenilirliğini tartışmalı hale getirmektedir.

Sağlık giderlerinde 2008 yılında % 27.6'ya varan artış dikkat çekmektedir.

2008 yılında **32.9 milyar YTL** olacağı tahmin edilen bütçe transferlerinin 2009 yılında % 42 oranında artarak **46.7 milyar YTL'ye** ulaşacağı tahmini yapılmaktadır. Bu artışın, ek ödemelerin % 168.8'lik artışla **9.4** milyar YTL'den **25.3** milyar YTL'ye çıkmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

4.5.1. KAMUDAN EMEKLİLİK, ÖLÜM, İSTİFA VE BENZERİ NEDENLERLE AYRILANLARIN YERİNE ELEMAN ALIMI

Hükümet 6 yıldır bütçe kanunlarına koyduğu hükümlerle emeklilik, ölüm ve istifa gibi nedenlerle boşalan kadrolara yapılacak atamaların, ayrılanların yarısı ile sınırlandırılmasını öngörmektedir. Ancak, 2002 yılından bu yana SGK'da aktif ve pasif sigortalılardaki artışlar karşılaştırıldığında, bütçe kanunlarında öngörülen oranlarda dahi personel

istihdamı yoluna gidilmediği görülmektedir. Bu da, sağlık kuruluşlarında son yıllarda yaşanan bebek ölümlerinde olduğu gibi çeşitli can ve mal kayıplarına neden olmaktadır.

	2002-31.7.2008 ARASINDAKİ ARTIŞ SAYISI	
	AKTİF SİGORTALI	PASİF SİGORTALI
SSK	3.200.523	1.177.648
EMEKLİ SANDIĞI	71.968	323.191
BAĞ-KUR	66.705	476.049

Tablo SSK' da olumlu bir şekilde aktif sigortalı sayısının emekli olanlardan daha çok arttığını, emekli sandığında ise aktif sigortalıların emekli olanların % 22.3'ünü, Bağ-Kur'da da % 14'ünü ancak bulduğunu göstermektedir. Bu tablo bir şeyi daha göstermektedir ki, küçük esnaf giderek sosyal güvenlikten uzaklaşmakta, kamuya memur ve diğer kamu görevlisi alımında bütçe kanunları ile getirilen kısıtlamaların da çok altında kalınmaktadır.

4.5.2. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNDAN EMEKLİ OLANLARIN ASGARİ VE AZAMİ EMEKLİ MAAŞLARI

ASGARİ VE AZAMİ EMEKLİ AYLIKLARI
(2002 YILI 2. YARISI)

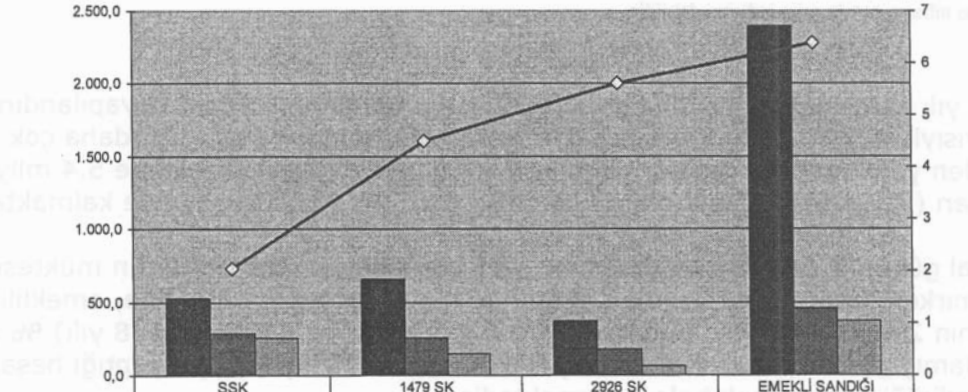

	SSK	1479 SK	2926 SK	EMEKLİ SANDIĞI
AZAMİ	525,5	663,1	370,0	2.402,9
ORTALAMA	288,5	258,0	177,6	455,6
ASGARİ	257,1	148,7	65,8	376,5
YELPAZE	2,04	4,5	5,6	6,4

Kaynak: SGK, 1479 ve 2926 sayılı kanuna tabi olanlarda ortalama emekli aylığı 12. basamağın karşılığı olarak alınmıştır.

ASGARİ VE AZAMİ EMEKLİ AYLIKLARI
(2008 YILI 2. YARISI)

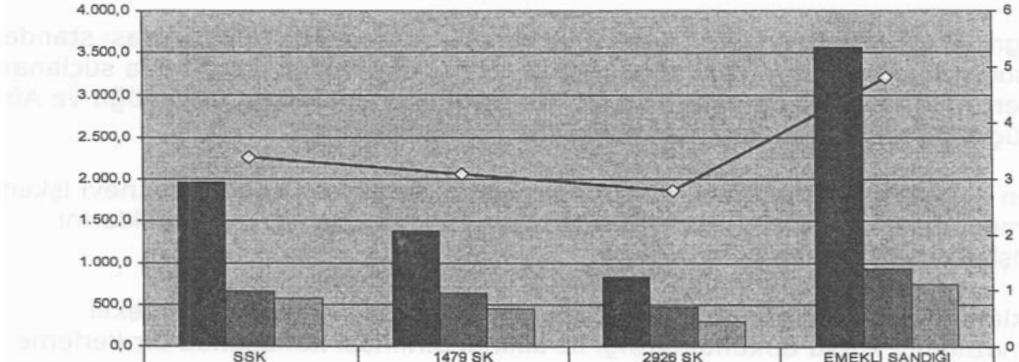

	SSK	1479 SK	2926 SK	EMEKLİ SANDIĞI
AZAMİ	1.967,4	1.383,7	834,8	3.566,6
ORTALAMA	663,1	631,8	477,4	933,6
ASGARİ	576,0	445,7	300,0	741,3
YELPAZE	3,4	3,1	2,8	4,8

Kaynak: SGK, 1479 ve 2926 sayılı kanuna tabi olanlarda ortalama emekli aylığı 12. basamağın karşılığı olarak alınmıştır.

2002 yılından 2008 yılına gelirken, en düşük emekli maaşları ile en yüksek emekli maaşları arasındaki yelpazenin SSK ve Bağ-Kur'lular arasında yaklaşık eşit düzeye çekildiği, bu yapılırken SSK'da yelpazenin 2002'ye göre biraz yükseldiği; memur emeklileri arasında ise en düşük emekli maaşı ile en yüksek emekli maaşı arasında var olan yelpaze bir ölçüde düşürülse de, diğer sosyal güvenlik kuruluşları seviyesine henüz çekilemediği görülmektedir.

5. BAKANLIKLAR İTİBARİYLE HÜKÜMET İCRATINA İLİŞKİN BAZI DEĞERLENDİRMELER

Parlamentoda DSP grubunun bulunmaması nedeniyle, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ve 2007 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kesin Hesap kanun tasarılarının Genel Kurulda görüşülmesi sırasında, bakanlık ve diğer idarelere ilişkin görüşlerimizi tam olarak açıklama imkanı bulamayacağımızdan, bakanlıklar ve diğer idareler itibariyle Hükümet icraatına ilişkin bazı değerlendirmeleri dikkatlerinize sunma ihtiyacı duyulmuştur.

5.1 ADALET BAKANLIĞI

AKP döneminde yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı alanında ilerleme kaydedilmemiştir. Nitekim, Adalet Bakanı ve Müsteşarının, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelikleri sürmektedir. Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı HSYK'na bağlanmamıştır.

Yargı bağımsızlığı için gerekli gördüğümüz; hakimlik ve savcılık mesleğine giriş, yer değiştirme ve yükselmelerinin tümüyle HSYK'na bırakılması mümkün olamamıştır.

Yargının, sadece yasama ve yürütmeye karşı değil, medyaya, AB'ye ve diğer dış müdahalelere karşı da bağımsız kalabilmesi konusunda ilerleme kaydedilmemiştir.

Yargılama tamamlanmadan, hatta gözaltında veya tutuklu iken insanlar medya tarafından katil, terörist ilan edilebilmektedir. Anayasa güvencesi olan suçsuzluk karinesi çiğnenmektedir.

Soruşturma aşaması gizli olması gerekirken, bu aşama ile ilgili bir çok bilgi ve belgenin özellikle belirli gazetelere servis edilmesi engellenememiştir.

ABD Kongre Araştırma Servisinin Türkiye'ye yönelik raporunda; "uluslararası standartlarla çelişen, suçlama olmaksızın uzun süreli gözaltılar ve Ergenekon Davasında suçlananlara yönelik sert muamele, bu davanın Türkiye'nin demokrasi, hukukun üstünlüğü ve AB yolunu güçlendireceği umuduna zarar verebilir." denilmektedir.

Gerçekten de aylarca iddianameler hazırlanmayarak, sanıklara yönelik manevi işkenceler sürdürülmüş, insanlar ne ile suçlandıklarını bilmeden tutukhanelerde sağlıklarını kaybetmişlerdir.

Yolsuzlukların önlenmesi için atılacak ilk adımlar arasında yer alan milletvekili dokunulmazlığının kürsü dokunulmazlığı ile sınırlandırılması konusunda bir ilerleme sağlanamamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin güvencesi olan bu kuruma ve anayasal kuruluş olan Yargıtay'a yönelik olmak üzere, özellikle AKP hakkında açılan kapatma davasının görüşülmesi sırasında, eleştiri boyutlarını aşan saldırılar olmuş ve yargı organı etki altına alınmaya çalışılmıştır.

Anayasa Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerinin, Devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğünün demokratik yaşam, hak ve özgürlüklerin, hukukun üstünlüğünün güvencesidir.

Durum böyle iken, kendisine, Cumhuriyetin temel niteliklerini koruma görevi verilen Anayasa Mahkemesi Başkanının, Cumhuriyetin temel ilkelerinden olan anayasanın değiştirilemez hükümlerinin değiştirilip değiştirilemeyeceğini tartışmaya açması endişe ile izlenmiştir.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile ilgili düşüncesi sorulan başbakan ise, " *ham meyve yenmez"* diyerek, işin olgunlaşmasını bekleyin demek istemiştir. Bu ifadeler, "*Biz Cumhuriyetin temel ilkelerini değiştirmeye kararlıyız, ancak başarı için, acele etmemek, işin olgunlaşmasını beklemek gerek."* anlamına gelmez mi?

Bu niyet, ABD tarafından da görülmüş olacak ki, Kongreye bağlı çalışan araştırma servisinin hazırladığı raporda, AKP'nin kapatma davasının ardından tutumunu değiştirmeyeceğinin işaretlerini verdiği vurgulanarak, "*...ilk belirtiler, AKP'nin temelini oluşturan dini ilkelere uygun bir biçimde toplumu değiştirme arzusundan vazgeçmeyeceğini"* gösteriyor, denilmektedir.

Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin mali denetimlerini yapmaktadır. Bu denetim mevzuata uygunluk denetimi şekilde yürütülmektedir. İş yükü nedeniyle de yüce mahkeme bu görevi yerine getirmekte zorlanmaktadır.

Öncelikle, bütçe uygulamasını parlamento adına denetleyen Sayıştay'ın, yüce mahkeme adına siyasi partilerin mali denetimini yapma konusunda da yetkilendirilmesi konusu tartışılmalıdır.

Ayrıca denetimlerin, rutin uygunluk denetimi olmaktan çıkarılması gerekmektedir. Bu anlamda, siyasi partilerin siyasi etkinlikleri ile yaptıkları masraflar arasında uyumsuzluk olup olmadığı, siyasetin yasal yollar dışında finanse edilip edilmediği gibi konuların

araştırılması ve bu yolla siyasetin yozlaşmasının önüne geçilmesi yolları aranıp bulunmalı ve uygulamaya konulmalıdır.

Adaletin her siyasi görüş ve inancın üstünde, asla istismar edilmemesi ve kamuoyunda kendisine duyulan güvenin sarsılmaması gereken, bir gün herkese lazım olabilecek anayasal bir kurum olduğu unutulmamalıdır.

Bu nedenle, tırmanan terörden bunalan Sayın Başbakanın, güvenlik konusunda yapılması gerekenleri yapmayıp, " *gerektiğinde pompalı tüfeği alıp kendi adaletinizi kendiniz sağlayın"* manasına gelebilecek beyanda bulunması, demokratik hukuk devletini inkar anlamına gelmektedir.

5.1.1 YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE

Yolsuzlukla mücadele vaadi ile iktidara gelen AKP tam anlamıyla yolsuzluk batağına batmıştır.

Yolsuzlukla mücadelede önemli yer tutan milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılmaması, milletvekillerinin yapamayacakları işlerin belirlenmemesi, mal bildiriminin aleni hale getirilerek mal bildirimi soruşturmasının önünün açılmaması, yargının etkin ve hızlı çalıştırılamaması, siyasetin finansmanı konusunda şeffaf ve sınırlayıcı düzenlemelerin yapılmamış olması, karapara aklanması ve kayıtdışı ekonomi ile mücadele edilmemesi, toplumda *"ne yapalım, yiyorlar ama iş yapıyorlar"* şeklinde yolsuzlukları hoşgörü ile karşılayan bir anlayışın yerleşmiş olması, bu alanda hiçbir ilerleme sağlanılamamış olduğunun kanıtlarıdır.

Yolsuzluklarla mücadele konusunda yapılması gerekenler yapılmadığı gibi yapılmaması gerekenler AKP döneminde yapılmıştır.

Sabah Gazetesi ve ATV ihalelerinin diğer talipliler adeta ihaleye katılmaktan caydırılarak tek taliplide bırakılması, bu ihale bedelinin kredi olarak teminine aracılık edildiği yolunda iddiaların yaygın olarak konuşulması; AKP Genel Başkan Yardımcılarından ikisi hakkında rüşvet ve hayali ihracat yaptıklarına ilişkin iddiaların konuşuluyor olması; Gaziantep Belediyesinin imar değişiklikleri karşılığında bağış alması; yoksullara yardım amacıyla kurulduğu ifade edilen Almanya Deniz Feneri Derneği davasında, asıl sorumluların Türkiye'de bulunduklarının ve siyasi uzantılarının olabileceğinin iddia edilmesi ve bu konuda soruşturmaların başlatılmasında ağır ve isteksiz davranılması, RTÜK başkanının bu organizasyon içinde yer alan bazı firmalara iştirak etmiş olması ve yurda para transferinde kuryelik yaptığının ileri sürülmesi; vakıfların, sınırsız bir şekilde ticari faaliyette bulunmalarına izin vererek siyasetin yozlaşmasında kullanılmalarına kapı aralanması; kişiye özel vergi afları çıkarılması; siyasilerin yakınlarının kaynağını açıklayamadıkları paralarla gemi almaları ve danışmanlık adı altında Hükümetle ilişkilere aracılık etmeleri; düğünlerde ve sünnetlerde hediye adı altında büyük menfaatler elde edilmesi ve mal varlığındaki artışların bu hediyelerle izah edilmeye çalışılması; kamu vicdanını yaralayacak biçimde ticaret adı altında siyasilerin menfaat temin etmeleri; aynı suça iştirakten sanık durumunda olduğu belirtilen birisinin hüküm giymiş bir mahkumun cezasını affedetmesi; pek çok ihalenin kamu ihale mevzuatı dışına çıkarılması gibi bir çok olay ve uygulama, bütün bunlara seyirci kalan AKP yönetiminin boğazına kadar yolsuzlukların içine battığını göstermektedir.

5.2 MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI

Parlamento, genel bütçeli idareler arasında yer alan MSB ile özel bütçeli idareler arasında yer alan Savunma Sanayi Müsteşarlığının bütçelerini görüşürken, TSK' nın modernizasyonunun sağlanması ve Türkiye'de modern savunma sanayiinin kurulması için

gerekli kaynağı sağlayan ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı (SSM) emrinde kurulmuş bulunan Savunma Sanayii Destekleme Fonu (SSDF) bütçesini görüşememektedir.

Parlamento denetimi açısından bu durum bir eksikliktir.

5.2.1 Bakanlık Bütçesi

Milyon YTL

	GSYH	MSB Başlangıç Ödeneği	Artışı	Payı	Genel Bütçe Artışı	MSB Bütçe Harcaması	Harcamalarda BÖ Göre Sapma (%)	GSYH 'daki Payı BÖ	Harcama
2005	648.9	10.976		6.8		10.282	-6.3	1.7	1.6
2006	758.4	11.878	8.2	7.0	5.7	11.575	-2.6	1.6	1.5
2007	853.6	13.052	9.9	6.5	18.1	11.855	-9.2	1.5	1.4
2008	994.3	13.273	1.7	6.1	8.5	7.164 (1)		1.3	
2009	1.111.4	14.533	9.5	5.6	18.1			1.3	

(1) 8 Aylık gerçekleşme % 54)

Genel bütçeli idarelerin bütçeleri ortalama % 18.1 oranında artarken, bakanlığın bütçesi % 9.5 oranında artırılmıştır.

Bakanlık bütçesinin genel bütçe içindeki payı 2006 yılında % 7 iken 2009 yılında bu oran % 5.6'ya düşmüştür. Aynı dönemde bakanlığın bütçesinin GSYH içindeki payı da % 1.6'dan % 1.3'e düşmüştür.

Ege'de, Kıbrıs'ta, Kuzey Irak'da, Kafkaslar'da olan gelişmeler ve tırmanan terör nedeniyle savunma harcamalarındaki gerilemeyi tehlikeli bulmaktayız.

5.2.2 Savunma Sanayii Müsteşarlığı Bütçesi

Özel bütçeli idarelerin 2009 yılı bütçeleri ortalama **% 15.1** artarken, bu grup içinde yer alan Müsteşarlığın bütçesi 2008 yılı başlangıç bütçesine göre **% -1.5** azalmıştır.

Müsteşarlığın bütçesinde de doğrudan silah araç ve gereç alımı için ödenek öngörülmemektedir.

5.2.3 Savunma Sanayii Destekleme Fonu Bütçesi (SSDF)

SSDF savunma yatırımlarının büyük çoğunluğunun yapıldığı ve parlamento denetimine tabi olmayan bütçe dışı bir fondur.

2007 yılı bütçe dışı fonların gelir-giderini değerlendiren Hazine raporunda, **2.8 milyar YTL'yi** aştığı ifade edilen Savunma Sanayi Destekleme Fon gelirleri, Başbakanlık dahil 10 bakanlık bütçesini geride bırakmaktadır.

2006 yılında % 37 olan TSK ihtiyaçlarının yurtiçinden karşılanma oranının, 2007 yılı için % 41.6 seviyesine çıkması ve bu oranın 2010 yılı sonuna kadar % 50'ye çıkarılması hedefi olumlu değerlendirilmektedir.

Ayrıca rekabet koşullarının geliştirilmesi ve savunmaya ilişkin mal ve hizmet ihracının artırılması hedeflerini de doğru buluyoruz.

5.3 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Terörle mücadelede ve iç güvenliğin sağlanmasındaki dağınıklık, sorumluluğun kaybolması sonucunu doğurmaktadır. Sorumluluk Hükümete aittir ve bu alanda başarısız bir yıl geçirilmiştir.

Polisin ölçüsüz güç kullanması geçtiğimiz yılda da sürmüştür.

Mobese sisteminin yaygınlaştırılması suçların önlenmesinde caydırıcı olmaktadır.

Sayın başbakanın doğu ve güneydoğu anadoluya yaptığı seyahatlerde yaşanan olaylar ve İstanbul'da bir semtimizde yakılan belediye otobüsleri, ülke güvenliğini sağlama konusuna Hükümetin herşeye ne kadar hakim olduğunu göstermektedir.

Uzman jandarmaların belli bir yaştan sonra meslek değiştirmesinde yaşanan sıkıntıların giderilmesinde çaba gösterilmesi gerekmektedir.

Aleviler genel olarak, başta eğitim ve ibadethanelere ilişkin olmak üzere, mevcut sıkıntıları yaşamaya devam etmektedir.

5.4 DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

Türkiye-AB ilişkilerinin dönüm noktası**, 57. Ecevit Hükümeti döneminde, 1999** yılında yapılan **Helsinki Zirvesi'nde**, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne adaylık statüsünün teyit edilmesi ve Türkiye'nin AB'nin Yeni Genişleme Politikası çerçevesinde oluşturulan sisteme, diğer aday ülkelerle **eşit statüde katılacağına ilişkin kararın** verilmiş olmasıdır.

Ancak, AKP döneminde AB tarafından düzenlenen ilerleme raporlarında, AB'ye tam üyelik için getirilen bazı koşullar var ki, ilişkilerin geleceğini belirsiz hale getirmektedir.

"Komşularınızla sınır ihtilaflarınızı halledin", denilmektedir.

Lozan anlaşmasında tarif edilen azınlıklar dışında, kürt ve alevi vatandaşlarımız başta olmak üzere yeni azınlıklar yaratılması yönünde talepler ileri sürülmektedir.

Kıbrıs konusunda, AB'nin asıl üyeleri olan Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesiminin tezleri doğrultusunda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kendisini feshederek rum kesimi yönetimine tabi olması, garantörlük statüsünün sona ermesi, adada işgalci olarak nitelendirdikleri Türk askerlerinin geri çekilmesi istenmektedir.

AB, Kıbrıs konusunda tam bir çelişki içindedir. Balkanlarda ve bütün dünyada ulus devletlerin parçalanarak küçük devletlere dönüşmeleri tahrik ve teşvik edilirken, 34 yıldır ayrı iki millet ve iki devlet halinde hiç bir olay olmadan barış içinde yaşayan Kıbrıs'ta tek bir devlet oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Aday statüsünün ardından, gümrük birliğinin AB'ye yeni üye olan ülkelere de yaygınlaştırılması amacıyla imzaladığımız ek protokolün, Kıbrıs Rum Kesimine uygulanmaması, AB ile ilişkilere yeni bir boyut kazandırmıştır. Söz konusu ek protokolün Kıbrıs Rum Kesimine uygulanmaması, AB ile ilişkilerde, müzakerelerin az yoğunluklu devam etmesi ve müzakereleri biten başlıkların da kapatılmaması sonucunu doğurmuştur. Yani, Kıbrıs ile ilgili, birleşmiş milletler temsilcilerinin gözetiminde sürdürülen görüşmeler, iki tarafı da tatmin edecek bir çözüme ulaşana kadar, AB ile olan ilişkilerimiz fiilen buz dolabına kaldırılmış görünmektedir.

Aksine açıklamalar yapılmış olsa da, Türkiye'ye kesin üyelik yerine imtiyazlı üyelik verilmesi konusu, açıktan tartışılmakta, üyelerle birlikte Türkiye de bu tercihe ısındırılmak istenmektedir.

Türkiye'nin tam üyeliğinden yana olanlar arasında da, tam üyeliğin, isteyen üye ülkelerin, ülkelerinde yapacakları halk oyu koşuluna bağlanmasını isteyenler az değildir.

Bugüne kadar düzenlenen ilerleme raporlarında ve son olarak AB yetkililerinin yaptıkları açıklamalarda, Türkiye'nin aday üyeliği kesin üyelikle sonuçlansa dahi, Türk işçilerinin serbest dolaşımına geçici veya kesin sınırlandırmalar getirilebileceği konusu yer almaktadır.

Ancak aynı AB, bizden bugünden, üye ülke vatandaşlarının ülkemizde serbest dolaşımı önündeki engelleri kaldırmamızı isteyebilmektedir.

Türkiye şu anda kendisine dayatılan mevcut pozisyonu kabul ederek, bekleme moduna girmiş görünmektedir.

Hükümet, AB ile ilişkilerin önünü açma yönünde aktif bir politika izleyememektedir.

Dış politikada, başkalarının bize ***"aferin"*** demesi beklentisi ötesinde, ülkemizin uzun vadeli ulusal çıkarlarının korunması hedefinin gözetilmesi gerekmektedir.

5.5 SAĞLIK BAKANLIĞI

98 bazlı **sabit sermaye yatırımlarına** baktığımızda, toplam kamu sabit sermaye yatırımları **% 1.58** artarken, kamunun sağlık sektörüne yapacağı yatırımlarda **% -0.36** gerileme olduğu görülmektedir.

Özel sektörün toplam sabit sermaye yatırımlarının **%5.58** artması tahmin edilirken, sağlık sektörüne yapacağı yatırımlarda **% 10 artış** beklenmektedir.

Yani, kamunun sağlık sektörüne yapacağı sabit sermaye yatırımları 98 fiyatları ile azalırken, özel sektörün yapacağı sağlık yatırımları artmaktadır.

Aşağıdaki rakamlar da sağlık hizmetlerinin özel sektöre kaymakta olduğunu ve vatandaşların kısmen paralı sağlık hizmeti almaya zorlandığını göstermektedir.

SGK'nın sağlık giderlerinin toplam sosyal güvenlik giderleri içindeki payı 2007 yılında **% 27.6** iken 2008 yılının ilk dokuz ayında **% 30.4'e** çıkmıştır.

2008 yılının ilk dokuz ayında toplam sağlık harcamaları 2007 yılının tamamındaki sağlık harcaması tutarına ulaşmıştır.

2008 yılının ilk dokuz ayında sağlık giderleri 2007 yılının aynı dönemine göre % 29.4 olmuştur.

	2002	PAYI	2007	PAYI	2008 EYLÜL	PAYI
TOPLAM SAĞLIK HARCAMASI	7.629		19.984		19.021	
Tedavi	**2.831**	**37,1**	**10.267**	**51,4**	**10.582**	**55,6**
Devlet Hastanesi	1.815	**23,8**	6.399	**32,0**	5.635	**29,6**
Üniversite Hastanesi	620	**8,1**	1.523	**7,6**	974	**5,1**
Özel Hastane	396	**5,2**	2.345	**11,7**	3.973	**20,9**
Diğer Tedavi (KİT Hastaneleri,Sağlık Ocağı vb.)				**0,0**		**0,0**
İlaç	**4.300**	**56,4**	**8.858**	**44,3**	**7.960**	**41,9**
Diğer	**498**	**6,5**	**859**	**4,3**	**479**	**2,5**
Diğer (Tıbbi Cihaz Malzeme, Şahıs vb.)	433	**5,7**	655	**3,3**	293	**1,5**
Optik	66	**0,9**	203	**1,0**	185	**1,0**

Yukarıda sunulan rakam ve oranlar sağlık hizmetlerinin giderek özel sektöre kaymakta olduğunu göstermektedir.

Ankara ve İzmir'de hastanelerimizin yenidoğan ünitelerinde yaşanan ve toplu bebek ölümleriyle sonuçlanan olaylarla ilgili olarak yapılan resmi açıklamalar, olayları bu birimlerdeki kapasite yetersizliğine ve nitelikli personel eksikliğine bağlamaktadır.

Bu nedenle söz konusu bebek ölümlerinden sağlık sektörüne yeterli kaynak ayırmayan ve gerekli önlemleri almayan Hükümet ve sağlık bakanı sorumludur.

5.6 MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEB Bütçesi 27.9 milyar YTL ile merkezi yönetim bütçesi içinde 3. sırada yer almaktadır.

Bakanlığın başlangıç bütçe ödeneklerinin GSYH içindeki payı 2008 yılında %1.8 iken % 1.66'ya düşmüştür.

Zorunlu temel eğitim 12 yıla çıkarılmalıdır.

Eğitim sistemi işgücü piyasasının ihtiyaçlarına duyarlı hale getirilmelidir.

Meslek yüksekokulları ile mesleki teknik ortaöğretim kurumları arasında program bütünlüğü, işgücü piyasasının talepleri de dikkate alınarak ve sanayi işbirliği de sağlanarak uyumlu hale getirilmelidir.

657 sayılı Kanunun 4/B maddesinde sözleşmeli öğretmen atamasına imkan veren düzenleme anayasaya aykırıdır. Bakanlık, özlük hakları arasında bir fark olmadığı konusunda ısrar etmektedir. Madem bir fark yok, o zaman niçin anayasaya aykırı olan bir hükmü düzeltme yerine bu hükme dayanarak atama yapılmaya devam edilmektedir.

657 sayılı Kanunun 4/C maddesinde öngörülen istihdam şekli insan onuru ile bağdaşmamaktadır. Çünkü anılan maddeye göre istihdam edilenler ne memur ne de işçi sayıldıklarından, her iki satatü için tanınan özlük haklarından yararlanamamaktadırlar. İşsiz sayısının fazla oluşundan yararlanan Hükümet, 4/C uygulaması ile emeği daha fazla istismar etmekten vazgeçmelidir.

Eğitim kademelerine göre öğrenci başına yapılan harcamalar, OECD ortalamasının; ilköğretimde **% 19'u,** ortaöğretimde % **24.8'i**, yükseköğretimde % **53.2'si**, bütün öğretim kurumlarında ise **% 21.6'ü** düzeyindedir.

Yükseköğrenim talebi tümüyle karşılanabilmiş değildir. Buna rağmen, ailelerin en az üç çocuk sahibi olması gerektiği konusunda Hükümet ısrar etmektedir.

YÖK'ün yetkileri, üniversitelere daha özerk hareket etme imkanı tanıyacak şekilde daraltılmalıdır.

Rektör seçimleri üniversitelere bırakılmalıdır.

Kamunun yatırım yapamaz hale getirilmesi nedeniyle yükseköğretimin **vakıf üniversitelerine** kaydırılması düşüncesi dikkatle izlenmelidir.

Anayasa gereği vakıf üniversiteleri kar amacı güdememektedirler. Ayrıca fiilen yatırım yapıp üniversite yönetmek, bu alana koşullu bağış yapmaktan daha zordur. Bütün bunlara rağmen hayırseverler koşullu bağış yapmak yerine fiilen yatırım yapıp vakıf üniversitesi yönetmek istemektedirler.

Hükümet, vakıf üniversitesi kuruluşunda DPT'nin görüşünün alınması zorunluluğunu da kaldırmıştır.

Hayır severlerin bağış yerine üniversite kurmaktaki ısrarları, ya kar elde edip etmediklerinin denetlenmediğine ya da hayırseverlerin ve Hükümetin açıklamadıkları başka niyetleri olduğuna bağlanabilir.

Eğitim birliğinin zedelenmemesi için vakıf üniversitelerinin kuruluşu ve denetlenmesine bugüne kadar verilen önemin üstünde bir önem verilmelidir.

Devlet üniversitelerinin öğretim elemanı ihtiyacı iyi planlanmalıdır. Araştırma görevlilerinin maaşlarının, kamudaki kariyer uzmanlıkların maaşları düzeyine çıkarılması, nitelikli öğretim elemanı istihdamı için kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Vakıf üniversitesi kurmak isteyen hayırseverler, devlet üniversitesi kurulması koşuluna dayalı bağış yapmaya özendirilmelidir.

Eğitim ve öğretimde öğrencilerin kredi, burs ve yurt ihtiyaçlarının tümüyle devlet tarafından karşılanması, anayasamızda tarif edilen " *Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılamaz.*" ilkesinin hayata geçirilebilmesi için bir zorunluluktur. Hükümet bu yönde gerekli çaba göstermemektedir.

5.7 ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi sunan Sayın bakana göre, elektrik ve doğal gaza yapılan zamlar vatandaşları ve sanayimizi rahatsız edecek düzeyde değildir. Hatta, uluslararası göstergeler ve vatandaşların satın alma gücü yeni zamları gerekli kılabilecek duruma işaret etmektedir.

Sayın bakan "*doğal gaz bu kadar pahalı olsa insanlar koşarak doğal gaza mı geçer?*" diyerek, doğru yolda olduklarını ve yola devam ettiklerini ifade etmiştir.

Enerji alanında gelinen noktaya baktığımızda, Hükümet 6 yılda, arz açığını ortadan kaldırmaya ve arz güvenliğini sağlamaya yönelik yeterli çaba göstermemiştir.

Enerji piyasasına ilişkin yapılan son yasal düzenleme; nereden, kaça olursa olsun elektrik enerjisi temin etmeyi amaçlamıştır.

Elektrik enerjisi konusunda arz açığının ortadan kaldırılması ve arz güvenliğinin sağlanması özel sektörden beklenmektedir.

Ancak, piyasa mekanizmasının sıkıntıyı ortadan kaldıracağına ve arz güvenliğini sağlayacağına tam olarak güven de duyulamamaktadır.

Hükümet enerji alanında tam bir çelişki içindedir. Hülkümet, bir taraftan elektrik piyasasında faaliyet gösteren kamu kurumlarını özelleştirmeye çalışılırken, diğer taraftan özelleştirme gelirleriyle yeni kamu yatırımları yapılacağını söylemektedir.

Kamunun içine düşürüldüğü kaynak sıkıntısı nedeniyle zamanında gerekli yatırımları yapılmaması ve özel sektör yatırımlarının da yetersiz kalması nedeniyle, kapıya dayanan elektrik enerjisindeki arz sıkıntısı, kamuyu ve halkı piyasa koşullarına teslim olmaya zorlamıştır. Son zamlar bu düşüncemizin haklılığını ortaya koymuştur. Uygulamaya konulan maliyete dayalı otomatik fiyatlandırma nedeniyle vatandaşlar, piyasa mekanizmasının rekabetçi olmayan yüksek maliyetlere dayalı işleyişine ve kâr güdüsüne terk edilmiştir.

Yasada engelleyici bazı önlemler öngörülmüş olsa da, zamanla özel tekellerin oluşmasının önüne geçmek için; içinde, kamunun da yer aldığı; rekabete dayalı, dışa bağımlılığı azaltan ve yenilenebilir enerji kaynaklarını öne çıkaran, tüketicilere ve sanayicilere ucuz enerji sağlayan Hükümetler üstü bir ulusal enerji politikasına ihtiyaç vardır.

5.8 ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İstihdamda işgücü piyasasının düzenlenmesi, aktif işgücü programları uygulanması, işsizlik sigortasının iyi yönetilmesi gibi çalışma hayatını yakından ilgilendiren pek çok konuda bakanlığın etkin görev üstlenmesi gerekmektedir. Ancak istihdamın sağlanması ve işsizliğin azaltılması görevi tek başına bakanlığın sorumluluğunda değildir. Kamu ve özel sektör işbirliği ile istihdam yaratan ekonomik bir modeli devreye sokmak ekonomiden sorumlu bakanların, başbakanın ve Hükümetin sorumluluğundadır.

AB 'nin **5 Kasım 2008** tarihli **ilerleme raporunda;** iş hukuku alanında ilerleme kaydedilmediği; sokaklarda çalışan çocuklar dahil, çocuk işçiliğinin sorun olmaya devam ettiği; çocuk işçiliği alanında 2007 İlerleme Raporu'nda dile getirilen, mevzuattaki eksikliklerin sürdüğü; sosyal diyalog alanında, sınırlı ilerleme olduğu; toplu sözleşme kapsamındaki işçilerin sayısının hala düşük olduğu; başta örgütlenme, grev ve toplu iş sözleşmesi hakları olmak üzere, sendikal haklar konusunda, AB standartları ve ilgili Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine uygun davranılması gerektiği; sendikal hakların uygulanmasına getirilen kısıtlamalar ve sendika üyeliği nedeniyle işten çıkarmalar hususunda raporların bulunduğu; üçlü düzeyde dahil olmak üzere, sosyal diyalog mekanizmalarının zayıf olduğu, belirtilmiştir.

Bu alanda bakanlığın, faaliyetlerini İLO'nun her genel kurulu toplantısı öncesinde hareketlendirdiği ve sonra askıya aldığını görmekteyiz.

Ancak, yutiçinde oynanan bu tiyatronun ulusalarası kuruluşlar tarafından farkedildiğini görelim.

Çevre ve orman bakanlığı başta olmak üzere bir çok belediyede işçilerin AKP yöneticileri tarafından, kendilerine yakın gördükleri sendikalara geçmeye zorlanması ve sendika üyeliği nedeniyle işten çıkarmalar sendikal özgürlüklerle bağdaşmamakta ve anayasa suçu oluşturmaktadır. Hükümet bu suçun işlenmesini teşvik etmemeli ve durdurmalıdır.

Yine AB'nin söz konusu ilerleme raporunda, **iş sağlığı ve güvenliği** alanında bir miktar ilerleme olduğu kaydedildikten sonra, ölümcül iş kazaları ve hastalıkların, özellikle Tuzla Tersanesi'nde önemli ölçüde arttığına vurgu yapılmaktadır.

Mevzuatın uygulanması için, bilinçlenmenin arttırılması, eğitim ve teftiş kurumlarının kapasitelerinin geliştirilmesi dahil olmak üzere daha fazla çaba gösterilmelidir, denilmektedir.

Tespitler ne yazık ki doğrudur ve bakanlığın bu alanda yapacağı çok iş vardır.

5.9 BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Ulaştırma Bakanlığı'na bağlanması; imar planı yapma ve onaylama yetkisinin belediyeler, özelleştirme idaresi, TOKİ ve TCDD gibi başka birimlerle paylaşılmak zorunda kalınması; afet işlerinin Başbakanlıkta kurulan bir birime bağlanacak olması; kamu yatırımları ile ilgili görevlerin de yine TOKİ, il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliklerine terkedilmesi karşısında, Bayındırlık Bakanlığı'nın işlevi yeniden tartışılır hale gelmiştir.

5.10 TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

Son yıllarda tarımda yaşanan gelişmeler, sanki bilinçli olarak tarımın çökertildiği izlenimini vermektedir.

1. 2002 yılında % 11.9 olan tarımın GSYH (1998 fiyatlarıyla) içindeki payı 2007 yılında % 8.6'ya düşmüştür. 2008 yılının ilk yarısında bu pay % 5.6'ya gerilemiştir.

1998 yılı baz alınarak revize edilen GSYH'daki büyüme oranlarına baktığımızda da, 2002 yılında **% 9.3** olan büyüme 2007 yılında **% -7.2'ye** düşmüştür. 2008 yılı ilk altı aylık tarım kesimi büyümesi de yine **%-1.5** olarak gerçekleşmiştir.

2. Üretimde gerileme olmuştur.

	2002	2008
Bin ton		
Buğday	**19.500**	**17.821**
Arpa	8.300	5.959
Mercimek	**500**	**110**
Nohut	650	536
Fasulye	**250**	**154**
Ş.Pancarı	16.523	15.235
Pamuk	**979**	**797**
Tütün	153	100
Patates	**5.200**	**4.199**
Karpuz-Kavun	6.395	5.728
Zeytin	**1.800**	**1.492**

3. Köylü hayvancılığı terketmiştir.

	Büyükbaş Hayvan (bin baş)	Küçükbaş Hayvan / Koyun (bin baş)	Kümes hayvanı (bin adet)	Süt (bin ton)	Et (bin ton)
1980	15.894	48.630	58.584	5.472	204
2002	9.804	25.174	245.776	8.409	421
2007	11.121	25.475	272.910	12.329	577

2007-2002	1.317	301	27.134	3.920	156
2007/2002	13,4	1,2	11,0	46,6	37,1
2007-1980	-4.773	-23.155	214.326	6.857	373
2007/1980	-30,0	-47,6	365,8	125,3	182,8

2002 yılından bu yana beş yılda büyükbaş hayvan sayısı sadece **% 13.4**, küçükbaş hayvan sayısı ise **% 1.2** oranında artmıştır.

1980 yılından bu yana ise büyükbaş hayvan sayısı **% 30,** küçükbaş hayvan saysı ise % **47.6** azalmıştır.

Bu tablonun altında yatan iki önemli neden vardır. Biri terör, diğeri geçim sıkıntısına düşen çiftçinin köyden kente göçüdür.

4. 2002 yılı 3. çeyreğinde **8 milyon 709 bin** olan tarım istihdamı 2008 yılının aynı çeyreğinde **2 milyon 395 bin kişi** gerileyerek **6 milyon 314** bine düşmüştür.

5. Tarım ürünleri ithalatı ihracatımızdan daha hızlı artmıştır.

Milyon Dolar

Yıl	İhracat	İthalat	Denge
2002	1.754	1.703	51
2007	3.725	4.641	-916
2008*	2.173	4.631	-2.458

6. Ürün fiyatları artmazken, gübre başta olmak üzere mazot, elektrik ve ilaçlama fiyatları katlanarak artmıştır.

7. Son üç yıldır tarımsal ürünlerden kütlü pamuk, sertifikalı pamuk, soya, kanola, aspir, sertifikalı soya, yağlık ayçiçeği ve dane mısırda destekleme primlerinde ya hiç artış olmamış ya da artışlar ihmal edilebilecek düzeyde kalmıştır.

8. Tarımsal destek için yasal olarak bütçeden milli gelirin % 1'i oranında pay ayrılması gerekirken, son yıllarda bu yasal zorunluluğa uyulmamıştır.

	Tarımsal Destek	Destek/GSYH
2002	1.9	Binde 54
2007	5.5	Binde 64
2008	5.7	Binde 57
2009	5.5	Binde 49

Hükümetin 2009 yılı GSYH beklentisi 1.111.4 milyar YTL olduğuna göre 2009 yılında bütçeden tarımsal destek için ayırmamız gereken ödenek tutarının **11.1 milyar YTL** olması gerekirdi. Buna göre Hükümet teklifine komisyonumuzun **5.6 milyar YTL** tutarında ödenek ilavesi yapması gerekirdi. Bu konuda DSP olarak vermiş olduğumuz

değişiklik önergesi AKP'ye mensup komisyon üyesi milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

9. Tarım sektöründeki özelleştirmeler hatalı olmuştur.

Özelleştirmeler belli stratejilerden yoksun bir şekilde yapılmıştır. Zarar edenler satılacak diye işe başlanılmış, ancak zarar edenler bir kenara bırakılarak, stratejik olup olmadıklarına bakılmaksızın, öncelikle kar edenler satılmıştır.

Yaşanan ekonomik kriz nedeniyle, bugün, kamunun kontrolünde bir piyasa mekanizması uygulanması gerektiği daha çok anlaşılmaya başlanmıştır.

Bu anlayış çerçevesinde, tarım kesiminde yapılan özelleştirmelerin önümüzdeki dönemlerde oturup yeniden değerlendirilmesi gerekir.

5.11. ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Bakanlık, ağaçlandırma adı altında rakamları açıklarken, gerçek ağaçlandırılan alanı ayrıca açıklamamakta, rehabilitasyon ve erozyon kontrolü yapılan alanlarla birleştirerek ilan etmektedir.

2009 yılında bu çerçevede 440 bin Ha alanda ağaçlandırma yapılacağı açıklanmıştır.

Bakanlığın bütçe kanunu tasarısı gerekçesinde yer verdiği aşağıdaki ifadeler, ağaçlandırma konusunda sapla samanı karıştırdığını ve kendi kendini ele verdiğini ortaya koymaktadır.

Gerekçede:

*"Üretime yönelik ağaçlandırma yapılacak potansiyel alanların bulunmaması, rehabilitasyon ve erozyon kontrolü çalışmalarına ağırlık verilmesini gerektirmiş, bütçe imkanları da değerlendirilerek **2009 yılı program teklifimiz** 7.000 Ha. olarak tespit edilmiştir."*

denilmektedir.

2007 yılında çıkan orman yangınlarının % 10.3'ü kasıt, % 58'i ihmal sonucu çıkmıştır. Yanan alanlara baktığımızda ise, dörtte birinin kasıt sonucu çıkan yangınlarda kaybolduğu anlaşılmaktadır.

6 Kasım 2008 tarihi itibariyle 2008 yılında **2.058** adet orman yangını çıktığı ve **29.246 Ha.**'lık alanın zarar gördüğü belirtilmiştir. Bu rakam, bütçe tasarısında yer alan 1995-2007 serisi içinde en kötü rakamdır.

2003-2007 döneminde ortalama yanan alan **3.2 Ha**. iken, 2008 yılında 1**4.2 Ha**. olmuştur.

Sayın bakanın komisyona sunduğu konuşma metninde 5 yıllık dönemler halinde ortalama yanan alanlar verilmekte ve 2008 yılı **AKP** dönemine katılmayarak, 2003-2007 döneminde ortalama yıllık yanan alanın önceki yıllardan az olduğu gösterilmeye çalışılmaktadır. Hükümetin rakamlar üzerindeki bu tür cinliklerine alıştık ama, yapılanın kasten gerçeği gizleme çabası olduğu tespitini yapmalıyız.

Sayın bakan, 2008 yılı içinde meydana gelen büyük orman yangınlarından manavgat-Serik, Gülnar, Olimpos Milli Parkı ve İzmir Menderes yangınlarında kaybedilen alanlar konusunda ayrıntılı bilgi vermemiştir. Bu açıklamanın yapılması, yangınlarda kaybedilen

alan konusunda yetkililerin kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla STK' nın yaptırdıkları incelemelere dayalı açıklamaların birbiriyle örtüşmemesi nedeniyle önemlidir.

STK, sadece Manavgat-Serik ilçeleri sınırlarında meydana gelen yangında 16-17 bin Ha alanın kaybedildiğini açıklamışlardır.

Türk Tarım Orman Sen, söz konusu yangının tahrip ettiği alanın 22.500 Ha'ın üzerinde olduğunu, bu alan içindeki ormanlık alanın **17.000 Ha'ı** bulduğunu açıklamıştır.

Orman Mühendisleri Odası Raporuna göre ise, mevcut orman amenajman planlarına göre 13.018 Ha'ı verimli koru ormanı ve 3.907 Ha'ı da bozuk koru ormanı olmak üzere toplam **16.925 Ha.** orman alanı tahrip olmuş ve tahminen 1.674.000 m3 dikili ağaç yanmıştır. Bu rakam, Türkiye yıllık endüstriyel oraman ürünü üretiminin yaklaşık beşte birine eşittir.

OGM Teftiş Kurulu zarar gören alanı **15.954** Ha. olarak tespit etmiştir.

Bölgede incelemelerde bulunan **sayın bakan ise,** yanan verimli orman alanını 3.500-4.000 Ha. olarak açıklamıştı.

Mersin Gülnar'da meydana gelen ve yaklaşık 22.000 Ha'lık sahada gerçekleşen yangın sonucunda da, bu alanın 2/3' ü tamamen yanmış iken (**14.666 Ha.**), yanan alanın yetkililer tarafından **3.500 Ha** olarak ilan edildiği ileri sürülmektedir.

STK' nın açıkladıkları rakamlara, Olimpos Milli Parkı ile Menderes başta olmak üzere, diğer 2000'i aşkın yangında kaybedilen alanları eklediğimizde, bakanlığın açıkladığı **29.246 Ha'ın** çok üstüne çıkılacağı görülecektir.

Yetkililer, yangınla mücadelede başarısız oldukları sonucuna varılacak diye, yanan alanları küçük göstermeye çalışmaktadırlar.

Oysa sorunlarla yüzleşmekten kaçarak, sorunlara çözüm üretemeyiz. Hükümet, terörde, ekonomide, örneğimizde orman yangınlarında olduğu gibi her alanda, bir türlü sorunlarla yüzleşmek ve sorunların varlığını kabul etmek istememektedir. Bu davranış biçimi, Hükümetin şeffaflıktan ve hesap verebilirlik ilkelerinden ısrarla kaçınmaya çalıştığını da ortaya koymaktadır.

Yanan alanların eksik gösterilmesi, izleyen yıllarda uygulanacak yangınla mücadele tedbirlerinin eksik alınması ve ağaçlandırılacak alanlarla ilgili gerçek ödeneklerin bütçeleştirilememesi sonucunu doğurabilecektir.

Orman yangınları bir doğa olayıdır. Mücadelede, birinci sırada eğitim yer almalıdır. Helikopter, arazöz, diğer araç ve gereçlerle helikopterlerin su alacağı yerlerin oluşturulması ve personel ihtiyacı eksiksiz karşılanmalıdır. Orman muhafaza memuru eksikliği giderilmelidir. Yangın işçilerinden belli yaşı aşanların kamuda başka alanlarda çalıştırılmaları sağlanmalıdır. Bölgeyi tanıyan mühendislerin belli sürelerle bölgede görev yapmaları sağlanmalıdır. Yangın mevsiminde tayinler yapılmamalıdır. Görevlendirmelerde personelin üyesi olduğu sendikalar ya da siyasi görüşler kriter olarak alınmamalıdır. Yangınla mücadelede görevli personel maddi bakımdan desteklenerek motive edilmelidir. Yangınların önemli bir kısmı, enerji nakil hatlarında gerekli önlemlerin alınmamış olmasından kaynaklanmaktadır. Bu konuda alınması gereken önlemler belirlenmeli ve hatların periyodik bakımları bu önlemler çerçevesinde mutlaka yapılmalıdır. Çöp döküm yerlerinin belirlenmesinde yangın riski dikkate alınmalıdır. Yangın şeritleri ve orman içi yollar bir program dahilinde tamamlanmalıdır. Anız yakmalarının önüne geçilmelidir. Orman yangınlarında ilk müdahale ne kadar erken yapılırsa başarı şansının o kadar fazla olduğu unutulmamalıdır.

Helikopter ihtiyacı kiralama suretiyle karşılanmaya çalışılmakta ve her yıl ihalelerde sıkıntılar yaşanmaktadır. Son olarak kiralama süresinin 7 yıla kadar uzatılması konusunda yetki alınmış olsa da, bu alanda tek kaynağın Rusya ve Doğu Avrupa ülkeleri olması ve helikopterlerin büyük ölçüde kullanım ömürlerini tamamlamış bulunmaları bir handikaptır. Nitekim bütçe gerekçesinde de ifade edildiği gibi 2007 yılında 23 helikopter kiralanabilmiş iken 2008 yılında 11 adet kiralanabilmiştir. 2006 yılında helikopter sayısı 19 idi. Helikopter eksiklikler THK uçakları ile giderilmeye çalışılsa da, uçaklardan helikopterde olduğu gibi tam randıman almak mümkün olamamaktadır. Bu nedenle, TBMM gündeminde bulunan Başbakanlığa bağlı afet birimi bünyesinde 40-50 adet helikopter filosu oluşturulmasında büyük yarar görülmektedir.

Bakanlık ve bağlı birimlerinde işçi ve memur sendikalarına üye olma veya üye olunan sendikaları değiştirme konusunda siyasi baskı yapıldığı ileri sürülmektedir. Bu iddialar şikayet yoluyla İLO 'ya da intikal ettirmiştir. Bu yapılanlar, sendikal özgürlüğe aykırı eylemler olup anayasal suç oluşturmaktadır.

5.12. ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

Standartlara uygunluğu tam olarak denetlenmeden teslim alınma gibi bir kusuru olsa ve kısa süre içinde bakım ihtiyacı ortaya çıksa da, duble yol yapımında önemli mesafeler kaydedilmiştir ve kazaların azalmasında etkili olmuştur. Belirtilen sakıncaların giderilmesi için, idare, ihale edilen duble yol yapım işlerini, şartnamelerde belirtilen niteliklere uygun gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği açısından, daha sıkı denetlemelidir.

Hükümetin, tren yolu ile eşya ve yolcu taşımacılığı payını artırmaya yönelik politikalarını destekliyoruz. Ancak, başlayan yatırımları kısa sürede hizmete sokmak için ihtiyaç duyulan kaynak akışında sıkıntı yaşanmasına fırsat verilmemelidir.

Ulaştırma alanında eksikliklerimizi görmek ve rehavete kapılmamak için, AB'nin 5 Kasım 2008 tarihli ilerleme raporundaki tespitlerine kulak vermemiz gerekir.

"Türkiye, ulaştırma alanında sınırlı ilerleme kaydetmiştir. Kara ulaştırması alanında uyum ileri düzeydedir. Ancak, uygulama kapasitesi geridir ve yol güvenliği alanında uygulamanın sağlanması için çabaların devamı gerekmektedir. Demiryolu alanında az ilerlemeden bahsedilebilir. Deniz ulaştırması alanında ilerleme düzensiz olmuştur. Hava ulaştırması alanında sınırlı ilerleme olmuştur. Hava ve deniz ulaştırması sektörlerinde uluslararası sözleşmelere taraf olma alanında ilerleme kaydedilmemiştir."

5.13. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Bir kültürsüzleştirme ve sanatsızlaştırma sürecini yaşıyoruz. İnsanların boş zamanlarını büyük alış veriş merkezlerinde geçirmeye başlamaları bu sürecin en önemli kanıtlarından biridir.

Kültür Bakanı, halkın kültür ihtiyaçlarını düzenlemek ve gidermekle görevlidir.

Sanat kurumlarımız 1940'lı ve 1950'li yıllardaki dar ve olumsuz mekanlarda görev yapıyorlar. Elbette haksızlık yapmamak gerekir. Bu durumdan AKP ile birlikte gelmiş geçmiş bütün Cumhuriyet Hükümetleri sorumludur. Ancak, istenmiş olsaydı 6 yılda bu alanda pek çok şey yapılabileceğini de kabul etmeliyiz.

1995 yılında proje yarışması sonuçlanan, DSP döneminde proje süreci bitirilerek inşaat aşamasına getirilen hipodrom alanındaki kültür ve kongre merkezinin yapımına bir an önce başlanılmalıdır. Ankara'nın bu tür kültür sanat yapılarına büyük ihtiyacı vardır.

Bu yapılar olmadan Ankara'da uluslararası kültür ve kongre faaliyetlerinin yapılması mümkün değildir.

DSP döneminde başlatılan Samsun Devlet Operasının açılmasından duyduğumuz memnuniyeti ifade ettikten sonra, Gaziantep, Van ve Sivas birimlerinin de bir an önce devreye alınmasını beklediğimizi ifade etmeliyiz.

5.14. AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, SOSYAL HİZMETLER ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AB'nin, 5 Kasım 2008 tarihli ilerleme raporunda, söz konusu kurumların görev alanına girdiğini düşündüğüm bazı konulara ilişkin değerlendirmeleri aşağıya alınmıştır:

"Engeli olan kişiler ile zihinsel engellilerin bakım koşulları konusunda veri ve araştırma eksikliği, bilgiye dayalı politika oluşturmayı engellemektedir."

"Cinsiyet eşitliği Türkiye'de önemli sorun olmayı sürdürmektedir. Resmi istatistiklere göre, kadınların işgücüne katılımı düşüktür. Kadınların istihdam oranı AB ve OECD üyesi ülkeler arasında en düşük seviyede bulunmaktadır."

"Kadınların hem ulusal hem de bölgesel seviyede siyasi temsili oldukça düşüktür."

"Kadının eğitime erişimi AB ve OECD üyesi ülkeler arasında en düşük seviyede bulunmaktadır."

"Aile içi şiddet, töre cinayetleri ile erken ve zorla yapılan evlilikler hala ciddi sorun teşkil etmektedir."

"Aile içi şiddete maruz kalan kadınlar için açılan sığınma evlerinin sayısı çok az artmıştır."

"Aile içi şiddet ve çocuk istismarı ile sokaklarda yaşayan ve çalışan çocuklar hakkında veri toplamıştır. Ancak, söz konusu veriler henüz kamuoyuna açıklanmamıştır."

"Cinsiyet Eşitliği Kurulu ve Cinsiyet Eşitliğine ilişkin bir Meclis Komisyonu halen Kurulmamıştır"

"Genel olarak, kadın haklarını ve cinsiyet eşitliğini garanti altına alan yasal mevzuat mevcuttur. Ancak, ekonomik hayata katılım, fırsat eşitliği, eğitim, sağlık hizmetlerine erişim ve siyasi yetkilendirme konularında erkekler ve kadınlar arasında dengesizliklerin giderilmesi amacıyla ilave önemli çaba harcanması gerekmektedir"

Bu ifadeler, yabancı gözüyle söz konusu kurumların ve sayın bakanın daha yapacak çok işi olduğuna işaret etmektedir.

6. EKONOMİK GELİŞMELERLE İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRMELER

6.1 BÜYÜME

Türkiye ekonomisinin 26 çeyrektir büyüdüğü doğru olmakla birlikte, 2004 yılından bu yana büyümenin yavaşladığı ve 2008 yılı 2 nci çeyreğinde 26 çeyrekten bu yana 2002 yılı 1 inci çeyreği hariç en düşük orana indiği de bir başka doğrudur.

GSYH **2007** yılında **% 4.6** büyümüştü. **2008** yılı ilk **altı aylık sonuçlara** göre büyüme % **4.2** olmuştur.

2007 yılı 2. çeyreğinde **4.1** büyüyen GSYH, 2008 yılı 2. çeyreğinde **% 1.9** büyümüştür.

2008 yılı 2. çeyreğinde sabit fiyatlarla alt sektörlerdeki GSYH büyüme rakamları aşağıda gösterilmektedir.

	2007	2008	2008 ilk yarı GSYH'de payı
Tarım	-1.2	-3.5	5.3
Madencilik	9.4	7.7	0.3
İmalat Sanayi	4.1	2.5	24.6
Elektrik, gaz	8.3	5.1	1.9
İnşaat	7.3	0.9	6.5
Toptan ve Perakende Ticaret	2.6	3.3	13.9
Ulaştırma	5.3	3.2	15.2
Konut	2.4	1.6	4.9
Eğitim	5.1	-6.1	2.1
Sağlık	1.3	5.0	1.3

2007 2. çeyreğe göre, kamu ve özel tüketim harcamalarında gerileme olmuştur.

İnşaat sektöründeki yavaşlama dikkat çekicidir.

2008 yılının ilk çeyreğinde gözlenen yüksek yıllık büyüme rakamının da büyük oranda baz etkisinden kaynaklandığı Merkez Bankası tarafından ifade edilmekte olup, önümüzdeki dönemde yıllık büyüme oranlarının daha düşük seviyelerde seyredeceği tahmin edilmektedir.

Hükümet kamuoyuna açıkladığı bütün metinlerde, yönetimlerinde ekonominin ortalama % 6.8 büyüdüğünü gururla söylemektedir.

Ancak bu oranı hesaplarken, kendisine ait olmayan 2002 yılındaki yüksek büyümeyi de kendi dönemiymiş gibi hesaplamalara dahil ederken, düşük gerçekleşeceği bugünden belli olan 2008 büyümesini hesaplamalara katmamaktadır. Hükümet kamuoyunu yanıltmaya yönelik bu şark kurnazlığına her fırsatta başvurmaktadır.

AKP dönemindeki ortalama büyüme, yukarıdaki kurnazlıktan arındırıldığında da % 6.1'e ulaşmaktadır ki, bu da küçümsenecek bir büyüme değildir. Ancak, bu büyümenin kaynağının ithalata dayalı olması ve istihdam yaratmaması ile gelir dağılımını bozucu etkisi, istenen bir büyüme olmadığını ortaya çıkarmaktadır.

Tarım 2007 yılındaki % - 7.2'lik küçülmenin ardından 2008 yılının ilk yarısında da yeniden % -1.5 oranında küçülmüştür.

2002 yılı 3 üncü çeyreğinde **8 milyon 709 bin** olan tarım istihdamı **2008** yılı 3 üncü çeyreğinde **2 milyon 395 bin** kişi gerileyerek **6 milyon 314** bine düşmüştür. Bu tablo AKP döneminde tarımın tamamen çökertildiğini göstermektedir.

BÜYÜME ORANLARI

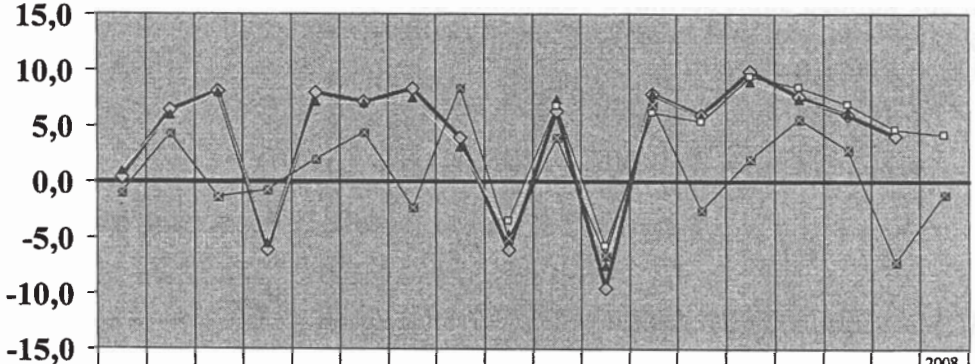

	91	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008.2
GSMH (87 iyatlarıyla)	0,3	6,4	8,1	-6,1	8,0	7,1	8,3	3,9	-6,1	6,3	-9,5	7,9	5,9	9,9	7,6	6,0	4	
GSYH (87 Fiyatlarıyla)	0,9	6	8	-5,5	7,2	7	7,5	3,1	-4,7	7,4	-7,5	7,9	5,8	8,9	7,4	6,1		
GSYH (98 Fiyatlarıyla)									-3,4	6,8	-5,7	6,2	5,3	9,4	8,4	6,9	4,6	4,2
TARIM	-0,9	4,3	-1,3	-0,7	2	4,4	-2,3	8,4	-5	3,9	-6,5	6,9	-2,5	2	5,6	2,9	-7,2	-1,1

Kaynak: DPT, TÜİK. Tarım 2007 ve 2008 yılları 98 fiyatlarıyla

6.2 YATIRIMLAR

6.2.1 SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

TOPLAM SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

Milyon YTL

	GSYH	KAMU	ÖZEL	TOPLAM	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI KAMU	ÖZEL	TOPLAM
2002	350.476	17.308	30.175	47.483	**4,94**	**8,61**	**13,55**
2003	454.781	17.615	39.808	57.423	**3,87**	**8,75**	**12,63**
2004	558.033	18.052	60.730	78.782	**3,23**	**10,88**	**14,12**
2005	648.932	24.444	73.204	97.648	**3,77**	**11,28**	**15,05**
2006	758.391	30.410	93.159	123.569	**4,01**	**12,28**	**16,29**
2007	953.636	32.534	154.381	186.915	**3,41**	**16,19**	**19,60**
2008	994.300	37.125	177.633	214.758	**3,73**	**17,87**	**21,60**
2009	1.111.400	40.796	201.568	242.364	**3,67**	**18,14**	**21,81**

Kaynak. Yıllık Programlar

Sabit sermaye yatırımlarının GSYH içindeki payına baktığımızda, kamu sektörü sabit sermaye yatırımlarının 2002 yılında % **4.94** olan payının, 2009 yılında **% 3.67'ye** gerilediği, buna karşılık özel sektör kaynaklı toplam sabit sermaye yatırımlarının payının % 13.55'den % 21.81 düzeyine çıktığı görülmektedir.

İç ve dış taleple birlikte kredi kullanma imkanlarının da daralacağı dönemde söz konusu sabit sermaye yatırımlarının 2009 yılı içinde gerçekleştirilmesi ihtimali zayıftır.

2009 yılı için öngörülen 242.4 milyar YTL tutarındaki sabit sermaye yatırımı yapılabirse, bir kişi istihdam edebilmek için gerekli yatırım tutarı (273.9 bin YTL) dikkate alınarak hesaplandığında 885 bin kişiye istihdam yaratılabileceği sonucu çıkmaktadır. Ancak Hükümetin Orta Vadeli Programına bakıyoruz. 2008 yılı istihdam düzeyine göre bırakın artışı 609 bin kişinin mevcut işini kaybedeceği anlaşılıyor.

O zaman söz konusu sabit sermaye yatırımına göre yaratılacak 885 bin kişinin tamamı kayıt dışında mı çalışmaya başlayacak? Bütün bunlar, Hükümetin hedeflerindeki tutarsızlıkları göstermektedir.

6.2.2 TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR

6.2.2.1 Bölgeler İtibariyle Teşvik Belgeli Yatırımlar

BÖLGELER İTİBARİYLE YATIRIM TEŞVİK BELGELİ SABİT SERMAYE YATIRIM TUTARI (Milyon YTL)

	GSYH	Marmara Bölgesi	İç Anadolu Bölgesi	Ege Bölgesi	Akdeniz Bölgesi	Karadeniz Bölgesi	Doğu Anadolu Bölgesi	Güney Doğu Anadolu Bölgesi	Muhtelif Bölge	Toplam
2000	166.658	3.696	805	878	2.020	750	173	334	695	9.352
2001	240.224	4.423	937	1.293	2.158	667	756	540	441	11.214
2002	350.476	5.454	2.058	1.672	1.887	975	306	1.370	1.028	14.750
2003	454.781	10.882	3.443	2.348	3.040	606	380	1.507	302	22.507
2004	559.033	7.614	2.844	2.427	2.368	1.440	454	1.739	320	19.206
2005	648.932	9.428	3.260	3.316	3.962	1.644	849	1.167	177	23.803
2006	758.391	8.370	3.364	2.288	3.514	2.279	683	1.369	769	22.636
2007	853.636	7.968	3.806	2.083	4.098	3.508	1.080	1.277	2.516	26.337
2007.10		6.520	3.440	1.917	3.641	3.108	858	1.210	2.339	23.035
2008.10		8.919	3.202	2.483	3.166	2.711	959	1.404	678	23.522

	GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI								
	Marmara Bölgesi	İç Anadolu Bölgesi	Ege Bölgesi	Akdeniz Bölgesi	Karadeniz Bölgesi	Doğu Anadolu Bölgesi	Güney Doğu Anadolu Bölgesi	Muhtelif Bölge	Toplam
2000	2,22	0,48	0,53	1,21	0,45	0,10	0,20	0,42	5,61
2001	1,84	0,39	0,54	0,90	0,28	0,31	0,22	0,18	4,67
2002	1,56	0,59	0,48	0,54	0,28	0,09	0,39	0,29	4,21
2003	2,39	0,76	0,52	0,67	0,13	0,08	0,33	0,07	4,95
2004	1,36	0,51	0,43	0,42	0,26	0,08	0,31	0,06	3,44
2005	1,45	0,50	0,51	0,61	0,25	0,13	0,18	0,03	3,67
2006	1,10	0,44	0,30	0,46	0,30	0,09	0,18	0,10	2,98
2007	0,93	0,45	0,24	0,48	0,41	0,13	0,15	0,29	3,09

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Bölgeler itibariyle teşvik belgeli yatırımların GSYH içindeki payına baktığımızda, 2002 yılına göre 2007 yılında, marmara, iç anadolu, ege, karadeniz, güneydoğu anadolu bölgelerinin hepsinde düştüğünü görüyoruz. Bir tek doğu anadolu bölgesinin payı binde 10'dan binde 13'e çıktığını görüyoruz.

6.2.2.2 Sektörler İtibariyle Teşvik Belgeli Yatırımlar

SEKTÖRLER İTİBARİYLE YATIRIM TEŞVİK BELGELİ
SABİT SERMAYE YATIRIM TUTARI **(Milyon YTL)**

	GSYH	Tarım	Madencilik	İmalat	Enerji	Hizmetler	Toplam
2000	166.658	122	69	3.692	2.487	2.981	9.352
2001	240.224	96	85	5.525	2.187	3.321	11.214
2002	350.476	134	582	8.427	487	5.121	14.750
2003	454.781	288	292	11.000	504	10.423	22.507
2004	559.033	367	531	12.223	881	5.204	19.206
2005	648.932	501	697	12.619	2.122	7.863	23.803
2006	758.391	521	608	11.773	1.940	7.794	22.636
2007	853.636	347	637	12.385	4.159	8.809	26.337
2007.10		303	427	10.676	3.581	8.048	23.035
2008.10		310	684	8.801	7.739	5.989	23.522

	GSYH İÇİNDEKİ PAYI					
	Tarım	**Madencilik**	**İmalat**	**Enerji**	**Hizmetler**	**Toplam**
2000	**0,07**	**0,04**	**2,22**	**1,49**	**1,79**	**5,61**
2001	**0,04**	**0,04**	**2,30**	**0,91**	**1,38**	**4,67**
2002	**0,04**	**0,17**	**2,40**	**0,14**	**1,46**	**4,21**
2003	**0,06**	**0,06**	**2,42**	**0,11**	**2,29**	**4,95**
2004	**0,07**	**0,10**	**2,19**	**0,16**	**0,93**	**3,44**
2005	**0,08**	**0,11**	**1,94**	**0,33**	**1,21**	**3,67**
2006	**0,07**	**0,08**	**1,55**	**0,26**	**1,03**	**2,98**
2007	**0,04**	**0,07**	**1,45**	**0,49**	**1,03**	**3,09**

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Sektörler itibariyle teşvik belgeli yatırımların GSYH içindeki payına baktığımızda, 2002 yılına göre 2007 yılında sadece madencilik sektörünün payının binde 4'den binde 7'ye çıktığını görüyoruz. Buna karşılık, aynı dönemde toplam teşviklerin payı % 5.61'den % 3.09'a, tarımın payı binde 7'den binde 4'e, enerjinin payı %1.49'dan % 0.49'a, hizmetlerin payı % 1.79'dan % 1.03'e, imalat sektörünün payı da %2.22'den % 1.45'e gerilemiştir.

6.2.3 BİR KİŞİLİK İSTİHDAM YARATMAK İÇİN GEREKLİ YATIRIM TUTARLARI

KİŞİ BAŞINA İSTİHDAMIN MALİYETİ (Bin YTL)

	TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	HİZMETLER	ORTALAMA
2003	72,3	20,3	110,4	1.228,9	201,3	132,3
2004	58,2	70,0	130,9	768,8	106,6	121,9
2005	106,0	85,4	143,4	2.384,3	106,9	135,5
2006	130,8	138,2	188,8	1.300,5	156,0	184,9
2007	148,2	161,1	179,3	753,0	166,2	194,3
2008	130,9	150,6	209,6	1.555,2	187,2	273,9

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2008 Ekim ayı itibariyle.

Bir önceki yıla göre bir kişiye istihdam yaratmak için yapmamız gereken yatırım tutarında % 40'lık artış olmuştur. Bu oran, Türkiye'deki gerçek enflasyonun da bir göstergesi olarak alınabilir.

6.3 ÜRETİM

6.3.1 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSLERİ

AYLIK SANAYİ ÜRETİM İNDEKSİNDE
BİR ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE YÜZDE DEĞİŞME

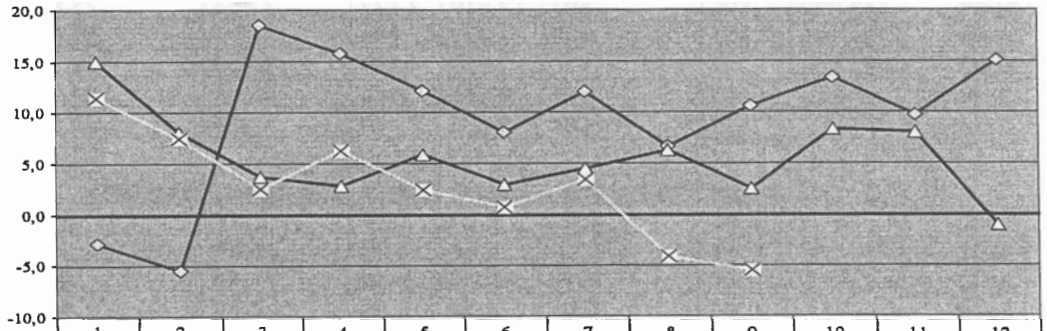

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-2,8	-5,5	18,5	15,8	12,1	8,1	12	6,7	10,6	13,4	9,7	15,1
2007	15	8,1	3,7	2,8	5,9	2,9	4,5	6,3	2,5	8,4	8,1	-1
2008	11,4	7,5	2,5	6,3	2,4	0,8	3,4	-4,1	-5,5			

Kaynak TÜİK

Ocak ve Şubat ayları hariç 2007 ve 2008 yıllarında bütün aylarda gerçekleşen üretim artışı 2002' ye göre daha kötü durumdadır. Son iki aydır da negatifte seyretmektedir.

2008 yılının ilk dokuz ayında 2007 yılının aynı dönemine göre **tekstil ürünleri imalatı** % -17.1 ve **giyim eşyası imalatı** % -8.4 oranında gerilemiştir. İhracat ve istihdam için önemli olan bu sektördeki gerileme Hükümet tarafından ciddiye alınmalıdır. Bu sektörde kapanan büyük firmaların bu sektörü terketmekte olması, Hükümetin bu sektörle ilgili olarak yapacaklarını yapmakta geç kaldığını ortaya koymaktadır.

İmalat sanayinde sağlanan verimlilik artışı reel ücretlere yansımamaktadır.

6.3.2 DAYANILKI TÜKETİM MALI ÜRETİM VE SATIŞLARI

Son üç yılın ilk dokuz ayındaki dayanıklı tüketim malları üretim ve satışlarının yer aldığı aşağıdaki tablo bu alandaki gerilemeyi ortaya koymaktadır.

	OCAK- EYLÜL DÖNEMİM					
	ÜRETİM			YURTİÇİ SATIŞLAR		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Otomobil	400.911	450.821	223.508	275.154	524.329	243.130
Buzdolabı	4.555.890	4.950.529	4.177.454	1.410.096	1.297.384	1.259.368
Çamaşır makinası	477.337	394.238	379.544	151.541	154.777	113.158
Fırın	207.516	221.699	292.335	89.650	98.161	77.340
Bulaşık Makinası	110.131	167.568	179.772	73.086	124.709	98.573

6.3.3 KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

İMALAT SANAYİ AYLIK KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

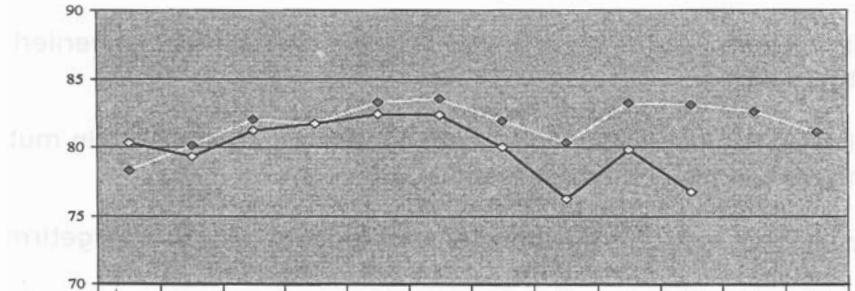

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	78,3	80,1	82	81,7	83,3	83,5	81,9	80,3	83,2	83,1	82,6	81,1
2008	80,3	79,3	81,2	81,7	82,4	82,3	80	76,2	79,8	76,7		

Kaynak TÜİK

2008 yılında, ocak ayı hariç bütün aylarda imalat sanayii kapasite kullanım oranları 2007 yılının aynı döneminin altında gerçekleşmiştir.

6.3.4 KAPANAN VE AÇILAN ŞİRKET SAYILARI

YILLAR İTİBARİYLE KURULAN KAPANAN ŞİRKET VE KOOPERATİFLER

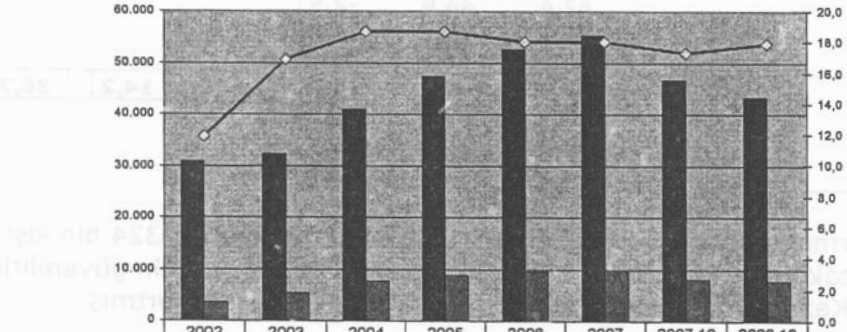

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007.10	2008.10
Kurulan	30.842	32.259	40.925	47.401	52.699	55.350	46.664	43.239
Kapanan	3.667	5.436	7.660	8.886	9.471	9.954	8.063	7.748
Kapanan/Açılan	11,9	16,9	18,7	18,7	18,0	18,0	17,3	17,9

Kaynak:TÜİK

2002 yılında kurulan her 100 şirketten 11.9'u kapanırken, 2008 yılında kurulan her 100 şirketten 17.9'u kapanmaya başlamıştır.

2008 yılının ilk on ayında geçen yılın aynı dönemine göre 3.425 adet daha az şirket kurulmuş ve 315 adet daha az şirket kapanmıştır.

2008 yılı ilk on ayında ticaret unvanlı işyerlerinde kurulan işyeri sayısı yüzde 0,9 azalırken kapanan işyeri sayısında yüzde 72.3 artış olmuştur.

2008 Yıllık Ekonomik Raporun 33 üncü sayfasında açılan şirket sayısına ilişkin seriler verilirken, grafiğe kapanan şirket sayılarının ilave edilmemesi, Hükümetin nasıl saydamlıktan ve hesap vermeden kaçtığını göstermesi açısından önemlidir.

6.4 İSTİHDAM

Aşağıdaki tabloda 2002 – 2008 3. çeyreklerine ait TÜİK işgücü verileri karşılaştırılmaktadır.

TÜİK, ADNKS verilerini 2006 yılı Kasım öncesine götürmediği için mutlak değerleri içeren verilerin kıyaslanması anlamlı olmamaktadır.

TÜİK bir an önce işgücü istatistiklerini kıyaslanabilir bir duruma getirmelidir.

Ancak oranların kıyaslanması imkanı vardır.

TÜİK VERİLERİNE GÖRE İŞSİZ SAYISI VE İŞSİZLİK ORANLARI

1.000 KİŞİ	2002 3.Ç	2008 3.Ç	FARK	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANLARI 1980	2002	AB
NÜFUS	68.525	69.756	1.231			
(15+) Nüfus	48.148	50.087	1.939	50.087	50.087	50.087
İŞGÜCÜ	25.247	24.948	-299	31.505	26.246	35.562
İstihdam	22.833	22.509	-324	22.509	22.509	22.509
İşsiz sayısı	2.414	2.439	25	**8.996**	**3.737**	**13.053**
İşgücüne dahil olmayanlar	22.901	25.139	2.238			

İşgücüne katılma oranı (İKO)	**52,4**	**49,8**	**-2,6**	**62,9**	**52,4**	**71,0**
Kadın işgücüne katılma oranı	31,2	27,1	-4,1			
Erkek işgücüne katılma oranı	74,1	73,0	-1,1			
İstihdam oranı	**47,4**	**44,9**	**-2,5**			
Kadın İstihdam Oranı	28,4	24,2	-4,2			
Erkek istihdam oranı	66,7	66,1	-0,6			
İşsizlik oranı	**9,6**	**9,8**	**0,2**	**28,6**	**14,2**	**36,7**
Kadın işsizlik oranı	8,9	10,7	1,8			
Erkek İşsizlik oranı	9,9	9,4	-0,5			
Tarım dışı işsizlik oranı	14,2	11,1	-3,1			

Tabloda değerlendirmeye alınan 6 yıllık dönemde istihdam artmamış, 324 bin kişi azalmış görünmektedir. Ancak yukarıda açıklandığı üzere bu mutlak değişmenin güvenilirliği bulunmamaktadır. Keza aynı dönemde işsiz sayısı sadece 25 bin kişi artmış görünmektedir.

Altı yıllık AKP döneminde genel işsizlik oranı **0.2** puan artarken **kadınlarda 1.8** puan artmıştır.

Aynı dönemde istihdam oranı **2.5** puan azalırken **kadın istihdam** oranındaki azalış **4.2** puan olmuştur.

İKO genelde **2.5 puan** düşerken İKO **4.1 puan düşmüştür.** Genel İKO' daki her bir puanlık düşüş 500 bin kişiyi işsiz sayılmaktan kurtardığından, **sadece İKO düşüklüğü nedeniyle 1 milyon 250 bin kişi AKP döneminde işsiz oldukları halde işsiz sayılmamışlardır.**

Genç nüfusun sürekli arttığı ülkemizde İKO' nın sürekli düşmesinin makul ve mantıklı bir açıklaması da bulunmamaktadır. Tarım kesiminde iken işgücüne dahil edilenlerin köyden kente göç ile birlikte işgücüne dahil edilmeyen gruba geçtiğini söylemek de tek başına

İKO'nın sürekli düşmesinin mantıklı bir açıklaması olamaz. Niçin açık işsiz konumundakiler arasına değil de çalışamaz konumundakiler arasına itiliyorlar?

2002 yılı 3. çeyreğindeki İKO esas alınarak 2008 yılı 3. çeyreği için bir hesap yaptığımızda **işsiz sayımız** 2 milyon 439 bin değil **3 milyon 737 bin kişi** olacaktır. Aynı şekilde 1980 yılındaki İKO esas alarak hesap yaptığımızda işsiz sayımız 8 milyon 996 bin kişiye, AB ortalaması İKO esas alarak hesap yaptığımızda da 13 milyon 53 bin kişiye yükselmektedir.

2008 yılı 3. çeyreğinde sayıları **1 milyon 900 bini bulan** iş aramamakla birlikte iş bulduklarında işbaşı yapmaya hazır olanları ve iş bulma umudunu kaybedenlerle mevsimlik işsizleri ilan edilen 2 milyon 439 bin kişilik işsiz sayısına dahil ettiğimizde resmi issiz sayımız **4 milyon 339 bin kişiye** çıkmaktadır.

Hükümet, **2008-2010** dönemini kapsayan OVP'da **2009 yılı için** öngördüğü **23.6** milyon düzeyindeki istihdam hedefini, **2009-2011** dönemini kapsayan OVP'da **21.9** milyon kişi olarak revize etmiştir. Bu revize edilen yeni hedef, istihdamın ilk hedefe göre 1 milyon 700 bin kişi, mevcut istihdam düzeyine göre de 609 bin kişilik azalmasını ifade etmektedir.

Her yıl nüfusumuz ortalama 900 bin kişi artmaktadır. Bu rakamdan sayıları 200-250 bini bulan ve işgücüne dahil olmayan grupta yer alması gereken öğrenci, emekli ve çalışamaz durumda olanları düşersek, mevcut işsiz sayımızın artmaması için her yıl yaklaşık 650-700 bin kişiye yeni istihdam imkanı yaratmamız gerekmektedir.

6.4.1 İşsizlik Sigortası Fonu

Ağusto 2008'de işsizlik sigortasından işsizlik ödeneği alanların sayısı 2007 Ağustos ayına göre **% 35,9** artarak **138 bin 742 kişiye** yükselmiştir.

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU GELİR GİDER TABLOSU **Milyon YTL**

	31.08.2008	EYLÜL 2008	30.09.2008
GELİRLER	**38.113,8**	**953,1**	**39.066,9**
İşçi işveren primleri	11.963,4	336,3	12.299,7
Gecikme zammı	275,1	8,6	283,7
Hazine payı	4.065,9	117,6	4.183,5
İdari para cezaları	11,2	0,2	11,4
Faiz gelirleri	21.778,7	488,1	22.266,8
İade şeklinde girişler	19,5	2,3	21,8
FON GİDERLERİ	**3.218,7**	**57,1**	**3.275,8**
ÜCRET GARANTİ FONU GİDERİ	9,3	0,3	9,6
TOPLAM FON VARLIĞI	**34.885,8**	**0,0**	**35.781,5**
ÜCRET GARANTİ FONU	82,6		85,8
İŞSİZLİK SİGORTASI FONU	34.803,2		35.695,7

Mart 2002 ile Eylül 2008 arasında 1 milyon 173 bin 234 hak sahibine işsizlik sigortası fonundan 1.660 milyon YTL ödeme yapılmıştır. Kişi başına yapılan ortalama ödeme tutarı **bin 415 YTL** tutarında olmuştur.

Yukarıdaki tablo fondan toplam 3.276 milyon YTL ödeme yapıldığını göstermektedir. Ancak tablodan, son çıkarılan istihdam paketi yasasına dayanılarak GAP'a ve prim desteği olarak Hazineye ne kadar aktarma yapıldığını görmek mümkün değildir.

Her fırsatta saydamlıktan bahseden Hükümetin gerçekte ne kadar saydamlıktan kaçtığını göstermek açısından bu tablo da önemlidir.

2009 yılında da Fon'dan GAP'a 1 milyar 518 milyon YTL, Hazineye prim desteği için 944 milyon YTL olmak üzere toplam 2 milyar 462 milyon YTL tutarında kaynak aktarılacağını başka kaynaklardan öğrenebiliyoruz. Fonun 2009 yılı toplam prim gelirlerinin 3 milyar 144 YTL olacağı dikkate alınırsa, fonun nasıl eritilmekte olduğu görülecektir.

Bundan sonra İŞKUR tarafından yayınlanan işsizlik sigortası bültenlerinde de söz konusu ayrıntılı açıklamaların yapılmasını saydamlık adına beklediğimizi ifade etmeliyim.

Eylül 2008 sonu itibariyle Fonun toplam net varlığı 35.8 milyar YTL'dir.

Fon varlığı aşağıda grafikte gösteridiği şekilde değerlendirilmektedir.

FON PORTFÖYÜNÜN YATIRIM ARAÇLARI İTİBARİYLE
YÜZDE DAĞILIMI (30.09.2008)

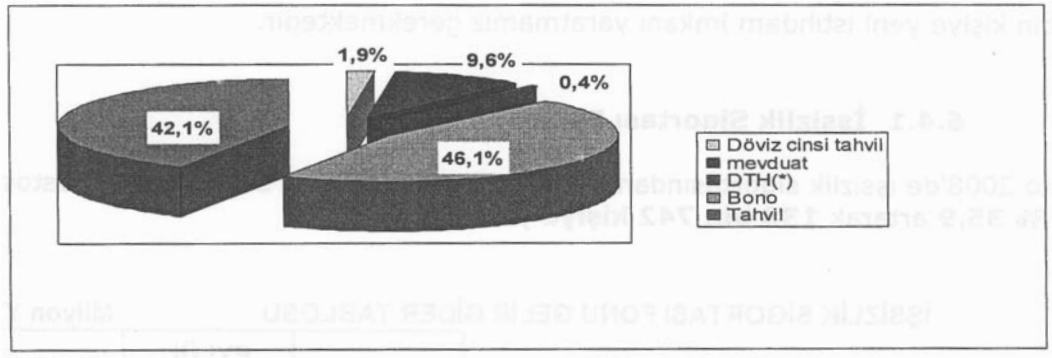

Hükümetin, yasa çıkararak işsizlik sigortası fonundan işveren sigorta primine destek amacıyla ve GAP yatırımlarında kullanılmak üzere Merkezi Yönetim Bütçesine kaynak aktarması, başkasının para ve malının devlet tarafından gasp edilmesi anlamına gelmektedir. İşsizlik sigortası fonu bir kamu fonu olmayıp, kendi iradesi dışında işini kaybedenlere yeni bir iş bulana kadar belli süre ile işsizlik ödeneği ödenmesini ve mesleki eğitim verilmesini öngören işçilere ait bir fondur. Hükümetin bu fonu, her sıkıştığında başvurabileceği bir kamu fonu olarak görmesi ve Anayasaya aykırı olarak başlatılan el koyma uygulamasını genişletme eğilimi içinde olması son derece tehlikelidir.

Ayrıca fon varlıklarına hazinenin piyasaya ödediği reel faizlerden daha az reel faiz ödemesi ise, fon kaynaklarının zaman içinde erimesine yol açacak başka bir saldırıdır. Bu uygulamaya derhal son verilmelidir.

6.5 ENFLASYON

Hükümet 2005 yılından bu yana öngördüğü enflasyon hedeflerini tutturamamaktadır.

Merkez Bankasının enflasyon konusundaki başarısızlığı, enerji ve gıda kaynaklı dış şoklara bağlamasını tümüyle kabul etmek mümkün değildir. Petrol ve doğalgazdaki fiyat artışlarınının enflasyonu etkilediği doğrudur. Ancak dünyada gıdada kendi kendine yeten ülkelerden biri olan Türkiye'nin, bu Hükümet tarafından tarımda getirildiği noktayı kabul etmek mümkün değildir.

Enflasyon artışını petrol fiyatlarındaki artışa bağlayan Hükümetin, petrolün varili 70 dolardan 148 dolara çıkarken fiyat ayarlaması yaparken, petrolün varili 70 dolara geri döndüğünde benzinin fiyatını başlangıç noktasında bırakması kabul edilemez. Hükümet yüksek fiyattan aldığı dolaylı vergilerden bir türlü vazgeçmek istememektedir.

Hükümet altı yıldır, ekonominin ve sanayimizin yapısının bozulması ve dışa bağımlı hale gelmesi pahasına, düşük kur - yüksek faiz politikasını enflasyon ile mücadelenin bir aracı olarak kullanmayı ısrarla sürdürmüştür.

Merkez Bankası faizleri yükselterek enflasyonun daha fazla tırmanışa geçmesini önlemeye çalışmıştır.

Bir taraftan elektrik ve doğalgaza zam yapılarak tüketim kısılmaya çalışılırken, bunun yaşanmakta olan maliyet enflasyonunu tırmandıracağı göz ardı edilmiştir.

Önümüzdeki dönemde, yaşanan ekonomik kriz de bahane edilerek sıkı para ve maliye politikaları ile vatandaşın kemeri değil ümüğü sıkılmaya devam edecektir.

Açıklanan enflasyon rakamları vatandaşın karşı karşıya olduğu rakamlardan çok farklıdır. Vatandaşın bütçesinde ağırlıklı yer tutan harcama kalemlerindeki fiyat artışları, açıklanan enflasyon rakamları ile uyuşmamaktadır.

Daha başlangıçta tutmayacağı açık olan hedef enflasyonlara göre belirlenen maaş artışları memur, emekli, dul ve yetimleri olumsuz etkilemektedir.

Enflasyon ile büyüme arasında çelişki yeniden belirmeye başlamıştır. Büyümenin devamı için enflasyonun biraz artmasına göz yumalım, denilmeye başlanmıştır. Ancak büyüme ile enflasyon arasında denge tutturmaya çalışmak ateşle oynamaya benzetilir. Esasen böyle bir dengeyi tutturmak da o kadar kolay değildir. Denendiğinde, yani büyüme uğruna enflasyona hafif de olsa izin verildiğinde, belki büyümeye biraz katkı verilmiş olabilir, ancak arkasından, enflasyon kontrolden çıkabilir. Türkiye geçmişte bunun çok örneklerini yaşamıştır. Durgunluğa rağmen sıkı para ve maliye politikalarını sürdürmek kaçınılmaz görünmektedir. Çünkü durgunluktan kutulmanın enflasyondan kurtulmaktan daha kolay olduğu bilinmektedir.

Merkez bankasının tek hedefi fiyat istikrarını sağlamak olmaktan çıkarılmalı, bunun yanısıra büyümeyi gözetmek de görevleri arasında alınmalıdır.

Neticede, 2008 yılı için OVP'da % 4 olarak açıklanan enflasyon oranı üst üste revizelerden sonra % 10'a kadar çekilmiştir. Ekim 2008 itibariyle ise % 11.99'dur.

2009 için açıklanan % 7.5'luk enflasyon hedefinin ise daha bugünden tutturulamayacağı açıktır. Çünkü 2008'deki enflasyonun tırmanma eğilimine, 2009 yılında, ekonomik krizle birlikte Hükümetin popülist harcamaları da eklenecektir. Bu nedenle, tutturulamayacağı baştan bilinen enflasyon hedefine göre maaş artışlarının belirlenmesi, memur ve emeklilere yapılan büyük bir haksızlıktır.

Aşağıda, fiyat artışları açıklanan geçtiğimiz iki aya ait veriler incelendiğinde özellikle kışlık giyeceklere üst üste hangi ölçülerde zam yapıldığı görülecektir. Her gün elektrik, doğalgaz ve ulaşıma yapılan zamlar aile bütçesini olumsuz etkilemektedir. Sağlığın giderek paralı hale gelmesi de ayrı bir olumsuzluktur.

	EYLÜL 2008
	Bir önceki aya göre değişim oranı
Anaokul ücreti	17,38
Okul servis ücreti	13,64
Ayakkabı (bayan için)	**9,58**
Kömür ücreti	**8,57**
Tavuk eti	8,51
Buzdolabı	7,77
Ayakkabı (çocuk için)	6,77
Pantolon (çocuk için)	6,71
Kreş ve gündüz bakım evleri	5,72
Etek	5,44
Ayakkabı (erkek için)	4,78

	EKİM 2008
	Bir önceki aya göre değişim oranı
Bayan hırkası	29,62
Bayan çizmesi	**26,45**
Erkek kazağı	25,89
Erkek botu	24,32
Çocuk kabanı (anorak tipi)	21,65
Bayan gömleği	20,65
Erkek kabanı (yünlü)	17,76
Doğalgaz abonman ücreti	16,88
Erkek takım elbisesi	14,28
Kömür ücreti	**10,42**
Elektrik ücreti	9,14
Doğalgaz ücreti	4,18

Kaynak; TÜİK

Ayrıca, memur maaş artış endeksleri ile enflasyon endeksinin karşılaştırılması ve buna dayanılarak maaş artışlarının enflasyonun üzerinde belirlendiğinin söylenmesi de büyük bir aldatmacadır.

Çünkü, enflasyon sepetinde yer alan harcama kalemlerine verilen ağırlık ile hane halkı tüketim harcamaları anketinde aynı kalemler için ortaya çıkan ağırlıklar birbirinden farklıdır.

Aşağıdaki tablo bu durumu açıkça ortaya koymaktadır.

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİNDEKİ HARCAMA GRUBU AĞIRLIKLARI İLE HANEHALKI BAŞINA TÜRKİYE VE EN DÜŞÜK %20'LİK GELİR GRUBUNDA ORTALAMA AYLIK HARCAMA AĞIRLIKLARI (%)

	TÜFE HARCAMA GRUBU AĞIRLIĞI	HANEHALKI HARCAMA GRUPLARI	
		TÜRKİYE GENELİ	EN DÜŞÜK 20'LİK GRUP
Gıda ve alkolsüz içecekler	**28,63**	**24,4**	**35,8**
Alkollü içecekler ve tütün	5,00	4,3	5,7
Giyim ve ayakkabı	8,07	6,0	5,0
Konut ve kira	**16,60**	**28,4**	**27,7**
Ev eşyası	7,42	6,0	5,6
Sağlık	2,54	2,3	2,5
Ulaştırma	12,59	11,0	6,2
Haberleşme	4,30	4,5	3,7
Eğlence ve kültür	2,81	2,1	1,2
Eğitim	2,24	2,6	0,6
Lokanta ve oteller	5,64	4,3	2,8
Çeşitli mal ve hizmetler	4,16	4,2	3,3

Tablonun incelenmesinden, gıda ve konut için **TÜFE** hesabına dahil edilen ağırlık toplam **% 45.23** iken, aynı harcama kalemleri için **hanehalkı harcama gruplarında** Türkiye ortalamasının **% 52.8,** en düşük % 20'lik gelir grubu ortalamasının ise **% 63.5** olduğu görülecektir.

Bu tablo, mevcut enflasyon hesabının düşük gelir grupları aleyhine sonuç verdiğini açıkca ortaya koymaktadır.

6.6 GÜVEN ENDEKSLERİ

Tablo incelendiğinde **reel kesim güven endeksinin** hiçbirinde durumun iyiye gitmediği görülecektir.

	2004	2005	2006	2007	2008.10
Reel kesim güven endeksi	**106,3**	102,4	101,1	101,40	**69,2**
Genel gidişat	**121,5**	111,1	104,4	94,20	**38,0**
İhracat Sipariş miktarı (Gelecek üç ay)	**121,7**	112,3	112,0	114,80	**77,8**
Sabit Sermaye Yatırım harcaması	**105,3**	105,0	95,2	106,2	**73,7**
Toplam sipariş miktarı (Son üç ay)	85,4	84,6	87,5	108,40	**72,0**
Mamul mal stok miktarı (Mevcut durum)	**98,3**	94,3	95,2	94,2	**84,7**
Toplam istihdam (Gelecek üç ay)	**103,8**	103,0	101,3	98,8	**76,0**
Üretim hacmi (Gelecek üç ay)	**119,4**	110,5	110,2	108,90	**76,2**

Aşağıdaki tablo incelendiğinde **tüketici güven endekslerinde** büyük bir bozulma olduğu gözlenecektir.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSLERİ

	2004	2005	2006	2007	2008.10
Tüketici Güven Endeksi	**105,20**	99,40	92,04	93,89	**74,24**
Satınalma Gücü (Mevcut)	**92,70**	87,50	82,48	82,66	**71,96**
Satınalma Gücü (Gelecek)		87,46	86,71	88,13	**74,39**
Genel Ekonomik Durum (Mevcut)	**102,80**	93,10	84,82	87,65	**64,33**
Genel Ekonomik Durum (Gelecek)		94,82	87,25	90,12	67,77
İş Bulma Olanakları (Gelecek)	**93,10**	90,70	88,10	89,74	**71,49**
Mevcut Dönemin Tas. İçin Uygunluğu			56,00	60,27	**56,42**
Tasarruf Etme İhtimali(Gelecek)	**25,60**	21,20	16,36	16,8	**18,00**

Kaynak: TÜİK

6.7 PİYASALARA VE BANKALARA İLİŞKİN BİLGİLER

Son birkaç ay içinde piyasalar aracılığı ile döviz kurlarında % 35-40'lar düzeyinde devalüasyon yapılmış oldu. İMKB endeksi bir yıl önceki 58.000 düzeylerinden 25.000'ler düzeyine düştü.

Aşağıdaki tablo, 17.11.2008 itibariyle bankaların aktif ve pasiflerine ilişin bilgiler içermektedir.

BANKALARIN 17.11.2008 TARİHİ İTİBARİYLE AKTİF VE PASİFLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

AKTİFLER	
Nakit Değerler ve TCMB	**32.006**
Bankalara Plasmanlar	**31.187**
-Yurtiçi Bankalar	**3.215**
-Yurtdışı Bankalar	**27.173**
Menkul Değerler Portföyü	**191.186**
-Kamu Borçlanma Senetleri	112.111
-Repo İşl. Konu Men.Değ.	40.939
-Teminata Verilen Men. Değ.	33.212
-Katılım Bankaları Menkul Değ.	25
-Diğer	4.900
Krediler	**381.935**
-TP	270.331
-YP	111.604
Takipteki Alacaklar (Net)	**2.510**
Takipteki Alacaklar (Brüt)	12.395
Takipteki Alac.Özel Karş.	9.912

PASİFLER	
Mevduat ve Fon Toplamı (3)	**458.474**
-Vadeli Mevduat ve Katılma Hes.	391.645
-Vadesiz Mevduat ve Özel Cari Hes.	66.829
-Tasarruf Mevduatı	175.802
-DTH (Gerçek Kişiler)	86.681
-Diğer Mevduat (Ticari Mev. Dahil)	176.821
-TP	106.724
-YP	70.097
-Sigortaya Tabi Mevduat	125.981
Bankalara Borçlar	**91.243**
-Yurtiçi Bankalar	4.070
-Yurtdışı Bankalar	87.173
Repo İşl. Sağlanan Fonlar	**38.712**
Gayrinakdi Krediler	**131.865**
Taahhütler	**384.293**
- Türev Finansal Araçlar	229.262
- Diğer Taahhütler	155.031

DİĞER	
Emanet Men. Kıy. (Nominal) (4)	**104.420**
- Yurtiçi Yerleşikler	77.190
- Yurtdışı Yerleşikler	27.231
Krediler /Mevduat (%)	**86**
MDP/ Mevduat (%)	**41,7**
Takipteki Alacaklar / Krediler (%)	**3,14**
Y.dışı Bank. Borç. / Mevduat (%)	**19,01**
Y.dışı Yerl./ Top. Em. Men. Kıy. (%)	**26,08**

Kaynak: BDDK

Bankaların 17.11.2008 itibariyle türk parası cinsinden 270.3 milyar YTL, yabancı para cinsinden de 111.6 milyar YTL kredi açmış oldukları ve ellerinde 112.1 milyar YTL tutarında kamu borçlanma senedi olduğu anlaşılmaktadır.

Bankaların borçlarına baktığımızda, müşterilerin; 175.8 milyar YTL'si tasarruf mevduatı, 106.7 milyar YTL'si Türk Parası, 70.1 milyar YTL'si de yabancı para cinsinden mevduatı olduğu görülmektedir. Ayrıca müşterilerin döviz tevdiat hesabında da 86.7 milyar YTL tutarında mevduatı bulunmaktadır.

Döviz cinsinden baktığımızda, bankaların 111.6 milyar YTL tutarında dövizli kredi alacaklarına karşılık, 156.8 milyar YTL tutarında borçları olduğu görülmektedir.

Krizin güven bunalımına dönüşmesi halinde 458.5 milyar YTL mevduatın garanti edilen tutarı 126 milyar YTL olduğu anlaşılıyor. Yani mevduatın % 27.5'i garantiden yararlanabilecek durumdadır.

6.8 DIŞ TİCARET

6.8.1 İHRACAT, İTHALAT VE DIŞ TİCARET AÇIKLARI

6.8.1.1 Toplam Dış Ticaretimizdeki Gelişmeler

Eylül 2008 itibariyle yıllık ihracatımız 136.3, ithalatımız 211.9 ve dış ticaret açığımız da 75.6 milyar dolara ulaşmıştır. **2002** yılında dış ticaret açığımız 15.5 milyar dolar idi.

Aşağıdaki grafik, toplam dış ticaret açığının, 5 yıl dokuz aylık AKP döneminde, 80 yıllık Cumhuriyet dönemini geçtiğini göstermektedir.

DIŞ TİCARET AÇIĞI (1923-2002 VE AKP DÖNEMİ)

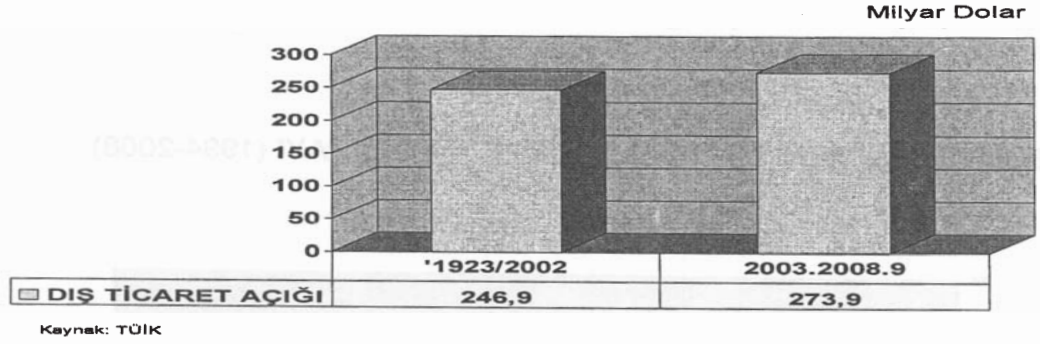

Kaynak: TÜİK

Yıllar itibariyle ihracat, ithalat ve dış ticaret açıklarının GSYH içindeki oranlarını gösteren aşağıdaki grafik, yukarıda verilen rakamların ne anlama geldiğini daha iyi göstermektedir.

YILLAR İTİBARİYLE DIŞ TİCARETİN GSYH İÇİNDEKİ PAYI

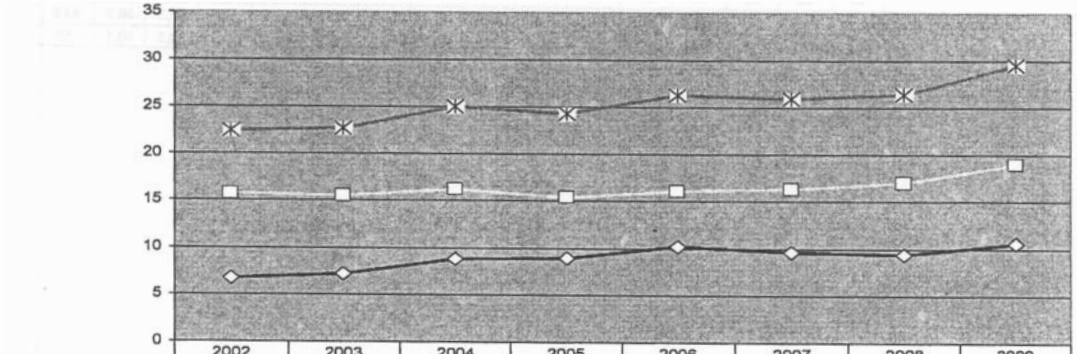

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
İthalat/GSYH	22,4	22,7	25	24,3	26,3	25,9	26,4	29,5
İhracat/GSYH	15,7	15,5	16,2	15,3	16,1	16,3	17	18,9
Açık/GSYH	6,7	7,2	8,8	9	10,2	9,6	9,4	10,6

Kaynak: DPT, DİE, 2008 Eylül sonu itibariyle yıllık, 2009 program hedefi

2002 yılı ile 2009 program hedefleri karşılaştırıldığında, **ihracatın GSYH içindeki payının** söz konusu dönemde 3.2 puan artarak **% 15.7'den % 18.9'a** çıktığını, **ithalatın payının** ise 7.2 puan artarak **% 22.4'den % 29.5'e** yükseldiğini ve **dış ticaret açığının** da 3.9 puan artarak **% 6.7'den % 10.6'ya** çıktığını görmekteyiz.

Bu rakamlar ve grafik, Türkiye ekonomisinin ve ihracatının ne kadar dışa bağımlı hale geldiğini göstermektedir. İhracat artışı için daha çok ithalat ve daha çok açık vermek zorunda kalıyoruz. Bunun doğal sonucu olarak, ithalatta yapılacak her kısıntı ihracatı ve büyümeyi olumsuz etkilemektedir.

Hükümet, cari açıktaki artışı da tetikleyen dış ticaret açıklarını düzeltme yönünde hiçbir önlem geliştirmemiştir.

6.8.1.2 AB ile Olan Dış Ticaretimizdeki Gelişmeler

Aşağıdaki grafik ise, AB ülkelerinin dış ticaretimizdeki payının 2008 yılının ilk dokuz ayında 2007 yılının aynı dönemine göre azaldığını göstermektedir. AB'den olan ihalatın payının azalması toplam ithalatımız içinde petrol ithalatının payının artmasına bağlanabilir. Ancak ihracattaki yavaşlama kriz nedeniyle daralan AB piyasalarından kaynaklanabilir. Bu eğilim dikkatle izlenmelidir.

AB'NİN TÜRKİYE'NİN TOPLAM TİCARETİNDEKİ PAYI (1994-2008)

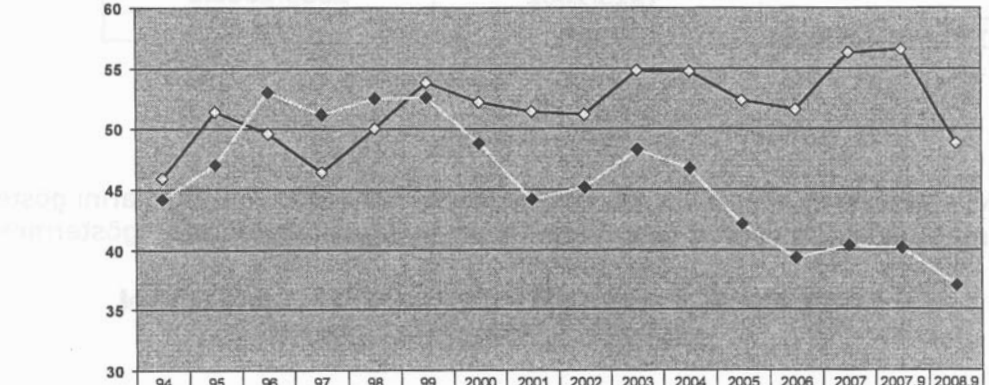

	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007.9	2008.9
AB'ye İhracat	45,9	51,4	49,6	46,4	50	53,8	52,2	51,4	51,2	54,8	54,7	52,3	51,6	56,3	56,5	48,8
AB'den İthalat	44,2	47,1	53	51,2	52,5	52,6	48,8	44,2	45,2	48,3	46,7	42,1	39,3	40,3	40,1	37

Kaynak: TÜİK

6.8.1.3 Dış Ticaret Açıkları ile Büyüme Arasındaki İlişki

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARET AÇIĞI İLE
BÜYÜME ORANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
(1993-2008)

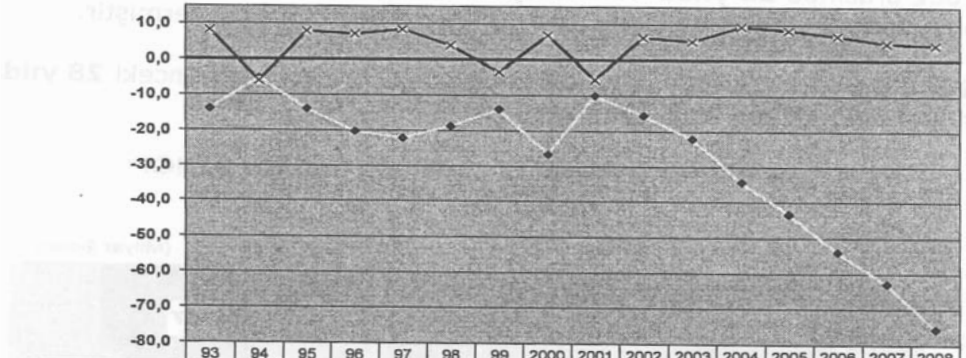

	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dış Ticaret Açığı	-14,1	-5,2	-14,1	-20,4	-22,3	-18,9	-14,1	-26,7	-10,1	-15,5	-22,1	-34,4	-43,3	-54	-62,8	-75,6
Büyüme Oranı	8,1	-6,1	8,0	7,1	8,3	3,9	-3,4	6,8	-5,7	6,2	5,3	9,4	8,4	6,9	4,6	4,2

Kaynak: DİE, 1999 yılından itibaren 98 bazlı GSYH,2008 büyüme rakamı altı aylık ortalana, dış ticaret açığı eylül itibariyle 12 aylık açık.

Yukarıdaki grafik, dış ticaret açıklarında frene basıldığı yıllarda büyümenin negatif olarak gerçekleştiğini göstermektedir. Ancak 2004 yılından itibaren artan dış ticaret açıklarının dahi büyümeyi çok yükdek düzeylerde tutamaya yetmediğini görmekteyiz. Bundan, dışa bağımlı hale gelen ekonomide içeride tasarruf ve yatırımları artırmadan, sadece dış ticarete bağlı bir büyümenin bundan sonra mümkün olamayacağı sonucu çıkarılabilir.

6.8.2 CARİ İŞLEMLER AÇIKLARI

Aşağıdaki grafik cari işlemler açığının 2002 yılından bu yana hangi boyuta geldiğini göstermektedir.

YILLAR İTİBARİYLE CARİ AÇIKLAR ve GSYH İÇİNDEKİ PAYLARI

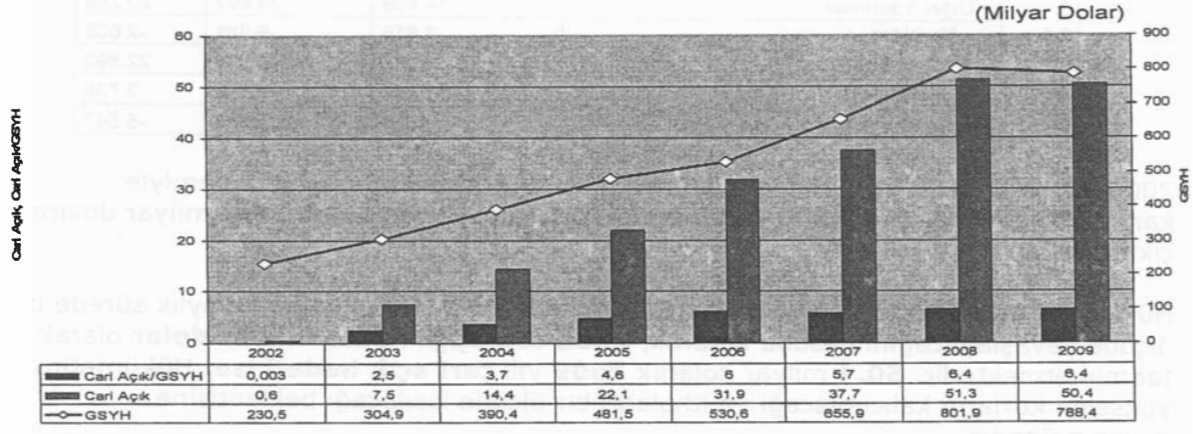

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Cari Açık/GSYH	0,003	2,5	3,7	4,6	6	5,7	6,4	6,4
Cari Açık	0,6	7,5	14,4	22,1	31,9	37,7	51,3	50,4
GSYH	230,5	304,9	390,4	481,5	530,6	655,9	801,9	788,4

Kaynak: MB, 2008 Gerçekleşme Tahmini, 2009 Program

2002 yılında **600 milyon dolar** olan cari işlemler açığının **2008** yılında **51.3 milyar dolara** ulaşması beklenmekte ve **2009** ylında da **50.4 milyar dolar** olacağı programlanmaktadır. Bu mutlak değerlerin neyi ifade ettiğini anlamak için GSYH içindeki paylarının nereden nereye geldiğine de bakmak gerekir. **2002 yılında** GSYH içindeki payı **binde 3** olan cari açık, **2008** ve **2009** yılında **% 6.4'lük** paya ulaşmıştır.

1975-2002 arasında **28 yılda 40.2 milyar dolar** cari açık veren Türkiye Cumhuriyeti, AKP döneminde **5 yıl dokuz ayda 149 milyar dolar** cari açık vermiştir.

Eylül 2008'de yıllık olarak verilen **47** milyar dolarlık cari açık, önceki **28 yılda** verilen **40.2** milyar dolarlık cari açığı aşmıştır.

KARŞILAŞTIRMALI CARİ İŞLEMLER AÇIĞI
(1975-2002; 2003-EYLÜL 2008)

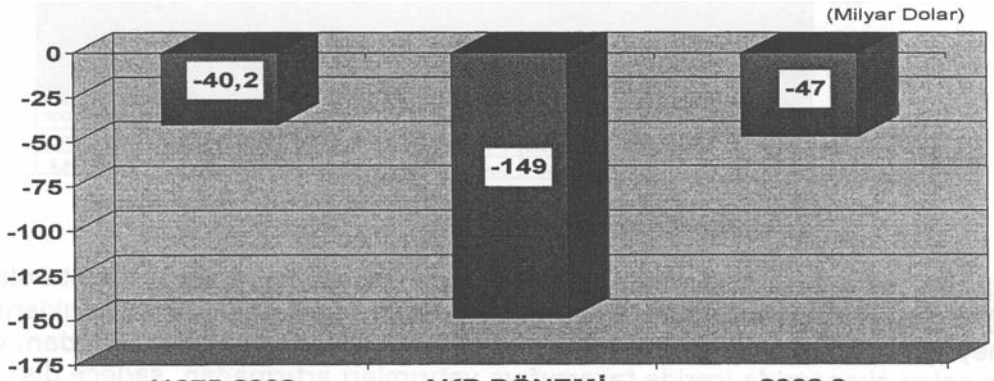

Kaynak: MB

	(Milyon ABD Dolar)	2007 Ocak-Eylül	2008 Ocak-Eylül	FARK
I -	CARİ İŞLEMLER HESABI	-26.074	-35.362	-9.288
B.	FİNANS HESAPLARI	25.863	40.698	14.835
1.	Doğrudan Yatırımlar	15.306	10.039	-5.267
2.	Portföy Yatırımları	4.082	158	-3.924
3.	Diğer Yatırımlar	14.409	34.697	20.288
3.1.	Varlıklar	-3.676	-6.281	-2.605
3.2.	Yükümlülükler	18.085	40.978	22.893
4.	Rezerv Varlıklar	-7.934	-4.196	3.738
III -	NET HATA NOKSAN	211	-5.336	-5.547

2008 yılının **Ocak-Eylül** döneminde **cari açık**, bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, % 35.6 oranında artışla **26.1** milyar dolardan **35.4** milyar dolara çıkmıştır.

Hükümet kurlardaki yukarı yönlü hareket dolayısıyla ithalatın kalan iki aylık sürede bir ölçüde yavaşlayacağını hesaba katarak, **2008** cari açığını **51.5 milyar dolar** olarak tahmin etmektedir. **50.4** milyar dolarlık **2009** yılı **cari açık hedefi ise,** Hükümetin, yükselen kurların kalıcı olacağı ve ithalatın bir ölçüde kısılacağı beklentisine dayanmaktadır.

2008 yılı ilk dokuz ayında ortaya çıkan cari açığın finansmanında kullanılan **net doğrudan yatırımlar** bir önceki yılın aynı dönemine göre **% 34.4;** portföy yatırımları ise **% 96.1** oranında azalmıştır.

Doğrudan yabancı yatırımlarla portföy yatırımı şeklindeki sermaye girişlerindeki azalma, kredi yükümlülüklerinin (borçlanma) artması ile telafi edilmektedir.

2008 yılında sermaye girişlerinin, içerideki ve dışarıdaki **siyasi** ve **ekonomik belirsizliklerden** olumsuz yönde etkilendiğini Hükümet kendisi de kabul etmektedir.(Bkz. 2008 yılı Ekonomik Rapor, s.182).

2007 yılının ilk dokuz ayında 1.8 milyar dolar olan yırtdışında doğrudan yatırımın 2008 yılının aynı döneminde 2.3 milyar dolara çıkmış olması da, bu kalemin dikkatle takip edilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Cari işlemler açığının finansmanında daha çok özel sektör ve bankaların borçlanması öne çıkmıştır. Dünyada yaşanan ekonomik kriz, borçlanmanın maliyetini daha çok artıracak ve vadelerin kısalması sonucunu doğuracaktır. Görüldüğü gibi cari açığın sağlam kaynaklarla finansmanında sıkıntılar yaşanmaya başlanmıştır.

Aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere, net **turizm gelirleri** % 21.1 oranında artarak 12.2 milyar dolardan 14.9 milyar dolara çıkmıştır. Ancak cari işlemler açığının karşılanmasına katkısı yeterli düzeyde değildir.

TURİZM GELİRLERİ VE İŞÇİ DÖVİZLERİ (2002-2008)

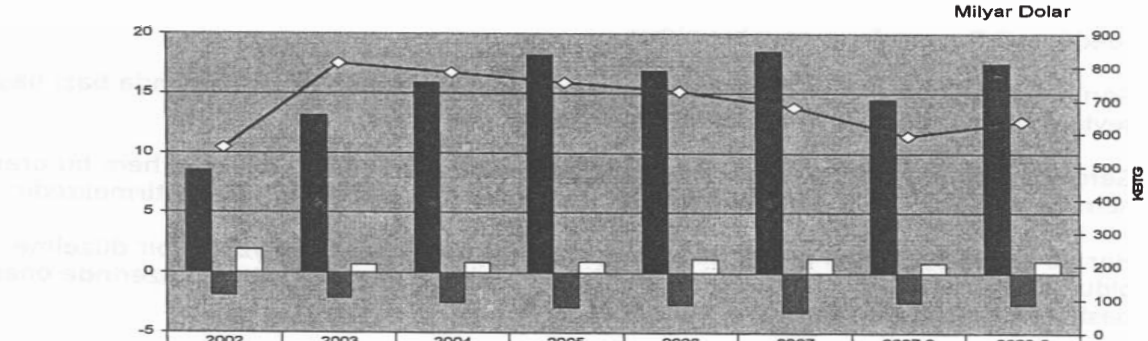

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007.9	2008.9
Turizm Geliri	8,5	13,2	15,9	18,2	16,9	18,5	14,6	17,5
Turizm Gideri	-1,9	-2,1	-2,5	-2,9	-2,7	-3,3	-2,4	-2,6
İşçi Geliri	1,9	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	1
KBTG (Dolar)	557	810	784	752	728	679	592	638

Kaynak: TCMB,TÜİK, KBTG= Kişi Başına Turizm Geliri

2007 yılı ilk dokuz ayında 849 milyon dolar olan **işçi dövizi** girişi 2008 yılının aynı döneminde 961 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. **2002** yılında bu rakam 1.9 milyar dolar idi.

Gelen yabancı turistlerin 2007 yılında kişi başına harcadıkları haftalık döviz tutarı 679 dolardır. TÜİK verilerine göre bu rakamlar vatandaşlarımızın ortalama harcadıkları tutarların çok altındadır. Ülkemize gelen vatandaşlarımız 2007 yılında haftalık ortalama 1071 dolar harcamışlardır. 2008 yılının ilk dokuz ayında bu tutar ortalama 1.112 dolar düzeyindedir. İlk etapta, yabancıların da vatandaşlarımız kadar döviz harcaması yapması hedeflenmelidir.

Orta ve uzun vadede cari açığı tehlikeli olmaktan çıkarmak için buna uygun bir sanayi stratejisi ortaya konulmalı; bunun için de katma değeri yüksek, teknolojiye dayalı ara malı üretimine ağırlık veren ve yerli üretimi teşvik eden politikalar ortaya konulmalıdır.

6.9 BORÇ STOKU

Hükümet, borç stokunu milli gelire oranlayarak durumumuzun AB ortalamasından bile iyi olduğunu söylemekte ve bu konuda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını iddia etmektedir.

Keşke, borç stoku yönünden AB ülkelerinden daha iyi durumda olsak ve her hangi bir risk altında bulunmasak. Bu, herkesten önce bizi ve bütün vatandaşları memnun edecek bir durum olur.

Borç stokunun milli gelire oranının düştüğü doğrudur. Ancak milli gelirin bir gecede kağıt üzerinde kişi başına beş bin dolarlardan 9300 dolarlara çıkarıldığı da doğrudur.

Net borç stokumuzun milli gelire oranında da çok iyi durumda olduğumuz söyleniyor. Ancak, net borç stokunu hesap ederken, kamuya ait olamayan ve 40 milyar YTL'ye yaklaşan işsizlik sigortası fonunun bir kamu fonuymuş gibi dikkate alınması da doğru değildir.

Döviz kuru yükseldiği için döviz cinsinde borç stokumuza bakıyoruz, Ağustos ayından Ekim ayına gelirken 45.1 milyar dolar azalmış görünüyor. Peki, iki ayda bu kadar borç ödedik mi? Bu soruların cevabı yoktur.

Görüldüğü gibi borç yükünü değerlendirirken, kullanılan bu verilerin dışında bazı başka şeylere de bakmak gereği ortaya çıkmaktadır.

Gerçekten de, bu göstergelerin dışındaki bazı verilerden çıkan sonuçlar, hem bu oranların hem de yeni milli gelir hesaplamalarının güvenilirliğini tartışmalı hale getirmektedir.

Her ne kadar aşağıdaki grafik 2002'ye göre faiz cephesinde yarı yarıya bir düzelme olduğunu gösterse de, faiz ödemelerinin hala merkezi yönetim bütçesi üzerinde önemli bir baskı oluşturduğu açıktır.

FAİZ ÖDEMELERİNİN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNE ORANI
(2002-2009)

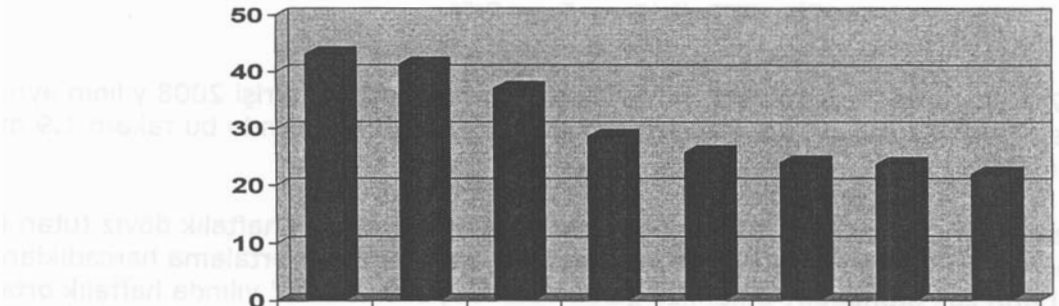

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 GT	2009 BÖ
Faiz Ödemesi/Bütçe	43,2	41,4	37,1	28,6	25,8	23,9	23,7	21,9

Faizler düştü, brüt ve net borç stokunun milli gelire oranları düştü, kamunun borçlanma gereği azaldı diyoruz; ancak, reel faizleri bir türlü aşağıya indiremiyoruz. Butün bunlar doğru ise, reel faizleri niçin aşağıya çekilemiyor? Herhalde borcu borçla çevirmekte olmamızdan olsa gerek. Reel faizlerin seyri aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

İÇ BORÇLANMADA REEL FAİZ ORANLARI

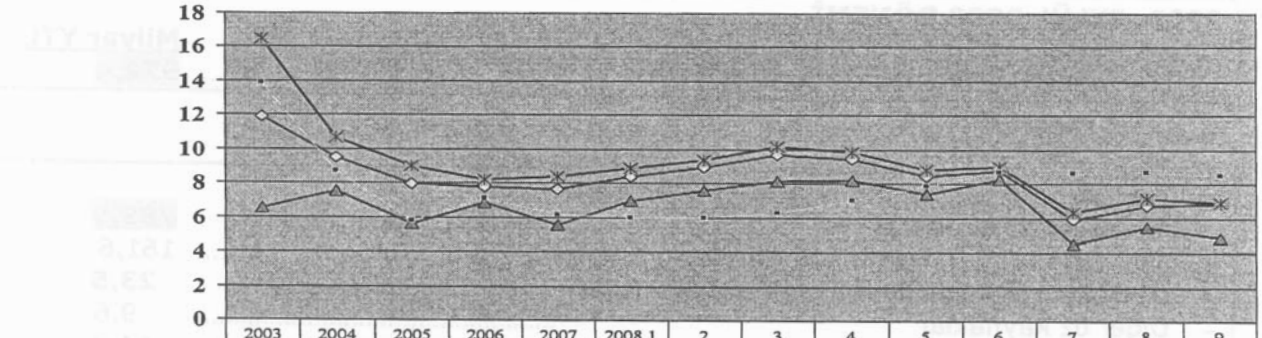

	2003	2004	2005	2006	2007	2008.1	2	3	4	5	6	7	8	9
Toplam	11,91	9,49	7,96	7,79	7,64	8,37	8,91	9,66	9,41	8,42	8,78	5,89	6,71	6,82
Piyasaya	16,45	10,66	9,02	8,17	8,38	8,88	9,37	10,2	9,84	8,79	8,97	6,37	7,16	6,92
Kamuya	6,53	7,5	5,61	6,82	5,57	6,95	7,6	8,12	8,18	7,37	8,24	4,53	5,46	4,84
Enflasyon Beklentisi	13,9	8,7	5,8	7,11	6,14	6,01	5,99	6,29	7,04	7,88	8,71	8,61	8,72	8,5

Kaynak: HM

2008 yılı Haziran ayından itibaren enflasyon ve nominal faizlerde bir gerileme olmazken, kamudan yapılan borçlanmaya uygulanan reel faizlerin yaklaşık 4 puan düşmesini haklı gösterecek hiçbir neden yoktur. Bir tek nedeni var; o da işsizlik sigortası fonu gibi kamu fonlarını eriterek piyasa reel faizlerini bir ölçüde aşağıya çekebilmek.

İşsizlik sigortası kaynakları, bir taraftan başka alanlara aktarılarak, diğer taraftan düşük reel faiz ödenerek eritilmektedir.

Borç fazi ödemeleri, kamu yatırımları başta olmak üzere, memur ve emeklilerin reel ücretlerinin gerilemesi, kamu hizmeti için zorunlu mal ve hizmetlerin alınmasında sıkıntı yaşanması sonucunu doğurmaktadır.

2008 bütçesinin dörtte biri (56 milyar YTL) borç faiz ödemelerine ayrılmak zorunda kalınmıştı. Bu tutar, bütçeden kamu yatırımlarına ayrılan tutarın 4,8 katıdır.

262.1 milyar YTL'lik 2009 bütçesi içindeki 57.5 milyar YTL'lik faiz ödemesi de, özellikle yatırımlara yeterli kaynak tahsis edilememesinde baskı oluşturmaya devam etmektedir.

Faiz ödemelerinin yüksekliği başta eğitim ve sağlık hizmetleri olmak üzere, bütün kamu hizmetleri sunumunda aksamalara yol açmaktadır.

Emniyet ve güvenlik için gerekli yatırımlar yapılamamakta ve terörle mücadelede zaafa uğranmaktadır.

Kamu hizmeti olarak devletin sunması gereken bazı kamu yatırımlarının yap-işlet-devret modeliyle özel sektöre yaptırılması için yasal düzenleme yapılmış olması ve 30-40-50 yıl gibi uzun süreler bu yatırımlara merkezi yönetim bütçesinden "katkı payı" adı altında bedel ayrılacak olması, gelecek yılların hem gelirlerini ipotek altına alacak hem de yatırımlar başta olmak üzere diğer kamu hizmetleri için kaynak tahsisini

sınırlandıracaktır. Yeni bir borçlanma modeli olan bu modelin maliyetinin diğer borçlanma modelleri ile karşılaştırılabilmesi de mümkün olmadığından, ileride merkezi yönetim bütçeleri üzerinde bugünkü borç faizlerinin yaptığı etkiyi fazlasıyla yapacaktır.

Aşağıdaki tablo, borcun borçla ödenerek yükün hafifletilemediğini bize çok iyi göstermektedir.

2003- EYLÜL 2008 DÖNEMİ		**Milyar YTL**
– TOPLAM İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMESİ	.....	**972,4**
• ANAPARA	 688,0	
• FAİZ	..... **284,4**	
– Toplam borç ödemesinin **yeniden borçlanma ile karşılanan kısmı**	.....	**789,9**
– Faiz dışı fazladan karşılanan kısmı	.....	161,6
– **Özelleştirme gelirleri** ile karşılanan kısmı	.....	**23,5**
– Diğer öz kaynaklar	.....	9,6
– Gelecekteki ihtiyaçlar için kasa fazlası	.....	-14,2

Bu tabloya rağmen borçlarımız azalmış mıdır? Hayır artmıştır.

Aşağıdaki grafikler bize borçların beş yıl dokuz ayda önemli ölçüde arttığını göstermektedir.

Merkezi yönetimin 2002 yılı sonuna kadar **80 YILDA** oluşan **iç ve dış borç stoku** toplamı **148.5 milyar dolardır. BEŞ YIL ON AYDA** AKP'nin merkezi yönetim toplam borç stokuna ilavesi **100.9** (düşük döviz kuru nedeniyle ağustos ayında bu fark146 milyar dolar idi**) milyar dolar olmuştur.**

MERKEZİ YÖNETİM BRÜT İÇ VE DIŞ BORÇ STOKU

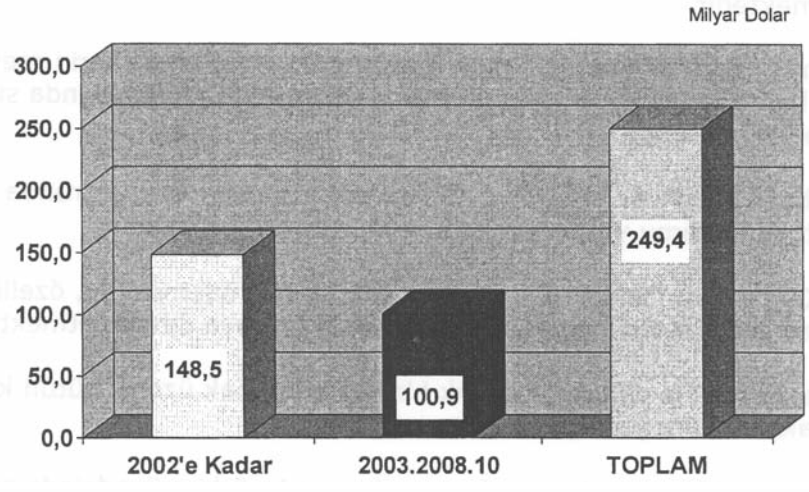

Kaynak: HM

Merkezi yönetim iç ve dış brüt borç stoku **Ekim 2008** itibariyle YTL cinsinden **373.3 milyar YTL'dir**. 2002 yılına göre **130.5 milyar YTL** artmıştır.

MERKEZİ YÖNETİM BRÜT İÇ VE DIŞ BORÇ STOKU
(Milyar TL)

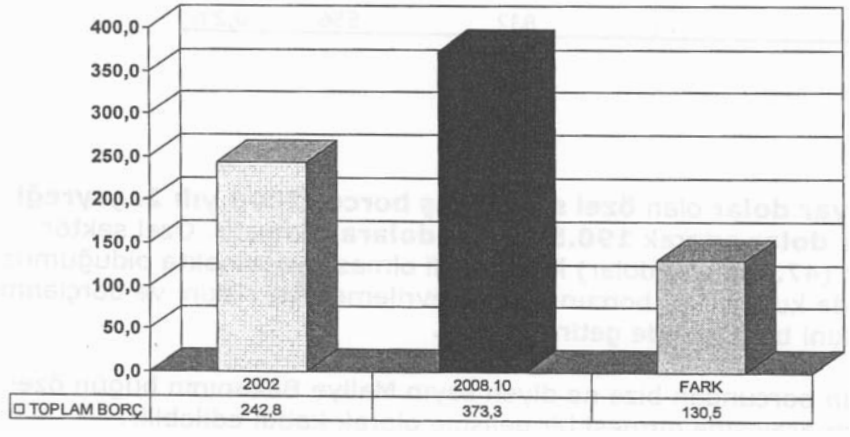

Kaynak: HM

Merkezi Yönetim borç stokunun **271.3** milyar YTL'si **iç** (%72.7), **102** milyar YTL'si (%27.3) **dış** borçtur.

İç borcun % 25.4'ü **kamuya** (68.8 milyar YTL), % 74.6'sı **piyasaya** (202.5 milyar YTL) borçtur. Kamuya olan borcun **çoğu** YTL cinsinden ve değişken faizlidir. Piyasaya olan borcun da **çoğu** YTL cinsinden olmakla birlikte sabit (%39.6) ve değişken (28.6) faizli kısımlar birbirine yakındır.

Dış borcun % 72.1' sabit, % 27.9'u değişken faizlidir.

Sonuç olarak, toplam borç stokunun % 57.6'sı **sabit** (215.2 milyar YTL), % 42.4'ü (158.1 milyar YTL) **değişken** faizlidir. Faizlerin yükselmekte olduğu dönemde sabit faizli kısmın yüksek olması avantajdır. Ancak dezavantajlı grubun oranı da az değildir.

Toplam borcun % 33.3'ü **döviz cinsinden** olması (123.5 milyar YTL) kur riski dolayısıyla önemlidir. %33.3'ün sadece %9.7'sinin değişken faizli olması da bir avantajdır.

Merkezi yönetim toplam borç stokunun **YTL** ve **döviz cinsinden** dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

		2008 EKİM		
		Milyon YTL	Milyon USD	%
TOPLAM BRÜT BORÇ STOKUNUN DÖVİZ KOMPOZİSYONU	**TOPLAM STOK**	**373.286**	**249.456**	**100,0%**
	YTL	249.061	166.440	66,7%
	USD	73.703	49.253	19,7%
	EUR	32.577	21.770	8,7%
	SDR	12.940	8.647	3,5%
	JPY	4.174	2.789	1,1%
	Diğer	832	556	0,2%
	İç Borç Stoku	**271.333**	**181.324**	**72,7%**
	YTL	249.061	166.440	66,7%
	USD	16.415	10.970	4,4%
	EUR	5.857	3.914	1,6%

	Dış Borç Stoku	**101.953**	**68.132**	**27,3%**
	USD	57.287	38.284	15,3%
	JPY	4.174	2.789	1,1%
	EUR	26.720	17.856	7,2%
	SDR	12.940	8.647	3,5%
	Diğer	832	556	0,2%

Özel sektör dış borcu

2002 yılında **43.1 milyar dolar** olan **özel sektör dış borcu, 2008 yılı 2. çeyreği** itibariyle **147.4 milyar dolar** artarak **190.5 milyar dolara** çıkmıştır. Özel sektör borcunun dörtte birinin (47.8 milyar dolar) kısa vadeli olması, yaşamakta olduğumuz ekonomik kriz ortamında kur riskini, borcun borçla çevrilememesi riskini ve borçlanmanın maliyetinin artması riskini beraberinde getirmektedir.

Geçmişte, özel sektörün borcundan bize ne diyen sayın Maliye Bakanının bugün özel sektör borçlarına çözüm arayışına girmesi bir gelişme olarak kabul edilebilir.

Yukarıda sunulan rakamlar ve açıklamalar, artan faizler (Sn.Şimşek: faizlerdeki 1 puanlık artış 3.5-4 milyar YTL Hazineye yük getiriyor, demişti.), kısalan vadeler ve düşürülemeyen reel faizler, Hükümetin iddia ettiğinin aksine Türkiye'nin bir borç stoku riski ile karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır.

7. SONUÇ

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına ilişkin Plan ve Bütçe Komisyonunun çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Bilgilerinize saygıyla arz olunur.

Harun ÖZTÜRK
İzmir Milletvekili

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü *17.10.2008*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-176/4107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 13/10/2008 tarihinde kararlaştırılan "2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

2009 YILI
MİLLİ BÜTÇE TAHMİN RAPORU

BOŞ SAYFA

MİLLİ BÜTÇE TAHMİN RAPORU

2009 Yılı Programının temel amacı, borç stokunu azaltacak bir faiz dışı fazla elde etmek, mali disiplini güçlendirmek ve yılsonu enflasyon hedefi ile uyumlu bir kamu maliye politikası yürütmektir. Program, sürdürülebilir bir büyüme ortamının devam ettirilmesini de hedeflemektedir.

2009 Yılı Programında gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 4 oranında artacağı öngörülmüştür.

2009 yılında toplam kaynakların sabit fiyatlarla yüzde 4 oranında artacağı, sabit sermaye yatırımlarındaki artış oranının ise yüzde 5 olacağı tahmin edilmektedir.

Programda toplam tüketimin sabit fiyatlarla yüzde 3,4 oranında artması öngörülmektedir. Bu oranın, kamu tüketiminde yüzde 2,1, özel tüketimde ise yüzde 3,5 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

TABLO: KAYNAKLAR-HARCAMALAR DENGESİ

	Cari Fiyatlarla, Milyon YTL.				GSYH İçindeki Yüzde Paylar			
	2006	2007	2008 (1)	2009 (2)	2006	2007	2008 (1)	2009 (2)
GSYH	758.391	853.636	994.315	1.111.438	100,0	100,0	100,0	100,0
NET MAL VE HİZMET İHRACATI	37.246	43.513	57.270	63.973	4,9	5,1	5,8	5,8
TOPLAM YURTİÇİ TALEP	795.636	897.150	1.051.585	1.175.411	104,9	105,1	105,8	105,8
SABİT SERMAYE YATIRIMI	171.520	186.915	214.758	242.365	22,6	21,9	21,6	21,8
KAMU	28.464	32.534	37.125	40.796	3,8	3,8	3,7	3,7
ÖZEL	143.056	154.381	177.633	201.568	18,9	18,1	17,9	18,1
STOK DEĞİŞMESİ	-1.783	536	7.764	7.911	-0,2	0,1	0,8	0,7
KAMU	-696	70,289	611	-920,362	-0,1	0,0	0,1	-0,1
ÖZEL	-1.087	466	7.154	8.832	-0,1	0,1	0,7	0,8
TOPLAM YATIRIMLAR	169.738	187.452	222.523	250.276	22,4	22,0	22,4	22,5
KAMU	27.768	32.604	37.736	39.876	3,7	3,8	3,8	3,6
ÖZEL	141.969	154.847	184.787	210.400	18,7	18,1	18,6	18,9
TOPLAM TÜKETİM	625.899	709.698	829.063	925.135	82,5	83,1	83,4	83,2
KAMU	72.327	83.231	95.358	106.522	9,5	9,8	9,6	9,6
ÖZEL	553.572	626.467	733.704	818.613	73,0	73,4	73,8	73,7

KAYNAK: DPT
(1) Gerçekleşme Tahmini.
(2) Program

TABLO: KAYNAKLAR-HARCAMALAR DENGESİ

	1998 Fiyatlarıyla, Milyon YTL.				Yüzde Değişme		
	2006	2007	2008 (2)	2009 (3)	2007	2008 (2)	2009 (3)
GSYH	96.738	101.208	105.257	109.467	4,6	4,0	4,0
NET MAL VE HİZMET İHRACATI(1)	3.468	4.658	5.098	5.341	-1,2	-0,4	-0,2
TOPLAM YURTİÇİ TALEP	100.207	105.866	110.355	114.807	5,6	4,2	4,0
SABİT SERMAYE YATIRIMI	25.234	26.852	27.995	29.382	6,4	4,3	5,0
KAMU	3.768	4.260	4.378	4.447	13,0	2,8	1,6
ÖZEL	21.466	22.592	23.617	24.935	5,2	4,5	5,6
STOK DEĞİŞMESİ (1)	-764	182	688	1.004	1,0	0,5	0,3
KAMU	-74	7,063	54,106	-76,293	0,1	0,0	-0,1
ÖZEL	-690	175	634	1.080	0,9	0,5	0,4
TOPLAM YATIRIMLAR	24.470	27.034	28.684	30.386	10,5	6,1	5,9
KAMU	3.694	4.267	4.432	4.370	15,5	3,9	-1,4
ÖZEL	20.776	22.767	24.251	26.015	9,6	6,5	7,3
TOPLAM TÜKETİM	75.736	78.832	81.672	84.422	4,1	3,6	3,4
KAMU	7.210	7.597	7.918	8.085	5,4	4,2	2,1
ÖZEL	68.526	71.236	73.753	76.336	4,0	3,5	3,5

KAYNAK: DPT

(1) Yüzde değişimleri, GSYH büyümesine katkılarını göstermektedir.

(2) Gerçekleşme Tahmini.

(3) Program

BOŞ SAYFA

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISININ GENEL GEREKÇESİ VE MADDE GEREKÇELERİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi (S. Sayısı: 312)

BOŞ SAYFA

GENEL GEREKÇE

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak ve aşağıda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır:

• Enflasyonla mücadele politikasını desteklemek,

• Kamu sektörü için belirlenen faiz dışı fazla hedefine merkezi yönetim bütçesinin azami derecede katkı yapmasını sağlamak,

• Etkin bir borçlanma politikası izlenmesi ve mali disiplinin sağlanması yoluyla faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısını hafifletmek,

• Mali disiplin anlayışına uygun olarak kaynakların belirlenmiş temel politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini, kamu harcamalarının kalitesinin artırılmasını ve bu suretle halkımızın hayat standardının yükseltilmesini sağlamak,

• Bütçe harcamalarını sağlam gelir kaynaklarıyla karşılamak ve kaynak-harcama dengesini göz önünde bulundurmak,

• Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesini ve kullanılmasını temin etmek,

• Makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek,

• Dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığını artırmak,

• Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı güçlendirmek,

• Tesis edilen mali disiplini devam ettirmek,

• Yatırıma ayrılan kaynakların öncelikli ve kısa sürede sonuç alınabilecek projelere yönlendirilmesini temin etmek,

• Orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık vermek,

• Verimliliği artırıcı ve üretimi teşvik edici bir tarımsal destekleme politikası oluşturmak,

• Eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik harcamalara daha fazla kaynak sağlamak,

• Kırsal kesimin alt yapısını güçlendirmek.

2009 yılı bütçe ödenekleri, kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesine ve reel ekonomideki büyümenin sürdürülmesine katkıda bulunulması başta olmak üzere yukarıda sayılan hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlama amacıyla Orta Vadeli Programda ve Orta Vadeli Mali Planda belirlenen politika, hedef ve öncelikler ile idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınarak belirlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gereken genel hükümler sayılmıştır. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2009 yılında yapacakları hizmetlerin karşılığı olarak verilen toplam ödenek tutarları bu maddede belirlenmektedir.

Madde 2- Bu maddede 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesi çerçevesinde kamu idarelerinin 2009 yılı gelir tahminleri toplamına yer verilmektedir. 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelir toplamı, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin öz gelir toplamı ile bu idarelere yapılacak olan Hazine yardımı tutarı ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri toplamı ayrı ayrı gösterilmektedir. Ayrıca, (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin net finansman toplamlarına da yer verilmektedir.

Madde 3 - 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, varsa bütçe açığının nasıl kapatılacağı hükmünün merkezi yönetim bütçe kanununda bulunması gerektiği belirtilmiştir. Bu madde ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine tahsis edilen ödenekler toplamı ile genel bütçe gelir tahmini toplamı arasındaki farkın net borçlanma ile karşılanacağına dair hükme yer verilmektedir.

Madde 4- Bu maddede, bütçe kanununda ve diğer kanunlarda yer alan "Fasıl, Bölüm, Kesim, Madde, Tertip" ve "ilgili hizmet tertibi" ibarelerinin analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak tanımlamalarına yer verilmektedir.

Madde, tahakkuk ettirilecek giderlerin Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilmesini ve kesin hesap kanunu tasarısının ise ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyinde hazırlanmasını öngörmektedir.

Ayrıca, analitik bütçe sınıflandırması sisteminin uygulanmasında çıkabilecek sorunların giderilmesi ve diğer mevzuat hükümleri ile yeni sınıflandırma arasında uyumun sağlanması amacıyla bu konuda düzenlemeler yapmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Madde 5- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bağlı cetvellere merkezi yönetim bütçe kanununda yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu hüküm çerçevesinde, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa (A), (B), (C), (E), (F), (H), (İ), (K), (M), (O), (P), (T) ve (V) cetvellerinin eklenmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 6- Bütçe uygulamalarında esneklik sağlanmasını amaçlayan bu madde ile yılı içinde hizmetin gerektirdiği hallerde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller dahilinde merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin bağlı (A) işaretli cetvellerinde yeni tertipler, (B) işaretli cetvellerinde yeni gelir kodları ve (F) işaretli cetvellerinde yeni finansman kodları açılmasına imkan sağlanmaktadır.

Madde 7- 5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinde yedek ödenek bulundurulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Maliye Bakanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm kapsamında, Maliye Bakanlığı bütçesine "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği", "Yedek Ödenek", "Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" ile "Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği"nin konulmasına ve ilgili kuruluşların bütçelerine aktarılmasında uyulacak esas ve usullere ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

Madde 8- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yatırımların yıllık programlar dahilinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 2009 Yılı Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır. 2009 Yılı Programında yer verilecek yatırımlara hız kazandırmak ve 2009 yılında işe başlanılabilmesini sağlamak amacıyla, proje veya işin öngörülen ilk yıl yatırım ödeneğinin toplam proje bedelinin yüzde onundan az olamayacağı koşulu getirilmektedir. Kurumlara gerektiğinde projeleri için yatırım ödenekleri içinde kalmak kaydıyla revize imkanı tanınmaktadır.

(2) nci fıkrasında, Silahlı Kuvvetler bütçesinin programlarında (03) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan savunma amaçlı inşa ve tesisler ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetlerin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının vizesine bağlı olmadığı ve 2009 Yılı Yatırım Programında yer verilmesine gerek bulunmadığı belirtilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş projeler ve bu projelerin alt kalemleri ile ilgili değişiklikler konusunda uyacakları esaslar düzenlenmektedir.

(4) üncü fıkrasında ise 2009 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişikliklerin, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyularak yapılacağına dair hükme yer verilmektedir.

Madde 9 – Maddenin;

(1) inci fıkrasında, bütçe ödeneklerinin kullanılmasında etkinliği artırmak amacıyla (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtların ancak acil ve zorunlu hallerde Bakanlar Kurulu kararı alınmak suretiyle edinilebilmesi öngörülmektedir.

(2) nci fıkrasında, mülkiyetlerindeki taşıtlar yanında vakıf, dernek, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılan taşıtlar için (güvenlik hizmetlerinde kullanılan taşıtlar hariç), kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılmaması hükmü getirilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ile Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, dernek ve vakıflarca hibe edilecek taşıtlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmeksizin Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilmesine imkan tanınmaktadır.

(4) üncü fıkrasında, Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtların 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmeksizin, cinsi ve adedinin İçişleri Bakanının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmesi kaydıyla, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilmesi ve aradaki fiyat farkının döner sermaye gelirleri, sosyal tesis veya kantin gelirleri ile Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gelirlerinden karşılanmasına imkan sağlanmaktadır.

Aynı şekilde, (5) inci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtların 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurtdışı ve Yurtiçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedinin Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilmesi ve aradaki fiyat farkının, kantin gelirlerinden, döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden) karşılanması imkanı getirilmektedir.

(6) ncı fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlardan, en az 10 yaşını doldurmuş olanların, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı Milli Savunma Bakanlığı için 40 adedi, Jandarma Genel Komutanlığı için 10 adedi ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için 5 adedi geçmemek üzere yenileriyle değiştirilmesi ve aradaki fiyat farkının bütçeden karşılanabilmesi imkanı getirilmektedir.

Madde 10- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yıl içinde meydana gelecek gelişmelerin zorunlu kıldığı durumlarda bütçe ödenekleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin esaslar yer almaktadır. Bu kapsamda;

- Personel giderleri ile ilgili olarak, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Personel Giderleri" ile "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile gerektiğinde "Yedek Ödenek" tertibine ve diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya,

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin isteği üzerine bütçesinden hizmeti yürütecek idarenin bütçesine aktarma yapmaya,

- Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan Silahlı Kuvvetlerinin tek merkezden yönetilmesi gereken hizmetlerine ilişkin ödenekleri bu kurumlar ve fonksiyonlar arasında aktarmaya,

- 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yıl içinde yapılacak değişiklikler çerçevesinde proje ödeneklerini ilgili kuruluşların bütçeleri arasında aktarmaya,

- Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya,

Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

(2) nci fıkrasında, 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesine istinaden genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabileceğine, yüzde yirmiyi geçen diğer her türlü kurum içi aktarmalarını yapmaya ise Maliye Bakanının yetkili olduğuna ilişkin hükme yer verilmektedir.

(3) üncü fıkrasında genel bütçeli idarelerin 13/12/1983 tarihli ve 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yaptıracağı işlerde, söz konusu işlere ilişkin ödeneklerini Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesine işi yaptıran idarenin doğrudan aktarması sağlanmaktadır.

(4) üncü fıkrasında Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının cari yıl içinde aralarında yapılan hizmetlerin bedellerini karşılamak amacıyla bütçeleri arasında karşılıklı aktarma yapmalarına olanak sağlanmaktadır.

(5) inci fıkrasında, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen gelir, (F) işaretli cetvellerinde belirtilen ödenekleştirilmeyen finansman karşılıklarını ve gerçekleşen finansman fazlalarının ödenek olarak eklenmesine Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kamu idareleri yetkili kılınmaktadır.

(6) ncı fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferlerinin ödenek aktarması suretiyle, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferlerinin ise tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir.

Madde 11- 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin geçici hizmet karşılığı yapacakları ödemelerin niteliği ve ödemelere ilişkin esaslara yer verilmektedir.

Madde 12- Maddenin (1) inci fıkrasının;

(a) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri için tahsis edilen ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısmını, ödeneklerinin yüzde otuzunu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

(b) bendinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının tanıtma hizmetlerine ilişkin ödeneklerinin harcanmayan tutarlarını ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(c) bendinde, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu projelerinin desteklenmesi için konulan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

(ç) bendinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Tezleri Projesi için konulan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

(d) bendinde, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usulleri belirlemeye,

Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

(2) nci fıkrasında sermaye ödeneklerinin, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 13- Bu maddede, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kaldırılması sonucunda il özel idareleri ve büyükşehir belediyelerine devredilen personelin özlük haklarının 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi çerçevesinde ödenmesi ve Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında yolu veya suyu olmayan köylerin altyapılarının desteklenmesi amacıyla Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertiplerdeki ödeneklerin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmektedir. Ayrıca, bu kapsamda ilgili idarelere yapılan Hazine yardımlarının veriliş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı hususu hükme bağlanmaktadır.

Madde 14- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi kapsamında yer alan ödeneğin kullanım esaslarına yer verilmektedir.

(2) nci fıkrasında, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (d) bendi, 46, 58, ek 25, ek 26 ve ek 27 nci maddeleri ile yükseköğretim kurumlarında ikili öğretim yapılmasını düzenleyen 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirlerin öz gelir olarak kaydedilmesi ve karşılığında ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine ödenek olarak eklenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

(3) üncü fıkrasında, sağlık, kültür ve spor dairesi başkanlıkları altında tertiplenen ödenekler arasındaki aktarmalar hariç, fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyi itibarıyla tefrik edilen öz gelir karşılığı ödenekler arasında aktarma yapılmaması öngörülerek, 2547 ve 3843 sayılı Kanunların ikinci fıkrada sayılan maddeleri gereğince belirli hizmetlere tahsis edilen gelirler karşılığında bütçelenen ödeneklerin sadece bu hizmetlere ilişkin tertipler arasında aktarılabilmesi amaçlanmaktadır.

(4) üncü fıkrasında, yıl içinde eklenen sermaye ödeneklerinin, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir.

(5) inci fıkrasında ise, yükseköğretim kurumlarının bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesi konusunda esas ve usuller belirlemeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Madde 15- Maddenin (1) inci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine stratejik hedef planı uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamaların ne suretle karşılanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. (2) nci fıkrasında Savunma Sanayii Destekleme Fonu aracılığıyla yapılacak alımlara, (3) üncü fıkrasında ise Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak paraların bütçeleştirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

Madde 16- Yabancı ülkeler ile uluslararası kuruluşlara yapılacak hizmet karşılıkları sonucu elde edilen tutarları, aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Madde 17- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yurtiçi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanacak imkanların Türk Lirası karşılıklarının bütçeleştirilmesi, dış kaynaklardan bağış ve yardım yoluyla gelen malzemelerin tertibinde mevcut ödeneklerin yetmemesi halinde navlun bedelleri ve gümrük vergileri karşılığının bütçelere ödenek kaydı, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaçları için yabancı devletlerden askeri yardım yoluyla sağlanacak malzeme bedellerinin bütçeye kayıt şekli ile ilgili hükümlere yer verilmektedir.

Diğer fıkralarında ise, Avrupa Birliği mali işbirliği kapsamında sağlanacak mali imkanların karşılığı olarak ilgili idarelerin bütçelerine konulan tutarların Ulusal Fona ödenmesine ve kullanılmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Madde 18- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün meteorolojik ürünlerinin diğer ülke ve kişilere satışından elde edilecek döviz cinsinden tutarların kullanımına,

(2) nci fıkrasında, 5018 sayılı Kanun ile genel bütçe kapsamına dahil edilen ve 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerin ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirlerinin genel bütçe geliri olarak tahsil edileceğine,

(3) üncü fıkrasında ise, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devirlerinden elde edilen gelirlerin tamamının genel bütçeye gelir kaydedileceğine,

ilişkin hükümler yer almaktadır.

Madde 19- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin son fıkrasında, mali yıl içinde sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikrazı limitinin bütçe kanunlarıyla belirlenmesi hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, maddenin (1) inci fıkrasında, garantili imkan ve dış borcun ikraz limiti tutarı 3 milyar ABD Doları, finansman enstrümanlarına sağlanacak garanti tutarı ise 2 milyar ABD Doları olarak belirlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, Bakanlar Kuruluna (b) bendinde yer alan finansman enstrümanlarına ilişkin tutarı bir katına kadar artırma hususunda yetki verilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü paragrafında mali yıl içinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limitinin her yıl bütçe kanunları ile belirleneceğine ilişkin hükme istinaden yıl içinde ihtiyaç duyulması halinde kurumlara finansman sağlanması amacıyla, bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde birine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği belirtilmektedir.

Madde 20- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi uyarınca, kamu iktisadi teşebbüslerinin, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ile Toprak Mahsulleri Ofisinin doğmuş ve doğacak görev zararları ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, Hazinenin pay sahibi olduğu ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışındaki şirketlerin Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının tamamının veya bir kısmının şirketlerin ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebileceğine ve bu mahsup işleminin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

(3) üncü fıkrasında Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilâtın ve Bankanın faaliyet karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamının veya bir kısmının, Bankanın politik risk alacağına ve/veya ödenmemiş sermayesine mahsup edilebileceğine ve bu mahsup işleminin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 21- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesine istinaden, aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesine esas aylık katsayısı, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanan taban aylık katsayısı, iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesine esas yan ödeme katsayısı altı aylık dönemler itibarıyla belirlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelin altı aylık dönemler itibarıyla ücret tavanı tespit edilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, 2008 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan Tüketici Fiyatları Endeksinin 2008 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde dördü aşması halinde, aşan kısmı telafi edecek şekilde (1) ve (2) nci fıkralarda yer alan katsayılar ile ücret tavanını yeniden belirlemek amacıyla Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

(4) üncü fıkrasında ise, kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının aylıklarına ilişkin hükme yer verilmektedir.

Madde 22- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinde; 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, serbest memur kadrolarına yapacakları açıktan atama sayıları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapacakları nakil sayıları toplamı ile bu toplam sayıdan istisna tutulacak atamaların merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği, merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen toplam sayının kamu idare, kurum ve kuruluşları itibarıyla dağılımı, kullanımı ve diğer hususların Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının birlikte teklifi üzerine Başbakan onayı ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinde; öğretim üyeleri hariç, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelde yer alan boş öğretim elemanı kadrolarına yapılabilecek açıktan atama sayıları ve diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapılabilecek nakil sayıları toplamının, her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği, her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen sayının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı ve kullanımı ile diğer hususların Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirleneceği belirtilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun bu maddesinde aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir:

(1) Memur kadrolarına yapılabilecek atama sayıları belirlenmiştir. Kamu idarelerinin, 2009 yılında açıktan veya naklen atama suretiyle kullanabilecekleri kadro sayısı, 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sebebiyle ayrılan personel sayısının yüzde ellisi olarak tespit edilmiştir. Bu sayının yetmemesi halinde kamu idarelerine dağıtılmak üzere, ilave atama yapılabilecek toplam sayı belirlenmektedir.

(2) Hizmetin özelliği gereği hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere yapılacak atamalar ile Tıpta Uzmanlık Tüzüğü çerçevesinde eğitim yapmak üzere asistan kadrolarına atanacakların, ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamalarının, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamaların, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen istihdam etme zorunluluğu nedeniyle yapılacak atamaların, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun uyarınca özelleştirme programına alınan kuruluşlardaki nakle tabi personelin nakli ile 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda nakle tabi personelin nakli amacıyla yapılacak atamaların, birinci fıkra ile kamu idarelerine verilen atama izni sayıları dışında tutulması amaçlanmaktadır.

(3) İkinci fıkra kapsamında belirtilen kadrolara yapılacak atamalar, birinci fıkrada belirtilen düzenlemeler dışında olduğu için, bu kadrolardan ayrılan personel sayısı da, birinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamaların dışında tutulmaktadır. Ayrıca, 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere bağlanan diğer yükseköğretim kurumlarının teşkilatı, mevcut kadroları ve pozisyonları ile birlikte personelinin yeni kurulan üniversitelere devri öngörülmüş olup, devredilen birim teşkilat ve kadrosu ile birlikte yeni kurulan üniversiteye ait olacağından, yeni kurulan üniversitelere bu kapsamda devredilen memur sayıları da birinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamanın dışında tutulmaktadır.

(4) 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinde belirtilen istisnai memurluklara yapılacak atamalar ile anılan Kanunun 92 inci maddesi uyarınca memurluktan çekilenlerin yeniden atanması, bu atamaların takibi ve uygulamanın yönlendirilebilmesi amacıyla Devlet Personel Başkanlığının iznine tabi tutulmaktadır.

(5) Öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına yapılabilecek atama sayıları ile nakil sayıları belirlenmiştir. Öte yandan bu sayının bir kısmının, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelerin, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılabilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca TUS veya DUS sınavını kazananların eğitimlerini tamamlayabilmelerini teminen araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurtdışına eğitim amaçlı gönderilenlerden eğitimlerinin bitiminde yurda dönenlerin atanmasını teminen yapılacak atamaların beşinci fıkrada belirtilen atama izin sayıları dışında tutulması amaçlanmaktadır.

(7) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca TUS veya DUS sınavını kazananların eğitimlerini tamamlayabilmelerini teminen araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile öğretim üyesi kadrosuna yapılacak atamalar, beşinci fıkrada belirtilen düzenlemeler dışında olduğu için, bu kadrolardan ayrılan personel sayısı da beşinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamaların dışında tutulmaktadır. Ayrıca, 5662 sayılı Kanunla, 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere yeni kurulan üniversitelere bağlanan diğer yükseköğretim kurumlarının teşkilatı, mevcut kadroları ve pozisyonları ile birlikte personelinin yeni kurulan üniversitelere devri öngörülmüş olup, devredilen birim teşkilat ve kadrosu ile birlikte yeni kurulan üniversiteye ait olacağından, yeni kurulan üniversitelere bu kapsamda devredilen öğretim elemanı sayıları da beşinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamanın dışında tutulmuştur.

(8) Birinci fıkra kapsamındaki kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvellerin Maliye Bakanlığına bildirilme ve Devlet Personel Başkanlığına gönderilme süre ve şekilleri düzenlenmektedir.

(9) 1/1/2009 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapacakları atamalar düzenlenmektedir.

Madde 23- (1) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında, ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca kullanılacak sözleşmeli personel pozisyonları ile tip sözleşme örnekleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi tutulmakta, kadro karşılığı sözleşmeli personel için sadece tip sözleşme örneği vizesi yapılacağı belirtilmektedir. Anılan idarelerin 2008 yılında vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize işlemine gerek kalmaksızın 2009 yılında kullanılmasına imkân sağlanmakta, ayrıca, 2008 yılında bu pozisyonlarda istihdam edilen personelin durumu düzenlenmektedir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen idare kurum ve kuruluşların, alım yapacakları sözleşmeli personele ilişkin sayı ve nitelik hususunda Maliye Bakanlığından izin almaları şartı düzenlenmektedir.

(3) "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ı düzenleyen 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulanmasına devam olunması sağlanmaktadır.

(4) Yukarıdaki fıkralar kapsamında vize edilmiş pozisyonlarda, birim, nitelik, unvan, isim, tip sözleşme değişiklikleri ile mevzuat uyarınca yapılması gerekenler dışındaki ücret değişikliklerinin Maliye Bakanlığınca vizesi öngörülmektedir.

(5) 2008 yılı sözleşmeli personel pozisyon sayılarının hangi şartlarda aşılabileceğine dair düzenleme yapılmaktadır.

(6) Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde sözleşmeli personel istihdamına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 24- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin, istihdam edeceği sürekli işçiler ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçilerin ödeneklerle sınırlı olarak çalıştırılması hükme bağlanmaktadır.

(2) İşçilik ödenekleri, geçici iş pozisyonları ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile "Yedek Ödenek" tertiplerinden aktarma yapılması sınırlandırılmaktadır.

(3) Fıkrada belirtilen istisnalar dışında fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için ödenek aktarması yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 25- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından, kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olunan uluslararası kuruluşlar dışındaki uluslararası kuruluşlara üyelikleri hususunda bütçe disiplinini bozmamak ve söz konusu idarelerin kendilerine tahsis edilen ödeneklerin üzerinde harcama yapmalarının önüne geçmek amacıyla, üyelik için gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamayacağı ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamayacağına ilişkin hükme yer verilmektedir.

(2) nci fıkrasında, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarının uluslararası anlaşmalar, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dahil) birinci fıkrada yer alan hükmün uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Madde 26- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen sosyal tesislerin giderlerinin bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerle karşılanacağı ve merkezi yönetim bütçesinden ya da döner sermaye ve fonlardan ücret vermek suretiyle 2009 yılında ilk defa istihdam edilecek personel görevlendirilemeyeceği belirtilmektedir.

Madde 27- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan ve muhasebe kayıtlarında bulunan Devlet alacaklarından tutarı 15 Türk Lirasına kadar olanların tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağının anlaşılması halinde, bu tutarların muhasebe kayıtlarından çıkarılmasına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanına, diğer kamu idarelerinde üst yöneticilere yetki verilmektedir.

Uygulamada mevcut sosyal güvenlik kanunları kapsamında birden fazla aylık ve gelir almakta olanlar ile bunların hak sahiplerinin hangi kanun kapsamında sağlık yardımından yararlanacakları hususunda yanlışlıklara düşülmektedir. Yapılan bu düzenleme ile asli olarak yararlanılması gereken sosyal güvenlik kanununun dışında bir sosyal güvenlik kanunu kapsamında sağlık yardımından yararlananlara borç çıkarılmaması amaçlanmaktadır.

Madde 28- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 68 inci maddesine göre genel sağlık sigortalısı sayılan hak sahiplerinin sağlık kurum ve kuruluşlarındaki ayakta tedavilerinden, ayakta veya yatarak tedavileri nedeniyle kullanmalarına lüzum görülen ortez, protez ve iyileştirme araç ve gereçlerinden ve yardımcı üreme yöntemi tedavisinden katılım payı alınmaktadır. Yapılan düzenleme ile geçiş süreci tamamlanıncaya kadar kamu personeli ile yeşil kart sahiplerinden de ayakta tedavilerinden, kullandıkları ortez, protez ve iyileştirme araç ve gereçlerinden ve yardımcı üreme yöntemi tedavilerinden katılım payı alınması suretiyle uygulamaya paralellik sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 29- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 2009 yılında çeşitli nedenlerle kısmen veya tamamen uygulanmayacak kanun hükümlerine yer verilmektedir.

(2) nci fıkrasında, Maliye Bakanlığının hükümet konaklarının yapımını programlama, satınalma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisini, söz konusu işlerin 2009 yılından itibaren İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmesini sağlamak amacıyla askıya alınmaktadır.

(3) üncü fıkrası ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesinde 5 YTL sendika ödeneği verilmesine ilişkin hükmün 15/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere her ay için 10 TL tutarında toplu görüşme primi verilmesi şeklinde uygulanması sağlanmaktadır.

(4) üncü fıkrasında yapılan düzenleme ile 23/7/1995 tarihli ve 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında 30/9/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin başvurulardan Maliye Bakanlığınca uygun görüş verilmemiş olanların işlemden kaldırılması amaçlanmaktadır.

(5) inci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun geçici 4 üncü maddesi çerçevesinde Polis Akademisi eğiticileri ve yöneticilerine verilen ek tazminatın ödenmesinin 2009 yılında da devam etmesi amaçlanmaktadır.

Madde 30- Yürürlük ve yürütme maddesidir.

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
İLE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Büyük Millet Meclisi (S. Sayısı: 312)

boş sayfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 257.634.693.488 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 16.398.005.878 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.923.611.108 Türk Lirası,

ödenek verilmiştir.

Gelir ve Finansman

MADDE 2- (1) Gelirler:

Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 244.170.907.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 3.877.617.905 Türk Lirası öz gelir, 12.632.033.320 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 16.509.651.225 Türk Lirası,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1 – (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 257.742.143.488 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 16.423.005.878 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.923.611.108 Türk Lirası,

ödenek verilmiştir.

Gelir ve Finansman

MADDE 2 – (1) Gelirler:

Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 244.170.907.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 3.877.617.905 Türk Lirası öz gelir, 12.657.033.320 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 16.534.651.225 Türk Lirası,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 1.923.611.108 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman:

Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 130.434.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3- (1) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine İlişkin Hükümler

Bölüm düzeni ve deyimler

MADDE 4- (1) Gider cetvelinin bölümleri, analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak fonksiyonlar şeklinde düzenlenir. Fonksiyonlar; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü düzeyde alt fonksiyonlara ayrılır.

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda giderlere ilişkin yer alan;

a) "Fasıl ve bölüm" deyimleri, fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyini,

b) "Kesim" deyimi, fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyini,

c) "Madde" deyimi, fonksiyonel sınıflandırmanın üçüncü düzeyini,

ç) "Tertip" deyimi, kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi kodların bütün düzeyleri ile ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini,

d) Borç ödemeleri yönünden "ilgili hizmet tertibi" deyimi, borç konusu hizmetlerin yürütüldüğü ilgili tertipleri,

ifade eder.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 1.923.611.108 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman:

Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 130.434.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3 – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine İlişkin Hükümler

Bölüm düzeni ve deyimler

MADDE 4 – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(3) Tahakkuk ettirilecek giderler Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir; kesin hesap kanunu tasarısı ise ikinci düzeyde hazırlanır.	
(4) İlgili mevzuat hükümleriyle analitik bütçe sınıflandırması arasında gerekli uyumu sağlamaya ve ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye yönelik düzenlemeler yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	
Bağlı cetveller	**Bağlı cetveller**
MADDE 5- (1) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile verilen ödeneklerin dağılımı (A),	**MADDE 5 –** (1) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile verilen ödeneklerin dağılımı (A),
(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B),	(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B),
(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C),	(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C),
(4) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E),	(4) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E),
(5) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar (F),	(5) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar (F),
(6) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H),	(6) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H),
(7) Çeşitli kanunlara göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ),	(7) Çeşitli kanunlara göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ),
(8) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K),	(8) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K),
(9) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonları öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M),	(9) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonları öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M),

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(10) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca milli müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak;

a) Hayvanların alım değerleri (O),

b) Motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P),

(11) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmetlerde kullanılacağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tâbi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T),

(12) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V),

işaretli cetvellerde gösterilmiştir.

Yeni tertip, gider ve gelir kalemleri açılması

MADDE 6- (1) İlgili mevzuatına göre, yılı içinde hizmetin gerektirdiği hallerde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bağlı (A) işaretli cetvellerinde yeni tertipler, (B) işaretli cetvellerinde yeni gelir kodları ve (F) işaretli cetvellerinde yeni finansman kodları açılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Politikaya İlişkin Hükümler

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler

MADDE 7- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için "Personel Giderleri" ve "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.1 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(10) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca milli müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak;

a) Hayvanların alım değerleri (O),

b) Motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P),

(11) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmetlerde kullanılacağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tâbi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T),

(12) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V),

işaretli cetvellerde gösterilmiştir.

Yeni tertip, gider ve gelir kalemleri açılması

MADDE 6 – Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Politikaya İlişkin Hükümler

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler

MADDE 7 – Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Yedek Ödenek:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tertipler ile çok acil ve zorunlu hallerde (06) ve (07) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.3 tertibinde yer alan ödenekten, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak, 2009 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.5 tertibinde yer alan ödeneği, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarmaya,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yatırım harcamaları

MADDE 8- (1) 2009 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve HES projeleri, Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İnşaatı Projesi ve diğer demiryolu yapım projeleri hariç) 2009 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2009 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde onundan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Silahlı Kuvvetler bütçesinin programlarında (03) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan savunma sektörü, altyapı, inşa, iskan ve tesisleriyle NATO altyapı yatırımlarının gerektirdiği inşa ve tesisler ve bunlara ilişkin kamulaştırmalar ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetler, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının vizesine bağlı olmayıp 2009 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer almaz.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt harcama kalemleri itibarıyla tadat edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projelerinin alt harcama kalemleriyle ilgili işlemlerde 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yatırım harcamaları

MADDE 8 – Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(4) 2009 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

Resmi taşıtlara ilişkin hususlar

MADDE 9- (1) Bu Kanuna ekli (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hallere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(2) Vakıf, dernek, sandık, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup 237 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurumlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlarınca kullanılan taşıtların giderleri için (güvenlik hizmetlerinde kullanılan taşıtlar hariç) kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil), Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, dernek ve vakıflarca hibe edilecek taşıtlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(4) Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlar, 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi İçişleri Bakanının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, döner sermaye gelirleri, sosyal tesis veya kantin gelirleri ile Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gelirlerinden karşılanır.

(5) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Resmi taşıtlara ilişkin hususlar

MADDE 9 – (1) Bu Kanuna ekli (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hallere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(2) Vakıf, dernek, sandık, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup 237 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurumlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlarınca kullanılan taşıtların giderleri için (güvenlik hizmetlerinde kullanılan taşıtlar hariç) kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil), Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, dernek ve vakıflarca hibe edilecek taşıtlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(4) Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlar, 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi İçişleri Bakanının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, döner sermaye gelirleri, sosyal tesis veya kantin gelirleri ile Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gelirlerinden karşılanır.

(5) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlar, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, kantin gelirlerinden, döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden) karşılanır.

(6) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlardan, trafiğe tescil tarihi itibarıyla en az 10 yaşını doldurmuş olanlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi, ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı Milli Savunma Bakanlığı için 40 adedi, Jandarma Genel Komutanlığı için 10 adedi ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için 5 adedi geçmemek üzere mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir ve aradaki fiyat farkı, bütçeden karşılanabilir. Bu fıkrada yer almayan hususlar hakkında 3212 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bütçe Uygulamasına İlişkin Hükümler

Aktarma ve ekleme işlemleri

MADDE 10- (1) a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Personel Giderleri" ile "Sosyal Güvenlik

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlar, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, sosyal tesis gelirlerinden, kantin gelirlerinden, döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden) karşılanır.

(6) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlardan, trafiğe tescil tarihi itibarıyla en az 10 yaşını doldurmuş olanlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi, ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı Milli Savunma Bakanlığı için 40 adedi, Jandarma Genel Komutanlığı için 10 adedi ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için 5 adedi geçmemek üzere mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir ve aradaki fiyat farkı, bütçeden karşılanabilir. Bu fıkrada yer almayan hususlar hakkında 3212 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bütçe Uygulamasına İlişkin Hükümler

Aktarma ve ekleme işlemleri

MADDE 10 – Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile gerektiğinde "Yedek Ödenek" tertibine; diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tâbi olmaksızın Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya,

b) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden, hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin isteği üzerine bütçesinden yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayrımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya ve bu konuda gerekli işlemleri yapmaya,

c) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan Silahlı Kuvvetlerin tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi halinde ilgili ödeneği, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya,

ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yılı yatırım programında değişiklik yapılması halinde, değişiklik konusu projelere ait ödeneklerle ilgili kurumlar arası aktarmaya,

d) Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Bu idarelerin yüzde yirmiyi geçen diğer her türlü kurum içi aktarmalarını yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Genel bütçeli idareler, 13/12/1983 tarihli ve 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yaptıracağı işlere ilişkin ödeneklerini Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(4) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı; cari yıl içinde aralarında yapılan hizmetlerin bedellerini karşılamak amacıyla varılacak mutabakat üzerine, bütçeleri arasında karşılıklı aktarma yapmaya yetkilidir.

(5) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen ödenekleştirilmeyen finansman karşılıklarını ve gerçekleşen finansman fazlalarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Sermaye ödenekleri, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar Esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(6) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek olarak kaydedilir.

Geçici hizmet karşılığı yapılacak ödemeler

MADDE 11- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızi nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Geçici hizmet karşılığı yapılacak ödemeler

MADDE 11 – Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25 inci maddesi gereğince aday, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası gereğince çalıştırılan geçici personele yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.4) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar. Söz konusu ekonomik koda, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik koda ilişkin tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile bu Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, özelleştirme uygulamaları nedeniyle iş akitleri feshedilenlerden 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası hükmü çerçevesinde 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde istihdam edilecek personel için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Ödenek devir ve iptal işlemleri

MADDE 12- (1) a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinin (özel ödenekler ve "03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri" ekonomik kodunda yer alan tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla ödeneklerinin yüzde otuzunu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ödenek devir ve iptal işlemleri

MADDE 12 – Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin tanıtmaya ilişkin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik koduna ilişkin tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin 40.08.33.00-01.4.1.00-2-07.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin 19.01.31.00-04.8.1.02-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

d) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2008 yılından devredenler de dahil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usulleri belirlemeye,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(2) Sermaye ödenekleri, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

Mahalli idarelere yapılacak Hazine yardımları

MADDE 13- (1) Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 12.01.31.00-06.1.0.07-1-05.2 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesi çerçevesinde, il özel idarelerine veya büyükşehir belediyelerine devredilen personelin aylık ve diğer

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mahalli idarelere yapılacak Hazine yardımları

MADDE 13 – Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi çerçevesinde il özel idarelerine veya büyükşehir belediyelerine,

b) 12.01.31.00-06.1.0.08-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullandırılır. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan ödeneğin, 2009 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip il bazında dağılımı, kullandırılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin esas ve usuller Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.

Yükseköğretim kurumları ile ilgili işlemler

MADDE 14- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 38.01.02.00-09.9.9.00-2-05.3 (Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi) tertibinde yer alan ödenek, bu proje kapsamında lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödenen bu tutar karşılığını bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (d) bendi, 46, 58, ek 25, ek 26 ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yükseköğretim kurumları ile ilgili işlemler

MADDE 14 – Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleşmelerine göre kullandırılır. (B) işaretli cetvelde gelir kodları itibarıyla tahmin edilen gelirleri aşan öz gelir tahsilâtları karşılığı kadar (A) işaretli cetveline ödenek eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde yükseköğretim kurumları yetkilidir.

(3) Yükseköğretim kurumu bütçelerinde öz gelir karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinin (A) işaretli cetvelinde fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde tertiplenen ödenekler arasında (Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlıkları altında öz gelir karşılığı tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

(4) Yıl içinde eklenen sermaye ödenekleri, 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(5) Yükseköğretim kurumlarının bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesi konusunda esas ve usuller belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 15 - (1) Türk Silahlı Kuvvetlerine stratejik hedef planı uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar, 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer ayni ve nakdi imkanlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 15 - Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkra hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden helikopter, uçak alımları ile revizyonlarına, hava araçlarına füze önleme, tespit sistemlerinin takılmasına ve Helikopter Elektronik Harp (HEWS) projesine ilişkin tutarları; Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden araştırma gemisi alımına yönelik tutarları; Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü) bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre Milli Savunma, İçişleri, Sağlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanı veya Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak paraları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Milli Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Yabancı ülkelere yapılacak hizmet karşılıkları

MADDE 16- (1) Maliye Bakanı;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yabancı ülkelere ve uluslararası kuruluşlara kiraya verilen veya bir hizmetin yerine getirilmesinde kullanılan kara, deniz ve hava taşıtlarından alınan kira veya ücret tutarlarını,

b) Türk Silahlı Kuvvetlerinin öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu subay, astsubay veya erlere yapılan gider-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yabancı ülkelere yapılacak hizmet karşılıkları

MADDE 16 – Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ler karşılığında ilgili devletlerce ödenen tutarları,

c) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan yukarıda yazılı idare bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye yetkilidir.

Bağış, hibe ve yardımlara ilişkin işlemler

MADDE 17- (1) Maliye Bakanı;

a) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan hibe olarak yıl içinde elde edilecek imkânların Türk Lirası karşılıklarını Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine gereğine göre bütçeye gelir veya gelir-ödenek-gider kaydetmeye,

b) Dış kaynaklardan veya uluslararası antlaşmalarla bağış ve kredi yoluyla gelecek her çeşit malzemenin navlun ve dışalımla ilgili vergi ve resimlerinin ödenmesi amacı ile bunların karşılığını, ilgili bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek kaydetmeye ve gereken işlemleri yapmaya,

c) 2009 yılı içinde Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için yabancı devletlerden askeri yardım yoluyla veya diğer yollardan fiilen sağlanacak malzeme ve eşya bedellerini, bağlı (B) işaretli cetvelde açılacak tertiplere gelir ve karşılıklarını da bu bütçelerde açılacak özel tertiplere ödenek ve gider kaydetmeye,

yetkilidir.

(2) Türkiye-Avrupa Birliği mali işbirliği kapsamında sağlanacak mali imkânların karşılığı olarak ilgili idare bütçelerinde (05), (06) ve (07) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tutarların Ulusal Fona ödenmesine ilgili bakanlar yetkilidir. Bu ödenekler başka bir hizmet veya faaliyete tahsis edile-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bağış, hibe ve yardımlara ilişkin işlemler

MADDE 17 – Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

mez. Ancak, bu tutarlardan ödeme esnasında kur farkı nedeniyle oluşan fazlalıklar ve ilgili projeler için harcanamayan kısımlar, Ulusal Fon hesaplarında tutulmaya devam edilir ve gerektiğinde bu Kanun kapsamındaki diğer idarelere ait projelerin eş finansmanı için kullanılabilir. Ulusal Fona ödeme işlemi Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın talebi üzerine ve projelerin finansman planlamasına uygun olarak en geç otuz gün içinde gerçekleştirilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca Ulusal Fona ödenen bu tutarlar, 30/1/2003 tarihli ve 4802 sayılı Kanun kapsamında onaylanan Mutabakat Zabıtlarında yer alan hükümler çerçevesinde kullanılır.

(4) Mali işbirliği kapsamındaki projelerin yürütülmesine ilişkin çerçeve anlaşmada öngörülen nedenlerle Avrupa Komisyonuna iadesi gereken hibe, kur farkları ve benzeri türden doğabilecek ilave ödenek ihtiyacı, Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinden aktarma yapılmak suretiyle karşılanabilir.

Muhtelif gelirlere ilişkin hususlar

MADDE 18- (1) Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün yabancı ülkelere verdiği meteorolojik ürünlerin bedeli ve yabancı ülkelerden aldığı meteorolojik ürünlerinin diğer yabancı ülkelere veya yurt içindeki kişi ve kurumlara, yabancı ülkelerin de anılan Genel Müdürlüğün meteorolojik ürünlerinin diğer ülke ve kişilere satışından yıl içinde elde edilecek döviz cinsinden tutarlar, T.C. Merkez Bankası nezdinde açılacak özel hesaba yatırılır. Bu tutarlardan ilgili anlaşmalar gereğince yurt dışı kuruluşlara ödenmesi gereken tutarlar, bu özel hesaptan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün talimatıyla T.C. Merkez Bankasınca transfer edilir. Geri kalan tutarlar, ilgili Genel Müdürlüğün talimatıyla T.C. Merkez Bankasınca döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek Genel Müdürlüğün ödemelerini yapan muhasebe biri-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Muhtelif gelirlere ilişkin hususlar

MADDE 18 – Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

mi hesabına aktarılır. Muhasebe birimi hesabına aktarılan bu tutarlar, genel bütçeye gelir kaydedilir.

(2) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

(3) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin tamamı genel bütçeye gelir kaydedilir.

İKİNCİ KISIM

Devlet Borçları ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine İlişkin Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 19- (1) 2009 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak;

a) Garantili imkan ve dış borcun ikrazı limiti 3 milyar ABD Dolarını,

b) Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek koşullar çerçevesinde ve elde edilecek kaynaklar Hazineye aktarılacak şekilde kamu kurum ve kuruluşlarınca ihraç edilecek sertifika, senet ve benzeri finansman enstrümanlarına sağlanacak garanti tutarı 2 milyar ABD Dolarını,

aşamaz.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tutarı bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(3) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde birine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ KISIM

Devlet Borçları ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine İlişkin Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 19 – (1) 2009 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak;

a) Garantili imkan ve dış borcun ikrazı limiti 4 milyar ABD Dolarını,

b) Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek koşullar çerçevesinde ve elde edilecek kaynaklar Hazineye aktarılacak şekilde kamu kurum ve kuruluşlarınca ihraç edilecek sertifika, senet ve benzeri finansman enstrümanlarına sağlanacak garanti tutarı 2 milyar ABD Dolarını,

aşamaz.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tutarı bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(3) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde birine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Görev zararları

MADDE 20- (1) Kamu iktisadi teşebbüslerinin 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi uyarınca doğmuş ve doğacak görev zararı alacakları ile 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dahilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan ve/veya doğacak görev zararları ile muhtelif Bakanlar Kurulu kararları uyarınca doğmuş ve/veya doğacak görev zararı alacakları ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usullere göre doğmuş ve doğacak görev zararı alacakları, (anılan Genel Müdürlüğün 2004-2005 kampanya döneminde dahilde işleme rejimi kapsamında doğan ve/veya doğacak görev zararları hariç) avans olarak Hazine Müsteşarlığı bütçesinde bu amaçla öngörülen ödeneklerden karşılanır.

(2) Hazinenin pay sahibi olduğu ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışındaki şirketlerin Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının (geçmiş yıllarda gelir kaydı yapılmış, ancak gider kaydı yapılmamış olanlar da dahil olmak üzere) tamamı veya bir kısmı, şirketlerin ödenmemiş sermayesine ve/veya görev zararı alacaklarına mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

(3) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilâtın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Görev zararları

MADDE 20 – Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmı, Bankanın politik risk alacağına ve/veya ödenmemiş sermayesine mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kamu Personeline İlişkin Hükümler

Katsayılar, yurt dışı aylıkları, ücret ve sözleşme ücreti

MADDE 21- (1) 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesi uyarınca, 1/1/2009-30/6/2009 döneminde aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,053505), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylığı katsayısı (0,7084), yan ödeme katsayısı (0,016965) olarak; 1/7/2009-31/12/2009 döneminde ise aylık katsayısı (0,05592), taban aylığı katsayısı (0,74348), yan ödeme katsayısı (0,01773) olarak uygulanır.

(2) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelin ücret tavanı; 1/1/2009-30/6/2009 döneminde 2.809 Türk Lirası, 1/7/2009-31/12/2009 döneminde ise 2.935 Türk Lirası olarak uygulanır.

(3) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2008 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksinin 2008 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde dördü aşması halinde, aşan kısmı telafi edecek şekilde birinci ve ikinci fıkralarda yer alan ve 2009 yılının birinci altı aylık dönemine ait katsayılar ile ücret tavanını yeniden belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kamu Personeline İlişkin Hükümler

Katsayılar, yurt dışı aylıkları, ücret ve sözleşme ücreti

MADDE 21 – Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(4) İdarelerin yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev yapan Devlet memurlarının yurt dışı aylıkları, yeni kurlar ve yeni emsaller tespit edilinceye kadar, 2/4/2004 tarihli ve 2004/7356 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre ödenir.

Kadroların kullanımına ilişkin esaslar

MADDE 22- (1) 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları; serbest memur kadrolarına 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sonucu ayrılan memur sayısının yüzde ellisini geçmeyecek şekilde açıktan veya diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından nakil suretiyle atama yapabilir. Bu sınırlar içinde memur ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu idare, kurum ve kuruluşlardan yükseköğretim kurumları için ilave 4.000 adet, diğerleri için ilave 21.000 adet atama izni verilebilir.

(2) Hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere ve Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca asistan kadrolarına yapılacak atamalar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında veya diğer ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamaları, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamalar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi ve 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesi ve 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri birinci fıkrada yer alan sınırlamalara tâbi değildir.

(3) İkinci fıkrada sınırlamalara tâbi olmaksızın atama yapılabileceği belirtilen kadrolardan ayrılanlar ile 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kuru-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kadroların kullanımına ilişkin esaslar

MADDE 22 – (1) 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları; serbest memur kadrolarına 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sonucu ayrılan memur sayısının yüzde yirmibeşini geçmeyecek şekilde açıktan veya diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından nakil suretiyle atama yapabilir. Bu sınırlar içinde memur ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu idare, kurum ve kuruluşlardan yükseköğretim kurumları için ilave 4.000 adet, diğerleri için ilave 21.000 adet atama izni verilebilir.

(2) Hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere ve Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca asistan kadrolarına yapılacak atamalar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında veya diğer ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamaları, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamalar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi ve 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesi ve 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri birinci fıkrada yer alan sınırlamalara tâbi değildir.

(3) İkinci fıkrada sınırlamalara tâbi olmaksızın atama yapılabileceği belirtilen kadrolardan ayrılanlar ile 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kuru-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
lan üniversitelere devredilen memur sayıları birinci fıkrada öngörülen yüzde elli sınırının hesabında dikkate alınmaz.	lan üniversitelere devredilen memur sayıları birinci fıkrada öngörülen yüzde elli sınırının hesabında dikkate alınmaz.
(4) Birinci fıkra kapsamında 657 sayılı Kanunun 59 ve 92 nci maddeleri uyarınca yapılacak açıktan atamalar için Devlet Personel Başkanlığından izin alınması zorunludur.	(4) Birinci fıkra kapsamında 657 sayılı Kanunun 59 ve 92 nci maddeleri uyarınca yapılacak açıktan atamalar için Devlet Personel Başkanlığından izin alınması zorunludur.
(5) 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki cetvelde kadroları yer alan yükseköğretim kurumları; öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde ellisini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde yüzünü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir. Bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu yükseköğretim kurumları için ilave 3.000 adet atama izni verilebilir. Ancak, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanun ile 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere verilen ilave atama izninin 500 adedi, bu üniversitelerin 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılır.	(5) 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki cetvelde kadroları yer alan yükseköğretim kurumları; öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2008 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde yirmibeşini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde yüzünü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir. Bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu yükseköğretim kurumları için ilave 5.000 adet atama izni verilebilir. Ancak, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanun ile 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere verilen ilave atama izninin 500 adedi, bu üniversitelerin 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılır.
(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalar, beşinci fıkrada öngörülen sınırlamalara tâbi değildir.	(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalar, beşinci fıkrada öngörülen sınırlamalara tâbi değildir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(7) Öğretim üyesi kadrolarından ayrılan personel sayısı, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca atanmış oldukları araştırma görevlisi kadrolarından ayrılan personel sayısı ile 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen öğretim elemanı sayısı beşinci fıkrada öngörülen yüzde elli veya yüzde yüz sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(8) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvelleri Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının son günü itibarıyla düzenleyerek anılan ayları izleyen ayın yirmisine kadar e-bütçe sisteminde Maliye Bakanlığına bildirirler. Aynı bilgileri içeren cetvelleri Devlet Personel Başkanlığına gönderirler.

(9) 1/1/2009 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapılacak atamalar hakkında 5393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli personele ilişkin esaslar

MADDE 23- (1) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında, ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca kullanılacak

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(7) Öğretim üyesi kadrolarından ayrılan personel sayısı, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca atanmış oldukları araştırma görevlisi kadrolarından ayrılan personel sayısı ile 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen öğretim elemanı sayısı beşinci fıkrada öngörülen yüzde elli veya yüzde yüz sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(8) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvelleri Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının son günü itibarıyla düzenleyerek anılan ayları izleyen ayın yirmisine kadar e-bütçe sisteminde Maliye Bakanlığına bildirirler. Aynı bilgileri içeren cetvelleri Devlet Personel Başkanlığına gönderirler.

(9) 1/1/2009 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapılacak atamalar hakkında 5393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli personele ilişkin esaslar

MADDE 23 – Tasarının 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin, unvan, sayı ve ücretler ile tip sözleşme örneği Maliye Bakanlığının vizesine tâbidir. Kadro karşılığı çalıştırılan sözleşmeli personel için sadece tip sözleşme örneği vizesi yapılır. Anılan idare, kurum ve kuruluşların 2008 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örnekleri yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2009 yılında kullanılmaya devam olunur. Bu pozisyonlarda 2008 yılında istihdam edilen personelden, 2009 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle, mevcut sözleşme ücretlerine 2009 yılı için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen idare, kurum ve kuruluşlarda ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak istihdam edilecek yeni sözleşmeli personelin belirlenmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmadan önce, personel sayısı ve nitelikleri hususunda Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, döner sermayeler, belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olanlar hariç) ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kuruluşlarda, sözleşmeyle çalıştırılacak personel hakkında 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulanmasına devam olunur.

(4) Yukarıdaki fıkralar kapsamında vize edilmiş pozisyonlarda, birim, nitelik, unvan, isim, tip sözleşme değişiklikleri ile mevzuat uyarınca yapılması gerekenler dışındaki ücret değişiklikleri Maliye Bakanlığına vize ettirilir.

(5) Kanun, uluslararası anlaşma, Bakanlar Kurulu kararı veya yılı programıyla kurulması veya genişletilmesi öngörülen birimler ile hizmetin gerektirdiği zorunlu haller için ve yılı ödeneğini aşmamak kaydıyla yapılacak yeni vizeler

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

dışında, 2008 yılı sözleşmeli personel pozisyon sayıları hiçbir şekilde aşılamaz.

(6) 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel çalıştırılması konusunda birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde, anılan Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel istihdamı mümkün olan hizmetlerde (anılan maddenin dördüncü fıkrasında sayılan unvanların dışında olmak ve o hizmet için ihdas edilmiş kadro bulunmamak kaydıyla kısmi süreli olarak çalıştırılacak sözleşmeli personel hariç) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre ayrıca sözleşmeli personel istihdam edilemez.

İşçi istihdamı ve ödeneklerine ilişkin esaslar

MADDE 24- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçileri, bütçelerinin (01.3) ile (02.3) ekonomik kodlarında yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler.

(2) Toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek noksanlıkları Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile "Yedek Ödenek" tertiplerinde yer alan ödeneklerden aktarma yapılmak suretiyle karşılanabilir. Birinci fıkrada belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İşçi istihdamı ve ödeneklerine ilişkin esaslar

MADDE 24 – Tasarının 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

TÜBİTAK için uygulanmaz.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kamu idarelerinin harcama yetkilileri, fazla çalışma için öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Bakanlar Kurulu kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Uluslararası kuruluşlara üyelik

MADDE 25- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından, kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olunan uluslararası kuruluşlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(2) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarının uluslararası anlaşmalar, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dahil) bu madde hükmü uygulanmaz.

Kamu idarelerince işletilen sosyal tesisler

MADDE 26- (1) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Uluslararası kuruluşlara üyelik

MADDE 25 – Tasarının 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kamu idarelerince işletilen sosyal tesisler

MADDE 26 – Tasarının 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2009 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.	
Muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklar	**Muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklar**
MADDE 27- (1) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan ve muhasebe kayıtlarında bulunan Devlet alacaklarından tutarı 15 Türk Lirasına kadar olanların tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağının anlaşılması halinde, bu tutarların muhasebe kayıtlarından çıkarılmasına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler yetkilidir.	**MADDE 27 –** Tasarının 27 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
(2) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunundan herhangi biri kapsamında sağlık yardımı alması gerekirken, aynı dönemde diğer bir sosyal güvenlik kanunu kapsamında hak etmediği halde sağlık yardımı almış kişilerden, yersiz olarak sağlık ödemeleri yapan sosyal güvenlik kurumu tarafından tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek borçlar, varsa ilgililerin bu nedenle açtıkları davadan vazgeçmeleri halinde, tahsil edilmez. Bu borçlara ilişkin açılmış olan dava ve icra takiplerinden sosyal güvenlik kurumlarınca da vazgeçilir.	
Tedavi hizmetleri için katılım payı uygulaması	**Tedavi hizmetleri için katılım payı uygulaması**
MADDE 28- (1) Kamu idarelerinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin	**MADDE 28 –** Tasarının 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak istihdam edilenler (bunlardan aylıksız izinli olup, ilgili mevzuatı gereğince tedavi yardımı hakkı devam edenler dâhil) ile bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerinin, 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Kanun kapsamındaki yeşil kart sahiplerinin ve ilgili mevzuatında 3816 sayılı Kanun hükümlerine göre tedavilerinin sağlanması hükme bağlanmış olanların; 2009 yılında, ayakta tedavilerinde hekim ve diş hekimi muayenelerinden 2 TL katılım payı alınır. Katılım payı tutarını; birinci basamak sağlık kuruluşlarında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar aynı tutarlara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında yapılan muayenelerde önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı dikkate alınmak suretiyle yarısına kadar indirmeye veya beş katına kadar artırmaya, gerektiğinde bu tutarları kanuni tutarlarına getirmeye veya indirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Birinci fıkra kapsamına girenlerin 2009 yılında, tedavileri nedeniyle kullanmalarına gerek görülen ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçlerinin bedelleri üzerinden, gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği açısından hayati önemi haiz olup olmaması, kişilerin gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak yüzde 10 ilâ yüzde 20 arasında Maliye Bakanlığınca belirlenen oranlarda katılım payı alınır. Ancak, bu şekilde alınacak katılım payının tutarı, sağlık hizmetinin alındığı tarihteki asgari ücretin yüzde 75'ini geçemez.

(3) 3816 sayılı Kanun kapsamındaki yeşil kart sahiplerinin ve ilgili mevzuatında 3816 sayılı Kanun hükümlerine göre tedavilerinin sağlanması hükme bağlanmış olanların, ikinci fıkra uyarınca ödemiş oldukları katılım payları, 2009 yılında, talepleri halinde 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre kendilerine geri ödenir.

(4) Bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle tedavisinin müm-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde, 2009 yılında, birinci fıkra kapsamına girenler için ilk denemede yüzde 30, ikinci denemede yüzde 25 oranında katılım payı alınır. Bu fıkra gereğince alınacak katılım payının hesabında, ikinci fıkrada belirtilen üst limit dikkate alınmaz.

(5) Katılım payının tahsiline ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(6) Sağlık kurum ve kuruluşları, kamu idarelerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak istihdam edilenler (bunlardan aylıksız izinli olup, ilgili mevzuatı gereğince tedavi yardımı hakkı devam edenler dahil) ile bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerinden, vermiş oldukları sağlık hizmetleri için anılan Kanunun 73 üncü maddesi gereğince genel sağlık sigortalısı hak sahiplerinden alabilecekleri ilave ücretlerin dışında ilave ücret talep edemez. Maliye Bakanlığı ilave ücret alınamayacak sağlık hizmetlerini yeniden tespit etmeye yetkilidir.

(7) 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince ilgili kayıt ve işlemlerin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından devralınması halinde, devir tarihinden sonra anılan Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler

MADDE 29- (1) a) 2547 sayılı Kanunun 46, 58, ek 25, ek 26, ek 27 nci maddelerinin ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin özel gelir ve özel ödenek uygulaması ile devrine ilişkin hükümleri ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası,

c) 2828 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler

MADDE 29 – (1) a) 2547 sayılı Kanunun 46, 58, ek 25, ek 26, ek 27 nci maddelerinin ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin özel gelir ve özel ödenek uygulaması ile devrine ilişkin hükümleri ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası,

c) 2828 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ç) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası,

2009 yılında uygulanmaz.

(2) 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin (j) bendinde yer alan "Bakanlık hizmet binaları ve İçişleri Bakanlığının görüşünü almak suretiyle, hükümet konaklarının yapımını programlamak, satınalma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak," hükmü "Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satınalma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak," şeklinde uygulanır.

(3) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesinde yer alan "her ay için 5 YTL tutarında sendika ödeneği verilir." ibaresi, 15/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere "her ay için 10 TL tutarında toplu görüşme primi verilir." şeklinde uygulanır.

(4) 23/7/1995 tarihli ve 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre, 30/9/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin başvurulardan Maliye Bakanlığınca uygun görüş verilmemiş olanlar hakkında herhangi bir işlem yapılmaz.

(5) 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun geçici 4 üncü maddesinde yer alan "31 Aralık 2008" ibaresi "31 Aralık 2009" şeklinde uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ç) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası,

d) 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun değişik 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "özel bütçeli" ibaresi,

2009 yılında uygulanmaz.

(2) 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin (j) bendinde yer alan "Bakanlık hizmet binaları ve İçişleri Bakanlığının görüşünü almak suretiyle, hükümet konaklarının yapımını programlamak, satınalma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak," hükmü "Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satınalma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak," şeklinde uygulanır.

(3) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesinde yer alan "her ay için 5 YTL tutarında sendika ödeneği verilir." ibaresi, 15/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere "her ay için 10 TL tutarında toplu görüşme primi verilir." şeklinde uygulanır.

(4) 23/7/1995 tarihli ve 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre, 30/9/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin başvurulardan Maliye Bakanlığınca uygun görüş verilmemiş olanlar hakkında herhangi bir işlem yapılmaz.

(5) 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun geçici 4 üncü maddesinde yer alan "31 Aralık 2008" ibaresi "31 Aralık 2009" şeklinde uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük ve yürütme

MADDE 30- (1) Bu Kanun 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu Kanunun;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,

c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Birinci Başkanı,

ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı,

d) Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(6) 13/8/1993 tarihli ve 497 sayılı Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde yer alan "Devlet Memurları Kanununa göre en yüksek devlet memuru brüt aylığının yıllık tutarı kadar araştırma desteği sağlanabilir." ibaresi, "Devlet Memurları Kanununa göre en yüksek devlet memuru brüt aylığının yıllık tutarının üç katına kadar araştırma desteği sağlanabilir." şeklinde uygulanır.

(7) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 35 inci maddesinde yer alan "2006, 2007 ve 2008" ibaresi "2006, 2007, 2008 ve 2009" şeklinde, "31.12.2008 tarihi itibarıyla kalan avukatlık vekâlet ücretlerinin tamamı ise anılan tarihte gelir kaydedilir." ibaresi ise "31.12.2008 tarihi itibarıyla kalan vekâlet ücretlerinin tamamı anılan tarihte gelir kaydedilir. 2009 yılına ilişkin ödenecek vekalet ücretleri ise kurumların bütçelerinin ilgili tertiplerinden tazminat olarak ödenir." şeklinde uygulanır.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Kanun 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

e) Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları,

f) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı,

yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Kanunun;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,

c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Birinci Başkanı,

ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı,

d) Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı,

e) Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları,

f) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı,

yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
C. Çiçek

Devlet Bakanı V.
M. S. Yazıcıoğlu

Devlet Bakanı
N. Çubukçu

Adalet Bakanı
M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı V.
B. Atalay

Bayındırlık ve İskân Bakanı
F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı
M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı
M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
H. Yazıcı

Devlet Bakanı
M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı V.
K. Unakıtan

Millî Savunma Bakanı
M. V. Gönül

Maliye Bakanı
K. Unakıtan

Sağlık Bakanı
R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı
E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.
C. Çiçek

Devlet Bakanı
K. Tüzmen

Devlet Bakanı
M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı
B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı
H. Çelik

Ulaştırma Bakanı
B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı
V. Eroğlu

boş

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
A-CETVELİ
(ÖZET TABLO)

(Merkezi Yönetim Kapsamındaki 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)

boş sayfa

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	27.000.000	1.585.000	16.297.000	0	900.000	23.518.000	0	0	0	**69.300.000**
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	232.254.000	23.205.000	72.924.000	0	56.404.000	56.695.000	0	0	0	**441.482.000**
ANAYASA MAHKEMESİ	4.224.000	413.000	4.201.000	0	47.000	11.246.000	0	0	0	**20.131.000**
YARGITAY	38.959.000	4.019.000	7.937.000	0	260.000	5.000.000	0	0	0	**56.175.000**
DANIŞTAY	33.187.000	2.862.000	5.103.000	0	222.000	11.550.000	0	0	0	**52.924.000**
SAYIŞTAY	63.676.300	6.829.000	19.666.750	0	411.700	9.992.000	0	0	0	**100.575.750**
BAŞBAKANLIK	60.722.000	5.516.000	215.741.000	0	775.764.000	29.265.000	771.753.000	0	0	**1.858.761.000**
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	347.812.000	22.768.000	65.954.000	0	0	29.458.000	0	0	0	**465.992.000**
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	9.186.000	617.000	2.106.000	0	0	386.000	0	0	0	**12.295.000**
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.084.000	1.212.000	53.164.000	0	73.000	1.133.000	0	0	0	**66.666.000**
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	8.265.000	709.000	2.076.000	0	50.000	920.000	0	0	0	**12.020.000**
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	7.801.000	713.000	2.246.000	0	22.000	300.000	0	0	0	**11.082.000**
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	29.846.000	2.264.000	9.440.000	0	76.230.000	20.042.000	460.512.000	0	0	**598.334.000**
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	65.246.000	5.538.000	256.625.000	57.500.000.000	5.115.236.000	11.350.000	286.000.000	2.745.000.000	0	**65.984.995.000**
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	77.809.000	6.109.000	18.293.000	0	7.444.000	5.700.000	0	0	0	**115.355.000**
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	145.479.000	23.972.000	35.193.000	0	1.020.000	39.000.000	0	0	0	**244.664.000**
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI	77.628.000	9.344.000	15.726.000	0	292.000	7.500.000	0	0	0	**110.490.000**
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.955.485.000	251.434.000	228.418.000	0	1.947.000	16.991.000	0	0	0	**2.454.275.000**
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	2.621.000	337.000	1.925.000	0	33.000	1.000.000	0	0	0	**5.916.000**
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.774.000	219.000	1.464.000	0	24.000	1.250.000	0	0	0	**5.731.000**
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.936.000	158.000	1.704.000	0	6.000	600.000	0	0	0	**4.404.000**
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.242.000	186.000	1.734.000	0	20.000	7.456.000	0	0	0	**11.638.000**
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	226.402.000	26.298.000	405.779.000	0	843.521.000	75.898.000	0	0	0	**1.577.898.000**
ADALET BAKANLIĞI	1.922.745.000	208.088.000	522.266.000	0	240.232.000	253.563.000	348.802.000	0	0	**3.495.696.000**
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	6.175.173.000	905.437.000	7.324.231.000	0	90.828.000	36.953.000	0	0	0	**14.532.622.000**
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.079.476.000	60.910.000	290.363.000	0	310.353.000	136.179.000	16.580.000	0	0	**1.893.861.000**
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	1.996.128.000	238.811.000	1.351.256.000	0	2.493.000	102.072.000	0	0	0	**3.690.760.000**
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.816.371.000	806.656.000	1.013.679.000	0	1.919.000	310.168.000	0	0	0	**7.948.793.000**
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	88.354.000	11.962.000	119.752.000	0	300.000	45.049.000	0	0	0	**265.417.000**
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	316.276.000	25.182.000	158.513.000	0	201.577.000	115.000.000	0	387.000	0	**816.935.000**
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	2.425.000	175.000	7.157.000	0	1.113.000	550.000	0	0	0	**11.420.000**
MALİYE BAKANLIĞI	607.945.000	67.268.000	344.625.586	0	53.198.615.412	32.230.000	2.143.562.000	0	1.467.809.000	**57.862.054.998**
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.082.701.000	115.092.000	252.882.000	0	9.500.000	70.000.000	600.000	0	0	**1.530.775.000**
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	18.488.279.548	2.131.919.452	2.867.398.000	0	2.472.543.000	1.504.417.000	419.139.000	0	0	**27.883.696.000**
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	345.930.000	46.665.000	50.416.000	0	57.333.000	112.037.000	4.087.000	92.980.000	0	**709.448.000**
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	282.188.000	43.998.000	34.904.000	0	1.100.000	103.056.000	0	0	0	**465.246.000**
SAĞLIK BAKANLIĞI	5.315.856.000	806.954.000	5.780.695.000	0	10.654.000	803.404.000	2.750.000	0	0	**12.720.313.000**
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	63.093.000	9.214.000	13.015.000	0	71.186.000	934.128.740	65.000.000	0	0	**1.155.636.740**
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	38.877.000	3.924.000	6.910.000	0	880.000	23.500.000	0	0	0	**74.091.000**
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	826.242.000	128.513.000	798.680.000	0	639.000	2.942.653.000	0	0	0	**4.696.727.000**
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	1.241.929.000	174.429.000	177.015.000	0	5.584.794.000	187.403.000	93.643.000	132.346.000	0	**7.591.559.000**
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	20.801.000	2.814.000	3.197.000	0	111.000	185.345.000	0	0	0	**212.268.000**
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	76.396.000	8.195.000	18.567.000	0	26.231.040.000	3.501.000	63.310.000	0	0	**26.401.009.000**
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	86.351.000	9.747.000	23.058.000	0	214.821.000	36.404.000	81.873.000	186.771.000	0	**639.025.000**
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	30.973.000	2.199.000	18.993.000	0	210.904.000	12.443.000	147.572.000	44.327.000	0	**467.411.000**
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.230.000	382.000	1.565.000	0	38.000	400.000	0	0	0	**5.615.000**
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	259.166.000	33.055.000	203.579.000	0	259.051.000	155.242.000	102.703.000	8.550.000	0	**1.021.346.000**
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	268.196.000	42.768.000	39.838.000	0	541.541.000	123.458.000	207.863.000	46.655.000	0	**1.270.319.000**
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	62.210.000	8.631.000	14.583.000	0	16.020.000	14.723.000	0	0	0	**116.167.000**
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	981.947.000	160.177.000	181.432.000	0	1.007.000	4.616.412.000	41.854.000	0	0	**5.982.829.000**

GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**50.910.896.848**	**6.449.472.452**	**23.062.286.336**	**57.500.000.000**	**96.610.519.112**	**13.226.540.740**	**5.257.603.000**	**3.257.016.000**	**1.467.809.000**	**257.742.143.488**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**6.083.068.453**	**779.028.725**	**2.845.495.700**	**0**	**1.366.263.000**	**3.229.736.000**	**715.588.000**	**1.403.826.000**	**0**	**16.423.005.878**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**217.234.699**	**14.298.823**	**251.186.964**	**30.000**	**1.250.196.362**	**190.664.260**	**0**	**0**	**0**	**1.923.611.108**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**57.211.200.000**	**7.242.800.000**	**26.158.969.000**	**57.500.030.000**	**99.226.978.474**	**16.646.941.000**	**5.973.191.000**	**4.660.842.000**	**1.467.809.000**	**276.088.760.474**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**0**	**0**	**0**	**0**	**9.508.661.320**	**0**	**3.148.372.000**	**0**	**0**	**12.657.033.320**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.213.861.154**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.213.861.154**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**57.211.200.000**	**7.242.800.000**	**26.158.969.000**	**57.500.030.000**	**89.718.317.154**	**16.646.941.000**	**2.824.819.000**	**4.660.842.000**	**1.467.809.000**	**263.431.727.154**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**57.211.200.000**	**7.242.800.000**	**26.158.969.000**	**57.500.030.000**	**88.504.456.000**	**16.646.941.000**	**2.824.819.000**	**4.660.842.000**	**1.467.809.000**	**262.217.866.000**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	7.777.000	961.000	12.404.000	0	17.473.000	5.000.000	0	0	0	**43.615.000**
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	214.828.000	27.447.000	49.586.000	0	9.570.000	39.355.000	0	0	0	**340.786.000**
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	116.351.500	15.151.000	52.318.000	0	5.866.000	36.700.000	0	0	0	**226.386.500**
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	193.931.000	26.253.000	63.211.000	0	7.942.000	53.937.000	0	0	0	**345.274.000**
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	196.970.000	24.472.000	61.868.000	0	5.834.000	30.500.000	0	0	0	**319.644.000**
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	297.693.000	42.058.000	107.004.000	0	10.374.000	29.650.000	0	0	0	**486.779.000**
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	103.723.000	12.837.000	38.760.000	0	4.300.000	44.200.000	0	0	0	**203.820.000**
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	52.241.000	7.250.000	26.129.000	0	2.967.000	20.950.000	0	0	0	**109.537.000**
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	131.124.000	16.033.000	40.360.000	0	4.905.000	35.350.000	0	0	0	**227.772.000**
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	61.270.000	7.725.000	19.788.000	0	4.154.000	19.060.000	0	0	0	**111.997.000**
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	26.366.000	3.659.000	6.357.000	0	2.246.000	21.735.000	0	0	0	**60.363.000**
EGE ÜNİVERSİTESİ	182.285.600	24.466.100	47.240.000	0	7.063.000	36.933.000	0	0	0	**297.987.700**
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	153.056.000	19.856.000	32.873.000	0	3.291.000	33.884.000	0	0	0	**242.960.000**
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	60.553.000	7.852.000	16.515.000	0	2.819.000	17.727.000	0	0	0	**105.466.000**
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	110.630.000	13.669.000	41.145.000	0	5.537.000	17.500.000	0	0	0	**188.481.000**
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	119.476.000	17.271.000	52.121.000	0	7.070.000	27.621.000	0	0	0	**223.559.000**
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	138.783.000	15.628.000	55.096.000	0	4.436.000	34.600.000	0	0	0	**248.543.000**
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	81.318.000	10.611.000	25.568.000	0	3.911.000	39.656.000	0	0	0	**161.064.000**
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	88.021.000	10.706.000	25.461.000	0	4.305.000	19.917.000	0	0	0	**148.410.000**
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	69.142.000	8.058.000	19.470.000	0	1.982.000	15.116.000	0	0	0	**113.768.000**
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	125.980.000	15.328.000	38.470.000	0	3.331.000	21.550.000	0	0	0	**204.659.000**
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	94.816.400	11.783.700	22.595.000	0	2.203.000	27.806.000	0	0	0	**159.204.100**
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	93.321.000	11.021.000	28.409.000	0	2.860.000	20.835.000	0	0	0	**156.446.000**
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	130.088.000	14.928.000	45.576.000	0	3.655.000	22.700.000	0	0	0	**216.947.000**
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	62.628.500	7.489.500	23.091.000	0	2.030.000	21.216.000	0	0	0	**116.455.000**
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	81.529.000	8.831.000	25.038.000	0	1.839.000	23.500.000	0	0	0	**140.737.000**
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	70.607.000	8.094.000	25.044.000	0	3.089.000	44.556.000	0	0	0	**151.390.000**
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	69.437.500	7.451.900	20.928.000	0	1.517.000	29.950.000	0	0	0	**129.284.400**
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	48.863.000	6.085.000	16.573.000	0	1.860.000	22.434.000	0	0	0	**95.815.000**
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	19.216.000	2.602.000	6.030.000	0	1.000.000	19.000.000	0	0	0	**47.848.000**
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	16.983.000	2.053.000	5.344.000	0	974.000	15.950.000	0	0	0	**41.304.000**
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	41.554.500	5.035.700	14.199.000	0	1.141.000	49.845.000	0	0	0	**111.775.200**

(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)
DEVAM

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	82.735.000	9.869.000	20.918.000	0	1.240.000	34.000.000	0	0	0	**148.762.000**
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	52.197.000	6.000.000	13.140.000	0	1.208.000	25.455.000	0	0	0	**98.000.000**
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	41.146.000	4.854.000	17.135.000	0	1.988.000	26.080.000	0	0	0	**91.203.000**
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	64.093.500	6.808.000	16.983.000	0	1.640.000	35.761.000	0	0	0	**125.285.500**
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	63.659.000	7.796.000	14.671.000	0	1.135.000	28.200.000	0	0	0	**115.461.000**
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	34.940.000	3.953.000	12.690.000	0	1.474.000	20.020.000	0	0	0	**73.077.000**
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	79.933.900	10.102.500	29.351.000	0	1.545.000	32.200.000	0	0	0	**153.132.400**
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	56.325.000	6.294.000	22.529.000	0	1.670.000	18.150.000	0	0	0	**104.968.000**
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	53.413.600	6.127.300	19.576.000	0	1.226.000	25.450.000	0	0	0	**105.792.900**
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	37.415.000	4.293.000	13.541.000	0	1.205.000	13.430.000	0	0	0	**69.884.000**
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	34.920.000	4.142.125	11.668.000	0	1.273.000	31.500.000	0	0	0	**83.503.125**
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	46.292.000	5.539.000	13.827.000	0	1.044.000	14.697.000	0	0	0	**81.399.000**
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	23.354.000	2.592.000	10.753.000	0	1.453.000	34.900.000	0	0	0	**73.052.000**
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	41.633.000	5.127.000	15.016.000	0	1.740.000	22.500.000	0	0	0	**86.016.000**
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	23.848.000	2.849.000	8.045.000	0	1.126.000	14.500.000	0	0	0	**50.368.000**
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	35.359.000	3.881.000	11.244.000	0	1.394.000	24.050.000	0	0	0	**75.928.000**
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	39.340.000	4.693.000	13.168.000	0	1.450.000	27.280.000	0	0	0	**85.931.000**
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	37.108.000	4.528.000	14.758.000	0	1.261.000	20.034.000	0	0	0	**77.689.000**
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	40.677.000	4.525.000	12.679.000	0	1.431.000	37.850.000	0	0	0	**97.162.000**
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	37.706.000	4.351.000	10.013.000	0	1.572.000	25.600.000	0	0	0	**79.242.000**
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	63.267.300	7.785.500	18.726.000	0	2.439.000	18.839.000	0	0	0	**111.056.800**
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	17.217.000	1.744.000	8.925.000	0	1.143.000	8.845.000	0	0	0	**37.874.000**
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	14.436.000	1.632.000	5.801.000	0	1.077.000	15.000.000	0	0	0	**37.946.000**
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	11.391.600	1.329.400	6.175.000	0	1.152.000	13.828.000	0	0	0	**33.876.000**
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	24.452.500	3.155.500	7.329.000	0	1.277.000	23.200.000	0	0	0	**59.414.000**
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	16.270.000	1.740.000	6.816.000	0	1.435.000	14.100.000	0	0	0	**40.361.000**
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	12.488.000	1.337.000	6.634.000	0	818.000	15.500.000	0	0	0	**36.777.000**
RİZE ÜNİVERSİTESİ	13.897.000	1.642.000	6.711.000	0	977.000	13.945.000	0	0	0	**37.172.000**
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	19.740.000	2.394.000	7.491.000	0	1.277.000	17.900.000	0	0	0	**48.802.000**
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	14.455.100	1.532.000	5.614.000	0	988.000	13.000.000	0	0	0	**35.589.100**
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	11.483.000	1.478.000	4.486.000	0	977.000	15.000.000	0	0	0	**33.424.000**
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	13.246.000	1.605.000	6.146.000	0	1.077.000	14.950.000	0	0	0	**37.024.000**

(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)
DEVAM

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	11.207.000	1.369.000	4.925.000	0	982.000	12.500.000	0	0	0	**30.983.000**
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	10.342.000	1.242.000	5.016.000	0	927.000	18.600.000	0	0	0	**36.127.000**
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	10.840.000	1.198.000	4.936.000	0	938.000	17.300.000	0	0	0	**35.212.000**
ORDU ÜNİVERSİTESİ	8.753.000	1.026.500	5.051.000	0	1.027.000	14.900.000	0	0	0	**30.757.500**
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	10.350.000	1.150.500	4.762.000	0	1.177.000	12.500.000	0	0	0	**29.939.500**
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	3.781.200	376.000	3.705.000	0	970.000	8.500.000	0	0	0	**17.332.200**
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	4.588.000	458.000	3.345.000	0	972.000	8.000.000	0	0	0	**17.363.000**
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	5.462.600	616.500	3.013.000	0	970.000	10.000.000	0	0	0	**20.062.100**
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	2.620.000	256.000	3.355.000	0	972.000	8.000.000	0	0	0	**15.203.000**
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	5.632.000	630.000	3.618.000	0	869.000	8.000.000	0	0	0	**18.749.000**
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	9.765.000	1.059.000	5.756.000	0	1.074.000	8.100.000	0	0	0	**25.754.000**
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	4.279.500	470.500	3.191.000	0	869.000	9.000.000	0	0	0	**17.810.000**
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	6.039.000	622.000	4.277.000	0	849.000	8.000.000	0	0	0	**19.787.000**
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	4.077.000	426.000	2.745.000	0	914.000	9.000.000	0	0	0	**17.162.000**
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	7.133.000	830.000	4.288.000	0	849.000	9.000.000	0	0	0	**22.100.000**
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	4.290.000	441.000	3.702.000	0	820.000	8.000.000	0	0	0	**17.253.000**
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	5.706.000	649.000	3.982.000	0	945.000	8.200.000	0	0	0	**19.482.000**
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	6.937.000	755.000	4.214.000	0	969.000	8.800.000	0	0	0	**21.675.000**
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	2.052.000	213.000	2.136.000	0	769.000	8.000.000	0	0	0	**13.170.000**
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	2.469.000	250.000	2.590.000	0	769.000	8.000.000	0	0	0	**14.078.000**
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.634.000	169.000	2.943.000	0	845.000	8.000.000	0	0	0	**13.591.000**
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	2.776.000	280.000	3.052.000	0	770.000	8.000.000	0	0	0	**14.878.000**
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	996.000	105.000	1.966.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**9.092.000**
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	4.597.000	569.000	2.691.000	0	525.000	5.000.000	0	0	0	**13.382.000**
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	2.255.000	217.000	2.503.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**11.000.000**
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	7.670.000	894.000	3.883.000	0	525.000	8.000.000	0	0	0	**20.972.000**
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	2.653.000	263.000	1.790.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**10.731.000**
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	1.508.800	158.000	2.287.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**9.978.800**
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	636.000	48.000	1.252.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**7.961.000**
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	1.741.000	213.000	1.366.000	0	525.000	5.500.000	0	0	0	**9.345.000**
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	958.900	106.500	1.950.000	0	525.000	5.000.000	0	0	0	**8.540.400**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**4.572.750.500**	**565.424.725**	**1.561.420.000**	**0**	**209.227.000**	**1.863.897.000**	**0**	**0**	**0**	**8.772.719.225**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.510.317.953**	**213.604.000**	**1.284.075.700**	**0**	**1.157.036.000**	**1.365.839.000**	**715.588.000**	**1.403.826.000**	**0**	**7.650.286.653**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**6.083.068.453**	**779.028.725**	**2.845.495.700**	**0**	**1.366.263.000**	**3.229.736.000**	**715.588.000**	**1.403.826.000**	**0**	**16.423.005.878**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL -ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	7.373.953	966.000	136.420.700	0	502.000	4.750.000	0	0	0	**150.012.653**
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	7.819.000	737.000	16.265.000	0	916.000	2.020.000	0	0	0	**27.757.000**
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	2.740.000	322.000	1.820.000	0	617.000	1.937.000	0	0	0	**7.436.000**
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	163.325.000	24.909.000	103.181.000	0	126.150.000	124.520.000	585.000.000	0	0	**1.127.085.000**
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	715.000	93.000	2.890.000	0	2.338.000	1.961.000	0	0	0	**7.997.000**
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	1.394.000	207.000	4.029.000	0	102.000	3.802.000	0	0	0	**9.534.000**
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	152.915.000	17.626.000	243.487.000	0	475.529.000	68.139.000	85.000.000	1.358.000.000	0	**2.400.696.000**
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26.466.000	2.876.000	24.555.000	0	222.478.000	120.379.000	29.636.000	0	0	**426.390.000**
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	64.761.000	7.317.000	31.581.000	0	3.792.000	3.438.000	0	0	0	**110.889.000**
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98.729.000	10.532.000	22.940.000	0	5.011.000	3.816.000	0	0	0	**141.028.000**
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	536.191.000	92.689.000	112.504.000	0	28.800.000	96.560.000	0	0	0	**866.744.000**
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	65.287.000	8.202.000	152.018.000	0	21.759.000	195.980.000	0	0	0	**443.246.000**
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.166.000	1.465.000	9.362.000	0	190.000	75.876.000	0	0	0	**101.059.000**
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	2.422.000	157.000	2.095.000	0	292.000	100.000	0	0	0	**5.066.000**
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	98.953.000	15.851.000	39.784.000	0	1.637.000	8.500.000	0	0	0	**164.725.000**
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	7.712.000	1.457.000	3.137.000	0	12.000	800.000	0	0	0	**13.118.000**
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	7.747.000	282.000	21.105.000	0	1.133.000	1.800.000	0	0	0	**32.067.000**
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	1.021.000	76.000	955.000	0	26.000	6.487.000	0	0	0	**8.565.000**
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	32.678.000	2.777.000	15.474.000	0	2.740.000	28.500.000	0	0	0	**82.169.000**
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	13.148.000	776.000	10.140.000	0	525.000	2.000.000	0	0	0	**26.589.000**
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	34.689.000	2.185.000	28.557.000	0	208.700.000	9.373.000	0	45.826.000	0	**329.330.000**
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	7.946.000	765.000	5.708.000	0	130.000	0	0	0	0	**14.549.000**
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.988.000	596.000	6.671.000	0	35.742.000	1.990.000	2.911.000	0	0	**52.898.000**
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.084.000	562.000	6.266.000	0	800.000	7.316.000	13.041.000	0	0	**32.069.000**
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	6.672.000	941.000	11.010.000	0	428.000	31.709.000	0	0	0	**50.760.000**
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	12.183.000	836.000	4.123.000	0	585.000	460.000	0	0	0	**18.187.000**
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.902.000	3.758.000	4.793.000	0	6.352.000	8.585.000	0	0	0	**48.390.000**
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	90.357.000	12.501.000	16.761.000	0	6.283.000	102.000.000	0	0	0	**227.902.000**
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	13.587.000	1.439.000	236.880.000	0	2.440.000	451.460.000	0	0	0	**705.806.000**
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.617.000	337.000	6.381.000	0	1.027.000	644.000	0	0	0	**12.006.000**
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	1.730.000	367.000	3.183.000	0	0	937.000	0	0	0	**6.217.000**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.510.317.953**	**213.604.000**	**1.284.075.700**	**0**	**1.157.036.000**	**1.365.839.000**	**715.588.000**	**1.403.826.000**	**0**	**7.650.286.653**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**4.572.750.500**	**565.424.725**	**1.561.420.000**	**0**	**209.227.000**	**1.863.897.000**	**0**	**0**	**0**	**8.772.719.225**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**6.083.068.453**	**779.028.725**	**2.845.495.700**	**0**	**1.366.263.000**	**3.229.736.000**	**715.588.000**	**1.403.826.000**	**0**	**16.423.005.878**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	26.966.000	2.517.000	22.896.000	0	71.210.000	20.240.000	0	0	0	**143.829.000**
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	41.819.000	2.293.000	64.756.000	0	1.134.375.000	86.757.000	0	0	0	**1.330.000.000**
SERMAYE PİYASASI KURULU	36.156.000	1.665.000	17.175.000	0	3.180.000	3.000.000	0	0	0	**61.176.000**
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	37.912.000	2.157.000	39.206.000	0	1.936.000	58.789.000	0	0	0	**140.000.000**
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	24.983.960	2.152.000	48.954.030	30.000	3.720.000	14.600.010	0	0	0	**94.440.000**
KAMU İHALE KURUMU	15.327.810	1.052.410	27.240.030	0	25.934.500	2.210.250	0	0	0	**71.765.000**
REKABET KURUMU	18.446.929	1.112.413	8.127.904	0	8.706.708	2.318.000	0	0	0	**38.711.954**
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	15.623.000	1.350.000	22.832.000	0	1.134.154	2.750.000	0	0	0	**43.689.154**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**217.234.699**	**14.298.823**	**251.186.964**	**30.000**	**1.250.196.362**	**190.664.260**	**0**	**0**	**0**	**1.923.611.108**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	69.300.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69.300.000
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	440.773.300	3.000	0	0	0	0	705.700	0	0	0	441.482.000
ANAYASA MAHKEMESİ	3.358.000	0	16.773.000	0	0	0	0	0	0	0	20.131.000
YARGITAY	13.658.000	0	42.517.000	0	0	0	0	0	0	0	56.175.000
DANIŞTAY	6.218.700	0	46.603.200	0	0	0	0	0	102.100	0	52.924.000
SAYIŞTAY	12.805.500	35.000	87.575.250	0	0	0	0	0	160.000	0	100.575.750
BAŞBAKANLIK	1.760.169.800	24.341.600	2.958.100	68.273.100	0	0	783.000	2.235.400	0	0	1.858.761.000
MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	0	0	465.992.000	0	0	0	0	0	0	0	465.992.000
MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	12.295.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.295.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.096.400	73.300	0	0	0	0	0	62.496.300	0	0	66.666.000
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	11.963.500	56.500	0	0	0	0	0	0	0	0	12.020.000
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	10.982.000	0	100.000	0	0	0	0	0	0	0	11.082.000
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	496.569.523	157.477	275.000	2.782.000	0	0	0	0	98.550.000	0	598.334.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	59.345.864.600	275.400	355.000	5.090.500.000	0	500.000.000	0	0	0	1.048.000.000	65.984.995.000
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	41.909.500	306.200	0	73.139.300	0	0	0	0	0	0	115.355.000
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	240.091.100	290.500	4.282.400	0	0	0	0	0	0	0	244.664.000
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI	109.853.000	0	617.000	0	0	0	20.000	0	0	0	110.490.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	17.543.560	213.980	1.545.000	0	0	0	368.550	2.434.242.250	361.660	0	2.454.275.000
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.272.500	49.900	125.000	0	0	0	0	0	0	4.468.600	5.916.000
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.731.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.731.000
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.404.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.404.000
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	710.800	0	300.000	0	0	0	0	0	0	10.627.200	11.638.000
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.847.000	0	8.400.000	0	0	0	0	0	0	1.557.651.000	1.577.898.000
ADALET BAKANLIĞI	913.372.200	3.903.100	2.578.420.700	0	0	0	0	0	0	0	3.495.696.000
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	54.779.000	14.461.622.000	0	0	0	0	0	0	0	16.221.000	14.532.622.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.497.710.100	94.822.500	1.328.400	0	0	300.000.000	0	0	0	0	1.893.861.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	0	3.690.760.000	0	0	0	0	0	0	0	3.690.760.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	172.182.490	309.400	7.531.925.080	0	0	0	3.103.070	0	241.272.960	0	7.948.793.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	0	0	265.417.000	0	0	0	0	0	0	0	265.417.000
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	697.652.900	155.100	0	0	0	0	1.887.000	46.050.000	62.800.000	8.390.000	816.935.000
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	11.219.000	0	201.000	0	0	0	0	0	0	0	11.420.000
MALİYE BAKANLIĞI	35.259.444.998	833.900	73.180.200	0	0	1.947.935.000	0	0	3.160.900	20.577.500.000	57.862.054.998
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.529.775.000	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	1.530.775.000
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	2.583.368.000	622.000	1.650.000	0	0	0	0	107.773.000	25.190.283.000	0	27.883.696.000
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	14.100.520	446.000	0	379.199.310	0	52.196.140	175.600	0	0	263.330.430	709.448.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	463.390.220	655.780	0	1.200.000	0	0	0	0	0	0	465.246.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	35.750.000	329.000	850.000	0	0	0	12.683.384.000	0	0	0	12.720.313.000
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	13.531.700	272.200	0	1.141.832.840	0	0	0	0	0	0	1.155.636.740
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	6.090.400	468.000	0	67.374.700	0	0	157.900	0	0	0	74.091.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28.829.750	432.310	4.650.000	4.660.646.640	0	0	2.168.300	0	0	0	4.696.727.000
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	70.737.940	621.080	2.321.000	7.363.346.460	2.447.000	0	98.619.000	0	23.466.520	30.000.000	7.591.559.000
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.414.800	501.050	0	208.352.150	0	0	0	0	0	0	212.268.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	23.452.300	1.113.600	1.491.000	219.802.100	0	0	0	0	150.000	26.155.000.000	26.401.009.000
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	217.495.000	1.604.000	0	419.889.000	0	0	37.000	0	0	0	639.025.000
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	360.161.500	762.000	350.000	106.137.500	0	0	0	0	0	0	467.411.000
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.459.500	0	200.000	3.955.500	0	0	0	0	0	0	5.615.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	269.864.910	1.256.540	5.655.300	224.658.510	0	0	60.000	519.850.740	0	0	1.021.346.000
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	671.105.000	341.000	1.130.000	365.950.000	231.793.000	0	0	0	0	0	1.270.319.000
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	114.935.000	175.000	800.000	0	0	0	257.000	0	0	0	116.167.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26.783.150	844.400	15.720.000	5.412.566.000	0	526.647.150	268.300	0	0	0	5.982.829.000
GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**107.662.022.161**	**14.597.892.817**	**14.855.467.630**	**25.809.605.110**	**234.240.000**	**3.326.778.290**	**12.791.994.420**	**3.172.647.690**	**25.620.307.140**	**49.671.188.230**	**257.742.143.488**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**2.348.997.302**	**28.965.840**	**893.761.180**	**1.659.886.381**	**24.029.300**	**51.164.500**	**954.667.151**	**1.015.270.167**	**9.324.814.773**	**121.449.284**	**16.423.005.878**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYİLİ CETVEL)	**276.743.624**	**993.435**	**27.335.000**	**1.584.321.049**	**0**	**0**	**0**	**34.218.000**	**0**	**0**	**1.923.611.108**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**110.287.763.087**	**14.627.852.092**	**15.776.563.810**	**29.053.812.540**	**258.269.300**	**3.377.942.790**	**13.746.661.571**	**4.222.135.857**	**34.945.121.913**	**49.792.637.514**	**276.088.760.474**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**12.657.033.320**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**12.657.033.320**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**58.634.154**	**0**	**0**	**1.155.227.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.213.861.154**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**97.630.729.767**	**14.627.852.092**	**15.776.563.810**	**29.053.812.540**	**258.269.300**	**3.377.942.790**	**13.746.661.571**	**4.222.135.857**	**34.945.121.913**	**49.792.637.514**	**263.431.727.154**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**97.572.095.613**	**14.627.852.092**	**15.776.563.810**	**27.898.585.540**	**258.269.300**	**3.377.942.790**	**13.746.661.571**	**4.222.135.857**	**34.945.121.913**	**49.792.637.514**	**262.217.866.000**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	16.083.000	40.000	1.035.000	0	0	0	13.000	0	26.444.000	0	**43.615.000**
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	25.964.300	55.600	0	0	0	0	54.173.700	2.511.500	258.080.900	0	**340.786.000**
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	34.343.600	48.500	0	0	0	0	1.507.300	5.469.300	185.017.800	0	**226.386.500**
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	36.443.000	179.000	5.752.000	0	0	0	47.278.000	2.884.000	252.738.000	0	**345.274.000**
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	30.758.000	85.000	4.115.000	0	0	0	28.617.000	2.589.000	253.480.000	0	**319.644.000**
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	48.040.500	10.000	8.500.000	0	0	0	5.100.000	2.035.000	423.093.500	0	**486.779.000**
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	26.584.000	60.600	2.160.500	0	0	0	0	3.683.100	171.331.800	0	**203.820.000**
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	23.323.600	1.000	970.000	0	0	0	0	4.228.300	81.014.100	0	**109.537.000**
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	18.445.000	50.000	5.026.000	0	0	0	28.541.000	2.342.000	173.368.000	0	**227.772.000**
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	11.969.100	79.200	2.680.000	0	0	0	0	2.052.200	95.216.500	0	**111.997.000**
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	8.158.000	0	1.542.000	0	0	0	0	499.000	50.164.000	0	**60.363.000**
EGE ÜNİVERSİTESİ	33.609.200	69.900	1.811.700	0	0	0	50.036.900	6.206.600	206.253.400	0	**297.987.700**
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	14.975.000	47.000	5.694.000	0	0	0	21.573.000	3.720.500	196.950.500	0	**242.960.000**
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	10.893.000	16.000	2.621.000	0	0	0	13.769.000	1.323.000	76.844.000	0	**105.466.000**
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	14.709.500	65.000	4.045.500	0	0	0	19.308.000	1.977.000	148.376.000	0	**188.481.000**
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	27.115.000	0	1.061.000	0	0	0	0	869.000	194.514.000	0	**223.559.000**
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	26.246.500	2.857.700	350.000	0	0	0	18.643.300	798.900	199.646.600	0	**248.543.000**
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	8.228.300	50.400	2.653.100	0	0	0	32.425.300	1.112.200	116.594.700	0	**161.064.000**
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	15.131.000	33.000	2.856.000	0	0	0	21.023.000	1.049.000	108.318.000	0	**148.410.000**
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	12.306.500	0	650.000	0	0	0	11.744.000	1.069.000	87.998.500	0	**113.768.000**
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	33.779.000	60.000	700.000	0	0	0	25.454.000	1.744.000	142.922.000	0	**204.659.000**
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	9.308.150	32.200	4.543.180	0	0	0	23.410.600	885.600	121.024.370	0	**159.204.100**
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	17.727.000	58.000	3.949.000	0	0	0	14.424.000	823.000	119.465.000	0	**156.446.000**
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	29.928.000	12.000	3.955.000	0	0	0	25.749.000	1.926.000	155.377.000	0	**216.947.000**
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	14.577.350	99.400	2.778.700	0	0	0	13.926.800	2.892.300	82.180.450	0	**116.455.000**
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	16.416.900	41.700	3.679.200	0	0	0	19.264.100	692.500	100.642.600	0	**140.737.000**
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	15.257.000	35.000	2.752.500	0	0	0	29.409.000	9.659.000	94.277.500	0	**151.390.000**
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	11.304.300	9.800	1.806.100	0	0	0	22.644.800	2.405.200	91.114.200	0	**129.284.400**
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	7.238.950	72.000	1.527.200	0	0	0	7.943.500	1.108.500	77.924.850	0	**95.815.000**
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	14.036.000	0	869.000	0	0	0	0	764.000	32.179.000	0	**47.848.000**
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	4.891.000	0	2.341.000	0	0	0	0	355.000	33.717.000	0	**41.304.000**
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	7.478.800	5.500	2.498.400	0	0	0	28.692.700	422.800	72.677.000	0	**111.775.200**

(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)
DEVAM

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	6.710.600	0	2.183.100	0	0	0	22.380.400	3.865.200	113.622.700	0	**148.762.000**
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	13.577.000	0	1.150.000	0	0	0	18.230.000	2.799.000	62.244.000	0	**98.000.000**
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	7.155.500	37.200	2.898.400	0	0	0	14.108.900	1.584.400	65.418.600	0	**91.203.000**
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	15.102.800	35.750	1.709.500	0	0	0	24.033.500	2.802.400	81.601.550	0	**125.285.500**
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	7.610.900	33.800	2.426.500	0	0	0	25.126.500	594.300	79.669.000	0	**115.461.000**
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	6.095.000	72.000	1.846.000	0	0	0	0	353.000	64.711.000	0	**73.077.000**
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	10.027.200	44.300	3.004.600	0	0	0	14.411.800	3.386.700	122.257.800	0	**153.132.400**
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	8.587.000	30.000	2.432.000	0	0	0	2.000.000	320.000	91.599.000	0	**104.968.000**
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	6.237.325	49.500	1.250.000	0	0	0	5.233.500	472.500	92.550.075	0	**105.792.900**
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	6.813.000	37.000	925.000	0	0	0	4.067.000	528.000	57.514.000	0	**69.884.000**
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	5.504.250	82.800	3.090.600	0	0	0	19.645.300	440.800	54.739.375	0	**83.503.125**
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	7.548.750	29.000	1.000.000	0	0	0	5.771.000	293.000	66.757.250	0	**81.399.000**
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	3.549.700	4.400	940.100	0	0	0	1.094.500	308.200	67.155.100	0	**73.052.000**
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	20.072.500	65.900	2.604.100	0	0	0	7.708.200	795.400	54.769.900	0	**86.016.000**
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	5.250.300	1.000	1.523.200	0	0	0	0	251.100	43.342.400	0	**50.368.000**
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	6.340.200	43.100	2.632.400	0	0	0	1.070.400	401.700	65.440.200	0	**75.928.000**
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	7.020.000	22.000	2.945.000	0	0	0	13.895.000	3.671.000	58.378.000	0	**85.931.000**
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	14.078.300	0	1.301.000	0	0	0	1.000.000	2.913.700	58.396.000	0	**77.689.000**
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	6.862.000	0	1.700.000	0	0	0	19.985.000	343.000	68.272.000	0	**97.162.000**
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	6.769.900	36.500	1.911.700	0	0	0	7.896.900	749.000	61.878.000	0	**79.242.000**
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	9.893.400	0	3.552.600	0	0	0	17.577.900	500.400	79.532.500	0	**111.056.800**
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	4.325.000	0	476.000	0	0	0	0	503.000	32.570.000	0	**37.874.000**
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	3.711.000	37.000	885.000	0	0	0	0	1.284.500	32.028.500	0	**37.946.000**
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	4.263.450	75.000	625.000	0	0	0	0	766.000	28.146.550	0	**33.876.000**
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	3.350.500	35.200	702.000	0	0	0	14.829.600	220.700	40.276.000	0	**59.414.000**
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	2.809.800	54.400	731.600	0	0	0	0	392.200	36.373.000	0	**40.361.000**
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	5.698.500	26.000	475.000	0	0	0	0	137.000	30.440.500	0	**36.777.000**
RİZE ÜNİVERSİTESİ	4.701.000	5.000	701.000	0	0	0	235.000	420.000	31.110.000	0	**37.172.000**
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	3.976.900	36.000	499.100	0	0	0	1.121.500	429.100	42.739.400	0	**48.802.000**
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	5.100.500	12.000	435.000	0	0	0	0	137.000	29.904.600	0	**35.589.100**
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	2.794.500	23.000	550.000	0	0	0	0	163.000	29.893.500	0	**33.424.000**
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	3.591.000	0	704.000	0	0	0	3.065.000	392.000	29.272.000	0	**37.024.000**

(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)
DEVAM

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	2.467.350	37.200	515.050	0	0	0	0	353.300	27.610.100	0	**30.983.000**
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	4.835.100	86.100	578.000	0	0	0	3.179.900	287.500	27.160.400	0	**36.127.000**
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	3.815.500	82.000	720.000	0	0	0	0	1.265.500	29.329.000	0	**35.212.000**
ORDU ÜNİVERSİTESİ	1.608.700	18.100	965.500	0	0	0	0	324.700	27.840.500	0	**30.757.500**
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	1.760.350	30.500	1.047.100	0	0	0	0	303.200	26.798.350	0	**29.939.500**
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	2.404.100	40.300	695.300	0	0	0	0	490.700	13.701.800	0	**17.332.200**
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	3.809.900	100	304.000	0	0	0	0	294.500	12.954.500	0	**17.363.000**
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	1.568.700	11.800	642.350	0	0	0	0	346.200	17.493.050	0	**20.062.100**
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	3.486.000	77.000	0	0	0	0	0	111.000	11.529.000	0	**15.203.000**
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	2.491.000	0	365.000	0	0	0	0	424.000	15.469.000	0	**18.749.000**
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	2.752.900	7.400	1.396.400	0	0	0	0	102.500	21.494.800	0	**25.754.000**
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	948.000	50.200	350.000	0	0	0	0	273.500	16.188.300	0	**17.810.000**
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	2.064.000	20.000	340.000	0	0	0	0	154.000	17.209.000	0	**19.787.000**
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	1.935.900	38.500	550.300	0	0	0	0	154.900	14.482.400	0	**17.162.000**
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	1.961.900	30.600	614.700	0	0	0	0	308.100	19.184.700	0	**22.100.000**
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	1.952.900	0	420.000	0	0	0	0	121.000	14.759.100	0	**17.253.000**
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	2.075.000	27.000	427.000	0	0	0	0	248.000	16.705.000	0	**19.482.000**
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	3.028.000	33.000	265.000	0	0	0	0	1.125.000	17.224.000	0	**21.675.000**
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.930.500	14.800	314.900	0	0	0	0	161.500	10.748.300	0	**13.170.000**
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	2.157.500	21.100	805.200	0	0	0	0	206.600	10.887.600	0	**14.078.000**
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.625.000	24.000	488.000	0	0	0	0	172.000	11.282.000	0	**13.591.000**
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	2.243.000	51.200	755.000	0	0	0	0	178.200	11.650.600	0	**14.878.000**
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	413.850	5.000	167.000	0	0	0	0	126.900	8.379.250	0	**9.092.000**
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	1.327.300	16.500	303.700	0	0	0	0	126.500	11.608.000	0	**13.382.000**
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	1.419.200	40.000	250.000	0	0	0	0	100.750	9.190.050	0	**11.000.000**
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	2.815.200	45.500	1.000.000	0	0	0	0	151.000	16.960.300	0	**20.972.000**
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	1.085.500	500	250.000	0	0	0	0	66.000	9.329.000	0	**10.731.000**
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	393.600	4.500	217.000	0	0	0	0	80.900	9.282.800	0	**9.978.800**
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	1.223.000	17.500	139.000	0	0	0	0	110.000	6.471.500	0	**7.961.000**
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	1.458.000	21.000	135.000	0	0	0	0	136.000	7.595.000	0	**9.345.000**
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	541.050	27.900	30.500	0	0	0	0	119.000	7.821.950	0	**8.540.400**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**913.994.325**	**5.980.650**	**149.782.580**	**0**	**0**	**0**	**812.337.800**	**110.736.750**	**6.779.887.120**	**0**	**8.772.719.225**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.435.002.977**	**22.985.190**	**743.978.600**	**1.659.886.381**	**24.029.300**	**51.164.500**	**142.329.351**	**904.533.417**	**2.544.927.653**	**121.449.284**	**7.650.286.653**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**2.348.997.302**	**28.965.840**	**893.761.180**	**1.659.886.381**	**24.029.300**	**51.164.500**	**954.667.151**	**1.015.270.167**	**9.324.814.773**	**121.449.284**	**16.423.005.878**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL -ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	13.132.000	0	0	0	0	0	0	0	136.880.653	0	**150.012.653**
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	3.206.890	0	292.000	0	0	0	0	24.258.110	0	0	**27.757.000**
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	4.698.000	0	190.000	0	0	0	0	0	2.548.000	0	**7.436.000**
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.075.490.000	0	500.000	0	0	0	476.000	0	50.619.000	0	**1.127.085.000**
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	7.997.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**7.997.000**
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	0	0	9.534.000	0	0	0	0	0	0	0	**9.534.000**
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.220.000	295.000	15.301.000	0	0	0	0	0	2.354.880.000	0	**2.400.696.000**
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23.282.500	211.900	325.000	0	0	0	1.530.700	401.039.900	0	0	**426.390.000**
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.421.640	31.000	1.190.000	0	0	0	0	96.246.360	0	0	**110.889.000**
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.596.445	59.480	520.000	0	0	0	732.650	125.119.425	0	0	**141.028.000**
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.283.000	117.000	0	861.344.000	0	0	0	0	0	0	**866.744.000**
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.019.603	380.190	3.248.000	0	0	0	45.279.301	257.869.622	0	121.449.284	**443.246.000**
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.583.000	77.000	1.400.000	0	0	0	93.999.000	0	0	0	**101.059.000**
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	0	0	0	5.066.000	0	0	0	0	0	0	**5.066.000**
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	25.980.000	0	1.200.000	137.545.000	0	0	0	0	0	0	**164.725.000**
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	3.981.600	0	160.000	8.976.400	0	0	0	0	0	0	**13.118.000**
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	14.246.000	18.000	600.000	17.203.000	0	0	0	0	0	0	**32.067.000**
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	0	0	0	8.565.000	0	0	0	0	0	0	**8.565.000**
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	9.391.700	0	315.000	72.152.600	0	0	309.700	0	0	0	**82.169.000**
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	5.043.780	21.243.620	299.600	0	0	0	2.000	0	0	0	**26.589.000**
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	17.145.000	0	1.500.000	310.685.000	0	0	0	0	0	0	**329.330.000**
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	3.225.800	0	78.000	11.245.200	0	0	0	0	0	0	**14.549.000**
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	52.678.000	0	220.000	0	0	0	0	0	0	0	**52.898.000**
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.223.700	0	0	0	24.029.300	3.816.000	0	0	0	0	**32.069.000**
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	3.411.500	0	0	0	0	47.348.500	0	0	0	0	**50.760.000**
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	9.123.219	0	0	9.063.781	0	0	0	0	0	0	**18.187.000**
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.737.500	371.000	0	38.281.500	0	0	0	0	0	0	**48.390.000**
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.432.500	181.000	800.000	167.488.500	0	0	0	0	0	0	**227.902.000**
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	0	0	705.806.000	0	0	0	0	0	0	0	**705.806.000**
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.529.600	0	500.000	8.976.400	0	0	0	0	0	0	**12.006.000**
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	2.923.000	0	0	3.294.000	0	0	0	0	0	0	**6.217.000**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.435.002.977**	**22.985.190**	**743.978.600**	**1.659.886.381**	**24.029.300**	**51.164.500**	**142.329.351**	**904.533.417**	**2.544.927.653**	**121.449.284**	**7.650.286.653**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**913.994.325**	**5.980.650**	**149.782.580**	**0**	**0**	**0**	**812.337.800**	**110.736.750**	**6.779.887.120**	**0**	**8.772.719.225**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**2.348.997.302**	**28.965.840**	**893.761.180**	**1.659.886.381**	**24.029.300**	**51.164.500**	**954.667.151**	**1.015.270.167**	**9.324.814.773**	**121.449.284**	**16.423.005.878**

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(TL)

AÇIKLAMA	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	108.485.000	116.000	1.010.000	0	0	0	0	34.218.000	0	0	**143.829.000**
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	75.110.000	0	20.000.000	1.234.890.000	0	0	0	0	0	0	**1.330.000.000**
SERMAYE PİYASASI KURULU	18.430.000	0	5.625.000	37.121.000	0	0	0	0	0	0	**61.176.000**
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	7.831.000	0	0	132.169.000	0	0	0	0	0	0	**140.000.000**
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	5.632.060	143.600	700.000	87.964.340	0	0	0	0	0	0	**94.440.000**
KAMU İHALE KURUMU	9.768.910	87.000	0	61.909.090	0	0	0	0	0	0	**71.765.000**
REKABET KURUMU	25.084.500	646.835	0	12.980.619	0	0	0	0	0	0	**38.711.954**
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	26.402.154	0	0	17.287.000	0	0	0	0	0	0	**43.689.154**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**276.743.624**	**993.435**	**27.335.000**	**1.584.321.049**	**0**	**0**	**0**	**34.218.000**	**0**	**0**	**1.923.611.108**

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ 5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) SAYILI CETVELDE YER ALAN GENEL BÜTÇELİ İDARELER, (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER VE (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2010-2011) DÖNEMİ BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	28.754.700	1.755.000	17.266.000	0	895.162	23.829.138	0	0	0	**72.500.000**
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	253.546.000	25.331.000	78.353.000	0	58.879.000	88.051.000	0	0	0	**504.160.000**
ANAYASA MAHKEMESİ	4.642.000	446.000	4.477.000	0	47.000	12.500.000	0	0	0	**22.112.000**
YARGITAY	42.808.000	4.335.000	8.459.000	0	266.000	5.500.000	0	0	0	**61.368.000**
DANIŞTAY	36.466.000	3.087.000	5.440.000	0	223.000	31.555.000	0	0	0	**76.770.000**
SAYIŞTAY	67.751.582	7.266.056	21.225.421	0	438.048	11.945.000	0	0	0	**108.626.107**
BAŞBAKANLIK	66.722.000	5.949.000	230.240.000	0	835.344.950	40.173.000	881.060.000	0	0	**2.059.488.950**
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	382.176.000	24.555.000	70.393.000	0	0	32.021.000	0	0	0	**509.145.000**
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	10.094.000	665.000	2.246.000	0	0	419.000	0	0	0	**13.424.000**
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.179.000	1.307.000	56.740.000	0	73.000	1.231.000	0	0	0	**71.530.000**
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	9.082.000	765.000	2.213.000	0	50.000	0	0	0	0	**12.110.000**
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	8.572.000	769.000	2.395.000	0	22.000	326.000	0	0	0	**12.084.000**
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	32.795.000	2.442.000	10.070.000	0	77.130.000	21.780.000	571.792.000	0	0	**716.009.000**
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	71.693.000	5.973.000	273.884.000	57.100.000.000	5.636.089.000	5.105.000	160.000.000	2.822.000.000	0	**66.074.744.000**
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	85.497.000	6.589.000	19.510.000	0	9.083.000	6.330.000	0	0	0	**127.009.000**
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	159.848.000	25.855.000	37.503.000	0	1.028.000	42.393.000	0	0	0	**266.627.000**
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI	83.290.000	10.078.000	16.774.000	0	294.000	750.000	0	0	0	**113.186.000**
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.148.687.000	271.171.000	243.039.000	0	1.958.680	18.566.000	0	0	0	**2.683.421.680**
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	2.880.000	363.000	1.985.000	0	33.000	1.087.000	0	0	0	**6.348.000**
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.048.000	236.000	1.562.000	0	24.000	1.359.000	0	0	0	**6.229.000**
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.127.000	171.000	1.819.000	0	6.000	652.000	0	0	0	**4.775.000**
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.463.000	200.000	1.850.000	0	20.000	9.499.000	0	0	0	**14.032.000**
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	248.777.000	28.363.000	432.932.000	0	1.122.107.000	81.581.000	0	0	0	**1.913.754.000**
ADALET BAKANLIĞI	2.112.712.000	224.422.000	556.795.000	0	109.989.323	274.100.000	399.000.000	0	0	**3.677.018.323**
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	6.782.055.000	976.889.000	8.037.160.000	0	98.309.000	43.297.000	0	0	0	**15.937.710.000**
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.186.128.000	65.691.000	308.490.000	0	421.685.000	156.850.000	17.608.000	0	0	**2.156.452.000**
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	2.193.091.000	257.585.000	1.481.356.000	0	2.656.000	112.146.000	0	0	0	**4.046.834.000**
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.390.913.000	869.989.000	1.127.140.000	0	2.045.000	303.981.000	0	0	0	**8.694.068.000**
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	97.037.000	12.907.000	127.803.000	0	318.000	55.680.000	0	0	0	**293.745.000**
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	347.516.000	27.160.000	169.115.000	0	213.332.000	114.135.000	0	421.000	0	**871.879.000**
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	2.665.000	188.000	7.638.000	0	1.170.000	598.000	0	0	0	**12.259.000**
MALİYE BAKANLIĞI	667.995.000	72.550.000	346.251.000	0	59.519.070.246	26.077.000	2.412.563.150	0	1.654.288.000	**64.698.794.396**
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.189.672.000	124.127.000	269.567.000	0	9.500.000	72.761.000	637.000	0	0	**1.666.264.000**
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	20.327.316.397	2.299.060.482	3.272.854.378	0	2.620.241.000	1.673.818.000	445.761.000	0	0	**30.639.051.257**
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	379.570.000	50.383.000	53.478.000	0	57.344.000	133.717.000	4.340.000	101.205.000	0	**780.037.000**
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	310.003.000	47.460.000	37.154.000	0	1.100.000	112.022.000	0	0	0	**507.739.000**
SAĞLIK BAKANLIĞI	5.840.706.000	870.331.000	6.376.185.000	0	10.920.000	866.366.000	2.921.000	0	0	**13.967.429.000**
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	69.159.000	9.950.000	13.880.000	0	72.241.000	1.161.939.534	68.000.000	0	0	**1.395.209.534**
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	42.718.000	4.232.000	6.938.000	0	924.000	25.500.000	0	0	0	**80.312.000**
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	905.330.000	138.847.000	852.381.000	0	642.000	3.158.933.000	0	0	0	**5.056.333.000**
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	1.363.377.000	188.258.000	188.706.000	0	5.895.133.300	180.211.000	99.542.000	144.054.000	0	**8.059.281.300**
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	22.835.000	3.037.000	3.408.000	0	111.000	199.221.000	0	0	0	**228.612.000**
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	83.942.000	8.839.000	19.500.000	0	28.446.818.000	3.823.000	67.235.000	0	0	**28.630.157.000**
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	94.882.000	10.512.000	24.581.000	0	180.182.000	37.665.000	87.183.000	197.851.000	0	**632.856.000**
ENERJİ VE TABİÎ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	34.033.000	2.372.000	20.266.000	0	230.422.000	2.706.000	188.024.000	48.248.000	0	**526.071.000**
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.549.000	412.000	1.669.000	0	39.000	700.000	0	0	0	**6.369.000**
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	284.744.000	35.653.000	215.062.000	0	280.348.000	218.402.000	100.971.000	9.306.000	0	**1.144.486.000**
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	294.167.000	46.183.000	41.678.000	0	577.396.000	127.872.000	224.827.000	50.782.000	0	**1.362.905.000**
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	68.355.000	9.308.000	15.536.000	0	16.944.000	16.334.000	0	0	0	**126.477.000**
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.076.212.000	173.058.000	193.580.000	0	1.009.000	5.583.175.000	44.449.000	0	0	**7.071.483.000**

GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**55.936.813.679**	**6.957.074.538**	**25.308.546.799**	**57.100.000.000**	**106.514.099.709**	**15.098.681.672**	**5.775.913.150**	**3.373.867.000**	**1.654.288.000**	**277.719.284.547**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**6.682.340.929**	**840.738.400**	**3.011.065.827**	**0**	**1.294.528.132**	**3.525.711.000**	**829.005.000**	**1.492.348.000**	**0**	**17.675.737.288**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**230.845.392**	**15.187.062**	**264.387.374**	**31.920**	**1.404.136.234**	**121.531.328**	**0**	**0**	**0**	**2.036.119.310**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**62.850.000.000**	**7.813.000.000**	**28.584.000.000**	**57.100.031.920**	**109.212.764.075**	**18.745.924.000**	**6.604.918.150**	**4.866.215.000**	**1.654.288.000**	**297.431.141.145**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**0**	**0**	**0**	**0**	**10.149.718.448**	**0**	**3.532.502.150**	**0**	**0**	**13.682.220.598**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.364.888.627**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.364.888.627**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**62.850.000.000**	**7.813.000.000**	**28.584.000.000**	**57.100.031.920**	**99.063.045.627**	**18.745.924.000**	**3.072.416.000**	**4.866.215.000**	**1.654.288.000**	**283.748.920.547**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**62.850.000.000**	**7.813.000.000**	**28.584.000.000**	**57.100.031.920**	**97.698.157.000**	**18.745.924.000**	**3.072.416.000**	**4.866.215.000**	**1.654.288.000**	**282.384.031.920**

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	8.545.000	1.036.000	13.237.000	0	17.484.000	3.000.000	0	0	0	43.302.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	236.135.000	29.605.000	54.044.000	0	6.807.137	40.635.000	0	0	0	367.226.137
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	127.815.000	16.344.000	55.893.000	0	2.956.000	38.700.000	0	0	0	241.708.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	213.091.000	28.314.000	67.333.000	0	5.093.000	60.459.000	0	0	0	374.290.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	216.425.000	26.394.000	66.436.000	0	2.910.000	28.587.000	0	0	0	340.752.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	327.008.000	45.371.000	114.111.000	0	8.674.000	32.261.000	0	0	0	527.425.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	113.946.000	13.847.000	41.183.000	0	2.367.000	47.560.000	0	0	0	218.843.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	57.401.000	7.819.000	27.878.000	0	993.000	21.602.000	0	0	0	115.693.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	144.060.000	17.292.000	43.056.000	0	1.951.000	38.236.000	0	0	0	244.595.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	67.631.000	8.331.000	19.955.000	0	1.184.000	18.400.000	0	0	0	115.501.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	28.970.000	3.946.000	7.101.000	0	764.000	22.673.000	0	0	0	63.454.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	200.051.000	26.607.000	50.616.000	0	5.222.000	38.822.000	0	0	0	321.318.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	168.178.000	21.415.000	34.997.000	0	1.620.000	25.500.000	0	0	0	251.710.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	66.535.000	8.468.000	17.754.000	0	830.000	18.518.000	0	0	0	112.105.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	121.555.000	14.745.000	44.395.000	0	2.610.000	19.887.000	0	0	0	203.192.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	131.227.000	18.633.000	55.606.000	0	5.415.000	29.549.000	0	0	0	240.430.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	152.487.000	16.856.000	67.869.000	0	1.468.000	36.509.000	0	0	0	270.189.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	89.350.000	11.445.000	27.263.000	0	925.000	41.423.000	0	0	0	170.406.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	96.717.000	11.546.000	26.784.000	0	1.334.000	20.531.000	0	0	0	156.912.000
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	75.974.000	8.693.000	20.645.000	0	1.011.000	16.061.000	0	0	0	122.384.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	138.399.000	16.536.000	40.983.000	0	1.669.000	22.735.000	0	0	0	220.322.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	104.172.000	12.710.000	24.087.000	0	918.000	29.396.000	0	0	0	171.278.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	102.545.000	11.885.000	30.415.000	0	1.591.000	19.231.000	0	0	0	165.667.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	142.920.900	16.102.000	48.266.000	0	3.251.000	23.970.000	0	0	0	234.509.900
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	68.813.000	8.078.000	25.725.000	0	796.000	21.548.000	0	0	0	124.960.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	89.582.000	9.523.000	26.692.000	0	954.000	26.457.000	0	0	0	153.208.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	77.586.000	8.730.000	26.820.000	0	1.214.000	45.222.000	0	0	0	159.572.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	76.291.000	8.038.000	22.263.000	0	827.000	32.305.000	0	0	0	139.724.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	53.520.000	6.556.200	17.668.000	0	1.288.000	22.613.000	0	0	0	101.645.200
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	21.114.000	2.897.000	6.436.000	0	404.000	20.300.000	0	0	0	51.061.000
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	18.660.000	2.214.000	5.705.000	0	376.000	15.200.000	0	0	0	42.155.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	45.655.000	5.431.000	15.137.000	0	445.000	47.348.000	0	0	0	114.016.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	90.912.000	10.643.000	22.301.000	0	755.000	36.805.000	0	0	0	161.416.000
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	57.352.000	6.471.000	14.008.000	0	618.000	26.754.000	0	0	0	105.203.000
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	45.210.000	5.235.000	18.278.000	0	999.000	27.683.000	0	0	0	97.405.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	70.817.000	7.385.500	18.137.000	0	1.061.000	39.216.000	0	0	0	136.586.500
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	69.948.000	8.407.000	15.560.000	0	544.000	31.565.000	0	0	0	126.024.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	38.391.000	4.263.000	12.683.000	0	886.000	20.883.000	0	0	0	77.106.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	87.831.000	10.896.000	31.308.000	0	959.000	32.196.000	0	0	0	163.190.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	61.900.000	6.798.000	23.829.000	0	1.092.000	18.884.000	0	0	0	112.503.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	58.690.000	6.607.500	20.322.000	0	637.000	27.882.000	0	0	0	114.138.500
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	41.190.000	4.631.000	14.352.000	0	817.000	14.744.000	0	0	0	75.734.000
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	38.370.000	4.467.000	12.475.000	0	683.000	32.616.000	0	0	0	88.611.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	50.865.000	5.975.000	14.745.000	0	757.000	15.606.000	0	0	0	87.949.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	25.659.000	2.796.000	12.222.000	0	655.000	36.482.000	0	0	0	77.814.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	45.743.000	5.330.000	15.858.000	0	746.000	23.870.000	0	0	0	91.747.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	26.204.000	3.073.000	9.000.000	0	625.000	14.500.000	0	0	0	53.402.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	38.852.000	4.186.000	12.716.900	0	690.000	25.083.000	0	0	0	81.437.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	43.226.700	5.061.000	14.042.000	0	663.000	27.757.000	0	0	0	90.749.700
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	40.775.000	4.883.000	15.319.000	0	466.000	21.087.000	0	0	0	82.530.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	44.692.000	4.880.000	13.710.000	0	436.000	38.629.000	0	0	0	102.347.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	41.431.000	4.693.000	10.371.000	0	579.000	27.496.000	0	0	0	84.570.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	69.518.000	8.397.000	19.891.000	0	1.642.000	20.893.000	0	0	0	120.341.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	18.917.000	1.880.000	9.022.000	0	453.000	9.723.000	0	0	0	39.995.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	15.863.000	1.761.000	6.182.000	0	691.000	15.030.000	0	0	0	39.527.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	12.517.000	1.434.000	6.593.000	0	562.000	13.674.000	0	0	0	34.780.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	26.867.000	3.494.000	7.814.000	0	691.000	23.483.000	0	0	0	62.259.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	17.877.000	1.877.000	7.272.000	0	749.000	13.600.000	0	0	0	41.375.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	13.721.000	1.442.000	7.079.000	0	526.000	16.220.000	0	0	0	38.988.000
RİZE ÜNİVERSİTESİ	15.255.000	1.771.000	6.515.000	0	691.000	14.600.000	0	0	0	38.832.000
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	21.690.000	2.582.000	8.126.000	0	691.000	18.448.000	0	0	0	51.537.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	15.882.000	1.653.000	6.013.000	0	495.000	13.000.000	0	0	0	37.043.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	12.618.000	1.594.000	4.786.000	0	691.000	14.000.000	0	0	0	33.689.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	14.567.000	1.736.000	6.251.000	0	691.000	15.198.000	0	0	0	38.443.000
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	12.277.000	1.476.300	5.254.000	0	697.000	12.500.000	0	0	0	32.204.300
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	11.363.000	1.339.000	5.346.000	0	691.000	18.661.000	0	0	0	37.400.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	11.910.000	1.305.200	4.914.000	0	545.000	30.630.000	0	0	0	49.304.200
ORDU ÜNİVERSİTESİ	9.617.000	1.107.000	5.389.000	0	741.000	14.600.000	0	0	0	31.454.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	11.372.000	1.241.000	5.079.000	0	691.000	12.500.000	0	0	0	30.883.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	4.155.000	405.000	3.951.000	0	786.000	10.000.000	0	0	0	19.297.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	5.028.000	495.000	3.618.000	0	788.000	10.000.000	0	0	0	19.929.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	6.001.000	665.000	3.215.000	0	786.000	12.010.000	0	0	0	22.677.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	2.879.000	296.000	3.473.000	0	788.000	16.000.000	0	0	0	23.436.000
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	6.188.000	679.000	3.873.900	0	681.000	10.000.000	0	0	0	21.421.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	10.730.000	1.142.000	5.608.000	0	572.000	10.100.000	0	0	0	28.152.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	4.700.400	507.700	3.405.000	0	789.000	17.000.000	0	0	0	26.402.100
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	6.635.000	671.000	4.564.000	0	455.000	10.000.000	0	0	0	22.325.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	4.480.000	459.000	2.687.000	0	834.000	11.000.000	0	0	0	19.460.000
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	7.838.000	895.000	5.097.000	0	766.000	11.500.000	0	0	0	26.096.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	4.714.000	476.000	3.947.000	0	737.000	10.000.000	0	0	0	19.874.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	6.270.000	699.000	4.213.000	0	762.000	11.000.000	0	0	0	22.944.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	7.623.000	814.000	4.336.000	0	890.000	11.500.000	0	0	0	25.163.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	2.255.000	230.000	2.286.000	0	683.000	10.000.000	0	0	0	15.454.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	2.728.000	270.000	2.759.000	0	683.000	10.000.000	0	0	0	16.440.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.797.000	183.000	3.003.000	0	762.000	16.000.000	0	0	0	21.745.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	3.050.600	302.000	3.256.000	0	686.000	14.000.000	0	0	0	21.294.600
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.095.000	113.000	1.593.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	12.336.000
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	5.051.000	614.000	2.374.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	17.574.000
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	2.478.000	234.000	2.243.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	14.490.000
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	8.428.000	964.000	3.592.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	22.519.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	2.915.000	284.000	1.620.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	14.354.000
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	1.658.000	170.000	1.823.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	13.186.000
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	699.000	52.000	1.254.000	0	535.000	12.145.000	0	0	0	14.685.000
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	1.912.600	230.000	1.388.900	0	535.000	9.000.000	0	0	0	13.065.600
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	1.054.000	115.000	1.826.000	0	535.000	9.000.000	0	0	0	12.530.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**5.024.612.200**	**610.162.400**	**1.665.084.000**	**0**	**129.130.132**	**2.025.931.000**	**0**	**0**	**0**	**9.454.919.732**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.657.728.729**	**230.576.000**	**1.345.981.827**	**0**	**1.165.398.000**	**1.499.780.000**	**829.005.000**	**1.492.348.000**	**0**	**8.220.817.556**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**6.682.340.929**	**840.738.400**	**3.011.065.827**	**0**	**1.294.528.137**	**3.525.711.000**	**829.005.000**	**1.492.348.000**	**0**	**17.675.737.288**

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL -ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	8.101.729	1.042.000	145.599.827	0	520.000	5.000.000	0	0	0	**160.263.556**
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	8.592.000	795.000	17.358.000	0	955.000	2.185.000	0	0	0	**29.885.000**
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	3.010.000	348.000	1.942.000	0	647.000	991.000	0	0	0	**6.938.000**
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	178.919.000	26.919.000	110.125.000	0	132.212.000	133.750.000	690.270.000	0	0	**1.272.195.000**
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	783.000	101.000	3.084.000	0	2.560.000	2.000.000	0	0	0	**8.528.000**
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	1.531.000	223.000	4.300.000	0	106.000	4.000.000	0	0	0	**10.160.000**
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	168.002.000	19.010.000	259.808.000	0	504.929.000	73.692.000	90.270.000	1.442.468.000	0	**2.558.179.000**
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	29.080.000	3.101.000	26.201.000	0	229.520.000	121.600.000	31.473.000	0	0	**440.975.000**
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	71.159.000	7.891.000	33.696.000	0	3.973.000	3.737.000	0	0	0	**120.456.000**
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	108.484.000	11.359.000	24.472.000	0	5.252.000	1.974.000	0	0	0	**151.541.000**
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	588.145.000	100.093.000	95.410.000	0	30.175.000	104.970.000	0	0	0	**918.793.000**
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	71.720.000	8.848.000	162.233.000	0	22.342.000	213.595.000	0	0	0	**478.738.000**
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.565.000	1.580.000	9.990.000	0	198.000	82.477.000	0	0	0	**109.810.000**
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	2.661.000	169.000	2.235.000	0	297.000	150.000	0	0	0	**5.512.000**
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	108.730.000	17.095.000	42.461.000	0	1.696.000	9.200.000	0	0	0	**179.182.000**
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	8.474.000	1.571.000	3.348.000	0	13.000	900.000	0	0	0	**14.306.000**
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	8.511.000	304.000	22.522.000	0	1.189.000	2.000.000	0	0	0	**34.526.000**
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	1.122.000	82.000	1.019.000	0	27.000	7.100.000	0	0	0	**9.350.000**
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	35.907.000	2.995.000	16.509.000	0	2.871.000	31.000.000	0	0	0	**89.282.000**
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	14.447.000	837.000	10.821.000	0	540.000	2.174.000	0	0	0	**28.819.000**
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞ	38.116.000	2.357.000	30.475.000	0	168.428.000	10.188.000	0	49.880.000	0	**299.444.000**
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	8.721.000	826.000	6.091.000	0	137.000	0	0	0	0	**15.775.000**
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.481.000	642.000	7.119.000	0	37.883.000	2.000.000	3.142.000	0	0	**56.267.000**
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.487.000	606.000	6.687.000	0	828.000	9.422.000	13.850.000	0	0	**35.880.000**
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	7.318.000	1.016.000	11.750.000	0	448.000	31.940.000	0	0	0	**52.472.000**
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	13.387.000	901.000	4.398.000	0	610.000	280.000	0	0	0	**19.576.000**
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.312.000	4.058.000	5.060.000	0	6.812.000	7.800.000	0	0	0	**51.042.000**
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	99.171.000	13.494.000	17.814.000	0	6.583.000	140.000.000	0	0	0	**277.062.000**
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	14.923.000	1.552.000	252.822.000	0	2.562.000	493.955.000	0	0	0	**765.814.000**
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.974.000	364.000	7.235.000	0	1.085.000	700.000	0	0	0	**13.358.000**
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	1.895.000	397.000	3.397.000	0	0	1.000.000	0	0	0	**6.689.000**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.657.728.729**	**230.576.000**	**1.345.981.827**	**0**	**1.165.398.000**	**1.499.780.000**	**829.005.000**	**1.492.348.000**	**0**	**8.220.817.556**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**5.024.612.200**	**610.162.400**	**1.665.084.000**	**0**	**129.130.132**	**2.025.931.000**	**0**	**0**	**0**	**9.454.919.732**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER TOPLAMI	**6.682.340.929**	**840.738.400**	**3.011.065.827**	**0**	**1.294.528.132**	**3.525.711.000**	**829.005.000**	**1.492.348.000**	**0**	**17.675.737.288**

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ

(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	28.713.281	2.680.605	24.288.374	0	75.838.650	21.550.600	0	0	0	**153.071.510**
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	44.522.200	2.432.500	68.941.300	0	1.280.761.000	20.092.000	0	0	0	**1.416.749.000**
SERMAYE PİYASASI KURULU	38.469.984	1.771.560	17.508.120	0	3.383.520	3.192.000	0	0	0	**64.325.184**
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	40.381.900	2.298.500	41.765.800	0	2.062.000	62.591.800	0	0	0	**149.100.000**
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	26.198.859	2.264.136	49.959.085	31.920	4.026.080	6.360.870	0	0	0	**88.840.950**
KAMU İHALE KURUMU	16.308.777	1.119.759	28.983.360	0	27.594.308	2.351.706	0	0	0	**76.357.910**
REKABET KURUMU	19.627.519	1.183.602	8.648.087	0	9.263.937	2.466.352	0	0	0	**41.189.497**
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	16.622.872	1.436.400	24.293.248	0	1.206.739	2.926.000	0	0	0	**46.485.259**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**230.845.392**	**15.187.062**	**264.387.374**	**31.920**	**1.404.136.234**	**121.531.328**	**0**	**0**	**0**	**2.036.119.310**

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	30.335.000	1.932.000	18.282.400	0	947.712	24.902.888	0	0	0	**76.400.000**
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	276.303.000	27.665.000	83.691.000	0	61.417.000	41.213.000	0	0	0	**490.289.000**
ANAYASA MAHKEMESİ	5.089.000	481.000	5.117.000	0	51.000	14.600.000	0	0	0	**25.338.000**
YARGITAY	46.931.000	4.673.000	9.681.000	0	287.000	6.500.000	0	0	0	**68.072.000**
DANIŞTAY	39.977.000	3.328.000	6.263.000	0	243.000	36.160.000	0	0	0	**85.971.000**
SAYIŞTAY	71.613.407	7.680.217	29.568.024	0	463.016	15.456.000	0	0	0	**124.780.664**
BAŞBAKANLIK	73.147.000	6.413.000	270.536.000	0	907.360.000	44.231.000	1.334.148.000	0	0	**2.635.835.000**
MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	418.980.000	26.473.000	82.860.000	0	0	38.295.000	0	0	0	**566.608.000**
MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	11.065.000	717.000	2.590.000	0	0	500.000	0	0	0	**14.872.000**
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.352.000	1.409.000	66.733.000	0	80.000	1.360.000	0	0	0	**82.934.000**
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	9.957.000	825.000	2.552.000	0	55.000	0	0	0	0	**13.389.000**
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	9.397.000	829.000	2.766.000	0	24.000	390.000	0	0	0	**13.406.000**
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	35.954.000	2.632.000	11.735.000	0	80.821.000	24.100.000	687.597.000	0	0	**842.839.000**
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	78.597.000	6.440.000	322.094.000	59.750.000.000	6.297.480.000	5.900.000	170.000.000	3.291.000.000	0	**69.921.511.000**
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	93.730.000	7.104.000	22.617.000	0	10.330.000	9.774.000	0	0	0	**143.555.000**
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	175.228.000	27.875.000	42.727.000	0	1.116.000	50.700.000	0	0	0	**297.646.000**
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI	93.480.000	10.867.000	19.488.000	0	319.000	850.000	0	0	0	**125.004.000**
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.355.606.000	292.350.000	267.991.000	0	2.118.000	24.225.000	0	0	0	**2.942.290.000**
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	3.158.000	391.000	2.312.000	0	36.000	1.300.000	0	0	0	**7.197.000**
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.341.000	254.000	1.827.000	0	26.000	1.625.000	0	0	0	**7.073.000**
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.332.000	184.000	2.133.000	0	6.000	780.000	0	0	0	**5.435.000**
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.700.000	216.000	2.173.000	0	22.000	11.076.000	0	0	0	**16.187.000**
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	272.728.000	30.578.000	505.857.000	0	1.419.813.000	93.217.000	0	0	0	**2.322.193.000**
ADALET BAKANLIĞI	2.316.165.000	241.950.000	640.512.000	0	126.589.427	327.650.000	441.000.000	0	0	**4.093.866.427**
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	7.424.153.000	1.054.656.000	9.111.699.827	0	104.560.000	49.384.000	0	0	0	**17.744.452.827**
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.300.352.000	70.821.000	359.531.000	0	919.469.000	179.007.000	18.612.000	0	0	**2.847.792.000**
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	2.403.414.000	277.809.000	1.630.050.000	0	2.822.000	135.224.000	0	0	0	**4.449.319.000**
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.005.967.000	937.973.000	1.226.414.000	0	2.185.000	360.625.000	0	0	0	**9.533.164.000**
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	106.226.000	13.937.000	150.253.000	0	338.000	64.652.000	0	0	0	**335.406.000**
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	380.958.000	29.283.000	197.490.000	0	225.036.000	136.500.000	0	464.000	0	**969.731.000**
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	2.922.000	203.000	8.985.000	0	1.246.000	660.000	0	0	0	**14.016.000**
MALİYE BAKANLIĞI	732.270.000	78.223.000	386.716.000	0	65.630.349.207	29.476.000	2.903.688.800	0	1.975.000.000	**71.735.723.007**
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.304.237.000	133.821.000	309.272.000	0	10.355.000	91.000.000	673.000	0	0	**1.849.358.000**
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	22.300.109.248	2.479.495.752	3.938.211.967	0	2.766.152.000	2.024.774.000	479.819.000	0	0	**33.988.561.967**
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	414.288.000	54.532.000	61.404.000	0	60.592.000	157.237.000	4.587.000	111.536.000	0	**864.176.000**
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	339.632.000	51.194.000	41.355.000	0	1.199.000	133.973.000	0	0	0	**567.353.000**
SAĞLIK BAKANLIĞI	6.401.951.000	938.425.000	7.188.488.000	0	11.781.000	960.634.000	3.087.000	0	0	**15.504.366.000**
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	75.429.000	10.775.000	16.083.000	0	78.157.658	1.312.139.216	75.000.000	0	0	**1.567.593.874**
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	46.832.000	4.563.000	7.936.000	0	985.000	30.500.000	0	0	0	**90.816.000**
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	984.726.000	150.655.000	1.002.140.000	0	698.000	3.740.447.000	0	0	0	**5.878.666.000**
TARİM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	1.490.387.000	203.497.000	216.766.000	0	6.265.948.639	209.099.000	105.783.000	158.760.000	0	**8.650.240.639**
TARİM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.963.000	3.284.000	3.896.000	0	121.000	214.947.000	0	0	0	**247.211.000**
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	92.024.000	9.529.000	22.449.000	0	33.749.704.000	4.574.000	71.067.000	0	0	**33.949.347.000**
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	104.019.000	11.333.000	28.242.000	0	182.074.000	41.498.000	93.569.000	218.049.000	0	**678.784.000**
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	37.310.000	2.557.000	23.717.000	0	255.044.000	2.014.000	165.749.000	53.173.000	0	**539.560.000**
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.891.000	444.000	1.944.000	0	42.000	800.000	0	0	0	**7.121.000**
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	312.069.000	38.450.000	251.132.000	0	310.862.000	253.547.000	107.521.000	10.256.000	0	**1.283.837.000**
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	320.699.000	50.016.000	48.090.000	0	642.588.000	152.205.000	252.256.000	55.966.000	0	**1.521.820.000**
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	74.938.000	10.034.000	17.612.000	0	17.980.000	20.144.000	0	0	0	**140.708.000**
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.170.460.000	187.782.000	226.364.000	0	1.099.000	6.614.132.000	46.983.000	0	0	**8.246.820.000**

GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**61.293.391.655**	**7.506.557.969**	**28.898.346.218**	**59.750.000.000**	**120.151.001.659**	**17.693.997.104**	**6.961.135.800**	**3.899.204.000**	**1.975.000.000**	**308.128.634.405**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**7.317.137.026**	**907.420.100**	**3.503.304.000**	**0**	**1.365.564.000**	**4.127.015.000**	**1.242.094.000**	**1.579.516.000**	**0**	**20.042.050.126**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**243.471.319**	**16.021.931**	**278.349.782**	**33.739**	**1.493.298.697**	**111.112.896**	**0**	**0**	**0**	**2.142.288.364**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**68.854.000.000**	**8.430.000.000**	**32.680.000.000**	**59.750.033.739**	**123.009.864.356**	**21.932.125.000**	**8.203.229.800**	**5.478.720.000**	**1.975.000.000**	**330.312.972.895**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**0**	**0**	**0**	**0**	**11.107.054.689**	**0**	**4.379.948.800**	**0**	**0**	**15.487.003.489**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.451.935.667**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.451.935.667**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**68.854.000.000**	**8.430.000.000**	**32.680.000.000**	**59.750.033.739**	**111.902.809.667**	**21.932.125.000**	**3.823.281.000**	**5.478.720.000**	**1.975.000.000**	**314.825.969.406**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**68.854.000.000**	**8.430.000.000**	**32.680.000.000**	**59.750.033.739**	**110.450.874.000**	**21.932.125.000**	**3.823.281.000**	**5.478.720.000**	**1.975.000.000**	**313.374.033.739**

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	9.368.000	1.117.000	15.526.000	0	18.888.000	4.000.000	0	0	0	**48.899.000**
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	258.777.000	31.930.000	61.855.000	0	7.447.000	47.300.000	0	0	0	**407.309.000**
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	140.011.000	17.636.000	65.329.000	0	3.243.000	45.250.000	0	0	0	**271.469.000**
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	233.612.000	30.525.000	77.130.000	0	5.581.000	70.579.000	0	0	0	**417.377.000**
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	237.245.000	28.458.000	76.425.000	0	3.183.000	32.250.000	0	0	0	**377.561.000**
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	358.167.000	48.958.000	132.044.000	0	9.445.000	38.750.000	0	0	0	**587.364.000**
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	124.835.000	14.936.000	48.042.000	0	2.594.000	56.500.000	0	0	0	**246.907.000**
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	62.925.000	8.430.000	32.600.000	0	1.078.000	24.825.000	0	0	0	**129.858.000**
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	157.875.000	18.649.000	49.971.000	0	2.138.000	43.940.000	0	0	0	**272.575.000**
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	74.142.000	8.982.000	23.149.000	0	1.298.000	20.300.000	0	0	0	**127.871.000**
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	31.756.000	4.255.000	8.240.000	0	836.000	24.656.000	0	0	0	**69.743.000**
EGE ÜNİVERSİTESİ	219.231.000	28.703.000	58.068.000	0	5.733.000	44.450.000	0	0	0	**356.185.000**
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	184.367.000	23.089.000	40.095.000	0	1.773.000	28.350.000	0	0	0	**277.674.000**
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	72.939.000	9.130.000	20.410.000	0	907.000	20.250.000	0	0	0	**123.636.000**
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	133.241.000	15.899.000	51.480.000	0	2.861.000	22.800.000	0	0	0	**226.281.000**
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	143.679.000	20.111.000	64.904.000	0	5.848.000	31.798.000	0	0	0	**266.340.000**
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	167.145.000	18.176.000	72.750.000	0	1.608.000	40.850.000	0	0	0	**300.529.000**
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	97.965.000	12.340.000	31.477.000	0	1.012.000	47.500.000	0	0	0	**190.294.000**
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	106.031.000	12.448.000	30.890.000	0	1.461.000	24.000.000	0	0	0	**174.830.000**
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	83.287.000	9.373.000	23.700.000	0	1.099.000	19.738.000	0	0	0	**137.197.000**
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	151.626.000	17.840.000	47.041.000	0	1.829.000	26.070.000	0	0	0	**244.406.000**
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	114.161.000	13.708.000	27.554.000	0	1.005.000	32.950.000	0	0	0	**189.378.000**
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	112.264.000	12.813.000	34.952.000	0	1.742.000	21.309.000	0	0	0	**183.071.000**
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	156.620.500	17.369.000	55.748.000	0	3.525.000	29.950.000	0	0	0	**263.212.500**
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	75.430.000	8.710.000	29.706.000	0	870.000	24.750.000	0	0	0	**139.466.000**
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	98.207.000	10.266.000	30.690.000	0	1.044.000	31.800.000	0	0	0	**172.009.000**
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	85.044.000	9.413.000	30.671.000	0	1.329.000	47.750.000	0	0	0	**174.207.000**
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	83.613.000	8.669.000	25.488.000	0	904.000	37.500.000	0	0	0	**156.174.000**
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	58.477.000	7.067.000	20.297.000	0	1.411.000	24.640.000	0	0	0	**111.892.000**
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	23.145.000	3.027.000	7.470.000	0	441.000	23.050.000	0	0	0	**57.133.000**
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	20.455.000	2.387.000	6.656.000	0	411.000	16.925.000	0	0	0	**46.834.000**
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	50.037.000	5.959.000	17.378.000	0	486.000	41.050.000	0	0	0	**114.810.000**
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	99.666.000	11.473.000	25.657.000	0	827.000	41.400.000	0	0	0	**179.023.000**
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	62.868.000	6.977.000	16.100.000	0	676.000	32.450.000	0	0	0	**119.071.000**
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	49.560.000	5.644.000	21.248.000	0	1.091.000	31.200.000	0	0	0	**108.743.000**
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	76.859.000	7.965.500	20.849.000	0	1.151.000	42.900.000	0	0	0	**149.724.500**
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	76.683.000	9.063.000	17.832.000	0	595.000	36.410.000	0	0	0	**140.583.000**
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	42.086.000	4.595.000	14.748.000	0	969.000	24.800.000	0	0	0	**87.198.000**
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	96.289.000	11.747.000	36.402.000	0	1.048.800	35.600.000	0	0	0	**181.086.000**
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	67.867.000	7.335.000	27.827.000	0	1.192.000	20.000.000	0	0	0	**124.221.000**
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	64.339.000	7.126.000	23.627.000	0	697.000	34.101.000	0	0	0	**129.890.000**
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	45.136.000	4.996.000	16.557.000	0	893.000	18.650.000	0	0	0	**86.232.000**
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	42.064.000	4.816.000	14.457.000	0	747.000	38.550.000	0	0	0	**100.634.000**
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	55.765.000	6.442.000	17.070.000	0	829.000	19.050.000	0	0	0	**99.156.000**
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	28.121.000	3.014.800	14.242.000	0	714.000	41.600.000	0	0	0	**87.691.800**
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	50.138.000	5.964.000	18.468.000	0	815.000	28.000.000	0	0	0	**103.385.000**
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	28.727.000	3.313.000	10.427.000	0	683.000	14.200.000	0	0	0	**57.350.000**
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	42.593.000	4.513.000	14.813.000	0	656.000	28.085.000	0	0	0	**90.660.000**
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	47.390.000	5.456.000	16.217.000	0	723.000	30.350.000	0	0	0	**100.136.000**
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	44.701.000	5.264.000	17.821.000	0	509.000	23.300.000	0	0	0	**91.595.000**
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	48.987.000	5.263.000	15.807.000	0	476.000	43.950.000	0	0	0	**114.483.000**
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	45.421.000	5.060.000	11.875.000	0	634.000	30.150.000	0	0	0	**93.140.000**
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	76.213.000	9.053.000	22.933.000	0	1.785.000	23.750.000	0	0	0	**133.734.000**
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	20.738.000	2.027.000	10.571.000	0	490.000	12.648.000	0	0	0	**46.474.000**
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	17.389.000	1.899.000	7.214.000	0	758.000	18.000.000	0	0	0	**45.260.000**
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	13.722.000	1.546.000	7.683.000	0	615.000	15.786.000	0	0	0	**39.352.000**
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	29.451.000	3.670.000	9.009.000	0	757.000	27.000.000	0	0	0	**69.887.000**
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	19.599.000	2.024.000	8.500.000	0	820.000	15.100.000	0	0	0	**46.043.000**
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	15.043.000	1.554.000	8.298.000	0	575.000	18.600.000	0	0	0	**44.070.000**
RİZE ÜNİVERSİTESİ	16.697.000	1.911.000	7.571.000	0	757.000	16.600.000	0	0	0	**43.536.000**
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	23.779.000	2.784.000	9.461.000	0	757.000	22.300.000	0	0	0	**59.081.000**
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	17.412.000	1.781.000	7.001.000	0	542.000	15.000.000	0	0	0	**41.736.000**
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	13.834.000	1.719.000	5.570.000	0	757.000	16.500.000	0	0	0	**38.380.000**
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	15.964.000	1.872.000	7.271.000	0	757.000	18.805.000	0	0	0	**44.669.000**
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	13.423.500	1.592.900	6.133.000	0	763.000	16.750.000	0	0	0	**38.662.400**
OZOK ÜNİVERSİTESİ	12.459.000	1.443.000	6.256.000	0	757.000	22.150.000	0	0	0	**43.065.000**
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	13.058.000	1.411.400	5.750.200	0	596.000	34.500.000	0	0	0	**55.315.400**
ORDU ÜNİVERSİTESİ	10.541.000	1.194.000	6.301.000	0	811.000	16.600.000	0	0	0	**35.449.000**
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	12.466.000	1.338.000	5.904.000	0	757.000	16.500.000	0	0	0	**36.965.000**
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	4.555.000	436.000	4.571.000	0	861.000	14.000.000	0	0	0	**24.423.000**
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	5.485.000	533.000	4.224.000	0	864.000	14.000.000	0	0	0	**25.106.000**
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	6.575.000	717.000	3.758.000	0	862.000	16.370.000	0	0	0	**28.282.000**
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	3.156.000	319.000	4.061.000	0	864.000	20.000.000	0	0	0	**28.400.000**
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	6.784.000	732.000	4.541.000	0	745.000	14.008.000	0	0	0	**26.802.000**
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	11.763.000	1.231.000	6.562.000	0	626.000	14.100.000	0	0	0	**34.282.000**
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	5.154.900	547.500	3.983.000	0	865.900	21.500.000	0	0	0	**32.050.400**
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	7.273.000	722.000	5.334.000	0	497.000	14.000.000	0	0	0	**27.826.000**
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	4.911.000	495.000	3.152.000	0	954.000	15.000.000	0	0	0	**24.512.000**
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	8.593.000	965.000	5.983.000	0	840.000	15.500.000	0	0	0	**31.881.000**
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	5.168.000	513.000	4.552.000	0	808.000	14.000.000	0	0	0	**25.041.000**
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	6.932.000	755.000	4.937.000	0	835.000	15.000.000	0	0	0	**28.459.000**
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	8.355.000	877.000	5.065.000	0	976.000	15.500.000	0	0	0	**30.773.000**
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	2.472.000	248.000	2.667.000	0	748.000	14.000.000	0	0	0	**20.135.000**
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	2.991.000	291.000	3.231.000	0	748.000	14.000.000	0	0	0	**21.261.000**
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.971.000	198.000	3.519.000	0	835.000	20.000.000	0	0	0	**26.523.000**
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	3.344.200	326.000	3.798.000	0	752.000	19.000.000	0	0	0	**27.220.200**
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.201.000	121.000	1.863.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**17.772.800**
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	5.537.000	662.000	2.770.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**23.556.000**
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	2.717.000	252.000	2.620.000	0	587.000	14.008.000	0	0	0	**20.176.000**
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	9.240.000	1.039.000	4.183.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**29.049.000**
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	3.196.000	306.000	1.888.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**19.977.000**
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	1.817.000	184.000	2.131.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**18.719.000**
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	766.000	56.000	1.463.000	0	587.000	20.933.000	0	0	0	**23.805.000**
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	2.091.600	248.000	1.617.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**18.543.600**
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	1.156.000	124.000	2.139.000	0	587.000	14.000.000	0	0	0	**18.006.000**

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**5.505.930.700**	**658.019.100**	**1.925.822.000**	**0**	**140.972.000**	**2.390.009.000**	**0**	**0**	**0**	**10.620.752.800**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.811.206.326**	**249.401.000**	**1.577.482.000**	**0**	**1.224.592.000**	**1.737.006.000**	**1.242.094.000**	**1.579.516.000**	**0**	**9.421.297.326**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**7.317.137.026**	**907.420.100**	**3.503.304.000**	**0**	**1.365.564.000**	**4.127.015.000**	**1.242.094.000**	**1.579.516.000**	**0**	**20.042.050.126**

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL -ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	8.882.326	1.123.000	171.328.000	0	571.000	6.000.000	0	0	0	**187.904.326**
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	9.420.000	857.000	20.385.000	0	1.043.000	2.847.000	0	0	0	**34.552.000**
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	3.298.000	376.000	2.263.000	0	710.000	1.124.000	0	0	0	**7.771.000**
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	194.296.000	29.237.000	129.625.000	0	139.947.000	160.750.000	1.095.415.000	0	0	**1.749.270.000**
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	850.000	110.000	3.630.000	0	2.703.000	2.500.000	0	0	0	**9.793.000**
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	1.679.000	240.000	5.058.000	0	116.000	4.000.000	0	0	0	**11.093.000**
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	184.109.000	20.499.000	304.243.000	0	533.527.000	85.260.000	95.415.000	1.524.544.000	0	**2.747.597.000**
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	31.877.000	3.344.000	30.686.000	0	251.288.000	159.000.000	33.267.000	0	0	**509.462.000**
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	78.012.000	8.508.000	39.395.000	0	4.368.000	4.470.000	0	0	0	**134.753.000**
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	118.931.000	12.246.000	28.510.000	0	5.775.000	2.361.000	0	0	0	**167.823.000**
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	641.296.000	108.412.000	109.463.000	0	33.179.000	125.557.000	0	0	0	**1.017.907.000**
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	78.566.000	9.546.000	190.586.000	0	23.718.000	256.274.000	0	0	0	**558.690.000**
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	17.064.000	1.704.000	11.694.000	0	218.000	98.639.000	0	0	0	**129.319.000**
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	2.917.000	182.000	2.614.000	0	324.000	150.000	0	0	0	**6.187.000**
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	119.201.000	18.430.000	49.981.000	0	1.816.000	11.000.000	0	0	0	**200.428.000**
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	9.290.000	1.694.000	3.941.000	0	14.000	1.000.000	0	0	0	**15.939.000**
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	9.330.000	328.000	26.449.000	0	1.286.000	2.400.000	0	0	0	**39.793.000**
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	1.230.000	89.000	1.197.000	0	29.000	8.500.000	0	0	0	**11.045.000**
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	39.364.000	3.229.000	19.279.000	0	3.107.000	37.000.000	0	0	0	**101.979.000**
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	15.838.000	902.000	12.707.000	0	592.000	2.600.000	0	0	0	**32.639.000**
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	41.787.000	2.541.000	35.766.000	0	159.814.000	12.185.000	0	54.972.000	0	**307.065.000**
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	9.528.000	895.000	7.157.000	0	150.000	0	0	0	0	**17.730.000**
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	6.009.000	691.000	8.363.000	0	39.792.000	2.500.000	3.358.000	0	0	**60.713.000**
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.919.000	653.000	7.841.000	0	871.000	9.970.000	14.639.000	0	0	**38.893.000**
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	7.977.000	1.101.000	13.810.000	0	492.000	30.109.000	0	0	0	**53.489.000**
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	14.676.000	971.000	5.113.000	0	671.000	340.000	0	0	0	**21.771.000**
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	29.772.000	4.396.000	5.893.000	0	7.254.000	8.000.000	0	0	0	**55.315.000**
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	108.335.000	14.596.000	20.450.000	0	7.238.000	110.000.000	0	0	0	**260.619.000**
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	16.339.000	1.677.000	297.597.000	0	2.818.000	590.210.000	0	0	0	**908.641.000**
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.357.000	393.000	8.459.000	0	1.161.000	760.000	0	0	0	**15.130.000**
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	2.057.000	431.000	3.999.000	0	0	1.500.000	0	0	0	**7.987.000**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.811.206.326**	**249.401.000**	**1.577.482.000**	**0**	**1.224.592.000**	**1.737.006.000**	**1.242.094.000**	**1.579.516.000**	**0**	**9.421.297.326**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**5.505.930.700**	**658.019.100**	**1.925.822.000**	**0**	**140.972.000**	**2.390.009.000**	**0**	**0**	**0**	**10.620.752.800**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**7.317.137.026**	**907.420.100**	**3.503.304.000**	**0**	**1.365.564.000**	**4.127.015.000**	**1.242.094.000**	**1.579.516.000**	**0**	**20.042.050.126**

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ

(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(TL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	30.304.212	2.828.033	25.624.144	0	80.009.770	22.746.511	0	0	0	**161.512.670**
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	46.966.400	2.567.000	71.882.600	0	1.362.981.000	8.426.000	0	0	0	**1.492.823.000**
SERMAYE PİYASASI KURULU	40.662.742	1.872.532	18.506.021	0	3.576.378	3.373.939	0	0	0	**67.991.612**
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	42.609.200	2.426.700	44.076.100	0	2.175.500	66.012.500	0	0	0	**157.300.000**
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	27.373.754	2.374.754	52.806.686	33.739	4.321.365	2.368.485	0	0	0	**89.278.783**
KAMU İHALE KURUMU	17.238.371	1.183.579	30.635.363	0	29.167.180	2.485.750	0	0	0	**80.710.243**
REKABET KURUMU	20.746.274	1.251.068	9.140.969	0	9.791.980	2.606.931	0	0	0	**43.537.222**
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	17.570.366	1.518.265	25.677.899	0	1.275.524	3.092.780	0	0	0	**49.134.834**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**243.471.319**	**16.021.931**	**278.349.782**	**33.739**	**1.493.298.697**	**111.112.896**	**0**	**0**	**0**	**2.142.288.364**

B- CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TARAFINDAN İLGİLİ MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM OLUNACAK GELİRLER

BOŞ SAYFA

2009 YILI GENEL BÜTÇE GELİRLERİ

boş sayfa

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
01				VERGİ GELİRLERİ	220.602.859.000
03				TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	7.382.865.000
04				ALINAN BAGIŞLAR VE YARDIMLAR ILE OZEL GELİRLER	944.107.000
05				FAİZLER, PAYLAR VE CEZALAR	21.172.585.000
06				SERMAYE GELİRLERİ	13.141.284.000
08				ALACAKLARDAN TAHSİLAT	---
				TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	263.243.700.000
09				RED VE İADELER (-)	19.072.793.000
				NET BÜTÇE GELİRİ	244.170.907.000

(TL.)

KODLAR		AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II		
01		Vergi Gelirleri	220.602.859.000
	1	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	69.209.633.000
	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	4.895.311.000
	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	93.451.491.000
	4	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	42.093.391.000
	5	Damga Vergisi	4.763.806.000
	6	Harçlar	6.127.241.000
	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	61.986.000
03		Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	7.382.865.000
	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.653.773.000
	2	Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	---
	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	3.346.718.000
	4	Kurumlar Hasılatı	---
	5	Kurumlar Karları	937.713.000
	6	Kira Gelirleri	861.287.000
	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	583.374.000
04		Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	944.107.000
	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	10.229.000
	6	Özel Gelirler	933.878.000

(TL.)

KODLAR I	KODLAR II	AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
05		Faizler, Paylar ve Cezalar	21.172.585.000
	1	Faiz Gelirleri	2.595.844.000
	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.893.062.000
	3	Para Cezaları	3.754.158.000
	9	Diğer Çeşitli Gelirler	3.929.521.000
06		Sermaye Gelirleri	13.141.284.000
	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	502.260.000
	2	Taşınır Satış Gelirleri	8.024.000
	9	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	12.631.000.000
08		Alacaklardan Tahsilat	---
	1	Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	---
	2	Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat	---
		GENEL TOPLAM	263.243.700.000

(TL.)

KODLAR		AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II		
09		Red ve İadeler (-)	19.072.793.000
	1	Vergi Gelirleri	18.513.269.000
	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	20.455.000
	4	Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.285.000
	5	Faizler, Paylar ve Cezalar	534.300.000
	6	Sermaye Gelirleri	2.484.000
	8	Alacaklardan Tahsilat	---

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
01				**Vergi Gelirleri**	**220.602.859.000**
	1			**Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler**	**69.209.633.000**
		1		**Gelir Vergisi**	**46.598.274.000**
			01	Beyana Dayanan Gelir Vergisi	2.413.017.000
			02	Basit Usulde Gelir Vergisi	246.647.000
			03	Gelir Vergisi Tevkifatı	42.560.962.000
			04	Gelir Geçici Vergisi	1.377.648.000
		2		**Kurumlar Vergisi**	**22.611.359.000**
			01	Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	1.338.450.000
			02	Kurumlar Vergisi Tevkifatı	205.080.000
			03	Kurumlar Geçici Vergisi	21.067.829.000
	2			**Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler**	**4.895.311.000**
		1		**Veraset ve İntikal Vergisi**	**125.978.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	125.978.000
		2		**Motorlu Taşıtlar Vergisi**	**4.769.333.000**
			01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	4.769.333.000
	3			**Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri**	**93.451.491.000**
		1		**Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi**	**34.141.900.000**
			01	Beyana Dayanan KDV	33.302.231.000
			02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	839.669.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		2		**Özel Tüketim Vergisi**	**49.551.716.000**
			01	Petrol ve Doğalgaz Ürünleri (I)	28.605.917.000
			02	Motorlu Taşıtlar (II)	5.268.667.000
			03	Alkollü İçkiler (III-a)	2.394.336.000
			04	Tütün Mamülleri (III-b)	11.950.877.000
			05	Kolalı Gazozlar (III-c)	235.292.000
			06	Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar (IV)	1.096.627.000
		3		**Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi**	**4.132.496.000**
			01	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	4.132.496.000
		4		**Şans Oyunları Vergisi**	**416.663.000**
			01	Şans Oyunları Vergisi	416.663.000
		5		**Özel İletişim Vergisi**	**5.208.716.000**
			01	Özel İletişim Vergisi	5.208.716.000
	4			**Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler**	**42.093.391.000**
		1		**Gümrük Vergileri**	**3.533.356.000**
			01	Gümrük Vergileri	3.533.356.000
		2		**İthalde Alınan Katma Değer Vergisi**	**38.513.783.000**
			01	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	38.513.783.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		3		**Diğer Dış Ticaret Gelirleri**	**46.252.000**
			01	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	46.252.000
	5			**Damga Vergisi**	**4.763.806.000**
		1		**Damga Vergisi**	**4.763.806.000**
			01	Damga Vergisi	4.763.806.000
	6			**Harçlar**	**6.127.241.000**
		1		**Yargı Harçları (I)**	**957.754.000**
			01	Ticaret Sicil Harçları	158.755.000
			02	Esnaf Sicil Harçları	15.817.000
			99	Diğer Yargı Harçları	783.182.000
		2		**Noter Harçları (II)**	**511.298.000**
			01	Noter Harçları (II)	511.298.000
		3		**Vergi Yargısı Harçları (III)**	**888.000**
			01	Vergi Yargısı Harçları (III)	888.000
		4		**Tapu Harçları (IV)**	**2.496.887.000**
			01	Tapu Harçları (IV)	2.496.887.000
		5		**Pasaport ve Konsolosluk Harçları (V-VI)**	**671.707.000**
			01	Pasaport ve Konsolosluk Harçları (V-VI)	671.707.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		6		**Gemi ve Liman Harçları (VII)**	**13.095.000**
			01	Gemi ve Liman Harçları (VII)	13.095.000
		7		**İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları (VIII)**	**14.311.000**
			01	Avcılık Belgesi Harçları	13.542.000
			99	Diğer İmtiyazname,Ruhsatname ve Diploma Harçları	769.000
		8		**Trafik Harçları (IX)**	**812.794.000**
			01	Trafik Harçları (IX)	812.794.000
		9		**Diğer Harçlar**	**648.507.000**
			01	Yurtdışı Çıkış Harcı	55.609.000
			03	Özel Güvenlik Harçları	30.298.000
			99	Diğer Harçlar	562.600.000
	9			**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler**	**61.986.000**
		1		**Kaldırılan Vergiler Artıkları**	**9.212.000**
			01	Kaldırılan Vergiler Artıkları	9.212.000
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler**	**52.774.000**
			99	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	52.774.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
03				**Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri**	**7.382.865.000**
	1			**Mal ve Hizmet Satış Gelirleri**	**1.653.773.000**
		1		**Mal Satış Gelirleri**	**1.053.516.000**
			03	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	88.665.000
			04	Diğer Değerli Kağıt Bedelleri	964.851.000
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	---
		2		**Hizmet Gelirleri**	**600.257.000**
			08	Yol, Köprü ve Tünel Ücret Gelirleri	600.257.000
			99	Diğer Hizmet Gelirleri	---
	2			**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---
		1		**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---
			01	RTÜK Lisans Ücreti	---
			02	RTÜK Yayın İzni Ücreti	---
			99	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler	---

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	3			**KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri**	**3.346.718.000**
		1		**Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri**	**3.045.993.000**
			01	KİT'den Elde Edilen Gelirler	1.862.373.000
			02	İştirak Gelirleri	---
			04	2.Tip Telekom. Ruhsatı ve Genel İzin Gel.	6.820.000
			05	Kamu Bankalarından Elde Edilen Temettü Gelirleri	1.176.800.000
		2		**KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler**	**300.725.000**
			01	Devlet Hava Mey. İşl. Genel Müdürlüğü'nden	140.507.000
			02	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden	15.590.000
			03	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kur,İşl. Gen.Müdürlüğünden	18.583.000
			04	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ndan	126.045.000
	4			**Kurumlar Hasılatı**	---
		1		**Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı**	---
			99	Diğer	---
		9		**Diğer Kurumlar Hasılatı**	---
			99	Diğer Kurumlar Hasılatı	---

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	5			**Kurumlar Karları**	**937.713.000**
		1		**Döner Sermayeler**	**936.955.000**
			01	Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	826.865.000
			02	Döner Sermayelerin Yılsonu Karlarından Aktarmalar	110.090.000
		9		**Diğer Kurumlar Karları**	**758.000**
			99	Diğer Kurumlar Karları	758.000
	6			**Kira Gelirleri**	**861.287.000**
		1		**Taşınmaz Kiraları**	**861.287.000**
			01	Lojman Kira Gelirleri	291.518.000
			02	Ecrimisil Gelirleri	140.556.000
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	792.000
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	428.421.000
	9			**Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**583.374.000**
		9		**Diğer Gelirler**	**583.374.000**
			01	Para Basım Gelirleri	330.000.000
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	253.374.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
04				**Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler**	**944.107.000**
	1			**Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar**	**10.229.000**
		1		**Cari**	**10.229.000**
			99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	10.229.000
	6			**Özel Gelirler**	**933.878.000**
		1		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler**	**933.878.000**
			02	Harita ve Kadastro Bedeli	500.000
			04	Basılı Kağıt ve Plaka Satış Gelirleri	2.505.000
			06	Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitim Gelirleri	55.000.000
			07	TSK Mal ve Hizmet Satış Geliri	123.041.000
			13	Konvertibl Olmayan Konsolosluk Gelirleri	30.700.000
			16	Ücretle Yapılacak İş ve Hizmet Karşılıkları	50.734.000
			18	Gayrimenkul Satış ve Kira Gelirleri	5.498.000
			99	Diğer Özel Gelirler	665.900.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
05				**Faizler, Paylar ve Cezalar**	**21.172.585.000**
	1			**Faiz Gelirleri**	**2.595.844.000**
		1		**Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri**	**231.016.000**
			01	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri	231.016.000
		2		**Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri**	---
			01	Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri	---
		3		**Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri**	---
			01	Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri	---
		4		**Takipteki Kurum Alacakları Faizleri**	**1.800.000**
			01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	1.800.000
		5		**Menkul Kıymetler ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri**	---
			01	Menkul Kıymetler ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	---
		6		**Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri**	---
			01	Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri	---
		7		**Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri**	**1.298.000.000**
			01	Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri	1.298.000.000
		8		**Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri**	**1.005.957.000**
			01	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	1.005.957.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		9		**Diğer Faizler**	**59.071.000**
			99	Diğer Faizler	59.071.000
	2			**Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar**	**10.893.062.000**
		1		**Devlet Payları**	**381.087.000**
			02	Petrolden Devlet Hakkı	9.000
			03	Madenlerden Devlet Hakkı	176.848.000
			05	Petrolden Devlet Hissesi	204.230.000
		5		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar**	**10.511.975.000**
			02	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Alınan Paylar	2.595.879.000
			04	Eğitim Özel Geliri (4306 S.K.)	410.000.000
			06	Tasfiye Edilen Fon Gelirleri	326.060.000
			08	GSM İşletmelerinden Alınan Hazine Payları	1.984.000.000
			09	Evrensel Hizmet Gelirleri	570.002.000
			11	İthalatta Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	541.755.000
			12	Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	2.456.025.000
			18	İthalden Yüzde Bir ve Binde Beş Oranında Alınan Çevre Katkı Payı	63.393.000
			19	Belediyelerden Alınan Yüzde Bir Oranında Çevre Katkı Payı	12.679.000
			20	IMKB ve Diğer Kurumlardan Alınan Paylar	240.000.000
			21	Şans Oyunları Hasılatından Ayrılan Kamu Payları	700.000.000
			99	Diğerlerinden Alınan Paylar	612.182.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	3			**Para Cezaları**	**3.754.158.000**
		1		**Yargı Para Cezaları**	**214.948.000**
			01	Yargı Para Cezaları	214.948.000
		2		**İdari Para Cezaları**	**1.152.679.000**
			01	Trafik Para Cezaları	700.085.000
			04	Çevre İdari Para Cezaları	7.404.000
			99	Diğer İdari Para Cezaları	445.190.000
		4		**Vergi Cezaları**	**2.259.904.000**
			01	Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	1.769.909.000
			99	Diğer Vergi Cezaları	489.995.000
		9		**Diğer Para Cezaları**	**126.627.000**
			03	Cezai Faiz (Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintileri)	39.443.000
			99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Para Cezaları	87.184.000
	9			**Diğer Çeşitli Gelirler**	**3.929.521.000**
		1		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**3.929.521.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.929.521.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
06				**Sermaye Gelirleri**	**13.141.284.000**
	1			**Taşınmaz Satış Gelirleri**	**502.260.000**
		1		**Lojman Satış Gelirleri**	**10.475.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	10.475.000
		2		**Sosyal Tesis Satış Gelirleri**	**5.237.000**
			01	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	5.237.000
		3		**Diğer Bina Satış Gelirleri**	**4.489.000**
			01	Diğer Bina Satış Gelirleri	4.489.000
		4		**Arazi Satışı**	**344.414.000**
			01	Arazi Satışı	344.414.000
		5		**Arsa Satışı**	**136.897.000**
			01	Arsa Satışı	136.897.000
		9		**Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri**	**748.000**
			99	Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	748.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	2			**Taşınır Satış Gelirleri**	**8.024.000**
		1		**Taşınır Satış Gelirleri**	**8.024.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	8.024.000
	9			**Diğer Sermaye Satış Gelirleri**	**12.631.000.000**
		9		**Diğer Çeşitli Sermaye Satış Gelirleri**	**12.631.000.000**
			99	Diğer Çeşitli Sermaye Satış Gelirleri	12.631.000.000
08				**Alacaklardan Tahsilat**	---
	1			**Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---
		9		**Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---
			99	Diğerlerinden	---
	2			**Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat**	---
		4		**Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat**	---
			99	Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	---

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
09				**RED VE İADELER (-)**	**19.072.793.000**
	1			**Vergi Gelirleri**	**18.513.269.000**
		1		**Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler**	**3.808.315.000**
			01	Gelir Vergisi	1.345.251.000
			02	Kurumlar Vergisi	2.463.064.000
		2		**Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler**	**72.763.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	3.430.000
			02	Motorlu Taşıtlar Vergisi	69.333.000
		3		**Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri**	**14.386.120.000**
			01	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	14.168.041.000
			02	Özel Tüketim Vergisi	175.780.000
			03	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	32.496.000
			04	Şans Oyunları Vergisi	---
			05	Özel İletişim Vergisi	9.803.000
		4		**Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler**	**40.040.000**
			01	Gümrük Vergileri	25.377.000
			02	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	13.783.000
			03	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	880.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		5		**Damga Vergisi**	**46.806.000**
			01	Damga Vergisi	46.806.000
		6		**Harçlar**	**157.239.000**
			01	Yargı Harçları	89.485.000
			02	Noter Harçları	8.286.000
			03	Vergi Yargısı Harçları	289.000
			04	Tapu Harçları	16.639.000
			05	Pasaport ve Konsolosluk	3.170.000
			06	Gemi ve Liman Harçları	17.000
			07	İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	102.000
			08	Trafik Harçları	1.269.000
			09	Diğer Harçlar	37.982.000
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler**	**1.986.000**
			01	Kaldırılan Vergiler Artıkları	617.000
			09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.369.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	3			**Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri**	**20.455.000**
		1		**Mal ve Hizmet Satış Gelirleri**	**3.773.000**
			01	Mal Satış Gelirleri	3.516.000
			02	Hizmet Gelirleri	257.000
		2		**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---
			01	RTÜK Lisans Ücreti	---
			02	RTÜK Yayın İzni Ücreti	---
			99	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler	---
		3		**KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri**	**6.000**
			01	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	6.000
			02	KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler	---
		4		**Kurumlar Hasılatı**	---
			01	Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı	---
			09	Diğer Kurumlar Hasılatı	---

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		5		**Kurumlar Karları**	**2.016.000**
			01	Döner Sermayeler	1.984.000
			09	Diğer Kurumlar Karları	32.000
		6		**Kira Gelirleri**	**11.286.000**
			01	Taşınmaz Kiraları	11.286.000
		9		**Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**3.374.000**
			09	Diğer Gelirler	3.374.000
	4			**Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler**	**2.285.000**
		1		**Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar**	---
			01	Cari	---
		6		**Özel Gelirler**	**2.285.000**
			01	Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler	2.285.000

(TL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	5			**Faizler, Paylar ve Cezalar**	**534.300.000**
		1		**Faiz Gelirleri**	**150.301.000**
			08	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	123.611.000
			09	Diğer Faizler	26.690.000
		2		**Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar**	**25.332.000**
			01	Devlet Payları	1.087.000
			05	Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	24.245.000
		3		**Para Cezaları**	**297.146.000**
			01	Yargı Para Cezaları	2.767.000
			02	İdari Para Cezaları	105.822.000
			04	Vergi Cezaları	167.463.000
			09	Diğer Para Cezaları	21.094.000
		9		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**61.521.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	61.521.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	6			**Sermaye Gelirleri**	**2.484.000**
		1		**Taşınmaz Satış Gelirleri**	**2.460.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	---
			02	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	---
			03	Diğer Bina Satış Gelirleri	---
			04	Arazi Satışı	240.000
			05	Arsa Satışı	2.220.000
			09	Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri	---
		2		**Taşınır Satış Gelirleri**	**24.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	24.000
	8			**Alacaklardan Tahsilat**	---
		1		**Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---
			09	Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	---
		2		**Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat**	---
			04	Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	---

boş

2009 YILI
GELİR BÜTÇESİ GEREKÇESİ

BOŞ SAYFA

Gelirin Çeşidi : VERGİ GELİRLERİ | KOD: 01. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

220.602.859.000

2008 Yılında Vergi Gelirlerinin 191 Milyar 40 Milyon 503 Bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2009 yılında Vergi Gelirleri tahsilatının, red ve iadeler ile mahalli idare ve fon payları dahil 220 Milyar 602 Milyon 859 Bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,47 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme						
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		131.948.781.000						
2006	146.449.000.000	151.271.701.000		+	19.322.920.000	+	14,6	
2007	173.861.616.000	171.098.466.000		+	19.826.765.000	+	13,1	
2008	187.504.321.000	191.040.503.000	(***)	+	19.942.037.000	+	11,7	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

KOD: 01.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

69.209.633.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 Yılında Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergilerin 60 Milyar 235 Milyon 908 Bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2009 yılında gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerin red ve iadeler ile mahalli idare ve fon payları dahil 69 Milyar 209 Milyon 633 Bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %14,90 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		40.433.101.000				
2006	43.827.000.000	44.174.998.000		+ 3.741.897.000	+	9,3
2007	51.333.083.000	53.780.017.000		+ 9.605.019.000	+	21,7
2008	55.756.280.000	60.235.908.000	(***)	+ 6.455.891.000	+	12,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ | KOD: 01.1.1. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL): 46.598.274.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 Yılında Gelir Vergisi tahsilatının 40 Milyar 447 Milyon 367 Bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2009 yılında Gelir Vergisi tahsilatının, red ve iadeler ile mahalli idare ve fon payları dahil 46 Milyar 598 Milyon 274 Bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,21 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		26.849.809.000				
2006	29.071.000.000	31.727.644.000		+ 4.877.835.000	+	18,2
2007	36.922.897.000	38.061.543.000		+ 6.333.899.000	+	20,0
2008	38.780.119.000	40.447.367.000	(***)	+ 2.385.824.000	+	6,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN GELİR VERGİSİ KOD: 01.1.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.413.017.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 2 Milyar 413 Milyon 17 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,05 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		1.501.833.000			
2006	1.815.000.000	1.656.774.000	+	154.941.000	+ 10,3
2007	1.456.341.000	1.767.732.000	+	110.958.000	+ 6,7
2008	1.820.529.000	2.134.442.000	(***) +	366.710.000	+ 20,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BASİT USULDE GELİR VERGİSİ

KOD: 01.1.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

246.647.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 246 Milyon 647 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 16,19 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		127.271.000				
2006	162.000.000	167.689.000		+ 40.418.000	+	31,8
2007	236.498.000	198.230.000		+ 30.541.000	+	18,2
2008	215.983.000	212.270.000	(***)	+ 14.040.000	+	7,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.1.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
42.560.962.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 42 Milyar 560 Milyon 962 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,44 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		24.257.578.000			
2006	25.981.000.000	28.900.776.000		+ 4.643.198.000	+ 19,1
2007	33.995.678.000	35.006.484.000		+ 6.105.708.000	+ 21,1
2008	35.490.160.000	36.868.575.000	(***)	+ 1.862.091.000	+ 5,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR GEÇİCİ VERGİSİ

KOD: 01.1.1.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.377.648.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 1 Milyar 377 Milyon 648 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,81 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		963.127.000			
2006	1.113.000.000	1.002.405.000	+	39.278.000	+ 4,1
2007	1.234.380.000	1.089.098.000	+	86.693.000	+ 8,6
2008	1.253.447.000	1.232.080.000	(***) +	142.982.000	+ 13,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ | KOD: 01.1.2. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

22.611.359.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 22 Milyar 611 Milyon 359 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,26 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		13.583.292.000			
2006	14.756.000.000	12.447.354.000		- 1.135.938.000	- (8,4)
2007	14.410.186.000	15.718.474.000		+ 3.271.120.000	+ 26,3
2008	16.976.161.000	19.788.541.000	(***)	+ 4.070.067.000	+ 25,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN KURUMLAR VERGİSİ KOD: 01.1.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.338.450.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 1 Milyar 338 Milyon 450 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,74 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		684.242.000					
2006	745.000.000	916.770.000		+	232.528.000	+	34,0
2007	1.564.175.000	942.471.000		+	25.701.000	+	2,8
2008	1.262.520.000	1.187.188.000	(***)	+	244.717.000	+	26,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.2.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

205.080.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 205 Milyon 80 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,09 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		155.078.000			
2006	170.000.000	225.152.000	+ 70.074.000	+	45,2
2007	178.136.000	210.280.000	- 14.872.000	-	(6,6)
2008	284.216.000	182.956.000 (***)	- 27.324.000	-	(13,0)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR GEÇİCİ VERGİSİ

KOD: 01.1.2.03.

2009.YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

21.067.829.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 21 Milyar 67 Milyon 829 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,38 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		12.743.972.000					
2006	13.841.000.000	11.305.432.000		-	1.438.540.000	-	(11,3)
2007	12.667.875.000	14.565.723.000		+	3.260.291.000	+	28,8
2008	15.429.425.000	18.418.397.000	(***)	+	3.852.674.000	+	26,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER KOD: 01.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

4.895.311.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 Yılında Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergilerin 4 Milyar 252 Milyon 708 Bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler, eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında 2009 yılında Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergi Gelirleri tahsilatının, red ve iadeler ile mahalli idare payları dahil 4 Milyar 895 Milyon 311 Bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,11 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		2.634.873.000			
2006	3.159.000.000	3.159.574.000		+ 524.701.000	+ 19,9
2007	3.660.876.000	3.693.240.000		+ 533.666.000	+ 16,9
2008	4.073.173.000	4.252.708.000	(***)	+ 559.468.000	+ 15,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ

KOD: 01.2.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

125.978.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil 125 Milyon 978 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,79 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme			
				Fark		Oran %
2005		96.538.000				
2006	99.000.000	121.964.000	+	25.426.000	+	26,3
2007	135.815.000	136.443.000	+	14.479.000	+	11,9
2008	157.092.000	111.689.000	(***)	24.754.000	-	(18,1)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

KOD: 01.2.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

4.769.333.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 4 Milyar 769 Milyon 333 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,17 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		2.538.335.000				
2006	3.060.000.000	3.037.610.000		+ 499.275.000	+	19,7
2007	3.525.061.000	3.556.797.000		+ 519.187.000	+	17,1
2008	3.916.081.000	4.141.019.000	(***)	+ 584.222.000	+	16,4

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAHİLDE ALINAN
MAL VE HİZMET VERGİLERİ

KOD: 01.3 .

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
93.451.491.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 93 Milyar 451 Milyon 491 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,05 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		60.984.283.000				
2006	66.839.000.000	68.986.181.000		+ 8.001.898.000	+	13,1
2007	78.354.418.000	76.040.734.000		+ 7.054.553.000	+	10,2
2008	84.300.938.000	82.662.141.000	(***)	+ 6.621.407.000	+	8,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAHİLDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

34.141.900.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 34 Milyar 141 Milyon 900 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,37 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		22.038.878.000					
2006	25.492.000.000	25.291.023.000		+	3.252.145.000	+	14,8
2007	29.621.613.000	28.965.496.000		+	3.674.473.000	+	14,5
2008	30.333.159.000	30.384.539.000	(***)	+	1.419.043.000	+	4,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

33.302.231.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 33 milyar 302 Milyon 231 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,39 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
		Bir önceki Yıla göre değişme						
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		21.366.411.000						
2006	24.765.000.000	24.307.045.000		+	2.940.634.000	+		13,8
2007	28.780.373.000	28.105.844.000		+	3.798.799.000	+		15,6
2008	29.276.060.000	29.632.102.000	(***)	+	1.526.258.000	+		5,4

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TEVKİF SURETİYLE KESİLEN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

839.669.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 839 Milyon 669 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,59 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		672.467.000				
2006	727.000.000	983.978.000		+ 311.511.000	+	46,3
2007	841.240.000	859.651.000		- 124.327.000	-	(12,6)
2008	1.057.099.000	752.437.000	(***)	- 107.214.000	-	(12,5)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

KOD: 01.3.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

49.551.716.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 49 Milyar 551 Milyon 716 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,76 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		33.621.776.000			
2006	37.332.000.000	37.102.948.000	+	3.481.172.000	+ 10,4
2007	41.135.177.000	39.350.665.000	+	2.247.717.000	+ 6,1
2008	44.912.515.000	43.556.330.000	(***) +	4.205.665.000	+ 10,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi :PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİ

KOD: 01.3.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

28.605.917.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 28 Milyar 605 Milyon 917 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,97 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		19.552.763.000			
2006	20.690.000.000	20.708.290.000		+ 1.155.527.000	+ 5,9
2007	21.786.767.000	22.235.675.000		+ 1.527.385.000	+ 7,4
2008	25.786.692.000	24.666.342.000	(***)	+ 2.430.667.000	+ 10,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞIT ARAÇLARI

KOD: 01.3.2.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

5.268.667.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 5 Milyar 268 Milyon 667 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 10,60 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		4.284.993.000				
2006	4.340.000.000	4.152.358.000		- 132.635.000	-	(3,1)
2007	4.490.776.000	4.303.055.000		+ 150.697.000	+	3,6
2008	4.620.593.000	4.763.537.000	(***)	+ 460.482.000	+	10,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ALKOLLÜ İÇKİLER

KOD: 01.3.2.03

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.394.336.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 2 Milyar 394 Milyon 336 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,05 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006		1.897.599.000				
2007	2.256.133.000	1.889.376.000		- 8.223.000	-	(0,4)
2008	2.005.026.000	2.156.132.000	(***)	+ 266.756.000	+	14,1

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılına ilişkin: Bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatın; Kolalı Gazozlar, Alkollü İçkiler ve Tütün Mamüllerine ilişkin ÖTV adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmeye yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TÜTÜN MAMÜLLERİ

KOD: 01.3.2.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

11.950.877.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 11 Milyar 950 Milyon 877 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 10,84 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005					
2006		8.956.789.000			
2007	11.049.073.000	9.690.423.000		+ 733.634.000	+ 8,2
2008	11.032.304.000	10.781.683.000	(***)	+ 1.091.260.000	+ 11,3

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılına ilişkin: Bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatın; Kolalı Gazozlar, Alkollü İçkiler ve Tütün Mamüllerine ilişkin ÖTV adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmeye yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KOLALI GAZOZLAR

KOD: 01.3.2.05.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

235.292.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 235 Milyon 292 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,31 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005					
2006		408.654.000			
2007	531.002.000	184.582.000	- 224.072.000	-	(54,8)
2008	202.000.000	207.658.000 (***)	+ 23.076.000	+	12,5

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılına ilişkin: Bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatın; Kolalı Gazozlar, Alkollü İçkiler ve Tütün Mamüllerine ilişkin ÖTV adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmeye yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAYANIKLI TÜKETİM VE DİĞER MALLAR | KOD: 01.3.2.06. | -2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL) 1.096.627.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 1 Milyar 96 Milyon 627 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,79 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		720.936.000				
2006	808.000.000	979.258.000	+	258.322.000	+	35,8
2007	1.021.426.000	1.047.554.000	+	68.296.000	+	7,0
2008	1.265.900.000	980.978.000	(***)	- 66.576.000	-	(6,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ

KOD: 01.3.3.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

4.132.496.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Başta faiz oranlarındaki gelişmeler olmak üzere, ekonomik göstergeler ve vergiye konu banka ve sigorta işlemlerinde meydana gelecek gelişmelere göre, bu kaynaktan 2009 Yılında mahalli idare payı dahil 4 Milyar 132 Milyon 496 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,04 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		1.988.092.000				
2006	1.814.000.000	2.630.207.000		+ 642.115.000	+	32,3
2007	3.119.701.000	3.176.013.000		+ 545.806.000	+	20,8
2008	4.010.228.000	3.688.290.000	(***)	+ 512.277.000	+	16,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin: Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ŞANS OYUNLARI VERGİSİ

KOD: 01.3.4.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

416.663.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 416 Milyon 663 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,62 oranında bir oranında artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		312.325.000					
2006	335.000.000	368.769.000		+	56.444.000	+	18,1
2007	420.269.000	326.500.000		-	42.269.000	-	(11,5)
2008	400.000.000	373.299.000	(***)	+	46.799.000	+	14,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ

KOD: 01.3.5.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

5.208.716.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 5 Milyar 208 Milyon 716 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 11,78 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		3.023.212.000					
2006	3.680.000.000	3.593.234.000		+	570.022.000	+	18,9
2007	4.057.658.000	4.222.061.000		+	628.827.000	+	17,5
2008	4.645.036.000	4.659.683.000	(***)	+	437.622.000	+	10,4

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ULUSLARARASI TİCARET VE MUAMELELERDEN ALINAN VERGİLER

KOD: 01.4.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

42.093.391.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 42 Milyar 93 Milyon 391 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 22,37 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		21.838.288.000				
2006	24.263.000.000	27.579.814.000		+ 5.741.526.000	+	26,3
2007	32.065.135.000	29.001.074.000		+ 1.421.260.000	+	5,2
2008	33.537.856.000	34.399.685.000	(***)	+ 5.398.611.000	+	18,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GÜMRÜK VERGİLERİ | KOD: 01.4.1.01. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 3.533.356.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 3 Milyar 533 Milyon 356 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,35 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		1.547.656.000			
2006	1.780.000.000	2.090.186.000	+	542.530.000	+ 35,1
2007	2.385.121.000	2.454.875.000	+	364.689.000	+ 17,4
2008	2.968.173.000	2.911.810.000	(***) +	456.935.000	+ 18,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İTHALDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.4.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

38.513.783.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2009 yılı ithalat beklentileri ve döviz kurunda meydana gelecek değişimler göz önünde bulundurularak, bu gelir kaleminden mahalli idare payları dahil, 38 Milyar 513 Milyon 783 Bin TL gelir elde edileceği tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 22,47 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		20.222.158.000					
2006	22.400.000.000	25.432.537.000		+	5.210.379.000	+	25,8
2007	29.585.311.000	26.495.628.000		+	1.063.091.000	+	4,2
2008	30.504.085.000	31.447.163.000	(***)	+	4.951.535.000	+	18,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER DIŞ TİCARET GELİRLERİ

KOD: 01.4.3.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

46.252.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden, 2009 yılında mahalli idare payları dahil 46 Milyon 252 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,61 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		68.474.000			
2006	83.000.000	57.091.000		- 11.383.000	- (16,6)
2007	94.703.000	50.571.000		- 6.520.000	- (11,4)
2008	65.598.000	40.712.000	(***)	- 9.859.000	- (19,5)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAMGA VERGİSİ

KOD: 01.5.1.01

- 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

4.763.806.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 4 Milyar 763 Milyon 806 Bin TL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar, 2008 yılı ile kıyaslandığında % 16,49 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		2.569.516.000				
2006	2.796.000.000	3.167.251.000		+ 597.735.000	+	23,3
2007	3.667.332.000	3.677.080.000		+ 509.829.000	+	16,1
2008	4.228.399.000	4.089.363.000	(***)	+ 412.283.000	+	11,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HARÇLAR

KOD: 01.6.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

6.127.241.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 6 Milyar 127 Milyon 241 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,55 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		3.401.968.000					
2006	3.699.000.000	4.042.603.000		+	640.635.000	+	18,8
2007	4.707.707.000	4.857.694.000		+	815.091.000	+	20,2
2008	5.512.616.000	5.348.781.000	(***)	+	491.087.000	+	10,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YARGI HARÇLARI

KOD: 01.6.1.

-2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

957.754.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 957 Milyon 754 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,49 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME	Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar**			Fark		Oran %	
2005		433.256.000						
2006	482.000.000	579.600.000		+	146.344.000	+	33,8	
2007	579.534.000	751.418.000		+	171.818.000	+	29,6	
2008	824.922.000	836.555.000	(***)	+	85.137.000	+	11,3	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TİCARET SİCİL HARÇLARI

KOD: 01.6.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

158.755.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 158 Milyon 755 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,58 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		63.582.000				
2006		104.026.000	+	40.444.000	+	63,6
2007	155.243.000	115.661.000	+	11.635.000	+	11,2
2008	139.395.000	138.557.000	(***) +	22.896.000	+	19,8

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ESNAF SİCİL HARÇLARI

KOD: 01.6.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

15.817.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil 15 Milyon 817 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		6.872.000					
2006		12.771.000		+	5.899.000	+	85,8
2007	40.895.000	11.319.000		-	1.452.000	-	(11,4)
2008	2.362.000	13.805.000	(***)	+	2.486.000	+	22,0

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER YARGI HARÇLARI

KOD: 01.6.1.99

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

783.182.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 783 Milyon 182 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,47 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME					
		Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme				
				Fark		Oran %	
2005		362.802.000					
2006		462.803.000	+	100.001.000	+	27,6	
2007	383.396.000	624.438.000	+	161.635.000	+	34,9	
2008	683.165.000	684.193.000	(***) +	59.755.000	+	9,6	

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : NOTER HARÇLARI

KOD: 01.6.2.01

`2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

511.298.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 511 Milyon 298 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,56 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		294.937.000					
2006	352.000.000	341.358.000		+	46.421.000	+	15,7
2007	436.311.000	393.368.000		+	52.010.000	+	15,2
2008	476.693.000	446.303.000	(***)	+	52.935.000	+	13,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAPU HARÇLARI

KOD: 01.6.4.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.496.887.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil 2 Milyar 496 Milyon 887 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		1.246.002.000					
2006	1.220.000.000	1.618.445.000		+	372.443.000	+	29,9
2007	1.662.933.000	2.012.200.000		+	393.755.000	+	24,3
2008	2.167.084.000	2.179.307.000	(***)	+	167.107.000	+	8,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PASAPORT VE KONSOLOSLUK HARÇLARI KOD: 01.6.5.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

671.707.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 671 Milyon 707 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		424.506.000					
2006		445.880.000		+ 21.374.000		+ 5,0	
2007	637.467.000	522.638.000		+ 76.758.000		+ 17,2	
2008	624.693.000	586.263.000	(***)	+ 63.625.000		+ 12,2	

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GEMİ VE LİMAN HARÇLARI

KOD: 01.6.6.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

13.095.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 13 Milyon 95 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,58 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	178.190.000	8.781.000				
2008	14.950.000	11.429.000	(***)	+ 2.648.000	+	30,2

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005- 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatların, diğer harçlar adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmelere yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İMTİYAZ, RUHSATNAME VE DİPLOMA HARÇLARI	KOD: 01.6.7.	2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
TAHMİN GEREKÇESİ		14.311.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 14 Milyon 311 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	222.600.000	8.791.000				
2008	5.916.000	12.491.000	(***)	+ 3.700.000	+	42,1

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005- 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatların, diğer harçlar adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmelere yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : AVCILIK BELGESİ HARÇLARI

KOD: 01.6.7.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

13.542.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 13 Milyon 542 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar**		Fark		Oran %	
2005		2.113.000					
2006		4.315.000	+	2.202.000	+	104,2	
2007	111.300.000	7.980.000	+	3.665.000	+	84,9	
2008	2.958.000	11.820.000	(***) +	3.840.000	+	48,1	

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER İMTİYAZNAME, RUHSATNAME VE DİPLOMA HARÇLARI

KOD: 01.6.7.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

769.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 769 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,61 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	111.300.000	810.000				
2008	2.958.000	671.000	(***)	- 139.000	-	(17,2)

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005- 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatların, diğer harçlar adı altında kaydedilmesi nedeniyle, gerçekleşmelere yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TRAFİK HARÇLARI

KOD: 01.6.8.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

812.794.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil, 812 Milyon 794 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,58 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		446.566.000				
2006	510.000.000	463.844.000		+ 17.278.000	+	3,9
2007	589.882.000	640.899.000		+ 177.055.000	+	38,2
2008	748.685.000	709.383.000	(***)	+ 68.484.000	+	10,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER HARÇLAR | KOD: 01.6.9. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL): 648.507.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 648 Milyon 507 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %14,52 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		458.572.000					
2006	640.000.000	400.371.000		-	58.201.000	-	(12,7)
2007	400.790.000	519.598.000		+	119.227.000	+	29,8
2008	649.673.000	566.273.000	(***)	+	46.675.000	+	9,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞI ÇIKIŞ HARCI

KOD: 01.6.9.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

55.609.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 55 Milyon 609 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,58 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme			
				Fark		Oran %
2005		79.462.000				
2006		102.294.000	+	22.832.000	+	28,7
2007	140.277.000	58.922.000	-	43.372.000	-	(42,4)
2008	76.320.000	48.533.000	(***)	- 10.389.000	-	(17,6)

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL GÜVENLİK HARÇLARI

KOD: 01.6.9.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

30.298.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare payları dahil 30 Milyon 298 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar**		Fark		Oran %
2005		7.851.000				
2006		27.078.000	+	19.227.000	+	244,9
2007	20.040.000	28.318.000	+	1.240.000	+	4,6
2008	35.896.000	26.444.000	(***)	1.874.000	-	(6,6)

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER HARÇLAR

KOD: 01.6.9.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

562.600.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 562 Milyon 600 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,51 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
				Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		371.259.000						
2006		270.999.000		-	100.260.000	-	(27,0)	
2007	240.474.000	432.359.000		+	161.360.000	+	59,5	
2008	537.457.000	491.296.000	(***)	+	58.937.000	+	13,6	

(*) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin, ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER KOD: 01.9.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
61.986.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 61 Milyon 986 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %19,39 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
				Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		86.752.000						
2006	52.000.000	161.280.000		+	74.528.000	+	85,9	
2007	73.065.000	48.628.000		-	112.652.000	-	(69,8)	
2008	95.059.000	51.917.000	(***)	+	3.289.000	+	6,8	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KALDIRILAN VERGİ ARTIKLARI

KOD: 01.9.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

9.212.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 9 Milyon 212 Bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 19,17 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		14.461.000			
2006	31.000.000	111.920.000		+ 97.459.000	+ 673,9
2007	42.492.000	13.411.000		- 98.509.000	- (88,0)
2008	42.930.000	7.730.000	(***)	- 5.681.000	- (42,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN DİĞER VERGİLER

KOD: 01.9.9.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

52.774.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında mahalli idare ve fon payları dahil, 52 Milyon 774 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 19,43 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		72.291.000					
2006	21.000.000	49.360.000		-	22.931.000	-	(31,7)
2007	30.573.000	35.217.000		-	14.143.000	-	(28,7)
2008	52.129.000	44.187.000	(***)	+	8.970.000	+	25,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi gelirlerinin, hesaplara mahalli idare ve fon payları dahil olarak kaydedildiği sisteme geçilmiş olmasından dolayı, 2005 yılına ilişkin; Bütçe Kanununda bu gelir kalemine ait tahminin, 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle bütçe tahminine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 yılı gerçekleşmeleri, 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ KOD: 03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

7.382.865.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 7 Milyar 382 Milyon 865 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 1,29 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
			Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		8.381.171.000					
2006		7.540.167.000		-	841.004.000	-	(10,0)
2007	7.826.459.000	8.258.577.000		+	718.410.000	+	9,5
2008	9.001.423.000	7.288.699.000	(***)	-	969.878.000	-	(11,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ KOD: 03.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.653.773.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyar 653 Milyon 773 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,67 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		921.994.000				
2006		1.117.400.000		+ 195.406.000	+	21,2
2007	1.325.137.000	1.470.508.000		+ 353.108.000	+	31,6
2008	1.689.509.000	1.508.015.000	(***)	+ 37.507.000	+	2,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MAL SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 03.1.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.053.516.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 1 Milyar 53 Milyon 516 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,93 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
			Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		563.851.000					
2006		659.630.000		+ 95.779.000		+ 17,0	
2007	754.656.000	775.849.000		+ 116.219.000		+ 17,6	
2008	897.299.000	864.064.000	(***)	+ 88.215.000		+ 11,4	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BANKA ÇEKLERİ DEĞERLİ KAĞIT BEDELLERİ KOD: 03.1.1.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

88.665.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 88 Milyon 665 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,95 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		64.813.000			
2006		67.880.000	+	3.067.000	+ 4,7
2007	101.310.000	73.837.000	+	5.957.000	+ 8,8
2008	90.083.000	72.705.000	(***)	- 1.132.000	- (1,5)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER DEĞERLİ KAĞIT BEDELLERİ KOD: 03.1.1.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

964.851.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 964 Milyon 851 Bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,92 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		499.038.000					
2006		591.750.000		+	92.712.000	+	18,6
2007	653.346.000	702.012.000		+	110.262.000	+	18,6
2008	807.216.000	791.359.000	(***)	+	89.347.000	+	12,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HİZMET GELİRLERİ KOD: 03.1.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

600.257.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 600 Milyon 257 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 6,79 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme						
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark			Oran %	
2005		358.143.000						
2006		457.770.000		+	99.627.000	+	27,8	
2007	570.481.000	694.659.000		+	236.889.000	+	51,7	
2008	792.210.000	643.951.000	(***)	-	50.708.000	-	(7,3)	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YOL, KÖPRÜ VE TÜNEL ÜCRET GELİRLERİ KOD: 03.1.2.08.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

600.257.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 600 Milyon 257 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 6,79 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		358.143.000				
2006		457.770.000	+	99.627.000	+	27,8
2007	570.481.000	694.659.000	+	236.889.000	+	51,7
2008	792.210.000	643.951.000	(***)	- 50.708.000	-	(7,3)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ KOD: 03.3.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

3.346.718.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 3 Milyar 346 Milyon 718 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,08 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		2.746.740.000					
2006		3.626.954.000		+ 880.214.000		+	32,0
2007	3.593.637.000	4.788.962.000		+ 1.162.008.000		+	32,0
2008	4.247.707.000	3.895.069.000	(***)	- 893.893.000		-	(18,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HAZİNE PORTFÖYÜ VE İŞTİRAK GELİRLERİ KOD: 03.3.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

3.045.993.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 3 Milyar 45 Milyon 993 Bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,8 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
			Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark			Oran %
2005		2.580.968.000						
2006		3.436.443.000		+	855.475.000	+		33,1
2007	3.381.339.000	4.559.044.000		+	1.122.601.000	+		32,7
2008	4.022.500.000	3.617.507.000	(***)	-	941.537.000	-		(20,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT'DEN ELDE EDİLEN GELİRLER KOD: 03.3.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.862.373.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 1 Milyar 862 Milyon 373 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 3,34 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		1.286.339.000					
2006		2.040.696.000		+	754.357.000	+	58,6
2007	2.050.263.000	1.653.257.000		-	387.439.000	-	(19,0)
2008	2.100.000.000	1.926.813.000	(***)	+	273.556.000	+	16,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : 2. TİP TELEKOM. RUHSATI VE GENEL İZİN GELİRLERİ KOD: 03.3.1.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

6.820.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 6 Milyon 820 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,61 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
				Bir önceki Yıla göre değişme			
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		3.060.000					
2006		7.824.000		+ 4.764.000	+	155,7	
2007	4.516.000	9.041.000		+ 1.217.000	+	15,6	
2008		6.003.000	(***)	- 3.038.000	-	(33,6)	

(*) 2005, 2006 ve 2008 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KAMU BANKALARINDAN ELDE EDİLEN TEMETTÜ GELİRLERİ

KOD: 03.3.1.05.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.176.800.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 1 Milyar 176 Milyon 800 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 30,07 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		1.272.003.000				
2006		1.376.953.000	+	104.950.000	+	8,3
2007	1.325.431.000	2.892.369.000	+	1.515.416.000	+	110,1
2008	1.922.500.000	1.682.788.000	(***) -	1.209.581.000	-	(41,8)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT VE İDT'LERDEN SAĞLANAN GELİRLER KOD: 03.3.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

300.725.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 300 Milyon 725 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 8,35 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
			Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		165.772.000						
2006		190.511.000		+	24.739.000	+	14,9	
2007	212.298.000	229.918.000		+	39.407.000	+	20,7	
2008	225.207.000	277.562.000	(***)	+	47.644.000	+	20,7	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Gelirin Çeşidi : DEVLET HAVA MEY İŞL
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.01.

2009 YILI İÇİN
HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ
MİKTAR
(TL)
140.507.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 140 Milyon 507 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,12 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		74.908.000					
2006		73.275.000		-	1.633.000	-	(2,2)
2007	114.322.000	103.085.000		+	29.810.000	+	40,7
2008	87.575.000	116.007.000	(***)	+	12.922.000	+	12,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DEVLET MALZEME OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL.)
15.590.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 15 Milyon 590 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,18 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		18.169.000				
2006		21.607.000	+	3.438.000	+	18,9
2007	18.515.000	17.467.000	-	4.140.000	-	(19,2)
2008	22.727.000	13.774.000	(***) -	3.693.000	-	(21,1)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KIYI EMNİYETİ VE GEMİ KURTARMA İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

18.583.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 18 Milyon 583 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,86 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		10.125.000					
2006		13.725.000		+	3.600.000	+	35,6
2007	11.461.000	13.219.000		-	506.000	-	(3,7)
2008	13.852.000	16.039.000	(***)	+	2.820.000	+	21,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞINDAN KOD: 03.3.2.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

126.045.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 126 Milyon 45 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 4,32 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		62.570.000				
2006		81.904.000		+ 19.334.000	+	30,9
2007	68.000.000	96.147.000		+ 14.243.000	+	17,4
2008	101.053.000	131.742.000	(***)	+ 35.595.000	+	37,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR KARLARI | KOD: 03.5. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 937.713.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 937 Milyon 713 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,09 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		3.344.226.000				
2006		1.730.754.000		- 1.613.472.000	-	(48,2)
2007	2.200.407.000	925.410.000		- 805.344.000	-	(46,5)
2008	1.725.226.000	774.414.000	(***)	- 150.996.000	-	(16,3)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELER | KOD: 03.5.1. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 936.955.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 936 Milyon 955 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 21,09 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		3.344.226.000				
2006		1.730.754.000		- 1.613.472.000	-	(48,2)
2007	2.200.407.000	925.384.000		- 805.370.000	-	(46,5)
2008	1.692.226.000	773.747.000	(***)	- 151.637.000	-	(16,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELERİN AYLIK GAYRİSAFİ HASILATINDAN AKTARMALAR

KOD: 03.5.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

826.865.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 826 Milyon 865 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 22,38 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		1.462.964.000			
2006		1.683.154.000		+ 220.190.000	+ 15,1
2007	2.140.051.000	862.624.000		- 820.530.000	- (48,7)
2008	1.626.568.000	675.642.000	(***)	- 186.982.000	- (21,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELERİN YILSONU KARLARINDAN AKTARMALAR

KOD: 03.5.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
110.090.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 110 Milyon 90 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,22 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
			Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005		1.881.262.000						
2006		47.600.000		-	1.833.662.000	-		(97,5)
2007	60.356.000	62.760.000		+	15.160.000	+		31,8
2008	65.658.000	98.105.000	(***)	+	35.345.000	+		56,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER KURUMLAR KARLARI KOD: 03.5.9.99.

- 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
758.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 758 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,64 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME						
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme						
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %	
2005								
2006								
2007		27.000						
2008	33.000.000	667.000	(***)	+	640.000	+	2.370,4	

(*) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005- 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir türü ile ilgili olarak yapılan tahsilatın bulunmaması nedeniyle tabloda yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİRA GELİRLERİ

KOD: 03.6.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

861.287.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 861 Milyon 287 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,05 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		649.426.000					
2006		647.586.000		-	1.840.000	-	(0,3)
2007	707.278.000	688.722.000		+	41.136.000	+	6,4
2008	800.111.000	789.822.000	(***)	+	101.100.000	+	14,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINMAZ KİRALARI | KOD: 03.6.1. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL): 861.287.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 861 Milyon 287 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,05 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		649.283.000					
2006		647.524.000		-	1.759.000	-	(0,3)
2007	707.278.000	688.479.000		+	40.955.000	+	6,3
2008	800.111.000	789.822.000	(***)	+	101.343.000	+	14,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : LOJMAN KİRA GELİRLERİ

KOD: 03.6.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

291.518.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 291 Milyon 518 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 2,90 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		220.998.000				
2006		240.869.000	+	19.871.000	+	9,0
2007	273.300.000	259.326.000	+	18.457.000	+	7,7
2008	281.196.000	283.311.000	(***) +	23.985.000	+	9,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ECRİMİSİL GELİRLERİ

KOD: 03.6.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

140.556.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 140 Milyon 556 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,40 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		75.029.000			
2006		93.547.000		+ 18.518.000	+ 24,7
2007	106.160.000	128.775.000		+ 35.228.000	+ 37,7
2008	126.948.000	125.052.000	(***)	- 3.723.000	- (2,9)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SOSYAL TESİS KİRA GELİRLERİ KOD: 03.6.1.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
792.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 792 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,66 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		78.000					
2006		259.000	+	181.000	+	232,1	
2007	600.000	4.877.000	+	4.618.000	+	1.783,0	
2008	718.000	703.000	(***) -	4.174.000	-	(85,6)	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER TAŞINMAZ KİRA GELİRLERİ KOD: 03.6.1.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

428.421.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 428 Milyon 421 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,52 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		348.634.000			
2006		312.849.000	- 35.785.000	-	(10,3)
2007	327.218.000	295.501.000	- 17.348.000	-	(5,5)
2008	391.249.000	380.756.000 (**)	+ 85.255.000	+	28,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ KOD: 03.9.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

583.374.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 583 Milyon 374 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 86,76 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		647.132.000				
2006		334.063.000		- 313.069.000	-	(48,4)
2007		357.421.000		+ 23.358.000	+	7,0
2008	538.870.000	312.365.000	(***)	- 45.056.000	-	(12,6)

(*) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER GELİRLER | KOD: 03.9.9. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

583.374.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 583 Milyon 374 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 86,76 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		647.132.000				
2006		334.063.000		- 313.069.000	-	(48,4)
2007		357.421.000		+ 23.358.000	+	7,0
2008	538.870.000	312.365.000	(***)	- 45.056.000	-	(12,6)

(*) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PARA BASIM GELİRLERİ

KOD: 03.9.9.01

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

330.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 330 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 458,64 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		525.667.000			
2006		112.176.000		- 413.491.000	- (78,7)
2007		103.080.000		- 9.096.000	- (8,1)
2008	96.000.000	59.072.000	(***)	- 44.008.000	- (42,7)

(*) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ KOD: 03.9.9.99

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
253.374.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 253 Milyon 374 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 0,03 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
			Bir önceki Yıla göre değişme			
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		121.465.000				
2006		221.887.000	+	100.422.000	+	82,7
2007		254.341.000	+	32.454.000	+	14,6
2008	442.870.000	253.293.000	(***) -	1.048.000	-	(0,4)

(*) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER

KOD: 04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

944.107.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 944 Milyon 107 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 0,87 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		1.569.564.000			
2006		2.255.254.000		+ 685.690.000	+ 43,7
2007	480.118.000	1.845.809.000		- 409.445.000	- (18,2)
2008	805.893.000	952.368.000	(***)	- 893.441.000	- (48,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR

KOD: 04.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

10.229.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 10 Milyon 229 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,85 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar**		Fark		Oran %
2005		70.000				
2006		54.000		- 16.000	-	(22,9)
2007	7.137.000	51.820.000		+ 51.766.000	+	95.863,0
2008		9.312.000	(***)	- 42.508.000	-	(82,0)

(*) 2005, 2006 ve 2008 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : CARİ

KOD: 04.1.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

10.229.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 10 Milyon 229 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,85 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		70.000			
2006		54.000		- 16.000	- (22,9)
2007	7.137.000	51.820.000		+ 51.766.000	+ 95.863,0
2008		9.312.000	(***)	- 42.508.000	- (82,0)

(*) 2005, 2006 ve 2008 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞINDAN ALINAN DİĞER BAĞIŞ VE YARDIMLAR

KOD: 04.1.1.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

10.229.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 10 Milyon 229 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %9,85 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
				Bir önceki Yıla göre değişme			
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		70.000					
2006		54.000		-	16.000	-	(22,9)
2007	7.137.000	51.820.000		+	51.766.000	+	95.863,0
2008		9.312.000	(***)	-	42.508.000	-	(82,0)

(*) 2005, 2006 ve 2008 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL GELİRLER | KOD: 04.6. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 933.878.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 933 Milyon 878 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 0,97 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		1.569.494.000					
2006		2.255.200.000		+	685.706.000	+	43,7
2007	472.981.000	1.793.989.000		-	461.211.000	-	(20,5)
2008	805.893.000	943.056.000	(***)	-	850.933.000	-	(47,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GENEL BÜTÇELİ İDARELERE AİT ÖZEL GELİRLER

KOD: 04.6.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

933.878.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 933 Milyon 878 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 0,97 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		1.569.494.000				
2006		2.255.200.000		+ 685.706.000	+	43,7
2007	472.981.000	1.793.989.000		- 461.211.000	-	(20,5)
2008	805.893.000	943.056.000	(***)	- 850.933.000	-	(47,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HARİTA VE KADASTRO BEDELİ

KOD: 04.6.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

500.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 500 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 92,06 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		819.000					
2006		2.949.000		+	2.130.000	+	260,1
2007	6.000.000	1.116.000		-	1.833.000	-	(62,2)
2008	6.300.000	6.300.000	(***)	+	5.184.000	+	464,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BASILI KAĞIT VE PLAKA SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.505.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 2 Milyon 505 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,66 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		1.406.000					
2006		1.735.000		+	329.000	+	23,4
2007	2.000.000	1.355.000		-	380.000	-	(21,9)
2008	2.200.000	2.204.000	(***)	+	849.000	+	62,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÇIRAKLIK MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GELİRLERİ	KOD: 04.6.1.06.	2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
		55.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 55 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 5,77 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		26.278.000					
2006		26.000.000		-	278.000	-	(1,1)
2007	50.000.000	36.410.000		+	10.410.000	+	40,0
2008	52.000.000	52.000.000	(***)	+	15.590.000	+	42,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TSK MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.07.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

123.041.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 123 Milyon 41 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 37,08 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**	Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005					
2006		173.548.000			
2007	190.000.000	127.390.000	-	46.158.000	(26,6)
2008	195.500.000	195.536.000 (***)	+	68.146.000	53,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2006 yılına ilişkin gerçekleşme 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır.2005 yılında bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KONVERTİBL OLMAYAN KONSOLOSLUK GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.13.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

30.700.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 30 Milyon 700 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 38,6 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		18.234.000			
2006		20.381.000		+ 2.147.000	+ 11,8
2007	48.000.000	21.056.000		+ 675.000	+ 3,3
2008	50.000.000	50.000.000	(***)	+ 28.944.000	+ 137,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÜCRETLE YAPILACAK İŞ VE HİZMET KARŞILIKLARI

KOD: 04.6.1.16.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

50.734.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 50 Milyon 734 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 4,55 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006		12.275.000				
2007	45.000.000	40.494.000	+	28.219.000	+	229,9
2008	47.000.000	48.527.000	(***) +	8.033.000	+	19,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2006 yılına ilişkin gerçekleşme 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır.2005 yılında bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GAYRİMENKUL SATIŞ VE KİRA GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.18.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

5.498.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 5 Milyon 498 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 83,56 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		142.793.000				
2006		6.748.000		- 136.045.000	-	(95,3)
2007	32.000.000	1.082.844.000		+ 1.076.096.000	+	15.946,9
2008	33.000.000	33.438.000	(***)	- 1.049.406.000	-	(96,9)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÖZEL GELİRLER | KOD: 04.6.1.99. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

665.900.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında, 665 Milyon 900 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 19,97 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		1.379.964.000			
2006		2.011.564.000		+ 631.600.000	+ 45,8
2007	99.981.000	447.277.000		- 1.564.287.000	- (77,8)
2008	419.893.000	555.051.000	(***)	+ 107.774.000	+ 24,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : FAİZLER, PAYLAR VE CEZALAR | KOD: 05. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

21.172.585.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 21 Milyar 172 Milyon 585 Bin TL. gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 15,83 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**			Fark		Oran %
2005		18.358.010.000					
2006		20.436.039.000		+	2.078.029.000	+	11,3
2007	15.394.039.000	16.879.149.000		-	3.556.890.000	-	(17,4)
2008	15.368.338.000	18.279.378.000	(***)	+	1.400.229.000	+	8,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : FAİZ GELİRLERİ | KOD: 05.1. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

2.595.844.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 2 Milyar 595 Milyon 844 Bin TL. gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 30,38 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		8.478.411.000				
2006		5.249.650.000		- 3.228.761.000	-	(38,1)
2007	2.149.225.000	4.857.478.000		- 392.172.000	-	(7,5)
2008	2.276.092.000	3.728.410.000	(***)	- 1.129.068.000	-	(23,2)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAK FAİZLERİ	KOD: 05.1.1.01.	2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
TAHMİN GEREKÇESİ		231.016.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 231 Milyon 16 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 7,82 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		1.059.000				
2006		243.521.000		+ 242.462.000	+	22.895,4
2007	186.800.000	256.691.000		+ 13.170.000	+	5,4
2008	89.331.000	250.624.000	(***)	- 6.067.000	-	(2,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI FAİZLERİ KOD: 05.1.4.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.800.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyon 800 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 25,16 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005						
2006		241.791.000				
2007	1.251.000	339.590.000		+ 97.799.000	+	40,4
2008	160.087.000	2.405.000	(***)	- 337.185.000	-	(99,3)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2006 yılına ilişkin gerçekleşme 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır.2005 yılında bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BORÇLANMA SENEDİ
PRİMLİ SATIŞ GELİRİ

KOD: 05.1.7.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.298.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyar 298 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında %52,71 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		2.247.920.000					
2006		1.702.709.000		- 545.211.000		-	(24,3)
2007	1.529.136.000	967.261.000		- 735.448.000		-	(43,2)
2008	724.670.000	850.000.000	(***)	- 117.261.000		-	(12,1)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ, RESİM VE HARÇ
GECİKME FAİZLERİ

KOD: 05.1.8.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.005.957.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyar 5 Milyon 957 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 26,49 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
			Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		301.384.000					
2006		1.235.183.000		+ 933.799.000		+	309,8
2007	367.089.000	1.183.462.000		- 51.721.000		-	(4,2)
2008	733.285.000	795.261.000	(***)	- 388.201.000		-	(32,8)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER FAİZLER

KOD: 05.1.9.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

59.071.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 59 Milyon 71 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 96,77 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		5.691.537.000				
2006		1.822.185.000	-	3.869.352.000	-	(68,0)
2007	35.641.000	1.941.484.000	+	119.299.000	+	6,5
2008	544.959.000	1.830.120.000	(***)	111.364.000	-	(5,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR KOD: 05.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

10.893.062.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 10 Milyar 893 Milyon 62 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 32,42 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		5.731.411.000			
2006		7.046.754.000		+ 1.315.343.000	+ 22,9
2007	6.834.646.000	6.248.923.000		- 797.831.000	- (11,3)
2008	7.397.808.000	8.226.316.000	(***)	+ 1.977.393.000	+ 31,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DEVLET PAYLARI

KOD: 05.2.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

381.087.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 381 Milyon 87 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,73 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		163.195.000				
2006		198.876.000		+ 35.681.000	+	21,9
2007	248.489.000	217.298.000		+ 18.422.000	+	9,3
2008	241.244.000	320.956.000	(***)	+ 103.658.000	+	47,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PETROLDEN DEVLET HAKKI

KOD: 05.2.1.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

9.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 9 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 28,57 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		24.000				
2006		30.000	+	6.000	+	25,0
2007	2.000.000	3.432.000	+	3.402.000	+	11.340,0
2008	7.908.000	7.000	(***)	- 3.425.000	-	(99,8)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MADENLERDEN DEVLET HAKKI

KOD: 05.2.1.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

176.848.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 176 Milyon 848 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,72 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		30.988.000				
2006		25.801.000		- 5.187.000	-	(16,7)
2007	71.156.000	35.476.000		+ 9.675.000	+	37,5
2008	108.039.000	148.966.000	(***)	+ 113.490.000	+	319,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PETROLDEN DEVLET HİSSESİ | KOD: 05.2.1.05. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

204.230.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 204 Milyon 230 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,75 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		132.175.000				
2006		173.029.000	+	40.854.000	+	30,9
2007	175.333.000	178.384.000	+	5.355.000	+	3,1
2008	125.297.000	171.983.000	(***) -	6.401.000	-	(3,6)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GENEL BÜTÇELİ İDARELERE AİT PAYLAR KOD: 05.2.5.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

10.511.975.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 10 Milyar 511 Milyon 975 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 32,97 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		5.568.218.000					
2006		6.847.878.000		+ 1.279.660.000		+	23,0
2007	6.586.157.000	6.023.715.000		- 824.163.000		-	(12,0)
2008	7.156.564.000	7.905.360.000	(***)	+ 1.881.645.000		+	31,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR

KOD: 05.2.5.02.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.595.879.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 2 Milyar 595 Milyon 879 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 103,60 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		806.220.000					
2006		805.607.000		-	613.000	-	(0,1)
2007	1.350.000.000	946.268.000		+	140.661.000	+	17,5
2008	1.200.000.000	1.275.015.000	(***)	+	328.747.000	+	34,7

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : EĞİTİM ÖZEL GELİRİ (4306 S.K.) KOD: 05.2.5.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

410.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 410 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 7,84 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		273.729.000				
2006		317.816.000		+ 44.087.000	+	16,1
2007	358.000.000	318.207.000		+ 391.000	+	0,1
2008	370.692.000	380.184.000	(***)	+ 61.977.000	+	19,5

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TASFİYE EDİLEN FON GELİRLERİ

KOD: 05.2.5.06.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

326.060.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 326 Milyon 60 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 8,75 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		333.529.000					
2006		250.449.000		-	83.080.000	-	(24,9)
2007	201.625.000	289.881.000		+	39.432.000	+	15,7
2008	339.287.000	299.816.000	(***)	+	9.935.000	+	3,4

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GSM İŞLETMELERİNDEN ALINAN HAZİNE PAYLARI

KOD: 05.2.5.08.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.984.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyar 984 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,54 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		2.347.844.000			
2006		3.036.953.000	+	689.109.000	+ 29,4
2007	1.750.431.000	1.592.003.000	-	1.444.950.000	- (47,6)
2008	1.832.263.000	1.747.388.000	(***) +	155.385.000	+ 9,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : EVRENSEL HİZMET GELİRLERİ KOD: 05.2.5.09.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

570.002.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 570 Milyon 2 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 12,87 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		81.645.000				
2006		436.283.000	+	354.638.000	+	434,4
2007	400.000.000	447.112.000	+	10.829.000	+	2,5
2008	500.473.000	505.001.000	(***) +	57.889.000	+	12,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İTHALATTA KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ

KOD: 05.2.5.11.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

541.755.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 541 Milyon 755 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 22,47 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		348.436.000			
2006		430.302.000	+	81.866.000	+ 23,5
2007	457.431.000	397.966.000		32.336.000	- (7,5)
2008	455.982.000	442.348.000	(***) +	44.382.000	+ 11,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ KOD: 05.2.5.12.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.456.025.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 2 Milyar 456 Milyon 25 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 13,06 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		1.201.685.000					
2006		1.401.998.000		+	200.313.000	+	16,7
2007	1.841.522.000	1.645.281.000		+	243.283.000	+	17,4
2008	1.822.015.000	2.172.303.000	(***)	+	527.022.000	+	32,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İTHALDEN YÜZDE BİR VE BİNDE BEŞ ORANINDA ALINAN ÇEVRE KATKI PAYI

KOD: 05.2.5.18.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

63.393.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 63 Milyon 393 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 42,05 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	52.940.000	37.677.000				
2008	36.386.000	109.384.000	(***)	+ 71.707.000	+	190,3

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BELEDİYELERDEN ALINAN YÜZDE BİR ORANINDA ÇEVRE KATKI PAYI

KOD: 05.2.5.19.

-2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

12.679.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 12 Milyon 679 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 51,68 oranında bir azalışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**			Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005							
2006							
2007	23.760.000	21.936.000					
2008	29.770.000	26.239.000	(***)	+	4.303.000	+	19,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İMKB VE DİĞER KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR KOD: 05.2.5.20

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)
240.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 240 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 9,09 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME		
		Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar**	Fark	Oran %
2005				
2006				
2007				
2008	109.570.000	220.000.000	(***)	

(*) 2005,2006 ve2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ŞANS OYUNLARI HASILATINDAN ALINAN KAMU PAYLARI KOD: 05.2.5.21

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

700.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 700 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 40 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME			
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme			
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark	Oran %
2005					
2006					
2007					
2008	390.063.000	500.000.000	(***)	500.000.000	

(*) 2005,2006 ve2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞERLERİNDEN ALINAN PAYLAR | KOD: 05.2.5.99 | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

612.182.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 612 Milyon 182 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 168,88 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		175.128.000			
2006		168.470.000		- 6.658.000	- (3,8)
2007		327.384.000		+ 158.914.000	+ 94,3
2008	70.063.000	227.682.000	(***)	- 99.702.000	- (30,5)

(*) 2005,2006 ve2007 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilememiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PARA CEZALARI

KOD: 05.3.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

3.754.158.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 3 Milyar 754 Milyon 158 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,36 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		2.106.591.000			
2006		4.518.166.000		+ 2.411.575.000	+ 114,5
2007	3.216.642.000	3.845.505.000		- 672.661.000	- (14,9)
2008	3.558.732.000	3.171.680.000	(***)	- 673.825.000	- (17,5)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YARGI PARA CEZALARI

KOD: 05.3.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

214.948.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 214 Milyon 948 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,76 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		102.584.000			
2006		114.298.000	+	11.714.000	+ 11,4
2007	118.863.000	163.161.000	+	48.863.000	+ 42,8
2008	165.098.000	180.991.000	(***) +	17.830.000	+ 10,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İDARİ PARA CEZALARI KOD: 05.3.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

1.152.679.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 1 Milyar 152 Milyon 679 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,21 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		464.332.000				
2006		434.028.000		- 30.304.000	-	(6,5)
2007	411.734.000	774.984.000		+ 340.956.000	+	78,6
2008	703.628.000	975.072.000	(***)	+ 200.088.000	+	25,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TRAFİK PARA CEZALARI

KOD: 05.3.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

700.085.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 700 Milyon 85 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,31 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		392.363.000			
2006		199.669.000		- 192.694.000	- (49,1)
2007	255.556.000	388.847.000		+ 189.178.000	+ 94,7
2008	381.098.000	591.720.000	(***)	+ 202.873.000	+ 52,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÇEVRE İDARİ PARA CEZALARI KOD: 05.3.2.04.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

7.404.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 7 Milyon 404 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 2,56 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005					
2006					
2007	27.000.000	3.596.000			
2008	8.944.000	7.219.000	(***)	+ 3.623.000	+ 100,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER İDARİ PARA CEZALARI KOD: 05.3.2.99

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

445.190.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 445 Milyon 190 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,36 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005		71.969.000				
2006		234.359.000	+	162.390.000	+	225,6
2007	129.178.000	382.541.000	+	148.182.000	+	63,2
2008	313.586.000	376.133.000	(***)	- 6.408.000	-	(1,7)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ CEZALARI

KOD: 05.3.4.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

2.259.904.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 2 Milyar 259 Milyon 904 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,43 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		1.323.615.000			
2006		3.542.230.000		+ 2.218.615.000	+ 167,6
2007	2.170.734.000	2.778.169.000		- 764.061.000	- (21,6)
2008	2.642.658.000	1.908.240.000	(***)	- 869.929.000	- (31,3)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ VE DİĞER AMME ALACAKLARI
GECİKME ZAMLARI

KOD: 05.3.4.01.

2009 YILI İÇİN
HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ
MİKTAR
(TL)

1.769.909.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 1 Milyar 769 Milyon 909 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,55 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		1.098.369.000					
2006		1.806.387.000		+	708.018.000	+	64,5
2007	1.427.578.000	1.698.967.000		-	107.420.000	-	(5,9)
2008	1.544.925.000	1.492.975.000	(***)	-	205.992.000	-	(12,1)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER VERGİ CEZALARI

KOD: 05.3.4.99

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

489.995.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 489 Milyon 995 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2005		225.246.000			
2006		1.735.843.000		+ 1.510.597.000	+ 670,6
2007	743.156.000	1.079.202.000		- 656.641.000	- (37,8)
2008	1.097.733.000	415.265.000	(***)	- 663.937.000	- (61,5)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER PARA CEZALARI

KOD: 05.3.9.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

126.627.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında fon payları dahil 126 Milyon 627 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 17,93 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar**		Fark		Oran %	
2005		216.060.000					
2006		427.610.000	+	211.550.000	+	97,9	
2007	515.311.000	129.191.000	-	298.419.000	-	(69,8)	
2008	47.348.000	107.377.000	(***)	- 21.814.000	-	(16,9)	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : CEZAİ FAİZ
(KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİLERİ)

KOD: 05.3.9.03.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

39.443.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 39 Milyon 443 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 16,55 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	15.311.000	25.052.000				
2008	1.140.000	33.841.000	(***)	+ 8.789.000	+	35,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YUKARIDA TANIMLANMAYAN DİĞER PARA CEZALARI

KOD: 05.3.9.99

`2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

87.184.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 87 Milyon 184 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 18,56 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark		Oran %
2005						
2006						
2007	500.000.000	104.140.000		---		
2008	46.208.000	73.536.000	(***)	- 30.604.000	-	(29,4)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER | KOD: 05.9.1. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 3.929.521.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 3 Milyar 929 Milyon 521 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 24,63 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME				
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %
2005		2.041.597.000				
2006		3.621.469.000		+ 1.579.872.000	+	77,4
2007	3.193.526.000	1.927.243.000		- 1.694.226.000	-	(46,8)
2008	2.135.706.000	3.152.972.000	(***)	+ 1.225.729.000	+	63,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YUKARIDA TANIMLANMAYAN DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER

KOD: 05.9.1.99

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

3.929.521.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 3 Milyar 929 Milyon 521 Bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 24,63 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		2.041.597.000					
2006		3.621.469.000		+	1.579.872.000	+	77,4
2007	3.193.526.000	1.927.243.000		-	1.694.226.000	-	(46,8)
2008	2.135.706.000	3.152.972.000	(***)	+	1.225.729.000	+	63,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SERMAYE GELİRLERİ | KOD: 06. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

13.141.284.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 13 milyar 141 milyon 284 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 41,56 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		2.029.682.000			
2006		1.843.837.000	-	185.845.000	- (9,2)
2007	2.569.283.000	6.081.636.000	+	4.237.799.000	+ 229,8
2008	4.308.056.000	9.282.896.000	(***) +	3.201.260.000	+ 52,6

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.1.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

502.260.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 502 milyon 260 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,41 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		241.831.000					
2006		315.955.000		+	74.124.000	+	30,7
2007	417.126.000	233.717.000		-	82.238.000	-	(26,0)
2008	402.441.000	336.165.000	(***)	+	102.448.000	+	43,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : LOJMAN SATIŞ GELİRLERİ | KOD: 06.1.1.01. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 10.475.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 10 milyon 475 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,64 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		10.511.000				
2006		6.662.000		- 3.849.000	-	(36,6)
2007	13.200.000	323.000		- 6.339.000	-	(95,2)
2008	8.023.000	7.000.000	(***)	+ 6.677.000	+	2.067,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SOSYAL TESİS SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 06.1.2.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

5.237.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 5 milyon 237 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,63 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		5.544.000			
2006		3.683.000		- 1.861.000	- (33,6)
2007	5.400.000	1.038.000		- 2.645.000	- (71,8)
2008	4.513.000	3.500.000	(***)	+ 2.462.000	+ 237,2

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER BİNA SATIŞ GELİRLERİ | KOD: 06.1.3.01. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ

4.489.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 4 milyon 489 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,63 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		1.197.000			
2006		928.000		- 269.000	- (22,5)
2007	5.650.000	1.021.000		+ 93.000	+ 10,0
2008	3.260.000	3.000.000	(***)	+ 1.979.000	+ 193,8

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ARAZİ SATIŞI

KOD: 06.1.4.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

344.414.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 344 milyon 414 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,61 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Miktar**		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2005		206.351.000				
2006		275.044.000		+ 68.693.000	+	33,3
2007	360.476.000	94.783.000		- 180.261.000	-	(65,5)
2008	270.769.000	230.211.000	(***)	+ 135.428.000	+	142,9

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ARSA SATIŞI | KOD: 06.1.5.01. | 2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

TAHMİN GEREKÇESİ | 136.897.000

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 136 milyon 897 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 48,88 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		12.560.000					
2006		25.571.000	+	13.011.000	+	103,6	
2007	30.000.000	133.415.000	+	107.844.000	+	421,7	
2008	115.320.000	91.954.000	(***)	- 41.461.000	-	(31,1)	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.1.9.99.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

748.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 748 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 49,60 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar**		Fark	Oran %
2005		5.668.000			
2006		4.067.000		- 1.601.000	- (28,2)
2007	2.400.000	3.138.000		- 929.000	- (22,8)
2008	556.000	500.000	(***)	- 2.638.000	- (84,1)

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.2.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

8.024.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 8 milyon 24 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,29 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar**		Fark		Oran %	
2005		5.686.000					
2006		8.908.000	+	3.222.000	+	56,7	
2007	5.157.000	5.947.000	-	2.961.000	-	(33,2)	
2008	5.615.000	7.021.000	(***) +	1.074.000	+	18,1	

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 06.2.1.01.

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

8.024.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 8 milyon 24 bin TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 14,29 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
			Bir önceki Yıla göre değişme				
Yıl	Bütçe Tahmini*	Miktar**		Fark		Oran %	
2005		5.686.000					
2006		8.908.000		+ 3.222.000		+	56,7
2007	5.157.000	5.947.000		- 2.961.000		-	(33,2)
2008	5.615.000	7.021.000	(***)	+ 1.074.000		+	18,1

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER SERMAYE SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.9

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

12.631.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 12 Milyar 631 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 41,29 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
	Bütçe	Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Tahmini*	Miktar**			Fark		Oran %
2005		1.782.165.000					
2006		1.518.974.000		-	263.191.000	-	(14,8)
2007	2.147.000.000	5.841.971.000		+	4.322.997.000	+	284,6
2008	3.900.000.000	8.939.710.000	(***)	+	3.097.739.000	+	53,0

(*) 2006 yılından itibaren, vergi dışı gelirlerin kaydedilmesinde merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmesi, 2007 yılından itibaren de bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırmasının değiştirilmesi nedeniyle 2005 ve 2006 yılları bütçe tahminlerine yer verilmemiştir.

(**) 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin gerçekleşmeler 2007 yılında geçerli olan bütçe hazırlama sistemine göre yeniden hesaplanmıştır

(***) İlk 8 aylık gerçekleşmeye göre yapılan yıl sonu tahminidir.

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ SERMAYE SATIŞ GELİRİ KOD: 06.9.9.99

2009 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (TL)

12.631.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Önceki yıllara ilişkin ekonomik gelişmeler,eğilimler ve 2009 yılına ilişkin beklentiler dikkate alındığında bu gelir kaleminden 2009 yılında 12 Milyar 631 Milyon TL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2008 yılı ile kıyaslandığında % 84,70 oranında bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini*	GERÇEKLEŞME			
		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar**		Fark	Oran %
2005					
2006					
2007					
2008		6.838.710.000	(***)	6.838.710.000	

(*) 2005-2008 yıllarına ilişkin; ilgili yıllar Bütçe Kanunlarında bu gelir kalemine ait tutarların yer almaması nedeniyle bütçe tahminlerine tabloda yer verilememiştir.

(**) 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin; bu gelir kalemi ile ilgili tahsilatın bulunmaması dolayısıyla tabloda yer verilmemiştir.

(***) 8 aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

VERGİ HARCAMALARI LİSTESİ

VERGİ HARCAMALARI LİSTESİ

KANUN ADI VE NUMARASI	MADDE NO	MADDE AÇIKLAMASI
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 9/1-2-3-4-5-6-7-8	Vergiden muaf esnaf
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 19	Ticari ve zirai kazançlarda yatırım indirimi istisnası (5479 sayılı Kanunla 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmasına rağmen Gelir Vergisi Kanununun geçici 69 uncu maddesinde belirtilen esaslara göre 31.12.2008 tarihine kadar geçerlidir.)
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 20	Eğitim ve öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 21	Gayrimenkuller ve haklarda İstisnalar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 22/1	Menkul sermaye iratlarında istisnalar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/1	Köylerde, münhasıran el ile dokunan halı ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin ücretleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/2	Gelir Vergisinden muaf olan veya gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin yanında çalışan işçilerin ücretleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/3	Maden ve toprakaltı işlerde çalışan işçilerin münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/5	Köy muhtarları ile köylerin katipleri, korucuları, imamları, bekçileri ve benzeri hizmetlilerine köy bütçesinden ödenen ücretler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/6	Hizmetçilerin ücretleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/7	Sanat okulları ile bu mahiyetteki enstitülerde çalışan öğrencilere, ceza ve ıslahevlerinde çalışan hükümlülere, tutuklulara ve darülacezelerin atelyelerinde çalışan düşkünlere verilen ücretler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/8	Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/9	Genel olarak madenlerde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memur ve müstahdemlere konut tedariki ve bu konutlar ile ilgili sağlanan menfaatler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/10	Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/12	3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanununa tâbi çırakların asgarî ücreti aşmayan ücretleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/13	Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, malûliyet, dul ve yetim aylıkları
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/14	Dar mükellefiyete tâbi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/15	Yüz ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde bir, yüzden fazla işçi çalıştıran işyerlerinde iki amatör sporcuya ödenen ücretler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/3	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklar tarafından hak sahiplerine aylık dışında ödenen tazminat, yardım ve toptan ödemeler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/4	Hizmet erbabına ödenen çocuk zamları
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/5	Evlenme ve doğum münasebetiyle hizmet erbabına yapılan yardımlar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/6	Sosyal sigorta kurumları tarafından sigortalılara yapılan ödemeler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/7	Kıdem tazminatı ödemeleri
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/9	Yardım sandıkları tarafından ölüm, sakatlık, hastalık, doğum, evlenme gibi sebeplerle üyelerine yapılan yardımlar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/10	Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından hak sahiplerine ödenen tazminat ve yardımlar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/1	İlim ve fenni, güzel sanatları, ...teşvik maksadıyla verilen ikramiyeler ve mükafatlar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/2	Uçuş ve dalış tazminatları, ikramiyeleri, gündelikleri...v.b..
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/3	Spor yarışmalarına katılan amatör sporculara ödenen ödül ve ikramiyeler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/4	Spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/1	Dar mükellefiyete tâbi olanların, hükümetin müsaadesiyle açılan sergi ve panayırlarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar (Türkiye'de başkaca iş yeri ve daimi temsilcileri bulunmamak şartıyla)
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/2	Dar mükellefiyete tâbi olanların bu sergi ve panayırlarda yaptıkları serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/2	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/3	Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/4	Çalışanlar tarafından ilgili kanunlarına göre sendikalara ödenen aidatlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 80	Değer artış kazançlarında istisna
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 82	Arızi kazançlarda istisna
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/1	Gelir vergisi beyannamesinde beyan edilen gelir üzerinden, mükellef tarafından ödenen kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ait şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/2	Beyan edilen gelirin %10'unu aşmaması şartıyla mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/3	Serbest meslek faaliyetlerinde bulunan veya basit usulde vergilendirilen özürlülerin beyan edilen gelirleri için hesaplanan yıllık indirim
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/4-5	Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve kamu yararına çalışan dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağış ve yardımlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/6	Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelleri
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/7	Kültür, sanat, edebiyat...v.b. faaliyetlerine ve kültür, tarihi, tabii...v.b. varlıkların korunmasına dair yapılan bağış ve yardımlar
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/8	3289 ve 3813 sayılı kanunlar kapsamında yapılan sponsorluk harcamaları (amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için %50'si)
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/9	Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/10	Doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığıyla makbuz mukabili yapılan ayni veya nakdi bağışlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-ç	Kamu idare ve kuruluşları tarafından açılan sergi, fuar ve panayırlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-d	Kamu idarelerine ait kreş ve konukevleri ile askeri kışlalardaki kantinler
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-e	İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen su ve yolcu taşıma işletmeleri ile mezbahalar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-i	Köyler veya köy birlikleri tarafından işletilen hamam, çamaşırhane, değirmen, soğuk hava deposu ve yolcu taşıma işletmeleri ile tarım işletmeleri
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-j	Spor kulüplerinin idman ve spor faaliyetinde bulunan iktisadi işletmeleri ile sadece idman ve spor faaliyetinde bulunan anonim şirketler
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-k	Tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç kooperatifler
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-l	Küçük ve orta ölçekli işletmelere kredi teminatı sağlamak üzere kurulmuş olan kurumlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-n	Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin altyapılarını hazırlamak ve burada faaliyette bulunanların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan işletmeler

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/c	Yurtdışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kurum kazançları
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/e	Kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların ve iştirak hisselerinin satışından doğan kazançlarının %75'lik kısmı
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/f	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bankaların borç karşılığında elde ettikleri değerler ile bu değerlerden elde edilen hasılatın borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet eden kazançların tamamı ile bankaların bu şekilde elde ettikleri söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/h	Yurt dışında yapılan inşaat ve onarım işleri nedeniyle elde edilen kazançlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/i	Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta eğitim özel okulları ile rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden faaliyete geçilen hesap döneminden başlamak suretiyle beş hesap dönemi itibarıyla elde edilen kazançlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/a	Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/b	3289 ve 3813 sayılı kanunlar kapsamında yapılan sponsorluk harcamaları (amatör spor dalları için tamamı, profosyonel spor dalları için %50'si)
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/c-ç	Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve kamu yararına çalışan dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağış ve yardımlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/d	Kültür, sanat, edebiyat...v.b. faaliyetlerine ve kültür, tarihi, tabii...v.b. varlıkların korunmasına dair yapılan harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/e	Doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığıyla makbuz mukabili yapılan ayni veya nakdi bağışlar
5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Gelir Vergisi Kanunu Mad.19	Ticari ve zirai kazançlarda yatırım indirimi istisnası (5479 sayılı Kanunla 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmasına rağmen Gelir Vergisi Kanununun geçici 69 uncu maddesinde belirtilen esaslara göre 31.12.2008 tarihine kadar geçerlidir.)
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/a-b	Faaliyetleri deniz, hava, demiryolu taşıma araçlarının kiralanması veya çeşitli şekilde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan teslim ve hizmetler ile deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/c	Petrol ve maden arama faaliyetlerinde bulunanlara bu faaliyetlere ilişkin yapılan teslim ve hizmetler ile boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/d	Yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/1-b	Kamu kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kooperatiflerin ve dernek ve vakıfların tiyatro, kütüphane...v.b. ile spor tesisleri...v.b. işletmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetler
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-g	Değerli madenler ve değerli kağıtlar ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kağıt, cam hurda ve atıkların teslimi
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-k	Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri ile konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimi
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-l-m	Bankalar Kanunu uyarınca mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na teslimi ile bunların TMSF tarafından teslimi, Fonun devraldığı alacakları tahsil amacıyla bunların teminatını oluşturan mal ve hakların teslimi
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-r	Kurumların aktifinde ve belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerinin devir ve teslimleri ile bankalara borçlu olanların borçlarına karşılık bankalara yapılan iştirak hissesi ve gayrimenkul devir ve teslimleri
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-s	Engelliler için özel olarak üretilmiş araç- gereç ve özel bilgisayar programları
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/4-ş	Konut finansmanı amacıyla teminat gösterilen veya ipotek konulan konutun konut finansman kuruluşlarına, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, ipotek finansmanı kuruluşları ya da üçüncü kişilere teslimi
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/1-b	Bu Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan malların petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/1-c	Bu Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan malların Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler vb. olağanüstü durumlarda genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslim
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/2	Bu Kanun'a ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan bu maddede belirtilenlerinin malul ve engelliler tarafından beş yılda bir olmak üzere ilk iktisabı
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/3	Bu Kanun'a ekli (II) sayılı listede yer alan mallardan uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/5	Bu Kanun'a ekli (IV) sayılı listede yer alan malların kamu kuruluşlarına bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 7/6	Gümrük Kanunu uyarınca gümrük vergisinden muaf ya da istisna eşyanın ithali
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Madde 8/2	İhraç edilmek üzere ihracatçılara teslim edilen malların mücbir sebeblerden dolayı ihracatının gerçekleşmemesi halinde ihracatçıya teslim tarihinden itibaren verginin tahsil edildiği tarihe kadar gecikme zammı yerine tecil faizi uygulanması.
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	Geçici Md.5	Elektrik üretimi yapanlara (I) sayılı listedeki bazı malların teslimleri
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	BKK 2003/5868	Kabotaj hattında yapılan taşımacılık işleri için akaryakıt teslimleri istisnası
3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu	Geçici Madde 3/A-B-C	Serbest bölgelerde vergi, resim, harç, gümrük ve kambiyo mevzuatına dair hükümler uygulanmaz
4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanunu	Geçici Madde 2	Teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmasında sorumlu yönetici şirketler bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergiden muaftır. Yönetici şirketler ile bu bölgelerde faaliyette bulunan şirketlerin anılan bölgelerdeki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinden elde etikleri kazançlar 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır.
5084 sayılı Yatırım ve İstihdamın Teşviki Kanunu	Madde 3/A	Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu Kanunun 2 nci maddesi kapsamındaki il ve ilçelerdeki işletmelerinde çalıştırdıkları işçilerin en az 10 işçi olması şartıyle bu işletmelerde çalışan işçilerin gelir vergisi stopajları toplamının organize sanayi bölgelerinde tamamı diğer yerlerde ise %80'i kanunda belirtilen sürelerle sınırlı olmak üzere terkin edilir
1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu	Madde 49	Bu Kanun'a göre ödenecek kesenek ve primlerin tümü yıl içinde ödenmek kaydıyla gelir vergisi hesaplamasında gider olarak indirilir
5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun	Madde 3/1	Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarına uygulanan indirim
5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun	Madde 3/2	Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeline gelir vergisi stopajı teşviği

VERGİ TÜRLERİ İTİBARİ İLE TOPLAM VERGİ HARCAMASI TAHMİNLERİ

KANUN ADI	2009	2010	2011
GELİR VERGİSİ KANUNU	9.729.876.052	10.840.962.250	11.925.058.475
KURUMLAR VERGİSİ KANUNU	2.439.580.243	2.162.631.971	2.378.895.168
KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU	857.742.605	689.158.973	758.074.870
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU	260.416.838	290.364.774	319.401.252
DİĞER KANUNLAR	1.396.607.038	1.557.216.847	1.712.938.532
TOPLAM	**14.684.222.776**	**15.540.334.815**	**17.094.368.297**

(*) AÇIKLAMA: Vergi harcaması kavramı; en genel anlamda "standart vergi sisteminden" sapmalar olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda; bazı indirim, istisna ve muafiyetler, standart sistemin unsurları olmaları nedeniyle vergi harcaması kapsamı dışında tutulabilmektedir. Yukarıdaki liste, vergi sistemimizdeki Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, KDV, ÖTV ve diğer bazı kanunlarda potansiyel olarak vergi harcaması niteliği taşıdığı düşünülen düzenlemeleri içermektedir. "Standart vergi sistemine" ilişkin varsayımlara göre bu listedeki unsurların değişebileceği kaçınılmazdır. Vergi harcamalarına ilişkin yukarıda yer alan tutarlar, mevcut veri seti kullanılmak suretiyle "vazgeçilen gelir" yöntemiyle tahmin edilmiş olup, herhangi bir veri temin edilemeyenler hesaplama dışında tutulmuştur. Öte yandan veri teminindeki artışlara paralel olarak vergi harcaması tahminlerinin de değişeceği tabiidir.

GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ TARAFINDAN İLGİLİ MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM OLUNACAK GELİRLERİN (2010-2011) DÖNEMİ TAHMİNLERİ TABLOSU

(2010 - 2011) DÖNEMİ GENEL BÜTÇE GELİR TAHMİNLERİ TABLOSU

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
01				VERGİ GELİRLERİ	244.370.225.000	270.772.271.000
03				TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	7.256.885.000	7.790.472.000
04				ALINAN BAĞIŞLAR VE YARDIMLAR ILE OZEL GELİRLER	1.072.842.000	1.216.664.000
05				FAİZLER, PAYLAR VE CEZALAR	22.173.400.000	24.197.736.000
06				SERMAYE GELİRLERİ	11.214.011.000	9.373.608.000
08				ALACAKLARDAN TAHSİLAT	---	---
				TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	286.087.363.000	313.350.751.000
09				RED VE İADELER (-)	21.369.400.000	23.911.514.000
				NET BÜTÇE GELİRİ	264.717.963.000	289.439.237.000

(TL)

KODLAR I	KODLAR II	AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
01		Vergi Gelirleri	244.370.225.000	270.772.271.000
	1	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	77.543.338.000	86.882.334.000
	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	5.484.768.000	6.145.674.000
	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	101.600.332.000	110.424.013.000
	4	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	47.469.872.000	53.569.666.000
	5	Damga Vergisi	5.337.427.000	5.980.621.000
	6	Harçlar	6.865.038.000	7.692.147.000
	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	69.450.000	77.816.000
03		Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	7.256.885.000	7.790.472.000
	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.452.907.000	1.472.950.000
	2	Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	---	---
	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	3.484.179.000	3.761.552.000
	4	Kurumlar Hasılatı	---	---
	5	Kurumlar Karları	980.625.000	1.055.420.000
	6	Kira Gelirleri	981.574.000	1.099.857.000
	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	357.600.000	400.693.000
04		Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.072.842.000	1.216.664.000
	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	11.460.000	12.841.000
	6	Özel Gelirler	1.061.382.000	1.203.823.000

(TL)

KODLAR I	KODLAR II	AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
05		Faizler, Paylar ve Cezalar	22.173.400.000	24.197.736.000
	1	Faiz Gelirleri	2.689.229.000	2.480.824.000
	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	10.877.065.000	12.092.987.000
	3	Para Cezaları	4.206.208.000	4.711.784.000
	9	Diğer Çeşitli Gelirler	4.400.898.000	4.912.141.000
06		Sermaye Gelirleri	11.214.011.000	9.373.608.000
	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	562.737.000	600.188.000
	2	Taşınır Satış Gelirleri	9.027.000	10.030.000
	9	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	10.642.247.000	8.763.390.000
08		Alacaklardan Tahsilat	---	---
	1	Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	---	---
	2	Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat	---	---
		GENEL TOPLAM	286.087.363.000	313.350.751.000

(TL)

KODLAR		AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II			
09		Red ve İadeler (-)	21.369.400.000	23.911.514.000
	1	Vergi Gelirleri	20.742.499.000	23.210.042.000
	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	22.918.000	25.644.000
	4	Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.561.000	2.864.000
	5	Faizler, Paylar ve Cezalar	598.639.000	669.851.000
	6	Sermaye Gelirleri	2.783.000	3.113.000
	8	Alacaklardan Tahsilat	---	---

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
01				**Vergi Gelirleri**	**244.370.225.000**	**270.772.271.000**
	1			**Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler**	**77.543.338.000**	**86.882.334.000**
		1		**Gelir Vergisi**	**52.209.289.000**	**58.499.289.000**
			01	Beyana Dayanan Gelir Vergisi	2.703.575.000	3.028.837.000
			02	Basit Usulde Gelir Vergisi	276.347.000	309.649.000
			03	Gelir Vergisi Tevkifatı	47.685.833.000	53.431.287.000
			04	Gelir Geçici Vergisi	1.543.534.000	1.729.516.000
		2		**Kurumlar Vergisi**	**25.334.049.000**	**28.383.045.000**
			01	Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	1.499.616.000	1.679.135.000
			02	Kurumlar Vergisi Tevkifatı	229.774.000	257.421.000
			03	Kurumlar Geçici Vergisi	23.604.659.000	26.446.489.000
	2			**Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler**	**5.484.768.000**	**6.145.674.000**
		1		**Veraset ve İntikal Vergisi**	**141.147.000**	**158.152.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	141.147.000	158.152.000
		2		**Motorlu Taşıtlar Vergisi**	**5.343.621.000**	**5.987.522.000**
			01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	5.343.621.000	5.987.522.000
	3			**Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri**	**101.600.332.000**	**110.424.013.000**
		1		**Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi**	**38.253.011.000**	**42.838.554.000**
			01	Beyana Dayanan KDV	37.312.235.000	41.784.460.000
			02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	940.776.000	1.054.094.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		2		**Özel Tüketim Vergisi**	**52.414.475.000**	**55.335.043.000**
			01	Petrol ve Doğalgaz Ürünleri (I)	29.795.454.000	31.034.485.000
			02	Motorlu Taşıtlar (II)	5.903.080.000	6.614.497.000
			03	Alkollü İçkiler (III-a)	2.692.780.000	3.017.153.000
			04	Tütün Mamülleri (III-b)	12.535.344.000	13.001.827.000
			05	Kolalı Gazozlar (III-c)	259.143.000	290.335.000
			06	Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar (IV)	1.228.674.000	1.376.746.000
		3		**Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi**	**4.630.100.000**	**5.188.071.000**
			01	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	4.630.100.000	5.188.071.000
		4		**Şans Oyunları Vergisi**	**466.835.000**	**523.098.000**
			01	Şans Oyunları Vergisi	466.835.000	523.098.000
		5		**Özel İletişim Vergisi**	**5.835.911.000**	**6.539.247.000**
			01	Özel İletişim Vergisi	5.835.911.000	6.539.247.000
	4			**Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler**	**47.469.872.000**	**53.569.666.000**
		1		**Gümrük Vergileri**	**3.984.528.000**	**4.496.332.000**
			01	Gümrük Vergileri	3.984.528.000	4.496.332.000
		2		**İthalde Alınan Katma Değer Vergisi**	**43.433.522.000**	**49.015.269.000**
			01	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	43.433.522.000	49.015.269.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		3		**Diğer Dış Ticaret Gelirleri**	**51.822.000**	**58.065.000**
			01	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	51.822.000	58.065.000
	5			**Damga Vergisi**	**5.337.427.000**	**5.980.621.000**
		1		**Damga Vergisi**	**5.337.427.000**	**5.980.621.000**
			01	Damga Vergisi	5.337.427.000	5.980.621.000
	6			**Harçlar**	**6.865.038.000**	**7.692.147.000**
		1		**Yargı Harçları (I)**	**1.073.080.000**	**1.202.252.000**
			01	Ticaret Sicil Harçları	177.871.000	199.307.000
			02	Esnaf Sicil Harçları	17.722.000	19.857.000
			99	Diğer Yargı Harçları	877.487.000	983.088.000
		2		**Noter Harçları (II)**	**572.865.000**	**641.892.000**
			01	Noter Harçları (II)	572.865.000	641.892.000
		3		**Vergi Yargısı Harçları (III)**	**995.000**	**1.114.000**
			01	Vergi Yargısı Harçları (III)	995.000	1.114.000
		4		**Tapu Harçları (IV)**	**2.797.543.000**	**3.134.679.000**
			01	Tapu Harçları (IV)	2.797.543.000	3.134.679.000
		5		**Pasaport ve Konsolosluk Harçları (V-VI)**	**752.589.000**	**843.287.000**
			01	Pasaport ve Konsolosluk Harçları (V-VI)	752.589.000	843.287.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		6		**Gemi ve Liman Harçları (VII)**	**14.672.000**	**16.440.000**
			01	Gemi ve Liman Harçları (VII)	14.672.000	16.440.000
		7		**İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları (VIII)**	**16.035.000**	**17.967.000**
			01	Avcılık Belgesi Harçları	15.173.000	17.001.000
			99	Diğer İmtiyazname,Ruhsatname ve Diploma Harçları	862.000	966.000
		8		**Trafik Harçları (IX)**	**910.664.000**	**1.020.417.000**
			01	Trafik Harçları (IX)	910.664.000	1.020.417.000
		9		**Diğer Harçlar**	**726.595.000**	**814.099.000**
			01	Yurtdışı Çıkış Harcı	62.305.000	69.814.000
			03	Özel Güvenlik Harçları	33.946.000	38.037.000
			99	Diğer Harçlar	630.344.000	706.248.000
	9			**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler**	**69.450.000**	**77.816.000**
		1		**Kaldırılan Vergiler Artıkları**	**10.321.000**	**11.564.000**
			01	Kaldırılan Vergiler Artıkları	10.321.000	11.564.000
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler**	**59.129.000**	**66.252.000**
			99	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	59.129.000	66.252.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
03				**Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri**	**7.256.885.000**	**7.790.472.000**
	1			**Mal ve Hizmet Satış Gelirleri**	**1.452.907.000**	**1.472.950.000**
		1		**Mal Satış Gelirleri**	**1.180.373.000**	**1.322.628.000**
			03	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	99.341.000	111.315.000
			04	Diğer Değerli Kağıt Bedelleri	1.081.032.000	1.211.313.000
			99	Diğer Mal Satış Gelirleri	---	---
		2		**Hizmet Gelirleri**	**272.534.000**	**150.322.000**
			08	Yol, Köprü ve Tünel Ücret Gelirleri	272.534.000	150.322.000
			99	Diğer Hizmet Gelirleri	---	---
	2			**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---	---
		1		**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---	---
			01	RTÜK Lisans Ücreti	---	---
			02	RTÜK Yayın İzni Ücreti	---	---
			99	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler	---	---

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	3			**KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri**	**3.484.179.000**	**3.761.552.000**
		1		**Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri**	**3.171.268.000**	**3.428.580.000**
			01	KİT'den Elde Edilen Gelirler	1.929.476.000	2.057.386.000
			02	İştirak Gelirleri	---	---
			04	2.Tip Telekom. Ruhsatı ve Genel İzin Gel.	7.492.000	8.394.000
			05	Kamu Bankalarından Elde Edilen Temettü Gelirleri	1.234.300.000	1.362.800.000
		2		**KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler**	**312.911.000**	**332.972.000**
			01	Devlet Hava Mey. İşl. Genel Müdürlüğü'nden	155.028.000	175.813.000
			02	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden	**16.934.000**	**18.539.000**
			03	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kur,İşl. Gen.Müdürlüğünden	**19.293.000**	**20.124.000**
			04	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ndan	121.656.000	118.496.000
	4			**Kurumlar Hasılatı**	---	---
		1		**Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı**	---	---
			99	Diğer	---	---
		9		**Diğer Kurumlar Hasılatı**	---	---
			99	Diğer Kurumlar Hasılatı	---	---

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	5			**Kurumlar Karları**	**980.625.000**	**1.055.420.000**
		1		**Döner Sermayeler**	**979.776.000**	**1.054.487.000**
			01	Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	856.430.000	914.338.000
			02	Döner Sermayelerin Yılsonu Karlarından Aktarmalar	123.346.000	140.149.000
		9		**Diğer Kurumlar Karları**	**849.000**	**933.000**
			99	Diğer Kurumlar Karları	849.000	933.000
	6			**Kira Gelirleri**	**981.574.000**	**1.099.857.000**
		1		**Taşınmaz Kiraları**	**981.574.000**	**1.099.857.000**
			01	Lojman Kira Gelirleri	312.709.000	372.300.000
			02	Ecrimisil Gelirleri	164.884.000	179.451.000
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	927.000	1.011.000
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	503.054.000	547.095.000
	9			**Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**357.600.000**	**400.693.000**
		9		**Diğer Gelirler**	**357.600.000**	**400.693.000**
			01	Para Basım Gelirleri	73.717.000	82.602.000
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	283.883.000	318.091.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
04				**Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler**	**1.072.842.000**	**1.216.664.000**
	1			**Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar**	**11.460.000**	**12.841.000**
		1		**Cari**	**11.460.000**	**12.841.000**
			99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	11.460.000	12.841.000
	6			**Özel Gelirler**	**1.061.382.000**	**1.203.823.000**
		1		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler**	**1.061.382.000**	**1.203.823.000**
			02	Harita ve Kadastro Bedeli	1.285.000	2.163.000
			04	Basılı Kağıt ve Plaka Satış Gelirleri	2.808.000	3.146.000
			06	Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitim Gelirleri	61.640.000	69.069.000
			07	TSK Mal ve Hizmet Satış Geliri	148.038.000	176.003.000
			13	Konvertibl Olmayan Konsolosluk Gelirleri	34.406.000	38.553.000
			16	Ücretle Yapılacak İş ve Hizmet Karşılıkları	56.859.000	63.708.000
			18	Gayrimenkul Satış ve Kira Gelirleri	9.784.000	14.577.000
			99	Diğer Özel Gelirler	746.562.000	836.604.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
05				**Faizler, Paylar ve Cezalar**	**22.173.400.000**	**24.197.736.000**
	1			**Faiz Gelirleri**	**2.689.229.000**	**2.480.824.000**
		1		**Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri**	**206.122.000**	**163.639.000**
			01	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri	206.122.000	163.639.000
		2		**Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri**	---	---
			01	Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri	---	---
		3		**Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri**	---	---
			01	Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri	---	---
		4		**Takipteki Kurum Alacakları Faizleri**	**1.800.000**	**1.800.000**
			01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	1.800.000	1.800.000
		5		**Menkul Kıymetler ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri**	---	---
			01	Menkul Kıymetler ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	---	---
		6		**Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri**	---	---
			01	Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri	---	---
		7		**Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri**	**1.300.000.000**	**1.000.000.000**
			01	Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri	1.300.000.000	1.000.000.000
		8		**Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri**	**1.127.087.000**	**1.262.709.000**
			01	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	1.127.087.000	1.262.709.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		9		**Diğer Faizler**	**54.220.000**	**52.676.000**
			99	Diğer Faizler	54.220.000	52.676.000
	2			**Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar**	**10.877.065.000**	**12.092.987.000**
		1		**Devlet Payları**	**414.249.000**	**464.174.000**
			02	Petrolden Devlet Hakkı	9.000	10.000
			03	Madenlerden Devlet Hakkı	192.257.000	215.427.000
			05	Petrolden Devlet Hissesi	221.983.000	248.737.000
		5		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar**	**10.462.816.000**	**11.628.813.000**
			02	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Alınan Paylar	1.589.551.000	1.681.258.000
			04	Eğitim Özel Geliri (4306 S.K.)	459.369.000	514.733.000
			06	Tasfiye Edilen Fon Gelirleri	365.322.000	409.349.000
			08	GSM İşletmelerinden Alınan Hazine Payları	2.222.898.000	2.490.806.000
			09	Evrensel Hizmet Gelirleri	638.637.000	715.607.000
			11	İthalatta Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	610.961.000	689.478.000
			12	Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	2.751.762.000	3.083.398.000
			18	İthalden Yüzde Bir ve Binde Beş Oranında Alınan Çevre Katkı Payı	71.026.000	79.585.000
			19	Belediyelerden Alınan Yüzde Bir Oranında Çevre Katkı Payı	14.206.000	15.918.000
			20	İMKB ve Diğer Kurumlardan Alınan Paylar	268.899.000	301.307.000
			21	Şans Oyunları Hasılatından Ayrılan Kamu Payları	784.289.000	878.813.000
			99	Diğerlerinden Alınan Paylar	685.896.000	768.561.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	3			**Para Cezaları**	**4.206.208.000**	**4.711.784.000**
		1		**Yargı Para Cezaları**	**240.830.000**	**269.851.000**
			01	Yargı Para Cezaları	240.830.000	269.851.000
		2		**İdari Para Cezaları**	**1.291.476.000**	**1.446.100.000**
			01	Trafik Para Cezaları	784.384.000	878.802.000
			04	Çevre İdari Para Cezaları	8.295.000	8.453.000
			99	Diğer İdari Para Cezaları	498.797.000	558.845.000
		4		**Vergi Cezaları**	**2.532.025.000**	**2.836.896.000**
			01	Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	1.983.028.000	2.221.865.000
			99	Diğer Vergi Cezaları	548.997.000	615.031.000
		9		**Diğer Para Cezaları**	**141.877.000**	**158.937.000**
			03	Cezai Faiz (Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintileri)	44.194.000	49.490.000
			99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Para Cezaları	97.683.000	109.447.000
	9			**Diğer Çeşitli Gelirler**	**4.400.898.000**	**4.912.141.000**
		1		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**4.400.898.000**	**4.912.141.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.400.898.000	4.912.141.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
06				**Sermaye Gelirleri**	**11.214.011.000**	**9.373.608.000**
	1			**Taşınmaz Satış Gelirleri**	**562.737.000**	**600.188.000**
		1		**Lojman Satış Gelirleri**	**11.736.000**	**12.514.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	11.736.000	12.514.000
		2		**Sosyal Tesis Satış Gelirleri**	**5.868.000**	**6.257.000**
			01	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	5.868.000	6.257.000
		3		**Diğer Bina Satış Gelirleri**	**5.030.000**	**5.363.000**
			01	Diğer Bina Satış Gelirleri	5.030.000	5.363.000
		4		**Arazi Satışı**	**385.884.000**	**411.480.000**
			01	Arazi Satışı	385.884.000	411.480.000
		5		**Arsa Satışı**	**153.381.000**	**163.680.000**
			01	Arsa Satışı	153.381.000	163.680.000
		9		**Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri**	**838.000**	**894.000**
			99	Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	838.000	894.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	2			**Taşınır Satış Gelirleri**	**9.027.000**	**10.030.000**
		1		**Taşınır Satış Gelirleri**	**9.027.000**	**10.030.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	9.027.000	10.030.000
	9			**Diğer Sermaye Satış Gelirleri**	**10.642.247.000**	**8.763.390.000**
		9		**Diğer Çeşitli Sermaye Satış Gelirleri**	**10.642.247.000**	**8.763.390.000**
			99	Diğer Çeşitli Sermaye Satış Gelirleri	10.642.247.000	8.763.390.000
08				**Alacaklardan Tahsilat**	---	---
	1			**Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---	---
		9		**Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---	---
			99	Diğerlerinden	---	---
	2			**Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat**	---	---
		4		**Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat**	---	-
			99	Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	---	-

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
09				**RED VE İADELER (-)**	**21.369.400.000**	**23.911.514.000**
	1			**Vergi Gelirleri**	**20.742.499.000**	**23.210.042.000**
		1		**Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler**	**4.266.883.000**	**4.774.474.000**
			01	Gelir Vergisi	1.507.236.000	1.686.537.000
			02	Kurumlar Vergisi	2.759.647.000	3.087.937.000
		2		**Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler**	**81.525.000**	**91.223.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	3.843.000	4.300.000
			02	Motorlu Taşıtlar Vergisi	77.682.000	86.923.000
		3		**Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri**	**16.118.390.000**	**18.035.848.000**
			01	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	15.874.050.000	17.762.442.000
			02	Özel Tüketim Vergisi	196.947.000	220.376.000
			03	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	36.409.000	40.740.000
			04	Şans Oyunları Vergisi	---	---
			05	Özel İletişim Vergisi	10.984.000	12.290.000
		4		**Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler**	**44.861.000**	**50.198.000**
			01	Gümrük Vergileri	28.432.000	31.815.000
			02	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	15.443.000	17.280.000
			03	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	986.000	1.103.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		5		**Damga Vergisi**	**52.441.000**	**58.680.000**
			01	Damga Vergisi	52.441.000	58.680.000
		6		**Harçlar**	**176.174.000**	**197.130.000**
			01	Yargı Harçları	100.261.000	112.187.000
			02	Noter Harçları	9.284.000	10.388.000
			03	Vergi Yargısı Harçları	324.000	362.000
			04	Tapu Harçları	18.642.000	20.860.000
			05	Pasaport ve Konsolosluk	3.551.000	3.974.000
			06	Gemi ve Liman Harçları	19.000	21.000
			07	İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	115.000	128.000
			08	Trafik Harçları	1.422.000	1.591.000
			09	Diğer Harçlar	42.556.000	47.619.000
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler**	**2.225.000**	**2.489.000**
			01	Kaldırılan Vergiler Artıkları	691.000	773.000
			09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.534.000	1.716.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	3			**Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri**	**22.918.000**	**25.644.000**
		1		**Mal ve Hizmet Satış Gelirleri**	**4.227.000**	**4.731.000**
			01	Mal Satış Gelirleri	3.940.000	4.409.000
			02	Hizmet Gelirleri	287.000	322.000
		2		**Malların Kullanma ve Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	---	---
			01	RTÜK Lisans Ücreti	---	---
			02	RTÜK Yayın İzni Ücreti	---	---
			99	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler	---	---
		3		**KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri**	**8.000**	**8.000**
			01	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	8.000	8.000
			02	KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler	---	---
		4		**Kurumlar Hasılatı**	---	---
			01	Genel Bütçeli İdareler Kurumlar Hasılatı	---	---
			09	Diğer Kurumlar Hasılatı	---	---

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
		5		**Kurumlar Karları**	**2.259.000**	**2.527.000**
			01	Döner Sermayeler	2.223.000	2.487.000
			09	Diğer Kurumlar Karları	36.000	40.000
		6		**Kira Gelirleri**	**12.644.000**	**14.149.000**
			01	Taşınmaz Kiraları	12.644.000	14.149.000
		9		**Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**3.780.000**	**4.229.000**
			09	Diğer Gelirler	3.780.000	4.229.000
	4			**Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler**	**2.561.000**	**2.864.000**
		1		**Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar**	---	---
			01	Cari	---	---
		6		**Özel Gelirler**	**2.561.000**	**2.864.000**
			01	Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler	2.561.000	2.864.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	5			**Faizler, Paylar ve Cezalar**	**598.639.000**	**669.851.000**
		1		**Faiz Gelirleri**	**168.399.000**	**188.432.000**
			08	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	138.496.000	154.971.000
			09	Diğer Faizler	29.903.000	33.461.000
		2		**Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar**	**28.384.000**	**31.760.000**
			01	Devlet Payları	1.218.000	1.363.000
			05	Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	27.166.000	30.397.000
		3		**Para Cezaları**	**332.927.000**	**372.530.000**
			01	Yargı Para Cezaları	3.100.000	3.469.000
			02	İdari Para Cezaları	118.564.000	132.668.000
			04	Vergi Cezaları	187.628.000	209.948.000
			09	Diğer Para Cezaları	23.635.000	26.445.000
		9		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**68.929.000**	**77.129.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	68.929.000	77.129.000

(TL)

KODLAR				AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ	2011 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV			
	6			**Sermaye Gelirleri**	**2.783.000**	**3.113.000**
		1		**Taşınmaz Satış Gelirleri**	**2.756.000**	**3.083.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	---	---
			02	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	---	---
			03	Diğer Bina Satış Gelirleri	---	---
			04	Arazi Satışı	268.000	300.000
			05	Arsa Satışı	2.488.000	2.783.000
			09	Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri	---	---
		2		**Taşınır Satış Gelirleri**	**27.000**	**30.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	27.000	30.000
	8			**Alacaklardan Tahsilat**	---	---
		1		**Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat**	---	---
			09	Diğer Yurtiçi Alacaklardan Tahsilat	---	---
		2		**Yurtdışı Alacaklardan Tahsilat**	---	---
			04	Dışarıya Verilen Diğer Borçlardan Tahsilat	---	---

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ 5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2009 - 2011) DÖNEMİ GELİR VE NET FİNANSMAN TABLOLARI (ÖZET TABLO)

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2009-2011) DÖNEMİ GELİR VE FİNANSMAN TAHMİNLERİNİ GÖSTERİR TABLO

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİ - GELİRLERİ - NET FİNANSMANI (2009 - 2011)

KURUMLAR	2009							2010					2011				
	ÖDENEK	GELİR					NET	ÖDENEK	GELİR			NET	ÖDENEK	GELİR			NET
		ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	FİNANSMAN		ÖZ GELİR	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	FİNANSMAN		ÖZ GELİR	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	FİNANSMAN
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	43.615.000	286.000	38.329.000	5.000.000	43.329.000	43.615.000	0	43.302.000	286.000	43.016.000	43.302.000	0	48.899.000	286.000	48.613.000	48.899.000	0
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	340.786.000	33.295.000	281.886.000	24.105.000	305.991.000	339.286.000	1.500.000	367.226.132	35.759.300	329.666.832	365.426.132	1.800.000	407.309.000	38.834.500	366.474.500	405.309.000	2.000.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	226.386.500	34.418.500	155.348.000	36.620.000	191.968.000	226.386.500	0	241.708.000	37.051.500	204.656.500	241.708.000	0	271.469.000	42.896.300	228.572.700	271.469.000	0
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	345.274.000	49.969.000	271.615.000	23.690.000	295.305.000	345.274.000	0	374.290.000	54.369.300	319.920.700	374.290.000	0	417.377.000	59.812.500	357.564.500	417.377.000	0
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	319.644.000	57.812.000	241.332.000	15.500.000	256.832.000	314.644.000	5.000.000	340.752.000	61.180.300	279.571.700	340.752.000	0	377.561.000	68.036.200	309.524.800	377.561.000	0
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	486.779.000	75.956.990	399.872.010	10.950.000	410.822.010	486.779.000	0	527.425.000	81.807.713	445.617.287	527.425.000	0	587.364.000	96.315.142	491.048.858	587.364.000	0
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	203.820.000	23.213.000	137.707.000	42.400.000	180.107.000	203.320.000	500.000	218.843.000	24.832.800	193.510.200	218.343.000	500.000	246.907.000	28.431.400	217.975.600	246.407.000	500.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	109.537.000	24.683.000	68.470.000	16.384.000	84.854.000	109.537.000	0	115.693.000	26.194.800	89.498.200	115.693.000	0	129.858.000	29.298.800	100.559.200	129.858.000	0
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	227.772.000	44.796.000	151.749.000	30.227.000	181.976.000	226.772.000	1.000.000	244.595.000	49.487.000	194.108.000	243.595.000	1.000.000	272.575.000	56.551.000	215.024.000	271.575.000	1.000.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	111.997.000	18.831.000	79.266.000	13.900.000	93.166.000	111.997.000	0	115.501.000	19.952.900	95.548.100	115.501.000	0	127.871.000	22.401.000	105.470.000	127.871.000	0
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	60.363.000	3.724.000	34.997.000	21.367.000	56.364.000	60.088.000	275.000	63.454.000	4.112.000	59.067.000	63.179.000	275.000	69.743.000	4.581.000	64.862.000	69.443.000	300.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	297.987.700	40.232.700	229.932.000	27.823.000	257.755.000	297.987.700	0	321.318.000	43.716.100	277.601.900	321.318.000	0	356.185.000	50.125.600	306.059.400	356.185.000	0
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	242.960.000	35.184.000	183.482.000	24.294.000	207.776.000	242.960.000	0	251.710.000	39.248.300	212.461.700	251.710.000	0	277.674.000	44.752.100	232.921.900	277.674.000	0
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	105.466.000	14.537.000	74.689.000	16.240.000	90.929.000	105.466.000	0	112.105.000	15.488.374	96.616.626	112.105.000	0	123.636.000	17.376.073	106.259.927	123.636.000	0
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	188.481.000	36.087.000	140.226.000	12.168.000	152.394.000	188.481.000	0	203.192.000	35.097.250	168.094.750	203.192.000	0	226.281.000	37.450.700	188.830.300	226.281.000	0
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	223.559.000	99.681.990	122.676.010	1.201.000	123.877.010	223.559.000	0	240.430.000	108.421.991	132.008.009	240.430.000	0	266.340.000	121.363.096	144.976.904	266.340.000	0
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	248.543.000	57.643.000	168.970.000	19.830.000	188.800.000	246.443.000	2.100.000	270.189.000	64.494.500	203.294.500	267.789.000	2.400.000	300.529.000	73.973.800	223.755.200	297.729.000	2.800.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	161.064.000	20.184.000	103.504.000	37.376.000	140.880.000	161.064.000	0	170.406.000	21.563.400	148.842.600	170.406.000	0	190.294.000	24.854.350	165.439.650	190.294.000	0
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	148.410.000	25.818.500	107.732.500	14.859.000	122.591.500	148.410.000	0	156.912.000	27.595.400	129.316.600	156.912.000	0	174.830.000	31.271.500	143.558.500	174.830.000	0
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	113.768.000	14.752.000	87.338.000	11.678.000	99.016.000	113.768.000	0	122.384.000	15.199.700	107.184.300	122.384.000	0	137.197.000	17.172.500	120.024.500	137.197.000	0
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	204.659.000	38.870.000	155.767.000	8.550.000	164.317.000	203.187.000	1.472.000	220.322.000	42.856.600	177.465.400	220.322.000	0	244.406.000	45.839.200	198.566.800	244.406.000	0
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	159.204.100	22.681.100	114.791.000	21.732.000	136.523.000	159.204.100	0	171.278.000	24.537.700	146.740.300	171.278.000	0	189.378.000	28.082.700	161.295.300	189.378.000	0
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	156.446.000	25.543.000	116.253.000	14.650.000	130.903.000	156.446.000	0	165.667.000	27.390.000	138.277.000	165.667.000	0	183.071.000	29.505.000	153.566.000	183.071.000	0
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	216.947.000	25.557.000	175.390.000	16.000.000	191.390.000	216.947.000	0	234.509.900	27.336.000	207.173.900	234.509.900	0	263.212.500	32.436.100	230.776.400	263.212.500	0
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	116.455.000	16.654.000	83.024.000	16.777.000	99.801.000	116.455.000	0	124.960.000	17.230.300	107.729.700	124.960.000	0	139.466.000	19.683.400	119.782.600	139.466.000	0
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	140.737.000	15.226.500	101.771.500	22.274.000	124.045.500	139.272.000	1.465.000	153.208.000	13.976.500	136.705.500	150.682.000	2.526.000	172.009.000	15.513.000	152.859.000	168.372.000	3.637.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	151.390.000	15.112.000	94.275.000	39.952.000	134.227.000	149.339.000	2.051.000	159.572.000	16.881.000	141.479.000	158.360.000	1.212.000	174.207.000	20.027.100	152.881.900	172.909.000	1.298.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	129.284.400	10.279.400	90.551.000	28.354.000	118.905.000	129.184.400	100.000	139.724.000	11.005.200	128.568.800	139.574.000	150.000	156.174.000	12.765.500	143.228.500	155.994.000	180.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	95.815.000	15.179.500	63.701.500	16.184.000	79.885.500	95.065.000	750.000	101.645.200	15.287.150	85.558.050	100.845.200	800.000	111.892.000	18.232.800	92.809.200	111.042.000	850.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	47.848.000	1.734.000	27.114.000	19.000.000	46.114.000	47.848.000	0	51.061.000	1.818.000	49.243.000	51.061.000	0	57.133.000	2.106.175	55.026.825	57.133.000	0
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	41.304.000	1.514.500	23.839.500	15.950.000	39.789.500	41.304.000	0	42.155.000	1.631.400	40.523.600	42.155.000	0	46.834.000	1.883.300	44.950.700	46.834.000	0
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	111.775.200	5.893.200	56.198.000	49.684.000	105.882.000	111.775.200	0	114.016.000	6.126.000	107.890.000	114.016.000	0	114.810.000	7.046.800	107.763.200	114.810.000	0

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİ - GELİRLERİ - NET FİNANSMANI (2009 - 2011)
DEVAM

KURUMLAR	2009							2010							2011						
	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN
		ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	148.762.000	19.158.000	98.301.000	31.303.000	129.604.000	148.762.000	0	161.416.000	21.382.900	106.025.100	34.008.000	140.033.100	161.416.000	0	179.023.000	23.925.650	116.594.350	38.503.000	155.097.350	179.023.000	0
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	98.000.000	10.991.000	63.209.000	23.800.000	87.009.000	98.000.000	0	105.203.000	10.807.840	68.351.160	26.044.000	94.395.160	105.203.000	0	119.071.000	12.191.378	75.279.622	31.600.000	106.879.622	119.071.000	0
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	91.203.000	15.595.000	50.268.000	25.340.000	75.608.000	91.203.000	0	97.405.000	16.669.500	53.852.500	26.883.000	80.735.500	97.405.000	0	108.743.000	19.124.800	59.218.200	30.400.000	89.618.200	108.743.000	0
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	125.285.500	15.305.500	76.469.000	32.511.000	108.980.000	124.285.500	1.000.000	136.586.500	15.910.000	83.331.500	36.195.000	119.526.500	135.436.500	1.150.000	149.724.500	17.388.000	91.247.500	39.689.000	130.936.500	148.324.500	- 1.400.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	115.461.000	15.227.000	72.882.000	26.852.000	99.734.000	114.961.000	500.000	126.024.000	15.879.000	79.465.000	30.180.000	109.645.000	125.524.000	500.000	140.583.000	16.681.000	88.552.000	34.850.000	123.402.000	140.083.000	500.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	73.077.000	14.654.000	39.783.000	18.140.000	57.923.000	72.577.000	500.000	77.106.000	15.290.000	42.313.000	19.003.000	61.316.000	76.606.000	500.000	87.198.000	15.290.000	48.488.000	22.920.000	71.408.000	86.698.000	500.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	153.132.400	26.856.400	95.547.000	30.729.000	126.276.000	153.132.400	0	163.190.000	28.621.300	103.672.700	30.896.000	134.568.700	163.190.000	0	181.086.000	32.829.100	114.056.900	34.200.000	148.256.900	181.086.000	0
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	104.968.000	28.630.000	63.438.000	12.400.000	75.838.000	104.468.000	500.000	112.503.000	31.090.000	68.029.000	12.884.000	80.913.000	112.003.000	500.000	124.221.000	32.970.000	77.051.000	13.700.000	90.751.000	123.721.000	500.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	105.792.900	19.646.900	61.255.000	24.891.000	86.146.000	105.792.900	0	114.138.500	20.762.100	66.084.400	27.292.000	93.376.400	114.138.500	0	129.890.000	22.622.100	73.842.900	33.425.000	107.267.900	129.890.000	0
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	69.884.000	13.865.000	44.871.000	11.148.000	56.019.000	69.884.000	0	75.734.000	14.124.000	48.716.000	12.894.000	61.610.000	75.734.000	0	86.232.000	15.028.000	54.545.000	16.659.000	71.204.000	86.232.000	0
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	83.503.125	8.216.525	43.686.600	31.500.000	75.186.600	83.403.125	100.000	88.611.000	8.977.300	47.017.700	32.616.000	79.633.700	88.611.000	0	100.634.000	10.317.200	51.766.800	38.550.000	90.316.800	100.634.000	0
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	81.399.000	14.452.000	55.092.000	11.855.000	66.947.000	81.399.000	0	87.949.000	15.714.448	59.803.552	12.431.000	72.234.552	87.949.000	0	99.156.000	18.268.438	65.937.562	14.950.000	80.887.562	99.156.000	0
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	73.052.000	7.769.000	30.715.000	34.568.000	65.283.000	73.052.000	0	77.814.000	8.774.000	32.890.000	36.150.000	69.040.000	77.814.000	0	87.691.800	9.986.600	36.437.200	41.268.000	77.705.200	87.691.800	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	86.016.000	11.613.000	51.903.000	22.500.000	74.403.000	86.016.000	0	91.747.000	12.400.381	55.476.619	23.870.000	79.346.619	91.747.000	0	103.385.000	14.097.760	61.287.240	28.000.000	89.287.240	103.385.000	0
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	50.368.000	6.263.000	30.831.000	13.274.000	44.105.000	50.368.000	0	53.402.000	7.283.000	33.119.000	13.000.000	46.119.000	53.402.000	0	57.350.000	8.263.400	36.586.600	12.500.000	49.086.600	57.350.000	0
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	75.928.000	15.565.000	39.563.000	19.800.000	59.363.000	74.928.000	1.000.000	81.437.000	16.178.000	43.096.000	22.163.000	65.259.000	81.437.000	0	90.660.000	17.106.500	48.423.500	25.130.000	73.553.500	90.660.000	0
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	85.931.000	10.299.000	49.312.000	25.280.000	74.592.000	84.891.000	1.040.000	90.749.700	9.817.000	52.923.600	26.897.000	79.820.600	89.637.600	1.112.100	100.136.000	11.027.000	58.268.200	29.465.000	87.733.200	98.760.200	1.375.800
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	77.689.000	10.721.000	49.354.000	17.614.000	66.968.000	77.689.000	0	82.530.000	11.328.200	52.644.800	18.557.000	71.201.800	82.530.000	0	91.595.000	12.664.900	58.280.100	20.650.000	78.930.100	91.595.000	0
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	97.162.000	10.364.000	49.796.000	36.502.000	86.298.000	96.662.000	500.000	102.347.000	10.764.000	53.454.000	37.629.000	91.083.000	101.847.000	500.000	114.483.000	12.046.000	58.987.000	42.950.000	101.937.000	113.983.000	500.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	79.242.000	7.639.000	46.221.000	25.232.000	71.453.000	79.092.000	150.000	84.570.000	8.249.800	49.174.200	26.996.000	76.170.200	84.420.000	150.000	93.140.000	8.961.500	54.028.500	30.000.000	84.028.500	92.990.000	150.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	111.056.800	19.657.800	79.104.000	12.295.000	91.399.000	111.056.800	0	120.341.000	21.234.500	85.312.500	13.794.000	99.106.500	120.341.000	0	133.734.000	24.264.900	93.893.100	15.576.000	109.469.100	133.734.000	0
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	37.874.000	9.164.000	20.236.000	8.071.000	28.307.000	37.471.000	403.000	39.995.000	10.079.000	20.680.000	8.923.000	29.603.000	39.682.000	313.000	46.474.000	10.666.000	23.234.000	11.798.000	35.032.000	45.698.000	776.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	37.946.000	3.808.000	19.138.000	15.000.000	34.138.000	37.946.000	0	39.527.000	4.122.800	20.374.200	15.030.000	35.404.200	39.527.000	0	45.260.000	4.615.100	22.644.900	18.000.000	40.644.900	45.260.000	0
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	33.876.000	2.885.000	17.163.000	13.828.000	30.991.000	33.876.000	0	34.780.000	3.123.800	17.982.200	13.674.000	31.656.200	34.780.000	0	39.352.000	3.553.300	20.012.700	15.786.000	35.798.700	39.352.000	0
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	59.414.000	3.434.000	33.203.000	22.477.000	55.680.000	59.114.000	300.000	62.259.000	3.597.500	35.532.500	22.779.000	58.311.500	61.909.000	350.000	69.887.000	3.842.300	39.434.700	26.210.000	65.644.700	69.487.000	400.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	40.361.000	4.486.000	21.775.000	14.100.000	35.875.000	40.361.000	0	41.375.000	5.026.300	22.748.700	13.600.000	36.348.700	41.375.000	0	46.043.000	5.616.300	25.326.700	15.100.000	40.426.700	46.043.000	0
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	36.777.000	5.740.000	15.637.000	15.400.000	31.037.000	36.777.000	0	38.988.000	6.207.680	16.670.320	16.110.000	32.780.320	38.988.000	0	44.070.000	7.078.308	18.541.692	18.450.000	36.991.692	44.070.000	0
RİZE ÜNİVERSİTESİ	37.172.000	3.659.000	19.568.000	13.945.000	33.513.000	37.172.000	0	38.832.000	3.813.000	20.419.000	14.600.000	35.019.000	38.832.000	0	43.536.000	3.976.000	22.960.000	16.600.000	39.560.000	43.536.000	0
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	48.802.000	4.410.000	26.537.000	17.794.000	44.331.000	48.741.000	61.000	51.537.000	4.685.000	28.448.000	18.348.000	46.796.000	51.481.000	56.000	59.081.000	5.613.000	31.479.000	21.942.000	53.421.000	59.034.000	47.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	35.589.100	2.297.100	20.292.000	13.000.000	33.292.000	35.589.100	0	37.043.000	2.484.000	21.559.000	13.000.000	34.559.000	37.043.000	0	41.736.000	2.815.000	23.921.000	15.000.000	38.921.000	41.736.000	0
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	33.424.000	1.103.000	17.321.000	15.000.000	32.321.000	33.424.000	0	33.689.000	1.179.632	18.509.368	14.000.000	32.509.368	33.689.000	0	38.380.000	1.360.015	20.519.985	16.500.000	37.019.985	38.380.000	0
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	37.024.000	3.190.000	18.884.000	14.950.000	33.834.000	37.024.000	0	38.443.000	3.454.000	19.791.000	15.198.000	34.989.000	38.443.000	0	44.669.000	3.794.000	22.070.000	18.805.000	40.875.000	44.669.000	0

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİ - GELİRLERİ - NET FİNANSMANI (2009 - 2011)
DEVAM

KURUMLAR	2009							2010							2011						
	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN
		ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	30.983.000	1.764.100	16.518.900	12.500.000	29.018.900	30.783.000	200.000	32.204.300	1.817.700	17.636.600	12.500.000	30.136.600	31.954.300	250.000	38.662.400	1.944.950	19.717.450	16.750.000	36.467.450	38.412.400	250.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	36.127.000	2.226.000	15.713.000	18.188.000	33.901.000	36.127.000	0	37.400.000	1.958.000	16.781.000	18.661.000	35.442.000	37.400.000	0	43.065.000	2.243.700	18.671.300	22.150.000	40.821.300	43.065.000	0
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	35.212.000	2.187.000	15.725.000	17.300.000	33.025.000	35.212.000	0	49.304.200	2.505.000	16.169.200	30.630.000	46.799.200	49.304.200	0	55.315.400	2.782.500	18.032.900	34.500.000	52.532.900	55.315.400	0
ORDU ÜNİVERSİTESİ	30.757.500	2.683.500	13.174.000	14.900.000	28.074.000	30.757.500	0	31.454.000	2.898.600	13.955.400	14.600.000	28.555.400	31.454.000	0	35.449.000	3.313.100	15.535.900	16.600.000	32.135.900	35.449.000	0
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	29.939.500	3.147.000	14.292.500	12.500.000	26.792.500	29.939.500	0	30.883.000	3.414.300	14.968.700	12.500.000	27.468.700	30.883.000	0	36.965.000	3.848.500	16.616.500	16.500.000	33.116.500	36.965.000	0
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	17.332.200	1.273.200	7.603.000	8.456.000	16.059.000	17.332.200	0	19.297.000	1.330.300	7.966.700	10.000.000	17.966.700	19.297.000	0	24.423.000	1.506.100	8.916.900	14.000.000	22.916.900	24.423.000	0
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	17.363.000	1.313.000	8.050.000	8.000.000	16.050.000	17.363.000	0	19.929.000	1.394.800	8.534.200	10.000.000	18.534.200	19.929.000	0	25.106.000	1.472.000	9.634.000	14.000.000	23.634.000	25.106.000	0
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	20.062.100	1.015.100	9.047.000	10.000.000	19.047.000	20.062.100	0	22.677.000	1.093.300	9.573.700	12.010.000	21.583.700	22.677.000	0	28.282.000	1.250.500	10.661.500	16.370.000	27.031.500	28.282.000	0
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	15.203.000	1.268.000	5.935.000	8.000.000	13.935.000	15.203.000	0	23.436.000	1.365.000	6.071.000	16.000.000	22.071.000	23.436.000	0	28.400.000	1.473.000	6.927.000	20.000.000	26.927.000	28.400.000	0
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	18.749.000	1.879.000	8.870.000	8.000.000	16.870.000	18.749.000	0	21.421.000	2.064.097	9.356.903	10.000.000	19.356.903	21.421.000	0	26.802.000	2.352.547	10.449.453	14.000.000	24.449.453	26.802.000	0
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	25.754.000	3.462.000	14.192.000	8.100.000	22.292.000	25.754.000	0	28.152.000	3.452.300	14.599.700	10.100.000	24.699.700	28.152.000	0	34.282.000	4.204.700	15.977.300	14.100.000	30.077.300	34.282.000	0
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	17.810.000	1.158.500	7.601.500	9.000.000	16.601.500	17.760.000	50.000	26.402.100	1.236.000	8.106.100	17.000.000	25.106.100	26.342.100	60.000	32.050.400	1.319.000	9.161.400	21.500.000	30.661.400	31.980.400	70.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	19.787.000	1.760.000	10.027.000	8.000.000	18.027.000	19.787.000	0	22.325.000	1.902.828	10.422.172	10.000.000	20.422.172	22.325.000	0	27.826.000	2.155.749	11.670.251	14.000.000	25.670.251	27.826.000	0
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	17.162.000	704.000	7.458.000	9.000.000	16.458.000	17.162.000	0	19.460.000	752.000	7.708.000	11.000.000	18.708.000	19.460.000	0	24.512.000	793.000	8.719.000	15.000.000	23.719.000	24.512.000	0
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	22.100.000	2.496.000	10.604.000	9.000.000	19.604.000	22.100.000	0	26.096.000	2.729.000	11.867.000	11.500.000	23.367.000	26.096.000	0	31.881.000	3.016.000	13.365.000	15.500.000	28.865.000	31.881.000	0
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	17.253.000	650.000	8.603.000	8.000.000	16.603.000	17.253.000	0	19.874.000	698.700	9.175.300	10.000.000	19.175.300	19.874.000	0	25.041.000	803.340	10.237.660	14.000.000	24.237.660	25.041.000	0
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	19.482.000	2.774.000	8.508.000	8.200.000	16.708.000	19.482.000	0	22.944.000	2.903.000	9.041.000	11.000.000	20.041.000	22.944.000	0	28.459.000	3.121.000	10.338.000	15.000.000	25.338.000	28.459.000	0
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	21.675.000	2.765.000	10.110.000	8.800.000	18.910.000	21.675.000	0	25.163.000	2.977.800	10.685.200	11.500.000	22.185.200	25.163.000	0	30.773.000	3.395.600	11.877.400	15.500.000	27.377.400	30.773.000	0
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	13.170.000	223.000	4.947.000	8.000.000	12.947.000	13.170.000	0	15.454.000	250.000	5.204.000	10.000.000	15.204.000	15.454.000	0	20.135.000	286.000	5.849.000	14.000.000	19.849.000	20.135.000	0
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	14.078.000	429.000	5.649.000	8.000.000	13.649.000	14.078.000	0	16.440.000	484.100	5.955.900	10.000.000	15.955.900	16.440.000	0	21.261.000	554.000	6.707.000	14.000.000	20.707.000	21.261.000	0
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	13.591.000	609.000	4.982.000	8.000.000	12.982.000	13.591.000	0	21.745.000	648.000	5.097.000	16.000.000	21.097.000	21.745.000	0	26.523.000	827.000	5.696.000	20.000.000	25.696.000	26.523.000	0
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	14.878.000	875.000	6.003.000	8.000.000	14.003.000	14.878.000	0	21.294.600	954.000	6.340.600	14.000.000	20.340.600	21.294.600	0	27.220.200	1.028.000	7.192.200	19.000.000	26.192.200	27.220.200	0
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	9.092.000	660.100	2.931.900	5.500.000	8.431.900	9.092.000	0	12.336.000	532.500	2.803.500	9.000.000	11.803.500	12.336.000	0	17.772.000	622.700	3.149.300	14.000.000	17.149.300	17.772.000	0
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	13.382.000	1.130.000	7.252.000	5.000.000	12.252.000	13.382.000	0	17.574.000	1.200.800	7.373.200	9.000.000	16.373.200	17.574.000	0	23.556.000	1.352.400	8.203.600	14.000.000	22.203.600	23.556.000	0
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	11.000.000	636.000	4.864.000	5.500.000	10.364.000	11.000.000	0	14.490.000	611.500	4.878.500	9.000.000	13.878.500	14.490.000	0	20.176.000	697.400	5.478.600	14.000.000	19.478.600	20.176.000	0
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	20.972.000	833.000	12.139.000	8.000.000	20.139.000	20.972.000	0	22.519.000	1.290.000	12.229.000	9.000.000	21.229.000	22.519.000	0	29.049.000	1.356.000	13.693.000	14.000.000	27.693.000	29.049.000	0
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	10.731.000	343.000	4.888.000	5.500.000	10.388.000	10.731.000	0	14.354.000	319.800	5.034.200	9.000.000	14.034.200	14.354.000	0	19.977.000	370.300	5.606.700	14.000.000	19.606.700	19.977.000	0
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	9.978.800	723.900	3.754.900	5.500.000	9.254.900	9.978.800	0	13.186.000	694.200	3.491.800	9.000.000	12.491.800	13.186.000	0	18.719.000	806.100	3.912.900	14.000.000	17.912.900	18.719.000	0
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	7.961.000	315.000	2.146.000	5.500.000	7.646.000	7.961.000	0	14.685.000	292.900	2.247.100	12.145.000	14.392.100	14.685.000	0	23.805.000	326.140	2.545.860	20.933.000	23.478.860	23.805.000	0
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	9.345.000	111.000	3.734.000	5.500.000	9.234.000	9.345.000	0	13.065.600	116.000	3.949.600	9.000.000	12.949.600	13.065.600	0	18.543.600	116.000	4.427.600	14.000.000	18.427.600	18.543.600	0
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	8.540.400	594.400	2.946.000	5.000.000	7.946.000	8.540.400	0	12.530.000	614.000	2.916.000	9.000.000	11.916.000	12.530.000	0	18.006.000	686.000	3.320.000	14.000.000	17.320.000	18.006.000	0
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	8.772.719.225	1.294.020.905	5.861.419.320	1.594.762.000	7.456.181.320	8.750.202.225	22.517.000	9.454.919.732	1.385.464.984	6.295.811.498	1.757.539.150	8.053.350.648	9.438.815.632	16.104.100	10.620.752.800	1.556.911.511	6.954.363.689	2.090.443.800	9.044.807.489	10.601.719.000	19.033.800
DİĞER ÖZEL BÜTÇELER	7.650.286.653	2.583.597.000	3.647.242.000	1.953.610.000	5.200.852.000	7.784.449.000	107.917.000	8.220.817.556	2.741.042.450	3.853.906.950	1.774.963.000	5.628.869.950	8.369.912.400	114.814.000	9.421.297.326	3.043.268.000	4.152.691.000	2.289.505.000	6.442.196.000	9.485.464.000	135.353.000
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	16.423.005.878	3.877.617.905	9.508.661.320	3.148.372.000	12.657.033.320	16.534.651.225	130.434.000	17.675.737.288	4.126.507.434	10.149.718.448	3.532.502.150	13.682.220.598	17.808.728.032	130.918.100	20.042.050.126	4.600.179.511	11.107.054.689	4.379.948.800	15.487.003.489	20.087.183.000	154.386.800

ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELERİN ÖDENEKLERİ - GELİRLERİ - NET FİNANSMANI (2009 - 2011)

(TL)

KURUMLAR	2009 ÖDENEK	2009 GELİR ÖZ GELİR	2009 GELİR CARİ	2009 GELİR SERMAYE	2009 GELİR HAZİNE YARDIMI	2009 GELİR TOPLAM GELİR	2009 NET FİNANSMAN	2010 ÖDENEK	2010 GELİR ÖZ GELİR	2010 GELİR HAZİNE YARDIMI	2010 GELİR TOPLAM GELİR	2010 NET FİNANSMAN	2011 ÖDENEK	2011 GELİR ÖZ GELİR	2011 GELİR HAZİNE YARDIMI	2011 GELİR TOPLAM GELİR	2011 NET FİNANSMAN
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	150.012.653	195.180.000	0	0	0	195.180.000	0	160.263.556	210.738.400	0	210.738.400	0	187.904.326	234.216.000	0	234.216.000	0
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	27.757.000	11.933.000	8.684.000	1.140.000	9.824.000	21.757.000	6.000.000	29.885.000	11.248.050	11.636.950	22.885.000	7.000.000	34.552.000	13.313.000	13.239.000	26.552.000	8.000.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	7.436.000	690.000	4.709.000	1.937.000	6.646.000	7.336.000	100.000	6.938.000	715.000	6.113.000	6.828.000	110.000	7.771.000	805.000	6.846.000	7.651.000	120.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.127.085.000	163.449.000	367.546.000	580.090.000	947.636.000	1.111.085.000	16.000.000	1.272.195.000	166.813.000	1.088.382.000	1.255.195.000	17.000.000	1.749.270.000	200.270.000	1.531.000.000	1.731.270.000	18.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	7.997.000	50.000	5.986.000	1.961.000	7.947.000	7.997.000	0	8.528.000	60.000	8.468.000	8.528.000	0	9.793.000	70.000	9.723.000	9.793.000	0
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	9.534.000	410.000	5.222.000	3.802.000	9.024.000	9.434.000	100.000	10.160.000	516.000	9.544.000	10.060.000	100.000	11.093.000	574.000	10.419.000	10.993.000	100.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.400.696.000	547.320.000	1.700.237.000	153.139.000	1.853.376.000	2.400.696.000	0	2.558.179.000	595.771.000	1.962.408.000	2.558.179.000	0	2.747.597.000	670.060.000	2.077.537.000	2.747.597.000	0
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	426.390.000	20.665.000	253.710.000	150.015.000	403.725.000	424.390.000	2.000.000	440.975.000	17.066.000	421.909.000	438.975.000	2.000.000	509.462.000	17.967.000	489.495.000	507.462.000	2.000.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	110.889.000	4.800.000	102.601.000	3.438.000	106.039.000	110.839.000	50.000	120.456.000	5.000.000	115.406.000	120.406.000	50.000	134.753.000	5.200.000	129.503.000	134.703.000	50.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	141.028.000	1.672.000	135.510.000	3.816.000	139.326.000	140.998.000	30.000	151.541.000	1.767.000	149.734.000	151.501.000	40.000	167.823.000	1.833.000	165.940.000	167.773.000	50.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	866.744.000	236.000.000	527.184.000	96.560.000	623.744.000	859.744.000	7.000.000	918.793.000	243.000.000	667.793.000	910.793.000	8.000.000	1.017.907.000	256.000.000	752.907.000	1.008.907.000	9.000.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	443.246.000	500.000.000	0	0	0	500.000.000	0	478.738.000	550.000.000	0	550.000.000	0	558.690.000	575.000.000	0	575.000.000	0
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	101.059.000	96.297.000	0	0	0	96.297.000	4.762.000	109.810.000	99.496.000	0	99.496.000	10.314.000	129.319.000	102.686.000	0	102.686.000	26.633.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	5.066.000	5.066.000	0	0	0	5.066.000	0	5.512.000	5.512.000	0	5.512.000	0	6.187.000	6.187.000	0	6.187.000	0
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	164.725.000	225.000.000	0	0	0	225.000.000	0	179.182.000	230.000.000	0	230.000.000	0	200.428.000	243.000.000	0	243.000.000	0
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	13.118.000	4.300.000	3.018.000	800.000	3.818.000	8.118.000	5.000.000	14.306.000	3.500.000	9.306.000	12.806.000	1.500.000	15.939.000	2.500.000	13.239.000	15.739.000	200.000
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	32.067.000	97.989.000	0	0	0	97.989.000	0	34.526.000	108.605.000	0	108.605.000	0	39.793.000	115.000.000	0	115.000.000	0
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	8.565.000	1.250.000	528.000	6.487.000	7.015.000	8.265.000	300.000	9.350.000	1.280.000	7.770.000	9.050.000	300.000	11.045.000	1.300.000	9.445.000	10.745.000	300.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	82.169.000	9.000.000	44.669.000	28.500.000	73.169.000	82.169.000	0	89.282.000	9.225.000	80.057.000	89.282.000	0	101.979.000	9.445.000	92.534.000	101.979.000	0
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	26.589.000	26.589.000	0	0	0	26.589.000	0	28.819.000	28.819.000	0	28.819.000	0	32.639.000	32.639.000	0	32.639.000	0
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKA	329.330.000	64.696.000	196.261.000	9.373.000	205.634.000	270.330.000	59.000.000	299.444.000	68.837.000	170.607.000	239.444.000	60.000.000	307.065.000	72.760.000	173.305.000	246.065.000	61.000.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	14.549.000	7.410.000	7.139.000	0	7.139.000	14.549.000	0	15.775.000	7.007.000	8.768.000	15.775.000	0	17.730.000	7.739.000	9.991.000	17.730.000	0
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	52.898.000	54.000	47.943.000	4.901.000	52.844.000	52.898.000	0	56.267.000	55.000	56.212.000	56.267.000	0	60.713.000	56.000	60.657.000	60.713.000	0
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	32.069.000	3.600.000	3.137.000	20.357.000	23.494.000	27.094.000	4.975.000	35.880.000	3.800.000	26.080.000	29.880.000	6.000.000	38.893.000	4.000.000	27.393.000	31.393.000	7.500.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	50.760.000	0	19.051.000	31.709.000	50.760.000	50.760.000	0	52.472.000	0	52.472.000	52.472.000	0	53.489.000	0	53.489.000	53.489.000	0
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	18.187.000	18.187.000	0	0	0	18.187.000	0	19.576.000	19.576.000	0	19.576.000	0	21.771.000	21.771.000	0	21.771.000	0
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	48.390.000	3.000.000	35.305.000	8.585.000	43.890.000	46.890.000	1.500.000	51.042.000	3.000.000	46.542.000	49.542.000	1.500.000	55.315.000	3.000.000	50.815.000	53.815.000	1.500.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	227.902.000	6.000.000	118.802.000	102.000.000	220.802.000	226.802.000	1.100.000	277.062.000	6.500.000	269.662.000	276.162.000	900.000	260.619.000	7.000.000	252.719.000	259.719.000	900.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	705.806.000	300.806.000	60.000.000	345.000.000	405.000.000	705.806.000	0	765.814.000	305.814.000	460.000.000	765.814.000	0	908.641.000	396.641.000	512.000.000	908.641.000	0
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.006.000	25.967.000	0	0	0	25.967.000	0	13.358.000	30.633.000	0	30.633.000	0	15.130.000	34.249.000	0	34.249.000	0
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	6.217.000	6.217.000	0	0	0	6.217.000	0	6.689.000	6.689.000	0	6.689.000	0	7.987.000	7.987.000	0	7.987.000	0
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**7.650.286.653**	**2.583.597.000**	**3.647.242.000**	**1.553.610.000**	**5.200.852.000**	**7.784.449.000**	**107.917.000**	**8.220.817.556**	**2.741.042.450**	**5.628.869.950**	**8.369.912.400**	**114.814.000**	**9.421.297.326**	**3.043.268.000**	**6.442.196.000**	**9.485.464.000**	**135.353.000**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**8.772.719.225**	**1.294.020.905**	**5.861.419.320**	**1.594.762.000**	**7.456.181.320**	**8.750.202.225**	**22.517.000**	**9.454.919.732**	**1.385.464.984**	**8.053.350.648**	**9.438.815.632**	**16.104.100**	**10.620.752.800**	**1.556.911.511**	**9.044.807.489**	**10.601.719.000**	**19.033.800**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**16.423.005.878**	**3.877.617.905**	**9.508.661.320**	**3.148.372.000**	**12.657.033.320**	**16.534.651.225**	**130.434.000**	**17.675.737.288**	**4.126.507.434**	**13.682.220.598**	**17.808.728.032**	**130.918.100**	**20.042.050.126**	**4.600.179.511**	**15.487.003.489**	**20.087.183.000**	**154.386.800**

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖDENEKLERİ - GELİRLERİ - NET FİNANSMANI (2009 - 2011)

(TL)

KURUMLAR	2009					2010					2011				
	ÖDENEK	GELİR			NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR			NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR			NET FİNANSMAN
		ÖZ GELİR	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	143.829.000	143.829.000	0	143.829.000	0	153.071.510	158.941.000	0	158.941.000	0	161.512.670	174.472.000	0	174.472.000	0
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	1.330.000.000	1.330.000.000	0	1.330.000.000	0	1.416.749.000	1.416.749.000	0	1.416.749.000	0	1.492.823.000	1.492.823.000	0	1.492.823.000	0
SERMAYE PİYASASI KURULU	61.176.000	61.176.000	0	61.176.000	0	64.325.184	64.325.184	0	64.325.184	0	67.991.612	67.991.612	0	67.991.612	0
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	140.000.000	140.000.000	0	140.000.000	0	149.100.000	149.100.000	0	149.100.000	0	157.300.000	157.300.000	0	157.300.000	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	94.440.000	94.440.000	0	94.440.000	0	88.840.950	88.840.950	0	88.840.950	0	89.278.783	89.278.783	0	89.278.783	0
KAMU İHALE KURUMU	71.765.000	71.765.000	0	71.765.000	0	76.357.910	76.357.910	0	76.357.910	0	80.710.243	80.710.243	0	80.710.243	0
REKABET KURUMU	38.711.954	38.711.954	0	38.711.954	0	41.189.497	41.189.497	0	41.189.497	0	43.537.222	43.537.222	0	43.537.222	0
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	43.689.154	43.689.154	0	43.689.154	0	46.485.259	45.926.500	0	45.926.500	0	49.134.834	48.518.590	0	48.518.590	0
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**1.923.611.108**	**1.923.611.108**	**0**	**1.923.611.108**	**0**	**2.036.119.310**	**2.041.430.041**	**0**	**2.041.430.041**	**0**	**2.142.288.364**	**2.154.631.450**	**0**	**2.154.631.450**	**0**

C- CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN GELİRLERİNE DAYANAK TEŞKİL EDEN TEMEL HÜKÜMLER

C – CETVELİ
Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri gelirlerinin dayandığı temel hükümler
(I) Sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	10.02.1913	20	Ameliyatı İskaiye İşletme Kanunu Muvakkatı
"	29.11.1920	66	İstiklal Madalyası Kanunu
"	04.02.1924	406	Telgraf ve Telefon Kanunu
"	14.04.1924	618	Limanlar Kanunu
"	02.01.1924	394	Hafta Tatili Hakkında Kanun
"	10.04.1926	805	İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun
"	19.04.1926	815	Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun
"	27.01.1927	968	Milli Matbaa Tahsisatının Mütedavil Sermaye Halinde İstimaline Dair Kanun
"	02.03.1927	984	Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanun
"	19.03.1927	992	Seriri Taharriyat ve Tahlilat Yapılan ve Masli Teamüller Aranılan Umuma Mahsus Bakteriyoloji ve Kimya Laboratuvarları Kanunu
"	16.06.1927	1076	Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu
"	18.06.1927	1086	Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
"	21.06.1927	1111	Askerlik Kanunu
"	21.06.1927	1117	Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu
"	11.04.1928	1219	Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun
"	14.05.1928	1262	İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu
"	20.02.1930	1567	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun
"	24.04.1930	1593	Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
"	15.05.1930	1608	Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
"	10.06.1930	1705	Ticarette Tağşişin Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun
"	09.06.1932	2004	İcra ve İflas Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	24.05.1933	2219	Hususi Hastaneler Kanunu
"	12.06.1933	2308	Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon, Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikalı Hakkındaki Kanun
"	12.06.1933	2313	Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun
"	21.06.1934	2527	Basma Yazı ve Resimleri Derlemeleri Kanunu
"	04.07.1934	2559	Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu
"	22.12.1934	2644	Tapu Kanunu
"	27.01.1936	2903	Pamuk Islahı Kanunu
"	11.06.1936	3039	Çeltik Ekimi Kanunu
"	19.04.1937	3153	Radiyoloji, Radiyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun
Nizamname	02.06.1937	2/6738	Orman Nizamnamesi
Kanun	17.12.1937	3284	Bazı Maden Hurdalarının Dışarı Çıkarılmasının Yasak Edilmesi ve Satın Alınması Hakkında Kanun
"	17.06.1938	3458	Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun
"	20.06.1938	3468	Pul ve Kıymetli Kağıtların Bayiler ve Memurlar Vasıtasıyle Sattırılmasına ve Bunlara Satış Aidatı Verilmesine Dair Kanun
"	26.01.1939	3573	Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılması Hakkında Kanun
"	07.06.1939	3634	Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu
"	26.'06.1939	3653	Yalova Termal Kaplıcalarının İdaresi ve İşletilmesi Hakkında Kanun
"	05.'07.1939	3670	Milli Piyango Teşkiline Dair Kanun
"	10.07.1940	3894	Denizde Zapt ve Müsadere Kanunu
"	30.12.1940	3959	T.C. Refik Saydam Merkez Hıfzısıhha Müessesesinin Teşkiline Dair Kanun
"	02.07.1941	4081	Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun
"	08.06.1942	4250	İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu
"	07.08.1944	4654	Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Hakkında Kanun
"	10.06.1946	4922	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun
"	19.02.1947	5016	Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak için Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanun
"	08.07.1948	5254	Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanun
"	10.06.1949	5441	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	11.02.1950	5539	Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	02.03.1950	5584	Posta Kanunu
"	15.07.1950	5681	Matbaalar Kanunu
"	15.07.1950	5682	Pasaport Kanunu
"	15.07.1950	5683	Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun
"	05.12.1951	5846	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
"	13.06.1952	5953	Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun
"	02.07.1953	6095	Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye'de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanun
"	10.07.1953	6132	At Yarışları Hakkında Kanun
"	10.07.1953	6136	Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun
"	21.07.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
"	18.12.1953	6197	Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun
"	18.12.1953	6200	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun
"	21.12.1953	6207	Avukatlar Yardımlaşma Kanunu
"	11.01.1954	6219	Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu
"	27.01.1954	6237	Limanlar İnşaatı Hakkında Kanun
"	10.02.1954	6245	Harcırah Kanunu
"	25.02.1954	6283	Hemşirelik Kanunu
"	02.03.1954	6301	Öğle Dinlenmesi Kanunu
"	07.03.1954	6326	Petrol Kanunu
"	09.03.1954	6343	Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun
"	18.05.1955	6570	Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun
"	29.06.1956	6762	Türk Ticaret Kanunu
"	13.07.1956	6802	Gider Vergileri Kanunu
"	31.08.1956	6831	Orman Kanunu
"	17.04.1957	6948	Sanayi Sicili Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	15.05.1957	6964	Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu
"	15.05.1957	6968	Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu
"	09.06.1958	7126	Sivil Savunma Kanunu
"	11.02.1959	7201	Tebligat Kanunu
"	29.04.1959	7258	Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun
"	15.05.1959	7269	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun
"	08.06.1959	7338	Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu
"	04.01.1960	7402	Sıtmanın İmhası Hakkında Kanun
"	06.05.1960	7471	Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay ve Astsubaylarının Giyecek ve Teçhizatına Dair Kanun
"	06.05.1960	7472	Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun
"	09.05.1960	7478	Köy İçme Suları Hakkında Kanun
"	18.11.1960	132	Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu
"	16.12.1960	167	Yeraltı Suları Hakkında Kanun
"	28.12.1960	189	Milli Savunma Bakanlığı İskan İhtiyaçları İçin Sarfiyat İcrası ve Bu Bakanlıkca Kullanılan Gayrimenkullerin Lüzumu Kalmayanların Satılmasına Selahiyet Verilmesi Hakkında Kanun
"	31.12.1960	193	Gelir Vergisi Kanunu
"	04.01.1961	213	Vergi Usul Kanunu
"	05.01.1961	222	İlköğretim ve Eğitim Kanunu
"	05.01.1961	224	Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun
"	26.04.1961	298	Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun
Kararname	06.08.1962	6/763	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karar
Kanun	18.02.1963	197	Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu
"	21.02.1963	210	Değerli Kağıtlar Kanunu
"	27.06.1963	261	İhracatı Geliştirmek Amacı ile Vergilerle İlgili Olarak Hükümetce Alınacak Tedbirlere Dair Kanun
"	11.07.1963	269	Tahsis Edildikleri Gayelerde Kullanılmalarına İmkan veya Lüzum Kalmayan Harp Sefinelerinin Satılmasına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	01.07.1964	488	Damga Vergisi Kanunu
"	02.07.1964	492	Harçlar Kanunu
"	14.07.1964	500	Kıbrıs'a Gönderilecek, Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleri ile Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanun
"	17.07.1964	506	Sosyal Sigortalar Kanunu
"	23.06.1965	634	Kat Mülkiyeti Kanunu
"	14.07.1965	657	Devlet Memurları Kanunu
"	20.07.1966	775	Gecekondu Kanunu
"	10.04.1967	852	Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanun
"	20.04.1967	854	Deniz İş Kanunu
"	27.07.1967	926	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu
"	13.12.1968	1072	Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanun
"	19.03.1969	1136	Avukatlık Kanunu
"	24.04.1969	1163	Kooperatifler Kanunu
"	29.04.1969	1164	Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun
"	09.05.1969	1177	Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu
"	14.01.1970	1211	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu
"	28.05.1970	1264	Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanun
"	29.07.1970	1318	Finansman Kanunu (Taşıt Alım Vergisi)
"	29.07.1970	1319	Emlak Vergisi Kanunu
Kararname	10.08.1970	7/1101	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 18 Sayılı Karar
Kanun	22.03.1971	1380	Su Ürünleri Kanunu
"	13.05.1971	1402	Sıkıyönetim Kanunu
"	21.07.1971	1447	Ticari İşletme Rehni Kanunu
"	02.09.1971	1479	Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu
"	18.01.1972	1512	Noterlik Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	06.06.1972	1593	Erişme Kontrollu Karayolları Kanunu
"	14.09.1972	1618	Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu
"	29.05.1973	1734	Yem Kanunu
"	26.06.1973	1774	Kimlik Bildirme Kanunu
Kararname	01.10.1973	7/7202	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 19 Sayılı Karar
Kanun	14.06.1973	1739	Milli Eğitim Temel Kanunu
Kararname	19.01.1974	7/7699	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 20 Sayılı Karar (Petrol Arama ve Petrolle İlgili Faaliyetleri Düzenleme Fonu Kurulması)
"	01.03.1974	7/7877	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 21 Sayılı Karar (Fiyat Düzenleme ve Destekleme Fonu Kurulması)
"	29.08.1974	7/8810	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 22 Sayılı Karar
Kanun	20.06.1977	2090	Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun
"	29.08.1977	2108	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası
Kararname	21.01.1980	8/167	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 25 Sayılı Karar
Kanun	23.09.1980	2302	Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılının Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanun
"	01.04.1981	2443	Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanun
"	26.05.1981	2464	Belediye Gelirleri Kanunu
"	28.07.1981	2499	Sermaye Piyasası Kanunu
"	11.09.1981	2521	Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun
"	04.11.1981	2547	Yüksek Öğretim Kanunu
"	06.11.1981	2548	Gemi Sağlık Resmi Kanunu
"	06.01.1982	2576	Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
K.H.K.	14.01.1982	35	Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	14.01.1982	2581	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerini Teşviki Hakkında Kanun
"	12.03.1982	2634	Turizmi Teşvik Kanunu
"	20.05.1982	2674	Karasuları Kanunu
"	11.08.1982	2698	Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu
"	11.08.1982	2699	Umumi Mağazalar Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	05.04.1983	2813	**Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun**
"	22.04.1983	2820	Siyasi Partiler Kanunu
"	05.05.1983	2821	Sendikalar Kanunu
"	05.05.1983	2822	Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu
"	24.05.1983	2827	Nüfus Planlaması Hakkında Kanun
"	24.05.1983	2828	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu
"	16.06.1983	2841	Zorunlu İlköğrenim Çağı Dışında Kalmış Okuma-Yazma Bilmeyen Vatandaşların, Okur-Yazar Duruma Getirilmesi Veya Bunlara İlkokul Düzeyinde Eğitim-Öğretim Yaptırılması Hakkında Kanun
"	16.06.1983	2844	Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun
"	23.06.1983	2860	Yardım Toplama Kanunu
"	21.07.1983	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
"	25.07.1983	2866	Öğrencilerle İlgili Bazı Basılı Evrakın Milli Eğitim Bakanlığınca Hazırlanması, Bastırılması ve Satılması Hakkında Kanun
"	09.08.1983	2872	Çevre Kanunu
"	09.08.1983	2873	Milli Parklar Kanunu
"	11.08.1983	2876	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu
"	08.09.1983	2886	Devlet İhale Kanunu
"	22.09.1983	2893	Türk Bayrağı Kanunu
K.H.K.	06.10.1983	90	Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
"	06.10.1983	91	Menkul Kıymetler Borsaları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	06.10.1983	2911	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu
"	13.10.1983	2918	Karayolları Trafik Kanunu
"	14.10.1983	2920	Türk Sivil Havacılık Kanunu
"	17.10.1983	2924	Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun
"	17.10.1983	2925	Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu
"	25.10.1983	2935	Olağanüstü Hal Kanunu
"	01.11.1983	2937	Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	04.11.1983	2941	Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu
"	04.11.1983	2942	Kamulaştırma Kanunu
"	09.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
"	17.11.1983	2957	Bazı Askeri Hastanelere Döner Sermaye Tahsisine Dair Kanun
"	18.11.1983	2960	Boğaziçi Kanunu
K.H.K.	14.12.1983	178	Maliye ve Gümrük Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	18.1.1984	2972	Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
"	02.02.1984	2976	Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	24.02.1984	2981	İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
"	24.02.1984	2982	Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muaflıkları Tanınması Hakkında Kanun
"	29.02.1984	2983	Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun
"	02.03.1984	2985	Toplu Konut Kanunu
"	16.05.1984	3007	Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanunu
"	27.09.1984	3046	Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13.12.1983 Gün Ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
"	09.10.1984	3054	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Divan Üyelerinin Temsil Ödenekleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunca Seçilen Denetci Üyenin Ödeneği Hakkında Kanun
"	09.10.1984	3055	Başbakan ve Bakanların Temsil Ödenekleri ile Dışarıdan Atanan Bakanların Ödenek ve Yollukları Hakkında Kanun
"	25.10.1984	3065	Katma Değer Vergisi Kanunu
"	20.11.1984	3082	Kamu Yararının Zorunlu Kıldığı Hallerde, Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilebilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun
"	22.11.1984	3083	Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu
"	04.12.1984	3091	Taşınmaz Mal Zilliyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	04.12.1984	3092	Çay Kanunu
"	04.12.1984	3093	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu
"	04.12.1984	3095	Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun
"	04.12.1984	3096	Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun
"	06.12.1984	3100	Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun
"	26.02.1985	3155	Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	03.05.1985	3194	İmar Kanunu
"	09.05.1985	3202	Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun
"	30.05.1985	3212	Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun
"	04.06.1985	3213	Maden Kanunu
"	06.06.1985	3218	Serbest Bölgeler Kanunu
"	07.06.1985	3224	Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu
"	10.06.1985	3225	Milli Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkili ve İşletilmesine İlişkin Kanun
"	10.06.1985	3226	Finansal Kiralama Kanunu
"	10.06.1985	3230	Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun
"	07.11.1985	3238	Savunma Sanayii Müsteşarlığının Kurulması ve 11 Temmuz 1939 tarih ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun İki Maddesi ile 23 Ekim 1984 Tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	11.02.1986	3259	İslam Kalkınma Bankasına Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun
"	18.03.1986	3269	Uzman Erbaş Kanunu
"	06.05.1986	3283	Bazı Kanunlarla Tanınmış Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun
"	08.05.1986	3285	Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu
"	21.05.1986	3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	28.05.1986	3292	Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	29.05.1986	3294	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu
"	03.06.1986	3298	Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun
"	05.06.1986	3303	Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun
"	05.06.1986	3308	Mesleki Eğitim Kanunu
"	25.03.1987	3332	Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabana Yaygınlaştırılması ve Ekonomiyi Düzenlemede Alınacak Tedbirler ile 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	02.04.1987	3346	Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	07.05.1987	3359	Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu
"	21.06.1987	3402	Kadastro Kanunu
"	28.02.1988	3406	Tahsil Edilemeyen Hazine Alacaklarının Silinmesi Hakkında Kanun
"	24.03.1988	3418	Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun
K.H.K.	06.06.1988	320	Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	13.10.1988	3480	Malüller ile Şehit Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
"	11.01.1989	3516	Ölçüler ve Ayar Kanunu
"	21.01.1989	3517	Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	18.05.1989	3561	Mal Memurlarının Kayyım Tayin Edilmesine Dair Kanun
"	01.06.1989	3568	Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu
"	14.06.1989	3577	İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun
"	04.04.1990	3621	Kıyı Kanunu
"	12.04.1990	3624	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun
"	19.04.1990	3628	Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu
"	26.10.1990	3671	Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	12.04.1991	3713	Terörle Mücadele Kanunu
"	21.03.1992	3787	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun
"	17.06.1992	3813	Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	02.07.1992	3833	Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun
"	02.07.1992	3835	Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun
"	02.07.1992	3836	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun
"	28.08.1992	3838	Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afeti İle Şırnak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun
K.H.K.	19.08.1993	491	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	13.04.1994	3984	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun
"	08.06.1994	3996	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun
"	24.11.1994	4046	Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun
"	07.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
"	09.12.1994	4059	Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	16.02.1995	4070	Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun
"	16.02.1995	4071	3 Mart 1340 (1924) Tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazineye Kalan Taşınmaz Mallardan Bazılarının Zilyedlerine Devri Hakkında Kanun
"	16.02.1995	4072	Mülga 2613 ve 766 Sayılı Kanunlarla Hazine Adına Tescil Edilen Miktar Fazlalıklarının İlgililerine Devrine Dair Kanun
"	23.02.1995	4077	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
"	28.02.1995	4083	Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun
K.H.K.	24.06.1995	552	Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	23.07.1995	4122	Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu
"	03.11.1995	4128	12.9.1960 tarihli ve 80 sayılı, 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı ve 10.6.1930 tarihli ve 1705 sayılı Kanunlar ile 24.6.1995 Tarihli ve 551, 552, 554, 555, 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 28.6.1995 tarihli ve 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	01.08.1996	4160	26.5.1927 tarih ve 1050 sayılı, 14.7.1965 tarih ve 657 sayılı, 16.8.1961 tarih ve 351 sayılı, 29.8.1977 tarih ve 2108 sayılı 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı, 23.5.1928 tarih ve 1322 sayılı, 9.11.1983 tarih ve 2946 sayılı ve 11.11.1986 tarih ve 3320 sayılı Kanunların Bazı Hükümlerinde Değişiklik Yapılması ve Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun
"	30.08.1996	4182	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Taşınmaz Mallarının Satışı Hakkında Kanun.
"	07.11.1996	4207	Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun
"	13.11.1996	4208	Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	16.07.1997	4283	Yap-İşlet Modeli İle Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi İle Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	06.08.1997	4301	Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun
"	16.08.1997	4306	İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun İle 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun
"	14.01.1998	4320	Ailenin Korunmasına Dair Kanun
"	21.01.1998	4325	Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	25.02.1998	4342	Mera Kanunu
"	02.04.1998	4358	Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve Noterlik Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Tapu Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, Bankalar Kanunu, Posta Kanunu ile Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	03.04.1998	4359	14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı, 5.3.1964 tarihli ve 439 sayılı, 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı, 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı kanunların Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve 5.1.1961 tarihli ve 222 sayılı, 24.11.1994 tarihli ve 4048 sayılı Kanunların Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	22.07.1998	4369	Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu,Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu,3505 Sayılı Kanun,Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun, Belediye Gelirleri Kanunu, 1318 ve 4208 Sayılı Kanunlar ile 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.07.1998	4375	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	31.07.1998	4381	Seçimlerle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21 inci Dönem Milletvekili Genel Seçimleri ve Birlikte Yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimleri Hakkında Kanun
"	28.07.1999	4421	Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	25.08.1999	4447	İşsizlik Sigortası Kanunu (Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile İş Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanunlara Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi, İşsizlik Sigortası Kurulması, Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun İki Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)
"	27.08.1999	4452	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu
K.H.K.	01.09.1999	574	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
"	23.09.1999	576	Doğal Afetlerde Yapılacak Yardımların Düzenlenmesi ile Vergilerin Ödeme Sürelerinin Uzatılmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	27.10.1999	4457	Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	27.10.1999	4458	Gümrük Kanunu
K.H.K.	22.11.1999	582	Afetten Doğan Zararların Giderilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	02.12.1999	4484	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun 1 ve 2 nci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Sürenin Uzatılmasına İlişkin Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	16.12.1999	4490	Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunu İle 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
K.H.K.	01.12.1999	586	Sivil Müdafaa Kanunu İle Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	27.12.1999	587	Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	17.01.2000	589	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	27.01.2000	4502	Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun İle Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	27.01.2000	4505	Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun
"	17.02.2000	4533	Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanunu
"	24.02.2000	4536	Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun
"	24.02.2000	4538	EURO'nun Hukuki Araçlara Etkisi İle Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.02.2000	4539	Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun
"	29.02.2000	4540	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun Süresinin Uzatılmasına İlişkin Kanun
K.H.K.	06.03.2000	593	Sakarya İlinde Büyük Şehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	12.04.2000	4562	Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu
"	23.05.2000	4568	Bazı Fonların Tasfiyesine İlişkin Kanun (Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanunun, Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun, Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunun, Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanunun, Gecekondu Kanununun, Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ve Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Yürürlükten Kaldırılması İle Bazı Tekel Maddeleri Fiyatlarına Yapılan Zamlardan Elde Edilen Hasılatın T.C.Merkez Bankasında Açılacak Bir Deprem Fonu Hesabında Toplanmasına Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun)
Kanun	01.06.2000	4572	Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun
"	23.06.2000	4586	Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanun
"	15.11.2000	4603	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası A.Ş ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	20.02.2001	4628	Elektrik Piyasası Kanunu
"	21.02.2001	4629	Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun
"	28.02.2001	4631	Hayvan Islahı Kanunu
"	28.03.2001	4632	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu
"	04.04.2001	4634	Şeker Kanunu
"	05.04.2001	4636	Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
"	10.04.2001	4639	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu
"	12.04.2001	4645	Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun
"	18.04.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu
"	20.06.2001	4684	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	25.06.2001	4688	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu
"	26.06.2001	4691	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
"	29.06.2001	4702	Yükseköğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitim Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	29.06.2001	4703	Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun
"	29.06.2001	4706	Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	22.11.2001	4721	Türk Medeni Kanunu
"	28.12.2001	4731	17/8/1999 ve 12/11/1999 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini ile Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
	03.01.2002	4733	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	04.01.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
"	09.01.2002	4737	Endüstri Bölgeleri Kanunu (Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)
"			

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	30.01.2002	4743	Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	07.02.2002	4745	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	20.03.2002	4747	İstihdamın Teşviki Amacıyla Ücret Dışı Yüklerden Bazılarının Ödenmesinin Ertelenmesi ile Sosyal Sigortalar Kanunu Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	28.03.2002	4749	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	15.05.2002	4756	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun, Basın Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	06.06.2002	4760	Özel Tüketim Vergisi Kanunu
"	12.06.2002	4761	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.07.2002	4769	Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu
"	25.02.2003	4811	Vergi Barışı Kanunu
"	27.02.2003	4817	Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun
"	09.04.2003	4842	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	24.04.2003	4853	Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabının Tasfiyesi ve Bu Hesaptan Yapılacak Ödemelere Dair Kanun
"	22.05.2003	4857	İş Kanunu
"	04.06.2003	4865	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun
"	25.06.2003	4904	Türkiye İş Kurumu Kanunu
"	26.06.2003	4911	Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Mesuliyet Sigortasının Ticari Olarak Temin Edilemeyen Kısmının Devlet Garantisi ile Karşılanması Hakkında Kanun
"	01.07.2003	4915	Kara Avcılığı Kanunu
"	10.07.2003	4924	Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	10.07.2003	4925	Karayolu Taşıma Kanunu
"	23.07.2003	4954	Türkiye Adalet Akademisi Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	29.07.2003	4958	Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu
"	30.07.2003	4961	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	30.07.2003	4962	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun
"	31.07.2003	4969	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	09.10.2003	4982	Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
"	06.11.2003	5000	Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	04.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu
"	10.12.2003	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
"	16.12.2003	5021	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanunu Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun
"	25.12.2003	5035	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	08.01.2004	5042	Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun
"	15.01.2004	5070	Elektronik İmza Kanunu
"	28.01.2004	5083	Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun
"	29.01.2004	5084	Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	10.02.2004	5086	Yabancılara İkinci El Taşıt Satışı Hakkında Kanun
"	03.03.2004	5102	Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun
"	04.03.2004	5104	Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanunu
"	22.04.2004	5147	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun
"	28.04.2004	5149	Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun
"	18.05.2004	5174	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu
"	25.05.2004	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda DeğişiklikYapılması Hakkında Kanun
"	26.05.2004	5177	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
"	27.05.2004	5179	Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
"	09.06.2004	5187	Basın Kanunu
"	10.06.2004	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	22.06.2004	5193	Optisyenlik Hakkında Kanun
"	22.06.2004	5194	Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	24.06.2004	5199	Hayvanları Koruma Kanunu
"	29.06.2004	5200	Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu
"	10.07.2004	5216	Büyükşehir Belediyesi Kanunu
"	14.07.2004	5217	Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	14.07.2004	5224	Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun
"	14.07.2004	5225	Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu
"	16.07.2004	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	16.07.2004	5230	Pamukbank Türk Anonim Şirketinin Türkiye Halk Bankası Anomin Şirketine Devri ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
"	17.07.2004	5233	Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun
"	17.09.2004	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	26.09.2004	5237	Türk Ceza Kanunu
"	04.11.2004	5252	Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun
"	04.11.2004	5253	Dernekler Kanunu
"	01.12.2004	5262	Organik Tarım Kanunu
"	04.12.2004	5271	Ceza Muhakemesi Kanunu
"	13.12.2004	5275	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
"	30.12.2004	5281	Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	06.01.2005	5283	Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun
"	10.02.2005	5300	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu
"	22.02.2005	5302	İl Özel İdaresi Kanunu
"	02.03.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	23.03.2005	5320	Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun
"	24.03.2005	5324	Kozmetik Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	30.03.2005	5326	Kabahatler Kanunu
"	21.04.2005	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	05.05.2005	5345	Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	10.05.2005	5346	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun
"	07.06.2005	5362	Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu
"	14.06.2005	5363	Tarım Sigortaları Kanunu
"	16.06.2005	5366	Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun
"	16.06.2005	5368	Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun
"	16.06.2005	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	03.07.2005	5393	Belediye Kanunu
"	03.07.2005	5395	Çocuk Koruma Kanunu
"	03.07.2005	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	03.07.2005	5403	Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu
"	19.10.2005	5411	Bankacılık Kanunu
"	10.11.2005	5429	Türkiye İstatistik Kanunu
"	10.11.2005	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	22.12.2005	5436	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	28.12.2005	5441	Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 867 ve 170 Sayılı Kanunlara Tabi İşletmeler Dışında Kalan Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına aldırılmasına, Ziraat Vekaletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun
"	25.01.2006	5449	Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun
"	26.01.2006	5450	Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Millî Eğitim Bakanlığına Devredilmesi ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	08.02.2006	5454	Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	22.02.2006	5458	Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	23.02.2006	5464	Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu
"	18.04.2006	5488	Tarım Kanunu
"	25.04.2006	5490	Nüfus Hizmetleri Kanunu
"	16.05.2006	5502	Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu
"	31.05.2006	5510	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
"	13.06.2006	5520	Kurumlar Vergisi Kanunu
"	21.06.2006	5523	Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanun
"	01.07.2006	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	29.06.2006	5535	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsili ve Terkinine İlişkin Kanun
"	19.09.2006	5543	İskân Kanunu
"	11.10.2006	5549	Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
"	31.10.2006	5553	Tohumculuk Kanunu
"	14.12.2006	5564	Kimyasal Silahların Geliştirilmesi, Üretimi, Stoklanması Ve Kullanımının Yasaklanması Hakkında Kanun
"	27.12.2006	5569	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun
"	08.03.2007	5597	Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	14.03.2007	5602	Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon Ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	21.03.2007	5607	Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
"	11.04.2007	5624	Kan Ve Kan Ürünleri Kanunu
"	18.04.2007	5627	Enerji Verimliliği Kanunu
"	04.05.2007	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun
"	22.05.2007	5664	Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	24.05.2007	5667	Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketince Devlet İç Borçlanma Senedi Satışı Adı Altında Toplanan Tutarların Ödenmesi Hakkında Kanun
"	03.06.2007	5684	Sigortacılık Kanunu
"	03.06.2007	5686	Jeotermal Kaynaklar Ve Doğal Mineralli Sular Kanunu
"	02.11.2007	5706	İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun
"	09.11.2007	5710	Nükleer Güç Santrallarının Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun
"	23.01.2008	5729	Ses ve Gaz Fişeği Atabilen Silahlar Hakkında Kanun
"	20.02.2008	5736	Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun
"	20.02.2008	5737	Vakıflar Kanunu
"	21.02.2008	5738	Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun
"	28.02.2008	5746	Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
"	06.03.2008	5747	Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	24.06.2008	5774	Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun
"	02.07.2008	5779	İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
"	**05.11.2008**	**5809**	**Elektronik Haberleşme Kanunu**

İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUNLAR

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile aşağıda belirtilen devletler veya uluslararası kuruluşlar arasında imzalanmış bulunan, gelir ve servet vergilerinde çifte vergilendirmenin önlenmesine, Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminine, ham petrol boru hattı ve diğer bazı hususlara ilişkin anlaşmaların uygun bulunduğuna dair kanunlar

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	08.05.1973	1719	Avusturya Hükümeti
"	26.06.1975	1917	Norveç Krallığı
"	12.03.1982	2637	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	19.10.1983	2930	Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi
"	10.06.1985	3228	İtalya Cumhuriyeti
"	10.06.1985	3229	Kore Cumhuriyeti
"	20.02.1986	3263	Haşimi Ürdün Krallığı
"	27.02.1986	3264	Federal Almanya Cumhuriyeti
"	04.03.1986	3265	Irak Cumhuriyeti Hükümeti
"	18.05.1987	3364	Tunus Cumhuriyeti
"	27.05.1988	3456	Romanya Sosyalist Cumhuriyeti
"	27.05.1988	3457	Pakistan İslam Cumhuriyeti
"	27.05.1988	3458	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
"	27.05.1988	3459	Hollanda Krallığı
"	10.11.1988	3498	Finlandiya Cumhuriyeti
"	10.11.1988	3499	Belçika Krallığı
"	10.11.1988	3500	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
"	07.12.1988	3509	Fransa Cumhuriyeti
"	18.04.1990	3627	Suudi Arabistan Krallığı
"	19.04.1990	3633	İsveç Krallığı
"	09.05.1991	3740	İtalya Cumhuriyeti
"	11.03.1993	3884	Danimarka Krallığı
"	15.09.1994	4012	Japonya
"	21.09.1994	4031	Macaristan Cumhuriyeti
"	27.09.1994	4040	Birleşik Arap Emirlikleri
"	25.07.1996	4154	Arnavutluk Cumhuriyeti
"	25.07.1996	4155	Kazakistan Cumhuriyeti

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	25.07.1996	4156	Makedonya Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4169	Polonya Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4170	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4171	Malezya Hükümeti
"	28.08.1996	4172	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4173	Bulgaristan Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4174	Moğolistan
"	28.08.1996	4175	Çin Halk Cumhuriyeti
"	28.08.1996	4176	Hindistan Cumhuriyeti
"	03.04.1993	4240	Azerbaycan Cumhuriyeti
"	03.04.1993	4241	Türkmenistan Hükümeti
"	17.07.1997	4298	Özbekistan Cumhuriyeti
"	11.12.1997	4312	Amerika Birleşik Devletleri
"	11.02.1998	4339	Ukrayna Hükümeti
"	26.02.1998	4344	İsrail Devleti
"	26.02.1998	4345	Beyaz Rusya Cumhuriyeti
"	26.02.1998	4352	Endonezya Cumhuriyeti
"	07.07.1999	4403	Ukrayna Hükümeti
"	23.07.1999	4420	Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti
"	30.07.1999	4426	Rusya Federasyonu Hükümeti
"	30.07.1999	4428	Slovak Cumhuriyeti
"	30.07.1999	4429	Kuveyt Devleti
"	03.11.1999	4466	Türkmenistan
"	04.11.1999	4467	Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti
"	10.12.1999	4486	Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti
"	01.02.2000	4511	Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti
"	01.02.2000	4525	Hırvatistan Cumhuriyeti
"	01.02.2000	4526	Moldova Cumhuriyeti Hükümeti
"	01.02.2000	4527	Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti
"	07.03.2000	4544	Romanya
"	07.03.2000	4546	Makedonya Cumhuriyeti
"	04.04.2000	4561	Avusturya Cumhuriyeti
"	02.06.2000	4573	Rusya Federasyonu Hükümeti

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	10.09.2000	4585	Azerbaycan Cumhuriyeti-Gürcistan
"	01.11.2000	4597	Slovenya Cumhuriyeti
"	02.11.2000	4598	Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi Hükümeti
"	26.04.2001	4663	Singapur Cumhuriyeti
"	26.04.2001	4664	Kırgız Cumhuriyeti
"	18.10.2001	4718	Tacikistan Cumhuriyeti
"	30.01.2003	4801	Hırvatistan Cumhuriyeti
"	26.02.2003	4812	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti
"	26.02.2003	4813	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti
"	26.02.2003	4815	Bosna ve Hersek
"	09.07.2003	4922	Çek Cumhuriyeti
"	09.07.2003	4923	İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti
"	15.07.2003	4930	Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti
"	15.07.2003	4931	Slovenya Cumhuriyeti
"	15.07.2003	4932	Sudan Cumhuriyeti
"	15.07.2003	4938	Letonya Cumhuriyeti Hükümeti
"	16.10.2003	4986	İspanya Krallığı
"	25.12.2003	5032	Yunanistan Cumhuriyeti
"	29.04.2004	5157	Tayland Krallığı Hükümeti
"	29.04.2004	5158	Estonya Cumhuriyeti Hükümeti
"	29.04.2004	5161	Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti
"	02.12.2004	5267	Lüksemburg Büyük Dükalığı
"	22.02.2005	5303	Avrupa Birliği
"	29.04.2005	5342	Fas Krallığı
"	29.04.2005	5343	Lübnan Cumhuriyeti
"	06.04.2006	5484	Güney Afrika Cumhuriyeti
"	01.06.2006	5513	Katar Devleti Hükümeti
"	01.06.2006	5514	Bosna Hersek
"	01.06.2006	5515	Portekiz Cumhuriyeti
"	13.12.2006	5563	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	24.01.2007	5575	Amerika Birleşik Devletleri
"	13.03.2007	5599	Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti
"	13.03.2007	5600	Sırbistan Karadağ Bakanlar Kurulu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	25.04.2007	5629	Bahreyn Krallığı Hükümeti
"	25.04.2007	5632	Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti
"	11.12.2007	5723	Arnavutluk Cumhuriyeti
"	02.07.2008	5781	Avrupa Yatırım Bankası
"	23.07.2008	5792	Gürcistan

VERGİ, RESİM, HARÇ VE DİĞER GELİR DAYANAKLARINA İLİŞKİN DİĞER MEVZUAT

a) Dağıtılmış Meblağların Geri Alınması :

Ziraat kanunları ve diğer özel kanunlar gereğince dağıtılmış olan tutarların geri alınmasına dair hükümler ile irade ve kanunlara veya hükümetçe verilmiş olan yetkiye dayanılarak akdolunan her tür imtiyaz sözleşmeleri ve bunlara ait kararların gelire ilişkin hükümleri.

b) Kaldırılmış Vergiler Artıkları :

Çeşitli tarihlerde yürürlükten kaldırılmış veya hükmü kalmamış olan kanun ve tüzüklerin yürürlükte oldukları tarihlerde tahakkuk etmiş veya bu kanun ve tüzükler uyarınca tahakkuk edecek bütün vergi, resim, harç, ücret ve iltizam bedelleri ile bunların zam, ceza, vesair kalıntıları.

c) Para Cezaları :

Kanun, tüzük, kararname ve yönetmelikler ile diğer mevzuatın para cezası alınmasını öngören hükümleri.

d) Tazminatlar :

Kanunlarla tüzük ve kararnamelerin zam ve ceza alınmasını öngören hükümleri; kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince Devlet adına okutulan öğrencilerden görev (mecburi hizmet) talep etmeyenlerin ödeyecekleri tazminatlara dair hükümler.

e) Faizler :

Hazine portföyü geliri ile bankalar nezdinde açılan hesabı carilerden Hazine lehine tahakkuk eden faiz ve gelir farkları ile Hazinenin iştirak ettiği teşebbüslerden elde ettiği gelirler.

f) Diğer Hükümler :

Bu cetvellerde herhangi bir şekilde yer almayan kanun, kanun hükmünde kararname, kararname, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat ile ikili veya çok taraflı her türlü anlaşmanın gelir, tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin hükümleri.

(II) Sayılı Özel Bütçeli İdareler

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	24.04.1930	1593	Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
"	30.06.1934	2548	Ceza Evleri ile Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun
"	14.06.1935	2804	Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu
"	14.06.1935	2819	Elektrik İşleri Etüd İdaresi Teşkiline Dair Kanun
Tüzük	17.07.1936		Vakıflar Nizamnamesi
Uluslararası Andlaşma	31.08.1936	3056	Montreux Sözleşmesi
Kanun	10.06.1949	5441	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun
"	21.07.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun
"	11.01.1954	6219	Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu
"	30.06.1954	6426	Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri Arasındaki Vergi Muafiyetleri Anlaşmasının Tasdikine Dair Kanun
"	18.05.1955	6570	Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun
"	31.08.1956	6831	Orman Kanunu
"	25.06.1958	7163	Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu
"	29.04.1959	7258	Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	18.11.1960	132	Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu
"	16.08.1961	351	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu
"	21.02.1963	210	Değerli Kağıtlar Kanunu
"	17.07.1963	278	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	01.07.1964	488	Damga Vergisi Kanunu
"	02.07.1964	492	Harçlar Kanunu
"	08.04.1965	580	Milli Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu
"	14.07.1970	1309	Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kuruluşu Hakkında Kanun
"	04.11.1981	2547	Yükseköğretim Kanunu
"	06.11.1981	2548	Gemi Sağlık Resmi Kanunu
"	09.07.1982	2690	Türkiye Atom Enerji Kurumu Kanunu
	11.08.1983	2876	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu
"	08.09.1983	2886	Devlet İhale Kanunu
"	09.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
"	04.12.1984	3095	Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun
"	31.10.1985	3234	Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
"	07.11.1985	3238	Savunma Sanayi Müsteşarlığının Kurulması ve 11 Temmuz 1939 tarih ve 3670 sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun İki Maddesi İle 23 Ekim 1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	21.05.1986	3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
KHK	19.10.1989	383	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	27.10.1989	388	Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	12.04.1990	3624	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun
"	19.11.1992	3843	Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun
KHK	13.08.1993	497	Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	24.11.1994	4046	Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun
"	09.12.1994	4059	Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	06.08.1997	4301	Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun
"	27.10.1999	4457	Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	02.05.2001	4668	Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun (Ekonomik, Kültürel, Eğitim ve Teknik İşbirliği Başkanlığı Kurulması, 206 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin İki Maddesinin Değiştirilmesi ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellere Bir İlave Yapılması Hakkında 480 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü İle Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun)
"	20.06.2001	4684	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	04.01.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
"	04.06.2003	4865	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun
"	23.07.2003	4954	Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı Kanunu
"	06.11.2003	5000	Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	10.12.2003	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
"	28.04.2004	5149	Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Hakkında Kanun
"	14.07.2004	5217	Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hüküm Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	25.05.2005	5352	Adli Sicil Kanunu
"	21.09.2006	5544	Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu
"	14.03.2007	5602	Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	20.02.2008	5737	Vakıflar Kanunu

(III) Sayılı Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	**Tarihi**	**Numarası**	
Kanun	21.07.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun
"	28.07.1981	2499	Sermaye Piyasası Kanunu
"	**05.04.1983**	**2813**	**Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun**
"	09.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
	04.12.1984	3095	Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun
"	13.04.1994	3984	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun
"	07.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
"	27.01.2000	4502	Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakk.Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvell
"	20.02.2001	4628	Elektrik Piyasası Kanunu
"	18.04.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu
"	03.01.2002	4733	Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Ka
"	04.01.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
"	04.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu
"	02.03.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	19.10.2005	5411	Bankacılık Kanunu
"	**05.11.2008**	**5809**	**Elektronik Haberleşme Kanunu**

E- CETVELİ
BAZI ÖDENEKLERİN KULLANIMINA VE HARCAMALARA İLİŞKİN ESASLAR

E – CETVELİ
Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar

Sıra No	AÇIKLAMA
1.	İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Genel Yatırım ve Finansman Programına dahil olmayan kuruluşlara (T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere Tarım Kredi Kooperatiflerine, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye) yürürlükte bulunan ve/veya 2009 yılı içinde çıkarılacak Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle oluşan gelir kaybı ödemeleri ve görev zararları ile 5661 sayılı Kanun uyarınca (T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye ve Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği kanalıyla Tarım Kredi Kooperatiflerine) yapılacak ödemeler Hazine Müsteşarlığı bütçesine bu amaçla öngörülen 07.82.31.00-04.2.1.06-1-05.1 ve 07.82.31.00-04.1.1.00-1-05.1 tertiplerinde yer alan ödeneklerden ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında belirlenen esas ve usuller dahilinde kullandırılır.
2.	Tarımsal desteklemeler için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinin "05.4" ekonomik koduna ilişkin tertiplerde yer alan ödenekler, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu hükümleri çerçevesinde T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla ödenebilir.
3.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.36.00-01.1.2.00-1-05.4 ve 07.82.35.00-01.1.2.00-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödenekler, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller dahilinde aracı bankalar aracılığıyla yatırımların teşviki amacıyla kullanılır.
4.	Özel bütçeli idarelere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinin ilgili tertiplerinden bu idarelerin nakit ihtiyaçları dikkate alınarak yapılacak Hazine yardımı tahakkukları, Hazine yardımı ödeneğinin bulunduğu kamu idarelerinin ödemelerini yapan merkez muhasebe birimlerince ödenir.
5.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.2 tertibindeki ödenekten Kıbrıs İşleri Başmüşavirliğinin yurt içinde veya yurt dışında uygun göreceği yatırım projelerinin gerçekleştirilmesinde kullanılmak üzere 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkili olup, bütçelerine ödenek aktarılacak veya ödemede bulunulacak kuruluşların görevlendirme şekli ile harcama esas ve usulleri Kıbrıs İşlerinden Sorumlu Bakan ve ilgili kuruluşun bağlı olduğu Bakan arasında imzalanacak protokol ile belirlenir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sermaye giderleri, transfer giderleri ve diğer amaçlarla kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği emrine gönderilen ödeneklerin kullanım amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur.
6.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-01.2.1.00-1-08.2 tertibindeki ödenek, Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanmış anlaşmalar gereğince verilecek borç ve krediler için kullanılır.

7. Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketine 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 6 ncı maddesi gereğince yapılacak ödemeler, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.31.00-04.2.1.00-1-05.1 tertibindeki ödenekten karşılanır.

8. Hazinenin pay sahibi olduğu ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışındaki şirketlerin sermaye artırımlarına Hazine payı oranında katılmak amacıyla yapılacak ödemeler, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde borç verme ekonomik kodunda yeni açılacak tertiplerden karşılanır.

9. 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi gereğince Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin üstlendiği politik risklerden kaynaklanan alacakları ve muhtelif Bakanlar Kurulu kararları doğrultusunda Bankaca kullandırılacak tavizli kredilerden oluşacak gelir kayıplarına ilişkin ödemeler Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.31.00.04.1.1.00.1.05.1 tertibindeki ödenekten gerçekleştirilir.

10. 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 17 nci maddesi gereğince Hazine Müsteşarlığı tarafından ödenecek genel aydınlatma giderleri, gider tahakkukunu izleyen ay içerisinde elektrik dağıtım şirketlerince Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine (TEDAŞ) gönderilecek faturaların TEDAŞ tarafından onaylanmış icmallerinin Hazine Müsteşarlığına ulaşmasını müteakiben, Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.31.00-06.4.0.00-1-05.1 tertibindeki ödenekten, anılan Kanun uyarınca yürürlüğe konulacak Yönetmelik ile belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, ilgili dağıtım şirketlerine aktarılmak üzere TEDAŞ'a ödenir.

11. Dışişleri Bakanlığının 11.00.00.02-01.1.3.00-1-05.6, 11.01.36.00-01.2.1.00-1-05.6 ve 11.01.43.00-01.1.3.00-1-05.6 tertiplerinde yer alan ödenekler, Başbakanlık bütçesine aktarılmak suretiyle kullanılır.

12. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin yurt dışında yürüteceği hizmetler için lüzumlu görülecek yerlerde kiralanacak araç, gereç, makine-teçhizat, taşıt ve binalar ile bunların sözleşmelerine ilişkin giderler kurum bütçesinden karşılanır.

13. Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan "Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" tertibindeki ödeneğin azami yüzde 10'u, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerce yürütülen projelerin geçmiş yıl kesin hesap farklarından doğan giderleri karşılamak amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü üzerine anılan idarelerin bütçelerine aktarılır.

14. 20.91.00.23-04.7.4.90-1-06.5 tertibinde yer alan ödenek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün tüm fonksiyonları için yılı içinde ikmal edilemeyen etüt, inşaat, bakım, onarım işleri, yılı içinde kurulacak yer altı suyu kooperatifleri, yılı içinde vuku bulacak ani taşkın işleri, acil içme ve kullanma suyu işleri, ilan bedeli, fiyat farkları ve kesin hesap istihkaklarında kullanılır.

15. a) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-09.8.8.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı, güdümlü teknoloji geliştirme ve araştırmacı insan gücü yetiştirme projelerini desteklemek amacıyla kullanmaya ve buna ilişkin harcama esas ve usullerini belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

b) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-01.3.2.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının ihtiyaç duyduğu sosyal ve iktisadi araştırmaların yürütülmesi amacıyla kullanmaya ve buna ilişkin harcama esas ve usullerini belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

16. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.1 ve 07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.2 tertiplerinde yer alan ödeneği; yıllara sari olarak, ülkemizin komşu ülkeler ve bölgelerin yanı sıra, komşu olmayan diğer ülkelerle yürüttüğü bölgelerarası veya ikili işbirliği programlarında; yurt içinde ve yurt dışında faaliyette bulunan, yerli ve yabancı kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından uygun bulunan program ve projelerini desteklemek amacıyla kullanmaya, program ve projeler kapsamında çalışacak personele ilişkin giderleri karşılamaya ve bu konulara ilişkin harcama esas ve usullerini belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

17. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.36.00-01.3.2.05-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, cazibe merkezlerini destekleme programı kapsamında; kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu yararına çalışan dernek ve vakıflara, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, il özel idarelerine, belediyelere ve mahalli idare birliklerine projeye özel olarak açılacak hesaplar aracılığıyla kullandırılır.

2009 Yılı Yatırım Programı ile ilişkilendirilen bu ödenekten verilecek hibe ve desteklerin türleri, limitleri, şartları, kapsamı, kullanımı, harcanması ve denetimine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca müştereken hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulur.

18. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-01.6.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Sosyal Destek Programı (SODES) kapsamında GAP bölgesine dahil illerde istihdamın artırılması, sosyal içerme, spor, kültürve sanatın geliştirilmesi için kullandırılır. Bu program kapsamında valilikler tarafından Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına teklif edilen ve anılan Müsteşarlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ve proje amaçlarına uygun olarak vali tarafından kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarına Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kullandırılır.

19. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.00.02-04.6.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği; Avrupa Birliğinin Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programının Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı bileşeni 2008 yılı çağrısına Türkiye'den proje başvurusunda bulunan kamu kurum ve kuruluşları, dernekler, birlikler, üniversiteler ve özel teşebbüsleri desteklemek amacıyla kullanmaya ve bunlara ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

20. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-01.2.2.00-1-07.2 tertibinde yer alan ödenek Birleşmiş Milletler kuruluşlarıyla yürütülen projelerin hükümet katkısı karşılıkları için T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler (BM) arasındaki Proje

Anlaşması imzalandıktan sonra Dışişleri Bakanlığının talebi üzerine ilgili kurum adına Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından BM Türkiye temsilciliği nezdindeki projenin ilgili hesabına aktarılarak kullanılır.

21. İlgili mevzuatı uyarınca lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlerin yurt dışında katıldıkları zorunlu yabancı dil kurslarının, sömestre esasına göre olması halinde bir sömestre, sömestre esasının bulunmadığı hallerde 3 aya kadar olan giderleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden karşılanır.

22. Yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri, çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemeler idare bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

23. 21/1/1974 tarihli ve 7/7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik"in 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ve 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında uluslararası kurum ve kuruluşlara staj amacıyla gönderilen memurlar için, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile anılan Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yurtdışı aylığının 2/3'ü" ibaresi, "yurtdışı aylığının 1/1'i" olarak uygulanır. Bunların çalışma esas ve usulleri ile ilgili misyon şeflikleriyle ilişkileri, Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenir.

24. Özel şartlarda ve olağanüstü durumlarda, Dışişleri Bakanlığının talimatı gereği, dış ülkelerdeki memur ve Türk uyruklu hizmetlilerin aileleri ile birlikte görev yaptıkları ülkeden tahliyesinin gerektirdiği giderler ilgili kurum bütçesinden ödenir. Bu amaçla öngörülen ödenekler başka tertiplere aktarılamaz.

25. Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır.

Ancak;

a) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak, helikopter ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,

b) Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan sözleşmede sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,

c) Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko) giderleri,

d) Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,

e) Belediyelere ait itfaiye ve ambulans araçlarının kasko sigortası giderleri,

bütçelerinin ilgili tertiplerinden, Sağlık Bakanlığına ait 112 acil ambulanslarının kasko sigortası giderleri döner sermaye bütçelerinden, Türk Silahlı Kuvvetleri (Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) envanterinde

bulunan ve erbaş ve erler tarafından kullanılan teknik donanımı yüksek ve özel nitelikli askeri araçların kasko sigortası giderleri ise Askeri Kantin Yönetmeliğinde belirlenecek esaslar ve usuller çerçevesinde askeri kantin gelirlerinden ödenir.

26. İlgili kanunlarda değişiklik yapılıncaya kadar, 657 sayılı Kanun ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olup yurt dışı kadrolara sürekli görevle atanan personel tarafından, temsil yönü ve nitelikleri itibarıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine kiralanan konutların mefruşat, elektrik, su, gaz, telefon, garaj ve genel giderleri (zorunlu nedenlerle möbleli kiralama yapılması durumunda mobilya bedelinin kira bedelinden ayrı olarak gösterilip gösterilmediğine bakılmaksızın ödenen kira bedelinin ayrıca yüzde 20'si) hariç tutulmak suretiyle bulunan kira bedelinin, memurun emsal katsayılarına göre belirlenen net aylığının yüzde 25'ini aşması halinde aşan kısmın Maliye Bakanlığınca uygun görülecek tutarları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir.

27. a) Kurumların üst yönetim görevlileri ile ilgili mevzuatına göre mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınanlardan (özel kanunları uyarınca bu mesleklere ait kadrolara atananlar dahil) normal çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde yabancı dil kursuna katılmaları ilgili veya bağlı bulunulan Bakanın onayıyla uygun görülenlerin yurt içinde yerli veya yabancı dernek, vakıf veya kuruluşlarca açılan ve yeterlilikleri Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilenler ile üniversitelerin açmış olduğu dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,

b) Mesleki eğitim ve uzmanlık programlarına devam için ön koşul olan yabancı dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,

yüzde 60'ı gelir vergisi tevkifatı yapılmaksızın kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir. Bu kapsamda, daha önceki yıllardaki kurs süreleri de dahil olmak üzere en çok dokuz aya kadar ödeme yapılabilir. Kurumlarca hizmet satın alımı suretiyle yürütülen yabancı dil kurslarından yararlanacakların kapsamı, yararlanma süresi ve ücretlerihakkında da aynı esaslar uygulanır.

28. Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek teşekkülleri, dernek ve vakıflar tarafından düzenlenen bilimsel nitelikli toplantılara katılmaları kurumlarınca gerekli görülenlerin katılma giderleri ve ilgili Bakan veya yetki verdiği makamın onayıyla isim ve unvanları belirlenen kurum personelinin unvanı ve gördüğü hizmet ile doğrudan ilgisi bulunan kurslara katılmasına ilişkin kurs giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları nedeniyle uluslararası kuruluşlardan temin edilen eğiticilere ödenecek ücret, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde ilgili kurum bütçesinden ödenir.

29. 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa göre işletilen orduevleri, askeri gazinolar, kışla gazinoları ve sosyal tesisler, Türk Silahlı Kuvvetleri Özel ve Yerel Eğitim Merkez Komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı sosyal tesis müdürlükleri ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ait polisevleri ve moral eğitim merkezlerinin kendi gelirleriyle karşılayamadıkları elektrik, su ve yakacak giderleri ve ayrıca mülteci misafirhanelerinin işletilmesiyle ilgili her türlü giderler ile mültecilerin geçici konaklama ve iaşe

giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir. Orduevleri, askeri gazinolar, **Türk Silahlı Kuvvetleri özel ve yerel eğitim merkez komutanlıkları,** polisevleri ve moral eğitim merkezlerinin **gayrimenkul büyük onarım** giderleri bütçeden karşılanabilir.

30. Aşağıda yer alan her bir alım için;

a) Menkul mal alımlarında 15.000 Türk Lirasına,

b) Gayrimaddi hak alımlarında 11.000 Türk Lirasına,

c) Menkul malların bakım ve onarımlarında 15.000 Türk Lirasına,

d) Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 36.000 Türk Lirasına,

kadar olan tutarlar "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden ödenir. Ancak, "(06) Sermaye Giderleri"ne ilişkin olarak yukarıdaki limitlerin uygulanmasında toplam proje ödeneği esas alınır.

Yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projelerine ilişkin cari ödeneklerinin kullanımında ise söz konusu limitler uygulanmaz.

31. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca, zorunlu ihtiyaç hallerinde ve ancak Başbakanlığın izni ile konut satın alınabilir.

32. 15/2/1956 tarihli ve 6660 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yurt içi ve yurt dışında yetiştirileceklerin ders araç ve enstrüman giderleri, bunlara ilişkin öğretmen, uzman ve yabancı uzman ücretleri, sanatları ile ilgili olarak kendilerine yaptırılacak konser, resital ve sergi giderleri ile yapacakları sanat gösterilerinde kendilerine refakat edecek sanatkarlara ödenecek ücret, refakatindekilerle birlikte gidecekleri temsil, konser, müze, galeri ve sergiler için ödenecek giriş ücretleri, ödül mahiyetinde yetiştiricilerine ve kendilerine verilecek hediyeler, sanatları ile ilgili olarak yapacakları gezilerde kendilerine ve refakatindekilere ödenecek yolluk ve giderler, kanunları uyarınca yurt içinde yetiştirilecek çocuklarla bunların refakatindekilere Harcırah Kanunu hükümleri gereğince ödenecek yolluk ve (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenecek aylıkları, yurt dışında yetiştirilecek öğrencilerle refakatindekilere, gerek harcırah gerekse aylık ödemeleri için, tahsilde bulunacakları ülkelerdeki Türk öğrencilerine tatbik olunan öğrenci baremi ve harcırahları ile yurt dışı tedavi giderleri Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

33. 657 sayılı Kanunun 212 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi uyarınca yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere kurum bütçelerinden yapılan yemek yardımı Ankara, İstanbul ve İzmir illerinin büyükşehir belediyesi sınırları içinde görev yapan personel için yemek maliyetlerinin azami üçte ikisi olarak uygulanabilir.

34. 24/5/2007 tarihli ve 5668 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Besleme Kanununun 8 inci maddesi gereğince terörle yaygın ve yoğun bir şekilde mücadeleye yönelik iç güvenlik harekatı ile görevli birliğin kazandan beslenen birlik olmaması halinde, bu birliklerde görevli olan subay,

astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara birlikle beraber bulunmak zorunda oldukları günler için, güçlendirilmiş **yemek bedelinin tutarı ay sonunda ödenir.**

35. Türk kültür varlığını koruma, tanıtma ve yaymaya ilişkin giderler ile dış ülkelerde siyasi tanıtmaya ilişkin giderler, kurum bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

36. Türk soyundan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'deki öğrenimlerine ilişkin barınma, beslenme, giyecek, burs ve harçlık gibi eğitimleriyle ilgili giderler ile öğrenimleri nedeniyle Türkiye'de bulundukları süreler için Genel Sağlık Sigortası kapsamında tedavi giderlerinin karşılanacağı tarihe kadar bu öğrencilerin tedavi giderleri, Maliye Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken tespit edilecek esaslar çerçevesinde kurum bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

37. a) Dışişleri Bakanlığı bütçesinin yardım ve ödünç verme faaliyeti ile ilgili olarak, Dışişleri Bakanlığınca yabancı ülkelerde güç duruma düştükleri sabit olup da yurda dönmeleri gerekeceklerden iade edebileceklere ülkeye dönüşlerinde geri alınmak üzere, iade edemeyecek durumda oldukları görülenlere memlekete dönüş ve yolda yiyecek giderleri için verilen paralar (bu paralar, borçluların yurda dönüşlerinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip edilir.),

b) Ülkemizi tanıtma amacıyla yetkili makamlarca dış ülkelere geçici olarak gönderilenlerden güç durumda oldukları anlaşılanların ani ve ciddi müdahaleyi gerektiren tedavi ve cenaze giderleri, muhtaç durumdaki vatandaşlarla işçilerin haklarını korumak için yapılacak hukuki ve teknik danışma ve avukat ücretleri ile bulundukları ülkedeki siyasal ve sosyal şartlar içinde muhtaç duruma düşen Türklere, Dışişleri Bakanlığının talimatı uyarınca yapılacak her türlü iaşe, ibate, giyim eşyası ve tedavi giderleri (muhtaç ve güç duruma düştükleri sabit olanların tedavi ve cenaze giderleri de gerekli takibat icrasından sonra ancak 5018 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde terkin olunabilir. Ödünç olarak verilen paralar tahsil zamanındaki resmi döviz kuru üzerinden tahsil edilir.),

Dışişleri Bakanlığının ilgili tertiplerinden ödenir.

38. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin yurtdışı işçi hizmetleri faaliyetleriyle ilgili olarak yabancı ülkelerdeki Türk işçilerinin haklarını korumak amacıyla hukuki danışma ve avukat ücretleri, yabancı ülkelerde güç duruma düştükleri anlaşılan Türk işçilerinin ve aile fertlerinin cenaze giderleri ile cenazelerinin yurda nakil giderleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir.

39. 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görevi bulunmayan usta öğreticilere yapılacak ödemeler ile bunların sigorta primleri karşılıkları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir. Söz konusu tertip dışında diğer tertiplerden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.

40. NATO projesi ile ilgili olarak Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilecek sayıda personelin sözleşme ücretleri ile geçici olarak çalıştırılacak sözleşmeli teknik personelin ücretleri ve sözleşmeler gereğince yapılacak her türlü ödemeler, (karşılığı NATO'dan geldiği sürece) kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

41. Er ve erbaşlar ile askeri öğrencilerden hava değişimi alanlarla muayeneye sevk edilenlere ve gerektiğinde tekrar memleketine gönderilenlere, celp ve terhis yapılanlara, kurye, kurs ve geçici görev ile görevlendirilenlere yerel rayice göre verilecek konaklama ve nakil ücretleri, askeri ceza ve tutukevlerinden perakende olarak tahliye edilen er ve erbaşların kıtalarına sevk edilmesine ilişkin vasıta ücretleri, kıta intikalleri ve buna ilişkin konaklama, barındırma ve nakil giderleri, kaçak eşya ve hayvanların taşıma, bakım ve koruma giderleri, para taşıma giderleri, geçiş ücretleri, yoksul, hasta, cüzzamlı ve akıl hastalarının yol paraları ve şehir içi otobüs ücretleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

42. Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren işleri için Maliye Bakanlığından vize almaksızın ve bir ayı aşmayacak şekilde, çalıştıracakları kişilere ödeme yapabilirler. Bu şekilde çalıştırılanlardan kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekenler hakkında, bu çalışmalarından dolayı 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz. Bunlardan, kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekmeyenler hakkında ise, ayrıca Bakanlar Kurulu kararı alınmaksızın 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) bendi hükümleri uygulanır ve bunlara fiilen çalıştıkları her gün için ödenecek ücretin bir günlük brüt tutarı, 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir günlük brüt asgari ücret tutarını geçemez. Bir mali yıl içinde aynı kişiye aynı kurum bütçesinin (döner sermaye ve fon bütçesi dahil) farklı tertiplerinden olsa dahi en fazla üç ay (14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu gereğince arazide yapılan etüt ve sondaj faaliyetleri için en fazla dört ay) için ödeme yapılabilir. Yurt dışında görevli Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinde insani amaçla çalıştırılan ve azami sayıları ile ücretleri, ödenekleri çerçevesinde ayrıca Maliye Bakanınca belirlenecek yerel personel için süre kaydı aranmaz.

43. Dışişleri Bakanlığınca uluslararası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerle ilgili olarak ülkemizin bilim kurumları veya dış ülkeler bilim kurumları ve tanınmış bilim adamları tarafından Türkçe veya yabancı dillerde doğrudan doğruya veya işbirliği halinde yapılacak yayınlara katılma giderleri Bakanlığın ilgili tertiplerinden ödenir.

44. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesinin 10.9.9.10 fonksiyonel kodunda yer alan veya yeni açılacak tertipler afet tertipleri olup, bu afet tertiplerinden gerçekleştirilecek harcamalar 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

45. 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun kapsamında 2004 yılında meydana gelen tabii afetler nedeniyle çiftçilere yapılacak yardım, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinin 17.01.00.62-10.9.9.00-1-05.4 tertibinde yer alan ödenekle sınırlıdır. Mevcut ödenekle yapılan yardım tutarlarından sonra başkaca bir ödeme yapılmaz. Söz konusu ödemelerin yapılmasına müteakip bu kapsamdaki yardımlara ilişkin işlemler tamamlanmış sayılır ve bu yardıma ilişkin başkaca talepte bulunulamaz.

46. 14/7/2004 tarihli ve 5217 sayılı Kanun gereğince bütçeye gelir kaydedilecek tutarların tahsiline ilişkin esas ve usullerle, ilgili kurum bütçelerine konulacak ödeneklerin kullanımı ve muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usulleri gerektiğinde ilgili Bakanlarla birlikte

belirlemeye ve diğer her türlü işlemi yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılması mevcut esas ve usullere göre (5217 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla) yürütülebilir.

47. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.79-1-05.3, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-07.1, 12.01.32.00-01.1.2.88-1-05.3 ve 12.01.00.23-01.3.2.00-1-07.1 tertiplerinde yer alan ödeneklerin kullanım ve harcama esas ve usullerini belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

48. 5018 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi uyarınca kurulan İç Denetim Koordinasyon Kurulunun her türlü gideri, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

49. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "03.4.2.01-Beyiye Aidatları" ile "03.4.2.04-Mahkeme Harç ve Giderleri" ekonomik kodlarından yapılması gereken giderler, ödenek gönderme belgesi aranmaksızın muhasebe yetkilileri tarafından ödenir ve gerekli ödenek ilgili kurum tarafından Maliye Bakanlığı bütçesinin "12.01.31.00-01.1.2.66-1-09.9-Özellikli Giderleri Karşılama Ödeneği" tertibinden talep edilir.

50. Adalet Bakanlığı bütçesine, yargılamaya ilişkin tebligatların yapılması için konulan "03.5.2.01 - Posta ve Telgraf Giderleri" ödeneğinin yetmemesi halinde, münhasıran bu gider için kullanılmak üzere 2008 yılı yargı para cezaları gelir gerçekleşmesinin yüzde 50'sini geçmemek üzere ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

51. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 235.000.000 Türk Lirası, taşımalı ilköğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için de 180.000.000 Türk Lirası olmak üzere toplam 415.000.000 Türk Lirasına kadar yapılacak harcamalar karşılığı tutarı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna 4842 ve 3294 sayılı Kanunlar uyarınca aktarılacak tutardan keserek Milli Eğitim Bakanlığı adına açılmış olan özel hesaplara aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Bu hesaplara aktarılan tutarlardan yüklenme tutarının yüzde otuzuna kadar olan kısmını sözleşme tarihinde, geri kalanını ise işin bitim tarihinde kullandırmaya Milli Eğitim Bakanı yetkilidir.

52. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünce sahnelenen eserlere ait telif ücretleri, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde ilgili tertiplerinden ödenir.

53. Sağlık Bakanlığı, aşı siparişi ve alımı konusunda gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye ve belirlenen miktarlarda alım garantili sözleşmeler yapmaya yetkilidir.

54. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden özel kanunları gereğince mahalli idarelere aktarılması gereken ödenekler hakkında 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanmaz.

55. 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi gereğince her çeşit spor saha ve tesisleri yapmak amacıyla Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin (A) işaretli

cetvelinde yer alan projelerden Genel Müdürlükçe 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca yapılabilecek işler dışında kalanlar Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yaptırılabilir.

Yıllık yatırım programlarına ek yatırım cetvellerinde inşaat ve büyük onarım projeleri arasında yer alan ve Genel Müdürlük onayı ile il müdürlüklerince yaptırılması uygun görülen işlerin karşılıkları, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere hizmetin ait olduğu Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili yatırım tertibindeki ödenekten il müdürlüklerine yardım yoluyla ödenebilir.

56. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.65-1-09.9 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin ilama bağlı borçlarını karşılamak amacıyla gerektiğinde kuruluş bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya ve bu tertipte yer alan ödeneğin bir katına kadar ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

57. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.66-1-09.9 tertibinde yer alan ödenekten, mahkeme harç ve giderleri, belirli satış aidatı ile oranı kanunla saptanmış ödenti ve ikramiyeleri karşılamak amacıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

58. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.76-1-05.2 tertibinde yer alan ödeneği, 5779 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sınırlamaya tabi olmaksızın zorunlu hallerde belediyelere yardım amacıyla kullanmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

59. Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35–01.1.3.02–1–03.4 tertibinde yer alan Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları ödeneğinin harcanmasına ilişkin esas ve usuller Başbakanlık, Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken tespit edilir.

60. İmalat suretiyle edinilecek veya imal ettirilecek deniz taşıtlarından üretim süreci birden fazla yılı kapsayanların bedelleri, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın ilgili idare bütçelerinin 06.1.4.41 ve 06.1.4.51 ekonomik kodlarından ödenir.

61. 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak ödemeler, 3/4/2006 tarihli ve 2006/10303 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.32.62-01.1.2.00-1.05.1 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.

62. 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca öngörülen ödeneği, hizmet gelirlerinin yıl içi gerçekleşme tutarına göre Ulaştırma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemek suretiyle tamamlamaya Maliye Bakanı yetkilidir.

63. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin 40.14.36.00-08.1.0.00-2-05.6 tertibinde yer alan ödenek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapımı devam eden spor tesislerinin tamamlanması ile sporun teşvik ve desteklenmesi amacıyla protokoller çerçevesinde kullanılmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin göstereceği hesaba aktarılarak kullanılır.

64. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Kamu İşverenleri Sendikalarına ödemeleri gereken 2009 yılına ait üyelik aidatları, Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertipten ödenir. Yapılacak ödemeler, tertibinde yer alan ödenek tutarıyla sınırlı olup, bu tertibe bütçenin diğer tertiplerinden hiçbir şekilde aktarma yapılamaz.

65. 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanun hükümlerine göre onaylanan sağlık ve tıp alanında işbirliğine dair ikili anlaşmalar gereğince yapılan tedavi giderleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinin 15.01.31.62-07.3.1.02-1-03.9 tertibinden ödenir.

66. Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği; Dünya Bankası grubu ve Uluslararası Para Fonunun 2009 yılı toplantısı için İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Vadisine İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından inşa edilen çok amaçlı kongre merkezi yapımı için Hazine Müsteşarlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan protokol çerçevesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi hesabına aktarmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

67. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 20.91.34.00- 06.1.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında yapılacak protokol çerçevesinde, Ilısu ve Yusufeli Barajı ve HES Projeleri Yeniden Yerleşim Projesi kapsamında yaptırılacak konutların finansmanını sağlamak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılmak suretiyle kullanılır.

GAP (Ilısu Barajı ve HES) projesi kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılacak "Eğitim İşbirliği Protokolü" çerçevesinde gerçekleştirilecek eğitim hizmetlerine ilişkin giderler 20.91.00.61-04.7.4.00-1-06.9 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.

68. 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince genel bütçe geliri kaydedilecek tutarlar karşılığı anılan Kanunun 18 inci ve 24 üncü maddeleri gereğince Çevre ve Orman Bakanlığı bütçesinde öngörülen ödeneği aşan yıl içi gelir gerçekleşme tutarlarını söz konusu Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

69. Yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar, hükümet konaklarının yapımını programlamaya, satınalma ve kiralama işlemlerini yürütmeye, onarımlarını yapmaya ve bunlara ilişkin doğacak giderleri İçişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılamaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

70. **2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesi gereğince yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla Yükseköğretim Kurulu bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine kaydedilen ödenekten uygun görülen tutarlar, Yükseköğretim Kurulu bütçesine gider kaydedilmek suretiyle program yürütücüsü yükseköğretim kurumuna aktarılır. Aktarılan tutarlar ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir.**

Program yürütücüsü yükseköğretim kurumunun özel hesaplarda izlediği tutarlardan, programlardan yararlanan öğrencilere burs verilebilir. Burs miktarı 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanuna göre lisans öğrenimi gören öğrencilere ödenmekte olan burs miktarının 3 katını geçemez. Öğretim elemanlarına ise 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ile diğer ilgili mevzuatta yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde unvanlar itibariyle belirlenen ek ders ücretinin 10 katını geçmemek üzere ek

ders ücreti ödenebilir. Ayrıca, program süresi ile sınırlı olmak kaydıyla program kapsamında yapılacak her türlü harcamalar özel hesaptan karşılanır. Özel hesaba aktarılan tutarların kullanımı, bu kapsamda yapılacak ödemeler ile diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

71. Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için öz gelir ve hazine yardımı karşılığı olarak tefrik edilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, proje özel hesaplarına aktarılmak suretiyle kullanılır. Söz konusu ödenekleri, bu Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki sınırlamaya tabi olmaksızın ilgisine göre "05- Cari Transferler", "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodlarına aktararak tahakkuka bağlamak suretiyle proje özel hesaplarına ödemeye, Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar dâhilinde yükseköğretim kurumları yetkilidir. Proje özel hesaplarına aktarılan tutarların kullanımı, muhasebeleştirilmesi ve özel hesapların işleyişine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı, DPT Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

F - CETVELİ
5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKÂNLARI İLE BU İMKÂNLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

F-CETVELİ

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKANLARI İLE BU İMKANLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI FİNANSMAN CETVELİ

(TL)

KURUMLAR	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	0	0
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	1.752.000	1.500.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	0	0
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	5.000.000	5.000.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	145.100.000	0
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.500.000	500.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	1.500.000	0
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	9.001.000	1.000.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	1.500.300	275.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	0	0
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	0	0
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	6.002.000	0
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	0	0
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	45.000.000	0
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.100.000	2.100.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	6.500.000	0
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	0	0
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	0	0
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	1.500.000	1.472.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	315.000	0
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500.000	0
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	0	0
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	0	0
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	4.002.000	1.465.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	2.100.000	2.051.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	2.500.000	100.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	3.103.700	750.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	0	0
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	0	0
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	500.500	0

F-CETVELİ

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKANLARI İLE BU İMKANLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI FİNANSMAN CETVELİ

(TL)

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	0	0
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.321.000	0
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	0	0
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.000.000	1.000.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	500.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	701.000	500.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	500.000	0
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.702.500	500.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	0	0
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	550.000	0
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	100.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	0	0
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	0	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	400.000	0
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	0	0
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.000.000	1.000.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	3.202.300	1.040.000
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	400.000	0
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	3.000.500	500.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.001.000	150.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	1.001.000	403.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	0	0
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	400.000	300.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	0	0
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	0	0
RİZE ÜNİVERSİTESİ	750.000	0
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	61.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	0	0
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	50.000	0

F-CETVELİ

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKANLARI İLE BU İMKANLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI FİNANSMAN CETVELİ

(TL)

KURUMLAR	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	200.000	200.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	0	0
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
ORDU ÜNİVERSİTESİ	35.000	0
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	35.000	0
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	0	0
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	0	0
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	35.000	0
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	0	0
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	0	0
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	0	0
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	751.000	50.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	10.000	0
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	0
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	2.500.500	0
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	201.000	0
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	58.000	0
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	0	0
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	0	0
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	0	0
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	0	0
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	0	0
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	0	0
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**266.281.300**	**22.517.000**
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.712.659.701**	**107.917.000**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**1.978.941.001**	**130.434.000**

2009 YILI BÜTÇESİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER FİNANSMAN CETVELİ

(TL)

KURUMLAR	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	300.935.201	0
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	220.000.000	6.000.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	150.000	100.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	30.000.000	16.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	0	0
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	100.000	100.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.000.000	2.000.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	50.000	50.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000	30.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.000.000	7.000.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.000.000	0
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.000.000	4.762.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	7.902.500	0
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	632.262.000	0
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	7.330.000	5.000.000
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	142.000.000	0
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	300.000	300.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	0	0
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	0	0
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	60.000.000	59.000.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	0	0
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	12.000.000	4.975.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.000.000	0
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.500.000	1.500.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.100.000	1.100.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	0	0
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	75.000.000	0
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	0	0
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**1.712.659.701**	**107.917.000**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**266.281.300**	**22.517.000**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**1.978.941.001**	**130.434.000**

2009 YILI BÜTÇESİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR FİNANSMAN CETVELİ

(TL)

KURUMLAR	TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	0	0
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	135.022.000	0
SERMAYE PİYASASI KURULU	0	0
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	150.000.000	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	0	0
KAMU İHALE KURUMU	36.000.000	0
REKABET KURUMU	0	0
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	10.000.000	0
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**331.022.000**	**0**

H - CETVELİ
HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI

H - CETVELİ

10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları

		GÜNDELİK MİKTARI (TL)
I. Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)		
A.	a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Başbakan	41,00
	b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Başbakanlık Müsteşarı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanları	37,50
B. Memur ve Hizmetlilerden;		
	a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	31,50
	b) Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar (2)	28,50
	c) Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	26,00
	d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	23,50
	e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	22,50

1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.

2) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Kanuna göre adli personel ile devlet davalarını takip edenlere verilecek yol tazminatının hesabında bu tutar esas alınır.

** 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) ve (d) fıkralarına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında, gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı esas alınır.*

II. Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)		
50 nci maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bentlerinde yer alan personel :		
	a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	9,00
	b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	8,50

Bu tazminattan yararlananlardan;

1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.

2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.

İ - CETVELİ
ÇEŞİTLİ KANUNLARA GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN PARASAL SINIRLARA İLİŞKİN CETVEL

İ - CETVELİ

Çeşitli Kanunlara Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlara Ait Cetvel

Kanun No:	Kanunun Adı	Madde	Fıkra			Parasal Sınır (TL)
a) 4353	Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun					
		27	1		(Taşınmazın aynına yönelik davalar hariç)	100.000
			5		(Taşınmazın aynına yönelik davalar hariç)	45.000
		28	-			2.250.000
		29	-			2.250.000
		30	-			2.250.000
		31	-			1.200.000
		34	-		(Taşınmazın aynına yönelik davalarda 27 nci madde ile sınırlı olmak üzere)	100.000
b) 2886	Devlet İhale Kanunu					
		17	2			370.000
			3			1.110.000
		45	-			1.100.000
					Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000.-TL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	
		51		a)	İllerde, kuruluş merkezlerinde, askeri kurum kuruluş ve birliklerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	
			-			35.000
				b)	Diğer ilçelerde	17.500
		76	-	a)	Ankara, İstanbul ve İzmir il merkezlerinde	225.000
				b)	Diğer büyükşehir belediyesi olan il merkezlerinde	120.000
				c)	Diğer il merkezleri, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	80.000
				d)	Diğer ilçelerde	65.000
					Bu madde ile ilgili parasal sınırları, herbiri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	
c) 2942	Kamulaştırma Kanunu	3	-			136.000
ç) 3082	Kamu Yararının Zorunlu Kıldığı Hallerde Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilebilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun					
		4	1			65.000

d) 3234	Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	36	-	100.000 liralık limit	35.000
				200.000 liralık limit	175.000
				1.500.000 liralık limit	1.400.000
				10.000.000 liralık limit	6.000.000
e) 3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	38	-	1.000.000 liralık limit	250.000
				2.000.000 liralık limit	5.000.000
				10.000.000 liralık limit	15.000.000
f) 5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	35		a) Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	
				1 - İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	800
				2 - Diğer ilçelerde	400
				b) Asker sevk ve celp dönemlerinde askerlik şubesi ve eğitim merkez k.lığı mutemetlerine asker sevki ile ilgili	18.000
				c) Şehit cenazelerinin nakli amacıyla	8.000
				ç) Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek mihmandarlara	5.000
				d) Mahkeme harç ve giderleri için	8.500
				(Ankara, İstanbul ve İzmir il merkezleri için)	30.000
				e) Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için	40.000
				f) İl dışına yapılacak seyahatlerde kullanılacak akaryakıt giderleri için	4.000
				g) Yakalanan yasa dışı göçmenler ile sınırdışı edilecek şahıslar için kullanılmak üzere	17.000
				ğ) Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği	300.000
				h) Askeri daire mutemetleri ile Milli İstihbarat Teşkilatı daire mutemetlerine ve dış temsilcilikler emrine verilecek avans tutarları, ilgili idarelerin görüşleri alınmak suretiyle askeri birlik, daire ve dış temsilcilikler itibarıyla Maliye Bakanlığınca ayrıca belirlenmek üzere;	
				- Askeri daire mutemetlerine	27.000
				- Milli İstihbarat Teşkilatı mutemetlerine	30.000
				- Dış Temsilciliklere	240.000
				ı) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin;	
				- Kuruluş merkezlerindeki mutemetlerine	585.000
				- Merkez dışındaki birim mutemetlerine	235.000
				i) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince Maliye Bakanlığı izni aranmaksızın açılacak kredi tutarı	70.000
				j) Yükseköğretim Kurumları Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı görev alanına giren faaliyetlere giren harcamalar için (a-ı) bendinde belirtilen tutarın beş katı kadar,	
		40			17.000
		46			200.000.000
		79			15.000

K - CETVELİ
EK DERS, KONFERANS VE FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE DİĞER ÜCRET ÖDEMELERİNİN TUTARLARINI GÖSTERİR CETVEL

K - CETVELİ
(Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerinin Tutarları)

	Ders Saati Ücreti
I. EK DERS ÜCRETİ	
A. Polis Akademisinde ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanları ile Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanlarının Geliştirme Eğitimi Yönetmeliğine göre ek ders vermekle görevlendirilen;	
1. Öğretim üyesi, öğretim görevlisi (öğretim görevlisi emniyet teşkilatı mensupları dahil) ve okutmanlara,	2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre
2. Öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere,	Okutmanlara ödenen kadar
B. 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 150 nci ve ek 4 üncü maddeleri gereğince, fiilen ek ders görevi yapanlara ders saati başına ödenecek ek ders ücreti;	
1. Harp Akademileri, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, sınıf okulları, özel ihtisas okulları, NBC Okulu, İstihbarat ve Dil Okulu, Harita Yüksek Teknik Okulu, yabancı dil okulları ve benzerleri ile harp okulları ve astsubay meslek yüksek okullarında ders görevi verilenlerden;	
a) Öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlara,	2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre
b) Öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere,	Okutmanlara ödenen kadar
2. Ortaöğretim yapan askeri okullarda ve kurslarda ders görevi verilenlere,	657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesine göre
C. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentleri hükümlerine göre çalışan personelden, kuruma eleman yetiştirmek üzere açılan mesleki okullarda ve kurumun hizmet içi eğitim ve kurs faaliyetlerinde görevlendirilenlere, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre belirlenen miktarları aşmayacak şekilde teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurulları tarafından tespit edilecek miktarda ders ücreti ödenir.	
D. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesinin (e) bendi uyarınca sınavsız geçme hakkı verilen meslek yüksekokullarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek eğitim-öğretim programlarındaki ders ve uygulamalarda bulunmak üzere, 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesine göre "öğretim görevlisi" olarak görevlendirilen ve fiilen görev yapan öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli	

öğretmenlere, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınarak, 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanun ve buna ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde ilgili üniversiteler tarafından ek ders ücreti ödenir. Milli Eğitim Bakanlığınca görevlendirilecek öğretmenlere bu kapsamda ödenecek ek ders ücreti haftada 10 saati geçemez.

E. İçişleri Bakanlığınca Kaymakam adaylarına yönelik olarak düzenlenecek eğitim programlarında görevlendirilecek personele 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Kanunun "Ders ücreti" başlıklı 38 inci maddesine göre ek ders ücreti ödenir.

F. 29/7/2002 tarihli ve 4769 sayılı Kanun uyarınca eğitim merkezlerinde ders vermekle görevlendirilen;

a) Yükseköğretim kurumları öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlarına, 2914 sayılı Kanuna göre,

b) Diğerlerine ise okutmanlara ödenen kadar,

ek ders ücreti ödenir.

G. Milli Eğitim Bakanlığı ve Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Arasında İngilizce Öğretmeni Yetiştirme Protokolü uyarınca yapılan eğitim programlarında, normal mesai günlerinde saat 16.00'dan sonra ve hafta sonu tatillerinde ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elamanları ile bu proje kapsamında öğretim görevlisi olarak görevlendirilen öğretmenlere, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki ders saatlerine ilişkin sınırlamalar dikkate alınmaksızın Üniversite döner sermayesinden, haftada en fazla 10 saate kadar, normal öğretimde ödenen ders ücretlerinin dört katını geçmemek üzere Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir.

H. Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü tarafından yürütülen "Kamu Diplomasisi Eğitim Programlarında" ders vermek üzere Enstitü dışından görevlendirilenlere, 2914 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanunda yer alan sınırlamalar dikkate alınmaksızın, 2914 sayılı Kanun uyarınca profesör unvanı için normal öğretimde ödenen ders ücretinin iki katını geçmemek üzere ders ücreti ödenir. Bu program kapsamında ödenecek toplam ders ücreti bir yılda 360 ders saati karşılığını geçemez.

İ. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen program geliştirme çalışmaları tanıtım seminerlerinde görev alacak öğretim elemanlarına, 2914 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanunda yer alan sınırlamalar dikkate alınmaksızın Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan proje ikraz anlaşması gereğince tahsis edilen kaynaklardan karşılanmak üzere, 2914 sayılı Kanun uyarınca normal öğretimde ödenen ders ücretlerinin iki katı tutarında ders ücreti ödenebilir.

J. Askeri işyerlerinde istihdam edilen işçilere, endüstri meslek liselerinde eğitimi verilen mesleklerde "Meslek Kursu" ile "Geliştirme ve Uyum Kursu" açılmasına ilişkin olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı arasındaki Protokol uyarınca görevlendirilecek Milli Eğitim Bakanlığı kadrosundaki öğretmenlere fiilen verdikleri ders saatleri karşılığında, Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından haftada 10 saate kadar, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre ek ders ücreti ödenir.

II. KONFERANS ÜCRETİ

Her bir konferans için 16,00 Türk Lirasını aşmamak üzere;

a) 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre ve yükseköğretim kurumlarında yönetim kurullarınca belirlenen öğretim programı dışında,

b) 3563 sayılı Harp Akademileri Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca harp akademilerinde ve diğer yüksek dereceli askeri okullarda (Harp okulları, sınıf okulları, özel ihtisas okulları, İstihbarat ve Dil Okulu, NBC Okulu gibi),

c) Cezaevlerinde mahkum ve tutuklulara ders müfredatı dışındaki konularda Bakanlık Onayı ile,

konferans verenlere kurumlarınca belirlenecek tutarda konferans ücreti ödenir.

Hizmet içi eğitim ve kurslarda konferans ücreti ödenmez.

III. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ

Azami Saat Ücreti (TL/ Kr)

A. Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

1. 657 sayılı Kanunun 178 inci maddesi uyarınca fazla çalışma karşılığında yapılacak ödeme (Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla mesai ücretleri için bu sırada tespit edilen saat ücreti esas alınır.), 1,10 TL

2. 657 sayılı Kanuna tabi personele, anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve fiilen yapılan fazla çalışma karşılığında;

a) Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerinde çalışan personele (makam şoförleri dahil) ayda 90 saati,

b) Her bir makam için aylık toplam 450 saati geçmemek üzere Kurul Başkanı (Bakanlıklar), Genel Müdür ve daha üst birim yöneticileri, Strateji Geliştirme Başkanı, Vali, General ve Amiral rütbesini haiz olmak kaydıyla Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığındaki Daire Başkanı ve daha üst birimlerin yöneticileri, Rektör, Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati,

c) Bakanlıklar ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile 2005 yılında katma bütçeli genel müdürlük iken 2006 yılında genel veya özel bütçe kapsamına alınan genel müdürlüklerin merkez teşkilatlarına ait kadrolarda görev yapan şoförlere ise ayda 60 saati,	
geçmemek üzere makam onayına istinaden yapılacak ödeme,	1,20 TL
ç) Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ile üniversitelere bağlı yurtlar ve Atatürk Orman Çiftliği kadrolarında görev yapan personelden gerçekleştirdikleri fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10TL
d) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı kadrolarında çalışan personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve döner sermaye bütçesinden ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
e) Anadolu Üniversitesi dışındaki diğer yükseköğretim kurumları kadrolarında görev yapan personelden, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince düzenlenen akademik danışmanlık ve yüzyüze eğitim hizmetlerinin yürütülmesine yardımcı olmak üzere normal çalışma saatleri dışında görevlendirilen ve fiilen görev yapanlara, Anadolu Üniversitesinin talebi üzerine yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve Anadolu Üniversitesi tarafından açıköğretim programı uygulayan yükseköğretim kurumlarına aktarılan öğrenci katkı paylarından ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	2,00 TL
f) Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı kadrolarında havacılık, denizcilik ve klimatolojik amaçlı meteorolojik ürün elde edilmesini sağlayan yer ve yüksek atmosfer gözlem istasyonlarında çalışan personelden fiilen yaptıkları fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve döner sermaye bütçesinden ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
g) Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünde çalışan (110 kişiyi geçmemek üzere) personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
ğ) Nüfusu en son resmi nüfus sayımına göre 250.000 ve daha yukarı olan belediyelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) Hesap İşleri Müdürlüğüne ait kadrolara atanmış olup; vergi, harç, katılma payları ile ilgili tarh, tahakkuk, tahsilat, tebliğ, takip, yoklama ve benzeri gelir işlerinde fiilen çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personele (bu konulara ilişkin olarak bilgi işlem merkezlerinde çalışan memurlar ve sözleşmeli personel dahil, işçiler hariç); bu görevler nedeniyle fiilen yaptıkları fazla mesailer karşılığında her bir saat için 2,40 Türk Lirasını geçmemek üzere belediye başkanlıklarınca belirlenecek esas, usul ve miktarlarda fazla	

mesai ücreti ödenebilir. Ancak, her bir personel için bu bende göre bir yılda ödenecek fazla mesai saat sayısı 300 saati geçemez.	
h) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün kadrolarında bulunan ve analiz ve teknoloji laboratuarlarında çalışan personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkânı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
ı) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca kurulan derneklerin denetimi amacıyla mülki idare amirlerince görevlendirilen 657 sayılı Kanuna tabi personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkânı bulunmayanlara, İçişleri Bakanlığının talebi üzerine yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
i) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Hidroelektrik Santral Projelerinde çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personelinden, fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,10 TL
3. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesinin (a) bendine göre, söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personele saat başına ödenecek fazla çalışma ücreti bu bölümde belirlenen miktarları aşmayacak şekilde unvanlar itibarıyla teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurulları tarafından tespit edilir.	1,10 TL
4. Milli Eğitim Bakanlığı;	
a) Bakanlığa bağlı her dereceli okullar ile kurumların atölye ve birimlerinde döner sermaye işleri üzerinde işin gereği olarak, olağan çalışma saatleri dışında fiilen çalışanlara (şoförler ve yardımcı hizmetler sınıfı personeli hariç) öğretim günlerinde günde 3 saati, resmi ve dini bayram günleri haricindeki tatillerde günde 8 saati, uygulama oteli bulunan otelcilik ve turizm meslek liselerinde ise tatillerde günde 8 saati geçmemek kaydıyla, okul ve kurum döner sermaye hasılatından, beher iş saati için ödenecek fazla çalışma ücretleri bu bölümde belirlenen azami tutarı geçmemek üzere okul ve kurum müdürlerince, personelin üretime katkıları ve işçilik payı göz önünde bulundurularak tespit edilir.	4,85 TL
b) Döner sermaye işlerinde görevli şoförlerle yardımcı hizmetler sınıfı personeline fiilen mesai saatleri dışında yaptıkları çalışmalar karşılığında ayda 90 saate kadar okul veya kurum döner sermaye hasılatından ödenmek üzere saat başına,	1,10 TL
c) 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin (e) bendi hükmü uyarınca, mesleki ve teknik eğitim bölgesinde yer alan meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilen mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında görev yapan Milli Eğitim Bakanlığı idari personeline (yardımcı hizmetler sınıfı personeli dahil) yasal çalışma saatinin bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için ayda 100 saati geçmemek üzere saat başına,	2,00 TL

5. Yapılan denetim ve inceleme sonucunda, fiilen fazla mesai yapmayanlara yukarıda yer alan hükümlere göre ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, ilgililer hakkında gerekli kanuni takibat yapılmakla birlikte, ödenen fazla çalışma ücreti yüzde 100 fazlası ile birlikte geri alınır. Bu tutarın, cezaya ilişkin bölümünün yarısı ödeme yapılan personelden, diğer yarısı ise mesai çizelgesini onaylayandan tahsil edilir.

Her ne suretle olursa olsun, özel kanunlarına göre fazla çalışma ücreti alanlara, yukarıdaki hükümlere göre ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.

B. Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti:	**Aylık Maktu Miktar (TL)**
1. Çevre ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü Orman Muhafaza Memurlarına,	21,80 TL

2. Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personel (destek hizmeti yürüten personel hariç) ile kadrolu olarak fiilen çalışan koruma ve güvenlik personeline belediye meclisi kararı ile tespit edilen miktar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir.

Ancak, bunlara ödenecek aylık fazla mesai ücreti en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusu;

- 10.000'e kadar olanlar için 154 Türk Lirasını,
- 10.001'den 50.000'e kadar olanlar için 165 Türk Lirasını,
- 50.001'den 100.000'e kadar olanlar için 182 Türk Lirasını,
- 100.001'den 250.000'e kadar olanlar için 205 Türk Lirasını,
- 250.001'den 1.000.000'e kadar olanlar için 245 Türk Lirasını,
- 1.000.001'den fazla olanlar için 285 Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin itfaiye personeli için 285 Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediye sınırları içerisindekiler için 380 Türk Lirasını,

geçemez.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasında büyükşehir sınırları içerisindeki belediyeler içinde bulundukları büyükşehir nüfusuna tabidir.

3. Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmaz.

4. Yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

b) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,

c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,

ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında,

ödenmeye devam olunur.

Diğer hallerde ise maktu fazla çalışma ücretleri, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

IV. EDEBİ KURUL TOPLANTI ÖDENEĞİ	**Toplantı Ücreti (TL)**
5441 sayılı Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanunun 2 nci maddesi uyarınca, Devlet tiyatrolarında oynanacak eserleri seçen edebi kurulun tiyatro dışından katılan üyelerine, her toplantı için özel kanunlarında değişiklik yapılıncaya kadar ödenecek toplantı ücreti (Her toplantı için 3 kişiyi geçmemek ve bir yılda altı toplantıyı aşmamak üzere)	70,40 TL
V. TÜRK KODEKS KOMİSYONU TOPLANTI ÖDENEĞİ	
767 sayılı Türk Kodeksi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca Türk Kodeksini hazırlamak üzere oluşturulan Kodeks Komisyonu üyelerine, her toplantı için ödenecek toplantı ücreti (Ayda iki toplantıyı geçmemek üzere)	42,35 TL

VI. DİĞER ÖDEMELER

1. 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi uyarınca kurulan Yüksek Sağlık Şurasının tabii üyelerine her toplantı günü için 1000, diğer üyelerine ise 2000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda, yılda 12 toplantı gününü geçmemek üzere huzur hakkı ödenir.

2. Açıköğretim sınav hizmetlerinde görev alanlara günlük 2500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından elde edilecek tutarı geçmemek üzere Rektörün önerisi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek miktarda ödeme, döner sermaye bütçesinden yapılabilir. Ancak, sınavın hazırlanması, değerlendirilmesi ve denetiminde görev alanlara yapılacak ödemelere esas alınacak gösterge rakamı aynı usulle iki katına kadar çıkartılabilir. Eğitim ve sınavlara ilişkin olarak mevzuat uyarınca yapılması gereken zorunlu giderler döner sermaye bütçesinden karşılanabilir.

3. Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan merkezi sistem sınav hizmetlerinde (Bakanlığın kendi personeline yönelik sadece bir il merkezinde yaptığı sınav hizmetleri hariç) 24 saat esasına göre kapalı devre

çalışmasında fiilen görev alanlara, her gün için 750 gösterge rakamının, belirtilen sınav hizmetlerinde sınav günü görev alanlara ise sadece sınav gününe mahsus olmak üzere 1500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere görevin önem ve güçlüğüne göre Milli Eğitim Bakanının onayı ile belirlenecek miktarda döner sermaye bütçesinden ödeme yapılır. Belirtilen ödemelerden yararlanan personele, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri gereğince yapılan ödemeler hariç olmak üzere, aynı günler için başka bir ödeme yapılmaz.

4. 657 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesi uyarınca verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği Bakanlar Kurulu kararı aranmaksızın 515 Türk Lirası olarak ödenir.

5. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları hizmetlerinde çalışan gönüllülere talepleri üzerine fiilen çalıştıkları her gün için, ulaşım ve iaşe gideri olarak günlük 7,50 Türk Lirası ödenir. Tüm gönüllülere ödeme yapılabilecek yıllık toplam gün sayısı 150.000'dir.

6. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince yapılan sınavlarda sadece sınav günü görev alanlara sınav gününe mahsus olmak üzere 1600 gösterge rakamının, bina sınav sorumluları ile bina yöneticilerine ise sınav gününe mahsus olmak üzere 2100 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere; fiilen soru yazımı, değerlendirilmesi ve denetiminde görev alan öğretim elemanlarına saat başına çalışma için 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda unvanlarına göre belirlenen ek ders ücreti gösterge rakamlarının (öğretmenlere okutmanlara ödenen kadar) memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından elde edilecek tutarın ikibuçuk katını geçmemek üzere; görevin önem ve güçlüğüne göre Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Başkanının onayı ile belirlenecek miktarda ödeme yapılır.

VII. TAYIN BEDELİ

2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenecek tayın bedelinin aylık tutarı 2100 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarı geçemez.

VIII. EK TAZMİNAT TAVANLARI

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın tavanı 80,30 Türk Lirası olarak uygulanır. Ancak Bakanlar Kurulu bu tavan miktarını yüzde 50'sine kadar artırmaya yetkilidir.

Aynı maddenin (A) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın aylık tutarı da erbaş ve erler için 1/1/2009–30/6/2009 tarihleri arasındaki sürede 137 Türk Lirasını, 1/7/2009 tarihinden itibaren ise 143 Türk Lirasını geçemez.

IX. JÜRİ ÜYESİ VE RAPORTÖR ÜCRETLERİ

Genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar ve özel kanunlarla kurulmuş fonlar tarafından yapılacak her türlü etüt, plan, proje, güzel sanatlara ve benzeri işlere ilişkin yarışmalarda jüri üyesi veya raportör olarak görevlendirilen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personele, her bir asli jüri üyeliği veya raportörlüğü için 1.000 Türk Lirasını geçmemek üzere Maliye Bakanlığının görüşü alınarak kurumlarınca belirlenecek miktarda ücret ödenir.

Bu personelden,

- Danışman jüri üyeliği görevi yapanlara aynı koşullarla, yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilen miktarın 1/2'si,
- Yedek jüri üyelerine ön ve soru-cevap toplantılarına katılmaları halinde yedeği oldukları danışman jüri veya asli jüri üyelerine ödenen miktarın 1/4'ü,
- Asli jüri üyesinin zorunlu bir nedenle çalışmalara devam edememesi halinde kendisine yedek jüri üyesi ücreti, asli jüri üyesinin yerini alacak yedek jüri üyesine de asli jüri üyesi ücreti,
- Raportör yardımcılarına raportörlere ödenen miktarın 1/5'i,

ödenir.

Anılan jürilerde üye veya raportör olarak görev yapan ve yukarıdaki fıkralar kapsamına girmeyen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personel dışındaki kişilere ise, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 23 ve 53 üncü maddeleri uyarınca yayımlanmış olan Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği hükümlerine göre ücret ödenir. Ancak verilecek miktar bu bölümün birinci fıkrasında belirtilen tutarın iki katından fazla olamaz.

X. VATANİ HİZMET AYLIKLARI VE SOSYAL YARDIM ÖDEMELERİ

1. 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan (5750) gösterge rakamı, 1/1/2009-31/12/2009 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde (5862) olarak uygulanır.

2. Vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına ilişkin muhtelif Kanunlarda yer alan gösterge rakamları 1/1/2009-31/12/2009 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde kendileri için (5862), dul eşleri için (4690), diğer yakınları için (3262) olarak uygulanır.

3. 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca aylık ödemelerine esas alınan (1585) gösterge rakamı, 1/1/2009-31/12/2009 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde (1615) olarak uygulanır.

M - CETVELİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
PANSİYON ÜCRETLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

M – Cetveli
Milli Eğitim Bakanlığı
Pansiyon Ücretlerini Gösterir Cetvel

Okul Türü ve Kademesi	2009 Yılı (TL-Ücret)
İlköğretim Okulları (Yatılı İlköğretim Bölge Okulları, Pansiyonlu İlköğretim Okulları ile Özel Eğitim Okulları)	1.451
Ortaöğretim Okulları (Genel ve Mesleki Teknik Liseler, Çok Programlı Liseler)	1.451
Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri, Çıraklık Eğitim Merkezleri ve Pratik Sanat Okulları	1.451
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulları (3308 sayılı Kanun kapsamında olan okullar)	1.613
Anadolu ve Fen Liseleri (Genel ve Mesleki Teknik Liseler, Çok Programlı Liseler)	1.451
Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri (3308 sayılı Kanun kapsamında olan okullar)	1.613

O - CETVELİ
ORDU İHTİYAÇLARI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

O - CETVELİ
ORDU İHTİYACI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

HİZMETİ	CİNSİ	YÜKSEKLİĞİ (METRE)	GÖĞÜS ÇEVRESİ (METRE)	BİRİM FİYATI (TL)
Süvari Bineği	Beygir	1.45 (en az)	1.65 (en az)	2.410
Topçu Bineği	Beygir	1.50 (en az)	1.70 (en az)	1.925
Diğer Binekler	Beygir	1.43 (en az)	1.60 (en az)	1.890
Mekkare	Beygir	1.36 (en az)	1.52 (en az)	1.325
Mekkare	Katır	1.36 (en az)	1.50 (en az)	1.260
Köpek	Kurt	–	–	915
Köpek	Kangal	–	–	435

P - CETVELİ
MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA ALIM DEĞERLERİ VE SEFERBERLİK TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN TAHMİNİ GÜNLÜK KİRA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

P - CETVELİ

MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA ALIM DEĞERLERİNİ VE SEFERBERLİK TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN GÜNLÜK KİRA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

(TL)

ARACIN CİNSİ VE TONAJI	ALIM DEĞERİ	SEFERBERLİK TATBİKATLARINA KATILACAK ARAÇLARIN TAHMİNİ GÜNLÜK KİRA BEDELİ
10 TON İDARİ ARAÇ	103.845	----
5 TON İDARİ ARAÇ	56.018	----
1/2 TON İDARİ ARAÇ	18.795	----
1/5 TON TAKTİK ARAÇ	10.553	----
1/2 TON TAKTİK ARAÇ	16.695	----
5 TON TAKTİK ARAÇ	225.488	----
2.5 TON TAKTİK ARAÇ	176.243	----
10 TON ÇEKİCİ ARAÇ	683.025	----
KARÜSTÜ ARACI	305.025	----
KAMYONET 500 - 1000 KG.	----	58,00
KAMYONET 1001 - 2000 KG.	----	66,00
KAMYONET 2001 - 3000 KG.	----	79,00
KAMYON 3001 - 4000 KG.	----	86,00
KAMYON 4001 - 5000 KG.	----	107,00
KAMYON 5001 - 6000 KG.	----	107,00
KAMYON 6001 - 7000 KG.	----	107,00
KAMYON 7001 - 8000 KG.	----	128,00
KAMYON 8001 - 9000 KG.	----	128,00
KAMYON 9001- 10.000 KG.	----	128,00
KAMYON 10.000 - 11.000 KG.	----	128,00
KAMYON 11.001 - 12.000 KG.	----	139,00
KAMYON 12.001 - 13.000 KG.	----	139,00
KAMYON 13.001 - 14.000 KG.	----	139,00
ÇEKİCİ 5000 KG.	----	145,00
ÇEKİCİ 10.000 KG.	----	162,00
AKARYAKIT TANKERİ 5000 KG.	----	107,00
AKARYAKIT TANKERİ 10.000 KG.	----	128,00
SU TANKERİ	----	128,00
OTOBÜS (40 KİŞİLİK)	----	301,00
LODER YÜKLEYİCİ	----	176,00
SİLİNDİR (LASTİK TEKERLEKLİ ÇEKİCİ)	----	176,00
MOTORSİKLET	----	32,00
KARÜSTÜ ARACI	----	208,00

T - CETVELİ
KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI TAŞITLARIN AZAMİ SATIN ALMA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

T- CETVELİ

KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI TAŞITLARIN AZAMİ SATIN ALMA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

Sıra No	Taşıtın Cinsi	Azami Satın Alma Bedeli (TL)
1-a (*)	Binek otomobil	86.000
1-b (**)	Binek otomobil	95.000
2-	Binek otomobil	31.000
3-	Station-Wagon	32.000
4-	Arazi binek (En az 4, en fazla 8 kişilik)	55.000
5-	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	50.000
6-	Kaptıkaçtı (Arazi hizmetleri için)	73.000
7-	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	44.000
8-	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	56.000
9-	Panel	43.000
10-	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	96.000
11-a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	151.000
11-b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	345.000
12-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 Kg)	56.000
13-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 Kg)	83.000
14-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 Kg)	101.000
15-	Ambulans (Tıbbi donanımlı)	80.000
16-	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	85.000
17-	Pick-up (Kamyonet, cenaze arabası yapılmak üzere)	44.000
18-	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	6.500
19-	Motorsiklet (En az 601 cc.lik)	16.000
20-	Bisiklet	1.500
21-a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
21-b	Güvenlik önlemli servis taşıtı (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
22-	Diğer taşıtlar (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	

(*) 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan Makamlar ile Devlet Protokol Hizmetlerinde kullanılmak üzere Dışişleri Bakanlığınca satın alınacak taşıtlar için.

(**) 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan ilk üç sıradaki Makamlar için.

***NOT**: 1- Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.*

2- Bu cetvelde belirlenen azami satın alma bedelleri, her türlü vergi öncesi bedellerdir.

3- İdarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

4- Cumhurbaşkanlığı tarafından edinilecek 21-a, 21-b ve 22 sıra nolu taşıtların cinsi ve fiyatı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince belirlenir.

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) VE (II) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN KAMU İDARELERİNİN TAŞIT KANUNUNA GÖRE 2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) VE (II) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARELERİN TAŞIT KANUNUNA GÖRE 2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
CUMHURBAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	10	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği'nce Belirlenir.)	8	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
YARGITAY	T02	Binek Otomobil	4	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
BAŞBAKANLIK	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	12	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	8	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	5	Başbakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	T02	Binek Otomobil	3	Kurul Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	T09	Panel	14	Kaçakçılıkla mücadelede kullanılmak üzere (% 25 Genel Bütçe % 75 AB hibesi)
	T09	Panel	10	Kaçakçılıkla mücadelede kullanılmak üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Kaçakçılıkla mücadelede kullanılmak üzere (Hibe)
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	10	Müftülük Hizmetleri ve Eğitim Merkezleri Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	10	Müftülük Hizmetleri ve Eğitim Merkezleri Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	10	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	30	Genel Müdürlük, Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	10	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	3	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ADALET BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	5	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	2	Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	2	Koruma Hizmetlerinde Kullanımak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	100	Adli Teşkilat Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	40	Adli Teşkilat Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	9	Milli Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	3	Milli Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	3	Milli Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Milli Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	5	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	4	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	4	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	7	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	12	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	3	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	9	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	10	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	6	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	7	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	3	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	11	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	10	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	11	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	8	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	4	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	2	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	7	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T20	Bisiklet	108	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	3	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T17	Pick-up (Kamyonet) (Cenaze arabası yapılmak üzere)	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	5	Bakanlık Makam Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	10	Valilik Makam Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (İl Özel İdare Bütçesi)
	T02	Binek Otomobil	23	Bakanlık Merkez Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	20	Kaymakamlık Makam Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (İl Özel İdare Bütçesi)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	11	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	11	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	5	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	T02	Binek Otomobil	330	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	60	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	26	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	10	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	24	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	15	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	70	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	25	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	295	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	50	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	40	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**1.025**	**Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	5	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	20	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	25	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T19	Motorsiklet en az 600 cc.lik	25	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	T02	Binek Otomobil	5	Sahil Güvenlik Komutanlığı Karargahı ve Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	6	Sahil Güvenlik Bölge ve Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	3	Sahil Güvenlik Onarım Destek ve Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	10	Sahil Güvenlik Bölge, Onarım Destek ve Hava Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Sahil Güvenlik Eğitim Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	2	Sahil Güvenlik Bölge ve Onarım Destek Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	4	Sahil Güvenlik Bölge ve Onarım Destek Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	10	Bakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	10	Destek Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T03	Station-Waqon	2	Destek Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	10	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	8	Destek Hizmetlerinde, Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Destek Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	10	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21b	Güvenlik önlemli servis taşıtı (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	8	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	3	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
MALİYE BAKANLIĞI	**T01a**	**Binek Otomobil**	**1**	**Bakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
	T02	**Binek Otomobil**	**15**	**Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
	T09	**Panel**	**5**	**Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	**T02**	**Binek Otomobil**	**2**	**Vergi Dairesi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	15	Gelir İdaresi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Gelir İdaresi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	80	Gelir İdaresi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	3	Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	100	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	80	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	2	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SAĞLIK BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	9	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	30	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	20	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	3	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	150	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T16	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	100	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T19	Motorsiklet en az 600 cc.lik	40	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	3	Hasta Nakil Üniteli Kombi Paletli Kar Aracı 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	200	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T16	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	150	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	93	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Waqon	50	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	5	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	50	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	150	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	15	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	15	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	9	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	100	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T16	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	150	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	10	Hasta Nakil Üniteli Kombi Paletli Kar Aracı 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	7	Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	19	Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	80	Yol Bakım ve Trafik Kontrol Teknik Görevlileri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	70	Şube Şefilikleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	30	Bölge Müdürlükleri Makine İkmal Başmühendislikleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	10	Bölge Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	3	TUGEM Diyarbakır-Batman-Siirt Kalkınma Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	TUGEM Diyarbakır-Batman-Siirt Kalkınma Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	10	TAGEM G.D.A.B.Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Eğitim Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	TAGEM G.D.A.B.Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Eğitim Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	4	TAGEM G.D.A.B. Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Eğitim Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	YAYIN DAİ.BŞK. Tarımsal Yayım Eğitim ve Yayını Geliştirme Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	3	TÜGEM Çevre Amaçlı Tarım Alanlarının Korunması Projesinde (CATAK) Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	TEDGEM Hizmetiçi Eğitim ve El Sanatları Eğt. Mrkz. Müdürlükleri Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	TEDGEM Hizmetiçi Eğitim ve El Sanatları Eğt. Mrkz. Müdürlükleri Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Gaziantep İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Gaziantep İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Gaziantep İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Hatay İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rize İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Afyonkarahisar İl Müdürlüğü Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	1	Bakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	1	Bakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	50	Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyeti Kapsamında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	1	Bakanlık Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	3	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	6	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	2	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	2	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(II) SAYILI CETVEL
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN
2009 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	T02	Binek Otomobil	8	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	5	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	4	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Waqon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Deniz Bilimleri ve Teknoloji Enstitüsü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T03	Station-Waqon	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Waqon	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**5**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kulanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**3**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kulanılmak Üzere (Hibe)**
	T11a	**Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)**	**2**	**Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T11b	**Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)**	**2**	**Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T15	**Ambulans (Tıbbi Donanımlı)**	**1**	**Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kulanılmak Üzere (Hibe)
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T09	Panel	3	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Waqon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T09	Panel	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**3**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)**
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	**Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	**2**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)**
	T11a	**Otobüs (Sürücü dahil en az 27 en fazla 40 kişilik)**	**1**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)**
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 en fazla 40 kişilik)	1	Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanmak Üzere (Döner Sermaye)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanmak Üzere (Döner Sermaye)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	**T02**	**Binek Otomobil**	**3**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**2**	**Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T10	**Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	**2**	**Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T09	Panel	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	**T02**	**Binek Otomobil**	**1**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere(Döner Sermaye)
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük ve Birimleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	2	Rektörlük ve Birimleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Kütahya Meslek Yüksekokulu Otobüsçülük Programında Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (ÖZEL BÜTÇE)
KAHRAMANMARAŞ SUTÇU İMAM ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	**Minibüs (Sürücü Dahil en fazla 15 kişilik)**	**1**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T07	**Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)**	**5**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T07	**Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)**	**2**	**Rektörlük hizmetlerinde kullanılmak üzere (Döner Sermaye)**
	T11a	**Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)**	**2**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T18	**Motorsiklet (en fazla 600 cc'lik)**	**1**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	3	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	**T02**	**Binek Otomobil**	**3**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**1**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)**
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
RİZE ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**5**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ORDU ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özgelir)
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**1**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T03	**Station-Wagon**	**2**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**2**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T09	Panel	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Makamı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T09	Panel	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)

TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	T02	Binek Otomobil	1	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)	2	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ATATURK KULTUR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Organizasyon ve Fuarlara Katılım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Kitap Satış ve Fuar Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TURKIYE VE ORTA DOGU AMME IDARESI ENSTİTÜSÜ	**T10**	**Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	**1**	**Enstitü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Türkiye Bilimler Akademisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Türkiye Adalet Akademisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
YUKSEK OGRENIM KREDI VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	3	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	3	Kurum Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	2	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	3	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	5	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Orman Yangınlarıyla Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	10	Orman Koruma ve Yangınlarıyla Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T18	Motorsiklet en az 45-250 cc.lik	40	Orman Koruma ve Yangınlarıyla Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	5	Bölge Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	T02	Binek Otomobil	1	Milli Produktivite Merkezi Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	2	Radyoaktif Atıkların ve Radyoativite Bulaşmış Malzemelerin Taşınması Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TURK İŞBIRLIĞI VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Genel İdare Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Genel İdare Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel bütçe)
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Personel Taşıma Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Personel Taşıma Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	T02	Binek Otomobil	5	Ceza İnfaz Kurumları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	4	Ceza İnfaz Kurumları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	10	Ceza İnfaz Kurumları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	**Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik)**	**40**	**Ceza İnfaz Kurumları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hükümlü ve Tutuklu Sevk Aracına Dönüştürülecektir) (Özel Bütçe)**
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	3	Ceza İnfaz Kurumları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)

V - CETVELİ
KANUNLAR VE KARARNAMELERLE BAĞLANMIŞ VATANİ HİZMET AYLIKLARINI GÖSTERİR CETVEL

Bu Cetvelde ismi belirtilenlerin aylıklarının hesaplanmasında, isimlerinin karşılarında belirtilen gösterge rakamları esas alınır. Ancak, bu Cetvelin (A) ve (B) bölümlerinde belirtilenlerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tâbi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise, yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlara geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgarî ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın % 75'i, diğer yakınları için ise %50'si) esas alınarak ödenir.

A- Sivas Kongresince Seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle T.B.M.M. Birinci Dönem Milletvekillerinden 15/12/1948 tarihli ve 5269 sayılı, 18/7/1951 tarihli ve 5814 sayılı Kanunlar Gereğince Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi 01.01.2009-31.12.2009
1	Adana Milletvekili Zekai Apaydın Kızı Leyla Yerdel	3262
2	Ankara Valisi M. Reşit Şahingiray Kızı İsmet Şahingiray	3262
3	Bingöl (Genç) Milletvekili Hamdi Yılmaz Kızı Münevver Korkmazer	3262
4	Bingöl (Genç) Milletvekili Hamdi Yılmaz Kızı Azize Bozgen (Yılmaz)	3262
5	Bitlis Milletvekili S. Vehbi Öztekin Kızı Saime Gebeloğlu	3262
6	Bitlis Milletvekili A. Hikmet Özdemir Kızı Saliha Özdemir	3262
7	Bolu Milletvekili Fuat Umay Kızı Esin Umay	3262
8	Burdur Milletvekili Veli Saltıkgil Kızı İnci Saltıkgil	3262
9	Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Süreyya Akdağ	3262
10	Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Faize Övünç	3262
11	Bursa Milletvekili M. Fehmi Gerçeker Kızı Meliha Çetinkaya	3262
12	C. Bereket Milletvekili Faik Öztrak Kızı Handan İnan	3262
13	C. Bereket Milletvekili A. Celalettin Öztekin Kızı F. Azize Öztekin	3262
14	Çankırı Milletvekili M. Tevfik Durlanık Kızı Hatice Çivitçioğlu	3262
15	Diyarbakır Milletvekili Abdülkadir Kürkçü Kızı Sevim Kürkçü	3262
16	Diyarbakır Milletvekili İ. Hamit Tigrel Kızı Bediz Koz	3262
17	Diyarbakır Milletvekili İ. Hamit Tigrel Kızı Melek Öktem	3262
18	Ergani Milletvekili İ. Hakkı Akgün Kızı Nesligör Akgün	3262
19	Ergani Milletvekili M. Emin Özserdar Kızı Nazime Ertekin	3262
20	Erzincan Milletvekili Hüseyin Aksu Kızı Saime Aksu	3262
21	Erzurum Milletvekili M. Salih Yeşiloğlu Kızı A. Nimet Yeşiloğlu	3262
22	Gaziantep Milletvekili Ragıp Yoğun Kızı Fethiye Yoğun	3262
23	Gaziantep Milletvekili Ragıp Yoğun Kızı L. Münevver Muslu	3262
24	Gümüşhane Milletvekili Ziya Tuğlu Kızı Yadigar Savaşeri	3262
25	Isparta Milletvekili İ. Remzi Kızı F. Seniha Başer	3262
26	Isparta Milletvekili İbrahim Demiralay Kızı R. Muazzez Aydemir	3262
27	Isparta Milletvekili Tahir Kucur Kızı Tuna Kucur	3262
28	Isparta Milletvekili Tahir Kucur Kızı H. Gülten Şaklar	3262
29	İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Canan Aşkın	3262
30	İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Suzan Arslan	3262
31	İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Perihan Alev	3262
32	İstanbul Milletvekili H. Hüsnü Işık Kızı S. Fikriye Kuyaş	3262
33	Kastamonu Milletvekili Sabri Dura Kızı F. Enise Çamlıca	3262
34	Kayseri Milletvekili Osman Uşaklı Kızı Sabiha Çımgıllıoğlu	3262
35	Kayseri Milletvekili A. Hilmi Kalaç Kızı Sümer Kayalıbay	3262
36	Kayseri Milletvekili Rıfat Çelik Kızı V. Sevim Karakimseli	3262
37	Kırşehir Milletvekili M. Sadık Savtekin Kızı Semiha Savtekin	3262
38	Kütahya Milletvekili M. A. Cevdet Barlas Kızı E. Gülsevim Barlas	3262
39	Malatya Milletvekili Garip Ömer Kızı Emine Akıncı	3262
40	Malatya Milletvekili Hüseyin Satkı Gür Kızı Nuriye İdil	3262

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi 01.01.2009-31.12.2009
41	Mardin Milletvekili İbrahim Turhan Kızı Neriman Turhan	3262
42	Mardin Milletvekili İbrahim Turhan Kızı Ayhan Turhan	3262
43	Menteşe Milletvekili H. Fahri Arslanlı Kızı Z. İclal Arslanlı	3262
44	Mersin Milletvekili Tevfik Gençtürk Kızı Terviz Dinçer	3262
45	Niğde Milletvekili M. Ragıp Soylu Kızı Bedia Şahenk	3262
46	Saruhan Milletvekili İ. Süreyya Yiğit Kızı İ. Candan Yiğit	3262
47	Siirt Milletvekili Necmettin Bilgin Kızı İsmet Bedük	3262
48	Siirt Milletvekili Kadri Oktay Kızı Cavide Yasa	3262
49	Siirt Milletvekili Kadri Oktay Kızı Beşire Kalkan	3262
50	Siirt Milletvekili Nuri Bayram Kızı Fatma Cander	3262
51	Siirt Milletvekili M. Sabri Baysan Kızı İstiklal Baysan	3262
52	Sinop Milletvekili Abdullah Karabina Kızı Ziynet Kula	3262
53	Sinop Milletvekili Mehmet Şerif Kızı N. Nefise Kayhan	3262
54	Sivas Milletvekili Y. Ziyaettin Başara Kızı E. Lütfiye Başara	3262
55	Sivas Milletvekili Rasim Başara Kızı Türkan Kınacı	3262
56	Siverek Milletvekili Abdulgani Ensari Kızı B. Saadet Ensari	3262
57	Siverek Milletvekili M. İhsan Sağlam Kızı R. Faize Gümüş	3262
58	Şanlıurfa Milletvekili Salih Hayali Kızı Gülendam Sayın	3262
59	Ş. Karahisar Milletvekili M. N. Erberk Kızı Ülker Kılınç	3262
60	Ş. Karahisar Milletvekili M. N. Erberk Kızı Suna Kor	3262
61	Van Milletvekili Hakkı Ungan Kızı Ayten Ungan	3262
62	Van Milletvekili Hakkı Ungan Kızı Selçuk Karaduman	3262
63	Yozgat Milletvekili Y. Bahri Tatlıoğlu Kızı Fatma Süral	3262
64	Milletvekili Mulla Ali Güney Kızı Tolunay Güney	3262
65	Milletvekili Ahmet Nafiz ÖZALP Kızı Nilüfer Furtun	3262
66	I. Dönem Milletvekili Sıddık Mumcu Kızı Muzaffer Mumcu	3262
67	I. Dönem Milletvekili Mustafa Kızı İlhan Ekmekçioğlu	3262
68	I. Dönem Milletvekili Kazım Özalp Kızı F. Güner Özalp	3262
69	I. Dönem Milletvekili Süleyman Sırrı Kızı Gülbekem Aral	3262
70	I. Dönem Milletvekili Süleyman Sırrı Kızı Lamia Esmer	3262
71	I. Dönem Milletvekili M. Refik Kızı Türkan Çölaşan	3262
72	I. Dönem Kastamonu Milletvekili A. Kadir Kemali Kızı N. Uğur Gürsu (Öğütçü)	3262
73	I. Dönem Kastamonu Milletvekili A. Kadir Kemali Kızı A. Türkan Atagan	3262
74	I. Dönem Van Milletvekili H. Sadık Kızı Sevinç Kutay	3262
75	I. Dönem K. Sahip Milletvekili A. Nebil Kızı A. Fahrinisa Alpsar	3262
76	I. Dönem İçel Milletvekili Şevki Göklevent Kızı Aliye Şevki Gülnar	3262
77	I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskata Kızı Z. Belma Ahıskaatabekoğlu	3262
78	I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskata Kızı L. Nesrin Ahıskaatabekoğlu	3262
79	I. Dönem Lazistan Milletvekili Z. Abidin Başbuğoğlu Kızı N. Sevda Başbuğoğlu	3262
80	I. Dönem Batum Milletvekili Edip Dinç Kızı Şükran Yavuzay	3262
81	I. Dönem Milletvekili A. Hamdi Ülkümen Oğlu Atila Ülkümen	3262

B- Özel Kanunlara Göre Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	Dayandığı Kanun	Aylık Göstergesi 01.01.2009-31.12.2009
1	Embiya Çavuş	3275	5862
2	Hakkı Şenhür	3275	5862
3	Ali Tabak Eşi Zülfiye Tabak	3275	4690
4	Hacı Altıner Eşi Cemile Altıner	1062	4690
5	H. Daniş Tunalıgil Eşi F. Firüze Tunalıgil	2097	4690
6	İbrahim Kalça Eşi Seyyare Kalça	682	4690
7	İsa Güneş Eşi Gülçiçek Güneş	2378	4690
8	İsmail Şevket Erez Eşi F. Necla Erez	2097	4690
9	Kemal Bahadır Demir Eşi Melek Sina Baydur	1936	4690
10	Mehmet Akman Eşi Satı Cebeci	6576	4690
11	Mehmet Şanlı Baydar Eşi N. Güner Baydar	1936	4690
12	Mevlüt Meriç Eşi Fadime Şahin	1580	4690
13	Mülazım Deniz Eşi Cevran Deniz	2998	4690
14	Oktar Cirit Eşi F. Gülen Cirit	2096	4690
15	Remzi Gürkan Eşi Saffet Gürkan	3275	4690
16	Tahir Ünlü Eşi Sultan Ünlü	167	4690
17	Talip Yener Eşi Saniye Kılıç Uysal	2097	4690
18	Yusuf Çelik Eşi K. Makbule Çelik	870	4690
19	Ahmet Hamdi Efendi Kızı Emel Çardak	330	3262
20	Ali Tabak Kızı Melek Tabak	3275	3262
21	Cemal Kaçar Kızı Zeynep Kaçar	3187	3262
22	Harun Atay Kızı Fatma Atay	6857	3262
23	H. Daniş Tunalıgil Kızı H. Periel Tunalıgil	2097	3262
24	Mehmet Kıran Kızı Telli Kıran	2884	3262
25	Mehmet Şanlı Baydar Kızı A. S. Leyla Baydar	1936	3262
26	Mehmet Şanlı Baydar Kızı Asuman Baydar	1936	3262
27	Mülazım Deniz Kızı Mavuş Deniz	2998	3262
28	Kaşir Kaçar Kızı Çeşmi Çadırcı	3258	3262
29	Oktar Cirit Kızı N. Ece Cirit	2096	3262
30	Süleyman Kulaksız Oğlu Sadık Kulaksız	389	3262
31	Tahir Ünlü Kızı Şükran Yentür	167	3262
32	Tahir Ünlü Kızı Şengül Mücahit	167	3262
33	Talip Yener Annesi Nuriye Yener	2097	3262
34	Talip Yener Babası Sabri Yener	2097	3262

C- 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Kanun gereğince Bakanlar Kurulu Kararıyla Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Sıra No	Aylık Sahiplerinin İsimleri	01.01.2009-31.12.2009
1	Abdullah Deliormanlı	5862
2	Ahmet Kızılkaya	5862
3	Ali Mutlutürk	5862
4	Ali Şengüler	5862
5	Arif Şentürk	5862
6	Avni Veli Özgürer	5862
7	Cevdet Gündüzlü	5862
8	Eşref Özgür	5862
9	Fehim Karaduman	5862
10	Gültekin Karaman	5862
12	Hanifi Aktaş	5862
13	Hasan Ayyıldız	5862
14	Hayrettin Öztürk	5862
15	Hüseyin Babekoğlu	5862
16	Hüsnü Kahveci	5862
17	İbrahim Zafer	5862
18	İsmail Şimşek	5862
19	Mehmet Karaali	5862
20	Mehmet Mumcuoğlu	5862
21	Mümin Akkaş	5862
22	Mümin Kaşmeroğlu	5862
23	Nazım Başaran	5862
24	Niyazi Özgür	5862
25	Osman Onur	5862
26	Ramadan Tunalı	5862
27	Remzi Öztürk	5862
28	Remzi Uçan	5862
29	Rıdvan Kurtulmuş	5862
30	Sabri İskender	5862
31	Salahaddin Galip	5862
32	Selim Savaş	5862
33	Şaban Ergül	5862
34	Şaban Güler	5862
35	Şaban Özkan	5862
36	Yakup Yıldırım Türkkan	5862
37	Yusuf Bilgiç	5862
38	Yusuf Engin	5862
39	Mahmut Önal (Bölükbaşı) Eşi Neziha Bölükbaşı	4690
40	M. Fuat Giray Eşi Nermin Giray	4690
41	Mehmet Karasulu Eşi Ayşe Karasulu	4690
42	Mümin Vatansever Eşi Zehra Vatansever	4690
43	M. Mümün Yakup Eşi Meryem Musaoğlu	4690
44	Orhan Pandur Eşi Şaver Pandur	4690
45	Remzi Doğru Eşi Hürü Doğru	4690
46	Sabit Hafizoğlu Eşi Hulusiye Hafizoğlu	4690
47	Saffet Recep Eşi Zehra Saffetoğlu	4690
48	Abdülkerim Zırhlı Kızı Yurdagül Dönge	3262
49	Abdülkerim Zırhlı Kızı Kadriye Aközlü	3262
50	Hüsniye Atasoy Kızı Nevin Atasoy	3262
51	Mehmet Öztürk Kızı Saniye Kayacan	3262
52	Mehmet Nuri Ateşoğlu Kızı Mübeccel Ateşoğlu	3262
53	Sabit Hafizoğlu Kızı Derya Hafizoğlu	3262
54	Salih Sıtkı Fıstıker Kızı Fikriye Şen	3262
55	Sütçü İmam Kızı Duran Çiftdemir	3262
56	Veysel Şatıroğlu Kızı Menekşe Süzer	3262
57	Veysel Şatıroğlu Kızı Zehra Başer	3262

5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISINA EKLENECEK BELGELER

KAMU BORÇLARINA İLİŞKİN TABLOLAR

TABLO 1
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE FİNANSMANI

(Bin YTL)

	2007	2008 / 8 (*)
Merkezi Yönetim Finansmanı	**13.651.048**	**-1.687.167**
BORÇLANMA (Net)	**6.437.734**	**11.215.691**
Dış Borçlanma (Net)	**-2.477.613**	**2.984.065**
Kullanım	13.060.208	10.379.137
Ödeme (Anapara)	-15.537.822	-7.395.071
İç Borçlanma (Net)	**8.915.348**	**8.231.626**
Satış	116.222.554	71.169.974
Ödeme	-107.307.206	-62.938.348
BORÇLANMA DIŞI KAYNAKLAR	**2.560.160**	**-1.092.249**
Özelleştirme Geliri	2.007.271	63.795
Net Borç Verme (-)	-552.889	1.156.044
Borç Verme	368.200	1.546.084
Geri Ödeme (-)	921.089	390.040
KASA/BANKA VE DİĞER İŞLEMLER	**4.653.154**	**-11.810.609**

(*) Geçici

Not: 1-Tablo, borçlanma ve geri ödeme tutarlarının muhasebe kayıtları ve bu kayıtlara giriş tarihleri esas alınarak düzenlenmiştir.

2- Tabloda "Dış Borçlanma" başlığı altında yer alan "Kullanım" kalemi yurtdışından tahvil, program kredisi ve proje kredisi şeklinde sağlanan kaynaklardan gerçekleştirilen kullanımları, ödeme kalemi ise dış borç anapara geri ödemelerini ifade etmektedir.

3- "İç Borçlanma" başlığı altında yer alan "Satış" kalemi, Hazine tarafından ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu karşılığında elde edilen finansman imkânını, "Ödeme" kalemi ise yapılan anapara geri ödemelerini göstermektedir.

4- "Net Borç Verme" başlığı altında yer alan "Borç Verme" kalemi, Hazine Müsteşarlığınca sağlanarak ikrazen kullandırılan kredileri, "Geri Ödeme" kalemi ise bu kredilerden ve/veya Hazine Müsteşarlığınca üstlenilen garantili kredilerden yapılan anapara tahsilatını ifade etmektedir.

TABLO 2
MERKEZİ YÖNETİM İÇ BORÇ STOKU
(31/8/2008 İTİBARIYLA) (*)

(Milyon YTL)

	2007 Aralık	2008 Ağustos
	255.310	**264.176**
1. Devlet Tahvilleri	**249.176**	**254.924**
- Nakit İmkanı Sağlayanlar	214.448	221.788
- Özel Tertip	25.363	23.757
- İkraz Senetleri	9.365	9.379
2. Hazine Bonoları	**6.134**	**9.252**
- Nakit İmkanı Sağlayanlar	6.134	9.252

(*) Geçici

Not: Bu tablodaki "Nakit İmkanı Sağlayan Devlet İç Borçlanma Senetleri", ilgili yıl bütçesine dayanılarak ve bütçe açıklarını finanse etmek üzere ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerini içermektedir. "Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri" ilgili yıl bütçe kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde ihraç edilmiş olan ve karşılığında herhangi bir nakit girişi sağlamayan senetleri, "İkrazen İhraç Edilmiş Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri" ise 4749 sayılı "Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" çerçevesinde, bütçede belirlenen limit kapsamında ihraç edilen senetleri ifade etmektedir.

TABLO 3

DEVLET TAHVİLİ VE HAZİNE BONOLARININ VADE YAPISI
(31/8/2008 İtibarıyla Stok Durumu) (*)

(Milyon YTL)

VADE	MİKTAR	UZUN VADELİ STOKA ORANI (%)	TOPLAM STOKA ORANI (%)
1 YIL	3.868	1,5	1,5
2 YIL	1.678	0,7	0,6
3 YIL	7.581	3,0	2,9
4 YIL	12.108	4,7	4,6
5 YIL	101.681	39,9	38,5
6 YIL	45.081	17,7	17,1
KIRIK VADE(**)	82.928	32,5	31,4
1. UZUN VADELİ BORÇ	**254.924**	**100,0**	**96,5**
VADE	**MİKTAR**	**KISA VADELİ STOKA ORANI (%)**	**TOPLAM STOKA ORANI (%)**
3 AY		0,0	0,0
6 AY	7.077	76,5	2,7
9 AY		0,0	0,0
KIRIK VADE	2.175	23,5	0,8
2. KISA VADELİ BORÇ	**9.252**	**100,0**	**3,5**
TOPLAM STOK	**264.176**		**100,0**

(*) Geçici

(**) Tabloda yer alan standart vadeler haricinde yer alanları içermektedir.

TABLO 4

İÇ BORÇ STOKUNUN YILLARA GÖRE DAĞILIMI
1995 - 2008(*)

(Milyon YTL)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 (*)
İÇ BORÇ STOKU	1.361	3.149	6.283	11.613	22.920	36.421	122.157	149.870	194.387	224.483	244.782	251.470	255.310	264.176
Tahvil	512	1.250	3.571	5.772	19.683	34.363	102.128	112.850	168.974	194.211	226.964	241.876	249.176	254.924
Bono	631	1.528	2.375	5.841	3.237	2.058	20.029	37.020	25.413	30.272	17.818	9.594	6.134	9.252
Konsolide Borçlar	26	0,04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kısa vadeli avans	192	371	338	0,0003	0,0003	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(*) 31/8/2008 tarihi itibarıyla.

TABLO 5

İÇ BORÇ STOKUNA İLİŞKİN ÖDEMELER*

(Milyon YTL)

	STOK	2008 ÖDEMELERİ (**)		2009 ÖDEMELERİ		2010 ÖDEMELERİ		2011 ÖDEMELERİ		2012 ÖDEMELERİ		2013 VE SONRASI ÖDEMELER	
	31.08.2008	ANAPARA	FAİZ	ANAPARA	FAİZ	ANAPARA	FAİZ	ANAPARA	FAİZ	ANAPARA	FAİZ	ANAPARA	FAİZ
TOPLAM	264.176	26.719	12.363	74.373	43.896	82.489	30.571	35.546	13.688	22.354	11.761	38.526	6.307
Devlet Tahvilleri	254.924	25.888	12.295	65.300	42.885	82.489	30.571	35.546	13.688	22.354	11.761	38.526	6.307
Hazine Bonoları	9.252	831	68	9.073	1.011	0	0	0	0	0	0	0	0

(*) 15/10/2008 tarihi itibarıyla kesinleşen ödemeler olup TEFE, TÜFE, döviz kuru ve faiz gerçekleşmelerine göre değişebilecektir.
(**) Eylül-Aralık 2008 dönemine ilişkin ödemeleri göstermektedir.

TABLO 6

İÇ BORÇLANMA DURUMU

(Milyon YTL)

	2007	2008 (*)				
	STOK	BORÇLANMA	ANAPARA ÖDEMELERİ	FAİZ ÖDEMELERİ	NET BORÇLANMA	STOK
TAHVİL	249.176	61.854	56.105	31.362	5.748	254.925
BONO	6.134	13.049	9.931	712	3.118	9.252
TOPLAM	255.310	74.902	66.036	32.074	8.866	264.176

(*) 31/8/2008 tarihi itibarıyla.

TABLO 7
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARI
31/12/2007 DURUMU
(Milyon Dolar)

	BORÇ BAKİYESİ (*)	31.12.2007 İTİBARIYLA KULLANILMAYAN (*) (***)	TOPLAM	ÖDENECEK FAİZ TUTARI (*) (**)
	(1)	(2)	(1)+(2)	
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	**67.120**	**9.426**	**76.546**	**41.605**
A-RESMİ ALACAKLILAR	**22.212**	**7.347**	**29.559**	**5.350**
1 - İKİLİ ANLAŞMALAR	**4.932**	**1.630**	**6.562**	**631**
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	733	484	1.217	77
MERKEZİ HÜKÜMETLER	801	2	804	103
RESMİ KALKINMA BANKALARI	3.398	1.143	4.541	451
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	**17.280**	**5.717**	**22.997**	**4.719**
AKKB-AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	850	85	935	184
AYB-AVRUPA YATIRIM BANKASI	2.431	650	3.080	1.377
IBRD-ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	6.611	1.363	7.974	2.077
IDA-ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	59	0	59	3
IDB-İSLAM KALKINMA BANKASI	90	47	136	36
IFAD-ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	6	10	16	1
IMF-ULUSLARARASI PARA FONU	7.144	3.546	10.690	1.016
NORDİK YATIRIM BANKASI	72	0	72	13
OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT - OFID	17	16	33	11
B - ÖZEL ALACAKLILAR	**44.908**	**2.079**	**46.987**	**36.256**
1 - ÖZEL ALACAKLILAR	**6.164**	**2.079**	**8.244**	**1.618**
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	615	63	679	209
TİCARİ BANKALAR	5.542	2.016	7.558	1.410
PARASAL OLMAYAN KURULUŞLAR	7		7	0
2 - TAHVİL	**38.744**	**0**	**38.744**	**34.637**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

(*) 31/12/2007 dolar pariteleri ile hesaplanmıştır.
(**) Faiz tutarı gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileridir.
(***) Anlaşma tarihi 31/12/2007'den küçük olan kredileri kapsar

TABLO 8
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARININ
31/12/2006 -31/12/2007 TARİHLİ BAKİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
(Cari Kurlarla - Milyon Dolar)

	31.12.2006	31.12.2007	(%) Artış / Azalış
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	**66.576**	**67.120**	**%0,8**
A-RESMİ ALACAKLILAR	**24.501**	**22.212**	**-%9,3**
1 - İKİLİ ANLAŞMALAR	**5.077**	**4.932**	**-%2,8**
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	614	733	**%19,4**
MERKEZİ HÜKÜMETLER	1.128	801	**-%28,9**
RESMİ KALKINMA BANKALARI	3.335	3.398	**%1,9**
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	**19.424**	**17.280**	**-%11,0**
AKKB-AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	895	850	**-%5,0**
AYB-AVRUPA YATIRIM BANKASI	1.310	2.431	**%85,6**
IBRD-ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	6.203	6.611	**%6,6**
IDA-ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	65	59	**-%9,0**
IDB-İSLAM KALKINMA BANKASI	97	90	**-%7,8**
IFAD-ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	5	6	**%7,3**
IMF-ULUSLARARASI PARA FONU	10.759	7.144	**-%33,6**
NORDİK YATIRIM BANKASI	82	72	**-%11,8**
OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT - OFID	8	17	**%118,5**
B - ÖZEL ALACAKLILAR	**42.075**	**44.908**	**%6,7**
1 - ÖZEL ALACAKLILAR	**5.729**	**6.164**	**%7,6**
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	711	615	**-%13,5**
TİCARİ BANKALAR	5.007	5.542	**%10,7**
PARASAL OLMAYAN KURULUŞLAR	11	7	**-%36,9**
2 - TAHVİL	**36.347**	**38.744**	**%6,6**
Merkezi Yönetim Dış Borç Stokunun GSYH'ye oranı (%)	**8,8**	**7,8**	**-%10,7**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

TABLO 9
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARI
31/8/2008 DURUMU
(Milyon Dolar)

	BORÇ BAKİYESİ (*)	31.08.2008 İTİBARIYLA KULLANILMAYAN (*) (***)	TOPLAM	ÖDENECEK FAİZ TUTARI (*) (**)
	(1)	(2)	(1)+(2)	
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	**69.585**	**7.148**	**76.733**	**37.096**
A-RESMİ ALACAKLILAR	**25.003**	**3.599**	**28.603**	**4.821**
1 - İKİLİ ANLAŞMALAR	**4.963**	**1.421**	**6.384**	**566**
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	815	411	1.226	64
MERKEZİ HÜKÜMETLER	721	2	724	90
RESMİ KALKINMA BANKALARI	3.426	1.008	4.434	412
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	**20.041**	**2.178**	**22.218**	**4.254**
AKKB-AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	807	74	881	148
AYB-AVRUPA YATIRIM BANKASI	2.596	894	3.489	1.335
IBRD-ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	6.926	1.122	8.048	1.996
IDA-ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	56		56	2
IDB-İSLAM KALKINMA BANKASI	84	39	123	34
IFAD-ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	6	33	40	1
IMF-ULUSLARARASI PARA FONU	9.483		9.483	718
NORDİK YATIRIM BANKASI	66		66	11
OPEC FUND FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT - OFID	17	16	33	11
B - ÖZEL ALACAKLILAR	**44.582**	**3.549**	**48.131**	**32.276**
1 - ÖZEL ALACAKLILAR	**6.170**	**3.549**	**9.719**	**1.193**
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	570	58	629	179
TİCARİ BANKALAR	5.597	3.491	9.088	1.014
PARASAL OLMAYAN KURULUŞLAR	2		2	0
2 - TAHVİL	**38.412**	**0**	**38.412**	**31.082**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

(*) 31/8/2008 dolar pariteleri ile hesaplanmıştı
(**) Faiz tutarı gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileri
(***) Anlaşma tarihi 31/8/2008'den küçük olan kredileri kapsı

TABLO 10(*)
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇ ÖDEMELERİNİN
YILLAR İTİBARIYLA DAĞILIMI
(Milyon Dolar)

YILLAR	ANAPARA	FAİZ	TOPLAM
2008 (9-12)	2.496	1.221	**3.717**
2009	7.525	4.063	**11.588**
2010	7.667	3.605	**11.273**
2011	6.030	3.171	**9.201**
2012	5.331	2.810	**8.140**
2013	3.279	2.491	**5.770**
2014	4.765	2.246	**7.012**
2015 +	32.184	17.489	**49.673**
TOPLAM	**69.278**	**37.096**	**106.374**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı
(*) Geçici, 31/8/2008 tarihli dolar pariteleri ile dolar tutarı hesaplanmıştır,
Anapara/faiz tutarları gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileridir.
(+) 2015 yılı ve sonrasını içermektedir.

MAHALLİ İDARELER VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARININ BÜTÇE TAHMİNLERİ (2007 - 2011)

Türkiye Büyük Millet Meclisi (S. Sayısı: 312)

TABLO 1: MAHALLİ İDARELER GELİR VE HARCAMALARI (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2007	2008 (2)	2009 (3)	2010 (3)	2011 (3)
MAHALLİ İDARE GELİRLERİ	**26.851**	**31.364**	**38.971**	**42.246**	**46.567**
VERGİLER	17.257	20.991	25.201	28.770	32.147
- Vasıtasız	4.052	5.321	6.580	9.838	11.005
- Vasıtalı	11.738	14.086	16.892	16.345	18.368
- Servet	1.467	1.584	1.729	2.587	2.774
VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	3.592	4.127	4.459	4.876	5.456
FAKTÖR GELİRLERİ	5.666	5.996	6.846	7.833	8.964
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	335	250	2.464	767	0
MAHALLİ İDARE GİDERLERİ	**30.699**	**34.392**	**38.378**	**43.749**	**49.586**
CARİ GİDERLER	16.946	19.214	21.568	24.110	26.855
YATIRIM HARCAMALARI	12.865	13.331	14.730	16.998	19.189
- Sabit Sermaye	12.869	13.331	14.724	16.990	19.160
- Stok Değişimi	-4	0	6	9	29
CARİ TRANSFERLER	1.418	1.795	2.071	2.344	2.670
KAMULAŞTIRMA VE S.DEĞER ARTIŞI	-531	51	8	296	553
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	0	0	0	0	319
GELİR-GİDER FARKI	**-3.848**	**-3.028**	**594**	**-1.503**	**-3.019**

(1) Belediyeler, il özel idareleri, İller Bankası, belediyelerin oluşturdukları birlikler, su ve kanalizasyon idareleri ile doğalgaz ve toplu taşım işletmelerini kapsamaktadır.
(2) Gerçekleşme Tahmini
(3) Program
Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2009

TABLO 2: **SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞLARI GELİR-GİDER DENGESİ (1)**

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2007	2008 (2)	2009 (3)	2010 (3)	2011 (3)
I-GELİRLER	**54.591**	**65.618**	**81.374**	**92.142**	**99.758**
-PRİM TAHSİLATLARI	45.092	57.157	65.392	75.005	81.452
II-GİDERLER	**79.632**	**90.243**	**102.752**	**115.198**	**127.582**
-SİGORTA ÖDEMELERİ	52.736	59.595	69.565	78.515	87.271
-SAĞLIK GİDERLERİ	20.045	25.587	27.618	30.844	34.210
-YATIRIM HARCAMALARI (4)	46	47	188	182	74
III-GELİR-GİDER FARKI	**-25.041**	**-24.625**	**-21.378**	**-23.056**	**-27.824**
IV-BÜTÇE TRANSFERLERİ	**25.824**	**23.467**	**21.378**	**23.056**	**27.824**
-BÜTÇE TRANSFERLERİ (5)	33.063	32.884	46.690	52.072	59.551
V-FİNANSMAN AÇIĞI	**-783**	**1.158**	**0**	**0**	**0**

(1) SGK emeklilik sigortası ve genel sağlık sigortası hesaplarını içermektedir.
(2) Gerçekleşme Tahmini
(3) Program
(4) Türkiye İş Kurumunun yatırım harcaması dahil olup yatırımın bedeli toplam gelire dahil edilmiştir.
(5) Faturalı ödemeler, ek karşılıklar, emeklilere yapılan ek ödeme dahil olup, 2008 yılından itibaren SSK 5 puan prim indirimi ve 2009 yılında özürlü pirimi indirimi de dahil edilmiştir.
Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2009

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNE BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ İLE BÜTÇE DIŞI FONLARIN GELİR VE GİDERLERİ (2007-2011)

TABLO 1: DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR FİNANSMAN DENGESİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2007	2008 (2)	2009 (3)	2010 (3)	2011 (3)
I. İŞLETME GELİRLERİ	17.718	20.152	22.481	25.145	28.121
1. Mal ve Hizmet Satış Hasılatı	15.811	17.997	20.116	22.542	25.253
2. Diğer Gelirler	1.907	2.155	2.365	2.604	2.868
II. KURUM BÜNYESİNDE KALAN FONLAR	256	327	378	449	546
1. Amortismanlar	241	310	358	428	521
2. Karşılıklar	16	17	19	22	24
III. BÜTÇE VE FONLAR	0	0	0	0	0
1. Sermaye	0	0	0	0	0
2. Yardım- Diğer	0	0	0	0	0
IV. DİĞER GELİRLER	0	0	0	0	0
A. TOPLAM GELİRLER	**17.974**	**20.479**	**22.859**	**25.595**	**28.667**
I. İŞLETME GİDERLERİ	15.825	17.997	20.110	22.526	25.226
1. Mal ve Hizmet Satış Maliyeti	6.732	7.098	7.934	8.891	9.960
2. Diğer Giderler	9.093	10.899	12.176	13.636	15.265
- Genel Yönetim Gid.	7.600	9.186	10.269	11.507	12.892
- Diğer	1.493	1.713	1.908	2.128	2.374
II. YATIRIM HARCAMALARI	597	583	700	704	772
III. STOK ARTIŞI	108	96	113	130	145
IV. SABİT KIYMET ARTIŞI	412	462	496	527	557
V. DOLAYSIZ VERGİLER	81	84	92	102	112
VI. FONLARA TRANSFERLER	311	354	390	430	476
VII. DİĞER GİDERLER	0	0	0	0	0
TOPLAM GİDERLER	**17.334**	**19.576**	**21.901**	**24.419**	**27.288**
GELİR GİDER FARKI	**640**	**904**	**958**	**1.176**	**1.379**
FİNANSMAN	**-640**	**-904**	**-958**	**-1.176**	**-1.379**
I. KASA BANKA DEĞİŞİMİ	-605	-596	-757	-904	-1.061
II. İÇ BORÇLANMA (NET)	-34	-308	-201	-272	-318
III. DIŞ BORÇLANMA (NET)	0	0	0	0	0

(1) Genel ve özel bütçeli kuruluşlara ait döner sermayeler ile özel bütçeleri olan TRT, Milli Piyango ve AOÇ'yi kapsamaktadır.
(2) Gerçekleşme Tahmini
(3) Program
Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2009

TABLO 2: FON GELİR VE GİDERLERİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2007	2008 (2)	2009 (3)	2010 (3)	2011 (3)
FON GELİRLERİ	**9.594**	**5.533**	**4.198**	**4.550**	**5.327**
VERGİ GELİRLERİ	3.125	3.773	4.071	4.416	5.185
VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	523	140	61	68	77
FAKTÖR GELİRLERİ (NET)	0	5	49	49	46
CARİ TRANSFERLER (NET)	0	0	0	0	0
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	5.946	1.615	16	17	18
-Özelleştirme Geliri	5.953	7.853	3.368	3.754	4.410
FON GİDERLERİ	**2.343**	**2.627**	**3.169**	**3.864**	**4.299**
CARİ GİDERLER	1.405	1.557	1.759	1.928	2.137
FAKTÖR GİDERLERİ (NET)	156	0	0	0	0
SABİT SERMAYE YATIRIMLARI	0	0	0	0	0
CARİ TRANSFERLER (NET)	782	1.070	1.410	1.936	2.162
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	0	0	0	0	0
GELİR GİDER FARKI	**7.251**	**2.906**	**1.029**	**686**	**1.027**

(1) Özelleştirme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Savunma Sanayii Destekleme Fonu ve Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu hesaplarını içermektedir.
(2) Gerçekleşme Tahmini
(3) Program
Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2009

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDEN YARDIM ALAN İDARE, KURUM VE KURULUŞLAR

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDEN YARDIM ALAN İDARE, KURUM VE KURULUŞLAR

(TL)

HAZİNE YARDIMLARI	
Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu	600.000
Sosyal Güvenlik Kurumları	21.451.000.000
Mahalli İdareler	1.488.238.000
KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	152.551.000
Vakıf Üniversiteleri	14.891.000
Kamu İşveren Sendikaları	1.104.000
Siyasi Partiler	180.000.000
Memurların Öğle Yemeği	99.738.888
Muhtaç ve Körlere Yardım	13.794.840
YURTDIŞINA YAPILAN CARİ TRANSFERLER	
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	160.614.000
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	10.914.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	13.539.000
SERMAYE TRANSFERLERİ	
Mahalli İdareler	848.209.000
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	450.000
Vakıf Üniversiteleri	20.000.000
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	8.250.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	7.750.000
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	150.000.000